OPERATIVNI PROGRAM U OKVIRU CILJA INVESTICIJA ZA RAST I ZAPOŠLJAVANJE

Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.

Hrvatski prijevod s engleskog:

„Operational Programme Competitiveness and Cohesion 2014 - 2020 2014HR16M1OP001 - 1.2“[1]

Zagreb, prosinac 2014.

[1] Oba teksta su mjerodavna

1. STRATEGIJA ZA DOPRINOS OPERATIVNOG PROGRAMA STRATEGIJI UNIJE ZA PAMETAN, ODRŽIV I UKLJUČIV RAST I OSTVARENJE GOSPODARSKE, DRUŠTVENE I TERITORIJALNE KOHEZIJE

1.1 Strategija za doprinos operativnog programa strategiji unije za pametan, održiv i uključiv rast i ostvarenje gospodarske, društvene i teritorijalne kohezije

1.1.1 Opis strategije programa za provedbu strategije Unije za pametan, održiv i uključiv rast te za postizanje gospodarske, društvene i teritorijalne kohezije.

Uvod

Temelj Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020. (OPKK) analiza je socioekonomskog stanja, utvrđenih prepreka za rast i razvojnih potreba u Hrvatskoj, u kontekstu Sporazuma o partnerstvu (SP), relevantnih strategija Unije i nacionalnih strategija, njihovih povezanih ciljeva i temeljnih strateških odredaba.

Analiza ukazuje na negativne učinke gospodarske recesije zbog koje se od 2008. godine razina BDP-a smanjila za više od 10 %. Glavni izazovi su niska konkurentnost gospodarstva, visoka nezaposlenost, raskorak između obrazovnog sustava i ekonomskih potreba, nedostatna gospodarska i javna infrastruktura i usluge. Prisutne su i regionalne nejednakosti, uzrokovane zemljopisnim i raznim socio-ekonomskim čimbenicima. Potrebno je suočiti se s mnogim ključnim izazovima kako bi se pridonijelo ostvarivanju ciljeva strategije Europa 2020 i Nacionalnom programu reformi (NPR) za 2014. godinu i buduća razdoblja.

Republika Hrvatska opredijelila se za postizanje bržeg i naprednijeg pametnog rasta, a održivi i uravnoteženi gospodarski i društveni razvoj potreban je kako bi se osigurala prihvatljiva kvaliteta življenja u svim regijama, usporediva s prosjekom Europske unije.

OPKK se sufinancira iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) i Kohezijskog fonda (KF), a njegova se strategija temelji na koncentraciji ulaganja u 9 tematskih ciljeva (TC) zajedničkog Strateškog okvira (TC 1, TC 2, TC 3, TC 4, TC 5, TC 6, TC 7, TC 9 i TC 10) i njihovim specifičnim investicijskim prioritetima (IP), s daljnjim fokusom na specifične ciljeve (SC) koje je potrebno ostvariti. Neke aktivnosti OPKK-a dopunjene su ulaganjima u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski resursi 2014. - 2020. (OPULJP), sufinanciranog iz Europskog socijalnog fonda (ESF). Također će se primjenjivati načelo potpomaganja uravnoteženog regionalnog razvoja kao horizontalnog prioriteta.

U sljedećim odlomcima opisuju se potrebe i izazovi na temelju kojih su definirana prioritetna područja OPKK-a za ulaganje, kao i njihov doprinos strategiji Europa 2020 i drugim relevantnim strateškim dokumentima.

Istraživanje, tehnološki razvoj i inovacije

Znanstvene organizacije u Hrvatskoj posjeduju dobar **znanstveni potencijal** i predstavljaju čvrstu znanstvenu osnovu za razvoj konkurentnog gospodarstva utemeljenog na inovacijama. Velika većina svih znanstvenika zaposlena je u javnom sektoru koji predstavlja ključnu istraživačku infrastrukturu raspoloživu unutar zemlje. Međutim, s ciljem postizanja konkurentnog gospodarstva usmjerenog k inovacijama, potrebno je prevladati nekoliko ključnih problema. Osnovne prepreke koje ograničavaju kapacitete istraživačke zajednice, a koji su potrebni za provođenje vrhunskih istraživanja, koja pokreću gospodarstvo i za prenošenje rezultata u šire gospodarsko područje odnose se na zastarjelu i nedovoljno razvijenu istraživačku infrastrukturu, manjak resursa za provedbu istraživanja i nedostatan prijenos znanja i tehnologija.

Zastarjela oprema za **istraživanje i razvoj** te nerazvijena infrastruktura u javnom i privatnom istraživačkom sektoru ne omogućuje provođenje istraživanja u skladu s međunarodnim normama, ograničavajući kvalitetu znanstveno-istraživačkih ishoda, rezultata i utjecaja, čineći tako Hrvatsku manje konkurentnom u usporedbi s prosjekom Europske unije. To predstavlja prepreku poboljšanju kvalitete i raspoloživosti istraživanja potrebnih za uspješnu integraciju u Europski istraživački prostor (EIP), kao i na međunarodnoj razini. Zaostajanje IRI organizacija prvenstveno je rezultat nedostatnog ulaganja u istraživanje i razvoj, posebno nedostatka financiranja samih istraživanja. Bruto izdaci za sektor istraživanja i razvoja, kao postotak BDP-a u 2012., iznose 0,75 %, u usporedbi s prosjekom zemalja EU-27 od 2,07 %, što je rezultiralo manje konkurentnim IR sektorom u Hrvatskoj nedovoljno otvorenim za suradnju. Stoga hrvatske znanstvene organizacije ne mogu provoditi ni izvrsna niti primijenjena istraživanja koja odgovaraju potrebama gospodarstva. Hrvatska ne ostvaruje dobar uspjeh prema pokazateljima znanstvene produktivnosti. Naime, prema platformi Web of Science (WoS), osim relativnog rasta broja publikacija (2008.-2011.), u posljednjem razdoblju od 2012. do 2013. njihov se broj smanjuje (2,6 % – 4,4 % godišnje). Osim toga, sveukupna razina patentne aktivnosti je niska u usporedbi s ostalim državama članicama, primjerice prijave patenata u okviru Ugovora o suradnji na području patenata (PCT) po milijardi BDP-a čine oko trećinu prosjeka Europske unije. Kompozitni pokazatelj „Podnošenja zahtjeva za intelektualno vlasništvo" isto tako se smanjio u protekle tri godine. To ne znači da nema razvoja novih tehnologija nego da nove tehnologije ne traže zaštitu kroz međunarodno priznat sustav zaštite prava intelektualnog vlasništva (IPR).

Što se tiče IR aktivnosti poduzeća i u kontekstu Strategije EU 2020, nakon uočenih problema treba riješiti: nisku kvalitetu i dostupnost IRI infrastrukture u poduzećima; nepovoljno okruženje za IR suradnju te promicanje IRI rezultata i inovacija među poduzećima te nedostatnu primjenu novih tehnologija u poslovnom sektoru.

Hrvatska srednja i velika poduzeća ulažu više od 90 % svih **privatnih investicija u istraživanje i razvoj**, dok velika poduzeća ulažu najveći udio, s više od 60 % investicija u istraživanje i razvoj. Nešto manje od 8 % privatnih ulaganja u istraživanje i razvoj dolazi iz mikro i malih poduzeća, pokazujući tako njihovu slabu uključenost u aktivnosti istraživanja i razvoja koje se smatraju prerizičnima i s nesigurnim ishodom. Zbog nedovoljne javne potpore znanstveno-istraživačkim aktivnostima i relativno niskog interesa poduzeća, ulaganja u razvoj istraživanja i inovacija proteklih godina stagniraju. Kako bi se promijenili negativni trendovi i stagnacija, predviđeno je korištenje ESI fondova; značajna potpora usmjerit će se na privatna ulaganja u razvoj istraživanja i inovacija, obuhvaćajući potporu i za istraživačke aktivnosti poduzeća (uključujući mala i srednja poduzeća) i za nabavku znanstveno-istraživačkih usluga s ciljem pokretanja novih ili temeljno izmijenjenih postupaka i proizvoda. Aktivnosti istraživanja i razvoja, uz ostale aktivnosti povezane s uvođenjem inovacija u poduzeća, neophodne su da bi hrvatsko gospodarstvo postalo konkurentnije putem rasta produktivnosti poduzeća, pristupanja novim tržištima s većom dodanom vrijednošću i naposljetku dovođenjem do održivog zapošljavanja u kontekstu oštrog globalnog natjecanja.

Utvrđene su potrebe i kapaciteti hrvatskih industrijskih sektora s visokim potencijalom za rast. Vlada je omogućila kreiranje nacionalnih klastera konkurentnosti za svaki od tih sektora koji je poslužio kao polazišna točka u okviru izrade Strategije pametne specijalizacije (S3).

Prethodno utvrđeni problemi rješavat će se ciljanim ulaganjima u aktivnosti istraživanja i razvoja prema prioritetima definiranim u okviru **Strategije pametne specijalizacije (S3).** U trenutnom nacrtu S3 prioritetna tematska područja su: (i) zdravlje i kvaliteta življenja, (ii) energetika i održivi okoliš, (iii) prijevoz i mobilnost, (iv) sigurnost, (v) poljoprivredno-prehrambeno i bio-gospodarstvo. Prepoznate su i horizontalne teme strategije S3: ključne razvojne tehnologije (KET), IKT i inženjerstvo, turizam, kreativne i kulturne industrije. Ta područja jasno pokazuju prednosti u smislu konkurentnosti i istraživanja i razvoja u Hrvatskoj, posebno u vezi s posebnim potpodručjima u kojima Hrvatska ima očitu konkurentnu prednost u međunarodnom kontekstu koju je potrebno u potpunosti iskoristiti kako bi gospodarstvo od toga imalo koristi.

Aktivnosti vezane za stranu ponude IRI bit će pokriveni kroz IP1a s ciljem postizanja rezultata za potrebe gospodarstva, povezujući se tako s planiranim ulaganjima u okviru IP1b.

U tom su kontekstu ulaganja investicijskog prioriteta 1a i 1b komplementarna, čime je PO 1

(Prioritetna os) dosljedna i obuhvaća sve faze IRI procesa. Ulaganja se usko oslanjaju na stečena iskustva iz prethodnog OPRK-a 2007. - 2013., te na taj način predstavljaju dodatni korak u već odabranom smjeru.

U okviru prioritetne osi 1., glavni prioriteti financiranja iz EFRR-a za OPKK su sljedeći:

- Restrukturiranje IR sektora kroz organizacijsku reformu znanstvenih organizacija i investiranje u modernizaciju IR infrastrukture;
- Potpora projektima nacionalnih znanstvenih centara izvrsnosti (ZCI) kao način jačanja znanstvene izvrsnosti;
- Kreiranje uvjeta za investicije poslovnog sektora u istraživanje, razvoj i inovacije, usmjeravajući fokus znanstvenih organizacija na primijenjena istraživanja koji odgovaraju potrebama gospodarstva;
- potpora potrošnje za razvoj, istraživanje i inovacije u poduzećima radi povećanja ukupne razine potrošnje za istraživanja i razvoj;
- stvaranje zajedničkog interesa u provedbi projekata razvoja, istraživanja i inovacija između institucija za istraživanje i razvoj, uključujući akademski sektor, tijela javne vlasti i poduzeća;
- kreiranje povoljnog okruženja za poduzeća na području razvoja, istraživanja i inovacija.

Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija

U Hrvatskoj IKT sektor ima udio od 4,2 % ukupnog BDP-a, u kojem je zaposleno 2,2 % od aktivnog stanovništva. Hrvatska će nastojati provesti ambiciozne ciljeve navedene u Strategiji Europa 2020. i vodećoj inicijativi „Digitalna agenda za Europu“.

Jedan od glavnih identificiranih problema Hrvatske u sektoru IKT-a je **širokopojasni pristup** i pokrivenost mrežom sljedeće generacije, od kojih oba zaostaju za prosjekom Europske unije. U siječnju 2014., penetracija fiksnog širokopojasnog pristupa iznosila je 21,7 % (prosjek Europske unije 2013. godine je 29,8 %). Tijekom 2013., 63,6 % kućanstava u Hrvatskoj imalo je pristup Internetu (prosjek Europske unije iznosio je 76 % za 2013. godinu). Iako je Hrvatska već ostvarila dobru osnovnu širokopojasnu pokrivenost (97 % stanovništva u 2013.), ukupna pokrivenost pristupnom mrežom sljedeće generacije u Hrvatskoj iznosila je samo 33 % u 2013., što je pozicioniralo Hrvatsku daleko iza prosječne pokrivenosti u EU pristupnom mrežom sljedeće generacije od 62 % u istoj godini. Sadašnja razina pokrivenosti pristupnom mrežom sljedeće generacije koncentrirana je na nekoliko gusto naseljenih područja u Hrvatskoj. S obzirom na to, značajan broj kućanstava, lokacija javne uprave, obrazovnih institucija i ustanova zdravstvene skrbi, kao i malih i srednjih poduzeća, nisu u mogućnosti pristupiti brzoj širokopojasnoj vezi i koristiti napredne IT usluge, čime se koči ujednačen regionalni razvoj u Hrvatskoj i eksploatiranje socioekonomske koristi vezane uz raspoloživost širokopojasnih pristupnih mreža sljedeće generacije.

U skladu s tehničkim i ekonomskim analizama koje je tijekom 2012. provela Vlada, najmanje 60 % hrvatskog stanovništva ne bi bilo obuhvaćeno komercijalnom infrastrukturnom mrežom sljedeće generacije, zbog slabih mogućnosti profitabilnosti ulaganja u mrežu sljedeće generacije u područjima s najmanjom gustoćom naseljenosti. S ciljem promicanja širenja pokrivenosti mrežom sljedeće generacije na ta područja, javna sredstva će biti korištena za potporu ulaganjima u infrastrukturu mreže sljedeće generacije (agregacijski i pristupni dio mreže), kao dopuna privatnim ulaganjima operatora u bijelim i sivim područjima mreža sljedeće generacije. Nema potrebe za podrškom ulaganju u osnovnu mrežu, budući da tamo nema naznaka tržišnog neuspjeha.

Studija o modelu financiranja i potporama za ulaganje u širokopojasnu infrastrukturu ukazuje da, s ciljem postizanja stopostotne širokopojasne nacionalne pokrivenosti pristupom sljedeće generacije i zatvaranja postojećeg i predviđenog nedostatka pokrivenosti u neprofitabilnim područjima do 2020., potrebna su ulaganja u iznosu do 1.286 milijuna eura. Predviđa se da će najmanje 29,8 % ovog iznosa biti pokriveno privatnim ulaganjima gospodarskih subjekata, dok će preostali udio od 70,2 % biti obuhvaćen javnom potporom, zbog nerentabilnosti komercijalnih ulaganja u mrežu sljedeće generacije

u predgrađima i ruralnim područjima. Investicijski model javno-privatnog partnerstva (JPP) isto tako će biti podržan u svrhu raspoređivanja širokopojasnih mreža sljedeće generacije (NGA), a sredstvima EFRR-a nadopunit će se sredstva privatnih subjekata kako bi se poticala ulaganja privatnih subjekata u trgovački neprofitna područja (ukidanje razlike u profitabilnosti). Predviđa se da će potpora iz fonda EFRR-a doprinijeti širenju širokopojasne pokrivenosti mrežom sljedeće generacije za barem dodatnih 20 % hrvatskih kućanstava.

Glavni cilj Strategije za razvoj širokopojasnog pristupa Internetu u Republici Hrvatskoj za 2012. - 2015. i nove Strategije za 2016. - 2020. jest podrška razvoju nacionalne infrastrukture za brzi širokopojasni pristup Internetu (najmanje 30 Mbit/s) i usluga koje zahtijevaju visoku brzinu pristupa, omogućujući razvoj i raspoloživost digitalnog društva svim građanima.

Detaljna analiza hrvatskog javnog sektora IKT-a otkrila je nedostatke koji se uglavnom tiču neadekvatnih i neučinkovitih troškova i upravljanja investicijama u javnom sektoru informacijske i komunikacijske tehnologije u javnom sektoru. Javne informacijsko-komunikacijske projekte provode uglavnom pojedinačna državna upravna tijela, bez sustavne koordinacije ili mogućnosti korištenja zajedničke opreme, dok istovremeno mnogi sustavi imaju male postotke iskorištenosti raspoložive IKT infrastrukture. Većina središnjih državnih tijela koristi vlastiti softver i programska rješenja i podatke koji nisu dostupni drugim tijelima državne uprave (nedostupnost podataka). Ne postoje zajednička rješenja za iste poslovne procese ili sustave za integraciju postojećih aplikacija i baza podataka.

Zakon o državnoj informacijskoj infrastrukturi definira zajedničke elemente za razvoj elektroničkih usluga, uključujući jednu vladinu internetsku stranicu kao jedinstvenu točku kontakta; zajedničko sučelje za identifikaciju i autentifikaciju (u skladu s projektom EU STORK), zajednički korisnički poštanski sandučić za građane (projekt e-Građani pokrenut 2014.). Mora se izraditi obvezni okvir interoperabilnosti u skladu s europskim okvirom interoperabilnosti, koji će omogućiti međupovezivanje s paneuropskim e-uslugama.

Javne e-usluge u Hrvatskoj u većoj su mjeri ponuđene tvrtkama nego građanima. Građanima je potpuno dostupno 50 % osnovnih javnih usluga putem Interneta (u 2010. godini), ali u usporedbi s EU-27, Hrvatska je ispod prosjeka (dostupnost usluga u državama EU-27 iznosi 81 %). Samo 30,8 % građana komuniciralo je u 2013. s tijelima javne vlasti putem internetskih aplikacija (EU-27: 50 %). Stupanj pripremljenosti i korištenja usluga e-uprave i e-javnih usluga u Hrvatskoj je trenutačno nedovoljan (pokazatelj „online dostupnosti“ za Hrvatsku u 2013. iznosio je 57 %, dok je prosjek za EU-27 iznosio 74 %). Institucije u sklopu javne uprave (posebno u obrazovnom sektoru, u području upravljanja prostorom, zdravstvenoj skrbi, pravosuđu, kulturi i turističkom sektoru) i javnim uslugama nedostaju digitalni podaci i mogućnost razmjene podataka. Oprema i infrastruktura IKT-a potrebna za umrežavanje i pružanje e-usluga javnosti zastarjela je i neadekvatna te joj je potrebna dodatna potpora. Potrebni su dodatni napori za prilagodbu e-usluga različitim skupinama osoba s posebnim potrebama i prilagodbu e-sadržaja kako bi se osigurala dostupnost usluga svima (uključujući udaljene i teško dostupne lokacije, posebno na otocima).

Primjena IKT-a ključni je element za bolje ostvarivanje ciljeva politike u korist cjelokupnog stanovništva. Hrvatska je, u ovom trenutku, prepoznala potrebu za razvojem e-usluga, posebno u području zdravstva, obrazovanja, u području upravljanja prostorom, pravosuđu, kulturi, turizmu i socijalnoj uključenosti, kako bi tijela državne uprave poboljšala svoju isporuku usluga.

Iako Strategija digitalnog rasta (koja predstavlja ex-ante uvjet) još nije pripremljena, postoji strateška pozadina i opravdanost u sektorskim strategijama koje naglašavaju važnost implementacije IKT usluga i njene primjene u provedbi njihovih strateških ciljeva. Strategija digitalnog rasta usmjeravat će razvoj e-usluga s jasno određenim prioritetima i orijentiranošću prema rezultatima te će razraditi poticaje usmjerene ka povećanju korištenja e-usluga (npr. brža obrada e-zahtjeva i smanjenje troškova u usporedbi s klasičnim šalterskim uslugama).

U okviru prioritetne osi 2., glavni prioriteti financiranja iz EFRR-a za OPKK su sljedeći:

- rješavanje pitanja pokrivanja hrvatskog područja širokopojasnom mrežom sljedeće generacije;
- poboljšanje načina upravljanja javnom IKT infrastrukturom; i

- rješavanje pitanja nedostatka podataka i provođenje politika te pitanja niske razine dostupnosti e-usluga.

Da bi se potaknula produktivnost u privatnom sektoru i državnoj upravi, unapređenje IKT opreme, razvoj e-usluga i širokopojasne infrastrukture mreže sljedeće generacije nisu dovoljni. Postizanje cilja unaprijeđenog korištenja IKT-a zahtijeva kombinaciju koja uključuje mjere poboljšanja digitalnih vještina koje će se provoditi u okviru Operativnog programa iz područja učinkovitih ljudskih resursa.

Poslovna konkurentnost

Mala i srednje velika poduzeća (MSP) čine 99,7 % ukupnog broja poduzeća u Hrvatskoj (92,2 % su mikro, 6,3 % mala i 1,2 % srednja poduzeća). Sektor MSP sudjeluje sa 68,3 % u ukupnom zapošljavanju (1,03 milijuna osoba), što je iznad prosjeka Europske unije, stvarajući 20,5 milijardi eura dodane vrijednosti (59 %), što je na razini prosjeka Europske unije i 51 % BDP-a.

Postoje i razlike u poduzetničkoj aktivnosti i uspjehu između regija NUTS II, pri čemu u Kontinentalnoj Hrvatskoj ima 61,42 % malih poduzeća i 66,87 % zaposlenih, dok Jadranska regija bilježi 38,58 % malih poduzeća i 33,13 % zaposlenih. Na razini NUTS III, u Kontinentalnoj Hrvatskoj, Gradu Zagrebu, Zagrebačkoj županiji i Osječko-baranjskoj županiji postoji najveća poduzetnička aktivnost, dok je u jadranskoj regiji poduzetnička aktivnost najveća u Splitsko-dalmatinskoj županiji, Istarskoj županiji i Primorsko-goranskoj županiji.

Analize izvršene tijekom 2011. i 2013. pokazale su da postoji trajni nedostatak financiranja, što znači da popriličan udio MSP ne može pribaviti financiranje od banaka, na tržištu kapitala ili iz drugih **izvora financiranja**. Banke su vrlo nesklone riziku, što dovodi do toga da 79 % MSP koristi vlastite prihode i zadržanu dobit kao svoj primarni izvor financiranja novih ulaganja. MSP imaju određene teškoće u pribavljanju malih zajmova (25.000 - 100.000 eura) dok 60 % MSP nema dovoljna jamstva za pribavljanje bilo kojeg oblika financiranja od banaka. 54 % ponuđenih financijskih usluga i proizvoda nisu prilagođeni potrebama i očekivanjima MSP, a razina kamatnih stopa previsoka je za njih 34 %.

Tržište rizičnog kapitala gotovo da ne postoji i na raspolaganju ima zanemariv kapital, a mreža poslovnih anđela je slaba i nerazvijena. Trenutno se priprema ex-ante procjena prepreka pristupu financijskom tržištu, a kada bude gotova predložit će se prikladniji i inovativni instrumenti na temelju njenih zaključaka.

MSP-i u različitim fazama rasta trebaju profesionalnu podršku poduzetničkih potpornih institucija (PPI). Često se smatra da PPI pružaju usluge koje si većina MSP ne može priuštiti. Nadalje, različite potrebe za specijaliziranom podrškom MSP prepoznate su u različitim regijama Hrvatske. Međutim, pokazalo se da PPI nemaju dovoljne kapacitete za pružanje usluga visoke kvalitete i suvremenog/modernog pristupa u rješavanju problema MSP. Zahtjevi od MSP dolaze u smislu i specifičnijih usluga i usluga višeg reda te drugih oblika poslovne podrške.

Dodatni problem je **status poduzetništva u hrvatskom društvu** i opći nedostatak poduzetničkih vještina. Postotak zaposlenika u dobi od 18 do 24 godine uključenih u obrazovanje i izobrazbu iznosi samo 5,9 % (2011.), dok je prosjek na razini EU-27 35,8 %. Samo 2,3 % ukupnog broja zaposlenih osoba sudjeluje u trajnim procesima osposobljavanja i učenja (prosjek na razini EU-27 je 8,9 %). Prema Aktu o malom poduzetništvu (SBA), Hrvatska je u 2013. bila ispod prosjeka Europske unije u smislu statusa danog uspješnom poduzetništvu (Hrvatska: 43,1; prosjek EU-a: 65,5).

Potreba za poboljšanjem poduzetničkih vještina i statusa poduzetništva rješavat će se ne samo kroz promidžbene aktivnosti nego i kroz potporu malim i srednjim poduzećima, stvaranje napredne poslovne infrastrukture i povezanih usluga ponuđenih poduzećima (npr. kroz inkubatore, industrijske i tehnološke parkove). Aktivnosti Regionalnog centra za razvoj poduzetničkih kompetencija za zemlje jugoistočne Europe (SEECEL) doprinijet će također ciljevima Dunavske strategije i regionalne suradnje u stimuliranju razvoja poduzetničkih kompetencija. SEECEL se temelji na izražavanju

potrebe zemalja zapadnog Balkana za institucionalizaciju regionalnog dijaloga i ciljanu suradnju u području razvoja poduzetničkih kompetencija u okviru Zakona o malim poduzećima, prema Načelima 1 i 8.

Turizam treba posebno istaknuti, budući da on predstavlja važan pokretač gospodarstva i stvara snažne učinke multiplikacije koji se prelijevaju na ostala gospodarska područja. U 2013., udio turizma u sveukupnom gospodarskom BDP-u procijenjen je na 16,5 %, s ukupnim međunarodnim primicima od 7,2 milijarde eura, što je značajno smanjilo vanjsko-trgovinski deficit Hrvatske, pokrivajući jednu trećinu hrvatskog izvoza i dvije trećine izvoza usluga. Nadalje, u 2013. zabilježeno je 12,5 milijuna turističkih dolazaka i 64,8 milijuna noćenja, dok je broj stalnih zaposlenika u turističkom sektoru iznosio 84.200 ili 6,3 % ukupno zaposlenih.

MSP u turizmu nastoje prevladati dva temeljna problema: trajanje sezone (80 % turističkog prometa odvija se tijekom tri ljetna mjeseca) i nedostatak diversificiranih turističkih proizvoda (što rezultira niskom prosječnom potrošnjom).

Pad izvoza uzrokovan je velikim dijelom posebnim dislokacijama u ponudi. Prema Izvješću opservatorija malog i srednjeg poduzetništva u Republici Hrvatskoj za 2013., udio MSP u ukupnom izvozu iznosio je 44 %. Negativna trgovinska bilanca MSP sektora pokazuje da rastući MSP trebaju povećati svoju konkurentnost i na domaćem i na inozemnom tržištu. Proces internacionalizacije zahtijeva cjeloviti skup instrumenata koji obuhvaća pristup informacijama na inozemnim tržištima, uključujući uvjete ulaska i potporu za pripremu strategije širenja na strana tržišta, dobru promidžbu, prodaju i suradnju sa stranim partnerima. Neophodno je povećati učinkovitost njihovih proizvodnih pogona, opreme i postupaka, uključujući uvođenje IKT rješenja, međunarodnih standarda i normi, kao i sveukupnih kapaciteta.

Umrežavanje i stvaranje klastera može donijeti prednosti MSP, posebno vezano uz jačanje njihovih vrijednosnih i proizvodnih lanaca. U Hrvatskoj više od 500 poduzeća sudjeluje u klasterima koji zapošljavaju preko 25.000 djelatnika. Većina tih klastera odnosi se na proizvodni sektor, no turizam i poljoprivreda također su dobro zastupljeni. Osim toga, postoji 1.131 registrirana zadruga (2013.) s 19 309 članova.

Vezano uz izravna strana ulaganja, godišnji prosjek neto toka takvih ulaganja pao je s oko 6 % BDP-a u razdoblju između 1999. i 2008. na 2 % BDP-a u razdoblju od 2010. do 2013., što pokazuje rizik od toga da će jako ograničeni iznos ulaganja završiti u trgovinskom i proizvodnom sektoru. Postoji potreba da se te okolnosti promijene i privuku izravna strana ulaganja u proizvodnu domaću aktivu i gospodarsku preobrazbu, kao i da se poveća utjecaj izravnih stranih ulaganja u sektoru MSP.

Hrvatski MSP ne ulažu dovoljno u **inovacije** s ciljem uvođenja novih proizvoda i usluga na tržište. Hrvatska se smatra „umjerenim inovatorom“ s postotkom poduzeća uključenih u inovacije 8 % ispod prosjeka zemalja EU-27.

Pružit će se potpora uspostavi inovativnih novonastalih poduzeća, ali i poboljšanju inovacijskog potencijala i komercijalizaciji aktivnosti postojećih MSP, posebno u područjima navedenim u strategiji S3.

U okviru prioritetne osi 3., glavni prioriteti financiranja iz EFRR-a za OPKK su sljedeći:

- promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištavanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnih inkubatora;
- osiguravanje boljeg pristupa financiranju za MSP;
- omogućavanje povoljnog okruženja za osnivanje i razvoj poduzeća;
- nacionalnim i međunarodnim tržištima i inovacijske procese;
- poboljšanje razvoja i rasta MSP i
- poboljšanje inovativnosti MSP.

Energetika

Što se tiče hrvatskog energetskog sustava, njegove slabosti i mogućnosti prepoznate su i detaljno uključene u Energetsku strategiju Republike Hrvatske do 2020. U skladu s potonjim i Strategijom Europa 2020., glavni cilj je povećati korištenje obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti, posebno u konačnoj potrošnji energije, ostvarujući tako višestruku korist, kao što je smanjenje emisija, smanjenje potrošnje i povezanih troškova te povećanje sigurnosti opskrbe; i dati priliku „zelenim poslovima“ i razvoju tehnologije/proizvodnje.

S 28,3 megatona (Mt) **ispuštenih stakleničkih plinova** u 2011. godini, Hrvatska je odgovorna za manje od 0,1 % ukupnih svjetskih ispuštenih stakleničkih plinova. Na razini EU-a (EU-27), udio Hrvatske iznosi 0,6 %. Kao potpisnica Protokola iz Kyota, Hrvatska je ispunila cilj smanjenja ispuštanja stakleničkih plinova do 2012. godine na 95% razine iz 1990. godine; Ukupna ispuštanja stakleničkih plinova, isključujući odlive, iznosila su u 2011. godini 10,3% manje nego u 1990. godini. Što se tiče općih trendova, ispuštanja stakleničkih plinova značajno su opala u razdoblju između 1991. i 1995. godine zbog kolapsa industrije i rata. Od 1996. do 2007. godine ispuštanja su se postojano povećavala; međutim, od 2007. ponovo je prisutan trend opadanja.

Tijekom razdoblja od 1990. do 2011. godine udjeli pojedinih plinova u načelu su ostali jednaki: 73,9 % CO2, 12,6 % CH, 12,4 % N20; 1,7 % HFC i PFC i 0,05 % SF6. Što se tiče izvora ispuštenih stakleničkih plinova, sektor energetike (uključujući promet i industriju) ima najveći udio (73,3%), a slijedi ga poljoprivreda (14%), gospodarenje otpadom (5%) itd. Od navedenih sektora, u posljednjih pet godina samo sektor gospodarenja otpadom zabilježio je porast ispuštanja stakleničkih plinova zbog navažanja otpada, dok se razina ispuštanja u energetici i poljoprivredi smanjila, zbog učinaka gospodarske krize već i porasta proizvodnje obnovljivih izvora energije.

Ukupna **opskrba primarnom energijom** u Hrvatskoj u 2011. godini iznosila je 383 PJ, sa stabilnim trendom pada od 2008. godine, uglavnom zbog učinaka gospodarske krize, a više od 80 % opskrbe energijom potječe od fosilnih goriva (ugljen, nafta, plin). Hrvatska je vrlo ovisna (54 %) o uvozu energenata s 282 PJ energije uvezene u 2011. godini (uglavnom nafte i naftnih derivata). 15,7% bruto konačne potrošnje energije u 2011. godini bilo je iz obnovljivih izvora, što predstavlja stalni rast obnovljivih izvora energije u bruto konačnoj potrošnji energije od 12,2 % u 2008. do 14,6 % u 2010. godini. Međutim, velike hidroelektrane i biomasa predstavljaju više od 90% navedenog udjela (s dominantnim velikim hidroelektranama), nakon čega slijede biogoriva (5%), vjetar (2%) i sunce/male hidroelektrane/geotermalna energija (manje od 1% svaki). Gledano po sektorima, više od 34% konačne potrošnje električne energije proizvedeno je od obnovljivih izvora energije (ali samo 2% tog udjela dolazi iz izvora koji nisu velike hidroelektrane) dok je za grijanje/hlađenje i sektor prometa taj udio znatno niži i iznosi 12,8% i 1,4%.

Distribucijska mreža električne energije okarakterizirana je regionalnim razlikama u smislu broja korisnika, ukupne količine i karakteristika opskrbe (npr. sezonalnost), kao i ograničenim mogućnostima za integraciju dodatnih kapaciteta obnovljivih izvora energije. Sadašnja je mreža okarakterizirana kao stara mreža izgrađena 1960-ih i 1970-ih, nedostatna i nepouzdana, s gubitcima unutar distribucijske mreže od 9 % ukupne potrošnje električne energije na distribucijskoj razini, a postoji i potreba za poboljšanjem sveukupne regulacije sustava i upravljanja njime te uvođenjem novih tehnologija (pametne mreže). Sustav centraliziranog grijanja s jedne je strane ograničene pokrivenosti (dostupan u 18 gradova, pokriva 10% svih kućanstava), ali je s druge strane i neučinkovit, s velikim gubicima vode i topline. Trenutačno rezultate mjera energetske učinkovitosti financiranih na nacionalnoj razini koje se odnose na javnu rasvjetu poništava rastući broj točaka potrošnje, odnosno zadržavanje potrošnje na nepromijenjenoj razini (440 GWh/godinu i 3 % ukupne potrošnje električne energije).

Tijekom 2011., potrošnja energije u gospodarstvu i sveukupna **energetska učinkovitost** (bruto unutarnja potrošnja energije podijeljena po BDP-u) nalazila se iznad prosjeka EU-27 - 231 kg ekvivalentne nafte (kgoe) na 1.000 eura u usporedbi s 138 kgoe na 1.000 eura. Što se tiče energetske učinkovitosti, izražene u ODEX-u (ODEX je indeks korišten u okviru projekta ODYSSEE-MURE za mjerenje napretka energetske učinkovitosti glavnog sektora (industrija, prijevoz, kućanstva) i

cjelokupnog gospodarstva (svih potrošača), u razdoblju od 1995. do 2011. utvrđen je pozitivan trend smanjenja ODEX-a od 15,6 % u okviru cjelokupnog gospodarstva. Činjenica da ukupna opskrba energijom opada brže (smanjenje u 2011. za 6,8 % u usporedbi s 2010.) nego potrošnja (smanjenje u 2011. za 2,5 % u usporedbi s 2010.) istovremeno podrazumijeva ograničene učinke mjera energetske učinkovitosti. Na sektorskoj razini, glavni fokus je na zgradama s najvišim udjelom u potrošnji energije i relativno visokoj razini ODEX-a, uz mali trend rasta. Što se tiče industrije, povišeni pad potrošnje popraćen je ne tako oštrim smanjenjem ODEX-a, dok uslužni sektor jedan ima najnegativniji trend ODEX-a koji podrazumijeva potencijal za značajne uštede energije u i tim sektorima.

U 2011. godini, konačna **potrošnja energije** iznosila je 280 PJ s nepromjenjivim trendom opadanja tijekom razdoblja od 2008. do 2011. Zgrade (stambene zgrade, javne i komercijalne zgrade) imaju najviši udio koji iznosi 43 % u 2011. Od toga, dvije trećine otpada na sektor stambenih zgrada, a jedna trećina na javne i komercijalne zgrade. Više od 80 % zgrada je sagrađeno prije 1987. (uglavnom u razdoblju od 1940.-1970.) i energetskog su razreda D ili nižeg, tj. okarakterizirane su kao veliki potrošači s prosječnom potrošnjom energije oko 200 kWh/m2 što je više nego u susjednim državama članicama EU-a, pri čemu na grijanje/hlađenje otpada 70% potrošnje energije u kućanstvima. Pokrivenost naprednim mjernim sustavima i drugim pametnim energetskim tehnologijama još uvijek je vrlo ograničena. U 2011. je udio prometnog sektora u konačnoj potrošnji energije bio 33 % iza kojeg je slijedio industrijski sektor s 18 % s više od 65 % energije potrošene ugljenom, tekućim i plinovitim gorivima. Jednako tako uslužni sektor uglavnom temeljen na ugljiku imao je svoj udio u konačnoj potrošnji energije u iznosu od 12 % s nepromjenjivim rastom u smislu njegova udjela, uglavnom zahvaljujući turističkom sektoru.

U okviru prioritetne osi 4., glavni prioriteti financiranja iz EFRR-a za OPKK bit će usmjereni na promicanje mjera obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti u sektorima s najvećim udjelom u potrošnji energije, odnosno u:

- privatnom sektoru, uključujući zgrade i proizvodni proces;
- javne i stambene zgrade i javnu energetsku infrastrukturu (sustav centralnog grijanja i rasvjeta);
- uvođenje novih tehnologija u upravljanje energijom, točnije pametnih mreža

Takva ulaganja doprinijet će ciljevima EU 2020 koji su preneseni u nacionalne ciljeve kako slijedi: a) Nacionalni akcijski plan za obnovljive izvore energije za 2020. ima za cilj postizanje udjela od 39 %, 10 % i 19,6 % u bruto konačnoj potrošnji energije u električnoj energiji, prijevozu te grijanju i hlađenju; a b) prema trećem Akcijskom planu za energetsku učinkovitost postavlja ukupnoj ciljanoj uštedi energije trebala bi sa 30% doprinijeti kućanstva, 13% usluge, 13% industrije i 44% promet.

Klimatske promjene i upravljanje rizicima

Znakovi klimatskih promjena vidljivi su i u Hrvatskoj: a) prosječna temperatura zraka postojano raste, u desetljeću od 2001. do 2010. bila je najviša ikad zabilježena, a porastao je i broj vrlo toplih dana; b) manje intenzivno, ali jednako postojano, smanjuju se godišnje razine padalina; c) trend isparavanja u usporedbi s kretanjima temperature zraka; d) povećana stopa ekstremnih vremenskih pojava. Imajući u vidu potencijalne učinke i njezino prirodno i gospodarsko okruženje, Hrvatsku možemo smatrati visoko ugroženom klimatskim promjenama.

Što se tiče očekivanih utjecaja klimatskih promjena, scenarij lokaliziranih klimatskih promjena (razdoblje 2011. - 2040.) za Hrvatsku pokazuje sljedeće rezultate: daljnji porast prosječne temperature zraka (više u obalnim područjima i na otocima) i s najvećim očekivanim smanjenjem tijekom jeseni, ali sa značajnim regionalnim razlikama. Osim sektora koji su presudni za gospodarstvo (turizam i poljoprivreda), klimatskim promjenama ugroženi su i postojeći vodeni resursi, ekosustavi i infrastruktura, prije svega u obalnim područjima i šumama, koje prekrivaju 47 % hrvatskog područja. Osim toga, očekuje se da će se rizik od vremenski uzrokovane katastrofe, posebno poplava, povećati zbog učinaka klimatskih promjena.

Dok će se pitanja **mjera za smanjenje rizika** rješavati u okviru ostalih tematskih ciljeva (posebno

tematskog cilja TC 4 i mjera provedenih u skladu s trećim Nacionalnim akcijskim planom energetske učinkovitosti (NEEAP) i Planom zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena za razdoblje od 2014. do 2017.), pitanju prilagodbe uvjeta života i gospodarskog okruženja trendovima klimatskih promjena morat će se ozbiljnije pristupiti u skladu s ciljevima i investicijskim prioritetima utvrđenima u okviru Nacionalne strategije prilagodbe koja bi trebala biti sastavljena do kraja 2016.

U međuvremenu, u okviru šestog Nacionalnog izvješća o klimatskim promjenama donesenog u 2014. postavljeni su sveobuhvatni okvir i preduvjeti za aktivnosti čiji je cilj prilagodba učincima klimatskih promjena ponajprije povezanih s modernizacijom i finalizacijom sustava za praćenje i predviđanje klimatskih promjena, jačanjem primijenjenih istraživanja u vezi s mjerama prilagodbe i jačanju svijesti i kapaciteta.

Iako se ne može sve pripisati isključivo učincima klimatskih promjena, mora se reći da šteta nastala zbog prirodnih katastrofa u prosjeku iznosi više od 200 milijuna eura godišnje samo za poplave, suše i požare.

Potrebno je implementirati konkretne mjere za smanjenje rizika od katastrofa i povećanje prevencije, spremnosti i reakcije na katastrofe, na temelju procjene nacionalnog rizika od katastrofa na čemu se trenutačno radi i trebalo bi biti dovršeno do kraja 2015. i strategije smanjenja rizika od katastrofa. Čak i prije završetka Procjene rizika od nepogoda (PRN) može se zaključiti da a) sadašnji sustav upravljanja u kriznim situacijama treba dodatno unaprijediti i b) potrebno je riješiti pitanja specifičnih rizika što je prije moguće s obzirom na razinu štete i učestalost.

Postojećom procjenom opasnosti unaprijed su definirane postojeće opasnosti u četiri zone i potreba za skupinom od ukupno 501 osobe za upravljanje u kriznim situacijama s odgovarajućim stručnim znanjem i opremom u području gašenja požara, spašavanja u slučaju poplava, kemijskih, bioloških, radioloških i nuklearnih (CBRN) prijetnji, logistike, spašavanja iz ruševina (USAR), od kojih je dosad odgovarajuće osposobljavanje završilo njih 50.

Hrvatska je pripremila analizu opasnosti na temelju koje je, zajedno s informacijama glavne radne skupine za procjenu rizika (uspostavljene radi pripreme procjene rizika od katastrofa), broj rizika smanjen na 11 glavnih rizika, od kojih su u smislu štete najrizičnije poplave u odnosu na koje je 53 % teritorija Republike Hrvatske određeno kao područje s potencijalno značajnim rizikom od poplava (APSFR) u skladu s Preliminarnom procjenom rizika od poplava (PFRA). Zapaženo je da su poplave sve razornije i učestalije i ne samo da se redovno pojavljuju (zabilježene gotovo svake godine), već se pojavljuju u područjima u kojima ne postoji velika vjerojatnost od poplava.

Prvi plan upravljanja rizicima od poplava, prema Direktivi o procjeni i upravljanju poplavnim rizicima, koji uključuje karte opasnosti od poplava i karte rizika od poplava za sva područja s potencijalno značajnim rizikom od poplava utvrđenim u Preliminarnoj procjeni rizika od poplava bit će finaliziran do kraja 2015. te će biti uzet u obzir pri pripremi Procjene rizika od katastrofa. Na temelju dosad sastavljene dokumentacije, određene prioritetne mjere za ulaganja u smislu upravljanja rizicima od poplava mogu se utvrditi kako slijedi: a) nestrukturne mjere, odnosno neinfrastrukturne aktivnosti čiji je cilj poboljšanje sveukupnog sustava upravljanja rizikom od poplava i b) strukturne mjere, odnosno infrastrukturne mjere za poboljšanje sustava zaštite od poplava.

U okviru prioritetne osi 5., glavni prioriteti financiranja iz EFRR-a za OPKK su sljedeći:

- poboljšanje sustava za praćenje i procjenu klimatskih promjena;
- poboljšanje sustava upravljanja u kriznim situacijama;
- rješavanje pitanja koja se odnose na prioritetne rizike ponajprije povezane s poplavama.

Zaštita okoliša i održivost resursa

Postojeći **sustav gospodarenja otpadom** može se ocijeniti kao ekološki neprihvatljiv i neodrživ, obilježen nedostatnim postrojenjima za gospodarenje otpadom, visokim udjelom komunalnog/biorazgradivog otpada koji se odlaže na odlagališta otpada i niskim udjelom recikliranja iz komunalnog otpada (KO). Usporedno, Hrvatska treba riješiti problem naslijeđa neadekvatnog

gospodarenja otpadom putem sanacije odlagališta komunalnog otpada, nelegalnih odlagališta i mjesta visoko zagađenih otpadom („crnih točaka”). Sve ove potrebe jasno su povezane s prijelaznim razdobljima za usklađenost s europskim direktivama o otpadu navedenim u Ugovoru o pristupanju, vezanim uz postupno smanjenje a) udjela biorazgradivog komunalnog otpada koji se odlaže na odlagalištima otpada i b) otpada odloženog na postojećim nesukladnim odlagalištima otpada.

Javni sustav za sakupljanje otpada pokriva 99 % stanovništva, ali sveukupni sustav je usredotočen na sakupljanje otpada kao takvo te na odlaganje. Primjerice, u 2012. godini 83 % komunalnog otpada bilo je zbrinuto na odlagalištima otpada (prosjek Europske unije je 34 % dok se mali dio odvojeno sakuplja i reciklira.). Postojala su 302 službena neregulirana odlagališta komunalnog otpada od kojih je 113 sanirano do 2012. dok je dodatno 51 odlagalište bilo u postupku sanacije. Osim tih nereguliranih odlagališta komunalnog otpada, postoji oko 3000 neslužbenih deponija (divlje lokacije) od kojih je 750 posve sanirano. Što se tiče modernog gospodarenja otpadom i infrastrukture za odlaganje otpada, Hrvatska je u postupku uspostave novih centara za gospodarenje otpadom financiranih iz pomoći Europske unije u razdoblju od 2005. do 2013. (centri za gospodarenje otpadom Bikarac, Marišćina i Kaštijun).

Od 1997. do 2008. količina komunalnog otpada povećala se za 76 %. Iako se u razdoblju 2008. - 2012. količina komunalnog otpada smanjila za 7 %, u posljednje tri godine ponovo je prisutan lagani trend rasta. U 2012. stvoreno je ukupno 1,670.005 t komunalnog otpada, tj. 390 kg po stanovniku, što je ispod prosjeka Europske unije (503 kg po stanovniku). Od tog iznosa, 23 % je odvojeno sakupljeno, međutim, samo 15 % ukupnog komunalnog otpada je poslano na oporabu. Od 2007., Hrvatska provodi posebno zakonodavstvo povezano s odvojenim sakupljanjem i ponovnom upotrebom posebnih kategorija otpada, što je pokazalo dobre rezultate u praksi, posebno stopa sakupljanja i recikliranja ambalažnog otpada; međutim sveukupna stopa reciklaže je relativno niska. U smislu opasnog otpada (OO), prosječna godišnja količina iznosi oko 60.000 t (66.000 t u 2012.), dok se procjenjuje da je stvarni iznos generiranog opasnog otpada oko 213.000 t. Značajan udjel (66 %) generiranog opasnog otpada odnosi se na posebne kategorije otpada. Posebna značajka hrvatskog sustava gospodarenja otpadom povezana je s 13 lokacija visoko zagađenih otpadom („crne točke“), tj. lokacija nastalih dugoročnim neprikladnim gospodarenjem industrijskim (tehnološkim) otpadom koji predstavlja prijetnju ne samo okolišu, već i ljudskom zdravlju. Zaključno, sustav gospodarenja otpadom obilježen je potrebom za značajnim ulaganjem kako bi se postigla usklađenost s relevantnim europskim zahtjevima.

Ista vrsta potrebe vrijedi i za **sektor upravljanja vodama**. Dok je otprilike 80 % stanovništva spojeno na sustav javne vodoopskrbe (ostalih 20 % opskrbljuje se iz tzv. lokalnih vodovoda ili individualnim načinom vodoopskrbe iz vlastitih bunara, cisterni itd.), postoje značajne regionalne razlike; stupanj priključenja viši je u jadranskom (91 %) nego u crnomorskom slivu (77 %). Indeks učinkovitosti korištenja vode (omjer između isporučene i zahvaćene količine vode) iznosi oko 56 %, što podrazumijeva visoke gubitke unutar sustava od 44 %. Problem s kakvoćom pitke vode postoji u ograničenom geografskom obuhvatu, a povezan je s prirodno uzrokovanim problemima s razinom željeza, mangana, amonijaka i arsena, a to traži naprednije postupke pročišćavanja vode za piće.

S druge strane, javni sustav odvodnje nije razvijen u toj mjeri i ima prilično nisku razinu priključenosti (stupanj priključenosti stanovništva iznosi 44 %), u usporedbi s većinom država članica Europske unije. Razlike u stupnju priključenosti vidljive su i na regionalnoj razini (niža razina u dalmatinskom slivu (31 %)), no očitije su u smislu veličine naselja, gdje je stupanj priključenosti na relativno zadovoljavajućoj razini samo u naseljima s više od 10.000 stanovnika. Osim toga, obrađuje se samo 28 % prikupljenih otpadnih voda, no potrebno je naglasiti da se jedna trećina tog postotka odnosi na prethodno pričišćavanje odnosno prvi stupanj pročišćavanja otpadnih voda. U pogledu priobalnih voda, procjenjuje se da je najveći dio vrlo dobro ekološkog stanja (najviše ocjene), međutim, u posljednjih pet godina uočava se porast onečišćenja.

Ovaj operativni program bavi se ovim pitanjem prvenstveno tako da osigurava mjere unapređenja obrade otpadnih voda koje se ispuštaju u priobalne vode. Naposljetku, sve mjere u okviru sektora upravljanja vodama polaze od i u skladu su s Planom upravljanja vodnim područjima (važeći Plan za razdoblje 2012. - 2015. i novi Plan za razdoblje 2016. - 2021. koji treba pripremiti do kraja 2015.) kao

integriranim dokumentom koji uključuje sve mjere i aktivnosti povezane s vodama s ciljem postizanja očuvanja dobrog stanja voda. Mreža praćenja stanja voda uspostavljena je, no ne prate se sve točke i svi potrebni parametri praćenja.

Budući da postoji otprilike 160 javnih isporučitelja vodnih usluga, očito je da je vodokomunalni sektor uvelike fragmentiran, a kvaliteta usluga je različita. Otprilike 70 % su mala poduzeća godišnje distribucije manje od 1 m/m3 vode (u usporedbi s 45 m/m^3 što je prosjek Europske unije) s nedovoljno osoblja i tehničkih kapaciteta za pripremu i provedbu projekata u razdoblju od 2014. do 2020.

U pogledu **bioraznolikosti**, zaštićena područja, posebno nacionalni parkovi i parkovi prirode, pokrivaju 8,56 % ukupne površine Hrvatske (uključujući 12,20 % kopnenog područja i 1,94 % unutarnjih morskih voda i teritorijalnog mora Republike Hrvatske). Nadalje, zbog svojeg posebnog bogatstva, određena područja su prepoznata od različitih međunarodnih mehanizama zaštite (UNESCO lokaliteti svjetske baštine, UNESCO-ov program Čovjek i biosfera, UNESCO-ovi geoparkovi, Ramsarski popis). Hrvatska ekološka mreža Natura 2000 (www.natura2000.hr) obuhvaća 36,67 % kopnenih i 16,39 % morskih površina (ukupni postotak: 29,38 %), uključujući sve nacionalne parkove i parkove prirode. Međutim, uočava se stalni gubitak bioraznolikosti uzrokovan gubitkom staništa, unosom stranih vrsta u ekosustave, onečišćenjem okoliša, prostornom urbanizacijom, globalnim klimatskim promjenama i pritiscima gospodarskih aktivnosti. Ima jako malo podataka o bioraznolikosti vezano za rasprostranjenost vrsta i staništa unutar mreže Natura 2000 za morske vode pod nacionalnom jurisdikcijom bez detaljne karte morskih staništa, što je preduvjet za uspostavu i provedbu prikladnih mjera zaštite, važnih za ispunjenje obveza vezano za Direktivu o pticama i Direktivu o staništima te Okvirnu direktivu o morskoj strategiji.

Dosad se planiranje upravljanja obavljalo najviše za zaštićena područja u 9 nacionalnih kategorija te za pojedinačne zaštićene vrste poput velikih zvijeri. Radi upravljanja nacionalnom ekološkom mrežom uspostavljenom u 2007. (konceptualno kao druga strana mreže Natura 2000), razvoj planova upravljanja pojedinačnim lokacijama i odgovornost za upravljanje povjereni su regionalnim tijelima koja su se pokazala neadekvatnima uglavnom zbog manjka osoblja i ograničenih financijskih sredstava. Stoga uspostava područja EU Natura 2000 i održivi mehanizmi upravljanja predstavljaju najvažnije obveze prema čl. 6. Direktive o staništima za zaštitu prirode u Hrvatskoj. Poseban aspekt tog pitanja jest prisutnost preostalih minskih polja i neeksplodiranih eksplozivnih sredstava (UXO). Od svih MSA-ova u zemlji, otprilike 313 km^2, više od 50 %, nalazi se na područjima mreže Natura 2000. Problem je nerazmjerno prisutan u šumama i šumskim područjima (od svih MSA-ova Natura 2000, otprilike 90 % su šume). Prisutnost mina i neeksplodiranih eksplozivnih sredstava ugrožava održivo i djelotvorno upravljanje ovim mjestima u okviru planova upravljanja šumama (ključnog instrumenta za održivo upravljanje šumama predviđenog novom Strategijom EU-a koja se odnosi na šume), što dovodi do njihovog propadanja, sprječava njihovo očuvanje i umanjuje njihovu ulogu u ekosustavu i raspodjelu zelene infrastrukture. Uz to, takva prirodna baština pruža prilike za gospodarski i društveni razvoj prvenstveno na lokalnoj razini i vezano uz održivi turizam.

Hrvatska na popisu **zaštićene kulturne baštine** ima oko 8.000 dobara, uključujući 7 dobara na UNESCO-ovom popisu svjetske baštine i 14 nematerijalnih dobara na UNESCO-ovom popisu nematerijalne baštine čovječanstva. S jedne strane, kulturna baština zbog svoje jedinstvenosti i privlačnosti predstavlja ključnu točku robne marke (*brenda*)/atrakcije s najvećim potencijalom za razvojni program u određenoj regiji, dok je s druge strane, posebno u odnosu na materijal, uglavnom uništena, ugrožena i ne koristi se te sveukupno upravljanje ovom vrstom baštine nije u skladu s gospodarskim ciljevima, ponajviše s potencijalom za otvaranje radnih mjesta. Međutim, mora se spomenuti da se i suprotna situacija, tj. pretjerana/neadekvatna eksploatacija kulturne baštine u gospodarske svrhe, uglavnom za turizam, također može uočiti u ograničenom broju područja. Stoga će korištenje/revitalizacija kulturne baštine osigurati vrednovanje potencijala kulturne baštine na održiv način i osiguranje gospodarskih koristi tako da se omogući stvaranje inovativnih usluga i proizvoda u vezi s kulturnom baštinom, čime bi se ostvarile koristi razvoja i zapošljavanja kao i socijalna kohezija u regijama.

Iako se opće stanje okoliša može ocijeniti dobrim, postoje određeni specifični problemi koji su većinom prostorno ograničeni na **urbana područja**, prvenstveno vezano uz kvalitetu zraka i

učinkovitost (fizičkih) resursa. Stoga, kako bi se pridonijelo integriranom i održivom prostornom razvoju, ovaj tematski cilj fokusirat će se na sljedeće: a) osiguravanje provedbe mjera za unapređenje urbanog okoliša, primarno kakvoće zraka u skladu s Direktivom 2008/50/EZ, budući da se pitanja povezana s ostalim glavnim ekološkim obilježjima kao što su otpad i voda rješavaju u okviru drugih investicijskih prioriteta; s obzirom na kakvoću zraka, većina Hrvatske spada u I. kategoriju (čist ili neznatno onečišćen), međutim postoje određene iznimke isključivo u urbanim područjima, gdje je kvaliteta zraka II. ili III. kategorije (umjereno ili prekomjerno onečišćen zrak). To su najveći gradovi, kod kojih onečišćenje ne uzrokuje samo industrija već i promet, te određena urbana područja srednje veličine, u kojima postoje veća industrijska postrojenja (Kutina, Sisak, Sl. Brod). Također je potrebno sustav za nadzor i upravljanje onečišćenjem zraka unaprijediti sukladno Uredbi 2008/50/EZ. b) potporu iskorištavanju postojećih potencijala poput zapuštene infrastrukture i objekata s gospodarskom i društvenom namjenom, odnosno na rekonstrukciju tzv. „*brownfield*“ lokacija, tj. bivših vojnih i industrijskih objekata. Prema podacima dobivenim iz gradova u okviru područja integriranih teritorijalnih ulaganja (ITU) nalazi se oko 400 ha *brownfield* područja.

Naposljetku, pitanje administrativnih kapaciteta (neučinkoviti organizacijski sustav, manjak djelatnika i opreme, potreba za obrazovanjem i izobrazbom itd.) na svim razinama u energetskom sektoru i sektoru zaštite okoliša rješavat će se kao horizontalni prioritet, tj. u okviru sektorskih aktivnosti i rezultata.

U okviru prioritetne osi 6., glavni prioriteti financiranja iz EFRR-a i KF-a za OPKK su sljedeći:

- poboljšanje sustava gospodarenja otpadom s ciljem smanjenja odlaganja otpada na odlagalištima;
- poboljšanje sustava upravljanja vodama s ciljem osiguravanja odgovarajuće pitke vode i zaštite stanja voda;
- promicanje održivog korištenja kulturne i prirodne baštine za potrebe lokalnog razvoja;
- pružanje pomoći pri uspostavi područja mreže Natura 2000 EU-a i zaštiti, očuvanju i ponovnoj uspostavi biološke raznolikosti;
- rješavanje posebnih ekoloških pitanja povezanih s kvalitetom zraka i obnavljanjem bivših industrijskih područja.

Povezanost i mobilnost

Na konkurentnost hrvatskog gospodarstva također negativno utječe loša kvaliteta i održavanje javnog prijevoza, manjak udobnih načina prijevoza i pouzdanih prometnih veza između i unutar regija, kao i odsustvo mogućnosti multimodalnog prijevoza te, prema tome, ekološki prihvatljivijih i sigurnijih prijevoznih sredstava. Ograničeni kapaciteti i nedostatak standardiziranih sustava upravljanja u hrvatskim **unutarnjim vodnim putovima** rezultiraju niskom razinom korištenja ovog načina prijevoza te niskom razinom sigurnosti, pri čemu međusobnu povezanost ometaju nedostaci u pomorskim lukama i kod pomorskih prijevoznika, posebno s obzirom na **pristup otocima**. Međutim, s obzirom na geografski položaj Hrvatske, program pruža mogućnost poboljšanja povezanosti između Jadrana i Mediterana te središnjeg dijela Europe kroz **osuvremenjivanje i razvoj prometne infrastrukture unutar osnovne i sveobuhvatne TEN-T mreže i koridora EU-a**. To će pomoći razvoju pojedinih regija promicanjem njihove integracije u unutarnje tržište EU-a i globalno gospodarstvo, pospješivanjem trgovine, dostupnosti i mobilnosti te stvaranjem blagostanja i novih radnih mjesta.

Temeljna načela određena u nacrtu Nacionalne prometne strategije, koja su relevantna u širem kontekstu prometne i kohezijske politike EU-a, uključuju ekološku održivost, dostupnost i socijalnu uključenost, promjenu oblika prijevoza, povećanu interoperabilnost, a kao dodatne prioritete ističu povezanost sa susjednim zemljama i međupovezivanje unutar šire TEN-T mreže EU-a. Prioritetna os OPKK-a usmjerena na TC7 pridonijet će prvih pet od šest ključnih ciljeva nacrta Prometne strategije za Hrvatsku:

1. poboljšanje prometne povezanosti i koordinacije sa susjednim zemljama

2. poboljšanje dostupnosti prijevoza putnicima na dugim relacijama u Hrvatskoj
3. poboljšanje regionalne povezanosti putnika u Hrvatskoj i promicanje teritorijalne povezanosti
4. poboljšanje dostupnosti prijevoza putnicima do i unutar glavnih urbanih aglomeracija
5. poboljšanje dostupnosti teretnog prijevoza u Hrvatskoj
6. unapređenje organizacijskog i operativnog ustroja prometnog sustava radi poboljšanja njegove učinkovitosti i održivosti.

Naglasak ovog prioriteta bit će ulaganja u prometnu infrastrukturu potrebnu za suvremenu, konkurentnu i međusobno povezanu europsku ekonomiju, koja će olakšati kretanje robe i ljudi, ne samo diljem i unutar Hrvatske već i prema ostalim dijelovima Europe, te poboljšati dostupnost gradova i izoliranih područja funkcionalnim regionalnim centrima i ojačati teritorijalnu koheziju.

Nadalje, utvrđivanje ciljeva prioriteta prometa u OPKK-u odražava prioritete politike EU-a i nacionalne politike za područje prometa. Prijedlog Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata o prometu EU-a identificira kao cilj uspostavu Jedinstvenog europskog prometnog područja koje bi tvorilo podlogu europskom gospodarskom napretku, povećalo konkurentnost te omogućilo visokokvalitetne, efikasne i sigurne usluge suvremene infrastrukture uz smanjenje njezinog utjecaja na okoliš. U njoj se ističe **integracija modalnih mreža prijevoza**, odnosno komodalnost, strukturalne promjene kojima se omogućuje učinkovita konkurentnost željeznice na tržištu prijevoza robe i putnika na srednjim i dugim relacijama, mobilizacija potencijala nedovoljno iskorištenih unutarnjih vodnih putova i ekološki prihvatljivog gradskog prometa. Stoga bi fokus trebao biti na 'osnovnoj' mreži koridora koji bi osigurali efikasno multimodalno povezivanje i dodatnu vrijednost na razini Europe.

Prijedlog Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata ističe neujednačenu prirodu hrvatskog prometnog sustava koji je tijekom posljednjih 15 godina bio usmjeren na razvoj autocesta. Poboljšanje kvalitete potrebno je i u svim drugim načinima prijevoza, kao i napori za **povećanje sigurnosti na cesti**, poboljšanje sustava upravljanja **željezničkim prometom** te **interoperabilnosti, multimodalnosti i plovnosti unutarnjih vodni putova**.

Prioritetna os koja se odnosi na promet u OP-u za razdoblje 2014. - 2020. označit će nastavak provedbe strateških ciljeva određenih u OP-u „Promet“ za razdoblje 2007. - 2013. (osuvremenjivanje željezničke infrastrukture i sustava unutarnjih plovnih putova), uz osiguravanje dosljednosti i usklađenosti s obzirom na dosadašnje financiranje iz fondova EU-a u sektoru prometa u Hrvatskoj

U okviru prioritetne osi 7., glavni prioriteti financiranja iz EFRR-a i KF-a za OPKK su sljedeći:

- povećati stupanj korištenja i relevantnost željezničke mreže (Kohezijski fond);
- unaprijediti cestovnu mrežu TEN-T i pristup cestovnoj mreži TEN-T (EFRR);
- povećati broj prevezenih putnika u javnom gradskom prijevozu (Kohezijski fond);
- poboljšana dostupnost Dubrovnika zrakom (Kohezijski fond)
- poboljšati dostupnost naseljenih otoka stanovnicima (Kohezijski fond);
- poboljšati cestovnu sigurnost u dijelovima s visokom razinom mješovitog prometa (EFRR);
- povećati količinu teretnog prometa na unutarnjim plovnim putovima (Kohezijski fond).

Siromaštvo i socijalna isključenost

Hrvatska ima jednu od najviših stopa rizika od siromaštva i socijalne isključenosti u EU, 1,370.000 u 2012., a cilj Hrvatske je smanjenje tog broja za 150.000 do 2020., u skladu s Nacionalnim programom reformi. Strategijom borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2014. do 2020. definirane su „ranjive skupine”, odnosno **skupine u najvećem raziku od siromaštva i socijalne isključenosti**, koje se u okviru cijelog OPKK-a odnose na skupine kako su definirane u navedenoj

strategiji.

Sektor zdravstva stavlja značajan pritisak na javne izdatke. U 2012. Hrvatska je potrošila 7,8 % svojeg BDP-a na zdravstvenu skrb, što je jedan od najviših iznosa novih članica Europske unije. Dostupnost zdravstvene skrbi često je ograničena i nejednaka diljem zemlje, posebno u ruralnim područjima, na otocima i u malim gradovima, zbog strukturnog manjka zdravstvenih radnika i ostalih prepreka poput troškova i udaljenosti. U 2011. bio je 281 liječnik na 100.000 stanovnika, što je manje od prosjeka Europske unije (320/100.000).

Trenutačno, bolnička skrb u Hrvatskoj prvenstveno se bazira na akutnoj bolničkoj skrbi, koja je najskuplji oblik skrbi. Potreban je prelazak na druge oblike bolničke skrbi, s dnevnom bolnicom/dnevnom kirurgijom i drugim oblicima skrbi koji zahtijevaju manje resursa i koji su navedeni u Nacionalnom planu za razvoj kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj (2014. - 2016.) i uključen je u NPR. Ugrožene skupine pod velikim su utjecajem ograničenja pristupa bolničkoj skrbi prouzročenih nedovoljno učinkovitim i nedovoljno razvijenim bolničkim uslugama.

Da bi se povećale učinkovitost i djelotvornost bolničke hitne medicinske službe (HMS), uspostavljeni su objedinjeni hitni prijemi u većini hrvatskih bolnica za akutnu skrb, sa samo nekolicinom bolnica bez takvih odjela. Isto tako, na geografski izoliranim područjima poput otoka, na kojima su ostale zdravstvene usluge ograničene ili nisu dostupne, potrebno je poboljšati učinkovitost hitne medicinske službe koja je trenutačno nedovoljno opremljena za pružanje odgovarajuće skrbi kako lokalnom stanovništvu tako i turistima.

Koraci koje ESIF mora poduzeti u okviru prioritetne osi 8. pridonijet će jačanju isplativosti sustava zdravstvene skrbi koji podliježe preporuci posebno namijenjenoj Hrvatskoj u okviru Europskog semestra 2014.

Pristup socijalnim uslugama, posebno onima u zajednici, ograničen je na cijelom području Republike Hrvatske.

S ciljem intenziviranja **postupka deinstitucionalizacije i sprečavanja institucionalizacije**, usvojen je Plan deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011. - 2016. (2018.), u svrhu smanjenja broja korisnika koji ulaze u institucije i povećanja broja onih koji napuštaju institucije i prelaze u nove oblike skrbi. To treba biti u skladu s prioritetima razvoja mreže usluga na lokalnoj razini. Podrška razvoju i širenju mreže socijalnih usluga u zajednici od strane svih pružatelja usluga (npr. javne ustanove, nevladine organizacije) također je preduvjet za održivost postupka deinstitucionalizacije, a ta dva postupka su međusobno povezana i utječu jedan na drugoga.

U 2012. bilo je 12.373 korisnika socijalnih usluga, a 62 % njih bili su u nekom obliku institucionalne skrbi. 68 % djece i mladih bez odgovarajuće roditeljske skrbi bili su korisnici institucionalne skrbi. Što se tiče djece i mladih s poremećajima u ponašanju, 35 % njih koristilo je usluge institucionalne skrbi, kao i 44 % osoba s intelektualnim, tjelesnim ili osjetilnim oštećenjima i 96 % osoba s mentalnim oštećenjima.

Kako bi se osigurala maksimalna dostupnost socijalnih usluga u zajednici diljem zemlje te kako bi se pružila potpora postupku deinstitucionalizacije, provodi se paralelan kontinuirani proces socijalnog planiranja na županijskoj razini, uključujući pripremu županijskih socijalnih planova. Oni bi trebali poduprijeti razvoj usluga koje nedostaju u određenim područjima te osigurati održivost procesa deinstitucionalizacije, kao i podržati pravo svih osoba na podršku u svojim lokalnim zajednicama.

U skladu s Planom deinstitucionalizacije i županijskim lokalnim socijalnim planiranjem, usvojen je Operativni plan deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj, u kojem je utvrđen oblik transformacije domova socijalne skrbi. Rezultati postupka deinstitucionalizacije i transformacije do kraja 2016. bit će temelj za planiranje deinstitucionalizacije i transformacije za razdoblje do 2020.

Također, centri za socijalnu skrb imaju važnu ulogu u pripremi korisnika i njihovih obitelji za povratak u obitelj ili u njihovom upućivanju u izvaninstitucionalne oblike smještaja, kao i u sprečavanju

institucionalizacije, pružajući potporu postupku deinstitucionalizacije. Također povezuju korisnike socijalne skrbi s pružateljima **socijalnih usluga u zajednici**.

Zbog nedovoljnog kapaciteta potrebnog za pružanje personaliziranih i integriranih usluga posebno za **osobe s invaliditetom**, pitanja njihovih potreba treba riješiti u skladu s Europskom strategijom za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2010. do 2020., Nacionalnom strategijom izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom i Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD).

Pri upućivanjima u tekstu na rat i posljedice rata, pojam se odnosi isključivo na Domovinski rat (1991. –1995.), pravedan i legitiman, obrambeni i osloboditeljski rat za hrvatske građane i hrvatski teritorij.

Za Hrvatsku to predstavlja vrlo specifične okolnosti te prisutnost populacije u povećanom riziku od socijalne isključenosti, kao što su **branitelji** iz Domovinskog rata i članovi njihovih obitelji, kao i civilne žrtve Domovinskog rata, izbjeglice, prognanici i povratnici. Kao posljedica agresije na Hrvatsku, trećina hrvatskog teritorija bila je zahvaćena ratom, a većina teritorija bila je pod okupacijom, više od 196 000 obiteljskih kuća i stanova i više od 25 % hrvatskog gospodarstva bilo je uništeno, a izravne štete kao posljedica rata zabilježene su u iznosu od 32 milijarde eura. Izgubljeno je više od 21 000 života, a 57 890 hrvatskih branitelja pretrpjelo je tjelesna oštećenja veća od 20 %.

Područja koja su najviše pogođena siromaštvom odgovaraju područjima koja su definirana kao potpomognuta područja najnižih indeksa razvoja, no koja ponekad skrivaju važne razlike između područja u smislu siromaštva i socijalne isključenosti.

Zbog toga se **indeks višestrukog siromaštva** temelji na usko određenom nizu dostupnih podataka koji se odnose na siromaštvo, a koji su uvedeni kako bi se iskazalo propadanje tih područja. Okarakterizirani su stopama nezaposlenosti i zaposlenosti, obje za 10 % više od hrvatskog prosjeka, gubitkom stanovništva od više od 10 % u posljednjih deset godina do čak 40 % u posljednjih 20 godina, prirodnim smanjenjem broja stanovnika od -3,44 % (hrvatski prosjek je -2,15 %), indeksom vitalnosti nižim za 10 % (oko 70, dok je hrvatski prosjek 81), činjenicom da većina područja još uvijek rješava pitanja ratne štete itd. Novi integrirani pristup koji Hrvatska namjerava uvesti u tim područjima bit će manje reaktivan nego što je to bio u prošlosti i pridonijet će boljoj integraciji različitih komponenti poput radnih mjesta, infrastrukture, okoliša, usluga i struktura socijalne potpore, kao i socijalne uključenosti. Usvojen je i pristup s pilot-projektima kako bi se koncentrirala ulaganja i odredili njihovi prioriteti te postigli vidljivi rezultati u odnosu na rastući potencijal razvoja prepoznatih područja. S druge strane, problemi siromaštva i socijalne isključenosti koje trpe marginalne zajednice, npr. Romi su specifični i potrebno ih je rješavati na integrirani način.

Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje

Strukturne reforme u obrazovanju i osposobljavanju trebale bi biti usmjerene na modernizaciju kurikuluma temeljenih na ishodima učenja te na razvoj ključnih i transverzalnih kompetencija koje su preduvjet za sudjelovanje u cjeloživotnom učenju kao strateškim ciljevima Programa obrazovanja i osposobljavanja za 2020. Nova hrvatska Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije za razdoblje 2014. - 2020. (SOZT) posebno naglašava ove probleme, slijedeći preporuke Europske komisije o uvođenju ključnih kompetencija u razvoj i provedbu kurikuluma. Nacionalni okvirni kurikulum (NOK) definira područja i opće rezultate obrazovanja - humanističke znanosti i umjetnost, zdravlje, sigurnost i okoliš, učenje kako učiti, poduzetništvo i aktivno građanstvo.

Što se tiče informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT-a) u okviru obrazovanja, važno je uzeti u obzir da se razina korištenja kao i razina opreme u hrvatskim školama znatno razlikuju, u prosjeku nema dovoljno opreme ili je zastarjela, a učestalost njezina korištenja i kvalifikacije profesora koje se odnose na IKT ispod su prosjeka EU-a (Tesla u školi, 2008.; IKTEdu, 2011.; Istraživanje škola: IKT u obrazovanju - Studija sastavljena za Europsku komisiju, 2013.). Zbog toga je od presudne važnosti pažljivo koordinirati **ulaganja u IKT opremu** s ulaganjima u profesionalni razvoj nastavnika i e-sadržaj OPULJP-a 2014.-2020. kako bi se osigurali optimalni učinci u obliku povišenog stupnja digitalne zrelosti zahvaćenih škola i školskog sustava u Hrvatskoj u cjelini. Podaci o obrazovanju ukazuju na to da se broj učenika upisanih u osnovnu školu te očekivani broj učenika srednjih škola

značajno smanjuje.

Iako se u manjim razmjerima opremanje provodilo i u pretpristupnom razdoblju, uglavnom u školama za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (SOO) i ustanovama za obrazovanje odraslih, škole na pred-tercijarnoj razini još uvijek nisu opremljene najnovijom tehnologijom te didaktičkom i ostalom specijaliziranom opremom potrebnom za pružanje visokokvalitetnog, relevantnog, suvremenog i privlačnog obrazovanja i osposobljavanja. Stoga su neophodna daljnja **ulaganja u obrazovnu infrastrukturu**. 70,7% redovnih učenika srednjih škola (ISCED 3 i 4) u 2011. bilo je upisano u neki od programa SOO-a. Konkretno, 43% bilo ih je upisano u 4-godišnje programe SOO-a (zasnovane na jednakom udjelu općih i stručnih kompetencija, više teoretskih i zasnovanih na nastavi u školi, koji učenicima omogućuju napredovanje do visokoškolskog obrazovanja), a 26% ih je bilo upisano u 3-godišnje programe (zasnovane više na stručnim i praktičnim kompetencijama koje se u većini programa SOO-a usvajaju kroz programe naukovanja). Stoga je veći dio SOO-a u Hrvatskoj usmjeren na osiguravanje uključivanja u tržište rada i omogućavanje pristupa visokoškolskom obrazovanju.

Najveći udjel nezaposlenih čine osobe sa srednjoškolskom razinom obrazovanja, njih oko 62 %. Provedba tih projekata pokazala je da je gotovo 60 % ukupnih ulaganja u području uvođenja novih i inovativnih sadržaja u **strukovne škole** uloženo u strukovne programe u sljedećim sektorima: Stavovi poslodavaca, pribavljeni putem analize provedene u sklopu jednog od provedenih IPA projekata (Jačanje institucionalnog okvira za razvoj strukovnih standarda zanimanja, kvalifikacija i kurikuluma) otkrivaju da je samo 1/3 poslodavaca uključenih u istraživanje zadovoljna razinom kompetencija mladih te da je glavni problem manjak praktičnih znanja potrebnih za određene poslove.

Provedba tih projekata pokazala je da je gotovo 60 % ukupnih ulaganja u području uvođenja novih i inovativnih sadržaja u strukovne škole uloženo u strukovne programe u sljedećim sektorima: poljoprivreda, strojarstvo, turizam i ugostiteljstvo, elektrotehnika i informacijska tehnologija te zdravstvena zaštita. Imajući u vidu da je jedan od kriterija usklađivanje s lokalno-regionalnim razvojem, ovi sektori su prepoznati kao napredni u kontekstu doprinosa daljnjem razvoju određene regije. Spomenuti sektori identificirani su i u Strategiji pametne specijalizacije. Stoga će ulaganja biti fokusirana na ustanove SOO-a i pripremu učenika za određene segmente tržišta rada uspostavljanjem mreže dovoljno opremljenih SOO ustanova uz visoku razinu stručnosti nastavnika/mentora. Mreža će omogućiti daljnji razvoj i usklađivanje obrazovnog sustava s tržištem rada na regionalnoj razini. Uspostava mreže predviđena je jednom od mjera Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije.

Vezano uz tercijarno obrazovanje, budući da životni troškovi predstavljaju najveću stavku u ukupnim troškovima studiranja, nedovoljan broj studentskih domova prepreka je **pristupu visokom obrazovanju** (VO). Godišnji životni troškovi studenata koji žive u privatnom smještaju 80 % su veći od troškova studenata koji žive u studentskim domovima. Postotak stanovništva u dobi od 30 do 34 godine s tercijarnom razinom obrazovanja iznosi 23,7 % (2012.), što je ispod prosjeka Europske unije gdje je taj prosjek 35,8 % (2012.). Nacionalni cilj strategije EU 2020 vezan uz postotak stanovništva u dobi od 30 do 34 godine s tercijarnim obrazovanjem je 35 %. Stoga je potrebno poduzeti mjere vezane uz poboljšanje pristupa visokom obrazovanju i povećanje broja studenata koji završe upisani fakultet. U akademskoj godini 2010/11, 520 učenika gimnazija i 3.604 učenika 4-godišnjih strukovnih škola uspješno je položilo ispite državne mature i ispunilo kriterije za upis na instituciju visokog obrazovanja, no nisu se i upisali. Postojeći kapaciteti studentskog smještaja u Hrvatskoj iznose 10 536 kreveta.

U akademskoj godini 2013./14., 4 625 studenata koji su podnijeli zahtjev za studentski smještaj i ispunili kriterije, nisu ga mogli koristiti zbog nedovoljnih kapaciteta. Studentski smještajni kapacitet trebao bi biti barem 10 % ukupnog broja studentske populacije. 17 % studenata u EU-u živi u **studentskim domovima**, a u Hrvatskoj samo 6,69 %. Nekoliko studija ukazuje da samo 59 % svih studenata upisanih na institucije visokog obrazovanja u Hrvatskoj uspješno završi svoj studij, dok 41 % studenata prekine studij, uglavnom u ranim fazama studiranja. Preliminarna analiza pokazuje da je jedan od temeljnih razloga za prekid studija nedostatak sredstava za studiranje.

Tehnička pomoć

Postojeća razina korištenja instrumenata pretpristupne pomoći i strukturnih i kohezijskih fondova u Hrvatskoj mogla bi se povećati jačanjem administrativnih kapaciteta. Treba osigurati kapacitete u smislu specijalizirane administracije, uključujući odgovarajuća kadrovska sredstva na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, kako bi se povećala učinkovitost onih tijela koje su izravno uključene u provedbu i korištenje ESI fondova.

Odgovarajuća i učinkovita provedba programa sufinanciranih iz ESI fondova u Hrvatskoj zahtijeva golemi administrativni napor u sadašnjem i budućem razdoblju. Ministarstva i druga uključena tijela javne uprave moraju biti potpuno spremna na izazove učinkovitog ostvarivanja ciljeva OPKK-a i pravovremenog korištenja fondova. Ključni čimbenik uspjeha je funkcionalan i kvalitetan sustav upravljanja, nadzora i evaluacije. Upotreba dovoljnog broja djelatnika, kao i korištenje administrativnih i tehničkih kapaciteta, temeljni su preduvjet stvarnog funkcioniranja sustava upravljanja i kontrola.

Upravljačko tijelo OPKK-a treba imati potpune ovlasti za osiguranje snažne koordinacije i vođenja posredničkih tijela, omogućavanje koncentracije i sinergije i unapređenje koordinacije i strateške prirode programa te njihove učinkovite provedbe. Vlasništvo nad sektorskim politikama treba biti snažno uklopljeno u relevantna resorna ministarstva, zajedno s izgradnjom kapaciteta za kreiranje i provođenje politika.

Postojeće slabosti u hrvatskoj javnoj upravi, radi osiguranja odgovarajuće razine provedbe operativnih programa, bit će podržane kroz prioritetnu os tehničke pomoći. Rizik od nedovoljnih kapaciteta veći je u okviru sustava strukturnih fondova nego što je bio u instrumentima pretpristupne pomoći, s obzirom na manjak i fluktuaciju djelatnika, potrebu prilagodbe novim upravljačkim postupcima u sklopu sustava podijeljenog upravljanja, uključujući nova pravila javne nabave, širi tematski opseg projekata i očekivanu veću količinu posla i radnu opterećenost vezanu uz povećanje sredstava.

Iskustvo s instrumentima pretpristupne pomoći pokazalo je određene slabosti u administrativnim i tehničkim kapacitetima unutar nadležne administracije. Daljnji napori su neophodni za učinkovitu provedbu planova za povećanje administrativne sposobnosti za provedbu buduće kohezijske politike, bolji strateški pristup u razvoju projekata i zreliju bazu projekata. Učinkovita provedba zakonodavstva o javnoj nabavi ključna je, kako na državnoj, tako i na lokalnoj razini. Također se treba pozabaviti rješavanjem rizika od nepravilnosti, prijevara i korupcije.

Administrativni troškovi i opterećenje sustava upravljanja i kontrole, kao i korisnika, smanjit će se primjenom rješenja e-kohezije. Zahtjevi EU-a vezani uz praćenje usmjereno na rezultate i izvješćivanje zahtijeva uvođenje adekvatnih vještina praćenja u Upravljačkom tijelu i ostalim tijelima u sustavu upravljanja i kontrole. Potrebno je ojačati kulturu evaluacije u budućem razdoblju.

Među svim pitanjima predstavljenima ranije u tekstu, tehnička pomoć iz OPKK-a će se koristiti kako bi se pružila potpora kapacitetima korisnika projekta u smislu informiranja i savjetovanja o financiranju iz EU-a, ali i u smislu pripreme, natječajnih postupaka i provedbe projekata.

1.1.2 Opravdavanje za izbor tematskih ciljeva i pripadajućih investicijskih prioriteta vezanih uz sporazum o partnerstvu, na temelju utvrđivanja regionalnih i, prema potrebi, nacionalnih potreba, uključujući potrebu rješavanja izazova u relevantnim i za zemlju specifičnim preporukama usvojenim u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a i relevantnim preporukama Vijeća, usvojenim u skladu s člankom 148. stavkom 4. UFEU-a, uzimajući u obzir ex-ante evaluaciju.

Tablica 1: Opravdavanje za odabir tematskih ciljeva i investicijskih prioriteta

Odabrani tematski cilj	Odabrani investicijski prioritet	Opravdavanje odabira
01 - Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija	1a - Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije s ciljem razvijanja uspješnosti istraživanja i inovacija te promoviranje centara za kompetencije, posebno onih od europskog interesa	Radi doprinosa glavnom cilju strategije Europa 2020. te ostvarenja povećanja ukupnih domaćih izdataka za istraživanje i razvoj na 1,4% BDP-a do 2020., što je utvrđeno kao cilj u Sporazumu o partnerstvu , potrebno je ulagati u infrastrukturu za istraživanje i razvoj, kapacitete za provedbu istraživanja na visokim učilištima/znanstvenim organizacijama te u znanstvenu izvrsnost. Procjena potreba i potencijala u Sporazumu o partnerstvu pokazuje da je glavna prepreka povećanju privatnih izdataka u istraživanje i razvoj niska razina inovacijskih kapaciteta poduzeća i potencijala za istraživanje i razvoj, ograničen interes za suradnju industrije i institucija za istraživanje i razvoj i nedovoljni institucionalni sustav potpore za poticanje inovacija.
01 - Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija	1b - Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja, posebno razvoja proizvoda i usluga,tehnološko povezivanje, socijalna inovacija, ekološka inovacija, usluge javnog servisa, zahtjevi za poticajima, umrežavanje, klasteri i otvorena inovacija kroz pametnu specijalizaciju, tehnološko jačanje i primijenjeno istraživanje, pilot linije, pred proizvodna provjera valjanosti, napredne proizvodne mogućnosti i početne proizvodnje, posebno u Ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije i širenje tehnologija za opću namjenu	Prijedlog Komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata stavlja naglasak na stvaranje uvjeta za povećanje privatnih izdataka za istraživanje i razvoj putem jačanja kapaciteta za istraživanje, razvoj i inovacije poduzeća, pospješivanje suradnje s institucijama za istraživanje i razvoj te kreiranje institucionalnog sustava podrške aktivnostima istraživanja, razvoja i inovacija u poslovnom sektoru. Prema specifičnim preporukama Nacionalnog programa reformi (NPR) za 2014. i Programa konvergencije udjel vladinog sufinanciranja u poslovnim izdacima za istraživanje i razvoj iznosio je gotovo nula u 2012. Korištenje ESIF-a za istraživanje i razvoj prepoznato je kao stvaran potencijal za povećanje ulaganja u kapacitet istraživanja i razvoja i inovacija u narednim godinama. Investicijski prioritet IP 1b pridonijet će ostvarenju stupa I., tema I. i II. EUSAIR-a kao i prioriteta III., prioritetne osi PO 07 EUSDR-a. Glavni rezultati koje se želi postići, kako je prikazano u Sporazumu o partnerstvu i odražavajući specifične izazove, su unapređenje širokopojasne komunikacijske infrastrukture mreža sljedeće generacije (NGN) i pristupa nedovoljno povezanim područjima.

Odabrani tematski cilj	Odabrani investicijski prioritet	Opravdavanje odabira
02 - Poboljšanje dostupnosti, korištenja i kvalitete informacijskih i komunikacijskih tehnologija	2a - Daljnji razvoj širokopojasnog pristupa i iskorak prema mrežama velikih brzina i podrška prihvaćanju novih tehnologija i mreža za digitalno gospodarstvo	Europa 2020. ističe važnost korištenja širokopojasnog pristupa u svrhu promicanja socijalne uključenosti i konkurentnosti u EU. Jedan od glavnih prioriteta koji promiče Digitalna agenda za Europu je smanjenje digitalnog jaza. Kako je navedeno u Prijedlogu Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata, Hrvatska zaostaje za prosjekom Europske unije s obzirom na razinu širokopojasnog pristupa, a hrvatsko gospodarstvo imalo bi korist od poboljšanog pristupa mrežama sljedeće generacije. Ovaj će investicijski prioritet doprinijeti ostvarivanju prioriteta III., prioritetne osi PO 07 EUSDR-a. Ekonomski program Republike Hrvatske za 2013. uključuje mjere razvoja širokopojasne pristupne infrastrukture radi osiguranja učinkovite konkurencije, dostupnosti širokopojasnih usluga i povećanje potražnje za širokopojasnim uslugama i korištenjem širokopojasnog pristupa kod građana i gospodarskih subjekata. Ovaj će investicijski prioritet doprinijeti ostvarenju stupa I., teme I. i stupa IV, tema 9. i 10. EUSAIR-a kao i prioriteta III., prioritetne osi PO 07 EUSDR-a.
02 - Poboljšanje dostupnosti, korištenja i kvalitete informacijskih i komunikacijskih tehnologija	2c - Jačanje aplikacija informacijskih i komunikacijskih tehnologija za e-upravu, e-učenje, e-uključenost, e-kulturu i e-zdravlje	Strategija Europa 2020. ističe uvođenje i korištenje suvremenih dostupnih internetskih usluga (npr. e-uprava, e-zdravlje, pametni dom, digitalne vještine, sigurnost itd.). Prijedlog Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata navodi razvoj aplikacija IKT-a i e-uprave (uključujući usluge e-zdravlja) kao odgovor na gospodarske i društvene izazove, kao i unapređenje inovacija, modernizaciju državne uprave i pristup uslugama za građane i poduzeća. Hrvatski Sporazum o partnerstvu potvrđuje da je razina ponude i korištenja javnih e-usluga relativno niska. Javne e-usluge u Hrvatskoj u većoj su mjeri ponuđene tvrtkama nego građanima. Istovremeno, korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija ključni su element za bolju provedbu ciljeva Strategije. Nacionalni program reformi za 2014. navodi potrebu za uvođenjem informacijsko-komunikacijskih aplikacija kao alata za ostvarenje politike i isporuku usluga u svim područjima reforme.

Odabrani tematski cilj	Odabrani investicijski prioritet	Opravdavanje odabira
03 - Poboljšanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, poljoprivrednog sektora (za EPFRR) i sektora za ribarstvo i akvakulturu (za EFPR)	3a - Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištavanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnih inkubatora	U sklopu detaljnog preispitivanja Europske komisije, Makroekonomske neravnoteže - Hrvatska 2014., ističe se da Europska Komisija i EIB također predlažu inicijativu za poticanje kreditiranja MSP-ova te stoga prepoznaju potrebu za takvim intervencijama. Podrška konkurentnosti među poduzećima navedena je kao prioritet financiranja u Prijedlogu Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata, kao i pristup financiranju za MSP-ove i daljnji razvoj usluga poslovne podrške s većom dodanom vrijednošću. Poduzeća bi trebala biti podržana tijekom svog životnog ciklusa, s ciljem povećanja proizvodnosti i sveukupne konkurentnosti. Ovaj će investicijski prioritet doprinijeti ostvarenju stupa IV., tema 9. i 10. EUSAIR-a kao i prioriteta III., prioritetne osi PO 08 EUSDR-a.
03 - Poboljšanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, poljoprivrednog sektora (za EPFRR) i sektora za ribarstvo i akvakulturu (za EFPR)	3d - Podupiranje kapaciteta MSP-ova za rast na regionalnim, nacionalnim i međunarodnim tržištima i inovacijske procese	Podržavanje modernizacije i konkurentnosti poduzeća prioritet je financiranja u Prijedlogu Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata. U okviru Strategije Europa 2020. i vodeće inicijative pod nazivom Industrijska politika za doba globalizacije, ističe se važnost stvaranja ekosustava koji dovodi do inovacija. Hrvatska Strategija razvoja MSP za razdoblje poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013. - 2020. usklađuje nacionalne strateške ciljeve s relevantnim dokumentima Unije, a ulaganja sukladna hrvatskoj Strategiji pametne specijalizacije (S3) usmjeravaju se u sektore s najvišim potencijalom rasta. Ovaj će investicijski prioritet doprinijeti ostvarenju stupa IV., tema 9. i 10. EUSAIR-a kao i prioriteta III., prioritetne osi PO 08 EUSDR-a.

Odabrani tematski cilj	Odabrani investicijski prioritet	Opravdavanje odabira
04 - Podržavanje prelaska na niskougljično gospodarstvo u svim sektorima	4b - Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u poduzećima	Potrebno je postići ciljeve EU-a i nacionalne ciljeve utvrđene u Strategiji Europa 2020. i hrvatskoj Strategiji energetskog razvoja, koji se odnose na postizanje 20-postotnog udjela obnovljivih izvora energije u bruto konačnoj potrošnji energije i 20-postotnog smanjenja primarne potrošnje energije (i 20-postotnog smanjenja emisije stakleničkih plinova). Ovaj će investicijski prioritet doprinijeti ostvarivanju prioriteta I., prioritetne osi 02 EUSDR-a. Budući da se utrošak energije u gospodarskim aktivnostima uvelike odnosio na energiju na bazi ugljika, a bio je intenzivan i u industrijskom i u uslužnom sektoru, što ima negativne učinke na energetske/klimatske politike i ciljeve, ali i smanjenje konkurentnosti poduzeća, potrebno je osigurati da poduzeća pridonose postignuću ciljeva koji se odnose na obnovljive izvore energije (primarno njihovog 20-postotnog udjela u hlađenju/grijanju) i energetsku učinkovitost (19% u uslugama), u svrhu usklađivanja s ciljevima Strategije Europa 2020., čime će se također smanjiti njihovi troškovi i posljedično povećati konkurentnost. I Prijedlog Europske komisije i Partnerski sporazum propisuju promicanje energetske učinkovitosti i korištenje obnovljive energije u gospodarskom sektoru kao prioriteta koje treba podržati sredstvima iz ESI fondova. Ovaj će investicijski prioritet doprinijeti ostvarivanju prioriteta II., prioritetne osi 05 EUSDR-a.
04 - Podržavanje prelaska na niskougljično gospodarstvo u svim sektorima	4c - Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenje obnovljivih izvora energije u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade te u stambenom sektoru	Budući da su zgrade najveći potrošač energije, ovaj investicijski prioritet najviše će doprinijeti cilju Strategije Europa 2020. i hrvatske Strategije energetskog razvoja, koji se odnosi na 20-postotno povećanje energetske učinkovitosti do 2020., s obzirom na to da je ustanovljeno da će se najveća ušteda (34%) ostvariti u stambenom sektoru (uključujući stambene zgrade). Također će se ostvariti cilj povećavanja udjela obnovljivih izvora energije u potrošnji energije, s posebnim naglaskom na pružanje neovisnih rješenja za opskrbu energijom, čime će se doprinijeti ostvarivanju nacionalnih ciljeva koji se odnose na proizvodnju električne energije, a posebno na proizvodnju energije za hlađenje/grijanje, ali i sigurnosti opskrbe, što je jedan od glavnih ciljeva na razini EU-a i Hrvatske. Na sličan način, ulaganja u odgovarajuća poboljšanja javne energetske infrastrukture (sustav centraliziranog grijanja i javna rasvjeta) doprinijet će efikasnijem korištenju izvora energije i smanjenju emisije stakleničkih plinova. Ovaj će investicijski prioritet doprinijeti ostvarivanju prioriteta II., prioritetne osi 05 EUSDR-a.

Odabrani tematski cilj	Odabrani investicijski prioritet	Opravdavanje odabira
04 - Podržavanje prelaska na niskougljično gospodarstvo u svim sektorima	4d - Razvoj i provedba pametnih sustava distribucije koji djeluju pri niskim i srednjim razinama napona	Postojeći razvodni sustav na niskom i srednjem stupnju napona uvelike je zastario te ga karakterizira nedostatna primjena novih tehnologija (uključujući i vrlo ograničenu pokrivenost naprednim/pametnim mrežama). Stoga bi poboljšanja u sklopu sustava trebala doprinijeti povećanju razine sigurnosti opskrbe (što je jedan od tri glavna prioriteta hrvatske Strategije energetskog razvoja i Ekonomskog programa), no i efikasnijem upravljanju (energetskim) resursima i time smanjenju troškova i emisije stakleničkih plinova, čime će se doprinijeti ostvarenju ciljeva određenih u sklopu glavne inicijative „Energetski učinkovita Europa“. Posebno, poboljšanje mreže će omogućiti uvođenje dodatne proizvodnje energije iz obnovljivih izvora te poboljšanje efikasnosti energetskog sustava učinkovitijom distribucijom i korištenjem energije, čime će se doprinijeti ciljevima Strategije Europa 2020. koji se odnose na sektor energetike. Ti ciljevi su potpuno usklađeni s Prijedlogom Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata, koji propisuje, između ostalog, ulaganje u pristup mreži kao prioritet.
05 - Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, prevencije i upravljanja rizicima	5a - Podupiranje ulaganja za prilagodbu na klimatske promjene, uključujući pristupe temeljene na ekosustavu	Zbog osjetljivosti njezinoga prirodnog i gospodarskog sustava, Hrvatska mora poduzeti aktivne mjere u smislu prilagodbe klimatskim promjenama, što je jedna od mjera utvrđenih unutar glavne („flagship“) inicijative Učinkovitost Resursa strategije Europa 2020. Ovo je također u skladu s Prijedlogom Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenta koji propisuje, s jedne strane, potporu pripremi i provedbi mjera prilagodbe i, s druge strane, podizanje svijesti i aktivnosti izgradnje kapaciteta kao prioriteta koji će biti podržani ESI fondovima. Stoga, Hrvatska se za početak treba fokusirati na jačanje kapaciteta za mjere prilagodbe klimatskim promjenama, daljnje istraživanje i razumijevanje posljedica klimatskih promjena i, slijedom toga, na provedbu ulaganja koja se odnose na najhitnije potrebe prilagodbe. Ovaj će investicijski prioritet doprinijeti ostvarenju stupa III., teme 7., stupa IV, teme 9. i 10. EUSAIR-a kao i prioriteta I., prioritetne osi PO 03 i prioriteta II., prioritetne osi 06 EUSDR-a.

Odabrani tematski cilj	Odabrani investicijski prioritet	Opravdavanje odabira
05 - Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, prevencije i upravljanja rizicima	5b - Poticanje ulaganja koja se odnose na posebne rizike, osiguranje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava za upravljanje katastrofama	Strategija Europa 2020. propisuje potrebu za povećanjem otpornosti gospodarstava na klimatske rizike i kapaciteta za smanjenje rizika od katastrofa. Relevantne sektorske strategije (nacionalni Plan zaštite i spašavanja, Strategija gospodarenja vodama, Prethodna procjena rizika od poplava) određuju mjere i ciljeve koji su u skladu s prethodno spomenutim ciljem na razini EU-a. Ti ciljevi su potpuno usklađeni s Prijedlogom Europske komisije, koji propisuje upravljanje sustavom navodnjavanja, sušama, požarima i vodama (poplavama) te drugim utvrđenim glavnim rizicima kao prioritetima koje treba podržati sredstvima iz ESI fondova, uključujući i borbu protiv poplava mora. Ovaj će investicijski prioritet doprinijeti ostvarenju stupa III., teme 7., stupa IV, teme 9. i 10. EUSAIR-a kao i prioriteta I., prioritetne osi PO 03 i prioriteta II., prioritetne osi 06 EUSDR-a.
06 - Očuvanje i zaštita okoliša i promocija učinkovitosti resursa	6c - Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine	Promicanje održivog razvoja, tj. gospodarski rast vezan uz efikasniju uporabu resursa jasan je prioritet strategije Europa 2020. Na nacionalnoj razini, Ekonomski program postavlja prioritet u smislu razvoja poduzetništva u kulturi i kreativnim industrijama, kao i u smislu ulaganja u očuvanje kulturne baštine s obzirom na njezin značajan utjecaj na razvoj turističkih aktivnosti, poduzetništva općenito i otvaranja novih radnih mjesta. Na sličan način Prijedlog Komisije ističe potrebu za unapređenjem zaštite, valorizacije i upravljanja (prirodnom) kulturnom baštinom, uzimajući u obzir njezin turistički/poduzetnički potencijal. Ovaj će investicijski prioritet doprinijeti ostvarivanju prioriteta II., prioritetne osi 06 EUSDR-a.
06 - Očuvanje i zaštita okoliša i promocija učinkovitosti resursa	6e - Aktivnosti kojima se poboljšava urbani okoliš, revitalizacija gradova, obnova i dekontaminacija nekadašnjeg industrijskog zemljišta (uključujući prenamijenjena područja), smanjenje zagađenja zraka i promicanje mjera za smanjenje buke	Održivi gradski razvoj i gradska obnova utvrđeni su kao mjere reforme unutar Ekonomskog programa Republike Hrvatske. Mjere su, između ostalog, povezane s djelotvornijim upravljanjem resursima (fizički prostor), ponovnim korištenjem napuštenih gradskih lokacija te poboljšanjem ekoloških uvjeta u urbanim područjima, prije svega kvalitete okolnog zraka. Ovaj investicijski prioritet doprinijet će ostvarivanju prioriteta II., prioritetne osi 06 EUSDR-a.

Odabrani tematski cilj	Odabrani investicijski prioritet	Opravdavanje odabira
06 - Očuvanje i zaštita okoliša i promocija učinkovitosti resursa	6i - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve	Ugovorom o pristupanju utvrđena su prijelazna razdoblja za sukladnost s europskim direktivama o otpadu (Odlaganje otpada) u smislu postupnog smanjenja papirnatog, staklenog, metalnog, plastičnog, građevnog i biorazgradivog otpada na odlagalištima do 2020. te postupnog smanjenja otpada odloženog na postojećim nesukladnim odlagalištima do 2018. Ekonomski program propisuje potrebu za značajnim povećanjem postojećeg sustava gospodarenja otpadom. Prijedlog Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata također ističe potrebu za usklađenošću s direktivama, uz pripremu Plana gospodarenja otpadom i Programa oporabe otpada kao najviših prioriteta koji će biti podržani ESI fondovima. Ovaj će investicijski prioritet doprinijeti ostvarivanju stupa III., teme 7. EUSAIR-a.
06 - Očuvanje i zaštita okoliša i promocija učinkovitosti resursa	6ii - Ulaganje u sektor upravljanja vodama kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve	Ugovorom o pristupanju utvrđena su prijelazna razdoblja za usklađivanje s direktivama EU-a o vodama u smislu postizanja ciljeva koji se odnose na kvalitetu vode za piće do kraja 2018. i primjerene odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda u aglomeracijama s populacijskim ekvivalentom (p.e.) višim od 2 000 do kraja 2023. Provedba mjera u sektoru upravljanja vodama podržava i cilj Okvirne direktive o vodama koja sadržava ključni element planova upravljanja vodnim područjima (PUVP) za vodno područje rijeke Dunav i jadransko vodno područje zajedno s programima mjera koje je potrebno provesti na razini vodnih područja u cilju postizanja/održavanja dobrog stanja voda. Pored toga, Prijedlog Komisije i Partnerski sporazum propisuju integriranu politiku upravljanja vodama kao najviše prioritete ESI fondova, dok je održivo upravljanje vodama postavljeno kao jedna od mjera reforme u Ekonomskom programu. Ovaj će investicijski prioritet doprinijeti ostvarenju stupa III., teme 7. EUSAIR-a kao i prioriteta II., prioritetne osi 04 EUSDR-a.

Odabrani tematski cilj	Odabrani investicijski prioritet	Opravdavanje odabira
06 - Očuvanje i zaštita okoliša i promocija učinkovitosti resursa	6iii - Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje usluga ekosustava, uključujući Natura 2000 i „zelenu“ infrastrukturu	Europa 2020. utvrđuje potrebu za postizanjem ciljeva bioraznolikosti, koja je obuhvaćena Strategijom o bioraznolikosti EU 2020. i koja je sveukupno vezana uz preokretanje trenda gubitka bioraznolikosti i ubrzavanje prijelaza na resursno učinkovito gospodarstvo. Nadalje, definirani prioriteti potječu od obveze Hrvatske (kao nove države članice EU-a) o usuglašavanju sa zakonskim zahtjevima za očuvanje bioraznolikosti (Direktive o pticama i Direktive o staništima) koji su povezani s određivanjem i odgovarajućim upravljanjem Natura 2000 područjima. Navedeni prioriteti nalaze se u Nacionalnoj strategiji i akcijskom planu zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske kao i u Ekonomskom programu. Naposljetku, u okviru stajališta Europske komisije (en. position paper) prioritetima koji će biti podržani ESI fondovima utvrđuju se mjere koje se odnose na uspostavu i upravljanje područjima Natura 2000, obnovu i očuvanje staništa, kao i kontaminaciju kopnenim minama. Ovaj će investicijski prioritet doprinijeti ostvarenju stupa III., tema 7. i 8. EUSAIR-a kao i prioriteta II., prioritetne osi 06 EUSDR-a.
07 - Promicanje održivog transporta i eliminacije uskih grla u ključnim mrežnim infrastrukturama	7a - Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN-T	Integrirane smjernice potiču države članice na razvoj nužne fizičke infrastrukture kako bi se poboljšala poduzetnička i potrošačka okolina. Zelena knjiga o teritorijalnoj koheziji prepoznaje ulogu prometne politike u poboljšanju teritorijalne kohezije kroz poboljšanje veza prema i unutar slabije razvijenih regija te kroz osiguravanje da gradska i ruralna područja imaju korist od prometne mreže. Prijedlog Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata podržava ulaganje u stvaranje integriranog prometnog sustava kroz gradnju cestovnih veza prema TEN-ovima kako bi se osigurala regionalna povezanost s glavnom mrežom i intermodalnim čvorovima i poboljšala sigurnost na cestama. U okviru stajališta Komisije utvrđeno je da bi u cestovnom sektoru naglasak trebalo staviti na poboljšanje regionalne dostupnosti unapređenjem cestovne sigurnosti.

Odabrani tematski cilj	Odabrani investicijski prioritet	Opravdavanje odabira
07 - Promicanje održivog transporta i eliminacije uskih grla u ključnim mrežnim infrastrukturama	7b - Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN-T-a, uključujući multimodalna čvorišta	Broj smrtno stradalih i dalje znatno premašuje prosjek Europske unije. Glavni cilj Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa jest do 2020. smanjiti broj smrtno stradalih osoba za 50 % u usporedbi s 2010. Ovaj je program usklađen s četvrtim Akcijskim programom Europske unije za sigurnost cestovnog prometa za razdoblje od 2011. do 2020. godine. Ovaj je program usklađen s četvrtim Akcijskim programom Europske unije za sigurnost cestovnog prometa za razdoblje od 2011. do 2020. godine. Ovaj će investicijski prioritet doprinijeti ostvarivanju prioriteta I., prioritetne osi PO 01 EUSDR-a.
07 - Promicanje održivog transporta i eliminacije uskih grla u ključnim mrežnim infrastrukturama	7i - Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN-T	Politika TEN-T EU-a promiče rješenja o održivom prometu koja usmjeravaju proces prema postignuću ciljeva dugoročne prometne politike Europske unije (ispunjavanjem budućih potreba mobilnosti, istovremeno osiguravajući resursnu učinkovitost i smanjujući emisije ugljika). Prijedlog Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata ističe potrebu za uklanjanjem uskih grla i dovršavanjem prometnih veza koje nedostaju. Razvoj intermodalnog prometnog sustava koji dobro funkcionira, uključujući vezu unutarnjih plovnih putova i luka s pomorskim lukama i zračnih luka s drugim prometnim načinima te uklanjanje uskih grla u unutarnjim plovnim putovima izazovi su specifični za pojedinu zemlju koji bi trebali biti obuhvaćeni ulaganjima iz ESI fondova. U nacrtu prometne strategije Hrvatske utvrđena je uloga koju bi mogli preuzeti trenutačno nedovoljno korišteni unutarnji plovni putovi u kretanju teretnog prometa kroz Hrvatsku i Europu, kao i u poboljšanju povezanosti unutar Jedinstvenog europskog prometnog područja. Potrebno je razviti sustave urbane mobilnosti u velikim gradovima na temelju urbanističkih razvojnih planova koji objedinjuju sve oblike prijevoza, s održivim i čistim rješenjima kao prioritetima.

Odabrani tematski cilj	Odabrani investicijski prioritet	Opravdavanje odabira
07 - Promicanje održivog transporta i eliminacije uskih grla u ključnim mrežnim infrastrukturama	7ii - Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući one s niskom razinom buke), i prometni sustavi sa niskim emisijama CO2, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti	Bijela knjiga o prometu utvrdila je da potpora kohezijske politike treba biti usredotočena na održive oblike prometa – sa 60-postotnim smanjenjem stakleničkih plinova koje je potrebno ostvariti u prometnom sektoru do 2050. Ekonomski program Republike Hrvatske za 2013. propisuje razvoj prometne infrastrukture kao prioriteta s ciljem ublažavanja utjecaja na gospodarski rast. Područje Dubrovnika i otoka trpe posljedice razlika u prometnoj potražnji između kraja i vrhunca sezone. Sa sadašnjom infrastrukturom, veze ne mogu u dovoljnoj mjeri podnijeti maksimalne tokove i osigurati odgovarajući pristup uslugama. U Prijedlogu Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata napomenuto je da prometni pravci u sklopu hrvatskih aglomeracija ne omogućavaju dovoljnu mobilnost. Ovaj će investicijski prioritet doprinijeti ostvarivanju stupa II., teme 5. EUSAIR-a. Ovom je prioritetnim osi s jedne strane obuhvaćen sustav upravljanja u kriznim situacijama, a s druge strane bavi se rješavanjem pitanja određenih prioritetnih rizika.
07 - Promicanje održivog transporta i eliminacije uskih grla u ključnim mrežnim infrastrukturama	7iii - Razvoj i obnova sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke	Prijedlog Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata preporučuje da kod razvoja uravnotežene prometne mreže u Hrvatskoj prioritet treba imati željeznički sektor. Posebni utvrđeni izazovi uključuju olakšavanje prelaska s cestovnog teretnog prometa na željeznički, modernizaciju postojećih željezničkih koridora i osiguravanje interoperabilnosti te razvoj intermodalnog prometnog sustava koji dobro funkcionira, ulaganjem u intermodalne i interoperabilne koridore i čvorove, posebno u željezničkom sektoru. Ovo je u skladu s Bijelom knjigom o prometu čiji je ključni cilj izmjena modaliteta s cestovnog na željeznički teretni promet. Ekonomski program Republike Hrvatske za 2013. usmjeren je na stvaranje jedinstvenog interoperabilnog sustava željeznica i na poboljšanje željezničkog prometa kao jedne od mjera reforme. Opće loše stanje željezničke infrastrukture i voznog parka stvorilo je trend zbog kojega sektor trpi kontinuirano opadanje udjela modalne podjele. Ovom je prioritetnim osi s jedne strane obuhvaćen sustav upravljanja u kriznim situacijama, a s druge strane bavi se rješavanjem pitanja određenih prioritetnih rizika.

Odabrani tematski cilj	Odabrani investicijski prioritet	Opravdavanje odabira
09 - Promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svih oblika diskriminacije	9a - Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu koje pridonose nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u pogledu zdravstvenog statusa, promicanjemi socijalne uključenost boljim pristupom socijalnim, kulturnim i rekreativnim uslugama te prijelazom s usluga javnih ustanova na one koje se pružaju u zajednici	Hrvatska ima jednu od najviših stopa rizika od siromaštva i socijalne isključenosti u EU, koja je u 2012. iznosila 1,370.000 osoba ili 32,3 % ukupnog stanovništva. Cilj je Hrvatske, prema Nacionalnom programu reformi, smanjiti je za 150.000 do 2020. Veliki broj korisnika sustava socijalne skrbi nalazi se u nekom obliku institucionalne skrbi. Prijedlog Komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata stavlja naglasak na pristup povoljnim, održivim, visokokvalitetnim zdravstvenim i socijalnim uslugama, prelazak s institucionalne skrbi na skrb u zajednici i smanjenje nejednakosti u dostupnosti, posebno za ugrožene skupine. Ulaganja će se usmjeriti na proširenje i diversifikaciju takvih usluga te na ostvarivanje njihove dostupnosti. Kako bi se podržala socijalna uključenost i pravo osoba na život u zajednici, ulaganja za podršku procesu deinstitucionalizacije usluga i širenje mreže usluga u zajednici bit će financirani putem EFRR-a, ESF-a i EPFRR-a na komplementaran način.
09 - Promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svih oblika diskriminacije	9b – Pružanje potpore fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi zapuštenih zajednica na urbanim i ruralnim područjima	Hrvatska ima jednu od najviših stopa rizika od siromaštva i socijalne isključenosti u EU, koja je u 2012. iznosila 1,370.000 osoba ili 32,3 % ukupnog stanovništva, a cilj je Hrvatske, prema Nacionalnom programu reformi za 2014., smanjiti taj broj za 150.000 do 2020. Specifične i složene potrebe degradiranih područja zahtijevaju integrirana ulaganja kojima se pridonosi smanjenju siromaštva i socijalne isključenosti.
10 - Ulaganje u obrazovanje, izobrazbu i strukovno osposobljavanje te cjeloživotno učenje	10a – Ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje s ciljem stjecanja vještina te cjeloživotno učenje razvijanjem infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje	Integriranim smjernicama poziva se države članice na „poboljšanje kvalitete i rezultata sustava obrazovanja i osposobljavanja na svim razinama“. Strategijom EU 2020. utvrđeni su glavni ciljevi razvoja obrazovanja i cjeloživotnog učenja: • Smanjenje ranog napuštanja školovanja na manje od 10 %, • Barem 40 % osoba u dobi od 30 do 34 godine treba dovršiti tercijarni ili istovrijedni stupanj obrazovanja. U vodećoj inicijativi strategije EU 2020., „Programu za nove vještine i poslove“, navodi se da je razvoj obrazovne infrastrukture potreban za ostvarivanje cilja razvoja vještina i njihove prikladnosti. Povećanje razine vještina stanovništva, odgovor na izazov usklađivanja potražnje i ponude vještina na tržištu rada, poboljšanje rezultata strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i povećanje sudjelovanja u obrazovnom sustavu prioritet su financiranja za ESI fondove, formuliran u Prijedlogu Europske komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata. Sredstva bi trebalo ulagati u podizanje kvalitete, učinkovitosti i otvorenosti obrazovnog sustava.

1.2 Opravdanje za alokaciju financijskih sredstava

Opravdanje za alokaciju financijskih sredstava (potpora Unije) za svaki tematski cilj i, prema potrebi, investicijski prioritet, u skladu sa zahtjevima tematske usredotočenosti, uzimajući u obzir ex-ante evaluaciju.

Sredstva iz ESI fondova alocirana za OPKK 2014. - 2020. iznose 6,8.mlrd. eura, što predstavlja značajan iznos za rješavanje potreba i prilika u ključnim političkim sektorima socioekonomskog razvoja Hrvatske. Sredstva alocirana iz EFRR-a iznose oko 4,3.mlrd..eura, zajedno s 2,6.mlrd..eura iz kohezijskog fonda.

Alokacija po svakoj prioritetnoj osi (PO) sukladna je predviđenoj tematskoj usredotočenosti izdataka na ograničen broj tematskih ciljeva (TC) i investicijskih prioriteta (IP), s fokusom na ostvarivanje specifičnih ciljeva (SC), kako bi se maksimalno povećao doprinos kohezijskoj politici i ciljevima Strategije Europa 2020. te ostvarila kritična masa potpore.

Potrebna financijska sredstva na razini investicijskih prioriteta nisu vođena samo primjenjivim odredbama o tematskoj usredotočenosti, vezano uz manje razvijene regije Hrvatske, već i strateškim ciljevima nacionalnih razvojnih planova, politikama regionalnog razvoja i sektorskim strategijama. Odluke o prioritetima oblikovane su rezultatima ostvarenim tijekom razdoblja od 2007. do 2013. godine i zahtjevnim financijskim i gospodarskim kontekstom. Procjene troškova provedbe i administracije predloženih aktivnosti također su uzete u obzir.

U okviru OPKK-a, oko 57 % sredstava EFRR-a alocirano je za potporu istraživanju i razvoju, tehnološkom razvoju i inovacijama, digitalnoj agendi, konkurentnosti MSP-ova i prelasku na niskougljično gospodarstvo, što predstavlja oko 12 % sredstava iz strukturnih fondova alociranih Hrvatskoj.

Pod Prioritetnom osi 1, 15,4 % ukupnog financiranja iz EFRR-a u sklopu OPKK-a bit će alocirano, redoslijedom navođenja, investicijskim prioritetima tematskog cilja 1: 1a i 1b. Trošenje će doprinijeti postizanju glavnog cilja državnih institucija za istraživanje i razvoj, povećat će ulaganja u istraživanje i razvoj na 1,4% BDP-a do 2020. godine i bit će u skladu sa strateškim ciljevima kako bi se popravila stopa povrata istraživanja i razvoja, inovacijska radna uspješnost i kako bi se postigao rast mjerene produktivnosti.

Pod Prioritetnom osi 2, 7,3 % EFRR-a u sklopu OPKK-a bit će alocirano investicijskom prioritetu 2a tematskog cilja 2, gdje će potrošnja biti usmjerena na unapređenje postojeće brizne širokopojasnoga pristupa, povećanje broja točaka za povezivanje na agregacijsku mrežu sljedeće generacije u ciljanim područjima te povećaniju broja kućanstava pretplaćenim na širokopojasni pristup, na taj način izravno pridonoseći ostvarenju ciljeva Digitalne Agende za Europu (DAE) za pokrivenost širokopojasnim pristupom velikih brzina do 2020.; i investicijskom prioritetu 2c, pridonoseći ostvarenju cilja Digitalne Agende za Europu i odražavajući preporuke Komisije o ulaganju u IKT i e-vladu, kako bi se odgovorilo na gospodarske i društvene izazove, poboljšalo inovaciju i modernizaciju državne uprave i pristup građana i poduzeća uslugama.

Pod Prioritetnom osi 3, 22,44 % ukupnog financiranja iz EFRR-a u sklopu OPKK-a bit će alocirano investicijskim prioritetima 3a i 3d. Fokus će biti na većim razinama poslovnih ulaganja, stvaranju novih radnih mjesta i povećanju doprinosa u prihodima od izvoza MSP-ova, tako da će većina alociranih sredstava biti usmjerena na izravnu podršku MSP-ovima kroz financijske instrumente, bespovratna sredstva, savjetodavne i usluge obuke, a manji dio na poboljšanje usluga organizacija za poslovnu podršku i fizičke infrastrukture. Planirana ulaganja u skladu su s preporukama Komisije i nacionalnom Strategijom razvoja MSP-ova za razdoblje 2013. - 2020., usmjerenima na poboljšanje gospodarske aktivnosti MSP-ova, premošćivanje financijskog jaza, razvoj novih poduzeća i potporu aktivnim poduzećima, unapređenje poduzetničkih vještina i okoline u smislu osiguravanja odgovarajućih usluga poslovne podrške, umrežavanja, klastera i uvođenja IKT-a.

Pod Prioritetnom osi 4, 12,3 % ukupnog financiranja iz EFRR-a u sklopu OPKK-a bit će alocirano investicijskim prioritetima tematskog cilja 4: 4b, 4c, i 4d. Taj iznos odgovara zahtjevu za alokacijom barem 12 % sredstava iz EFRR-a tematskom cilju 4 (za manje razvijene regije). Fokus aktivnosti i pripadajućih alociranih sredstava bit će na investicijskom prioritetu 4c posvećenom mjerama energetske učinkovitosti i obnovljivim izvorima energije u javnoj infrastrukturi (uključujući stambene zgrade), tj. aktivnostima izravno vezanim za ispunjenje obveze Direktive o energetskoj učinkovitosti i za ispunjenje glavnih ciljeva Europe 2020. u pogledu udjela obnovljivih izvora energije i smanjenja potrošnje energije.

Pod Prioritetnom osi 5, 5,7 % sredstava iz EFRR-a bit će alocirano investicijskim prioritetima tematskog cilja 5: 5a i 5b. Sve aktivnosti čiji je cilj smanjivanje velikih utvrđenih rizika bit će u skladu s ciljevima procjene rizika. Udio ukupne potpore Unije za operativni program:

Pod Prioritetnom osi 6, 7,8 % financiranja iz EFRR-a i 64,4 % sredstava iz kohezijskog fonda bit će alocirano investicijskim prioritetima tematskog cilja 6: 6i, 6ii, 6c, 6iii i 6e. Prioritetnoj osi 6 alocirana su najveća sredstva u okviru OPKK-a, budući da je to uglavnom pravna stečevina u skladu s većinom resursa posvećenih investicijskim prioritetima izravno povezanim s ispunjavanjem odredaba EU vezanih uz sektore gospodarenja vodama i otpadom te zaštitu prirode (Natura 2000). Najveći dio financiranja bit će posvećen vodoopskrbi, odvodnji i obradi otpadnih voda zbog činjenice da sektor vodnoga gospodarstva zahtijeva najveća ulaganja radi osiguranja sukladnosti. Unatoč velikim sredstvima raspoloživim u okviru OPKK-a, bit će potrebna i dodatna sredstva, a dio njih je već osiguran i implementiran putem zajmova MFI-a.

Pod Prioritetnom osi 7, 9,25 % sredstava iz EFRR-a i 35,6 % sredstava iz kohezijskog fonda bit će alocirano investicijskim prioritetima 7i, 7b, 7ii i 7iii. Financijska raspodjela odražava prioritet smanjenja emisije stakleničkih plinova u skladu sa Strategijom Europa 2020. i preporukama Komisije. Većina financijskih sredstava na temelju ove Prioritetne osi bit će alocirana ulaganjima u željeznice, regionalne ceste, čist javni i gradski promet. Uz spomenutu raspodjelu, oko 450 milijuna eura iz Kohezijskog fonda bit će uloženo u željeznički sektor u sklopu Instrumenta za povezivanje Europe.

Pod Prioritetnom osi 8, 8,3 % sredstava iz EFRR-a alocirano je tematskom cilju 9. Najveći dio bit će alociran tematskom cilju 9 investicijskog prioriteta 9i. Sektori zdravlja i socijalne skrbi, zbog postupka deinstitucionalizacije, zahtijevaju ulaganja koja će doprinijeti ispunjavanju nacionalnih planova. Vezano uz obnovu ugroženih zajednica, modeli za provedbu integriranih aktivnosti trebaju biti uvedeni prije nego što se krene s punom proizvodnjom. U kombinaciji s intervencijama iz Europskog socijalnog fonda, aktivnosti iz tematskog cilja 9 doprinijet će glavnim nacionalnim ciljevima smanjenja broja osoba koje su u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

Pod Prioritetnom osi 9, 6,3 % sredstava EFRR-a bit će alocirano tematskom cilju 10 investicijskog prioriteta 10i. Zajedno s onima predviđenim u okviru ESF-a pod tematskim ciljem 10, intervencije će doprinijeti glavnim nacionalnim ciljevima vezanim uz udjel stanovništva koje prerano napušta školovanje te udjel stanovništva sa završenim visokoškolskim obrazovanjem, budući da su to također područja koja je prepoznala Komisija.

Sredstva alocirana za Prioritetnu os 10 - Tehnička pomoć (TP) iznose 5,5 % EFRR-a. Iako postoji iskustvo s tehničkom pomoći u prethodnim projektima financiranim od Europske unije, rastuće potrebe zbog povećanja broja tijela u sustavu u razdoblju od 2014. do 2020. jasan su pokazatelj da će izgradnja kapaciteta biti glavno pitanje Prioritetne osi 10, kako na državnoj, tako i na regionalnoj razini.

Tablica 2: Pregled investicijske strategije operativnog programa

Prioritetna os	Fond	Potpora Unije (€)	Udio potpore Unije operativnom programu	Tematski cilj / Investicijski prioritet / Specifični cilj	Zajednički i specifični pokazatelji rezultata za koje je postavljen cilj
1	EFRR	664.792.165,00	9,66%	▼ 01 - Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija ▾ 1a - Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije s ciljem razvijanja uspješnosti istraživanja i inovacija te promoviranje centara za kompetencije, posebno onih od europskog interesa ▾1 – Povećana sposobnost sektora za istraživanje, razvoj i inovacije (IRI) za provođenje istraživanja vrhunske kvalitete i zadovoljavanje potreba gospodarstva ▾ 1b – Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja, posebno razvoja proizvoda i usluga,tehnološko povezivanje, socijalna inovacija, ekološka inovacija, usluge javnog servisa, zahtjevi za poticajima, umrežavanje, klasteri i otvorena inovacija kroz pametnu specijalizaciju, tehnološko jačanje i primijenjeno istraživanje, pilot linije, pred proizvodna provjera valjanosti, napredne proizvodne mogućnosti i početne proizvodnje, posebno u Ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije i širenje tehnologija za opću namjenu ▾1 – Novi proizvodi i usluge kao rezultat djelatnosti istraživanja, razvoja i inovacija (IRI) ▾2 – Jačanje djelatnosti istraživanja, razvoja i inovacija poslovnog sektora kroz stvaranje povoljnog inovacijskog okruženja	[1a11, 1b1.1, 1b1.2, 1b2.1]
2	EFRR	307.952.676,00	4.48%	▼ 02 – Poboljšanje dostupnosti, korištenja i kvalitete informacijskih i komunikacijskih tehnologija ▼ 2a – Daljnji razvoj širokopojasnog pristupa i iskorak prema mrežama velikih brzina i podrška prihvaćanju novih tehnologija i mreža za digitalno gospodarstvo ▼ ▾2a1 – Razvoj infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije u područjima bez infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije i bez dovoljno komercijalnog interesa, za maksimalno povećanje socijalne i ekonomske dobrobiti ▼ 2c – Jačanje aplikacija informacijskih i komunikacijskih tehnologija za e–upravu, e–učenje, e–uključenost, e–kulturu i e–zdravlje ▾ 2c1 – Povećanje korištenja IKT–a u komunikaciji između građana i javne uprave putem uspostave IKT koordinacijske strukture i softverskih rješenja	[2c11, 2c12, 2a11]

3	EFRR	970.000.000,00	14,10%	▼ 03 – Poboljšanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, poljoprivrednog sektora (za EPFRR) i sektora za ribarstvo i akvakulturu (za EFPR) ▼ 3a – Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištavanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnih inkubatora ▼3a1 – Bolji pristup financiranju za MSP ▾ 3a2 – Omogućavanje povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva ▼ 3d – Podupiranje kapaciteta MSP za rast na regionalnim, nacionalnim i međunarodnim tržištima i inovacijske procese ▾ 3d1 – Poboljšani razvoj i rast MSP na domaćim i stranim tržištima ▾ 3d2 – Poboljšana inovativnost MSP	[3a11, 3a21, 3a22, 3d11, 3d12, 3d21]
4	EFRR	531.810.805,00	7,73%	▼ 04 – Podržavanje prelaska na niskougljično gospodarstvo u svim sektorima ▼ 4b – Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u poduzećima ▾4bl – Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja OIE u proizvodnim industrijama ▾4b2 – Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja OIE u privatnom uslužnom sektoru (turizam i trgovina) ▼ 4c – Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenje obnovljivih izvora energije u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade te u stambenom sektoru ▾4c1 – Smanjenje potrošnje energije u zgradama javnog sektora ▾ 4c2 – Smanjenje potrošnje energije u stambenim zgradama (u višestambenim zgradama i obiteljskim kućama) ▾4c3 – Povećanje učinkovitosti sustava toplinarstva ▾4c4 – Povećanje učinkovitosti sustava javne rasvjete ▼ 4d – Razvoj i provedba pametnih sustava distribucije koji djeluju pri niskim i srednjim razinama napona ▾4d1 – Pilot-projekt uvođenja naprednih mreža	[4d11, 4c11, 4c21, 4c31, 4c41, 4b12, 4b11, 4b22, 4b21]
5	EFRR	245.396.147,00	3,57%	▼ 05 – Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, prevencije i upravljanja rizicima ▼ 5a – Podupiranje ulaganja za prilagodbu na klimatske promjene, uključujući pristupe temeljene na ekosustavu ▾5a1 – Poboljšanje praćenja, predviđanja i planiranja mjera prilagodbe klimatskim promjenama	[5b11, 5b12, 5a11]

6	EFRR	338.020.392,00	4,91%	▼ 5b – Promicanje ulaganja koja se odnose na posebne rizike, osiguranje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava za upravljanje katastrofama ▾ 5b1 – Jačanje sustava upravljanja katastrofama ▼ 06 – Očuvanje i zaštita okoliša i promocija resursne učinkovitosti ▼ 6c – Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine ▾6c1 –Povećanje zapošljavanja i turističkih izdataka kroz unaprjeđenje kulturne baštine ▾6c2 – Povećanje atraktivnosti, edukativnog kapaciteta i održivog upravljanja odredištima prirodne baštine ▼ 6e – Aktivnosti kojima se poboljšava urbani okoliš, revitalizacija gradova, obnova i dekontaminacija nekadašnjeg industrijskog zemljišta (uključujući prenamijenjena područja), smanjenje zagađenja zraka i promicanje mjera za smanjenje buke ▾6el – Poboljšanje sustava upravljanja i praćenja kvalitete zraka sukladno Uredbi 2008/50/EZ ▾6e2 – Obnova *brownfield* lokacija (bivša vojna i/ili industrijska područja) unutar ITU	[6e11, 6e21, 6c11, 6c12, 6c22, 6c21, 6ca11, 6cb11, 6cb24, 6cb23, 6cc11, 6cc21, 6cc22, 6cc31]
6	KF	1.649.340.216,00	23,97%	▼ 06 – Očuvanje i zaštita okoliša i promocija resursne učinkovitosti ▼ 6i – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve ▾6i1 – Smanjena količina otpada koji se odlaže na odlagališta ▾ 6ii – Ulaganje u sektor upravljanja vodama kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve ▾6ii1 – Unapređenje javnog vodoopskrbnog sustava sa svrhom osiguranja kvalitete i sigurnosti usluga opskrbe pitkom vodom ▾6ii2 – Razvoj sustava prikupljanja i obrade otpadnih voda s ciljem doprinosa poboljšanju stanja voda ▾ 6iii – Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje usluga ekosustava, uključujući Natura 2000 i „zelenu“ infrastrukturu ▾6iii1 – Poboljšano znanje o stanju bioraznolikosti kao temelja za učinkovito praćenje i upravljanje bioraznolikošću ▾6iii2 – Uspostava okvira za održivo upravljanje bioraznolikošću (primarno Natura 2000) ▾6iii3 – Razminiranje, obnova i zaštita šuma i šumskog zemljišta u zaštićenim i Natura 2000 područjima	[6e11, 6e21, 6c11, 6c12, 6c22, 6c21, 6ca11, 6cb11, 6cb24, 6cb23, 6cc11, 6cc21, 6cc22, 6cc31]

7	EFRR	400.000.000,00	5,81%	▼ 07 – Promicanje održivog prometa i eliminacija „uskih grla“ u ključnim mrežnim infrastrukturama ▼ 7a – Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN–T ▼7a1 – Unapređenje cestovne mreže TEN–T i pristupa cestovnoj mreži TEN–T ▼ 7b – Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN–T–a, uključujući multimodalna čvorišta ▼7b1 – Poboljšanje cestovne sigurnosti u dijelovima s visokom razinom mješovitog prometa	[7cc11, 7cc12, 7a11, 7b12, 7b13, 7b14, 7ca11, 7cb11, 7cb12, 7cb13]
7	KF	910.205.755,00	13,23%	▼ 07 – Promicanje održivog prometa i eliminacija „uskih grla“ u ključnim mrežnim infrastrukturama ▼ 7i – Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN–T ▼7i1 – Povećanje teretnog prometa na unutarnjim vodnim putovima ▼ 7ii – Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući one s niskom razinom buke), i prometni sustavi sa niskim emisijama CO2, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti ▼7ii1 – Poboljšanje dostupnosti naseljenih otoka za njihove stanovnike ▼7ii2 – Povećanje broja putnika u javnom prijevozu ▼7ii3 – Poboljšanje dostupnosti Dubrovnika zrakom ▼ 7iii – Razvoj i obnova sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke ▼ 7iii1 – Povećanje uporabe i važnosti željezničke mreže	[7cc11, 7cc12, 7a11, 7b12, 7b13, 7b14, 7ca11, 7cb11, 7cb12, 7cb13]
8	EFRR	356.500.000,00	5.18%	▼ 09 – Promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svih oblika diskriminacije ▼ 9a – Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu koje doprinose nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u pogledu zdravstvenog statusa, promičući socijalnu uključenost boljim pristupom socijalnim, kulturnim i rekreativnim uslugama te prijelazom s usluga javnih ustanova na one koje se pružaju u zajednici ▼9a1 – Poboljšanje pristupa primarnoj i hitnoj zdravstvenoj zaštiti, s fokusom na udaljena i deprivirana područja ▼9a2 – Poboljšanje učinkovitosti i dostupnosti bolničkog liječenja ▼9a3 – Promicanje socijalne uključenosti i smanjenje nejednakosti kroz poboljšani pristup socijalnim uslugama te prelazak s institucionalne skrbi na skrb u zajednici putem poboljšane socijalne infrastrukture ▼9a4 – Provedba pilot aktivnosti koje imaju za cilj promociju socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva ratnih veterana i civilnih žrtava Domovinskog rata ▼ 9b – Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi zapuštenih zajednica na urbanim i ruralnim područjima ▼9b1Održiva fizička, socijalna i gospodarska regeneracija pet depriviranih pilot područja s ciljem smanjenja socijalnih nejednakosti, isključenosti i siromaštva	[9a11, 9a21, 9a31, 10a41, 9b11]

9	EFRR	270.914.791,00	3.94%	▼ 10 – Ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje te cjeloživotno učenje ▼10a – Ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje s ciljem stjecanja vještina te cjeloživotno učenje razvijanjem infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje ▾10a1 – Razvoj digitalno zrelih škola koje su spremne za korištenje potencijala IKT–a u obrazovanju i razvoju vještina 21. stoljeća, potrebnih na tržištu rada ▾10a2 – Modernizacija, unapređenje i povećanje infrastrukture smještaja u visokom obrazovanju s ciljem poboljšanja pristupa visokom obrazovanju te završetak studija za studente u nepovoljnom položaju ▾10a3 – Povećanje relevantnosti strukovnog obrazovanja kroz poboljšanje uvjeta za stjecaje praktičnih vještina u ciljanim sektorima srednjeg strukovnog obrazovanja s ciljem postizanja veće zapošljivosti učenika srednjeg strukovnog obrazovanja	[10a11, 10a21, 10a31]
10	EFRR	236.112.612,00	3.43%	▼Tehnička pomoć ▾Tematsko područje 1. – Osiguranje odgovarajućih i učinkovitih ljudskih resursa za provedbu operativnih programa ▾ Tematsko područje 2. – Podrška učinkovitoj provedbi, praćenju i evaluaciji programa ▾Tematsko područje 3. – Podrška informiranju javnosti i podizanju kapaciteta potencijalnih korisnika za pripremu projekata i njihovu provedbu	[TA1.1, TA2.2, TA2.1, TA3.1]

2. PRIORITETNE OSI

2.A Opis prioritetnih osim tehničke pomoći

2.A.1 Prioritetna os

Oznaka prioritetne osi	**1**
Naziv prioritetne osi	**Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija**

2.A.3 Fond, kategorija regije i osnovica za obračun potpore Unije

Fond	Kategorija regije	Osnovica za obračun (ukupni prihvatljivi izdaci ili prihvatljivi javni izdaci)	Kategorija regije za najudaljenije regije i sjeverne rijetko naseljene regije (prema potrebi)
EFRR	Manje razvijene	Ukupno	

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	1a
Naziv investicijskog prioriteta	Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije s ciljem razvijanja uspješnosti istraživanja i inovacija te promoviranje centara za kompetencije, posebno onih od europskog interesa

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	**1**

Naziv specifičnog cilja

Povećana sposobnost sektora za istraživanje, razvoj i inovacije (IRI) za provođenje istraživanja vrhunske kvalitete i zadovoljavanje potreba gospodarstva

Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije

Unutar specifičnog cilja 1a poticat će se sustav istraživanja otvoren za inovacije, koji odgovara potrebama gospodarstva, izvrstan u izvedbi te atraktivan najboljim talentima. To će biti postignuto kroz potporu projektima koji integriraju organizacijsku reformu, infrastrukturna ulaganja, razvoj ljudskih resursa u IRI području i istraživačke aktivnosti, a čiji je cilj osigurati provedbu vrhunskih znanstvenih istraživanja i potaknuti daljnji prijenos znanja i vještina koji mogu djelotvorno pridonijeti društvenom razvoju i gospodarskom rastu. Točnije, ovaj specifični cilj usmjeren je na poboljšanje kapaciteta istraživačkih organizacija za provedbu vrhunskih istraživanja za daljnji prijenos znanja i vještina koji mogu u značajnoj mjeri doprinijeti društvenom i gospodarskom razvoju, posebno u prioritetnim područjima i međusektorskim temama Strategije pametne specijalizacije.

Da bi se postigao prethodno navedeni cilj, intervencije će biti usmjerene na : (i) jačanje organizacijske reforme i infrastrukturnih kapaciteta istraživačkih organizacija (ii) pružanje potpore znanstvenim centrima izvrsnosti (ZCI) za provođenje istraživanja koja su iznad pojedinačnih individualnih znanstvenih rezultata , na najvišoj razini u smislu mjerljive znanstvene proizvodnje i tehnoloških inovacija i (iii) ulaganja u projekte primijenjenih istraživanja i povezivanje znanosti i poslovnog sektora kroz aktivnosti prijenosa znanja i tehnologije.

Nizak broj znanstvenih rezultata uzrokovan je slabom kvalitetom znanstveno-istraživačke opreme i povezane infrastrukture, neadekvatnim korištenjem znanstvenih potencijala (ljudskih resursa), organizacijskim preprekama i slabom kvalitetom provedenih istraživanja. S aktivnostima koje će adresirati navedene komponente, ključne prepreke provođenju vrhunskih istraživanja u javnim i privatnim istraživačkim organizacijama u Hrvatskoj biti će smanjene što će rezultirati učinkovitijim sustavom istraživanja i razvoja, konkurentnim na međunarodnoj razini, otvorenim za suradnju na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Nacionalni znanstveni centri izvrsnosti usmjerit će se na provođenje istraživačkih projekata u prioritetnim područjima Strategije pametne specijalizacije ili međusektorskim temama koji će utjecati na S3 prioritetna područja . Kroz ulaganja u granična istraživanja, znanstveni centri izvrsnosti povećat će razinu kvalitete hrvatskog sektora istraživanja i razvoja. Inovativnim rezultatima za budući razvoj povećati će se znanstvena proizvodnja. Osim toga, međunarodna dimenzija (umrežavanje i suradnja) pozitivno će utjecati na kvalitetu istraživačkih rezultata produciranih radova.¬

Ulaganjem u projekte istraživanja i razvoja koje provode istraživačke organizacije, specifičan cilj će doprinijeti inovativnom potencijalu, razvoju i prijenosu tehnologija širenjem rezultata u znanstvenoj i poslovnoj zajednici. U širem smislu, intervencije će pomoći u usmjeravanju znanstvenog sektora prema suradnji s poslovnim subjektima i njihovom preusmjeravanju na potrebe gospodarstva. Da bi se olakšalo proces prijenosa znanja i tehnologije, podupirati će se Uredi za transfer tehnologije (UTT) i Znanstveno-tehnologijski parkovi s ciljem poticanja suradnje između istraživanja i razvoja i poslovnog sektora unutar regionalnog i nacionalnog sustava inovacija.

U kontekstu godine 2023., izravan očekivani rezultat tih intervencija bit će povećanje ukupnog broja znanstvenih publikacija objavljenih u časopisima indeksiranih na platformi Web of Science, pokazatelja koji mjeri znanstvenu produktivnost i kvalitetu provedenih istraživanja.

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		1 – Povećana sposobnost sektora za istraživanje, razvoj i inovacije (IRI) za provođenje istraživanja vrhunske kvalitete i zadovoljavanje potreba gospodarstva						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
1a11	Broj znanstvenih publikacija objavljenih u znanstvenim časopisima indeksiranim na platformi „Web of Science“	Broj znanstvenih publikacija	Manje razvijene	30,362.00	2013.	36,430.00	Web of science	Jednom godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	1a – Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije s ciljem razvijanja uspješnosti istraživanja i inovacija te promoviranje centara za kompetencije, posebno onih od europskog interesa

Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja 1a:

Ulaganja u infrastrukturu za istraživanje i razvoj i inovacije (IRI) (izgradnja nove, obnova i razvoj postojeće IRI infrastrukture, uključujući potrebnu opremu) koja će omogućiti organizacijsku reformu (definirani program, misiju i upravljanje), time povećavajući njihove mogućnosti. Također je predviđeno ulaganje u e-infrastrukturu s obzirom na činjenicu da su informacijske i komunikacijske tehnologije postale neizbježan dio razvoja kapaciteta i mogućnosti istraživanja i razvoja i inovacija, te njihovu koheziju s obrazovanjem. Glavni korisnici utvrđeni u okviru ove aktivnosti su istraživačke organizacije, znanstveno-tehnologijski parkovi i jedinice regionalne i lokalne samouprave. Potpora će biti usmjerena na projekte od strateške važnosti kojima se provode prioriteti iz Strategije S3, nacionalnog i međunarodnog karaktera, koji su utvrđeni u Planu razvoja istraživačke i inovacijske infrastrukture u Republici Hrvatskoj i koji predstavljaju obvezujući istraživački program. Razvoj ukupne projektne dokumentacije potrebne za uspješnu prijavu i daljnju provedbu infrastrukturnih IRI projekata, unaprijed odabranih na temelju kriterija predodabira. Korisnici ove aktivnosti također će biti znanstvene organizacije, znanstveno-tehnologijski parkovi i jedinice regionalne i lokalne samouprave.

Projekt znanstvenog i tehnološkog predviđanja s ciljem omogućavanja sustavne analize potencijala znanosti i tehnologije Republike Hrvatske. Potpora će također biti pružena za mapiranje i procjenu kapaciteta IRI sektora. To će se postići putem ulaganja u integriranu, dosljednu i trajno ažuriranu bazu podataka koja sadržava skup statističkih podataka i pokazatelja koji su osnova za razvoj javnih politika zasnovanih na analizi stvarne situacije. Ovu aktivnost potrebno je provesti u uskoj suradnji s projektom za razvoj inovacijske

mreže za industriju (INI, investicijski prioritet IP 1b). Korisnik ove aktivnosti bit će Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta.

Potpora IRI projektima znanstvenih centrima izvrsnosti od nacionalne i europske važnosti, posebno istraživačkim projektima provedenima na granici pojedinog znanstvenog područja. To će uključivati aktivnosti poput suradnje među partnerima, prijenosa znanja, razvoja ljudskih potencijala u povezanim područjima i kupnje opreme potrebne za provođenje pojedinačnih projekata. Osigurat će se dugoročno financiranje za provođenje ambicioznih, složenih istraživačkih projekata. Prioriteti će biti dani projektima koji potiču međunarodnu suradnju. Korisnici: nacionalni znanstveni centri izvrsnosti.

Sheme za dodjelu bespovratnih sredstava IRI projekata gdje istraživačke organizacije surađuju međusobno ili s poslovnim subjektom. Cilj je izgraditi kapacitete istraživačkih organizacija povećavajući utjecaj IRI-ja na gospodarski rast i povećanjem produktivnosti i tehnološkog širenja IRI-ja. Uspješni će projekti morati pokazati da postoji potražnja za rezultatima projekta u poslovnom sektoru i/ili društvu. Korisnici: znanstvene organizacije; Partneri: znanstveneorganizacije ili poduzeća

Podrška projektima Ureda za transfer tehnologije (UTT), provedba kompleksnih usluga transfera znanja i tehnologija, što uključuje aktivnosti kao: poboljšavanje pristupa i znanja poslovnog sektora u području tehnologije i usluga razvoja poslovanja, nadogradnja aktivnosti transfera tehnologije od javih visokih učilišta i javnih znanstvenih organizacija prema industriji/poduzećima, poboljšanje strateškog upravljanja intelektualnim vlasništvom i poboljšanje kapaciteta javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih organizacija vezanih uz aktivnosti prijenosa znanja i tehnologije. Tim će aktivnostima UTT-ovi potaknuti znanstvene organizacije i privatni sektor na zajednički rad u procesu pretvaranja znanstvenih rezultata u korisne proizvode i/ili usluge za društvo.

Korisnici: uredi za transfer tehnologije.

Potpora aktivnostima znanstveno-tehnologijskih parkova za poticanje suradnje industrije i znanosti s namjerom stvaranja visoko-tehnološkog gospodarskog razvoja i unapređenja znanja. Korisnici: znanstveno-tehnologijski parkovi.

Intervencije predviđene u okviru ovog specifičnog cilja nadopunjuju hrvatske prioritete u okviru programa Obzor 2020. i ostalih inicijativa usmjerenih na istraživačku infrastrukturu i širenje izvrsnosti. Da bi se omogućile sinergije između aktivnosti predviđenih specifičnim ciljem SC 1.a.1 i programom Obzor2020., u okviru ovog specifičnog cilja predviđena su tri scenarija: (i) osiguravanje potrebne opreme za projekte financirane u okviru inicijativa za širenje izvrsnosti, (ii) izgradnja puta k istraživačkoj izvrsnosti financirajući projekte koji nisu dobili sredstva u okviru ERC-a, no koji su stavljeni na uži popis (pozitivno ocijenjeni u drugoj fazi procjenjivanja), (iii) uvođenje u postupak odabira dodatnih bodova za projekte koji su pozitivno ocijenjeni, no koji nisu financirani u okviru standardnih zajedničkih aktivnosti istraživanja i razvoja za društvene izazove. Učinke aktivnosti pokrenutih u sklopu ovog investicijskog prioriteta trebalo bi sagledati ne samo u kontekstu kreiranja uvjeta za bolje funkcioniranje IR sektora, već prvenstveno kao doprinos procesu izgradnje gospodarstva znanja u Hrvatskoj s učinkovitim korištenjem vlastitih resursa, tj. iz perspektive koristi za poduzeća i društvo općenito.

Ciljne skupine: studenti, znanstvenici, istraživači i poduzeća (poslovni sektor).

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	1a – Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije s ciljem razvijanja uspješnosti istraživanja i inovacija te promoviranje centara za kompetencije, posebno onih od europskog interesa

Kriterije odabira i povezanu metodologiju odobrit će Nadzorni odbor (Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), članak 110. stavak 2. točka (a)) i bit će primjenjivi na sve aktivnosti OP-a, pri čemu općenito uključuju:

- jasan i mjerljiv doprinos ciljevima relevantnih pokazatelja ostvarenja i pokazatelja rezultata
- zrelost nacrta projekta
- isplativost
- održivost (posebno financijska)
- kapacitet provedbe
- usklađenost s načelima transparentnosti i nediskriminacije, jednake mogućnosti, socijalnu uključenost i održivi razvoj

- ako je primjenjivo, doprinos rješavanju pitanja specifičnih teritorijalnih prioriteta, komplementarnost/sinergija s ostalim aktivnostima ESIF-a, doprinos provedbi makro-regionalnih strategija.

Što se tiče prihvatljivosti, aktivnosti će biti provjerene usporedbom s kriterijima koji proizlaze iz svih općih zahtjeva prihvatljivosti i zahtjeva prihvatljivosti specifičnih za sredstva, svim primjenjivim aktima EU-a i nacionalnim pravnim aktima, uključujući pravila o državnim potporama.

Vodeća načela za odabir operacija u okviru investicijskog prioriteta IP 1a su sljedeća:

1. svi projekti moraju biti u skladu sa Strategijom pametne specijalizacije;
2. mora postojati opravdavanje načina korištenja rezultata istraživanja u cilju ostvarivanja koristi u gospodarskom razvoju zemlje;
3. u slučaju infrastrukturnih ulaganja, prednost se daje projektima u skladu s kriterijima definiranim u Planu razvoja istraživačke i inovacijske infrastrukture u Republici Hrvatskoj : (a) strateška uklopljenost, (b) znanstveni potencijal, (c) način uporabe, veličina i dostupnost korisničke baze, (d) relevantnost za RH i (e) održivost. U skladu sa spomenutim kriterijima, projekti moraju jasno pokazati doprinos visokokvalitetnim aktivnostima istraživanja i razvoja usmjerenim k potrebama nacionalnog gospodarstva i omogućiti postignuća europskih ciljeva (kao što je porast izdataka za istraživanje i razvoj).
4. doprinos ostvarenju očekivanih rezultata investicijskog prioriteta 1a;
5. doprinos izgradnji "puta ka izvrsnosti" za omogućavanje sudjelovanja u programu Obzor 2020.

Sredstva će biti alocirana po načelu konkurentnog procesa na temelju nagrađivanja znanstvene izvrsnosti.

2.A.6.Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	1a – Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije s ciljem razvijanja uspješnosti istraživanja i inovacija te promoviranje centara za kompetencije, posebno onih od europskog interesa

Otvorene znanstvene infrastrukturne platforme za inovativne primjene u gospodarstvu i društvu – O–ZIP

Korisnik: Institut Ruđer Bošković (IRB)

Ovim projektom IRB namjerava stvoriti četiri „istraživačke infrastrukturne platforme” (IIP) uvođenjem integriranog pristupa fokusiranog na organizacijsku reformu u skladu s potrebama gospodarstva i prioritetima Strategije S3. Zajedno s predviđenom organizacijskom reformom projekt obuhvaća infrastrukturna ulaganja namijenjena za izgradnju i modernizaciju istraživačkih objekata IRB–a kao i ulaganja u kapitalnu opremu. Ove platforme predstavljaju funkcionalne cjeline organizirane unutar multidisciplinarne okoline s ciljem pružanja potpore hrvatskim prioritetnim sektorima: zdravlju, biotehnologiji, održivom okolišu i inženjerstvu, koji će služiti za istraživanje, primjenu i prijenos znanja i tehnologija. IIP za biološke i medicinske znanosti poboljšat će aktivnosti u područjima crvene, zelene, bijele i plave biotehnologije i nanomedicine. IIP za napredne tehnologije i materijale podržat će razvoj hrvatske industrije obrane, prehrambene i drvne industrije te proizvodnje farmaceutskih proizvoda, medicinske opreme, električnih i mehaničkih strojeva. IIP za more i ekologiju pridonijet će održivom razvoju, zaštiti ekosustava i ljudskom zdravlju. IIP za informacijsko–komunikacijske znanstvene tehnologije predstavlja e–znanstvenu tehnološku platformu za razvoj novih tehnologija i usluga za biotehnologiju i farmaceutsku industriju, prehrambenu industriju i zdravstveni sektor. Jačanje, osuvremenjivanje i povećanje dostupnosti ovih platformi značajno će poboljšati suradnju s poslovnim i javnim sektorima, unaprijediti transfer tehnologije, komercijalizaciju rezultata istraživanja i zaštitu intelektualnog vlasništva.

Investicijski prioritet	1a – Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije s ciljem razvijanja uspješnosti istraživanja i inovacija te promoviranje centara za kompetencije, posebno onih od europskog interesa

Stručni centar za translacijsku medicinu Dječje bolnice Srebrnjak – SCTM

Korisnik: Dječja bolnica Srebrnjak

Kroz ovaj projekt, Dječja bolnica Srebrnjak uspostavit će konkurentni i inovativni centar za translacijsku medicinu koje kombinira osnovna i klinička istraživanja i praksu, stvarajući tako multidisciplinarne skupine koje surađuju na važnim medicinskim i znanstvenim problemima. CSTM prati priznatu tendenciju prema kojoj bi ulaganja u medicinske znanosti trebala biti usmjerena prema uskom povezivanju znanosti i medicinske prakse. CSTM će, u skladu sa Strategijom S3, biti usmjeren prema potrebama gospodarstva, primjenjujući svoj potencijal na poboljšanje novih dijagnostičkih, terapeutskih i preventivnih strategija te razvoj novih lijekova. SCTM usko integrira vrhunsku pedijatrijsku medicinu u području astme, alergija, reumatologije, kardiologije, kardio–operacija, lijekova za uho, grlo i nos, rehabilitaciju i klinička istraživanja s temeljnim biomedicinskim znanstveno–istraživačkim jedinicama koje će raditi na ublažavanju kroničnih dječjih bolesti te na razvoju inovativnih lijekova i dijagnostičkih postupaka. SCTM će promicati znanstvena otkrića i olakšavati njihovu kliničku primjenu za povećanje zdravlja djece u personaliziranom bolničkom okruženju te će snažno usmjeravati istraživačke ustanove ka stvaranju i širenju znanja. Stručni centar za translacijsku medicinu je mehanizam usmjeren na osiguravanje bogatog kanala biomedicinskih otkrića, infrastruktura za olakšavanje prijenosa inovativnih znanstvenih otkrića od osnovnih i laboratorijskih istraživanja u profesionalnu kliničku praksu te snažni tim kliničkih istraživača koji omogućavaju testiranje novih dijagnostičkih, terapeutskih i preventivnih strategija kod većeg broja pacijenata.

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		1a – Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije s ciljem razvijanja uspješnosti istraživanja i inovacija te promoviranje centara za kompetencije, posebno onih od europskog interesa							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (prema potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
					muškarci	žene	Ukupno		
CO25	Istraživanje, inovacije: Broj istraživača koji rade u poboljšanim istraživačkim infrastrukturnim objektima	Ekvivalenti punom radnom vremenu	EFRR	Manje razvijene			1,215.00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje

CO26	Istraživanje, inovacije: Broj poduzeća koja surađuju s istraživačkim organizacijama	Poduzeća	EFRR	Manje razvijene			30,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
1a1.1	Broj infrastrukturnih projekata istraživanja, razvoja i inovacija	Broj	EFRR	Manje razvijene			6,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
1a1.2	Broj projekata provedenih u Znanstvenim centrima izvrsnosti	Broj	EFRR	Manje razvijene			6,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
1a1.3	Broj projekata istraživanja i razvoja koje su provele istraživačke organizacije	Broj	EFRR	Manje razvijene			75,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	**1b**
Naziv investicijskog prioriteta	**Promicanje poslovnih ulaganja u inovacije i istraživanja te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja, posebno razvoja proizvoda i usluga,tehnološko povezivanje, socijalna inovacija, ekološka inovacija, usluge javnog servisa, zahtjevi za poticajima, umrežavanje, klasteri i otvorena inovacija kroz pametnu specijalizaciju, tehnološko jačanje i primijenjeno istraživanje, pilot linije, pred proizvodna provjera valjanosti, napredne proizvodne mogućnosti i početne proizvodnje, posebno u ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije i širenje tehnologija za opću namjenu**

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	**1**
Naziv specifičnog cilja	**Novi proizvodi i usluge kao rezultat djelatnosti istraživanja, razvoja i inovacija (IRI)**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Poboljšanje inovativnosti hrvatskog gospodarstva putem poticanja industrijskih istraživanja, razvoja i inovacija, unapređenje suradnje između gospodarstva i znanstveno-istraživačkog sektora te aktivnosti razvoja i transfera tehnologija nalaze se među hrvatskim investicijskim prioritetima za razdoblje 2014. - 2020. U sklopu specifičnog cilja 1.b.1., podržavat će se aktivnosti istraživanja i razvoja poslovnih subjekata . Planirana ulaganja u okviru ovog specifičnog cilja nadopunjuju aktivnosti u okviru specifičnog cilja SC 1.a.1 u kojem su aktivnosti usmjerene na preusmjeravanje sektora istraživanja i razvoje prema poslovnom sektoru i potrebama gospodarstva i prijenosu znanja. Inovacija se smatra jednim od ključeva održivosti konkurentnosti na svjetskom tržištu, stvarajući nova radna mjesta i unapređujući kvalitetu

	življenja. Jedan od glavnih izazova Hrvatske je relativno niska inovativnost hrvatskog gospodarstva koja se očituje slabim izvozom, nižom produktivnošću hrvatskih poduzeća i sveukupnim niskim položajem konkurentnosti hrvatskog gospodarstva. Stoga postoji snažna potreba za povećanjem udjela poslovnog sektora, uključujući MSP-ove, u ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije kako bi se osigurala provedba rezultata istraživanja i razvoja u poslovnim aktivnostima koje će doprinijeti unapređenju inovativnosti i konkurentnosti hrvatskog gospodarstva. Potpora će biti pružena unutarnjim projektima istraživanja i razvoja koji ugovaraju istraživačke aktivnosti poduzeća i inovativnih klastera kao i zajedničkim projektima istraživanja i razvoja između poslovnog sektora i istraživačkih organizacija, posebno onih koje su dobili oznaku industrijskog značaja od strane klastera konkurentnosti. Svi projekti istraživanja i razvoja moraju biti u skladu s identificiranim prioritetnim tematskim područjima i međusektorskim temama Strategije pametne specijalizacije (S3). Aktivnosti u sklopu specifičnog cilja rezultirat će povećanjem udjela poslovnih ulaganja u razvojno-istraživačke projekte s ciljem razvoja i implementacije novih ili značajno poboljšanih proizvoda (roba ili usluga), novih ili značajno poboljšanih tehnologija i postupaka, novih marketinških metoda, ili novih organizacijskih metoda u poslovnoj praksi, radnoj organizaciji ili vanjskim odnosima. Specifični cilj će doprinijeti modernizaciji (nove tehnologije, nove istraživačko-razvojna oprema, itd.), diversifikaciji (novi izvozno konkurentni proizvodi i usluge) hrvatskog gospodarstva te povećanju izvoza hrvatskih tvrtki zbog provedbe rezultata istraživanja i razvoja (onih koji streme komercijalizaciji rezultata u poslovnoj aktivnosti). Dodatni naglasak na provedbu aktivnosti u okviru ovog specifičnog cilja i potrebnoj specijalizaciji u okviru Strategije S3 bit će naglašena dvofaznim pristupom – prva će faza biti horizontalna i otvorena svim projektima istraživanja i razvoja povezanima s identificiranim prioritetnim tematskim područjima Strategije S3, a u okviru druge faze primjenjivat će imati više vertikalni pristup te će biti usmjerenija na pojedino tematsko područje. Postotak financiranja istraživanja i razvoja kroz vertikalnu fazu bit će određen nakon što budu dostupni prvi rezultati potrošnje za istraživanje i razvoj i nakon što očekivani istraživačko razvojni i inovacijski strateški okvir za svako tematsko područje Strategije S3 bude pripremljen kao rezultat aktivnosti u okviru specifičnog cilja SC 1.b.2. U sklopu ovog specifičnog cilja, projekti istraživanja i razvoja obuhvaćaju razvojno-istraživačke aktivnosti poduzeća kao i razvoj njihove istraživačko-razvojne infrastrukture. Budući da će biti podržane samo aktivnosti istraživanja i razvoja do faze prototipa i demonstracije, aktivnosti komercijalizacije velikih tvrtki neće biti podržane dok će za MSP-ove potpora za fazu komercijalizacije biti pružena u sklopu predviđenih potpora za Prioritetnu os 3.U sklopu ovog specifičnog cilja razvijat će se 'potražnja za istraživanjem i razvojem', od strane poslovnog sektora. U okviru specifičnog cilja SC 1.b.2 „ponuda kapaciteta za istraživanje i razvoj identificirana kroz" Nacionalni inovacijski sustav (NIS) razvijat će se i usmjeravati prema gospodarstvu.
Oznaka specifičnog cilja	**2**
Naziv specifičnog cilja	**Jačanje djelatnosti istraživanja, razvoja i inovacija poslovnog sektora kroz stvaranje povoljnog inovacijskog okruženja**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Kao komplementarna mjera specifičnog cilja 1.2.1, bit će podržani različiti oblici suradnje između poduzeća i poslovnih i znanstvenih sektora u okviru Nacionalnog inovacijskog sustava (NIS) na temelju ovog specifičnog cilja. Slabi kapaciteti istraživanja i razvoja te nizak inovacijski potencijal hrvatskog gospodarstva uzrokovani su lošim inovacijskim okruženjem, u smislu slabog interesa za zajedničku suradnju znanosti i industrije, nedovoljnim kapacitetima poslovnih potpornih institucija specijaliziranih za pružanje usluga poslovnom sektoru kroz podršku u razvoju novih tehnologija te stjecanja ili razvoja novih inovativnih procesa, roba i usluga. Rješavanje ovog problema važno je kako bi se inovacijska infrastruktura približila poslovnim subjektima (posebno MSP-ovima) koji nemaju kapacitete za inovacije ili ulaganja u vlastite kapacitete istraživanja i razvoja. Razvoj novih, inovativnih elemenata NIS-a, npr. klastera konkurentnosti, tematskih inovacijskih platformi i centara kompetencija riješit će pitanja trenutačno nerazvijenog NIS-a obzirom da su ti dijelovi identificirani od strane poslovnog sektora, upravo za potrebe poslovnog sektora. Klasteri konkurentnosti važan su element NIS-a, s ciljem povećanja suradnje između poduzeća okupljanjem svih bitnih dionika iz područja gospodarstva, znanosti, regionalne i lokalne samouprave. Dvanaest postojećih klastera konkurentnosti bili su prvi korak u procesu

	poduzetničkog otkrivanja pri sastavljanju hrvatske Strategije S3 te predstavljaju glavnu poveznicu za izravno uključivanje poslovnog sektora u proces sastavljanja Strategije S3 i baze projekata za ovaj OP. Budući razvoj klastera važan je jer predstavlja kontinuirani proces poduzetničkog otkrivanja koji još uvijek traje i koji je jedan od preduvjeta Strategije S3. Izravno povezana s ciljem daljnjeg razvoja inicijativa klastera konkurentosti i promicanja zajedničke suradnje među akterima poslovnog sektora i institucija znanosti i istraživanja je uspostava inovacijske mreže za industriju i kreiranje tematskih inovacijskih platformi za utvrđena tematska prioritetna područja i međusektorske teme strategije S3. Glavni je cilj osnovati priznati stručni forum po pitanju istraživanja, razvoja i inovacija sastavljen od stručnjaka imenovanih iz gospodarske, znanstvene i istraživačke zajednice, sa osnovnim zadatkom; definiranja dugoročnog strateškog plana istraživanja, razvoja i inovacija , usmjerenog prema industriji, za svako identificirano prioritetno tematsko područje u okviru Strategije S3; osiguranje stalne potpore javnim tijelima pri provjeri komplementarnosti raznih strateških dokumenata i aktivnosti te; omogućiti obrazovanje i informacijsko komunikacijski alat usmjeren prema poslovnom sektoru kako bi se proveli rezultati IRI aktivnosti u svrhu povećanja produktivnosti i diversifikacije gospodarstva. Treći novi element podržan ovim specifičnim ciljem bit će centri kompetencija(CEKOM-i) u kojima će se provoditi tehnološka suradnja poslovnih subjekata i zajednička suradnja na istraživačko razvojnim projektima. Ulaganja će povećati stvaranje usmjerene i samoodržive inovacijske infrastrukture. Očekivani rezultat ovog specifičnog cilja je povećanje izdataka poslovnog sektora koji se odnose na inovacije i aktivnosti istraživanja i razvoja. Ove će aktivnosti također doprinijeti unaprijeđeniju kapaciteta za inovacije, tehnološki razvoj i suradnju za poslovni sektor (posebno za MSP-ove), mjereno povećanjem broja zajedničkih projekata, povećanom vrijednošću izdataka za istraživanje, razvoj i inovacije u poslovnom sektoru te povećanjem stručnosti u identificiranim prioritetnim tematskim područjima S3.

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		1 – Novi proizvodi i usluge kao rezultat djelatnosti istraživanja, razvoja i inovacija (IRI)						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
1b1.1	Povećanje prijava patenata, žigova i industrijskog dizajna u Hrvatskoj	Broj prijava	Manje razvijene	1,826.00	2013.	2.700,00	SIPO	Jednom godišnje
1b1.2	Prodaja inovacija koje su nove na tržištu (en.new–to–market) i inovacija koje su nove u poduzećima (en. new–to–firm) kao % prometa	Postotak	Manje razvijene	10.50	2013.	14.40	EUROSTAT – IUS	Jednom godišnje
Specifični cilj		2 – Jačanje djelatnosti istraživanja, razvoja i inovacija poslovnog sektora kroz stvaranje povoljnog inovacijskog okruženja						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja

1b2.1	Poslovni rashodi za istraživanje i razvoj	milijuna eura	Manje razvijene	151,29	2012.	180,00	EUROSTAT	Jednom godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	1b – Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja, posebno razvoja proizvoda i usluga,tehnološko povezivanje, socijalna inovacija, ekološka inovacija, usluge javnog servisa, zahtjevi za poticajima, umrežavanje, klasteri i otvorena inovacija kroz pametnu specijalizaciju, tehnološko jačanje i primijenjeno istraživanje, pilot linije, pred proizvodna provjera valjanosti, napredne proizvodne mogućnosti i početne proizvodnje, posebno u Ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije i širenje tehnologija za opću namjenu

U okviru specifičnog cilja SC 1.b.1 Novi proizvodi i usluge kao rezultat djelatnosti istraživanja, razvoja i inovacija (IRI), poduzetnici, uključujući MSP-ove, dobit će potporu u okviru aktivnosti koje se provode kroz dodjelu bespovratnih sredstava:

- Potpora projektima istraživanja i razvoja za poslovni sektor. Ovaj će specifični cilj obuhvatiti projekte istraživanja i razvoja poslovnog sektora u jednoj ili više sljedećih kategorija: industrijsko istraživanje, eksperimentalni razvoj i studije izvedivosti te temeljna istraživanja ako ona predstavljaju nužnu komponentu projekta istraživanja i razvoja dovodeći do rezultata utvrđenog za ovaj specifični cilj (uvođenje novih proizvoda, usluga, procesa). Provedba projekta bit će moguća kroz vlastito istraživanje poduzetnika, ugovorno istraživanje i kolaborativni istraživački projekt poslovnog sektora i jedne ili više organizacija za istraživanje i širenje znanja. Rezultati projekata bit će novi proizvodi, tehnologije, procesi ili usluge u okviru poslovanja poslovnih subjekata ili na tržištu, ili će isti predstavljati znatno promijenjene proizvode, tehnologije, procese ili usluge koji će omogućiti modernizaciju i/ili diversifikaciju poduzeća. Poslovni subjekti primit će potporu za troškove angažiranog osoblja, istraživačku infrastrukturu, ugovorno istraživanje i dodatne režijske troškove i ostale operativne troškove prema GBER-u. Glavni korisnici su: mali i srednji poduzetnici; veliki poduzentici, skupine poduzetnika; uključujući inovacijske klastere i konzorcije, kao i partnerske organizacije za istraživanje i širenje znanja, posebno one koji djeluju u sektorima utvrđenima u okviru hrvatske Strategije S3.

Budući da je fokus IP 1.b.1. na pred komercijalnim fazama projekata istraživanja, razvoja i inovacija, komplementarna podrška za komercijalizaciju rezultata istraživanja i razvoja bit će omogućena malim i srednjim poduzećima u sklopu Prioritetne osi 3. Podrška za komercijalizaciju unutarnjih poslova istraživanja i razvoja velikih poduzeća nije predviđen niti jednom aktivnošću u sklopu ovog investicijskog prioriteta.

Unutar specifičnog cilja 1.b.2, Jačanje djelatnosti istraživanja, razvoja i inovacija (IRI) poslovnog sektora kroz stvaranje povoljnog inovacijskog okruženja, predviđene potpore dobit će se kroz sljedeće aktivnosti:

- Nacionalni projekt za podršku inicijativa klastera konkurentnosti: sredstva će biti predviđena za analizu komparativnih prednosti klastera i programe razvoja za klastre inicijative, poput: identifikacija i analiza pozicije RH u Globalnim vrijednosnim lancima, utvrđivanje budućih naprednih niša, pružanje pomoći u izvoznim strategijama za nove tržišne niše, utvrđivanje tržišnih prilika i područja za privlačenje ciljanih komplementarnih stranih ulaganja te brendiranje novonastalih industrijskih niša, kao i priprema modula i koncepta osposobljavanja za nacionalnu klaster akademiju. Takve aktivnosti će stoga postupno potaknuti pripremu i provedbu zajedničkih projekata u području istraživanja i razvoja, transfera tehnologije, inovacija i internacionalizacije.

  Korisnik unutar ove aktivnosti bit će Ministarstvo gospodarstva (ciljna skupina sastoji se od 12 postojećih klastera konkurentnosti identificiranih u strategiji S3).

- Nacionalni projekt za razvoj inovacijske mreže za industriju (INI) i stvaranje tematskih inovacijskih platformi (utvrđenih prema identificiranim prioritetnim tematskim

područjima i međusektorskim temama hrvatske Strategije S3). INI će se koncentrirati na razvoj dugoročnih strategija i smjernica za istraživačko –razvojne i inovacijske aktivnosti poslovnog sektora koje će biti u skladu sa S3 Strategijom, te koje će se podržati privatnim i javnim financiranjem istraživanja i razvoja. Pokrit će se troškovi uspostave tematskih inovacijskih platformi, tehnološkog mapiranja poslovnog sektora, obrazovanja i izobrazbe poslovnog sektora, promocije inovativnih aktivnosti te održavanja tematskih platformi tijekom početne faze. Nadalje, studije i analize potrebne za pripremu dugoročnih programa i smjernica istraživanja i inovacija za određene platforme (koje služe kao kratkoročni akcijski planovi za strategiju S3) financirat će se i tvorit će osnovu za zajedničke aktivnosti svih aktera. Platforme će biti uspostavljene pod vodstvom Ministarstva gospodarstva u tematskim područjima naznačenima u S3 i povezat će znanstveno-istraživački sektor i znanstvenike s poslovnom zajednicom. Njihov je glavni cilj: Učinkovita i visokokvalitetna usluga poduzetnicima po pitanju potreba za istraživanje i razvoj u okviru prepoznatih prioriteta Strategije S3; koncentriranje znanja i tehnologija unutar visokoškolskih ustanova i istraživačkih organizacija koji odgovaraju potrebama gospodarstva; razvoj dugoročnih strategija za usmjerenih na budući rast, razvoj i održivost temlejneih na primijenjenim istraživanjima; definicija srednjoročnih i dugoročnih ciljeva istraživanja i razvoja prema potrebama industrije; primjena naprednih tehnologija u regionalnim, nacionalnim i istraživačkim programima EU-a; promicanje politike inovacija i javnog širenja IRI rezultata i aktivnosti. Za pojedinačne tematske inovacijske platforme potpora će biti osigurana za: aktivnosti povezivanja radi izgradnje konzorcija za određene primjene projekata; izgradnju kapaciteta; osposobljavanje i obrazovanje klijenata tematskih platformi i pripremu baze projekata za određena područja Strategije S3 (kao i Programa EU OBZOR 2020) kao i za pripremu IRI strategije za svako tematski prioritetno područje.

Korisnik ove aktivnosti će biti Ministarstvo gospodarstva. Ciljna skupina ove aktivnosti su centri kompetencije, klasteri konkurentnosti, visokoškolske ustanove i istraživačke organizacije te regionalna i lokalna tijela.

- Potpora razvoju centara kompetencija. Centri kompetencija su vođeni industrijskim fokusom i potrebama, kao mali, pojedinačni (umreženi) subjekti koji osiguravaju potporu (pružanjem usluga, ljudskih resursa i istraživačko razvojne infrastrukture) te će se koristiti kao specijalizirani i samoodrživi subjekti koji primarno odgovaraju na industrijske potrebe za istraživanje i razvoj, a posebno namijenjeni pružanju potpore MSP-ovima kojima nedostaju unutarnji kapaciteti za istraživanje i razvoj: te provedbu zajedničkih IRI projekata vođenih od strane poduzetnika, u skladu s hrvatskom S3. Podržane aktivnosti unutar zajedničkih projekata uključivat će osoblje (posebno visokokvalificiranog osoblja zaposlenog na projektu); instrumente, opremu; tehničko znanje, patente i ostale troškove industrijskih prava, troškove savjetovanja i jednakovrijedne usluge itd. Centri kompetencije će nadopuniti aktivnosti planirane u sklopu IP 1a gdje se podrška daje izgradnji i unapređenju postojećih kapaciteta i infrastrukture znanstvenih organizacija. Predviđena je uspostava nekoliko centara za kompetencije na temelju valjanih strategija razvoja koje zajedno pripremaju poslovna zajednica, znanstveni sektor i regionalna tijela, i na temelju sporazuma o partnerstvu koji potpisuju dionici. Relevantnost strategije razvoja centara za kompetencije potvrđuje odbor jednog ili više klastera konkurentnosti. Glavni fokus centara za kompetencije bit će industrijsko istraživanje i eksperimentalni razvoj, posebno za MSP-ove te za zajedničke projekte velikih poduzeća i MSP-ova, čime se daje velika dodatna vrijednost poslovnom sektoru potporom njihovog rada u pretvaranju inovativnih ideja u proizvode, usluge ili procese koji će kasnije doprinijeti stvaranju rasta i radnih mjesta. Predviđena su ulaganja u izgradnju i opremanje centara kompetencije te pokrivanje troškova projekata provedenih unutar centara.

  Glavni korisnici ove potpore su pravne osobe koje obavljaju djelatnosti centara kompetencije (osnovani od strane regionalne i lokalne samouprave u suradnji sa znanstvenim i/ili istraživačkim institucijama, klasteri ili poduzetnici koji posluju u sektorima s najviše potencijala, i druge javne ustanove).

Komplementarne aktivnosti za jačanje kapaciteta istraživanja, razvoja i inovacija poduzeća provest će se u okviru tematskog cilja 3. OPKK-a 2014. – 2020. u svrhu povećanja konkurentnosti MSP-ova – investicijski prioritet 3.4. Podupiranjem kapaciteta MSP-ova za rast na regionalnim, nacionalnim i međunarodnim tržištima i uključivanje u inovacijske procese, predviđene su mjere koje podupiru poboljšanje potencijala inovacija MSP-ova.

Unutar OPEHR-a 2014. - 2020. ESF-a osigurat će se sinergije unutar TC10 (razvoj ljudskih resursa u IRI) i TC11, čime je zamišljena potpora procesima reforme koja bi trebala pomoći ukupnoj poslovnoj klimi, kao što je bolje pružanje kvalitetnih ukupnih javnih usluga poduzećima i veća učinkovitost sudova u rješavanju trgovačkih stvari.

- Unutar provedbe ESIF-a, ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije unutar ovog specifičnog cilja doprinijet će postizanju sinergije s aktivnostima programa Obzor 2020.

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Kriterije odabira i povezanu metodologiju odobrit će nadzorni odbor (Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), članak 110. stavak 2. točka (a)) i bit će primjenjivi na sve aktivnosti OP–a, pri čemu općenito uključuju:

- jasan i mjerljiv doprinos ciljevima relevantnih pokazatelja ostvarenja i pokazatelja rezultata
- zrelost nacrta projekta
- isplativost
- održivost (posebno financijsku)
- kapacitet provedbe
- usklađenost s načelima transparentnosti i nediskriminacije, jednake mogućnosti, socijalnu uključenost i održivi razvoj
- ako je primjenjivo, doprinos rješavanju pitanja specifičnih teritorijalnih prioriteta, komplementarnost/sinergiju s ostalim aktivnostima ESIF–a, doprinos provedbi makro–regionalnih strategija.

Što se tiče prihvatljivosti, aktivnosti će biti provjerene usporedbom s kriterijima koji proizlaze iz svih općih zahtjeva prihvatljivosti i zahtjeva prihvatljivosti specifičnih za sredstva, svim primjenjivim aktima EU–a i nacionalnim pravnim aktima, uključujući pravila o državnim potporama.

Zajednička opća načela za sve aktivnosti koje će se poduprijeti u sklopu investicijskog prioriteta 1b su jačanje kapaciteta i privatnih ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije. Prioritet će imati projekti koji promiču i u skladu su s osam ex–ante kriterija za ocjenjivanje projekata ili struka te u skladu s odabranim prioritetima S3. Podržane akcije su usmjerene na razvoj projekata na temelju njihovog potencijala za povećanje razine inovativnosti, produktivnosti i izvrsnosti u istraživanju i razvoju, te pridonose nacionalnim ciljevima istraživanja i razvoja određenima u sporazumu o partnerstvu.

Prioritet će imati projekti (posebno vezano uz ulaganja u infrastrukturu za istraživanje, razvoj i inovacije) koji doprinose zelenom rastu.

Posebna vodeća načela za odabir operacija za potporu ulaganja za istraživanje i razvoj poduzeća i znanstvenih organizacija su:

- sukladnost s tematskim prioritetnim područjima identificiranima u S3,
- blizina tržišta,
- razina inovativnosti rezultata predloženog projekta za tržište;
- stupanj suradnje i broj uključenih partnera;
- značaj aktivnosti za regionalno/nacionalno/globalno gospodarstvo.

Potpora centrima za kompetencije bit će u skladu s hrvatskom strategijom pametne specijalizacije ali i odražavati interes i potencijale za razvojem i specijalizacijom akademskog sektora, lokalne uprave i poslovnog sektora na određenom području unutar specifičnih tematskih prioritetnih područja. Centre za kompetencije prethodno će izabrati Ministarstvo gospodarstva na temelju smjernica koje su u ovom trenutku u razvoju. Smjernice Ministarstva gospodarstva navode da su CS–ovi pravne osobe uspostavljene za potporu gospodarskog razvoja s fokusom istraživanja, razvoja i inovacija na industrijska i primijenjena istraživanja i inovacije, predvođena industrijom i potporom jačanju prava intelektualnog vlasništva u posebnim tematskim područjima navedenima u strategiji S3 te integriranima u jednu ili više tematskih inovacijskih platformi. Glavna vodeća načela za odabir potpore za centre za kompetencije moraju biti sposobnost centra za kompetencije da zadovolji potrebe poduzeća, posebno MSP–ova, i sposobnost dokazivanja da će centar kompetencija pomoći pri stvaranju kritične mase subjekata i njihovog interesa za razvojem aktivnosti istraživanja, razvoja i inovacija. Stoga će ova opća potpora biti regionalne i suradničke prirode i pristupati će barem jednom prioritetu S3. Odabrani će centar za kompetencije predstaviti prijedloge projekata koji će se ocijeniti pomoću sljedećih kriterija:

- Održivost centra
- Razina inovativnosti,
- Uključenost partnera (istraživačkih partnera, tijela javne vlasti i tvrtki),
- sukladnost sa strategijom S3,
- razina financiranja iz privatnih poduzeća.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

Prisutan je potencijal za uvođenje financijskih instrumenata u provedbu investicijskog prioriteta 1b. Na temelju rezultata ex–ante procjene donijet će se odluka o tome hoće li biti uvedeni.

2.A.6.Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	1b – Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja, posebno razvoja proizvoda i usluga,tehnološko povezivanje, socijalna inovacija, ekološka inovacija, usluge javnog servisa, zahtjevi za poticajima, umrežavanje, klasteri i otvorena inovacija kroz pametnu specijalizaciju, tehnološko jačanje i primijenjeno istraživanje, pilot linije, pred proizvodna provjera valjanosti, napredne proizvodne mogućnosti i početne proizvodnje, posebno u Ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije i širenje tehnologija za opću namjenu
Nije predviđeno.	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		1b – Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja, posebno razvoja proizvoda i usluga,tehnološko povezivanje, socijalna inovacija, ekološka inovacija, usluge javnog servisa, zahtjevi za poticajima, umrežavanje, klasteri i otvorena inovacija kroz pametnu specijalizaciju, tehnološko jačanje i primijenjeno istraživanje, pilot linije, pred proizvodna provjera valjanosti, napredne proizvodne mogućnosti i početne proizvodnje, posebno u Ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije i širenje tehnologija za opću namjenu							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (prema potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
					muškarci	žene	Ukupno		
CO01	Produktivno ulaganje: Broj poduzeća koja primaju potporu	Poduzeća	EFRR	Manje razvijene			400.00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
CO02	Proizvodno ulaganje: Broj poduzeća koja primaju bespovratna sredstva	Poduzeća	EFRR	Manje razvijene			400.00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
CO04	Produktivno ulaganje: Broj poduzeća koja primaju nefinancijsku potporu	Poduzeća	EFRR	Manje razvijene			100,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
CO24	Istraživanje, inovacije: Broj novih istraživača u podržanim subjektima	Broj	EFRR	Manje razvijene			30,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje

CO26	Istraživanje, inovacije: Broj poduzeća koja surađuju sa znanstveno–istraživačkim institucijama	Poduzeća	EFRR	Manje razvijene			100,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
CO27	Istraživanje, inovacije: Privatna ulaganja koja odgovaraju javnoj potpori za inovacije ili projekte istraživanja i razvoja	EUR	EFRR	Manje razvijene			210,000,000.00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
CO28	Istraživanje, inovacija: broj poduzeća podržanih za uvođenje novih proizvoda na tržište	Poduzeća	EFRR	Manje razvijene			100,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
CO29	Istraživanje, inovacija: broj poduzeća podržanih za uvođenje novih proizvoda na tržište	Poduzeća	EFRR	Manje razvijene			400.00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
1b11	Broj podržanih projekata istraživanja i razvoja	Broj	EFRR	Manje razvijene			600.00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje

2.A.8 Okvir uspješnosti

Tablica 6: Okvir uspješnosti prioritetnih osi (po fondu te, za EFRR i ESF, po kategoriji regije)

Prioritetna os						1 –Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija							
Oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili ključni provedbeni korak	Mjerna jedinica, tamo gdje je prikladno	Fond	Kategorija regije	Kontrolna točna za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podatka	Objašnjenje značaja pokazatelja, prema potrebi
						muškarci	žene	Ukupno	muškarci	žene	Ukupno		
1b11	O	Broj podržanih projekata istraživanja i razvoja	Broj	EFRR	Manje razvijene			50			600.00	Izvješća o provedbi projekta	Pokazatelj pokriva većinu predloženih aktivnosti unutar investicijskog prioriteta 1b Zajedno s pokazateljem rezultata okvira uspješnosti za investicijski prioritet 1a ova dva pokazatelja obuhvaćaju više od 50 % dodjele prioritetnoj osi 1.
1a1.1	O	Broj infrastrukturnih projekata istraživanja, razvoja i inovacija	Broj	EFRR	Manje razvijene			1			6,00	Izvješća o provedbi projekta	Ovaj pokazatelj predstavlja većinu sredstava dodijeljenih investicijskom prioritetu 1a. Zajedno s pokazateljem rezultata okvira uspješnosti za investicijski prioritet 1b ova dva pokazatelja obuhvaćaju više od 50 % dodjele prioritetnoj osi 1.
PF1.1	F	Ukupan iznos potvrđenih prihvatljivih izdataka	EUR	EFRR	Manje razvijene			182,104,566			782,108,440.00	Ministarstvo financija	

2.A.9 Kategorije intervencije

Kategorije intervencije koje odgovaraju sadržaju prioritetne osi na temelju nomenklature koju je usvojilo Vijeće te indikativna analiza potpore Unije.

Tablice 7–11: Kategorije intervencije

Tablica 7: Dimenzija 1 – Polje intervencije

Prioritetna os	1 –Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
Prioritetna os	1 –Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	002. Procesi istraživanja i inovacija u velikim poduzećima	95,000,000.00
EFRR	Manje razvijene	056. Ulaganja u infrastrukturu, kapacitete i opremu u MSP–ovima izravno povezanima s aktivnostima istraživanja i inovacija	60.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	057. Ulaganja u infrastrukturu, kapacitete i opremu u velikim poduzećima izravno povezanima s aktivnostima istraživanja i inovacija	25.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	058. Istraživačka i inovacijska infrastruktura (javna)	163,221,739.00
EFRR	Manje razvijene	059. Istraživačka i inovacijska infrastruktura (privatna, uključujući znanstvene parkove)	63.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	060. Istraživačke i inovacijske aktivnosti u javnim znanstveno–istraživačkim centrima i centrima za kompetencije, uključujući umrežavanje	171,330,000.00
EFRR	Manje razvijene	061. Istraživačke i inovacijske aktivnosti u privatnim centrima za istraživanje, uključujući umrežavanje	15,370,000.00
EFRR	Manje razvijene	063. Klasterska potpora i poslovne mreže čije pogodnosti ostvaruju ponajviše MSP–ovi	15,470.426,00
EFRR	Manje razvijene	065. Istraživačka i inovacijska infrastruktura, procesi, prijenos tehnologija i suradnja poduzeća usmjerenih na gospodarstvo s niskom razinom emisija ugljika i otpornost na klimatske promjene	40.000,000,00

EFRR	Manje razvijene	070. Promicanje energetske učinkovitosti u velikim poduzećima	5.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	121. Priprema, provedba, praćenje i kontrola	11,400.000,00

Tablica 8: Dimenzija 2 – Oblik financiranja

Prioritet na os	1 –Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	01. Bespovratna sredstva	664.792.165,00
EFRR	Manje razvijene	03. Potpora kroz financijske instrumente: rizični i dioničarski kapital ili njegov ekvivalent	0,00
Prioritet na os	1 –Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	04. Potpora kroz financijske instrumente: zajam ili njegov ekvivalent	0,00
EFRR	Manje razvijene	05. Potpora kroz financijske instrumente: jamstvo ili njegov ekvivalent	0,00

Tablica 9: Dimenzija 3 – Vrsta teritorija

Prioritetna os	1 –Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima

EFRR	Manje razvijene	07. Nije primjenjivo	664.792.165,00

Tablica 10: Dimenzija 4 – Mehanizmi teritorijalne provedbe

Prioritetna os	1 –Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	07. Nije primjenjivo	664.792.165,00

2.A.10 Sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći, uključujući, gdje je potrebno, aktivnosti kojima se jača administrativni kapacitet nadležnih tijela uključenih u kontrolu i upravljanje programima i korisnicima (prema potrebi) (po prioritetnoj osi)

Prioritetna os:	1 –Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija
Prema aktivnostima predviđenima u okviru investicijskog prioriteta IP 1a potrebno je pružiti potporu unapređenju kapaciteta potencijalnih korisnika u pripremanju visokokvalitetnih projekata koji su prethodno odabrani na temelju kriterija predizbora kako bi mogli primiti potporu EFRR–a za ulaganja u IRI opremu i infrastrukturu. Potencijalni korisnici nemaju potrebni kapacitet i vještine da sami pripreme visokokvalitetnu dokumentaciju za infrastrukturne projekte sa svom popratnom tehničkom dokumentacijom kako bi dobili sredstva za infrastrukturna ulaganja. U okviru investicijskog prioriteta IP 1b planira se korištenje tehničke pomoći da bi se riješila pitanja nejednakosti u javnoj upravi kad je riječ o izgradnji kapaciteta za IRI, aktivnostima praćenja i procjene i strateškog IRI razvoja korisnika. Ovom aktivnosti osigurat će se pravodobno i učinkovito upravljanje projektima u sklopu prioritetne osi 1 u razdoblju 2014. – 2020.	

2.A.1 Prioritetna os

Oznaka prioritetne osi	**2**
Naziv prioritetne osi	**Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija**

2.A.3 Fond, kategorija regije i osnovica za obračun potpore Unije

Fond	Kategorija regije	Osnovica za obračun (ukupni prihvatljivi izdaci ili prihvatljivi javni izdaci)	Kategorija regije za najudaljenije regije i sjeverne rijetko naseljene regije (prema potrebi)
EFRR	Manje razvijene	Ukupno	

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	2a
Naziv investicijskog prioriteta	Proširenje dostupnosti širokopojasnog pristupa i izgradnja mreža velikih brzina te podrška usvajanju novih tehnologija i mreža za digitalno gospodarstvo

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	**1**
Naziv specifičnog cilja	**Razvoj infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije u područjima bez infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije i bez dovoljno komercijalnog interesa, za maksimalno povećanje socijalne i ekonomske dobrobiti**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	S obzirom na relevantna pravila za primjenu državnih potpora u sektoru širokopojasnih mreža, ovaj specifični cilj općenito podržava ulaganja u širokopojasnu infrastrukturu sljedeće generacije (eng. NGN – Next Generation Networks) u područjima bez širokopojasne infrastrukture sljedeće generacije i bez dovoljnog tržišnog interesa za ulaganja u takvu infrastrukturu od strane operatora na tržištu elektroničkih komunikacija (tzv. bijela i siva područja mreža sljedeće generacije). Cilj će se postići aktivnostima usmjerenim na razvoj agregacijskih (eng. *backhaul*) mreža sljedeće generacije u bijelim i sivim područjima mreža sljedeće generacije, i na razvoj pristupnih mreža (s pristupom sljedeće generacije (eng. NGA – Next Generation Access) s brzinama od najmanje 30 Mbit/s – 100 Mbit/s) u bijelim područjima (potpuni tržišni neuspjeh) za kućanstva, poduzeća i javne ustanove. Provedba aktivnosti u sivim posredničkim (eng. *backhaul*) područjima mrežâ sljedeće generacije (NGN) potrebna je zbog tržišnog neuspjeha jer ondje monopolistički operator pruža samo neodgovarajuće posredničke usluge mrežâ sljedeće generacije (NGN), prema analizi u okviru Plana za razvoj posredničke mreže sljedeće generacije (NGN) (koji još nije donesen). Uzevši u obzir razinu raspoloživog sufinanciranja iz EFRR–a i nacionalnog sufinanciranja, te kako bi se osiguralo da ulaganja u širokopojasnu infrastrukturu sljedeće generacije imaju maksimalni poticajni učinak, ulaganja unutar ovog cilja bit će usmjerena na ostvarenje pristupa za većinu javnih ustanova. Zbog svoje društvene i gospodarske uloge, prioritet će imati ostvarenje veza za urede javne uprave te obrazovne, zdravstvene, sudske i kulturne ustanove. Naravno, ovo znači da će doći do geografske koncentracije ulaganja u regionalna i upravna središta jedinica lokalne samouprave gdje je koncentracija ciljanih javnih ustanova najveća. Drugi će prioritet imati aktivnosti ostvarenja veza za poslovne zone, poduzetničke potporne institucije i poduzeća. Glavni očekivani rezultat koji će se postići korištenjem financiranja iz EFRR–a i nacionalnog financiranja (javnog i privatnog) unutar ovog specifičnog cilja je povećanje nacionalne pokrivenosti širokopojasnom mrežom sljedeće generacije (NGN) do 2023. godine kroz tri ključne komponente: • Ostvarenjem pokrivenosti agregacijskim mrežama sljedeće generacije barem 350 središnjih naselja u jedinicama lokalne samouprave u bijelim i sivim područjima mreža sljedeće generacije što je preduvjet daljnjeg razvoja pristupnih mreža sljedeće generacije • Osiguranjem priključaka do svih ciljanih javnih ustanova u bijelim i sivim područjima mreža sljedeće generacije. • Povećanjem nacionalne pokrivenosti pristupnom mrežom sljedeće generacije za dodatnih 20 % stanovništva, podrškom širenju priključaka pristupne mreže sljedeće generacije za kućanstva, poslovne zone, poduzetničke potporne institucije i poduzeća (s barem 30 Mbit/s – 100 Mbit/s) u naseljima koja se nalaze u bijelim područjima mreža sljedeće generacije, s najvećim učinkom na poslovne aktivnosti u ovim naseljima. Druge očekivane koristi obuhvaćaju poticanje potražnje za širokopojasnom povezanošću, podrška razvoju digitalnog gospodarstva (kao posljedica porasta broja kućanstava i javnih ustanova pokrivenih mrežom sljedeće generacije) i u široj gospodarskoj perspektivi također porast investicijskih prilika za lokalne MSP–ove i vanjske tvrtke. Rezultati ovog specifičnog cilja izravno doprinose postizanju općih ciljeva Digitalne agende za Europu i nacionalnih širokopojasnih ciljeva u pogledu pokrivenosti širokopojasnim mrežama velikih brzina do 2020. godine.

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		1 – Razvoj infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije u područjima bez infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije i bez dovoljno komercijalnog interesa, za maksimalno povećanje socijalne i ekonomske dobrobiti						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
2a11	Ukupna pokrivenost pristupnim mrežama sljedeće generacije (kao % kućanstava)	% kućanstava	Manje razvijene	33,00	2013.	53,00	Prikaz pokazatelja DAE–a (Digitalna agenda Europe),, Državni zavod za statistiku	Jednom godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	2a – Razvoj infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije u područjima bez infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije i bez dovoljno komercijalnog interesa, za maksimalno povećanje socijalne i ekonomske dobrobiti
Ovim specifičnim investicijskim prioritetom podržat će se dvije akcije infrastrukturnih ulaganja: 1. Financiranje razvoja agregacijskih (backhaul) mreža sljedeće generacije i povezivanje javnih ustanova na mreže sljedeće generacije, u NGN bijelim i sivim područjima – agregacijske mreže sljedeće generacije prikupljaju promet iz pristupnih mreža (mreža nove generacije) prema jezgrenoj mreži i obuhvaćaju dio mreže između prvih koncentracijskih čvorova i čvorova jezgrene mreže (taj dio mreže također se naziva i middle mile). Izravni korisnik ove akcije bit će javno poduzeće zaduženo za projektiranje, izgradnju (putem ugovora o javnoj nabavi) agregacijskih mreža „Odašiljači i veze“ (OiV). OiV će biti vlasnik mreže i njome upravljati kao infrastrukturni operator. Međutim, cijelu će agregacijsku mrežu koristiti i drugi operatori. Ciljne skupine unutar javnih ustanova bit će nacionalni, regionalni i lokalni vladini uredi i podružnice, uključujući obrazovne, zdravstvene, kulturne, turističke i pravosudne ustanove. osiguranjem povezivanja sa svim ciljanim javnim institucijama u bijelim i sivim područjima sljedeće generacije (NGN), svi troškovi koji se odnose na pasivne i aktivne elemente mreže sljedeće generacije (NGN) bit će pokriveni, uključujući građevinske troškove za izgradnju pasivne mrežne infrastrukture.	

Financiranje razvoja mreža sljedeće generacije (NGN)/pristupih mreža sljedeće generacije (NGA) u bijelim područjima pristupnih mreža sljedeće generacije – pristupne mreže se odnose na dio mreže koji se proteže između krajnjih korisnika (kućanstava, tvrtki i javne ustanove) i prvog koncentracijskog čvora mreže (posljednja milja). Pristupne mreže sljedeće generacije obuhvaćaju sva infrastrukturna i tehnološka rješenja kojima se može pružati brzi/ultrabrzi pristup (više od 30 Mbit/s – 100 Mbit/s), u skladu s definicijama Digitalne agende za Europu (tehnološki neutralno). Jednostavna nadogradnja bakrene infrastrukture, bez uvođenja svjetlovodnih niti bliže krajnjim korisnicima (FTTx), nije obuhvaćena.
Korisnici potpore bit će tijela lokalne i regionalne samouprave (općine, gradovi i županije) u bijelim NGA područjima, dok će građani i tvrtke predstavljati ciljne skupine. Među navedenim ciljnim skupinama, prioritet će imati poslovne zone, poduzetničke poslovne institucije i poduzeća.
Korisnik će odabrati jedan od tri moguća investicijska modela (koje definira Okvirni nacionalni program za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja – ONP) implementacije projekta pristupne mreže, koji kombiniraju uloge korisnika kao javnih tijela, s ulogom privatnih operatora na tržištu elektroničkih komunikacija u projektima kojima se razvijaju pristupne mreže. Sljedeći primjeri aktivnosti mogu se financirati: model privatnog projektiranja, izgradnje i upravljanja (privatni DBO model) i model javnog projektiranja, izgradnje i upravljanja (javni DBO model)
Financiranje će pokriti troškove ulaganja u izgradnju pristupnih mreža do maksimalnog prihvatljivog prosječnog troška po krajnjem korisniku po operaciji. Maksimalni prihvatljivi prosječni trošak po krajnjem korisniku odredit će se uzimajući u obzir raspoloživa financijska sredstva unutar specifičnog cilja, ali također i potreba podrške implementaciji naprednih širokopojasnih mrežnih rješenja u operacijama (npr. FTTx pristupne mreže). Svi projekti za pristupne mreže moraju primijeniti određene veleprodajne obveze i pravila o formiranju cijena, kao i mehanizme povrata prekomjernih potpora (clawback), u skladu s financijskom veličinom projekta, kako je definirano ONP–om. Posebna će se pozornost obratiti na poticanje i povećanje privatnih ulaganja u razvoj pristupne mreže sljedeće generacije (NGA).
Osim toga, bit će utvrđena jedna aktivnost za pripremu baze projekata koji će prvo biti odabrani na temelju kriterija predizbora. Tom će se aktivnošću pružati pomoć u pripremi projektne dokumentacije, uključujući obrazovanje i razvoj vještina, s ciljem poboljšanja apsorpcijskih kapaciteta potencijalnih korisnika u shemi dodjele bespovratnih sredstava za pristupne mreže sljedeće generacije (općina, gradova i županija).
Prethodno navedene akcije doprinose dostizanju specifičnog cilja na komplementaran način, budući da su usredotočene na razvoj širokopojasne infrastrukture sljedeće generacije u jasno identificiranim zajednicama koje se nalaze u bijelim i sivim područjima mreža sljedeće generacije. Komplementarnost će se postići usklađenom podrškom javnog tijela s ulogom PT–a 1 za obje akcije. Posredničko tijelo PT 1 osigurat će da su sva bijela područja obuhvaćena projektima pristupnih mreža nove generacije (NGA) (podržani kroz drugu aktivnost) već povezana s odgovarajućom posredničkom mrežom sljedeće generacije (NGN) ili će ta područja biti spojena u okviru projekata posredničke mreže sljedeće generacije (NGN) pravovremeno podržanih u okviru prve aktivnosti.
Budući da akcije ulaganja u infrastrukturu u ovom investicijskom prioritetu obuhvaćaju državne potpore, akcije su usklađene s odgovarajućim pravilima državnih potpora za širokopojasne mreže u EU–u i Hrvatskoj, što se posebno odnosi na Smjernice za primjenu pravila o državnim potporama za brzi razvoj širokopojasnih mreža (SL C 25/2013). To se odnosi na praktična pravila i principe definiranja ciljanih područja unutar operacije (mapiranje), određivanje veleprodajnih obveza, provedbu mehanizma povrata prekomjernih potpora (clawback) itd. Davatelj držanih potpora (isto tijelo kao i Posredničko tijelo 1) nadzirat će usklađenost pravila državnih potpora u operacijama.
Akcije će biti provedene unutar dva Nacionalna programa državnih potpora za razvoj širokopojasne mreže, za pristup agregacijske mreže (tim redoslijedom):

- Nacionalni program razvoja širokopojasne agregacijske infrastrukture u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja, kao preduvjet razvoja pristupnih mreža novih generacija (NGA) – NP–BBI
- Okvirni nacionalni program za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja – ONP

Odobrenje sukladnosti s pravilima državnih potpora, koji je postupak je u tijeku za ONP i NP–BBI usporedno s postupkom programiranja za razdoblje 2014. – 2020., omogućit će provedbu projekta.
U sklopu obje akcije ovog investicijskog prioriteta:

- Agregacijske mreže (NP–BBI): Korisnik akcije kojom se podržava izgradnja agregacijskih mreža unutar programa državne potpore NP–BBI je javno poduzeće „Odašiljači i veze“ (OiV), nadležno za projektiranje, izgradnju i upravljanje agregacijskim mrežama. Operacije (projekti) unutar programa NP–BBI neće zahtijevati pojedinačne postupke odobrenja sukladnosti s pravilima državnih potpora. NP–BBI propisuje praktična pravila državnih potpora za precizno određivanje ciljanih bijelih i sivih područja, definiranju veleprodajnih obveza i pravila o formiranju cijena, te implementaciji mehanizma povrata prekomjernih potpora. Razvoj operacija (projekata) unutar NP–BBI–ja vodit će i nadzirati javno tijelo, određeno kao davatelj državnih potpora (isto tijelo ima ulogu PT1).
- Pristupne mreže (ONP): Korisnici akcije kojom se podržava razvoj pristupnih mreža u okviru programa ONP–a bit će jedinice lokalne (regionalne) samouprave (općine, gradovi i županije). Budući da se ONP–om propisuju praktična pravila i smjernice za sukladnost s pravilima državnih potpora vezanima uz širokopojasne mreže, time se smanjuje administrativno opterećenje za korisnike pri izvođenju operacija (projekata) u okviru ove akcije, budući da nema potrebe provoditi pojedinačne postupke

odobrenja sukladnosti s pravilima državnih potpora za svaki projekt. Nadalje, ONP također propisuje praktična pravila mapiranja postojeće širokopojasne infrastrukture i određivanja ciljanih grupa, što je potrebno kako bi se precizno definirao zemljopisni opseg ciljanih područja obuhvaćenih operacijama (bijela i siva područja). Nacionalna regulatorna agencija (HAKOM) razvila je interaktivnu kartu područja dostupnosti širokopojasnog pristupa (http://bbzone.hakom.hr/Home/InteraktivniPreglednik#sthash.vdTM8jlv.Fejp0STw.dpbs) koja dodatno olakšava ovaj proces korisnicima pružajući pregled dostupnosti usluga osnovnog pristupa i pristupa sljedeće generacije (NGA) (brzih i ultrabrzih) diljem Hrvatske (što je potrebno za mapiranje tzv. „bijelih", „sivih" i „crnih" područja). Razvoj operacija (projekata) unutar ONP–a vodit će i nadzirati javno tijelo, određeno kao davatelj državnih potpora (isto tijelo ima ulogu PT1).

Sinergija će se postići s ulaganjima planiranima u okviru sljedećih tematskih ciljeva i investicijskih prioriteta OPKK–a:

Tematski cilj 2: Širenjem mreža sljedeće generacije ubrzat će razvoj ICT aplikacija, poput e–uprave, e–zdravstva, e–kulture, e–uključivosti, e–turizma koje imaju potencijal višestruko povećati društveno–gospodarski utjecaj koji se očekuje od IKT–a, čime se naglašava važnost multisektorskih strategija nacionalnog razvoja, a širokopojasni pristup ostaje u prvom planu;

- Tematski cilj 3 – MSP–ovi trebaju pouzdane pristupne mreže sljedeće generacije kako bi bili konkurentni u sve povezanijem svijetu. Uz dostupnost brzih internetskih veza, usvajanje informacijskih i komunikacijskih tehnologija ključno je za poduzetnike kako bi se smanjili troškovi računalne opreme i usluga, što u konačnici omogućava bolju promociju usluga, aplikacija i lokalnog sadržaja te isporuku vladinih usluga preko interneta (e–uprava). Konkretno, unutar prioriteta ulaganja 3.4. Podupiranje kapaciteta MSP–ova za rast na regionalnim, nacionalnim i međunarodnim tržištima i za pokretanje procesa inovacije predviđaju se aktivnosti kojima se pruža podrška MSP–ovima u uvođenju i provođenju rješenja e–poslovanja koja pomoću IKT–a;
- Tematski cilj 9 (pružanje potpore za javnu društvenu i zdravstvenu infrastrukturu); 10 (poboljšanje infrastrukturnih kapaciteta na pred–visokoškolskoj i visokoškolskoj razini uz poboljšanje obrazovnih standarda i okruženja za studente) i 11 (povećanje učinkovitosti pravosudnog sustava) – uz mogućnost korištenja državnih službi, kako bi se postigla bolja isporuka kvalitetnih državnih službi i na taj način doprinijelo regionalnom i lokalnom razvoju.
- E–pismenost i e–vještine, koje su važne za uspjeh širenja širokopojasnog pristupa, bit će posebno obrađene u sklopu Operativnog programa iz područja učinkovitih ljudskih resursa 2014. – 2020., tematskih ciljeva 8, 10 i 11.

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	2a – Razvoj infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije u područjima bez infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije i bez dovoljno komercijalnog interesa, za maksimalno povećanje socijalne i ekonomske dobrobiti

Kriterije odabira i povezanu metodologiju odobrit će nadzorni odbor (Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), članak 110. stavak 2. točka (a)) i bit će primjenjivi na sve aktivnosti OP–a, pri čemu općenito uključuju:

- jasan i mjerljiv doprinos ciljevima relevantnih pokazatelja ostvarenja i pokazatelja rezultata
- zrelost nacrta projekta
- isplativost
- održivost (posebno financijsku)
- kapacitet provedbe
- usklađenost s načelima transparentnosti i nediskriminacije, jednake mogućnosti, socijalnu uključenost i održivi razvoj
- ako je primjenjivo, doprinos rješavanju pitanja specifičnih teritorijalnih prioriteta, komplementarnost/sinergiju s ostalim aktivnostima ESIF–a, doprinos provedbi makro–regionalnih strategija.

Što se tiče prihvatljivosti, aktivnosti će biti provjerene usporedbom s kriterijima koji proizlaze iz svih općih zahtjeva prihvatljivosti i zahtjeva prihvatljivosti specifičnih za sredstva, svim primjenjivim aktima EU–a i nacionalnim pravnim aktima, uključujući pravila o državnim potporama.

Usklađenost pravila u pripremnoj fazi operacija preduvjet je odabira operacije za financiranje unutar ovog investicijskog prioriteta.

Za operacije (projekte) unutar NGN agregacijske (backhaul) mreže – prioritet, po redoslijedu važnosti, imat će projekti koji:

- obuhvaćaju središnja upravna naselja u jedinicama lokalne samouprave koja se nalaze u bijelim i sivim NGN agregacijskim područjima;
- obuhvaćaju područja s većim potencijalom potražnje (s većim brojem postojećih internetskih priključaka, odnosno penetracijom širokopojasnog pristupa), u skladu s

analizom investicijskih planova privatnih ulagača u NGA pristupne mreže (30 Mbit/s – 100 Mbit/s);

- povezuju ciljane javne ustanove (uredi uprave, obrazovne, zdravstvene, pravosudne, turističke i kulturne institucije),
- zatim, područja s velikim brojem poduzetničkih potpornih institucija i tvrtki;

Implementirat će se javni investicijski model projektiranja, izgradnje i upravljanja. Izgrađenom mrežom upravljat će korisnik (OiV). Financiranjem će se pokriti troškovi ulaganja u izgradnju agregacijskih mreža i povezivanja ciljnih javnih ustanova, do maksimalne stope sufinanciranja za prioritetnu os. Ulaganja u agregacijske mreže tehnološki su neutralna. Budući da su ovo projekti mreža sljedeće generacije i s obzirom na potrebu agregacije prometa velikih brzina iz pristupnih mreža sljedeće generacije, projekti će uglavnom podržavati implementaciju višenitnih svjetlovodnih agregacijskih veza. Implementacija bežičnih agregacijskih veza bit će podržana samo u slabo naseljenim područjima.

Unutar sheme za dodjelu bespovratnih sredstava za razvoj pristupnih mreža sljedeće generacije (NGA, zadnja milja), prioritet će imati prijedlozi složenih projekata kojima se osigurava uvođenje infrastrukture svjetlovodnih niti (FTTx) u mrežni segment zadnje–milje, koje projekte predlažu tijela lokalne i regionalne samouprave:

- koji obuhvaćaju područja s većim potencijalom potražnje (s većim brojem postojećih internetskih priključaka, odnosno penetracijom širokopojasnog pristupa),
- osigurati povezivanje s ciljanim poslovnim zonama, institucijama za podršku poduzeća i poduzećima;
- značajnijeg društveno–gospodarskog utjecaja na dostupnost pristupnih mreža sljedeće generacije, posebno utjecaj povezan s poslovnom aktivnošću u području projekta.

Podrška pripremi Baze projekata (za razvoj NGA pristupnih mreža) – prioritet će imati jedinice lokalne i regionalne samouprave s najnižim gospodarskim mogućnostima i institucionalnim kapacitetima (poredane i uključene u listu potpomognutih područja na temelju Zakona o regionalnom razvoju).

Intenzitet potpore bit će utvrđen na razini svake pojedinačne operacije, ovisno o privatnom doprinosu u svakoj operaciji i sukladno pravilima o državnim potporama.

Uredba o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme (Narodne novine 131/12), propisuje da se elektronička komunikacijska infrastruktura i druga povezana oprema treba u načelu planirati, u koridorima ili trasama komunalne infrastrukture; potrebna je koordinacija s obzirom na planirani vremenski slijed izgradnje komunalne infrastrukture. Smanjenje troškova i sinergije postići će se koordinacijom s projektima prometne i energetske infrastrukture koji su financirani u sklopu prioritetnih osi 4, 5 i 6 u sklopu OPKK–a.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	2a – Razvoj infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije u područjima bez infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije i bez dovoljno komercijalnog interesa, za maksimalno povećanje socijalne i ekonomske dobrobiti
Postoji potencijal za uvođenje financijskih instrumenata u provedbu investicijskog prioriteta 2a. Na temelju rezultata ex–ante procjene donijet će se odluka o tome hoće li biti uvedeni.	

2.A.6.Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	2a – Razvoj infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije u područjima bez infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije i bez dovoljno komercijalnog interesa, za maksimalno povećanje socijalne i ekonomske dobrobiti
Akcija Financiranje razvoja agregacijskih (backhaul) mreža sljedeće generacije u bijelim i sivim područjima provest će se kao jedan veliki projekt. Očekivani rezultat projekta jest razviti širokopojasnu posredničku infrastrukturu u središnjim administrativnim mjestima u općinama koje se nalaze u bijelim i sivim posredničkim područjima mreža sljedeće generacije (NGN). Povećanje socijalne kohezije i doprinos gospodarskom razvoju dio su državnih mjera dizajniranih kako bi se pomoglo ukloniti digitalnu nejednakost između županija. Projektom će se poticati privatne operatore i lokalne zajednice na razvoj infrastrukture brze širokopojasne pristupne mreže sljedeće generacije, također i u	

sklopu „Okvirnog nacionalnog programa za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa“.
Projekt također ima za cilj povezati sve javne ustanove (državne, regionalne i lokalne vladine urede i podružnice, uključujući obrazovne, zdravstvene, kulturne, turističke i pravosudne ustanove) u ciljanim područjima na brzu NGN mrežu, kako bi se omogućio razvoj i pružanje javnih e–usluga (e–obrazovanje, e–zdravlje, e–pravosuđe, itd.).
Izravni korisnik ovog projekta bit će trgovačko društvo „Odašiljači i veze d.o.o.“ (OiV), zaduženo za projektiranje, izgradnju (putem ugovora o javnoj nabavi) i upravljanje agregacijskim mrežama. Pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga osnovna je djelatnost OiV–a, a njegov unutarnji ustroj potpuno je prilagođen za pružanje elektroničkih komunikacijskih usluga. OiV će izgraditi i biti vlasnik mreže te njome upravljati kao infrastrukturni operator (javni investicijski model projektiranja, izgradnje i upravljanja). Nova će mreža nuditi veleprodajni pristup na otvorenoj i nediskriminirajućoj bazi pružateljima usluga elektroničkih komunikacija, koji će pružati širokopojasne usluge krajnjim korisnicima.
Ciljne skupine bit će javne ustanove (državni, regionalni i lokalni vladini uredi i podružnice, uključujući obrazovne, zdravstvene, kulturne, turističke i pravosudne ustanove); te svi operatori na tržištu koji će koristiti kapacitete agregacijske NGN mreže.
Ulaganja u agregacijske mreže tehnološki su neutralna. Projektom će se uglavnom podržavati implementacija višenitnih svjetlovodnih agregacijskih veza. Implementacija bežičnih agregacijskih veza bit će podržana samo u slabo naseljenim područjima.
Iskorištavanje postojeće fizičke infrastrukture, uključujući infrastrukture drugih komunalnih sustava kao što su plinovodna, vodovodna ili elektroenergetska infrastruktura, predstavljat će mjeru za smanjenje troškova proširenja elektroničkih komunikacijskih mreža. Sinergijom između više sektora može se značajno smanjiti potreba za građevinskim radovima izgradnje elektroničkih komunikacijskih mreža, a s time također i potencijalni društveni i ekološki troškovi poput onečišćenja, smetnji i zagušenja prometa.
Budući da akcije infrastrukturnih ulaganja u ovom projektu obuhvaćaju državne potpore, one su usklađene s odgovarajućim pravilima državnih potpora za širokopojasne mreže u EU–u i Hrvatskoj, što se posebno odnosi na Smjernice za državne potpore (SL C 25/2013).
Akcije će se provoditi u okviru Nacionalnog programa državnih potpora za razvoj agregacijske širokopojasne mreže (NP–BBI). Odobrenje sukladnosti s pravilima državnih potpora, koji je postupak je u tijeku za NP–BBI usporedno s postupkom programiranja za razdoblje 2014. – 2020., omogućit će provedbu projekta.

Da bi provedba projekata razvoja širokopojasnog pristupa započela, potrebno je prethodno ishoditi odobrenje predloženih mjera državne potpore od strane Europske komisije, putem formalne odluke. Prilikom provedbe projekata potrebno je puno poštivanje uvjeta iz odluke Komisije kojom se odobrava državna potpora.

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		2a – Razvoj infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije u područjima bez infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije i bez dovoljno komercijalnog interesa, za maksimalno povećanje socijalne i ekonomske dobrobiti							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (prema potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
					muškarci	žene	Ukupno		
CO10	IKT infrastruktura: dodatna kućanstva sa širokopojasnim pristupom od najmanje 30 Mbps	Kućanstva	EFRR	Manje razvijene			315.000,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje

2a11	Broj čvorova agregacijske mreže sljedeće generacije u bijelim i sivim NGN područjima	Broj	EFRR	Manje razvijene			350,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
2a12	Privatna ulaganja koja odgovaraju javnoj potpori za projekte razvoja širokopojasnog pristupa	EUR	EFRR	Manje razvijene			44,344,595.00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	**2c**
Naziv investicijskog prioriteta	**Jačanje aplikacija informacijskih i komunikacijskih tehnologija za e–vladu, e–učenje, e–uključenost, e–kulturu i e–zdravlje**

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	**1**
Naziv specifičnog cilja	**Povećanje korištenja IKT–a u komunikaciji između građana i javne uprave putem uspostave IKT koordinacijske strukture i softverskih rješenja**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Jedan od utvrđenih problema koji se negativno odražavaju na razinu korištenja javnih e–usluga u Hrvatskoj putem Interneta, kao i komunikacije s tijelima javne vlasti korištenjem on–line aplikacija, predstavlja neadekvatna i neučinkovito vođena infrastruktura IKT–a javne uprave. infrastruktura u javnoj upravi. Prema predloženom rješenju, koje je Vlada već podržala, uspostavio bi se Centar za zajedničke usluge koji bi bio zadužen za koordinaciju i upravljanje korištenja IKT-aplikacija i e-usluga koje razne Vladine institucije pružaju građanima. Time bi se omogućio racionalan i isplativ razvoj međupovezanog i interoperabilnog IKT sustava unutar državne uprave. Upravljanjem iz jednog jedinstvenog centra uvele bi se norme razvoja e-usluga, čime bi se i njihova upotreba olakšala. Centar za zajedničke usluge predstavlja jednu od dugoročnih mjera u sklopu Nacionalnog programa reformi i podrazumijeva snažnu političku obvezu. Poslužiteljeva se IKT-infrastruktura Centra za zajedničke usluge financira u sklopu ovog specifičnog cilja, čime se omogućuje stvaranje tzv.

	oblaka (cloud) i upravljanje njime, a koji se koristi za potrebe Centra za podršku strategije. Drugi, blisko povezan problem koji negativno utječe na razinu pružanja javnih e-usluga jest nedostatak digitaliziranih podataka potrebnih za osiguravanje vrlo kompleksnih e-usluga i specifičnih aplikacija koje uključuju obradu podataka koje obrađuju razne institucije. U svrhu poboljšavanja transparentnosti, odgovornosti i učinkovitosti javne uprave, potrebno je razviti aplikacije za rad javnih institucija i komunikaciju s građanima, te ih pružiti na konsolidiran način. Navedeno se smatra preduvjetom za usvajanje novih i budućih tehnologija i mreža za digitalno gospodarstvo na području čitave zemlje. Koordinacijom razvoja i pružanjem IKT-a na konsolidiran način razni će podaci javnih službi postati dostupniji građanima na različitim upravljačkim razinama (uprava, pravni i privatni subjekti, strani ulagači). Tim se pristupom također pridonosi promicanju transparentnosti javne uprave i izbjegavanju bilo kakve mogućnosti korupcije ili zloupotrebe podataka. Specifični cilj u okviru korištenja financijskih sredstava EFRR-a u Hrvatskoj do 2023.: Specifičan cilj za korištenje sredstava EFRR-a u Hrvatskoj do 2023. jest povećati korištenje IKT-a u komunikaciji između građana i javne uprave uspostavom IKT strukture za koordinaciju i softverskih rješenja. Postići će se sljedeće: • Podizanjem kvalitete i mogućnosti e-komunikacije građana s javnom upravom putem financiranja IKT infrastrukture i softvera potrebnog za stvaranje i osiguranje rada oblaka kojim upravlja Vladin centar za zajedničke usluge • Razvojem e-aplikacija u područjima ključnim za gospodarski rast i socijalnu koheziju poput: e-graditeljstvo, e-upravljanje prostorom, e-pravosuđe, e-zdravlje, e-turizam, e-škole, e-kultura i e-uključivanje • Osiguranja da će podizanje razine svijesti i osposobljavanje biti uključeni u raspodjelu i korištenje aplikacija koje će biti razvijene. • Ukupni očekivani rezultat ovog specifičnog cilja jest (do 2023. godine) povećati razinu korištenja usluga e-uprave od strane građana, što se vrednuje s obzirom na učestalost korištenja usluga e-uprave od strane pojedinaca i povećanja broja stanovnika koji komuniciraju s javnim ustanovama. • Specifični rezultati koji bi se trebali postići uključuju funkcioniranje oblaka i jačanje e–usluga u spomenutim sektorima: povećanje postotka javnih ustanova integriranih u oblak i broj pruženih kompleksnih e–usluga usmjerenih na korisnika.

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		1 – Povećanje korištenja IKT–a u komunikaciji između građana i javne uprave putem uspostave IKT koordinacijske strukture i softverskih rješenja						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
2c11	Korištenje usluga e–uprave od strane pojedinaca	%	Manje razvijene	35,00	2013.	65,00	EUROSTAT	Jednom godišnje
2c12	Komunikacija stanovništva s državnim ustanovama putem online aplikacija	%	Manje razvijene	30,80	2013.	60,00	EUROSTAT	Jednom godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	2c – Jačanje aplikacija informacijskih i komunikacijskih tehnologija za e–upravu, e–učenje, e–uključenost, e–kulturu i e–zdravlje

Aktivnosti će se provoditi u fazama, čime će e–usluge biti razvijene kada Digitalna strategija sazrije, što će dati sveobuhvatan strateški okvir, identificirati potrebne aktivnosti i nadzorne pokazatelje/alate. Okvir za izgradnju centra zajedničkih usluga definiran je Zaključkom Vlade (ožujak 2014.) kojim se određuje potreba uspostavljanja poslovnog plana za uspostavu centra zajedničkih usluga na načelu modela zajedničkih usluga (integracija informacijskih sustava), nakon provedene sveobuhvatne analize na 2.300 ciljnih javnih tijela koja će biti uključena u projekt. Vladin zaključak pruža temelj za aktivnosti povezane s Centrom koje treba provesti istovremeno s razvojem digitalne strategije. Zakon o državnoj informacijskoj infrastrukturi obvezuje sve dionike da međusobno povežu svoje evidencije kako bi se razvile integrirane e–usluge putem državne uslužne sabirnice usluga (projekt „Država bez papira“) i navodi da središnje tijelo državne uprave odgovorno za e–Hrvatsku (Ministarstvo uprave) kao nadležno tijelo snosi odgovornost za koordinaciju, upravljanje i praćenje razvoja državne informacijske infrastrukture. Ministarstvo uprave, kao središnje državno tijelo za e–Hrvatsku, bit će izravno odgovorno za strategije i koordinaciju politika dok će nadopunjavanje i dosljednost ulaganja u smislu infrastruktura, platformi i e–usluga, kao i putem e–usluga, biti osigurano od agencije u državnom vlasništvu (pod nadzorom Ministarstva uprave) zamišljene kao agencija koja će upravljati Oblakom.

Primjeri aktivnosti koje se financiraju kako bi se postigli specifični ciljevi:

1. Uspostava Oblaka države

Financijska sredstva iz EFRR–a bit će pružena u okviru te aktivnosti za potrebe uspostave, opremanja i stavljanja u rad Oblaka države. To uključuje:

- Konsolidaciju državne IKT infrastrukture i zajedničkih državnih aplikacija koje koristi centar zajedničkih usluga,
- Isporuku potrebne opreme i
- Kupnju ili razvijanje softvera.

Korisnik navedene akcije bit će Ministarstvo uprave RH, koje je odgovorno za državni centar za zajedničke usluge.

Ciljne skupine: javne ustanove, građani

1. II. Razvoj e–aplikacija u niže navedenim područjima:

U okviru te aktivnosti osigurat će se financijska sredstva za razvijanje e–aplikacija u ograničenom broju područja od najveće važnosti za učinkovito djelovanje hrvatskog gospodarstva i razvoj usluga e–uprave za korištenje građanima. Ministarstvo uprave RH usklađivat će razvoj i rad centra zajedničkih usluga, kao i e–usluga razvijenih unutar tog oblaka, dok će sam centar zajedničkih usluge upravljati Oblakom.

Izravne korisnike predstavlja ograničen broj resornih ministarstava navedenih u nastavku.

Područja navedena u nastavku određena su u skladu s Nacionalnim programom reformi za 2014., dok će se Digitalnom strategijom, koja je trenutačno u izradi, utvrditi konačni prioriteti ulaganja na temelju SWOT analize; navedene aplikacije smatraju se preliminarnim, i podložne su vrednovanju ili preinakama ovisno o rezultatu Digitalne strategije za Hrvatsku.

1. e–Zdravlje:

Ulaganje u standardizirane interoperabilne aplikacije koje pokrivaju procese poslovanja i liječenja temeljeno na Oblaku, razvoj integriranog informacijskog sustava za Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, razvoj e–direktiva i e–recepata, provedbu i nadogradnju sustava za plaćanje u okviru HR DTS–a predviđeno je u:

- Informatizacija središnjeg zdravstvenog sustava (razvoj internog informacijskog sustava e–HZZO, e–Smjernice, e–Lijekovi, uvođenje i poboljšanje sustava HR DTS za plaćanje i nadzor zdravstva);
- e–Bolnicu – uvođenje standardiziranog, integriranog i interoperabilnog informacijskog sustava u hrvatskim javnim bolnicama

Korisnik: Ministarstvo zdravlja i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Ciljne skupine: zaposleni u zdravstvenim ustanovama, građani, turisti

1. e–Uprava za zemljišno i prostorno planiranje

Daljnji razvoj IKT sustava kroz uvođenje integriranog transparentnog sustava za poboljšanje prostorno–planskih postupaka, primjena IKT–a s ciljem podrške bazi podataka za kreiranje prostorno–planskih dokumenata, postupci u području gradnje, nadzora i inspekcijskih kontrola, razvoj i jačanje državne aplikacije za pronalaženje, pristup i preuzimanje

prostornih informacija javnog sektora i pružanje e–usluga upravi za zemljišno i prostorno planiranje
Korisnik: Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja, Hrvatski zavod za prostorni razvoj i Državna geodetska uprava Ciljna skupina: djelatnici u katastarskim administrativnim institucijama, poslovni subjekti i šira javnost 1. e–Kultura
Uspostavljanje nacionalnog informatičkog sustava radi prikupljanja, obrade, distribucije i skladištenja digitalizirane kulturne baštine koji jamči očuvanje i prezentaciju kulturnog nasljedstva, kako nacionalnog tako i onog širom EU (združivanje s EUROPEANA–om), kao i pružanje informacija javnosti.
Korisnik: Ministarstvo kulture
Ciljne skupine: zaposleni u kulturnom sektoru, šira javnost 1. e–Turizam
Razvoj e–turističkog informacijskog sustava, uključujući središnji i sveobuhvatni informacijski sustav koji objedinjuje podatke svih turističkih zajednica i registriranih aktera u turističkom sektoru te osigurava točne i pouzdane informacije, što pridonosi višoj kvaliteti usluge i zadovoljstvu građana, turista i turističke industrije.
Korisnik: Ministarstvo turizma
Ciljne skupine: zaposleni u turističkim institucijama, turisti
1. e–Pravosuđe
Stvaranje interoperabilnosti i međusobne povezanosti sudskih registara na državnoj razini i u odnosu na EU, kako bi se uspostavio integralni sustav e–pravosuđa s ciljem olakšavanje pristupa pravosuđu građanima i tvrtkama.
Korisnik: Ministarstvo pravosuđa
Ciljne skupine: poslovni subjekti, šira javnost
1. e–Uključivanje
Razvoj središnjeg informacijskog sustava za Ministarstvo branitelja putem integriranja svih podataka s ciljem omogućavanja međupovezanosti i interoperabilnosti s drugim bitnim dionicima, što će ojačati kapacitete Ministarstva i osigurati pravovremenu i kvalitetnu potporu braniteljskoj i stradalničkoj populaciji.
Korisnik: Ministarstvo branitelja
Ciljne skupine: zaposleni u Ministarstvu branitelja, branitelji, šira javnost
Dio svih aktivnosti koje će biti financirane u okviru investicijskog prioriteta 2c su usluge i i trening koji su usko povezani s uvođenjem i korištenjem tehnologija i razvijenih IT aplikacija.
Razvoj e–usluga pri investicijskom prioritetu 2c temeljit će se na rezultatima strateških projekata „e–Građani“ i „Država bez papira“, koji su već u provedbi i definirani Zakonom o državnoj informacijskoj infrastrukturi, s ciljem postizanja načela „samo jednom, i to digitalno“. Općenito, važne javne internetske stranice i servisi potpuno će sudjelovati u javnom životu i biti u skladu s međunarodnim standardima dostupnost interneta.
Sinergije i komplementarnosti namjeravaju se postići kroz podršku različitih aspekata IKT–a, također i u sklopu drugih tematskih ciljeva u okviru OPKK–a:

- U okviru investicijskog prioriteta 2a jamči se da će investicije biti usmjerene prema razvoju širokopojasnog pristupa, među ostalim, posebno na onim područjima gdje mogu najviše doprinijeti institucijama javne uprave kako bi iste mogle građanima pružati učinkovitije usluge;
- U okviru Prioritetne osi 3 kojoj je cilj poboljšanje konkurentnosti MSP–ova – Investicijski prioritet 3.4. Podupiranje kapaciteta MSP–ova za rast na regionalnim, nacionalnim i međunarodnim tržištima i za pokretanje procesa inovacije predviđaju se aktivnosti kojima se pruža podrška MSP–ovima u uvođenju i provođenju rješenja e–poslovanja koja pomoću IKT–a;

Intervencije unutar investicijskog prioriteta 10a – nabava specijalizirane IKT opreme za nastavnike i učenike kao i druge pripadajuće IKT opreme; Združivanje postojećih i razvoj novih e–usluga nužnih za besprijekoran i jednostavan rad školskih subjekata usmjerenih na stvaranje digitalno zrelih škola za 21. stoljeće (e–Škole)
Komplementarne aktivnosti sa spomenutom EFRR vrstom aktivnosti omogućit će se putem ESF–a, točnije Operativnim programom iz područja učinkovitih ljudskih resursa:
U okviru investicijskog prioriteta 10.3 (tj. razvoj digitalnih obrazovnih materijala, alata i metoda, kao i organizacijskih modela koji podržavaju njihovo korištenje na nacionalnoj razini; razvoj digitalnih kompetencija školskih učitelja, ravnatelja i stručnog osoblja, posebno pri korištenju IKT–a za poučavanje i učenje te kao sistemsku podršku školama koje uvode IKT za poučavanje i učenje).
U okviru tematskog cilja 11 predviđene su mjere za poboljšanje e–pismenosti i e–vještina građana. Svrha tematskog cilja 11 jest učiniti administrativne procese učinkovitijima, što nadopunjuje ulaganja u ovoj prioritetnoj osi.

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	2c – Jačanje aplikacija informacijskih i komunikacijskih tehnologija za e–vladu, e–učenje, e–uključenost, e–kulturu i e–zdravlje

Kriterije odabira i povezanu metodologiju odobrit će nadzorni odbor (Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), članak 110. stavak 2. točka (a)) i bit će primjenjivi na sve aktivnosti OP–a, pri čemu općenito uključuju:

- jasan i mjerljiv doprinos ciljevima relevantnih pokazatelja ostvarenja i pokazatelja rezultata
- zrelost nacrta projekta
- isplativost
- održivost (posebno financijsku)
- kapacitet provedbe
- usklađivanje s načelima transparentnosti i nediskriminacije, jednake mogućnosti, socijalnu uključenost i održivi razvoj, ako je primjenjivo, doprinos rješavanju pitanja specifičnog teritorijalnog prioriteta, komplementarnost/sinergiju s ostalim operacijama ESIF–a, doprinos provedbi makro–regionalnih strategija.

Što se tiče prihvatljivosti, aktivnosti će biti provjerene usporedbom s kriterijima koji proizlaze iz svih općih zahtjeva prihvatljivosti i zahtjeva prihvatljivosti specifičnih za sredstva, svim primjenjivim aktima EU–a i nacionalnim pravnim aktima, uključujući pravila o državnim potporama.
Usklađenost pravila u pripremnoj fazi operacija preduvjet je odabira operacije za financiranje unutar ovog investicijskog prioriteta.

1. Za operacije (projekte) unutar NGN agregacijske (backhaul) mreže – prioritet, po redoslijedu važnosti, imat će projekti koji:
   - obuhvaćaju središnja upravna naselja u jedinicama lokalne samouprave koja se nalaze u bijelim i sivim NGN agregacijskim područjima;
   - obuhvaćaju područja s većim potencijalom potražnje (s većim brojem postojećih internetskih priključaka, odnosno penetracijom širokopojasnog pristupa), u skladu s analizom investicijskih planova privatnih ulagača u NGA pristupne mreže (30 Mbit/s – 100 Mbit/s);
   - povezuju ciljane javne ustanove (uredi uprave, obrazovne, zdravstvene, pravosudne, turističke i kulturne institucije),
   - zatim, područja s velikim brojem poduzetničkih potpornih institucija i tvrtki;

Implementirat će se javni investicijski model projektiranja, izgradnje i upravljanja. Izgrađenom mrežom upravljat će korisnik (OiV). Financiranjem će se pokriti troškovi ulaganja u izgradnju agregacijskih mreža i povezivanja ciljnih javnih ustanova, do maksimalne stope sufinanciranja za prioritetnu os. Ulaganja u agregacijske mreže tehnološki su neutralna. Budući da su ovo projekti mreža sljedeće generacije i s obzirom na potrebu agregacije prometa velikih brzina iz pristupnih mreža sljedeće generacije, projekti će uglavnom podržavati implementaciju višenitnih svjetlovodnih agregacijskih veza. Implementacija bežičnih agregacijskih veza bit će podržana samo u slabo naseljenim područjima.

2. Unutar sheme za dodjelu bespovratnih sredstava za razvoj pristupnih mreža sljedeće generacije (NGA, zadnja milja), prioritet će imati prijedlozi složenih projekata kojima se osigurava uvođenje infrastrukture svjetlovodnih niti (FTTx) u mrežni segment zadnje–milje, koje projekte predlažu tijela lokalne i regionalne samouprave:
   - koji obuhvaćaju područja s većim potencijalom potražnje (s većim brojem postojećih internetskih priključaka, odnosno penetracijom širokopojasnog pristupa),
   - osigurati povezivanje s ciljanim poslovnim zonama, institucijama za podršku poduzeća i poduzećima;
   - značajnijeg društveno–gospodarskog utjecaja na dostupnost pristupnih mreža nove generacije (NGA), posebno utjecaj povezan s poslovnom aktivnošću u području projekta
3. Podrška pripremi Baze projekata (za razvoj NGA pristupnih mreža) – prioritet će imati jedinice lokalne i regionalne samouprave s najnižim gospodarskim mogućnostima i institucionalnim kapacitetima (poredane i uključene u listu potpomognutih područja na temelju Zakona o regionalnom razvoju).

Intenzitet potpore bit će utvrđen na razini svake pojedinačne operacije, ovisno o privatnom doprinosu u svakoj operaciji i sukladno pravilima o državnim potporama.
Uredba o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme (Narodne novine 131/12), propisuje da se elektronička komunikacijska infrastruktura i druga povezana oprema treba u načelu planirati, u koridorima ili trasama komunalne infrastrukture; potrebna je koordinacija s obzirom na planirani vremenski slijed izgradnje komunalne infrastrukture. Smanjenje troškova i sinergije postići će se koordinacijom s projektima prometne i energetske infrastrukture koji su financirani u sklopu prioritetnih osi 4, 5 i 6 u sklopu OPKK–a

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	2c – Jačanje aplikacija informacijskih i komunikacijskih tehnologija za e–vladu, e–učenje, e–uključenost, e–kulturu i e–zdravlje
Nije primjenjivo	

2.A.6.Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	2c – Jačanje aplikacija informacijskih i komunikacijskih tehnologija za e–vladu, e–učenje, e–uključenost, e–kulturu i e–zdravlje
Nije predviđeno.	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		2c – Jačanje aplikacija informacijskih i komunikacijskih tehnologija za e–vladu, e–učenje, e–uključenost, e–kulturu i e–zdravlje							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (prema potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
					muškarci	žene	Ukupno		
2c11	Broj institucija integriranih u Vladin oblak	Broj	EFRR	Manje razvijene			300,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
2c12	Broj raspoloživih e–servisa	Broj	EFRR	Manje razvijene			15,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje

2.A.8 Okvir uspješnosti

Tablica 6: Okvir uspješnosti prioritetnih osi (po fondu te, za EFRR i ESF, po kategoriji regije)

Prioritetna os	2 – Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija												
Oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili ključni provedbeni korak	Mjerna jedinica, tamo gdje je prikladno	Fond	Kategorija regije	Kontrolna točna za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podataka	Objašnjenje značaja pokazatelja, prema potrebi
						muškarci	žene	Ukupno	muškarci	žene	Ukupno		
CO10	O	IKT infrastruktura: dodatna kućanstva sa širokopojasnim pristupom od najmanje 30 Mbps	Kućanstva	EFRR	Manje razvijene			80.000,00			315.000,00	Izvješća o provedbi projekta	Ovaj se pokazatelj odnosi na operacije koje predstavljaju većinu sredstava dodijeljenih investicijskom prioritetu 2a. Zajedno s pokazateljem rezultata okvira uspješnosti za investicijski prioritet 2c ova dva pokazatelja odnose se na operacije koje predstavljaju većinu sredstava dodijeljenih prioritetnoj osi 2.
2c11	O	Broj institucija integriranih u Vladin oblak	Broj	EFRR	Manje razvijene			40			300,00	Izvješća o provedbi projekta	Ovaj pokazatelj predstavlja većinu sredstava dodijeljenih investicijskom prioritetu 2c. Zajedno s pokazateljem rezultata okvira uspješnosti za investicijski prioritet 2a ova dva pokazatelja odnose se na operacije koje predstavljaju većinu sredstava dodijeljenih prioritetnoj osi 2.
PF2.1	F	Ukupan iznos potvrđenih prihvatljivih izdataka	EUR	EFRR	Manje razvijene			84.356.572			362.297.271,00	Ministarstvo financija	

Dodatne kvalitativne informacije o okviru uspješnosti 2.A.9 Kategorije intervencije

Kategorije intervencije koje odgovaraju sadržaju prioritetne osi na temelju nomenklature koju je usvojilo Vijeće te indikativna analiza potpore Unije.

Tablice 7–11: Kategorije intervencije Tablica 7: Dimenzija 1 – Područje intervencije

Prioritetna os 2 – Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija			
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	045. IKT: Osnovna/posrednička mreža	86.215.131,00
EFRR	Manje razvijene	046. IKT: Brza širokopojasna mreža (pristupna/lokalna petlja; >/= 30 Mbps)	117.290.390,00
EFRR	Manje razvijene	048. IKT : Drugi tipovi IKT infrastrukture/ velikih računalnih resursa/opreme (uključujući e–infrastrukturu, podatkovna središta i senzore; također gdje su uklopljeni u druge infrastrukture kao što su zgrade za istraživanja, infrastruktura za zaštitu okoliša i društvenu infrastrukturu)	28.567.447,00
EFRR	Manje razvijene	078. servisi i aplikacije e–uprave (uključujući e–nabavu, IKT mjere podrške reformi javne uprave, web–sigurnosti, povjerenja i odredbi privatnosti, e–pravosuđa i e–demokracije)	13.775.000,00
EFRR	Manje razvijene	079. Pristup javnom sektoru informacija (uključujući otvorene podatke, e–kulturu, digitalizirane knjižnice, e–sadržaj i e–turizam)	11,400.000,00
EFRR	Manje razvijene	080. e–uključivanje, e–pristupačnost, e–učenje i e–edukacijske usluge i aplikacije, digitalna pismenost	875.000,00
EFRR	Manje razvijene	081. IKT rješenja koja se bave izazovima zdravog i aktivnog starenja te usluge e–zdravstva i aplikacija (uključujući e–skrb i okolinom potpomognut život)	38.486.057,00
EFRR	Manje razvijene	121. Priprema, provedba, praćenje i kontrola	11.343.651,00

Tablica 8: Dimenzija 2 – Oblik financiranja

Prioritetna os	2 – Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	01. Bespovratna sredstva	307,952,676.00
EFRR	Manje razvijene	04. Potpora kroz financijske instrumente: zajam ili njegov ekvivalent	0,00
EFRR	Manje razvijene	05. Potpora kroz financijske instrumente: jamstvo ili njegov ekvivalent	0,00

Tablica 9: Dimenzija 3 – Vrsta teritorija

Prioritetna os	2 – Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	07. Nije primjenjivo	307,952,676.00

Tablica 10: Dimenzija 4 – Mehanizmi teritorijalne provedbe

Prioritetna os	2 – Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	07. Nije primjenjivo	307,952,676.00

Tablica 11: Dimenzija 6 – Sporedni predmet Europskog socijalnog fonda (samo Europski socijalni fond i Inicijativa za zapošljavanje mladih)

Prioritetna os		2 – Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija	
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima

2.A.10 Sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći, uključujući, gdje je potrebno, aktivnosti kojima se jača administrativni kapacitet nadležnih tijela uključenih u kontrolu i upravljanje programima i korisnicima (prema potrebi) (po prioritetnoj osi)

Prioritetna os:	2 – Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija
U sklopu investicijskih prioriteta 2a i 2c postoji potreba za pružanjem potpore jačanju kapaciteta mogućih korisnika u pripremanju visoko kvalitetnih projekata, kako bi mogli primati potporu iz EFRR–a za ulaganja u infrastrukturu za pristup širokopojasnoj mreži sljedeće generacije, razvoj i funkcioniranje Centra zajedničkih usluga i razvoj e–usluga. Mogući korisnici shema za dodjelu bespovratnih sredstava za pristupne mreže sljedeće generacije (općine, gradovi i županije) i Centar zajedničkih usluga/e–usluga (ograničeni broj središnjih tijela državne uprave) nemaju potrebne kapacitete i vještine za pripremu visoko kvalitetne projektne dokumentacije sa svom popratnom tehničkom dokumentacijom, kako bi se prijavili na i primili financiranje za infrastrukturna ulaganja. Ovom će se akcijom osigurati pravovremeno i učinkovito upravljanje infrastrukturnim projektima u razdoblju od 2014. do 2020.	

2.A.1 Prioritetna os

Oznaka prioritetne osi	**3**
Naziv prioritetne osi	**Poslovna konkurentnost**

2.A.3 Fond, kategorija regije i osnovica za obračun potpore Unije

Fond	Kategorija regije	Osnovica za obračun (ukupni prihvatljivi izdaci ili prihvatljivi javni izdaci)	Kategorija regije za najudaljenije regije i sjeverne rijetko naseljene regije (prema potrebi)
EFRR	Manje razvijene	Ukupno	

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	3a
Naziv investicijskog prioriteta	Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištavanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnih inkubatora

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	**3a1**
Naziv specifičnog cilja	**Bolji pristup izvorima financiranja za male i srednje poduzetnike**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Očekivani rezultat intervencija jest poboljšati pristup javnoj financijskoj potpori za MSP, koja odgovara poslovnim potrebama u svim fazama njihova razvoja, uspostavom financijskih instrumenata poput zajmova, jamstava, poduzetničkog rizičnog kapitala (ili njihovom kombinacijom). Financijski instrumenti uspostavljeni u okviru ovog specifičnog cilja rješavat će pitanja čitavog niza nedostataka hrvatskih MSP-ova poput niske razine konkurentnosti (prema Izvješću IUS-a 2014.), ograničenog financijskog kapaciteta, smanjenih tehnoloških mogućnosti, neodgovarajućih vještina, nedostataka koji sprečavaju MSP da uvode inovacije i natječu se na tržištu. To se posebno odnosi na novoosnovana poduzeća, na koja nepovoljno utječu pad gospodarstva u zemlji, zapažena kreditna kriza i nesklonost riziku koju je pokazao sektor financijskih institucija, što je potkrijepljeno drugim nacrtom ex-ante procjene financijskih instrumenata i identificirano kao glavni strateški nedostaci i prepreke budućem razvoju. U pogledu prethodno navedenog, razvoj financijskih instrumenata u Hrvatskoj omogućit će MSP da razvijaju svoja poslovanja ulaganjima u nove ideje na temelju održivih i konkurentnih poslovnih modela. Osim toga, povećani pristup javnoj financijskoj potpori povećat će broj MSP (uključujući inovativne MSP i novoosnovana poduzeća) koji koriste financijske instrumente. Što se tiče zajmova i jamstava, financijska prednost za prihvatljive MSP dokazuje se smanjenjem ukupne kamatne stope koju zahtijevaju financijske institucije i/ili smanjenje kolaterala zajmova MSP. Programi ulaganja u vlasnički kapital privući će dodatna ulaganja u MSP, uključujući inovativna novoosnovana poduzeća. Općenito se očekuje da će financiranje MSP putem financijskih instrumenata koji se sufinanciraju iz EFRR-a povećati financijsku polugu privatnog financiranja, potaknuti gospodarsku aktivnost i pomoći stvaranju i održavanju radnih mjesta. Ulaganja u financijske instrumente stoga će neizravno doprinijeti postizanju rezultata kojima se teži u okviru specifičnih ciljeva ovog PO u – posebno „Povećanju dodane vrijednosti po djelatniku" i „Povećanju broja inovativnih MSP u usporedbi s ukupnim brojem MSP " – dok je glavni rezultat kojem se teži u okviru ovog SC-a poboljšati pristup financiranju za MSP kako bi se riješio jedan od ključnih problema MSP. Razvoj detaljnog sustava provedbe i osiguravanje njegove usklađenosti s financiranjem putem bespovratnih sredstava i ostalih oblika potpore zahtijevat bit će osigurani kroz neprekidni stalan rad, poboljšanje i koordinaciju svih institucija uključenih u planiranje, koordinaciju, provedbu, praćenje i procjenu procesa. Navedeno će također biti podržano u okviru tehničke pomoći koja se trenutačno pruža.
Oznaka specifičnog cilja	**3a2**
Naziv specifičnog cilja	**Omogućavanje povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Specifičan cilj bit će ostvaren fokusiranjem na unapređenje poslovnih pomoćnih usluga i infrastrukture za osnivanje, razvoj i širenje poslovanja te na povećano promicanje poduzetništva u društvu što će MSP omogućiti lakši pristup informacijama, znanju o mogućnostima razvoja i visokokvalitetnim poslovnim uslugama i infrastrukturi koju nude poduzetničke potporne institucije (PPI) koje će potaknuti ljude da pokrenu poslovanje i razviju MSP. Očekuje se da će MSP diljem Hrvatske prepoznati PPI kao uvjerljive i visokokvalitetne pružatelje poslovnih usluga koji će MSP pružati

	učinkovitu pomoć pri rješavanju njihovih poslovnih problema i slijedom toga će MSP, prema potrebi, koristiti usluge PPI i dostupnu infrastrukturu. Zahvaljujući suradnji između PPI i MSP, potonji će unaprijediti svoja znanja i kompetencije. To će učvrstiti položaj MSP na tržištu, unaprijediti njihovu gospodarsku uspješnost, a time i njihovu stopu preživljavanja. Zahvaljujući potpori koju nude PPI, u smislu blage potpore i infrastrukture, broj novoosnovanih poduzeća u Hrvatskoj će se povećati. Pružena potpora pridonijet će razvoju poduzetništva u Hrvatskoj pokretanog prilikama koje, u odnosu na ono pokretano potrebama, ima veću vjerojatnost održivosti i rasta. Intervencijama je predviđena kombinacija informacija, osposobljavanja, savjetovanja, mentorstva, potpore za pristup financijama i poslovnoj infrastrukturi, kojima će se rješavati pitanja potreba MSP, smanjiti asimetrija informacija i omogućiti jednostavniji razvoj, rast i uvođenje inovacija MSP. Te usluge nadopunit će potpora internacionalizaciji MSP (SC 3d1) i potpora putem financijskih instrumenata i programa dodjele bespovratnih sredstava. Potreba za povećanjem kompetencija poduzetnika također je povezana s dostupnošću relevantne infrastrukture i inicijativama namijenjenim promicanju cjeloživotnog poduzetničkog obrazovanja (CPO). Stavljanje fizičke infrastrukture izgrađene u okviru specifičnog cilja na raspolaganje Regionalnom centru za razvoj poduzetničkih kompetencija za zemlje Jugoistočne Europe (en. South Eastern European Centre for Entrepreneurial Learning, SEECEL), koji služi kao provedbeni centar za razvoj politike u sklopu CPO i centar za poduku i osposobljavanje osoblja iz zemalja dunavske regije, omogućit će razvoj društava upoznatih s pojmom poduzetništva diljem regije i slijedom toga doprinijeti njezinom gospodarskom razvoju. Promoviranje poduzetništva rezultirat će povećanim brojem odraslih osoba koje misle da uspješni poduzetnici imaju visoki status u društvu ne samo putem promoviranja uspješnosti poslovanja nego i omogućivanjem stvaranja pozitivnog poslovnog okruženja kao temelja za rast i razvoj MSP. Zbog loše percepcije poduzetnika u hrvatskom društvu, stavovi prema mogućnostima samozapošljavanja su mnogo negativniji nego u drugim državama članicama EU–a. Očekivani rezultat je pozitivna promjena u stavu prema poduzetništvu, više poduzetnika pokretanih prilikama što bi dovelo do porasta broja novih MSP–ova, razvoja i rasta njihovog poslovanja, poboljšanja poduzetničkih vještina i lakšeg pristupa visokokvalitetnim uslugama i infrastrukturi. Javna sredstva za dobrobit privatnog sektora, posebno u okviru tematskog cilja TC 3, bit će nadopunjena privatnim sredstvima, čime će se postići značajan učinak poluge na ulaganja u Hrvatskoj i Europskoj uniji. Stopa doprinosa privatnog financiranja razlikovat će se ovisno o vrsti programa (financijski instrumenti, programi dodjele bespovratnih sredstava, nefinancijska potpora), sustavu državnih potpora i stopama potpore primjenjivima na svaki program. Ukupan iznos privatnog ulaganja koji odgovara javnoj potpori poduzećima pratit će se kroz informacijski sustav upravljanja.

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		**3a1 – Bolji pristup izvorima financiranja za male i srednje poduzetnike**						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
3a11	Pristup javnoj financijskoj potpori uključujući jamstva (% ispitanika koji su ukazali na pogoršanje)	%	Manje razvijene	22,00	2014.	15,00	Istraživanje o pristupu poduzeća financiranju (SAFE)	Jednom godišnje
Specifični cilj		**3a2 – Omogućavanje povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva**						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
3a21	Poduzetništvo pokretano prilikama	%	Manje razvijene	29,80	2013.	40,00	Izvješće o provedbi Zakona o malim poduzećima	Jednom godišnje
3a22	Novoregistrirana poduzeća po godini	Broj	Manje razvijene	13.491,00	2012.	15.100,00	Izračuni MINPO–a na temelju podataka Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske	Jednom godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	3a – Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištavanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnih inkubatora

SC 3a1 Bolji pristup izvorima financiranja za male i srednje poduzetnike

Budući da Hrvatska u okviru NSRO 2007. – 2013. nije uključila financijske instrumente , predloženi financijski instrumenti za 2014. – 2020. u okviru tematskog cilja TC 3 oslanjaju se na iskustvo u korištenju mjera financiranih na nacionalnoj razini, ograničeno iskustvo u sklopu Okvirnog programa za konkurentnost i inovacije i primjere najbolje prakse iz drugih država članica Europske unije. Na temelju dovršenog ex–ante izvješća o financijskim instrumentima za poslovnu konkurentnost i zapošljavanje, bit će predloženi odgovarajući i inovativni instrumenti prilagođeni relevantnim okolnostima na tržištu.

Za početak je predviđeno pružanje zajmova i jamstava MSP uglavnom za nova kapitalna ulaganja koja će unaprijediti profile njihovih proizvoda i aktivnosti na tržištu. Sredstva rizičnog kapitala bit će namijenjena inovativnim MSP, uključujući inovativna novonastala poduzeća i ona koja posluju u područjima utvrđenima u Strategiji S3, radi ulaganja u nove tehnologije, visokotehnološke industrije i aktivnosti s intenzivnim korištenjem znanja i velikim potencijalom rasta, uključujući robu i usluge usmjerene na kreativnost.

Do završetka ex–ante procjene, preliminarni prikaz aktivnosti koje će se financirati je kako slijedi:

- Pojedinačna jamstva za zajmove banaka;
- Mikro zajmovi novoosnovanim, mikro poduzećima za ulaganja u dugotrajnu imovinu u kombinaciji s radnim kapitalom;
- Zajmovi MSP za ulaganja potencijalno temeljena na podjeli rizika sa sektorom komercijalnih banaka
- Mala vlasnička ulaganja na temelju koncepta poslovnih anđela u početnim ili ranim fazama tehnološke inkubacije i akceleracije poduzeća s izraženim izgledima rasta, posebno u prioritetnim područjima u skladu s Strategijom S3 – mikropoduzeća;
- Vlasnička ulaganja na temelju poduzetničkog kapitala u ranim fazama i fazama rasta visokotehnoloških poduzeća,

Financijski instrumenti bit će nadopunjeni poduzetničkom potporom koju nude PPI. Ističe se da će se pružanjem zajmova izbjeći prezaduženost poduzeća, posebno u prve tri godine njihova rada.

Gore navedeni indikativni popis financijskih instrumenata podložan je promjeni u odnosu na promjene investicijske strategije koje bi se mogle smatrati potrebnima tijekom provedbe OP–a, na temelju promjena na tržištu i povezanih nadopuna ex–ante procjene.

Korisnici: Tijela koja provode financijske instrumente koji su im povjereni u skladu s odredbama članka 38. Uredbe o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), uključujući financijske posrednike i druge prihvatljive subjekte poput sredstava poduzetničkog kapitala i ostalih oblika javno–privatnog partnerstva, odabranih na temelju otvorenih, transparentnih, razmjernih i nediskriminacijskih postupaka, izbjegavajući sukobe interesa.

Ciljne skupine: MSP u svim stupnjevima razvoja.

SC 3a2. Omogućavanje povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva

Predviđen je razvoj koordinirane mreže profesionalnih PPI, dobro priznatih od MSP koji aktivno rade na tome da potaknu i olakšaju MSP, uključujući novoosnovana poduzeća, da koriste visokokvalitetne usluge u svrhu razvoja, rasta i inovacija. Cilj umrežene koordinacije je jamčiti solidne, profesionalne usluge na zahtjev diljem Hrvatske (raspoložive u svakoj županiji na istoj razini kvalitete kako bi se svim MSP olakšao pristup pruženim uslugama), što će osigurati integriranu pomoć MSP u svim stupnjevima razvoja, prilagođenu njihovim potrebama. Koordinirana suradnja PPI istovremeno će smanjiti asimetriju informacija (t.j. pristup poslovnim znanjima i vještinama, partnerima, uslugama i informacijama) do koje je došlo među MSP.

Osim toga, razvit će se poslovni infrastrukturni kapaciteti među proinovativnim PPI–jevima u svrhu osiguranja poslovnih radnih prostora u skladu s potrebama MSP–ova (npr. laboratoriji). Istovremeno će se stvoriti infrastruktura SEECEL–a zajedno s opremom. Sve poslovne pomoćne usluge u okviru ovog SC–a bit će nadopuna financijskih instrumenata u okviru SC 3a1 i izravne potpore za MSP u okviru SC 3d1 i 3d2.

Aktivnosti koje su cilj SC 3a2 su sljedeće:

• Razvoj usluga PPI za MSP, na primjer povezanih s regulatornim okvirom, standardima, certifikacijom, informacijama o dostupnim uslugama i programima, uključujući financijske instrumente, savjetovanje MSP o dijagnosticiranju nedostataka i izazova kako bi se utvrdile nejednakosti/prepreke razvoju poslovanja i pristupu strukturiranim uslugama poslovnog savjetovanja, strategije zaokreta i osposobljavanja koji se odnose na razvoj održivih poslovnih aktivnosti za nezaposlene pojedince koji će dobiti komplementarnu potporu iz intervencije ESF–a za TC 8 u obliku zajmova za samozapošljavanje. Savjetovanje će također obuhvatiti potporu MSP za prijelaz na proizvodnju s niskom emisijom ugljika, kao i za upravljanje rizikom i prilagodbu klimatskim promjenama. Mentorstvo iskusnijih poduzetnika za MSP u svrhu lakšeg svladavanja teškoća – bit će osnovana i razvijena mreža mentora. Da bi se osigurale visoka kvaliteta usluga i održivost aktivnosti, potpora će također obuhvaćati razvoj kompetencija osoblja PPI, promicanje usluga među MSP i unapređenje objekata nužnih za pružanje usluga. S obzirom na to da bi pružanje usluga kroz PPI trebalo doprinijeti uspješnoj provedbi svih horizontalnih intervencija sufinanciranih u okviru OP–a, PPI pokazuju uključiv karakter ponuđenih usluga i potencijal podrške pružanja financijskih instrumenata i dodjele potpore u okviru tematskog cilja TC 3.

- Potpora za predinkubacijske usluge koje pružaju pro-inovativni PPI (poput akceleratora) s odgovarajućom infrastrukturom i uslugama za pronalaženje i odabir inovativnih ideja, potpora osnivanju novoosnovanih poduzeća, uključujući *spin–off* poduzeća, nastalih na temelju inovativnih ideja što obuhvaća analize inovacijskog rješenja i njegovog tržišnog potencijala (analiza tržišta, poslovni plan i studija izvedivosti), pripremni radovi povezani s pokretanjem poslovanja na temelju inovativne ideje i osigurano mentorstvo u pristupanju tržištu.
- Razvoj poslovne infrastrukture koja donosi izravnu korist MSP nakon analize postojećih infrastrukturnih kapaciteta, u kojoj je dokazana potreba za proširenom/novom infrastrukturom, koji obuhvaća razvoj fizičke infrastrukture poput objekata za osposobljavanje, poslovnih i tehnoloških centara za inkubaciju, opreme (uključujući IKT), objekte zajedničke namjene/usluga. Potpora također obuhvaća potporu za promicanje infrastrukture i savjetovanja i osposobljavanja skupina koje upravljaju tom infrastrukturom kako bi se osigurali djelotvornost i učinkovitost usluga pruženih MSP uz korištenje infrastrukture.
- SEECEL – projektiranje, razvoj i izgradnja SEECEL–a kao predvodnika razvoja moderne politike u ovom dijelu Europe i skupine za strateško promišljanje u smislu razvoja i promicanja poduzetničkog obrazovanja. Podržat će usklađivanje nacionalnih politika s preporukama EU–a koje se odnose na CPO. Operacije SEECEL–a naknadno će sufinancirati ESF u okviru OPULJP, na komplementaran način, nakon završetka tekućih IPA MB projektnih aktivnosti u 2016.

Promicanje poduzetništva u društvu uključujući međunarodne i nacionalne konferencije, radionice, seminare, organizaciju rasprava i događaja namijenjenih umrežavanju. Aktivnosti će isto tako uključivati širenje i promicanje priča o uspjehu MSP, studije itd. Aktivnosti predviđene u okviru OPULJP–a nadopunit će planirane aktivnosti.
Korisnici: Poduzetničke potporne institucije (poput agencija za regionalni razvoj, poduzetničkih udruženja, akceleratora, inkubatora, poduzetničkih centara, Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske obrtničke komore, Hrvatskog saveza zadruga, SEECEL–a), jedinice lokalne i regionalne samouprave, nacionalna javna tijela (uključujući MINPO, HAMAG–BICRO).

Ciljne skupine: MSP, uključujući novoosnovana poduzeća (ali i građani, osoblje koje podučava i provodi obuku).

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	3a – Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištavanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnih inkubatora

Kriterije odabira i povezanu metodologiju odobrit će odbor za praćenje (Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), članak 110. stavak 2. točka (a)) i bit će primjenjivi na sve aktivnosti OP–a, pri čemu općenito uključuju:

- jasan i mjerljiv doprinos ciljevima relevantnih pokazatelja ostvarenja i pokazatelja rezultata
- zrelost nacrta projekta
- isplativost
- održivost (posebno financijsku)
- kapacitet provedbe
- usklađenost s načelima transparentnosti i nediskriminacije, jednake mogućnosti, socijalnu uključenost i održivi razvoj
- ako je primjenjivo, doprinos rješavanju pitanja specifičnih teritorijalnih prioriteta, komplementarnost/sinergiju s ostalim aktivnostima ESIF–a, doprinos provedbi makro–regionalnih strategija.

Što se tiče prihvatljivosti, aktivnosti će biti provjerene usporedbom s kriterijima koji proizlaze iz svih općih zahtjeva prihvatljivosti i zahtjeva prihvatljivosti specifičnih za sredstva, svim primjenjivim aktima EU i nacionalnim pravnim aktima, uključujući pravila o državnim potporama.

Osim toga, sve operacije odabrane unutar investicijskog prioriteta 3 moraju pokazati pozitivan utjecaj na konkurentnost i/ili inovativnost, tehničku spremnost, uključujući presliku dobre prakse. Operacije kojima je namijenjena potpora u okviru financijskih instrumenata osiguravaju značajan učinak poluge.

Projekti iz manje razvijenih regija dobit će dodatne bodove tijekom postupka bodovanja, kao i više stope sufinanciranja i veću tehničku pomoć, prema potrebi.

3a1 Bolji pristup financiranju razvoja MSP

Tijela koja provode financijske instrumente koji su im povjereni u skladu s odgovarajućim odredbama članka 38. Uredbe o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR) kojima se uzimaju u obzir potrebne vještine i iskustvo kako bi se osigurala učinkovita provedba. Financijski posrednici biraju se na temelju otvorenih, transparentnih, proporcionalnih i nediskriminirajućih postupaka, uz izbjegavanje sukoba interesa.

Kriteriji procjene pojedinačnih projekata koje su utvrdili nezavisni financijski posrednici koristit će se za odabir operacija ostvarenih kroz financijske instrumente. Oni će biti u skladu s najboljom praksom i vodećim načelima utvrđenima u relevantnim delegiranim aktima.

Ulaganja podržana financijskim instrumentima bit će prvenstveno nova ulaganja i aktivnosti, tj. ona koja na datum donošenja odluke o ulaganju određenog financijskog posrednika fizički nisu u potpunosti dovršena odnosno provedena.

Crtom razgraničenja između financijskih instrumenata i potpore u obliku bespovratnih sredstava, prema preporuci u okviru ex–ante procjene, izbjeći će se narušavanje tržišta i postavit će se pitanje najznačajnijih neoptimalnih slučajeva ulaganja u hrvatskom gospodarstvu, odnosno: financiranjem putem bespovratnih sredstava najprije će se rješavati pitanje početnog ulaganja na temelju opravdanih razvojnih potreba najriskantnijih pothvata, koji bi mogli biti neunovčivi, odnosno onih u ranim fazama razvoja poduzeća (0–24 mjeseci) koji uvode inovacije prijenosom tehnologija, poslovima istraživanja i razvoja itd.

Bespovratna sredstva bit će ponuđena samo ako je projektima moguće razumno pokazati inovativnost i vrijednost dodanu na regionalnoj, nacionalnoj ili međunarodnoj razini (npr. MSP u sektorima srednjeg do visokog rasta) i/ili kapacitet za stvaranje održivog zapošljavanja pokazujući da nikakvi učinci premještaja neće stupiti na snagu. Ako takva

demonstracija nije provjerena, financijske instrumente potrebno je najprije koristiti za omogućavanje investicijskih projekata. U radno intenzivnom turističkom sektoru u kojem je povrat ulaganja dugotrajan i na niskoj razini, projekti dodjele bespovratnih sredstava dokazuju svoj prilagodljiv kapacitet u odnosu na sezonske rizike i dobrobit šire zajednice.

3a2 Omogućavanje povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva

PPI koji djeluju u okviru mreže bit će odabrani u okviru otvorenih poziva upućenih svim subjektima koji pružaju usluge. PPI će biti odabrani u okviru nacionalnih otvorenih poziva među subjektima koji će ostvariti najviše bodova dodijeljenih na temelju ispunjavanja kriterija odabira.

Kriteriji odabira obuhvaćat će, primjerice, geografsku pokrivenost PPI, kvalitetu i vrstu pomoćnih usluga, kvalitetu poslovnog plana, važnost usluga za lokalno gospodarstvo, broj potencijalnih klijenata kojima će pružati usluge, iskustvo u pružanju usluga MSP, broj pružatelja usluga, iskustvo u suradnji s ostalim dionicima (lokalnim/regionalnim tijelima, sveučilištem, uredima za prijenos tehnologija, istraživačkim organizacijama ostalih PPI), tehničke i financijske kapacitete. U pozivu će biti navedeni najmanji zahtjevi kao i ključni kriteriji odabira (npr. geografska pokrivenost, kapacitet i mogućnost te raspon ponuđenih usluga).

Prijave PPI koje proizlaze iz manje razvijenih ili nedovoljno razvijenih područja dobit će dodatne bodove i ti PPI mogu dobiti dodatnu tehničku pomoć. Razvoj poslovne infrastrukture primit će potporu ako tržište dokaže potrebu za proširenom ili novom infrastrukturom, nakon analize postojećih infrastrukturnih kapaciteta i ako se poslovnim planovima za njezino korištenje i specijaliziranim uslugama koje se pružaju MSP jamče stvarni rezultati i održivost takve infrastrukture.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	3a – Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištavanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnih inkubatora
Trenutačno se provodi ex–ante procjena za korištenje financijskih instrumenata. Obuhvaća investicijske prioritete u okviru ovog tematskog cilja TC 3 i intervencije koje će se financirati iz ESF–a u okviru tematskih ciljeva TC 8 i TC 9. Preliminarni nalazi/preporuke ex–ante procjene uključuju provedbu pružanja zajmova MSP, programa jamstava, programa mikro-zajmova, poduzetničkog kapitala i potpore ulaganjima na temelju koncepta poslovnih anđela. Korištenje financijskih instrumenata je konačno i završetak ex–ante procjene predviđen je u veljači 2014. (o prvom je nacrtu već provedeno savjetovanje s glavnim dionicima OP–a). Očekuje se da će se procjenom na kraju potvrditi područje primjene financijskih instrumenata zajedno s njihovim detaljnijim nacrtom kao i modalitetima odabira i/ili povjeravanja financijskih posrednika.	

2.A.6.Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	3a – Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištavanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnih inkubatora
Zasad nisu predviđeni veliki projekti u sklopu PO3.	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		3a – Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištavanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća, uključujući putem poslovnih inkubatora							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (prema potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
					muškarci	žene	Ukupno		
CO01	Proizvodno ulaganje: Broj poduzeća koja primaju potporu	Poduzeća	EFRR	Manje razvijene			3.360,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
CO03	Proizvodno ulaganje: Broj poduzeća koja primaju financijsku potporu koja nisu bespovratna sredstva	Poduzeća	EFRR	Manje razvijene			2.507,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
CO04	Proizvodno ulaganje: Broj poduzeća koja primaju nefinancijsku potporu	Poduzeća	EFRR	Manje razvijene			2.650,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
CO05	Proizvodno ulaganje: Broj novih poduzeća koja primaju potporu	Poduzeća	EFRR	Manje razvijene			340,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
CO07	Produktivno ulaganje:	EUR	EFRR	Manje razvijene			87.500.000,00	Provedba projekta	Jednom godišnje
	Privatna ulaganja koja odgovaraju javnoj potpori poduzećima (sredstva koja nisu bespovratna)							izvješća	
CO08	Proizvodno ulaganje: Porast zapošljavanja u poduzećima koja primaju potporu	Ekvivalenti punom radnom vremenu	EFRR	Manje razvijene			2.848,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
3a21	Opremljena i/ili izgrađena fizička infrastruktura	m2	EFRR	Manje			66.000,00	Izvješća o	Jednom

				razvijene				provedbi projekta	godišnje
3a22	Podržane organizacije za poslovnu podršku	Broj	EFRR	Manje razvijene			72,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	**3d**
Naziv investicijskog prioriteta	**Podupiranje kapaciteta MSP-ova za rast na regionalnom, nacionalnom i međunarodnom tržištu te za sudjelovanje u inovacijskim procesima**

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	**3d1**
Naziv specifičnog cilja	**Poboljšan razvoj i rast malih i srednjih poduzetnika na domaćim i stranim tržištima**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Očekivani rezultat ovog specifičnog cilja, povećanje uspješnosti sektora MSP, ovisi o nizu čimbenika: stvaranju i proširenju kapaciteta za razvoj procesa, roba i usluga, održavanju i povećanju zaposlenosti, dodanoj vrijednosti, prodaji na inozemnim tržištima i usvajanju novih rješenja, uključujući tehnologije. Povećanje razvojnog potencijala i rasta produktivnosti rada MSP biti će postignuto podupiranjem unapređivanja i proširenja tehnoloških kapaciteta i poslovnih procesa, prikladnih za proizvodnju i pružanje konkurentnih, visokokvalitetnih proizvoda i usluga sa značajnom dodanom vrijednosti. Pružanje podrške ulaganjima MSP u razvoj gospodarski isplativih i inovativnih turističkih proizvoda, povezano s kvalitetom turističkih odredišta, povećati će konkurentnost MSP i pomoći minimiziranju učinaka sezonalnosti. Kao horizontalna mjera, sektor MSP će imati priliku primijeniti "zelene tehnologije" kao dodanu vrijednost svojih ulaganja. Primjena suvremenih informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) stvara mogućnost za optimizaciju funkcioniranja poduzeća i izravno utječe na rast inovativnosti i konkurentnosti gospodarstva. Cilj je financirati projekte MSP kako bi koristili e-poslovna rješenja, čime se optimiziraju poslovni procesi povezani s proizvodnjom i/ili pružanjem usluga i organizacijom operacija pomoću IKT, što će također omogućiti MSP bržu prilagodbu promjenjivom poslovnom okruženju. Cilj je također poboljšati međusobnu povezanost pružanjem podrške stvaranju i razvoju klastera i zadruga, i drugih oblika lanaca opskrbe i vrijednosti što je ključno za postizanje bolje kohezije u proizvodnom lancu i može pomoći MSP da ostvare veću korist od tržišnih prilika i povećaju svoju uspješnost. Da bi se omogućio pristup MSP na jedinstveno i međunarodna tržišta, potrebno im je pružiti potporu kako bi ispunili primjenjive zahtjeve standarda, procjene sukladnosti i certifikacije čime se poboljšavaju kvaliteta i sukladnost njihove robe, usluga ili procesa. Hrvatski MSP koji žele ući na EU i međunarodna tržišta i prodavatelji koji žele ojačati svoje izvozne aktivnosti imaju potrebu za pouzdanim informacijama i savjetima o prilikama koje treba iskoristiti ili o proširenju na međunarodna tržišta, kao i za posebnom potporom u tom procesu. Očekuje se da će veća ulaganja u te aktivnosti omogućiti MSP bolju pripremu za ulazak na inozemna tržišta i da povećaju međunarodnu prodaju novih proizvoda. Nadalje, privlačenje većeg udjela izravnih inozemnih ulaganja promoviranjem hrvatskih regija će također stvoriti prilike za uključivanje lokalnih

	MSP u globalne lance i ostvarivanje koristi od pozitivnih vanjskih popratnih efekata povezanih s izvozno orijentiranim izravnim inozemnim ulaganjima. Promicanje novih turističkih proizvoda i razvoj pristupa koji se temelji na ostvarivanju prihoda od turizma tijekom cijele godine također će biti podržano u okviru ovog OP-a, s ciljem pronalaska odgovora na pitanje sezonskog pristupa sezonalnosti koji šteti razvoju MSP, kao i zadržavanja ključnih tržišta i omogućavanja MSP da dopru do novih. Ukratko, očekivani rezultati u okviru ovog SC pridonijet će povećanju prihoda od prodaje MSP, posebno od prodaje u inozemstvu, i povećanju dodane vrijednosti po djelatniku zbog novih ili unaprjeđenih procesa, roba i usluga i vještina te nadogradnje lanca vrijednosti.
Oznaka specifičnog cilja	**3d2**
Naziv specifičnog cilja	**Poboljšana inovativnost malih i srednjih poduzetnika**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Budući da se sektor MSP smatra značajnim elementom hrvatskog gospodarstva s potencijalom za razvoj i rast, potrebno je poboljšanje inovativnosti tog sektora i veća uključenost u inovacijske aktivnosti, kako bi se poboljšala inovativnost hrvatskog gospodarstva. Ovim će se SC podržati kapaciteti MSP za uvođenje inovacija obuhvaćajući ulaganja u provedbu novih rješenja – tehnologija, proizvoda, procesa i organizacijskih inovacija, uključujući marketinške inovacije, savjetovanje u vezi s inovacijama i dizajnom, uključujući IPR i pomoćne usluge, koji će rezultirati inovativnim rješenjima, uključujući rješenja koja se ne temelje na istraživanju i razvoju, koja primjenjuju MSP. Zajedno s TC 1 i potporom aktivnosti istraživanja i razvoja MSP u okviru ovog SC, potpora će biti pružena za komercijalizaciju rezultata istraživanja i razvoja (koje provode sami MSP ili koji su kupljeni na tržištu) unutar poslovne aktivnosti, što će rezultirati inovacijama na temelju istraživanja i razvoja koje primjenjuju MSP. Osim toga, zaštita i upravljanje IPR također će primiti potporu u okviru ovog SC–a. Ulaganja i blaga potpora u okviru ovog SC–a rezultirat će novom, inovativnom robom i uslugama koje će na tržište staviti MSP koji su primili potporu te povećanjem prijava patenata i razvojem znanja i vještina. Druga svrha ovog specifičnog cilja je izravno podržavati inovativna novoosnovana poduzeća koja su u svojoj poslovnoj aktivnosti usmjerena na naprednu i inovativnu robu i usluge visoke dodane vrijednosti. Ova je mjera komplementarna s potporom u okviru SC 3a1 i SC 3a21 u kojima će financijski instrumenti pružiti potporu unovčivim projektima, a potpora inkubatorima i akceleratorima za novoosnovana poduzeća u ranim faza njihova rada ponudit će sveukupnu integriranu potporu. Očekuje se da će tijekom vremena, u kombinaciji s rezultatima intervencija kao što su projekti suradnje između visokoškolskih ustanova i javnih istraživačkih organizacija i MSP u sklopu tematskog cilja 1, doći do povećanja broja takvih inovativnih novoosnovanih poduzeća u područjima izvan tradicionalnih industrija i regija, ako njihovi projekti budu ocijenjeni provedivima. Uspostava procesa i tehnoloških kapaciteta temeljenih na srednje do visokorazvijenim tehnologijama za konkurentnu visokokvalitetnu robu/usluge s dodanom vrijednošću za industrije u kojima Hrvatska ima konkurentske prednosti, definirane u Strategiji S3, unaprijedit će konkurentnost važnih segmenata gospodarstva, što će dovesti do obnovljenog i održivog gospodarskog rasta i boljeg stupnja zapošljavanja, važnih za svaku državu koja teži ka gospodarstvu temeljenom na znanju. Očekivani rezultat u okviru SC 3d2 je povećanje broja inovativnih MSP u usporedbi s ukupnim brojem MSP.

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		3d1 - Poboljšan razvoj i rast malih i srednjih poduzetnika na domaćim i stranim tržištima						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
3d11	Dodana vrijednost po zaposlenom u MSP	EUR po djelatniku	Manje razvijene	16.824,00	2012.	25.000,00	EUROSTAT	Jednom godišnje
3d12	Udio izvoza MSP u ukupnom izvozu roba	%	Manje razvijene	44,00	2012.	47,50	Izračun MINPO–a na temelju podataka Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske	Jednom godišnje
Specifični cilj		3d2 – Povećana inovativnost MSP						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
3d21	Inovativni MSP u usporedbi s ukupnim brojem MSP	%	Manje razvijene	33,10	2012.	35,00	Hrvatski zavod za statistiku	Svake 2 godine

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	3d – Podupiranje kapaciteta MSP-ova za rast na regionalnom, nacionalnom i međunarodnom tržištu te za sudjelovanje u inovacijskim procesima

3d1 – Poboljšan razvoj i rast malih i srednjih poduzetnika na domaćim i stranim tržištima

1) Poboljšanje poslovnog razvoja i tehnološke spremnosti MSP kroz:

- Početna ulaganja koja rezultiraju uspostavom novog ili proširenjem postojećeg kapaciteta, diversifikacijom rezultata društva u proizvode koji nisu prethodno proizvođeni (nova roba ili usluge) ili temeljitom promjenom cjelokupnoga proizvodnog procesa. Takvo početno ulaganje obuhvaća ulaganje u materijalnu (zemljište, građevina i postrojenje, strojevi i oprema povezani s energetskom učinkovitošću, učinkovitošću prirodnih resursa i sirovina) i nematerijalnu imovinu (imovinu koja ne predstavlja fizičko ili financijsko utjelovljenje poput patenata, licenci, znanja i vještina ili ostalog intelektualnog vlasništva, industrijskog dizajna i ostalih rješenja „kreativne industrije" i uvođenja netehnoloških rješenja namijenjenih povećanju učinkovitosti proizvodnje i aktivnostima pružanja usluga), uključujući onu koja dovodi do smanjenja štetnog utjecaja na okoliš;

- Usluge osposobljavanja i savjetovanja izravno povezane s novim rezultatima društva (proizvodnja roba i pružanje usluga) i novim proizvodnim procesima, koji su rezultat početnog ulaganja.

U turističkom sektoru MSP će dobiti potporu za prethodno navedeno područje primjene za potrebe ostvarenja visokokvalitetne, održive, povoljne robe i usluga, pridonoseći podizanju razine kvalitete i razvoju turističkih odredišta, posebno nerazvijenih, uzimajući u obzir pristup temeljen na odredištima, što će rezultirati bogatijom turističkom ponudom a time i produljenjem turističke sezone.

Projekti MSP s glavnim ciljem poboljšanja energetske učinkovitosti njihovih postrojenja i/ili povećanja energetske neovisnosti i/ili ulaganja u obnovljive izvore energije (OIE) će biti podržani u sklopu tematskog cilja 4.;

Korisnici/ciljne skupine: MSP.

2) Potpora poduzećima za ispunjavanje primjenjivih zahtjeva standarda, ocjene sukladnosti i certifikacije proizvoda/usluga/procesa

Da bi se povećala konkurentnost i omogućio pristup jedinstvenom i međunarodnim tržištima, potpora će biti pružena za uvođenje sustava upravljanja kvalitetom, okolišem, projektima i ostalih sustava kontrole i upravljanja, certifikata i standarda, uključujući provođenje ocjene sukladnosti, uspostavu elektromagnetski kompatibilnog tehničkog spisa o zadovoljavanju zahtjeva i pribavljanje izjave o sukladnosti (EZ ili druge) i osiguranje preduvjeta akreditacijom tijela za ocjenu sukladnosti radi provođenja posebnih zadaća ocjene sukladnosti.

Korisnici / ciljne skupine: MSP.

3) Unapređenje međusobne povezanosti MSP u svrhu jačanja njihovog tržišnog položaja

U okviru ove aktivnosti, potpora će biti pružena u okviru pristupa klasterima „odozdo prema gore" (en. bottom–up), komplementarno sa SC 1b2. u okviru kojeg će biti podržani

ključni, s nacionalnog gledišta, prethodno odabrani klasteri konkurentnosti u Strategiji S3.

Potpora će biti omogućena za:

- Ulaganje povezano s izgradnjom ili nadogradnjom inovacijskih klastera, koje obuhvaća troškove nematerijalne i materijalne imovine i operativne troškove, kao i osposobljavanje i savjetovanje izravno povezane s ulaganjem;

- Ostali klasteri i zadruge u svojim početnim ulaganjima, uslugama osposobljavanja i savjetovanja izravno povezanim s početnim ulaganjem.

Potpora projektima istraživanja i razvoja inovativnih klastera bit će dostupna u okviru TC 1, SC 1b1.

Korisnici/ciljne skupine: klasteri, zadruge i mreže, uključujući inovacijske klastere[l].

4) Povećanje konkurentnosti i učinkovitosti poduzeća putem IKT

- Potpora poduzećima u uvođenju i primjeni e–poslovnih rješenja putem IKT radi optimiranja poslovnih procesa, integriranja poslovnih funkcija, učinkovite organizacije tijeka rada i poboljšanja interakcije s klijentima i dobavljačima te poboljšanja tržišnog položaja poduzeća i povećanja njihove konkurentnosti.

Potpora stvaranju i pružanju e–usluga između poduzeća (poslovanje između poduzeća B2B) i uvođenje IKT–rješenja usmjerenih na uspostavljanje procesa koji prelaze granice poduzeća, kao što je upravljanje lancem nabave i upravljanje odnosima s klijentima, obuka djelatnika za rad s novim IKT–sustavima.

• potpora inicijativama usmjerenim na digitaliziranje poslovnih usluga i proizvoda. Korisnici / ciljne skupine: MSP.

5) Internacionalizacija rastućih i inovativnih MSP koja obuhvaća sljedeće aktivnosti:

- Izravna potpora MSP povezana s internacionalizacijom i širenjem tržišta (koja obuhvaća sudjelovanje na trgovačkim sajmovima ili studije/savjetodavne usluge potrebne za stavljanje novog ili postojećeg proizvoda na novo tržište)
- Nefinancijska potpora za MSP uključene u internacionalizaciju putem PPI, koja obuhvaća:
  - analize inozemnih tržišta, uključujući globalne trendove, analize MSP aktivnih na inozemnim tržištima;
  - pripremu strategija ulaska na tržište za MSP (u određenim granama s visokim potencijalom za širenje) kako bi se MSP olakšao pristup inozemnim tržištima;
  - suradnju sa stranim PPI, organizacije izaslanstava na međunarodne trgovinske sajmove i ostale događaje (uključujući povezivanje poduzeća);
- Promicanje internacionalizacije poslovnih aktivnosti između MSP (uključujući informativne kampanje promicanja međunarodnih djelatnosti MSP),
- Potpora opsežne promocije turističkih proizvoda (usluga i robe), uključujući, na primjer, kampanje i događaje kojima se promoviraju turistički proizvodi i time pridonosi povećanoj konkurentnosti MSP u turizmu.
- Potpora koja se tiče promicanja i olakšavanja izravnih stranih ulaganja (organizacija kampanja za privlačenje investicija, međunarodnih investicijski sajmova te investicijskih misija) kako bi se privukla izravna ulaganja, posebno ona otvorena za suradnju s MSP u Hrvatskoj.

Korisnici: MSP, mreže i klasteri, uključujući inovacijske klastere, MINPO u suradnji s regionalnim tijelima i PPI (poput poduzetničkih udruženja, Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske obrtničke komore, Hrvatskog saveza zadruga, HAMAG–BICRO–a) uključeni u internalizaciju povezanih aktivnosti.

Ciljna skupina: MSP.

3d2 Poboljšana inovativnost malih i srednjih poduzetnika 1) Podupiranje inovacija u MSP, što obuhvaća sljedeće: • Ulaganjima neophodna za primjenu (komercijalizaciju) rezultata istraživanja i razvoja (do kojih su došli sami MSP ili koji su kupljeni na tržištu, uključujući neposredne rezultate potpore u sklopu TC1) na poslovnu aktivnost i pokretanje proizvodnje na temelju primijenjenih rješenja, što obuhvaća daljnji rad potreban za prilagodbu rješenja pojedinačnim potrebama MSP, podmirenje troškova materijalne i nematerijalne imovine, industrijski dizajn, neophodno propisano osposobljavanje i savjetovanje, razvoj usluga i promoviranje ulaska na tržište. • Ulaganja povezana s provedbom novih rješenja – tehnologija, proizvoda, procesa i organizacijskih inovacija, uključujući marketinške inovacije, dizajn (uključujući utvrđivanje smjerova za tehnološki napredak, tehnološke revizije, kao i pripremu planova za tehnološki razvoj i povezana ulaganja za kojima postoji potreba); • pomoć za savjetovanje koje se odnosi na inovacije i pomoćne usluge, uključujući savjetovanje MSP u vezi sa zaštitom i upravljanjem pravima intelektualnog vlasništva koje obuhvaća dobivanje i provjeru patenta (izravni troškovi pripreme i prijava patenta, podnošenje izuma, industrijski dizajn i modeli korištenja (isključujući troškove prijave patenta povezane sa zaštitom samo na teritoriju Hrvatske) i primjenu prava intelektualnog vlasništva, uključujući analize slobode djelovanja na tržištu i njegove obrane, kao i usluge posebno povezane uz dokazivanje inovativnog koncepta, studije izvedivosti, planiranje poslovnog modela, istraživanje i testiranje tržišta, preliminarna tehnička i laboratorijska ispitivanja
Korisnici / ciljne skupine: MSP (uključujući novoosnovana poduzeća (en. start–up) i nova, izdvojena (en. spin–off) poduzeća).

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	3d – Podupiranje kapaciteta MSP-ova za rast na regionalnom, nacionalnom i međunarodnom tržištu te za sudjelovanje u inovacijskim procesima

Kriterije odabira i povezanu metodologiju odobrit će odbor za praćenje (Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), članak 110. stavak 2. točka (a)) i bit će primjenjivi na sve aktivnosti OP–a, pri čemu općenito uključuju:

- jasan i mjerljiv doprinos ciljevima relevantnih pokazatelja ostvarenja i pokazatelja rezultata
- zrelost nacrta projekta
- isplativost
- održivost (posebno financijsku)
- kapacitet provedbe
- usklađenost s načelima transparentnosti i nediskriminacije, jednake mogućnosti, socijalnu uključenost i održivi razvoj
- ako je primjenjivo, doprinos rješavanju pitanja specifičnih teritorijalnih prioriteta, komplementarnost/sinergiju s ostalim aktivnostima ESIF–a, doprinos provedbi makro–regionalnih strategija.

Što se tiče prihvatljivosti, aktivnosti će biti provjerene usporedbom s kriterijima koji proizlaze iz svih općih zahtjeva prihvatljivosti i zahtjeva prihvatljivosti specifičnih za sredstva, svim primjenjivim aktima EU–a i nacionalnim pravnim aktima, uključujući pravila o državnim potporama.

Osim toga, sve odabrane operacije moraju pokazati pozitivan utjecaj na konkurentnost i/ili inovativnost, financijsku održivost, tehničku spremnost, potencijal rasta, uključujući presliku dobre prakse. Radi potpore uravnoteženom regionalnom razvoju, projekti iz manje razvijenih regija će dobiti dodatne bodove tijekom postupka bodovanja, kao i više stope sufinanciranja i veću tehničku pomoć, prema potrebi. Nadalje, prema potrebi mogu biti osmišljeni posebni programi pomoći za manje razvijena, demografski ili zemljopisno ugrožena područja. Ocjena projekata će biti podložna kriterijima odabira koje je odobrio Nadzorni odbor.

Ocjena projekata će biti podložna detaljnim kriterijima odabira koje je odobrio Odbor za praćenje. Popisom kriterija za odabir operacija koji nije konačan obuhvaćeni su:

- razina inovativnosti predloženog projekta, shvaćena kao razina novosti rješenja,
- doprinos konkurentnosti određenog sektora ili područja (zemlja, regija)
- suradnja među poduzećima,
- uključenost u internacionalizaciju,
- potencijal rasta na tržištu (međunarodnom, nacionalnom, regionalnom),
- doprinos postizanju ciljeva povezanih s proizvodnjom bez emisije ugljika i upravljanjem rizikom/prilagodbom rizika učincima klimatskih promjena
- komplementarnost s tematskim ciljevima TC 1, TC 4, TC 6 i TC 9, kad god je primjenjivo.

U SC 3.d.2. prednost će imati MSP–ovi u srednje–tehnološkim i visoko–tehnološkim područjima kao i oni u svim gospodarskim djelatnostima koje se intenzivno oslanjanju na znanja, uključujući uslužne i kreativne djelatnosti s najboljim mogućnostima održivog rasta.

Prednost će imati MSP–ovi koji žele primijeniti rezultate projekata istraživanja i razvoja (tj. usmjereni su na njihovu komercijalizaciju), podržani su u sklopu tematskog cilja 1 i koji djeluju primarno u sektorima definiranim u Strategiji S3.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	3d – Podupiranje kapaciteta MSP-ova za rast na regionalnom, nacionalnom i međunarodnom tržištu te za sudjelovanje u inovacijskim procesima
	Financijski instrumenti koji će doprinijeti postizanju ciljeva investicijskog prioriteta 3.4.razvit će se u okviru TC 3 IP 3.1. daljnji razvoj ovog dijela bit će završen nakon završetka ex–ante procjene.

2.A.6.Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	3d – Podupiranje kapaciteta MSP-ova za rast na regionalnom, nacionalnom i međunarodnom tržištu te za sudjelovanje u inovacijskim procesima
Zasad nisu predviđeni veliki projekti u sklopu TC3	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		3d – Podupiranje kapaciteta MSP–ova za rast na regionalnim, nacionalnim i međunarodnim tržištima i inovacijske procese							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (po potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvješćivanja
					muškarci	žene	Ukupno		
CO01	Produktivno ulaganje: Broj poduzeća koja primaju potporu	Poduzeća	EFRR	Manje razvijene			3.070,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
CO02	Proizvodno ulaganje: Broj poduzeća koja primaju bespovratna sredstva	Poduzeća	EFRR	Manje razvijene			2.870,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
CO05	Produktivno ulaganje: Broj novih poduzeća koja primaju potporu	Poduzeća	EFRR	Manje razvijene			140,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
CO06	Produktivno ulaganje: Privatna ulaganja koja odgovaraju javnoj potpori poduzećima (bespovratna sredstva)	EUR	EFRR	Manje razvijene			313.000.000,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
CO08	Produktivno ulaganje: Porast zapošljavanja u poduzećima koja primaju potporu	Ekvivalenti punom radnom vremenu	EFRR	Manje razvijene			4.540,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
CO27	Istraživanja, inovacije: Privatna ulaganja koja odgovaraju javnoj potpori u projektima inovacije ili istraživanja i razvoja	EUR	EFRR	Manje razvijene			180.000.000,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
CO28	Istraživanja, inovacije: Broj poduzeća koja primaju potporu kako bi uvela proizvode koji su novost na tržištu	Poduzeća	EFRR	Manje razvijene			110,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje
CO29	Istraživanja, inovacije: Broj poduzeća koja primaju potporu kako bi uvela proizvode koji su novost u ponudi poduzeća	Poduzeća	EFRR	Manje razvijene			250,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje

3d11	MSP koji su primili potporu za internacionalizaciju	Broj	EFRR	Manje razvijene			500,00	Izvješća o provedbi projekta	Jednom godišnje

2.A.8 Okvir uspješnosti

Tablica 6: Okvir uspješnosti prioritetnih osi (po fondu te, za EFRR i ESF, po kategoriji regije)

Prioritetna os						3 – Poslovna konkurentnost							
Oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili ključni provedbeni korak	Mjerna jedinica, tamo gdje je prikladno	Fond	Kategorija regije	Kontrolna točna za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podatka	Objašnjenje značaja pokazatelja, prema potrebi
						muškarci	žene	Ukupno	muškarci	žene	Ukupno		
CO02	O	Proizvodno ulaganje: Broj poduzeća koja primaju bespovratna sredstva	Poduzeća	EFRR	Manje razvijene			947			2.870,00	Izvješća o provedbi projekta	Odabrani pokazatelj odnosi se na operacije koje predstavljaju većinu sredstava dodijeljenih prioritetnoj osi 3. (više od 50 %).
PF3.1	F	Ukupan iznos odobrenih prihvatljivih izdataka	EUR	EFRR	Manje razvijene			265.709.249,00			1.141.176.480,00	Ministarstvo financija	

Dodatne kvalitativne informacije o okviru uspješnosti 2.A.9 Kategorije intervencije

Kategorije intervencije koje odgovaraju sadržaju prioritetne osi na temelju nomenklature koju je usvojilo Vijeće te indikativna analiza potpore Unije.

Tablice 7–11: Kategorije intervencije Tablica 7: Dimenzija 1 – Područje intervencije

Prioritetna os	3 – Poslovna konkurentnost		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	001. Općenita produktivna ulaganja u mala i srednja poduzeća (MSP)	549.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	064. Procesi istraživanja i inovacija u MSP–ovima (uključujući sustave vouchera, procese, dizajn, usluge i socijalne inovacije)	80.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	066. Napredne usluge podrške za MSP–ove i skupine MSP–ova (uključujući usluge upravljanja, promidžbe i dizajna)	123.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	069. Potpora ekološki prihvatljivim postupcima proizvodnje i resursnoj učinkovitosti u MSP–ovima	78.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	072. Poslovna infrastruktura za MSP–ove (uključujući industrijske parkove i lokacije)	140.000.000,00

Tablica 8: Dimenzija 2 – Oblik financiranja

Prioritetna os	3 – Poslovna konkurentnost		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	01. Bespovratna sredstva	720,000.000,00
EFRR	Manje razvijene	03. Potpora kroz financijske instrumente: poduzetnički i vlasnički kapital ili ekvivalent	21,000.000,00
EFRR	Manje razvijene	04. Potpora kroz financijske instrumente: zajam ili ekvivalent	196,000.000,00
EFRR	Manje razvijene	05. Potpora kroz financijske instrumente: jamstvo ili ekvivalent	33,000.000,00

Tablica 9: Dimenzija 3 – Vrsta teritorija

Prioritetna os	3 – Poslovna konkurentnost		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	07. Nije primjenjivo	970.000.000,00

Tablica 10: Dimenzija 4 – Mehanizmi teritorijalne provedbe

Prioritetna os	3 – Poslovna konkurentnost		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	01. Integrirano teritorijalno ulaganje – Urbano	60.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	07. Nije primjenjivo	910.000.000,00

Tablica 11: Dimenzija 6 – Sporedni predmet Europskog socijalnog fonda (samo Europski socijalni fond i Inicijativa za zapošljavanje mladih)

Prioritet na os	3 – Poslovna konkurentnost		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima

2.A.10 Sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći, uključujući, gdje je potrebno, aktivnosti kojima se jača administrativni kapacitet nadležnih tijela uključenih u kontrolu i upravljanje programima i korisnicima (prema potrebi) (po prioritetnoj osi)

Prioritetna os:	3 – Poslovna konkurentnost
Aktivnosti u obliku tehničke pomoći predviđene su u okviru prioritetne osi Tehnička pomoć ovog OP–a.	

2.A.1 Prioritetna os

Oznaka prioritetne osi	**4**
Naziv prioritetne osi	**Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije**

2.A.3 Fond, kategorija regije i osnovica za obračun potpore Unije

Fond	Kategorija regije	Osnovica za obračun (ukupni prihvatljivi izdaci ili prihvatljivi javni izdaci)	Kategorija regije za najudaljenije regije i sjeverne rijetko naseljene regije (prema potrebi)
EFRR	Manje razvijene	Ukupno	

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	4b
Naziv investicijskog prioriteta	Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u poduzećima

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	**4b1**
Naziv specifičnog cilja	**Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja OIE u proizvodnim industrijama**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	U cjelini, privatnim društvima nedostaju odgovarajuće znanje i svijest o potencijalu energetski učinkovitije proizvodnje. To se odražava u lošim i neučinkovitim planovima energetske učinkovitosti i razumijevanju odgovarajućih mjera i ušteda energije. Takvu situaciju dodatno naglašava gospodarska kriza koja sprečava većinu društava da ulažu čak i u mjere (poput energetske učinkovitosti) koje bi na kraju dovele do ostvarivanja koristi. Krajnji cilj ovog specifičnog cilja jest pomoći privatnim društvima koja se bave proizvodnjom da preokrenu takvu situaciju. Točnije, ovim SC–om pružit će se potpora mjeri koja pridonosi dvama glavnim rezultatima u nastavku: Povećanju učinkovitosti korištenja energije u proizvodnim industrijama, omogućujući proizvodnju jednake količine rezultata (proizvodnje) korištenjem manje količine ulazne energije. Ovaj je rezultat odražen u pokazatelju kojim se mjeri ukupna ostvarena godišnja ušteda energije. • Smanjenju udjela konvencionalnih (fosilnih) goriva u ukupnoj potrošnji energije uvođenjem (prebacivanjem na) obnovljive izvore energije u sektoru proizvodne industrije. Ovaj je rezultat odražen u pokazatelju kojim se mjeri povećanje udjela obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji energije. Aktivnosti i povezani rezultati SC–a odnosit će se na sljedeće industrije: industriju željeza i čelika, industriju obojenih metala, kemijsku industriju, industriju stakla, keramike i građevinskog materijala, rudarstvo, tekstilnu industriju, kožnoprerađivačku i odjevnu industriju, industriju papira i tiskarstvo, strojarstvo i ostale metalne industrije i industrije koje isključuju proizvodnju hrane i pića i duhansku industriju. Što se tiče stvarnih ciljeva/rezultata koji su usko povezani s ciljevima 3. Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti (industrijski sektor će s 13 % biti dio cilja energetske učinkovitosti koji se namjerava ostvariti do 2020.). Kao i Nacionalnog akcijskog plana za obnovljive izvore energije do 2020. (uz povećanje korištenja obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji energije za potrebe grijanja i hlađenja sa sadašnjih 13,5 % u 2012. na 19.6 %). Uzimajući u obzir dodjelu predviđenu ovim SC–om, procjenjuje se (na temelju potrebnih mjera i njihovih troškova kako je utvrđeno strateškim dokumentima – trećim Nacionalnim akcijskim planom energetske učinkovitosti, Nacionalnim planom za obnovljive izvore energije i nacionalnim programima za obnovu poslovnih zgrada) da bi ovaj OP mogao doprinijeti ostvarenju ciljeva postavljenih za proizvodne industrije s 30 %. Važno je napomenuti da te mjere uključuju ne samo energetsku učinkovitosti nego i projekte obnovljivih izvora energije. Takva je pretpostavka utemeljena na činjenici da ovaj SC uključuje privatni sektor (potencijalne MSP–ove i velika poduzeća) i stoga se procjenjuje da općenita (ili prosječna) razina financiranja ESF–a na projektnoj razini (ne prioritetnoj osi) neće biti viša od 40 %. Ti rezultati odraženi u pokazateljima godišnje uštede energije i povećanje udjela obnovljivih izvora energije temelje se na potrebnim mjerama i njihovim troškovima utvrđenima strateškim dokumentima – trećem Nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti, Nacionalnom planu za obnovljive izvore energije i nacionalnim programima za obnovu (različitih vrsta) zgrada. Ne samo da će se tim mjerama doprinijeti postizanju nacionalnih i europskih ciljeva u vezi s energetskim/klimatskim promjenama, već će one dovesti i do veće konkurentnosti poduzeća zbog poboljšanja energetske učinkovitosti i naprednijeg gospodarenja energijom u općenitom smislu. Važno je napomenuti da ovaj specifični cilj obuhvaća sva poduzeća (ne samo MSP–ove), no podliježe relevantnim pravilima o državnoj potpori.
Oznaka specifičnog cilja	**4b 2**
Naziv specifičnog cilja	**Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja OIE u privatnom uslužnom sektoru (turizam i trgovina)**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	U uslužnom sektoru također je prisutan manjak odgovarajućeg znanja i svijesti o potencijalu za veće uštede energije. To se odražava u lošim i neučinkovitim planovima energetske učinkovitosti i razumijevanju odgovarajućih mjera i ušteda energije. Takvu situaciju dodatno naglašava gospodarska kriza koja sprečava većinu privatnih društava da ulažu čak i u mjere (poput energetske učinkovitosti) koje bi na kraju dovele do smanjenja potrošnje energije i povećanog korištenja obnovljivih izvora energije. Krajnji cilj ovog SC–a jest pomoći uslužnom sektoru, posebno

	turističkom i trgovačkom sektoru, da preokrenu tu situaciju. Točnije, ovim SC–om pružit će se potpora mjeri koja pridonosi dvama glavnim rezultatima u nastavku: • Povećanju učinkovitosti korištenja energije u uslužnom sektoru, omogućujući pružanje jednake količine rezultata (usluge) korištenjem manje količine ulazne energije. Ovaj je rezultat odražen u pokazatelju kojim se mjeri ukupna ostvarena godišnja ušteda energije. • Smanjenju udjela konvencionalnih (fosilnih) goriva u ukupnoj potrošnji energije uvođenjem (prebacivanjem na) obnovljive izvore energije u uslužnom sektoru, po mogućnosti iz vlastite proizvodnje/potrošača. Ovaj je rezultat odražen u pokazatelju kojim se mjeri povećanje udjela obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji energije.
	Aktivnosti i povezani rezultati SC–a odnosit će se na sljedeće uslužne podsektore: turizam i trgovinu. U trećem Nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti procjenjuje se da bi ušteda u sektoru usluga tvorila 13 % u ukupnoj uštedi koja se namjerava ostvariti do 2020. Sektor usluga također ima važnu ulogu u postizanju ciljeva u pogledu obnovljivih izvora energije za 2020., posebno za cilj koji se odnosi na povećanje korištenja obnovljivih izvora energije u konačnoj potrošnji energije za potrebe grijanja i hlađenja. Potonji cilj je od posebnog značenja budući da je oko 45 % konačne potrošnje energije u poslovnim zgradama u južnom dijelu Hrvatske namijenjeno samo hlađenju. Stoga je predviđeno da će većina ulaganja biti usmjerena na proizvodnju solarne energije i mjere za povećavanje učinkovitosti rashladnih sustava. Uzimajući u obzir dodjelu predviđenu ovim SC–om, procjenjuje se (na temelju potrebnih mjera i njihovih troškova kako je utvrđeno strateškim dokumentima – trećim Nacionalnim akcijskim planom energetske učinkovitosti, Nacionalnim planom za obnovljive izvore energije i nacionalnim programima za obnovu poslovnih zgrada) da bi ovaj OP mogao doprinijeti ostvarenju ciljeva postavljenih za uslužni sektor s 30 %. Važno je napomenuti da te mjere uključuju ne samo energetsku učinkovitosti nego i projekte obnovljivih izvora energije. Takva je pretpostavka utemeljena na činjenici da ovaj SC uključuje privatni sektor (potencijalne MSP–ove i velika poduzeća) i stoga se procjenjuje da općenita (ili prosječna) razina financiranja ESF–a na projektnoj razini (ne prioritetnoj osi) neće biti viša od 40 %. Ti rezultati odraženi u pokazateljima godišnje uštede energije i povećanje udjela obnovljivih izvora energije temelje se na potrebnim mjerama i njihovim troškovima utvrđenima strateškim dokumentima – trećem Nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti, Nacionalnom planu za obnovljive izvore energije i nacionalnim programima za obnovu (različitih vrsta) zgrada. Ne samo da će se tim mjerama doprinijeti postizanju nacionalnih i europskih ciljeva u vezi s energetskih/klimatskih promjena, već će one doprinijeti većoj konkurentnosti. Važno je napomenuti da ovaj specifični cilj obuhvaća sve pružatelje usluga (ne samo MSP–ove), no podliježe relevantnim pravilima o državnoj potpori.

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		4bl – Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja OIE u proizvodnim industrijama						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
4b11	Udio obnovljive energije u bruto konačnoj potrošnji energije u proizvodnim industrijama	1000 tona	Manje razvijene	51,00	2012.	56,00	Ministarstvo gospodarstva	Jednom godišnje
4b12	Ušteda energije u proizvodnim industrijama	PJ	Manje razvijene	1,21	2010.	1,91	Ministarstvo gospodarstva	Jednom godišnje

Specifični cilj		4b2 – Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja OIE u privatnom uslužnom sektoru (turizam i trgovina)						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
4b21	Udio obnovljive energije u bruto konačnoj potrošnji energije u sektoru usluga	1000 tona	Manje razvijene	10,30	2012.	11,33	Ministarstvo gospodarstva	Jednom godišnje
4b22	Ušteda energije u sektoru usluga	PJ	Manje razvijene	0,33	2010.	0,63	Ministarstvo gospodarstva	Jednom godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	4b – Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u poduzećima

Glavne ciljne skupine i korisnici:
SC 4b1 i SC 4b2
Poduzeća (uključujući MSP–ove i veća poduzeća)
Primjeri aktivnosti koje će biti financirane radi postizanja specifičnih ciljeva:
SC 4b1 i SC 4b2

- Razvoj infrastrukture za obnovljive izvore energije u industrijskoj proizvodnji i uslužnom sektoru (turizam i trgovina), uključujući prelazak s konvencionalnih na alternativne izvore energije (OIE) kao što su: ugrađeni solarni kolektori, toplinske pumpe, visoko efikasna kogeneracija;
- Provedba mjera za povećavanje energetske učinkovitosti u industrijskoj proizvodnji i uslužnom sektoru (turizam i trgovina), uključujući:
- „meke mjere“ – uvođenje sustavnog upravljanja energijom, obavljanje energetskih pregleda, kontrola analiza potrošnje energije, pripremu planova za učinkovitije gospodarenje energijom, institucionalnu i organizacijsku procjenu i prijedloge za optimiranje poslovnih procesa u smislu uštede energije;
- Infrastrukturna ulaganja poput onih u pametna brojila i obnovu objekata, koja će doprinijeti postizanju ciljeva povezanih s energetskom učinkovitošću, unapređenje trenutačno korištenih tehnologija, provedba pilot–projekata.
- Aktivnosti promoviranja (info pultovi, brošure, reklame, televizijski spotovi) i savjetodavne usluge za poduzeća

Imajući u vidu da su MSP–ovi financirani primarno u okviru Prioritetne osi 3, razgraničenje potencijalnih aktivnosti (povezanih s energijom) između prioritetnih osi PO3 i PO4 će biti osigurano na sljedeći način: ako su mjere povezane s energijom dio cjelovite modernizacije proizvodnih tehnologija, opreme i strojeva (primjerice, kupnja novih proizvodnih tehnologija), bit će financirane u okviru PO3. U slučaju projekata koji obuhvaćaju samo mjere povezane s energijom u MSP–ovima (bilo da se radi o mjerama povezanim s energetskom učinkovitošću ili OIE–ovima), financiranje će se vršiti kroz PO4. Mjere energetske učinkovitosti koje su namijenjene obnovi industrijskih / servisnih objekata (npr. upravne zgrade ili proizvodne hale) bit će financirane kroz PO4.

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	4b – Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u poduzećima

Zajednička načela

Kriterije odabira i povezanu metodologiju odobrit će nadzorni odbor (Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), članak 110. stavak 2. točka (a)) i bit će primjenjivi na sve aktivnosti OP–a, pri čemu općenito uključuju:

- jasan i mjerljiv doprinos ciljevima relevantnih pokazatelja ostvarenja i pokazatelja rezultata
- zrelost nacrta projekta
- isplativost
- održivost (posebno financijsku)
- kapacitet provedbe
- usklađenost s načelima transparentnosti i nediskriminacije, jednake mogućnosti, socijalnu uključenost i održivi razvoj
- ako je primjenjivo, doprinos rješavanju pitanja specifičnih teritorijalnih prioriteta, komplementarnost/sinergiju s ostalim aktivnostima ESIF–a, doprinos provedbi makro–regionalnih strategija.

Što se tiče prihvatljivosti, aktivnosti će biti provjerene usporedbom s kriterijima koji proizlaze iz svih općih zahtjeva prihvatljivosti i zahtjeva prihvatljivosti specifičnih za sredstva, svim primjenjivim aktima EU–a i nacionalnim pravnim aktima, uključujući pravila o državnim potporama.

Specifična načela SC–ova

U pogledu prihvatljivosti, aktivnosti energetskog pregleda neće se smatrati prihvatljivima ako su obvezne u skladu s člankom 8. stavkom 4. Direktive o energetskoj učinkovitosti (2012/27/EU).

Budući da ovaj Investicijski prioritet (oba Specifična cilja) obuhvaća ulaganja u privatni sektor, prilikom odabira posvetit će se pozornost tome da se izbjegne prekomjerno financiranje pojedinačnih projekata tj. korištenje javnih sredstava kako bi se korisniku osigurala nepripadajuća korist na tržištu te tome da se omogući dostatna financijska poluga privatnih sredstava i osigura da doprinos iz ESI fondova ne rezultira znatnim gubitkom poslova na postojećim lokacijama u Uniji. Nadalje, u skladu s člankom 3. Uredbe 1301/2013 neće biti dozvoljeno financiranje društava u poteškoćama.

Budući da se ovi specifični ciljevi prvenstveno odnose na tržišno orijentirane korisnike (poduzeća), posebna pozornost se treba posvetiti osiguravanju sukladnosti s primjenjivim pravilima o državnim potporama, detaljno opisanim u Smjernicama o državnim potporama za zaštitu okoliša i energiju za razdoblje 2014.–2020., uključujući pravila o stopi maksimalnog intenziteta potpore, koja je manja za privatni sektor nego za javni. Nadalje, tijekom postupka odabira prioritet će imati projekti u kojima su predviđene mjere usmjerene na vrijednosti veće od propisanih ekoloških / energetskih normi i projekti koji donose najveće koristi u smislu smanjenja potrošnje energije i smanjenja stvaranja stakleničkih plinova. Konkretni pragovi za odabir projekata koji osiguravaju veće uštede energije i/ili veće korištenje OIE–ova odredit će se u okviru specifičnih poziva za dostavu projekata i mogu se razlikovati ovisno o vrsti ulaganja i specifičnoj industriji.

Što se tiče proizvodnje OIE–ova koji se mogu prijaviti za sustav zajamčenih tarifa važno je napomenuti da se korisnik neće moći istovremeno prijaviti za sustav zajamčenih tarifa (za proizvedene OIE–ove) i potporu iz ESI fondova, tj. ako se prijavi za sredstva iz ESI fondova u okviru ovog OP–a neće mu se odobriti sustav zajamčenih tarifa i obrnuto. Poštovanje ovog pravila nadzirat će Ministarstvo gospodarstva koje je dio upravljačke strukture za ovaj OP te također sudjeluje u procesu odobravanja sustava zajamčenih tarifa.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	4b – Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u poduzećima

Zbog prirode planiranih ulaganja, korištenje financijskih instrumenata predviđeno je za oba specifična cilja u sklopu investicijskog prioriteta. Očekuje se da će Europska investicijska banka izvršiti ex–ante evaluaciju i pružiti pomoć u uspostavi financijskih instrumenata u nekoliko sektora, uključujući energetsku učinkovitost i obnovljive izvore energije. Međutim, budući da je financijski instrument složen mehanizam, no i s obzirom na manjak važnog iskustva u korištenju financijskog instrumenta u prošlosti, očekuje se da će za njegovu uspostavu trebati značajna količina vremena i resursa. Stoga je u međuvremenu predviđeno korištenje klasičnih vrsta financiranja tj. shema za dodjelu bespovratnih sredstava. Takav sustav financiranja je razvijen u suradnji i pod vodstvom Jaspersa a oslanja se (u najvećoj mogućoj mjeri) na postojeći i tekući program energetske obnove zgrada, kao i na rad/savjete u sklopu Studije Svjetske banke o provedbi i financiranju radi povećanja energetske učinkovitosti u sektoru zgradarstva. Ovaj

sustav financiranja će služiti samo kao alat provedbe u fazama, s ciljem premošćivanja razdoblja do stavljanja financijskog instrumenta u upotrebu. To znači da će shema za dodjelu bespovratnih sredstava kao vrsta financiranja biti ograničene (financijske) pokrivenosti u usporedbi sa sveukupnom dodjelom te će biti strukturirana tako da se izbjegne prekomjerno subvencioniranje pojedinačnih ulaganja.

2.A.6.Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	4b – Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u poduzećima
Nije primjenjivo	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		4b – Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u poduzećima							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (prema potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
					muškarci	žene	Ukupno		
CO01	Produktivno ulaganje: Broj poduzeća koja primaju potporu	Poduzeća	EFRR	Manje razvijene			50,00	Ministarstvo gospodarstva	Jednom godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	**4c**
Naziv investicijskog prioriteta	**Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenja OIE u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade, te u stambenom sektoru**

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	**4c1**
Naziv specifičnog cilja	**Smanjenje potrošnje energije u zgradama javnog sektora**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Točnije, ovim će se SC–om u prvom redu podupirati mjera koja pridonosi ispunjenju obveze koja proizlazi iz Direktive o energetskoj učinkovitosti (2012/27/EU), a to je da se svake godine obnovi (u smislu energetske učinkovitosti) 3 % ukupne površine poda grijanih i/ili hlađenih zgrada u vlasništvu i uporabi središnje vlasti, kako bi se udovoljilo minimalnim zahtjevima energetske učinkovitosti. U pogledu specifičnih rezultata te imajući u vidu dostupna sredstva procjenjuje se da bi bilo moguće doprinijeti ostvarenju do 90 % ciljeva i mjera prema Nacionalnom programu za obnovu zgrada javnog sektora i trećem Nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti (tj. u smislu uštede). To znači da će očekivani rezultati (osim postizanja spomenutog cilja obnove 3 % godišnje) obuhvaćati smanjenje potrošnje energije za hlađenje/grijanje obnovljenih zgrada javnog sektora za 70 % čime će se postići godišnja ušteda od oko 50 GWh. Ta procjena temelji se na pretpostavci da će razina financiranja iz ESI fondova za obnovu zgrada javnog sektora biti viša nego za industrijski/uslužni sektor. Očekuje se tako značajan doprinos jer je najveći dio indikativnih sredstava za dodjelu za PO4 namijenjen ulaganjima u zgrade javnog sektora s obzirom na to da s jedne strane javne zgrade predstavljaju značajan potencijal za uštedu energije i troškova, a s druge strane od javnog sektora očekuje se da pruži primjer tj. osigura ulaganja i promjenu ponašanja koja će služiti kao primjer i katalizator za slična ulaganja u ostale kategorije zgrada. S obzirom na obnovljive izvore energije, postoji značajni potencijal u području OIE–ova fokusiran na upotrebu biomase, solarne energije i dizalica topline. Taj potencijal će biti postavljen za cilj kroz integrirani pristup, tj. tako da se sustavi za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za potrebe određenih zgrada podupire uz mjere energetske učinkovitosti, prvenstveno u svrhe grijanja / hlađenja zgrada.
Oznaka specifičnog cilja	**4c2**
Naziv specifičnog cilja	**Smanjenje potrošnje energije u stambenim zgradama (u višestambenim zgradama i obiteljskim kućama)**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	U pogledu specifičnih rezultata te imajući u vidu dostupna sredstva procjenjuje se da bi bilo moguće doprinijeti ostvarenju do 30 % ciljeva i mjera određenih u Nacionalnom programu za obnovu višestambenih zgrada i obiteljskih kuća i trećem Nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti (tj. u smislu uštede). To znači da će očekivani rezultat obuhvaćati smanjenje potrošnje energije za hlađenje/grijanje obnovljenih zgrada za 70 % čime će se postići godišnja ušteda od oko 40 GWh. Također se procjenjuje da će tijekom programskog razdoblja oko 10 000 kućanstava (uključujući nekoliko kućanstava u sklopu višestambenih zgrada i pojedinačnih kućanstava u obiteljskim kućama) imati koristi od poboljšanog gospodarenja energijom i potrošnjom. Procjena se temelji na pretpostavci da će razina financiranja iz ESI fondova za obnovu stambenih zgrada (višestambenih zgrada i obiteljskih kuća) biti viša od one za industrijski/uslužni sektor, no niža od one za zgrade javnog sektora. S obzirom na obnovljive izvore energije, postoji značajni potencijal u području OIE–ova fokusiran na upotrebu biomase, solarne energije i

	dizalica topline. Taj potencijal će biti postavljen za cilj kroz integrirani pristup,tj. tako da sustavi za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za potrebe određenih stambenih zgrada primjene uz mjere energetske učinkovitosti, prvenstveno u svrhe proizvodnje energije za potrebe hlađenja/grijanja.
Oznaka specifičnog cilja	**4c3**
Naziv specifičnog cilja	**Povećanje učinkovitosti sustava toplinarstva**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Glavni cilj ovog SC–a je poboljšanje energetske učinkovitosti sveukupnog sustava centralnog grijanja i razine usluga koje se pružaju kućanstvima. Stoga se glavni rezultati koji su u skladu s postavljenim ciljevima odnose na uštedu u konačnoj potrošnji energije u prvom redu zbog smanjenja gubitaka u mreži centralnog grijanja. Imajući u vidu dokument Svjetske banke „Procjena – problemi i mogućnosti za sektor centralnog grijanja“ u kojem se procjenjuje da je potrebno obnoviti 80 % mreže vrijednosti do 100 milijuna EUR, može se očekivati da će se veliki dio mreže centralnog grijanja fizički obnoviti u sklopu ovog SC–a. Točnije, procjenjuje se da bi se smanjenjem gubitka topline kroz ulaganja mogla uštedjeti energija u vrijednosti od 1 PJ, što predstavlja 5 % cilja utvrđenog u okviru trećega Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti. Ulaganjima bi se također postiglo smanjenje emisije CO2 zahvaljujući boljoj energetskoj učinkovitosti sustava centralnog grijanja i zamjeni kotlova na lož–ulje čišćim gorivima, no trenutačno je ovaj rezultat teško kvantificirati. Što se tiče izravnog smanjenja gubitaka topline, očekuje se da u obnovljenim dijelovima mreže centralnog grijanja ti gubici neće premašivati 10 % (što je gornja granica međunarodnih standarda).
Oznaka specifičnog cilja	**4c4**
Naziv specifičnog cilja	**Povećanje učinkovitosti sustava javne rasvjete**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Glavni rezultat očekuje se u uštedi potrošnje električne energije. U okviru trećega Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti predviđa se da će se tri četvrtine ukupne potrošnje električne energije za javnu rasvjetu pokriti odgovarajućim mjerama za modernizaciju sustava javne rasvjete do 2020. Na temelju iskustva iz nacionalno financiranih programa, mjerama u sklopu sustava javne rasvjete bi se, prema očekivanjima, uspjela ostvariti ušteda do 60 GWh godišnje. Planirani rezultati u okviru ovog SC–a bit će s jedne strane podložni ograničeno dostupnim dodijeljenim sredstvima, no čak i relativno malen iznos sufinanciranja iz ESI fondova može imati znatan učinak. Naime svrha je ovog SC–a doprinijeti ostvarenju cilja definiranog u okviru trećeg Nacionalnog akcijskog plana energetske učinkovitosti, a to je ostvariti uštedu konačne potrošnje energije u sustavima javne rasvjete u vrijednosti od 1 PJ do 2020., što iznosi oko 50 % uštede procijenjene do 2020. za sektor javne rasvjete. To odgovara smanjenju potrošnje električne energije za 6 % godišnje za uslugu javne rasvjete.

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		4c1 – Smanjenje potrošnje energije u zgradama javnog sektora						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
4c11	Prosječna energija potrebna za grijanje/hlađenje u obnovljenim zgradama javnog sektora	kWh/m2	Manje razvijene	250,00	2014.	50,00	Sustav za monitoring i verifikaciju ušteda; izvješća povezana s Nacionalnim akcijskim planom energetske učinkovitosti, nacionalni informacijski sustav za gospodarenje energijom (ISGE)	Jednom godišnje
Specifični cilj		4c2 – Smanjenje potrošnje energije u stambenim zgradama (u višestambenim zgradama i obiteljskim kućama)						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
4c21	Prosječna potražnja energije za grijanje/hlađenje u obnovljenim stambenim zgradama	kWh/m2	Manje razvijene	250,00	2014.	50,00	Sustav za monitoring i verifikaciju ušteda; izvješća povezana s Nacionalnim akcijskim planom energetske učinkovitosti	Jednom godišnje
Specifični cilj		4c3 – Povećanje učinkovitosti sustava toplinarstva						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja

4c31	Gubitci topline u mrežama centralnog grijanja	Postotak	Manje razvijene	12,00	2013.	8,00	Ministarstvo gospodarstva	Jednom godišnje
Specifični cilj		4c4 – Povećanje učinkovitosti sustava javne rasvjete						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
Specifični cilj		4c1 – Smanjenje potrošnje energije u zgradama javnog sektora						
4c41	Ušteda energije u javnoj rasvjeti	PJ	Manje razvijene	0,08	2012.	0,90	Ministarstvo gospodarstva	Jednom godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	4c – Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenje obnovljivih izvora energije u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade, te u stambenom sektoru

Glavne ciljne skupine i korisnici:
4c1 Javna tijela / ustanove / tijela (vlasnici zgrada javnog sektora);
4c2 fizičke osobe (vlasnici stambenih zgrada/kuća) kao krajnji korisnici;
4c3 i 4c4 tijela regionalne i lokalne samouprave, tvrtke koje se bave javnim uslugama

Primjer aktivnosti koje će se financirati u svrhu ostvarenja specifičnih ciljeva:
4c1 i 4c2

- Provedba programa energetske obnove zgrada (javne i stambene), promicanje cjelovite obnove, uključujući povođenje energetskih pregleda, energetsko certificiranje, izradu projektne dokumentacije, poticanje sklapanja ugovora o energetskom učinku i provođenja mjera obnove poput zamjene starih prozora novima (U–vrijednosti niže od propisanog), zadovoljavanje minimalnih zahtjeva u pogledu toplinske izolacije, rekonstrukcija/ugradnja sustava za grijanje/hlađenje, uvođenje razdjelnika topline, ugradnje dizalica topline itd.

- Ugradnja pametnih brojila, pružanje točnih povratnih informacija u vezi s neposrednom potrošnjom energije, uvođenje sustava upravljanja energijom u domaćinstvu, uključujući razne mogućnost bežične komunikacije (za pametno mjerenje) koji pridonose posebnom cilju dopuštajući korisnicima pažljivije, učinkovitije i ekonomičnije korištenje i upravljanje izvorima energije.

- Mjere kojima se promiče gradnja zgrada gotovo nulte energije, čime bi se postupno postigla radikalna promjena u načinu na koji se energija koristi u građevinskom sektoru;

- Promicanje korištenja obnovljivih izvora energije u svim kategorijama zgrada (zgradama javnog sektora i stambenom sektoru) primjerice ugradnjom sustava za solarno grijanje, toplana na biomasu itd., visokoučinkovita kogeneracija na bazi obnovljivih izvora energije, time zamjenjujući konvencionalno korištena goriva i pružajući stabilne i sigurne neovisne izvore energije, što je od izrazite važnosti u slučaju zabačenijih područja.

- Aktivnosti povezane s upravljanjem, edukacijom i komunikacijom: pomoć u uspostavi kapaciteta za provođenje mjera energetske učinkovitosti u općinama/županijama,

priprema planova energetske učinkovitosti na regionalnoj/lokalnoj razini, uvođenje IT–programa za kontinuirano praćenje i analizu potrošnje energije, radionice za širu javnost, edukacija energetskih savjetnika, promotivne aktivnosti (materijali za informiranje, brošure, reklame)

4c3

- Ulaganja u mrežu toplinarstva – renovacija i modernizacija, uključujući mjere usmjerene smanjivanju gubitka topline, vode i pare
- Renovacija kotlova i ulaganja u čišće i efikasnije tehnologije / tehnološki napredne tehnologije, uključujući potencijalni prelazak na korištenje obnovljivih izvora energije (primarno na biomasu) i integraciju bioplina u javni sustav grijanja,
- Kampanje za podizanje svijesti javnosti i informiranje o korištenju sustava toplinarstva.

4c4

- Mjere povećavanja učinkovitosti sustava javne rasvjete, tj. zamjena trenutnih (starih) svjetala učinkovitijima, uključujući uvođenje LED–tehnologije u široj mjeri.

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	4c – Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenje obnovljivih izvora energije u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade, te u stambenom sektoru

Zajednička načela

Kriterije odabira i povezanu metodologiju odobrit će nadzorni odbor (Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), članak 110. stavak 2. točka (a)) i bit će primjenjivi na sve aktivnosti OP–a, pri čemu općenito uključuju:

- jasan i mjerljiv doprinos ciljevima relevantnih pokazatelja ostvarenja i pokazatelja rezultata
- zrelost nacrta projekta
- isplativost
- održivost (posebno financijsku)
- kapacitet provedbe
- usklađenost s načelima transparentnosti i nediskriminacije, jednake mogućnosti, socijalnu uključenost i održivi razvoj
- ako je primjenjivo, doprinos rješavanju pitanja specifičnih teritorijalnih prioriteta, komplementarnost/sinergiju s ostalim aktivnostima ESIF–a, doprinos provedbi makro–regionalnih strategija.

Što se tiče prihvatljivosti, aktivnosti će biti provjerene usporedbom s kriterijima koji proizlaze iz svih općih zahtjeva prihvatljivosti i zahtjeva prihvatljivosti specifičnih za sredstva, svim primjenjivim aktima EU–a i nacionalnim pravnim aktima, uključujući pravila o državnim potporama.

Specifična načela SC–ova

Specifični ciljevi 4c1 i 4c2

Energetski pregledi obvezan su preduvjet za ulaganja u zgrade, tj. neće se započeti s ulaganjem prije dovršetka energetskog pregleda. Međutim, važno je napomenuti da su

energetski pregledi prihvatljivi za sufinanciranje u okviru ovih SC–ova, ne dovodeći u pitanje odredbe Direktive o energetskoj učinkovitosti 2012/27/EU.

Glavni kriteriji za prioritete pri odabiru ulaganja će se odnositi na razinu planirane uštede, pri čemu će prioritet biti cjelovita obnova koje dovodi do značajnih energetskih ušteda (obično od oko 30 % do 60 %). Uz to, prioritet će biti smanjenje potrošnje energije u zgradama energetskog razreda D ili nižeg, izgrađenih prije 1987.

Osim koristi strogo povezanih s energijom, tijekom odabira će također biti uzet u obzir doprinos razvoju lokalnih gospodarstava putem tehnološkog razvoja i kreiranja novih poslova unutar aktivnosti obnove i korištenja lokalno dostupnih OIE–ova (biomasa, solarna energija).

Pozornost se treba posvetiti primjeni (ako je moguće, u skladu s preporukom nakon izvršenog energetskog pregleda) integriranog pristupa, tj. uključivanju i udruživanju mjera povezanih s energetskom učinkovitosti i OIE–ovima u zgradama koje će biti predmet obnove. Što se tiče proizvodnje OIE–ova koji se mogu prijaviti za sustav zajamčenih tarifa važno je napomenuti da se korisnik neće moći istovremeno prijaviti za sustav zajamčenih tarifa (za proizvedene OIE–ove) i potporu iz ESI fondova, tj. ako se prijavi za sredstva iz ESI fondova u okviru ovog OP–a neće mu se odobriti sustav zajamčenih tarifa i obrnuto. Poštovanje ovog pravila nadzirat će Ministarstvo gospodarstva koje je dio upravljačke strukture za ovaj OP te također sudjeluje u procesu odobravanja sustava zajamčenih tarifa.

Investicijski prioritet	4c – Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenje obnovljivih izvora energije u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade, te u stambenom sektoru

Specifični cilj 4c3
Što se tiče sustava toplinarstva, ulaganja će biti usmjerena na postojeći sustav, odnosno odabir će se ograničiti na trenutačna urbana područja s ugrađenim sustavom toplinarstva, pri čemu će se prednost dati područjima na kojima se toplinarstvo više koristi. Imajući u vidu činjenicu da je sustav toplinarstva zasad u većoj mjeri razvijen samo u nekoliko većih gradova, ovaj specifični cilj se namjerava provesti u sklopu integriranog teritorijalnog pristupa. Istovremeno, u tijeku odabira operacija, posebno će se paziti da su ulaganja u toplinarstvo usklađena s ulaganjima u sklopu specifičnih ciljeva 4c1 i 4c2, zato što je glavni korisnik sustava toplinarstva sektor zgradarstva (kućanstva i javna infrastruktura), a u cilju razvijanja integralnog koncepta (za sustav toplinarstva i zgrade spojene na njega). S ciljem osiguravanja učinkovitog korištenja dostupnih sredstava dodijeljenih iz EFRR–a Upravljačko tijelo ishodit će potvrdu o financijskoj provedivosti i održivosti predloženih ulaganja.

Specifični cilj 4c4
Što se tiče sustava javne rasvjete, sva ulaganja će morati biti dio akcijskih planova za energetski učinkovitu javnu rasvjetu koje moraju razviti lokalna/regionalna tijela. Kad je riječ o određivanju prioriteta, investicijski prioriteti odredit će se u skladu s predviđenim iznosom uštede.

Specifični ciljevi 4c1, 4c2, 4c3 i 4c4
Ulaganja planirana u okviru ovog IP–a imaju, u načelu, značajni izvor prihoda, te će stoga posebna pozornost biti posvećena izbjegavanju prekomjernog (javnog) financiranja i omogućavanju dostatne financijske poluge privatnih sredstava.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	4c – Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenje obnovljivih izvora energije u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade, te u stambenom sektoru

Zbog naravi planiranih ulaganja, namjera je koristiti financijske instrumente za specifične ciljeve 4c1 i 4c2. Očekuje se da će Europska investicijska banka izvršiti ex–ante evaluaciju i pružiti pomoć u uspostavi financijskih instrumenata u nekoliko sektora, uključujući energetsku učinkovitost i obnovljive izvore energije. Međutim, budući da je financijski instrument složeni mehanizam, no i s obzirom na manjak važnog iskustva u korištenju financijskog instrumenta u prošlosti, očekuje se da će za njegovu uspostavu trebati značajna količina vremena. Stoga se s ciljem osiguravanja provedbe programa i postizanja ciljeva/namjena određenih za energetsku učinkovitost i obnovljive izvore energije u međuvremenu namjerava koristiti klasičnija vrsta financiranja tj. shema za dodjelu bespovratnih sredstava. Takav sustav financiranja je razvijen u suradnji i pod vodstvom Jaspersa a oslanja se (u najvećoj mogućoj mjeri) na postojeći i tekući program energetske obnove zgrada, kao i na rad/savjete u sklopu Studije Svjetske banke o provedbi i financiranju radi povećanja energetske učinkovitosti u sektoru zgradarstva. Ovaj sustav financiranja će služiti samo kao alat provedbe u fazama, s ciljem premošćivanja razdoblja do stavljanja financijskog instrumenta u upotrebu. To znači da će shema za dodjelu bespovratnih sredstava kao vrsta financiranja biti ograničene (financijske) pokrivenosti u usporedbi sa sveukupnom dodjelom te će biti strukturirana tako da se izbjegne prekomjerno subvencioniranje pojedinačnih ulaganja.

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	4c – Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenje obnovljivih izvora energije u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade, te u stambenom sektoru
Nije primjenjivo	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		4c – Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenje obnovljivih izvora energije u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade, te u stambenom sektoru							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (po potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvješćivanja
					muškarci	žene	Ukupno		
CO31	Energetska učinkovitost: Broj kućanstava s poboljšanom klasifikacijom potrošnje energije	Kućanstva	EFRR	Manje razvijene			10.451,00	ISU	Jednom godišnje
CO32	Energetska učinkovitost: Smanjenje primarne potrošnje energije na godišnjoj razini u javnim zgradama	kWh/godina	EFRR	Manje razvijene			55.100.000,00	ISU	Jednom godišnje

4c22	Smanjenje primarne potrošnje energije u zgradama stambenog sektora	GWh/godina	EFRR	Manje razvijene			167,00	ISU	Jednom godišnje
4c32	Ukupna ušteda s obzirom na energetsku učinkovitost u sustavu toplinarstva	PJ	EFRR	Manje razvijene			1,00	Ministarstvo gospodarstva	Jednom godišnje
4c42	Smanjenje potrošnje električne energije za javnu rasvjetu	% godišnje	EFRR	Manje razvijene			6,00	Ministarstvo gospodarstva i Fond za energetsku učinkovitost	Jednom godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	**4d**
Naziv investicijskog prioriteta	**Razvoj i provedba pametnih sustava distribucije koji djeluju pri niskim i srednjim razinama napona**

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	4d1
Naziv specifičnog cilja	Pilot–projekt uvođenja naprednih mreža
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Što se tiče uvođenja novih tehnologija (uglavnom na temelju IT–a) u distribucijske sustave, korištenje je praktički tek započelo. To se odnosi na razvoj naprednog mjernog sustava (za rješavanje primarno u sklopu specifičnih ciljeva 4c1 i 4c2) i napredne mreže. Rezultat koji će se postići na temelju ovog specifičnog cilja bit će povezan s „informatizacijom“ distribucijske mreže električne energije kroz tri do pet projekata kako bi se: • prikupili mjerni podaci potrebni za izračun stvarnih gubitaka u srednjenaponskoj mreži, • usporedbom ukupne energije kojom opskrbljuje jedna niskonaponska trafostanica (MV/LV) i sve potrošnje/proizvodnje korisnika mreže

	koji su spojeni na tu trafostanicu mogla otkriti područja s velikim gubitcima u niskonaponskoj mreži. Ugradnjom naprednih brojila i opreme u niskonaponski transformator 20/10/0, 4 kV planira se postići sljedeće: praćenje opterećenja niskonaponskih trafostanica, izračun gubitaka u srednjenaponskoj distribucijskoj mreži, pronalazak i smanjivanje gubitaka u niskonaponskoj mreži i smanjenje emisije CO2, prikupljanje ulaznih podataka za analizu masovne ugradnje naprednih brojila, analiza učinaka i jednostavnija integracija distribuiranih obnovljivih izvora energije, bolje održavanje distribucijske mreže i planiranje razvoja, poboljšanje u pogledu dodatnih kapaciteta i (posebno) pouzdanosti trenutačnog sustava. Stoga bi se ovim SC–om trebalo postići uvođenje koncepta naprednih mreža u hrvatsku distribucijsku mrežu kao inicijalnog (pilot) projekta.

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		4d1 - Pilot–projekt uvođenja naprednih mreža						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
4d11	Gubici u distribucijskoj mreži u kojoj je primijenjen koncept „naprednih mreža“ (od ukupne potrošnje struje na distribucijskoj razini)	Postotak	Manje razvijene	8.70	2012.	7.60	Ministarstvo gospodarstva; Operator distribucijskog sustava	Jednom godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	4d – Razvoj i provedba pametnih sustava distribucije koji djeluju pri niskim i srednjim razinama napona
Glavne ciljne skupine i korisnici:	

(Javna) poduzeća nadležna za distribucijsku mrežu (operatori distribucijskog sustava), tijela lokalne vlasti primjer aktivnosti koje će se financirati u svrhu ostvarenja specifičnih ciljeva • Promicanje i uvođenje tehnologija naprednih mreža u odabranim područjima, kao i drugih mjera gospodarenja energijom povezanih s informatičkim tehnologijama (poput automatizacije i daljinskog upravljanja) kojima se jača i usklađuje potrošnja s proizvodnjom • Aktivnosti pripreme i realizacije projekta

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	4d – Razvoj i provedba pametnih sustava distribucije koji djeluju pri niskim i srednjim razinama napona
Zajednička načela Kriterije odabira i povezanu metodologiju odobrit će nadzorni odbor (Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), članak 110. stavak 2. točka (a)) i bit će primjenjivi na sve aktivnosti OP–a, pri čemu općenito uključuju: • jasan i mjerljiv doprinos ciljevima relevantnih pokazatelja ostvarenja i pokazatelja rezultata • zrelost nacrta projekta • isplativost • održivost (posebno financijsku) • kapacitet provedbe • usklađenost s načelima transparentnosti i nediskriminacije, jednake mogućnosti, socijalnu uključenost i održivi razvoj • ako je primjenjivo, doprinos rješavanju pitanja specifičnih teritorijalnih prioriteta, komplementarnost/sinergiju s ostalim aktivnostima ESIF–a, doprinos provedbi makro–regionalnih strategija. Što se tiče prihvatljivosti, aktivnosti će biti provjerene usporedbom s kriterijima koji proizlaze iz svih općih zahtjeva prihvatljivosti i zahtjeva prihvatljivosti specifičnih za sredstva, svim primjenjivim aktima EU–a i nacionalnim pravnim aktima, uključujući pravila o državnim potporama. Specifična načela SC–ova	

Pilot–područja obuhvaćena ovim specifičnim ciljem će odabrati Ministarstvo gospodarstva i operatori sustava, imajući u vidu tehničke kriterije (kao što su podzemna kablovska mreža ili zračni, izolirani ili neizolirani kablovi), stanje mreže (tj. stupanj dotrajalosti mrežnog sustava) i ekonomske kriterije (isplativost). S obzirom na prirodu ulaganja i dostupnost resursa, procjena je da bi samo 3–5 lokacija (pilot–područja) bilo podložno financiranju. Ti pilot–projekti/područja će biti odabrana s ciljem predstavljanja dvije vrste područja • Veći gradovi (tj. Zagreb i Split) gdje je koncentracija potrošača najveća te su stoga najveći gubici i potencijalna ušteda. • Gradovi srednje veličine (tj. Varaždin i Dubrovnik), budući da predstavljaju najčešću vrstu naselja u Hrvatskoj.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	4d – Razvoj i provedba pametnih sustava distribucije koji djeluju pri niskim i srednjim razinama napona
Nije primjenjivo	

2.A.6.Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	4d – Razvoj i provedba pametnih sustava distribucije koji djeluju pri niskim i srednjim razinama napona
Nije primjenjivo	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		4d – Razvoj i provedba pametnih sustava distribucije koji djeluju pri niskim i srednjim razinama napona							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (prema potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
					muškarci	žene	Ukupno		
CO33	Energetska učinkovitost: Broj dodatnih	Korisnici	EFRR	Manje razvijene			5.800,00	ISU	Jednom godišnje

	korisnika povezanih s naprednim mrežama									

2.A.8 Okvir uspješnosti

Tablica 6: Okvir uspješnosti prioritetnih osi (po fondu te, za EFRR i ESF, po kategoriji regije)

Prioritetna os													
						4 – Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije							
Oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili ključni provedbeni korak	Mjerna jedinica, tamo gdje je prikladno	Fond	Kategorija regije	Kontrolna točna za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podatka	Objašnjenje značaja pokazatelja, prema potrebi
						muškarci	žene	Ukupno	muškarci	žene	Ukupno		
CO31	O	Energetska učinkovitost: Broj kućanstava s poboljšanom klasifikacijom potrošnje energije	Kućanstva	EFRR	Manje razvijene			4.000			10.451,00	ISU	Izlazni pokazatelj povezan s intervencijama koje predstavljaju 19 % dodijeljenih financijskih sredstava Prioritetne osi 4 (EFRR)
CO32	O	Energetska učinkovitost: Smanjenje primarne potrošnje energije na godišnjoj razini u javnim zgradama	kWh/godina	EFRR	Manje razvijene			55.100.000			55.100.000,00	ISU	Izlazni pokazatelj povezan s intervencijama koje predstavljaju 40 % dodijeljenih financijskih

													sredstava Prioritetne osi 4 (EFRR). Pokazatelj ima isti konačni cilj i osnovu zbog svoje definicije kojom se mjeri ukupno smanjenje godišnje potrošnje, a ne ukupna ušteda u potrošnji.
1	F	Ukupan iznos potvrđenih prihvatljivih izdataka	Euro	EFRR	Manje razvijene			123.475.833			531.810.805,00	Ministarstvo financija	

Dodatne kvalitativne informacije o uspostavi okvira uspješnosti

Odabrana su dva pokazatelja neposrednih rezultata (koji su zajednički), budući da se odnose na glavnu prioritetnu aktivnost (ulaganje u energetsku obnovu zgrada i kućanstava) i većinu resursa u okviru Prioritetne osi 4. Posebno, specifični cilj PO–a namijenjen zgradama pokriva približno 60 % ukupnih alociranih sredstava u sklopu PO–a.

Budući da se očekuje se da će kontrolne točke za 2018. biti relativno niske, (imajući u vidu da su mjere energetske učinkovitosti (čak i u zgradama javnog sektora) iznimno kompleksne i da je potrebno vremena da cijeli sustav bude uspostavljen i potpuno djelotvoran; Osim toga, u Hrvatskoj se po prvi put provodi ova vrsta mjera pomoću sredstava iz strukturnih fondova), dodan je pokazatelj „Glavni provedbeni korak“.

2.A.9 Kategorije intervencije

Kategorije intervencije koje odgovaraju sadržaju prioritetne osi na temelju nomenklature koju je usvojilo Vijeće te indikativna analiza potpore Unije.

Tablice 7–11: Kategorije intervencije Tablica 7: Dimenzija 1 – Područje intervencije

Prioritetna os	4 – Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	010. Obnovljiva energija: solarna	35,000.000,00
EFRR	Manje razvijene	011. Obnovljiva energija: biomasa	60.000.000,00

EFRR	Manje razvijene	013. Obnova energetske učinkovitosti javne infrastrukture, pokazni projekti i pomoćne mjere	181.810.805,00
EFRR	Manje razvijene	014. Obnova energetske učinkovitosti postojećeg stambenog fonda, pokazni projekti i pomoćne mjere	90.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	015. Sustavi distribucije inteligentne energije na srednjim i niskim stupnjevima napona (uključujući pametne mreže i IKT sustave)	20.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	016. Visoko učinkovita kogeneracija i toplinarstvo	80.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	068. Projekti energetske učinkovitosti i pokazni projekti u MSP–ovima te pomoćne mjere	20.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	069. Potpora ekološki prihvatljivim postupcima proizvodnje i resursnoj učinkovitosti u MSP–ovima	20.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	070. Promicanje energetske učinkovitosti u velikim poduzećima	25.000.000,00

Tablica 8: Dimenzija 2 – Oblik financiranja

Prioritetna os	4 – Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	01. Bespovratna sredstva	270.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	04. Potpora kroz financijske instrumente: zajam ili njegov ekvivalent	131.810.805,00
EFRR	Manje razvijene	05. Potpora kroz financijske instrumente: jamstvo ili njegov ekvivalent	130.000.000,00

Tablica 9: Dimenzija 3 – Vrsta teritorija

Prioritet na os	4 – Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije

Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	01. Velika urbana područja (gusto naseljena > 50 000 stanovnika)	100.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	02. Velika urbana područja (gusto naseljena > 50 000 stanovnika)	150.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	07. Nije primjenjivo	281.810.805,00

Tablica 10: Dimenzija 4 – Mehanizmi teritorijalne provedbe

Prioritetna os	4 – Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	01. Integrirano teritorijalno ulaganje – Urbano	80.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	07. Nije primjenjivo	451.810.805,00

Tablica 11: Dimenzija 6 – Sporedni predmet Europskog socijalnog fonda (samo Europski socijalni fond i Inicijativa za zapošljavanje mladih)

Prioritetna os	4 – Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima

2.A.10 Sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći, uključujući, gdje je potrebno, aktivnosti kojima se jača administrativni kapacitet nadležnih tijela uključenih u kontrolu i upravljanje programima i korisnicima (prema potrebi) (po prioritetnoj osi)

Prioritetna os:	4 – Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije
Glavne vrste mjera tehničke pomoći predviđene u sklopu PO 4 su sljedeće: • promotivne aktivnosti kojima se želi potaknuti razne dionike (građane, privatni sektor, itd.) na provedbu mjera energetske učinkovitosti i OIE–ova, kao i bolje gospodarenje energijom; • pomoć relevantnim nadležnim tijelima i korisnicima u pripremi i provedbi mjera povezanih s energetskom učinkovitošću i obnovljivih izvorima energije, s obzirom da su vrlo kompleksne i zahtijevaju posebno znanje. Aktivnost pripreme projekta je horizontalna aktivnost unutar prioritetne osi (primjenjiva na sve specifične ciljeve).	

2.A.1 Prioritetna os

Oznaka prioritetne osi	5
Naziv prioritetne osi	Klimatske promjene i upravljanje rizicima

2.A.2 Opravdavanje za uspostavu prioritetne osi koja obuhvaća više od jedne kategorije regija, tematskog cilja ili fonda (prema potrebi)

2.A.3 Fond, kategorija regije i osnovica za obračun potpore Unije

Fond	Kategorija regije	Osnovica za obračun (ukupni prihvatljivi izdaci ili prihvatljivi javni izdaci)	Kategorija regije za najudaljenije regije i sjeverne rijetko naseljene regije (prema potrebi)
EFRR	Manje razvijene	Ukupno	

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	5a
Naziv investicijskog prioriteta	Podupiranje ulaganja za prilagodbu na klimatske promjene, uključujući pristupe temeljene na ekosustavu

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	5a1
Naziv specifičnog cilja	Poboljšanje praćenja, predviđanja i planiranja mjera prilagodbe klimatskim promjenama
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	U skladu s okvirom koji je postavljen u okviru šestog Nacionalnog izvješća o klimatskim promjenama glavni će se rezultat postići modernizacijom meteorološke mreže kojom će se osigurati da se na 100 % teritorija Republike Hrvatske provodi redovito praćenje i procjena utjecaja klimatskih promjena, kao i da su dostupni alati za modeliranje za procjenu utjecaja klimatskih promjena i učinaka potencijalnih mjera prilagodbe.

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		5a1 – Poboljšanje praćenja, predviđanja i planiranja mjera prilagodbe klimatskim promjenama						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
5a11	Teritorij na kojem se provodi stalno praćenje i procjena učinaka klimatskih promjena	Postotak	Manje razvijene	20,00	2013.	100,00	Državni hidrometeorološki zavod	Jednom godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	5a – Podupiranje ulaganja za prilagodbu na klimatske promjene, uključujući pristupe temeljene na ekosustavu
Glavne ciljne skupine i korisnici: Javne ustanove koje se bave klimatskim promjenama i utjecajima (nadležna ministarstva, Državni hidrometeorološki zavod), Hrvatske vode, tijela lokalne vlasti, NVO–ovi, znanstvene i akademske institucije. Primjeri aktivnosti koje se financiraju kako bi se postigli specifični ciljevi	

- Mjere za poboljšanje kvalitete i raspoloživosti podataka u svrhu praćenja klime, prikupljanja podataka, modeliranja, analize i predviđanja informacija vezanih uz klimu, uključujući sustav upozoravanja kao ključnog preduvjeta za odgovarajuće planiranje i provedbu adaptacijskih mjera. To uključuje primijenjena istraživanja vezana uz utjecaje klimatskih promjena i potrebe prilagodbe.

- Jačanje administrativnih i tehničkih kapaciteta javnih ustanova koje se bave klimatskim promjenama (primarno osposobljavanje administrativnih službenika s ciljem povećanja stručnosti)

- Izgrađivanje svijesti o utjecaju klimatskih promjena na nacionalnoj i lokalnoj razini, čime se omogućava efikasnije uvođenje mjera prilagodbe. To će uključivati komunikacijske strategije, radionice i javne događaje, pripremu i dijeljenje edukacijskih materijala, savjetovanje stanovništva, internetske informacijske portale itd.

- Integracija klimatskih promjena u postupak planiranja pripremanjem akcijskih planova za prilagodbu klimatskim promjenama na lokalnim razinama, integracijom mjera prilagodbe u sve strateške i razvojne dokumente, razvoj planova za sprječavanje učinaka klimatskih promjena u sektorima koji su osjetljivi na klimatske promjene i razvoj metoda i normi za provedbu mjera prilagodbe.

Investicijski prioritet	5a – Podupiranje ulaganja za prilagodbu na klimatske promjene, uključujući pristupe temeljene na ekosustavu

Zajednička načela
Kriterije odabira i povezanu metodologiju odobrit će nadzorni odbor (Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), članak 110. stavak 2. točka (a)) i bit će primjenjivi na sve aktivnosti OP–a, pri čemu općenito uključuju:

- jasan i mjerljiv doprinos ciljevima relevantnih pokazatelja ostvarenja i pokazatelja rezultata

- zrelost nacrta projekta

- isplativost

- održivost (posebno financijsku)

- kapacitet provedbe

- usklađenost s načelima transparentnosti i nediskriminacije, jednake mogućnosti, socijalnu uključenost i održivi razvoj

- ako je primjenjivo, doprinos rješavanju pitanja specifičnih teritorijalnih prioriteta, komplementarnost/sinergiju s ostalim aktivnostima ESIF–a, doprinos provedbi makro–regionalnih strategija.

Što se tiče prihvatljivosti, aktivnosti će biti provjerene usporedbom s kriterijima koji proizlaze iz svih općih zahtjeva prihvatljivosti i zahtjeva prihvatljivosti specifičnih za sredstva, svim primjenjivim aktima EU–a i nacionalnim pravnim aktima, uključujući pravila o državnim potporama.

Specifična načela SC–ova
Kako je navedeno, SC će se provoditi u fazama. Potencijalna ulaganja odabrat će se nakon što se Nacionalnom strategijom prilagodbe uspostave sustav za praćenje i predviđanje te okvir za planiranja i politike.

- U prvoj fazi operacija će biti odabrana prvenstveno u skladu s doprinosom operacije specifičnom cilju. Točnije, za primijenjena istraživanja glavni kriterij će biti doprinos predloženog istraživanja definiranju najboljih potencijalnih mjera prilagodbe u najranjivijim sektorima dok će u smislu nadzora naglasak biti na isplativosti (najbolja vrijednost za novac) u smislu primjene tehnologija za meteorološku mrežu i djelotvornom integriranju iste u postojeći sustav.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	5a – Podupiranje ulaganja za prilagodbu na klimatske promjenea, uključujući pristupe temeljene na ekosustavu
Nije primjenjivo	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	5a – Podupiranje ulaganja za prilagodbu na klimatske promjene, uključujući pristupe temeljene na ekosustavu
Nije primjenjivo	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		5a – Podupiranje ulaganja za prilagodbu na klimatske promjene, uključujući pristupe temeljene na ekosustavu							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (prema potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
					muškarci	žene	Ukupno		
5a12	Potpuno automatizirane površinske meteorološke postaje (kopnene i pomorske), i meteorološke postaje na tlu visinske meteorološke postaje	Broj	EFRR	Manje razvijene			450,00	Državni hidrometeorološki zavod, ISU	Jednom godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	**5b**
Naziv investicijskog prioriteta	**Poticanje ulaganja koja se odnose na posebne rizike, osiguranje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava za upravljanje katastrofama**

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	5b1
Naziv specifičnog cilja	Jačanje sustava upravljanja katastrofama
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	U skladu s analizom, glavni rezultat u sklopu ovog specifičnog cilja jest smanjenje na najmanju moguću mjeru šteta uzrokovanih nepovoljnim vremenskim uvjetima i druge opasnosti i to a) daljnjim razvojem sustava upravljanja u slučaju katastrofa i b) rješavanjem određenih prioritetnih rizika. Razvoj sustava upravljanja u kriznim situacijama postići će se jačanjem administrativnih i tehničkih kapaciteta te podizanjem svijesti, educiranjem, opremanjem i pripremanjem stanovništva i spasilačkih timova, kao i težnjom ka održivom razvoju. U pogledu obuke, kroz ERFF će se osigurati 200 odgovarajuće osposobljenih članova tima za sve četiri zone određene analizom. Odgovarajuće osposobljeni timovi raspolagat će nakon završetka obuke nizom provjerenih vještina i opremom u skladu s unaprijed definiranim potrebama (u skladu s Odlukom o osnivanju Interventnih specijalističkih postrojbi civilne zaštite koju je izdao DUZS) i postojećim opasnostima (prema Procjeni opasnosti). Uzimajući u obzir potrebe za ulaganjem u mjere obrane od poplava koje su određene Strategijom za upravljanje vodama koja je usvojena 2008., procjenjuje se da se provedbom mjera iz ovog SC–a ukupno područje s potencijalno značajnim rizikom od poplava (APSFR) definirano Prethodnom procjenom rizika od poplava (PFRA) koje čini 53 % ukupne površine Republike Hrvatske tj. oko 30 000 km2 može smanjiti za 10 %. Glavni rezultat koji se namjerava ostvariti ovim mjerama u području upravljanja i zaštite od rizika poplava je dakle smanjenje ukupnog područja koje je podložno potencijalno značajnim rizicima od poplava s 30 000 km2 na 27 000 km2. Značajan rizik odnosi se na učinke koje elementarne nepogode imaju na ljusko zdravlje, okoliš, kulturnu baštinu i gospodarsku aktivnost.

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		5b1 – Jačanje sustava upravljanja katastrofama						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
5b11	Sposobnost reakcije u kriznim situacijama	Postotak	Manje razvijene	10,00	2014.	50,00	Državna uprava za zaštitu i spašavanje	Jednom godišnje
5b12	Područje podložno	km2	Manje razvijene	30.000,00	2014.	27.000,00	Hrvatske	Jednom

	potencijalno značajnim rizicima od poplava						vode	godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	5b – Promicanje ulaganja koja se odnose na posebne rizike, osiguranje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava za upravljanje katastrofama

Glavne ciljne skupine i korisnici:
Državna tijela i organizacije odgovorne za upravljanje rizicima/katastrofama i prikupljanje podataka (Državna uprava za zaštitu i spašavanje, Državni hidrometeorološki zavod, druga nadležna ministarstva i agencije itd.), Hrvatske vode kao agencija zadužena za upravljanje vodama i upravljanje rizicima od poplava te regionalna (županijska) i lokalna tijela vlasti.
Primjeri aktivnosti koje se financiraju kako bi se postigli specifični ciljevi
Prevencija:

- Programi podizanja svijesti o rizicima, promicanje i obrazovanje stvarajući time otporne zajednice
- Priprema specifičnog projekta u sektorima koji su zahvaćeni najuobičajenijim katastrofalnim događajima i koji su prepoznati u postojećim dokumentima nacionalne strategije (Procjena ugroženosti)

Pripravnost:

- Mjere za razvoj organizacijskih sustava i kapaciteta za zaštitu od svih katastrofa i organizacija upravljanja, uključujući razvoj i uspostavu sustava ranog upozoravanja, čime se stvaraju preduvjeti za odgovarajuće sprečavanje katastrofa, odaziv i mjere upravljanja (tj. prije završetka procjene rizika, podizanje svijesti o važnosti saznanja da su rizici prioritet);

Odgovor:

- Nabava i izgradnja opreme i infrastrukture za smanjenje štete od katastrofa odnosno odgovara na katastrofe, ali ne ograničavajući se na, komunikacijski sustav koji se koristi za službu spašavanja te ublažavanje posljedica na obuhvaćenim područjima.

Mjere za upravljanje rizicima od poplava (razvrstane prema kategorijama mjera koje su određene Državnim planom obrane od poplava):
Mjere planiranja

- Poboljšanje sustava za predviđanje poplava i sustava ranog upozorenja i uzbunjivanja, uključujući poboljšanje sustava za prikupljanje i analizu hidroloških podataka;
- Poboljšanje sustava za matematičke modele simuliranja opasnosti od poplava, uključujući prikupljanje potrebnih podataka i pripremu preciznijih karata opasnosti od poplava, uključujući simulacije proboja sustava za obranu od poplava
- Poboljšanje sustava za planiranje i upravljanje rizicima od poplava, uključujući prikupljanje detaljnih podataka o receptorima rizika i pripremu preciznijih karata rizika od poplava te izradu planova i programa za provedbu mjera za upravljanje rizicima od poplava kojima su prioriteti određeni prema gospodarskim čimbenicima,

Preventivne i pripremne mjere

- Poboljšanje sustava za praćenje infrastrukture za obranu od poplava, uključujući analizu sigurnosti i stabilnosti te primjenu tehničkog sustava praćenja,

- Poboljšanje sustava za praćenje i analizu događaja u vezi s poplavama u stvarnom vremenu putem satelitskih snimaka i matematičkog modeliranja za potrebe operativne obrane od poplava,

- Poboljšanje Glavnih i regionalnih centara za obranu od poplava (COP), uključujući poboljšanje sustava za upravljanje informacijama i komunikaciju, poboljšanje tehničkih kapaciteta i opreme za operativnu obranu od poplava, poboljšanje sjedišta COP–a i povećanje kapaciteta ljudskih resursa,

- Poboljšanje sustava integriranog upravljanja vodama i upravljanja rizicima od poplava.

- Intervencije u miniranim područjima koja su već bila pogođena poplavama ili bi mogla biti pogođena poplavama u budućnosti (tj. pregled i razminiranje takvih područja) Mjere za prirodno zadržavanje vode

• Provedba mjera koje pridonose poboljšanju prirodnog upravljanja rizicima od poplava korištenjem zelene infrastrukture (npr. renaturacija/obnova rijeka i poplavnih ravnica). Te mjere odredit će se kao prioriteti u slučajevima u kojima je njihovo provođenje tehnički i ekonomski izvedivo.

Mjere za preventivno upravljanje rizicima od poplava (infrastrukturne mjere)

• Izgradnja i obnova vodotoka i objekata za zaštitu od štetnog djelovanja voda, uključujući nasipe, brane, ustave, crpne stanice i drugu infrastrukturu za obranu od poplava. Te će se strukturne mjere provoditi tamo gdje se rizik od poplave ne može dostatno smanjiti nestrukturnim mjerama i/ili mjerama za prirodno zadržavanje vode.

Naposljetku, aktivnosti osposobljavanja i podizanja svijesti kao i aktivnosti pripreme projekata trebaju se razmatrati kao horizontalne aktivnosti koje se mogu primijeniti kako na razvoj sustava za upravljanje rizikom od nepogoda tako i na rješavanje specifičnih rizika.

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	5b – Promicanje ulaganja koja se odnose na posebne rizike, osiguranje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava za upravljanje katastrofama

Zajednička načela

Kriterije odabira i povezanu metodologiju odobrit će nadzorni odbor (Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), članak 110. stavak 2. točka (a)) i bit će primjenjivi na sve aktivnosti OP–a, pri čemu općenito uključuju:

- jasan i mjerljiv doprinos ciljevima relevantnih pokazatelja ostvarenja i pokazatelja rezultata

- zrelost nacrta projekta

- isplativost

- održivost (posebno financijsku)

- kapacitet provedbe

- usklađenost s načelima transparentnosti i nediskriminacije, jednake mogućnosti, socijalnu uključenost i održivi razvoj

- ako je primjenjivo, doprinos rješavanju pitanja specifičnih teritorijalnih prioriteta, komplementarnost/sinergiju s ostalim aktivnostima ESIF–a, doprinos provedbi makro–regionalnih strategija.

Što se tiče prihvatljivosti, aktivnosti će biti provjerene usporedbom s kriterijima koji proizlaze iz svih općih zahtjeva prihvatljivosti i zahtjeva prihvatljivosti specifičnih za sredstva, svim primjenjivim aktima EU–a i nacionalnim pravnim aktima, uključujući pravila o državnim potporama.

Specifična načela SC–ova Odabir operacija će se temeljiti na procjeni rizika koja će postaviti prioritete na nacionalnoj razini s ciljem smanjivanja najvećih rizika. Financiranje operacije će se tada usmjeriti na sistematsko smanjivanje tih (tj. najvećih) rizika. Međutim, prije finalizacije procjene rizika biti će provedene pripremne aktivnosti, između ostalog konkretna priprema projekta, u skladu s podacima navedenim u postojećoj nacionalnoj Procjeni ugroženosti. Ova će se mogućnost odnositi na „meke mjere“ kao što je podizanje svijesti i izgradnja kapaciteta, opremanje te priprema „no–regret“ projekata u prioritetnim (rizičnim) područjima koja su određena postojećom nacionalnom Procjenom rizika. Odabir mjera za upravljanje rizicima od poplava temeljit će se na Planu upravljanja rizicima od poplava tj. na pristupu riječnog sliva i opasnosti od poplava te kartiranju rizika od poplava. Koristit će se potencijal mjera za prirodno zadržavanje vode za obranu od poplava i mjere prilagodbe na klimatske promjene. Nadalje, prioritet će biti mjere koje promiču korištenje zelene infrastrukture (u odnosu na strukturne mjere za obranu od poplava) tamo gdje je njihova primjena tehnički i gospodarski izvediva i učinkovita kako bi se poboljšalo prirodno upravljanje rizicima od poplava. Druge strukturne mjere kao što su akumulacije za zadržavanje vode, jačanje nasipa i odvodni kanali razmatrat će se u skladu s odgovarajućim ciljevima zaštite okoliša, odnosno očuvanja kohezije i povezivosti područja mreže Natura 2000. Sve aktivnosti čiji je cilj smanjivanje velikih utvrđenih rizika bit će u skladu s ciljevima procjene rizika kada se usvoje.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	5b – Promicanje ulaganja koja se odnose na posebne rizike, osiguranje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava za upravljanje katastrofama
Nije primjenjivo	

2.A.6.Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	5b – Promicanje ulaganja koja se odnose na posebne rizike, osiguranje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava za upravljanje katastrofama
Nije primjenjivo	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		5b – Promicanje ulaganja koja se odnose na posebne rizike, osiguranje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava za upravljanje katastrofama							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (prema potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
					muškarci	žene	Ukupno		

CO20	Prevencija i upravljanje rizicima: Stanovništvo koje ostvaruje korist od mjera obrane od poplava	Osobe	EFRR	Manje razvijene			10.000,00	ISU	Jednom godišnje
5b13	Obuka / edukativne aktivnosti (za osoblje organizacija odgovornih za	Broj	EFRR	Manje razvijene			10,00	Državna uprava za zaštitu i spašavanje	Jednom godišnje
	upravljanje rizicima / katastrofama)								

2.A.7 Socijalne inovacije, transnacionalna suradnja i doprinos tematskim ciljevima 1. – 7.

Prioritetna os	5 - Klimatske promjene I upravljanje rizicima

2.A.8 Okvir uspješnosti

Tablica 6: Okvir uspješnosti prioritetnih osi (po fondu te, za EFRR i ESF, po kategoriji regije)

Prioritetna os			5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima						
Oznaka	Vrst	Pokazatelj ili	Mjerna jedinica,	Fond	Kategor	Kontrolna točna za 2018.	Konačni cilj (2023.)	Izvor	Objašnjenj

	a pokazatelja	ključni provedbeni korak	tamo gdje je prikladno		ija regije	muškarci	žene	Ukupno	muškarci	žene	Ukupno	podatka	e značaja pokazatelja, prema potrebi
CO20	O	Prevencija i upravljanje rizicima: Stanovništvo koje ostvaruje korist od mjera obrane od poplava	Osobe	EFRR	Manje razvijene			1000			10.000,00	Hrvatske vode, ISU	Izlazni pokazatelj povezan s intervencijama koje predstavljaju 40 % dodijeljenih financijskih sredstava Prioritetne osi 4 (EFRR).
PF51	F	Ukupan iznos potvrđenih prihvatljivih izdataka	Euro	EFRR	Manje razvijene			57.151.981			245.396.147,00	Ministarstvo financija	

Dodatne kvalitativne informacije o uspostavi okvira uspješnosti

Ovaj ključni korak provedbe dodan je kako bi obuhvatio jednu od važnijih pripremnih aktivnosti predviđenih SC–om 5b2 tj. pripremu projekata u vezi s upravljanjem poplavama.

2.A.9 Kategorije intervencije

Kategorije intervencije koje odgovaraju sadržaju prioritetne osi na temelju nomenklature koju je usvojilo Vijeće te indikativna analiza potpore Unije.

Tablice 7–11: Kategorije intervencije Tablica 7: Dimenzija 1 – Područje intervencije

Prioritetna os	5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	087. Prilagodba na mjere klimatskih promjena i sprječavanje i upravljanje klimatskim rizicima npr. erozije, požara, poplava, oluja i suše, uključujući podizanje svijesti, civilne zaštite i sustava upravljanja katastrofama i infrastrukture	215.396.147,00
EFRR	Manje razvijene	088. Sprečavanje rizika i upravljanje ne–klimatskim prirodnim rizicima (tj. potresima) i rizicima povezanim s ljudskim aktivnostima (npr. tehnološke nesreće), uključujući podizanje svijesti, civilnu zaštitu i sustav upravljanja u slučaju katastrofa te infrastrukturu	30.000.000,00

Tablica 8: Dimenzija 2 – Oblik financiranja

Prioritetna os	5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	01. Bespovratna sredstva	245.396.147,00

Tablica 9: Dimenzija 3 – Vrsta teritorija

Prioritetna os	5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	07. Nije primjenjivo	245.396.147,00

Tablica 10: Dimenzija 4 – Mehanizmi teritorijalne provedbe

Prioritetna os	5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	07. Nije primjenjivo	245.396.147,00

Tablica 11: Dimenzija 6 – Sporedni predmet Europskog socijalnog fonda (samo Europski socijalni fond i Inicijativa za zapošljavanje mladih)

Prioritetna os	5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima

2.A.10 Sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći, uključujući, gdje je potrebno, aktivnosti kojima se jača administrativni kapacitet nadležnih tijela uključenih u kontrolu i upravljanje programima i korisnicima (prema potrebi) (po prioritetnoj osi)

Prioritetna os:	5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima
Ova prioritetna os specifična je jer je njena provedba u velikoj mjeri predviđena u dvije faze: u prvoj fazi uglavnom će biti povezana s tehničkom potporom tj. pokrivat će pripremne aktivnosti kao što su one prethodno navedene (kao dio Aktivnosti koje će biti podržane u sklopu ovog investicijskog prioriteta) dok se ne izradi Nacionalna strategija	

prilagodbe i Procjena rizika. Čak i u pogledu upravljanja rizicima od poplava (što je poseban rizik koji se planira odmah rješavati) mjere koje su određene kao nestrukturne mjere mogu se svrstati među mjere tehničke pomoći.

2.A.1 Prioritetna os

Oznaka prioritetne osi	**6**
Naziv prioritetne osi	**Zaštita okoliša i održivost resursa**

2.A.3 Fond, kategorija regije i osnovica za obračun potpore Unije

Fond	Kategorija regije	Osnovica za obračun (ukupni prihvatljivi izdaci ili prihvatljivi javni izdaci)	Kategorija regije za najudaljenije regije i sjeverne rijetko naseljene regije (prema potrebi)
EFRR	Manje razvijene	Ukupno	
KF		Ukupno	

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	6c
Naziv investicijskog prioriteta	Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	6c1
Naziv specifičnog cilja	Povećanje zapošljavanja i turističkih izdataka kroz unaprjeđenje kulturne baštine
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Opći cilj ovog SC–a je omogućiti održivo korištenje kulturne baštine u svrhu razvoja turizma i društveno–gospodarskog razvoja. Nakon završetka pripremnih aktivnosti (kao što je opisano u odjeljku osnovna načela, specifična načela SC–ova), sredstva iz EFRR–a dodijeljena na temelju ovog specifičnog cilja osigurat će provedbu učinkovitog upravljanja određenim kulturnim odredištima. U sklopu ovog SC–a postići će se sljedeći rezultati: - sačuvana, obnovljena, promovirana, revitalizirana i dobro upravljana odredišta kulturne baštine. Očekuje se financiranje deset programa razvoja kulturne baštine. Jedan od programa razvoja kulturne baštine (Vučedol na području Vukovara) u naprednoj je pripremnoj fazi, dok će se ostali odrediti i pripremiti u suradnji s tijelima lokalne vlasti (s kojima su programi povezani) i ministarstvima kulture i turizma. Programi razvoja kulturne baštine obuhvaćaju sve aktivnosti nužne za razvoj turističkog odredišta iz kojih će se financirati kulturna baština. - povećanje turističkih dolazaka i noćenja; povećanje broja posjeta ključnim kulturnim odredištima i posljedično produženje turističke sezone; - poticanje rasta i radne uspješnosti lokalnih MSP–ova, s gospodarskim i radnim prelijevanjima u lokalno i regionalno gospodarstvo. Što se tiče ulaganja iz EFRR–a, u turističkom sektoru su koristi ulaganja u kulturnu baštinu najveće i direktno vidljive. Utjecaj ulaganja u turistički sektor može se mjeriti kroz povećanje broja turističkih posjeta i povećanje zaposlenosti u turističkom sektoru. Predviđa se da će ulaganja na temelju ovog SC–a rezultirati direktnim povećanjem zaposlenosti za oko 1 000 radnika u turističkom sektoru do 2023. Dvije trećine radnika bile bi zaposlene direktno u turističkim smještajnim objektima, dok bi trećina bila zaposlena u drugim turističkim aktivnostima (ugostiteljstvo, zabavni parkovi, golf, informacijski centri itd.). Međutim, ulaganja iz EFRR–a u odredišta kulturne baštine imat će i učinak prelijevanja na lokalno gospodarstvo. Očekuje se da će se još 500 radnika zaposliti u drugim gospodarskim aktivnostima.
Oznaka specifičnog cilja	6c2

Naziv specifičnog cilja	Povećanje atraktivnosti, edukativnog kapaciteta i održivog upravljanja odredištima prirodne baštine
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Glavni rezultat koji se očekuje ostvariti na temelju ovog SC–a jest povećanje privlačnosti odredišta prirodne baštine na održiv način. Što se tiče posjetitelja, kad je riječ o glavnim nacionalnim parkovima (onima s najvećim brojem posjetitelja, tj. Plitvice i Krka), SC će umjesto povećanju broja posjetitelja doprinijeti boljem upravljanju posjetiteljima, dok će se broj posjetitelja drugim odredištima prirodne baštine povećati na održiv način. Očekuje se da će navedeno proizvesti učinak prelijevanja na lokalno i regionalno gospodarstvo. Promotivnim aktivnostima neće se samo poboljšati kvantitativni aspekt turizma (broj posjetitelja), nego i kvalitativni u pogledu boljeg obrazovanja posjetitelja o vrijednosti prirodne baštine. Aktivnosti u okviru ovog SC–a pridonijet će povećanju posjeta odredištima prirodne baštine za oko 10 % (oko 200.000). Najmanje 30 % od ukupnog broja posjetitelja zaštićenim područjima gdje bi se uveli/razvili objekti za obrazovanje / podizanje svijesti u okviru ovog SC–a sudjelovat će u nekom obliku obrazovnih aktivnosti o prirodnoj baštini. Oblik obrazovanja ovisit će o vrsti infrastrukture/sadržaja koji se financira (izložbe, turistički vodiči, seminari itd.). Procjena i ublažavanje potencijalnih negativnih učinaka aktivnosti u okviru ovog specifičnog cilja provodit će se kroz planove upravljanja posjetiteljima i ad hoc procese praćenja. Time će se osigurati zaštita i održivo korištenje prirodne baštine.

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		6c1 – Povećanje zapošljavanja i turističkih izdataka kroz unaprjeđenje kulturne baštine						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
6c11	Novozaposleni u turističkom sektoru	Broj	Manje razvijene	80.000,00	2012.	81.000,00	Državni zavod za statistiku	Jednom godišnje
6c12	Turistički izdatci za kulturne, sportske i rekreativne usluge	Euro	Manje razvijene	410.000.000,00	2011.	530.000.000,00	Satelitski račun turizma	Dvaput godišnje
Specifični cilj		6c2 – Povećanje atraktivnosti, edukativnog kapaciteta i održivog upravljanja odredištima prirodne baštine						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
6c21	Veći broj posjeta podržanim nacionalnim parkovima i parkovima prirode	Broj	Manje razvijene	2.360.483,00	2014.	2,596.531,00	Javne ustanove za upravljanje ZP–ima	Jednom godišnje
6c22	Povećanje broja posjetitelja koji su educirani o prirodnoj baštini u nacionalnim parkovima i parkovima	Postotak	Manje razvijene	1,00	2014.	30,00	Javne ustanove odgovorne za	Jednom godišnje

	prirode (s podržanom infrastrukturom za posjetitelje)						upravljanje ZP–ovima	

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	6c – Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine

Glavne ciljne skupine i korisnici

6c1
Državna tijela i institucije, tijela regionalne i lokalne samouprave, vlasnici kulturnih dobara, lokalno stanovništvo, privatni sektor

6c2
Državna tijela i institucije, javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima/područjima unutar mreže Natura 2000 na nacionalnoj i regionalnoj/lokalnoj razini, tijela lokalne vlasti, privatni sektor, pravne osobe koje upravljaju državnim šumama i šumskim zemljištima, OCD–ovi (organizacije civilnog društva)

Primjeri aktivnosti koje će se financirati za postizanje specifičnog cilja

6c1
- Obnova i rekonstrukcija kulturnih znamenitosti baštine (arheoloških nalazišta, industrijske baštine, utvrda, dvoraca, manjih kuća, palača, etnološke baštine) te izgradnju infrastrukturu, kao i poboljšanje usluga koje pruža na kulturnoj baštini i stvaranja novih usluge koje će doprinijeti integriranom razvoju turizma i povećati 10 programa razvoja kulturne baštine.
- Poboljšanje sustava upravljanja kulturnom baštinom izradom planova upravljanja, te konzervatorskih analiza i smjernica za određen mjesta kulturne baštine.
- Razvoj novih turističkih proizvoda povezanih s kulturnom baštinom
- Podizanje javne svijesti obrazovanjem o kulturnoj baštini i njenom promocijom s ciljem povećanja vidljivosti . Također je obuhvaćena i promocija i promidžba odredišta kulturne baštine kao dio integriranog projekta u turističke svrhe.
- Aktivnosti pripreme i realizacije projekta

6c2
- Ulaganje u objekte i infrastrukturu za obrazovanje o prirodi za posjetitelje, školarce i studente, volontere (npr. centri za posjetitelje / informacijski i edukativni centri, točke informiranja i druga infrastruktura za posjetitelje), prvenstveno u blizini ili unutar zaštićenih područja mreže Natura 2000
- Sadržaj: razvoj inovativnog sadržaja i ideja na temelju jedinstvenih prirodnih znamenitosti (kao npr. multimedijske prezentacije povijesne, znanstvene i kulturne geneze (ili razvoja) ZP–a, digitalne ekspozicije, informativne i edukativne ture)
- Inicijative za obrazovanje i podizanje svijesti javnosti koje su usmjerene na inovativnu prezentaciju i promociju odabranih jedinstvenih prirodnih znamenitosti i povezanog znanja te nove inicijative i suvremeni oblici interpretacije prirodne ponude;
- Aktivnosti pripreme projekata, uključujući izradu plana za upravljanje posjetiteljima određenog područja utjecaja

Nadležna tijela (Državni zavod za zaštitu prirode, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode) trebala bi odlučiti je li potrebno izraditi plan za upravljanje posjetiteljima prije početka aktivnosti. Njihova odluka trebala bi se temeljiti na saznanjima procjene utjecaja na okoliš/prirodu, vrsti projekta, očekivanom broju posjetitelja i ciljevima očuvanja odredišta.

SC 6c1 i 6c2
Kako bi se stimulirali rast i uspješnost lokalnih MSP–ova, ulaganja u javnu kulturnu i prirodnu baštinu financirat će se komplementarno iz tematskog cilja TC 3 pružanjem potpore privatnim MSP–ovima kako bi se stvorili i razvili lokalni proizvodi te iz tematskog cilja TC 10, pružanjem potpore putem obveznih programa cjeloživotnog obrazovanja i obuke zaposlenika o ključnim turističkim segmentima, čime se osigurava integrirani pristup ulaganjima u kulturnu i prirodnu baštinu. Ulaganja pod SC 6c2 će biti, gdje je to moguće, povezana sa poslovima iz IP 6.4 tako da bolje komuniciraju istraživanja i podatke o vrijednosti biološke raznolikosti čime se osigurava integrirani pristup ulaganjima u kulturnu i prirodnu baštinu.

Investicijski prioritet	6c – Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine

Zajednička načela

Jednako kao i u drugim investicijskim prioritetima u okviru PO6.

Specifična načela SC–ova

Specifični cilj 6c1
Ministarstvo kulture trenutačno priprema poziv za dostavu prijedloga „Kulturna baština – priprema projekata i planova upravljanja". Pozivom za dostavu prijedloga pokušat će se ostvariti sljedeće aktivnosti pripreme projekata

- Procjena turističkog i cjelokupnog gospodarskog potencijala i mogućnosti zapošljavanja za svako odredište kulturne baštine. Tom će se procjenom odrediti privlačnost odredišta kulturne baštine koja se može ostvariti stvaranjem novih sadržaja i funkcija.
- Priprema turističke ponude koja je prilagođena pojedinačnim odredištima / lokalnom kontekstu. U toj prilagođenoj ponudi uzet će se u obzir lokalni potencijal za razvoj gospodarstva i stvaranje radnih mjesta.

Tijekom pripremnih aktivnosti upravljačka tijela poticat će suradnju i umrežavanje među javnim, privatnim i državnim sektorima i akademskom zajednicom kako bi se osiguralo da se odredišta kulturne baštine pretvore u visokokvalitetne turističke znamenitosti s velikim utjecajem na lokalni razvoj.

Očekuje se da će se odabrane projekte (pripremljene u okviru spomenutog poziva za dostavu prijedloga) prijaviti za provedbu u okviru ovog specifičnog cilja. To je podložno ishodima postupaka za pripremu projekta te postupku odabira. Međutim, to ne isključuje potencijalnu provedbu drugih projekata (pripremljenih neovisno o ovom pozivu) prema istim pravilima i postupcima odabira. Ulaganja koja sadrže obnovu ili održavanje kulturne baštine kao jedini cilj neće biti financirana. Samo ulaganja koja nesumnjivo mogu dokazati svoj pozitivan doprinos lokalnoj ekonomiji i zapošljavanju, kao i održivost će biti uzeti u obzir za financiranje. Nadalje, najviši razvojni potencijal za stvaranja novih usluga/radnih mjesta bit će glavni kriterij pri odabiru ulaganja. Za sva se ulaganja mora dokazati da će se njima osigurati održiva eksploatacija odredišta kulturne baštine tijekom čitavog ciklusa trajanja projekta te prikladno održavanje od strane korisnika nakon završetka projekta.
Ulaganja u odredišta kulturne baštine bit će manjeg opsega te bi trebala biti povezana s teritorijalnom strategijom određene regije. Ukupan trošak bilo koje infrastrukturne stavke za kulturnu infrastrukturu, infrastrukturu kulturne baštine ili turističku infrastrukturu neće iznositi više od 5 milijuna EUR ili 10 milijuna EUR ako se infrastruktura smatra svjetskom kulturnom baštinom u smislu članka 1. Konvencije o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine iz 1972. s popisa UNESCO–a. Očuvanje, zaštita, promocija i razvoj kulturne baštine u okviru specifičnog cilja „Povećanje zaposlenosti i turističkih izdataka kroz bolje upravljanje kulturnom baštinom" mogli bi se provesti kao integrirana intervencija koja obuhvaća nekoliko malih stavki infrastrukture. Ako ukupni zbrojeni trošak svih malih stavki infrastrukture unutar jedne integrirane intervencije premašuje prethodno spomenuti prag, mora se dokazati jasan potencijal aktivnosti za gospodarski razvoj regije i dodatan utjecaj na gospodarski rast i stvaranje radnih mjesta.

Imajući u vidu potencijalni utjecaj ulaganja u kulturnu baštinu na urbani razvoj, predviđeno je da se dio poslova pod određenim ciljem 6c1 može se provesti pod ITI.

Specifični cilj 6c2

Financirat će se samo ulaganja koja su jasno povezana s održivom gospodarskom ili društvenom valorizacijom zaštićenih područja prirode (uključujući podizanje svijesti ili obrazovne aktivnosti). Tijekom procesa odabira prednost će se dati ulaganjima koja imaju potencijal za pozitivan doprinos lokalnom gospodarstvu, zaposlenosti te ekološkoj održivosti. Nacionalni parkovi i parkovi prirode mogu se podržati jer predstavljaju najviši potencijal u smislu jedinstvene globalne vrijednosti. Međutim, sredstvima iz ERFF–a može se dati potpora svim projektima koji su povezani s područjima mreže Natura 2000 te vrstama / staništima zaštićenima u skladu s Direktivom o pticama i Direktivom o staništima.

Uzimajući u obzir ova vodeća načela i dostupne podatke u trenutku usvajanja OP–a pokazatelji će biti usmjereni na nacionalne parkove i parkove prirode. Hrvatska nadležna tijela izvijestit će o projektima na područjima mreže Natura 2000 i projektima povezanima sa staništima/vrstama koje su zaštićene u skladu s Direktivom o pticama i Direktivom o staništima u materijalima za nadzorne odbore.

Ulaganja unutar zaštićenih područja prirode moraju se razvijati u skladu s planovima upravljanja za svako pojedino zaštićeno područje. Time će se osigurati ne samo da ulaganja doprinose ciljevima planova upravljanja, nego i sprečavanju potencijalnog pretjeranog korištenja sredstava.

Za svaki projekt za koji se u skladu sa stručnim mišljenjem Državnog zavoda za zaštitu prirode to procijeni nužnim, praćenje zaštićenih vrsta i staništa u području ulaganja (uključujući područje utjecaja) bit će uključeno u projektne aktivnosti kao dodatna obveza.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	6c – Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine
Nije primjenjivo	

2.A.6.Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	6c – Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine
Nije primjenjivo	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		6c – Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (prema potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
					muškarci	žene	Ukupno		
CO09	Održivi turizam: Porast očekivanog broja posjeta podržanim mjestima i atrakcijama kulturne i	Posjeti/godina	EFRR	Manje razvijene			310.000,00	Ministarstvo kulture, Ministarstvo turizma,	Jednom godišnje

	prirodne baštine							Ministarstvo zaštite okoliša i prirode	
6c22	Broj podržane infrastrukture za posjetitelje u nacionalnim parkovima i parkovima prirode koji doprinose boljem upravljanju baštinom	Broj	EFRR	Manje razvijene			10,00	Ministarstvo okoliša	Jednom godišnje
6c13	Broj podržanih programa razvoja kulturne baštine koji će poboljšati deset regionalnih odredišta	Broj	EFRR	Manje razvijene			10,00	Ministarstvo kulture	Jednom godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	**6e**
Naziv investicijskog prioriteta	**Aktivnosti kojima se poboljšava urbani okoliš, revitalizacija gradova, obnova i dekontaminacija nekadašnjeg industrijskog zemljišta (uključujući prenamijenjena područja), smanjenje zagađenja zraka i promicanje mjera za smanjenje buke**

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	6e1
Naziv specifičnog cilja	Poboljšanje sustava upravljanja i praćenja kvalitete zraka sukladno Uredbi 2008/50/EZ
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Glavni rezultat ovog specifičnog cilja bit će uspostava odgovarajućeg sustava za nadzor i upravljanje onečišćenjem zraka u skladu s Direktivom 2008/50 EZ. Postojeći mjerni program nadogradit će se kako bi uzimao u obzir kvalitetu zraka i relevantne klimatske parametre radi sinergije kvalitete zraka i klimatske politike te kako bi se poboljšao program za nadzor klimatskih zagađivača kratkog vijeka (SLCF) i uvele klimatski osjetljive mjere protiv onečišćenja zraka. Sustav podataka o kvaliteti zraka nadogradit će se kako bi se omogućio prostorni prikaz svih podataka o kvaliteti zraka, emisijama i rezultatima modeliranja. Ciljane mjere za poboljšanje kvalitete zraka u urbanim područjima financirat će se ako postoji neusklađenost s graničnim vrijednostima okolnog zraka, uključujući mjere za eliminiranje nesukladnosti kvalitete zraka.
Oznaka specifičnog cilja	6e2

Naziv specifičnog cilja	Obnova brownfield lokacija (bivših vojnih i/ili industrijskih područja) unutar ITU
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Brownfield područja (u smislu bivših industrijskih i vojnih zemljišta) unutar urbanih područja uglavnom su napuštena, ne koriste se za usluge usmjerene na zajednicu ili za ulaganja u nekadašnje industrijske prostore. U okviru ovog SC–a pokušava se osigurati obnova brownfield područja u urbanim područjima koja spadaju pod ITU; točnije, očekuje se da će se ulaganjima na temelju ovog specifičnog cilja smanjiti postotak neobnovljenih i nekorištenih brownfield zemljišta u urbanim područjima pod ITU–om za 5,5 %, odnosno 50 000 km2 brownfield područja koja su u vlasništvu gradova koji provode ITU obnovit će se i ponovno početi koristiti. Kako je navedeno, provođenje ovog specifičnog cilja planirano je u sklopu ITU–a čime će se osigurati najbolja moguća integracija korištenja brownfield područja (tj. postojeće infrastrukture i dobara) s projektima drugih tematskih ciljeva koji će pružati usluge i sadržaje unutar obnovljenih brownfield područja. Važno je spomenuti da će se u okviru ovog specifičnog cilja financirati samo obnova brownfield područja, dok će se provedba usluga / sadržaja na pojedinim obnovljenim lokacijama osigurati kroz druge aktivnosti u skladu sa strategijama ITU–ja.

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		6el – Poboljšanje sustava upravljanja i praćenja kvalitete zraka sukladno Uredbi 2008/50/EZ						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
6e11	Udio stanovništva obuhvaćen podacima o kvaliteti zraka u urbanim područjima	%	Manje razvijene	50,00	2014.	100,00	Ministarstvo za zaštitu okoliša, Državni hidrometeorološki zavod	Jednom godišnje
Specifični cilj		6e2 – Obnova brownfield lokacija (bivših vojnih i/ili industrijskih područja) unutar ITI–a						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
6e21	Površina neobnovljenih brownfield područja u vlasništvu gradova koji provode ITU–ove.	m^2	Manje razvijene	917.800,00	2014.	867.800,00	Izvješće o stanju u prostoru, Informacijski sustav prostornog uređenja (ISPU), ISU	Dvaput godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	6e – Aktivnosti kojima se poboljšava urbani okoliš, revitalizacija gradova, obnova i dekontaminacija nekadašnjeg industrijskog zemljišta (uključujući prenamijenjena područja), smanjenje zagađenja zraka i promicanje mjera za smanjenje buke

Glavne ciljne skupine i korisnici:
6e1 Gradovi, tijela lokalne vlasti, javne usluge, udruge gradova/općina, NVO–ovi
6e2 Tijela regionalne i lokalne samouprave (gradovi), javne usluge / institucije / tijela, udruge gradova/općina, NVO–ovi

Primjeri aktivnosti koje se financiraju kako bi se postigli specifični ciljevi
6e1
- Mjere poboljšanja kvalitete zraka u gradovima s preko 10.000 stanovnika gdje postoji nesukladnost s graničnim vrijednostima okolnog zraka, uključujući eliminiranje nesukladnosti kvalitete zraka i uspostavljanje odgovarajućeg sustava praćenja i izvješćivanja;
- Nadogradnja i osuvremenjivanje mreže za praćenje kakvoće zraka s ciljem usklađivanja sa zahtijevanim minimumom lokacija za fiksna mjerenja prema Direktivi o kvaliteti zraka 2008/50 EZ–a te zamjena i nabava instrumenata za praćenje fizikalnih i kemijskih svojstava zraka, lebdećih čestica i padalina, u skladu sa zahtijevanim programom praćenja. Nadogradnja opreme za praćenje u svrhu analize i procjene raspodjele izvora. Program za mjerenje potrebno je nadograditi kako bi uzimao u obzir kvalitetu zraka i relevantne klimatske parametre kako bi omogućio sinergije politike kvalitete zraka i klimatske politike, a potrebno je i poboljšati program za praćenje klimatskih zagađivača kratkog vijeka (SLCF) i uvesti klimatski osjetljive mjere zagađenosti zraka;

Nadogradnja i nabava novih kemijsko–laboratorijskih instrumenata za utvrđivanje kemijskog sastava lebdećih čestica i padalina radi ispunjenja svih obveza prema zakonskim odredbama o kvaliteti zraka i studijama zdravstvenih učinaka. To uključuje mjerenje količine aerosola (EC/OC), hlapivih organskih spojeva, poliaromatskihhidrokarbona, elemenata u tragovima, žive u zraku, itd. Nadogradnja mjernog laboratorija za kalibraciju i osiguranje sljedivosti će poboljšati kvalitetu podataka i usklađenost s europskim normama i direktivama;

- Razvoj sustava upravljanja kvalitetom zraka: nadogradnja i razvoj kapaciteta, računalnih sredstava i infrastrukture za modeliranje kvalitete zraka kako bi bilo moguće ocijeniti kvalitetu zraka u zonama i aglomeracijama. Nadogradnja sustava upravljanja informacijama i podacima o kvaliteti zraka koji obuhvaća razvoj i izradu arhitektura, politika, praksa i postupaka potrebnih za upravljanje životnim ciklusom informacija na učinkovit način. Uvođenje geoprostornog informacijskog sustava za prostorno prikazivanje svih podataka o kvaliteti zraka, emisijama i rezultatima modeliranja;
- Jačanje kapaciteta svih nacionalnih i regionalnih tijela koja su odgovorna za provedbu EU legislative o kvaliteti zraka
- Aktivnosti pripreme projekta .

6e2
- Revitalizacija pojedinih dijelova gradova – industrijskih zona, bivših vojnih objekata itd., koja će omogućiti korištenje već postojećih (fizičkih) resursa unutar urbanih područja bez dodatnog opterećivanja prostora i okoliša

Prostorno uređenje povezano sa zasebnim dijelovima grada za koje je određena revitalizacija (urbana preobrazba), uključujući razvoj prostornih planova gradova i općina te detaljnijih prostornih planova za područja bivših industrijskih zona su preduvjet za izradu odgovarajućih planova prenamijene i dosljedno provođenje komplementarnih mjera u urbanim područjima

- Aktivnosti pripreme i realizacije projekta

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	6e – Aktivnosti kojima se poboljšava urbani okoliš, revitalizacija gradova, obnova i dekontaminacija nekadašnjeg industrijskog zemljišta (uključujući prenamijenjena područja), smanjenje zagađenja zraka i promicanje mjera za smanjenje buke

Zajednička načela
Kriterije odabira i povezanu metodologiju odobrit će nadzorni odbor (Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), članak 110. stavak 2. točka (a)) i bit će primjenjivi na sve aktivnosti OP–a, pri čemu općenito uključuju:

- jasan i mjerljiv doprinos ciljevima relevantnih pokazatelja ostvarenja i pokazatelja rezultata
- zrelost nacrta projekta
- isplativost
- održivost (posebno financijsku)
- kapacitet provedbe
- usklađenost s načelima transparentnosti i nediskriminacije, jednake mogućnosti, socijalnu uključenost i održivi razvoj
- ako je primjenjivo, doprinos rješavanju pitanja specifičnih teritorijalnih prioriteta, komplementarnost/sinergiju s ostalim aktivnostima ESIF–a, doprinos provedbi makro–regionalnih strategija.

Što se tiče prihvatljivosti, aktivnosti će biti provjerene usporedbom s kriterijima koji proizlaze iz svih općih zahtjeva prihvatljivosti i zahtjeva prihvatljivosti specifičnih za sredstva, svim primjenjivim aktima EU–a i nacionalnim pravnim aktima, uključujući pravila o državnim potporama.

Specifična načela SC–ova

Specifični cilj 6e2

Specifični cilj 6e2 će se provoditi u okviru integriranog teritorijalnog ulaganja.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	6e – Aktivnosti kojima se poboljšava urbani okoliš, revitalizacija gradova, obnova i dekontaminacija nekadašnjeg industrijskog zemljišta (uključujući prenamijenjena područja), smanjenje zagađenja zraka i promicanje mjera za smanjenje buke
Nije primjenjivo	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	6e – Aktivnosti kojima se poboljšava urbani okoliš, revitalizacija gradova, obnova i dekontaminacija nekadašnjeg industrijskog zemljišta (uključujući prenamijenjena područja), smanjenje zagađenja zraka i promicanje mjera za smanjenje buke
Nije primjenjivo	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		6e – Aktivnosti kojima se poboljšava urbani okoliš, revitalizacija gradova, obnova i dekontaminacija nekadašnjeg industrijskog zemljišta (uključujući prenamijenjena područja), smanjenje zagađenja zraka i promicanje mjera za smanjenje buke							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (prema potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
					muškarci	žene	Ukupno		

CO38	Urbani razvoj: prostor stvoren ili obnovljen u urbanim područjima	Kvadratni metar	EFRR	Manje razvijene			50.000,00	ISU	Jednom godišnje
6e12	Nove i nadograđene postaje za mjerenje zraka	Broj	EFRR	Manje razvijene			28,00	ISU	Jednom godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	**6i**
Naziv investicijskog prioriteta	**Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve**

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	**6i1**
Naziv specifičnog cilja	**Smanjena količina otpada koji se odlaže na odlagališta**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Glavna je svrha ovog specifičnog cilja doprinijeti ispunjenju pravne stečevine na temelju obveza (za Direktivu 1999/31 o odlagalištima otpada) za koje su u Ugovoru o pristupanju utvrđena prijelazna razdoblja za Hrvatsku. Ovaj specifični cilj osigurava rezultate u integriranom sustavu gospodarenja otpadom poticanjem zasebnog prikupljanja korisnih sirovina, obrade i iskorištavanja preostalog miješanog otpada i naposljetku zbrinjavanjem preostalog otpada na odgovarajući način. Očekivani su rezultati u vezi s prethodno navedenim prioritetima sljedeći • Smanjenje udjela odlagališta komunalnog otpada (u usporedbi s prikupljenim komunalnim otpadom) na 35 % do 2023. što bi se trebalo postići uspostavom integriranog sustava gospodarenja otpadom (sve druge metode obrade uspostavljenih sustava gospodarenja otpadom)

	koji se sastoji od deset dodatnih centara za gospodarenje otpadom s pripadajućim metodama obrade koji će obuhvatiti potrebe stanovništva čitave Hrvatske. • Postizanje 75 % cilja za postupno smanjenje biorazgradivog otpada (uključujući karton/papir) koji se odlaže na odlagalištima (smanjenje za 50 % i 65 % u 2016. i 2020. u usporedbi s biorazgradivim komunalnim otpadom koji se odlagao na odlagališta 1997.) • Porast recikliranja, ponovnog korištenja i oporabe otpada: U pogledu ukupnog komunalnog otpada procjenjuje se da će se do 2020. najmanje 50 % (ukupnog prikupljenog komunalnog otpada) slati na oporabu / ponovno korištenje, dok bi se taj udio trebao povećati na 65 % do kraja 2023. Za posebne kategorije otpada procjenjuje se godišnje povećanje reciklažne stope za 3,5 % što će doprinijeti ostvarenju najvećeg dijela općeg cilja od 50 % koji bi se trebao ispuniti do 2020 Sanacija oko 30 postojećih nesukladnih odlagališta otpada i divljih odlagališta (u ovom je trenutku teško precizno odrediti očekivani broj odlagališta/lokacija saniranih na temelju ovog SC–a jer će to ovisiti o dinamici i dodijeljenim sredstvima za uspostavu centara za gospodarenje otpadom što je trenutačno prioritet za financiranje prema ovom specifičnom cilju). Nadalje, u sklopu ovog SC–a financirat će se sanacija mjesta visoko zagađenih otpadom („crne točke“) s ciljem smanjenja štetnih učinaka takvih odlagališta na okoliš.
	Svi spomenuti prioriteti i ciljevi (u pogledu centara za odlaganje otpada i sanacije odlagališta) u skladu su i proizlaze iz Plana gospodarenja otpadom (PGO) za razdoblje od 2007. do 2015. i bit će zadržani i u ažuriranom nacionalnom PGO–u za razdoblje od 2015. do 2021. te sukladno tome i u PGO–ovima na lokalnoj razini. Razlike u očekivanim rezultatima SC–a (75 % doprinosa postavljenom cilju) i općim ciljevima uglavnom se odnose na aktivnosti koje se već financiraju na nacionalnoj razini (iz Fonda za energetsku učinkovitost i zaštitu okoliša). Dodatni rezultati čije se ostvarenje očekuje odnose se na osiguranje odgovarajućeg načina (odnosno u skladu s pravnom stečevinom) gospodarenja posebnim tokovima otpada i opasnim otpadom (npr. medicinski otpad, gume, građevinski otpad itd.), kao i uspostavu središnjeg sustava za praćenje otpada koji će pružiti izravne i pouzdane informacije o svim tokovima otpada.

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		6i1 – Smanjena količina otpada koji se odlaže na odlagališta						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
6ca11	Udio komunalnog otpada deponiran na ili u zemlju	Postotak		83,00	2012.	35,00	EUROSTAT, Agencija za zaštitu okoliša	Jednom godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	6i – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve

Glavne ciljne skupine i korisnici:
Državna tijela i organizacije odgovorne za planiranje i praćenje gospodarenja otpadom; tijela lokalne vlasti, komunalne tvrtke, poduzeća, NVO–ovi
Primjeri aktivnosti koje se financiraju kako bi se postigao specifični cilj

- Aktivnosti za uvođenje i poboljšanje odvojenog skupljanja, oporabe, recikliranja i ponovne upotrebe otpada koje će stoga omogućiti učinkovitije upravljanje resursima i smanjenje štete za okoliš (uključujući emisije).
- Ulaganja u postrojenja za reciklažu i oporabu, reciklažne centre i dvorišta s ciljem omogućavanja učinkovitog i povoljnog sustava za ponovno korištenje, reciklažu i oporabu (koji uključuje sve tokove otpada, primjerice medicinski otpad, baterije, građevinski otpad i šuta, itd.)
- Opsežne aktivnosti podizanja javne svijesti s ciljem smanjenja stvaranja otpada, povećanja odvojenog skupljanja i ponovnog korištenja
- Izgradnja nove infrastrukture za gospodarenje otpadom uključujući centre za gospodarenje otpadom na nacionalnoj/regionalnoj razini (postrojenja za obradu otpada, postrojenja za dobivanje energije iz otpada, pretovarne stanice, itd.) (planira se financiranje deset centara za gospodarenje otpadom u okviru ovog OP–a)
- Nabava posebne opreme (valjci, specijalnih vozila za prikupljanje otpada, buldožer, i ostala oprema u funkciji postrojenja za dobivanje energije iz otpada)
- Prilagođavanje i sanacija/zatvaranje/rehabilitacija postojećih odlagališta komunalnog otpada, nelegalnih deponija i „crnih točaka" koje će doprinijeti smanjenju štetnih okolišnih utjecaja neadekvatnog gospodarenja otpadom
- Aktivnosti pripreme i realizacije projekta
- Poboljšanje sveukupnog sustava gospodarenja otpadom uključujući organizacijsku potporu, povećanje učinkovitosti komunalnih tvrtki itd. mjerama izgradnje kapaciteta čiji je cilj pružanje potpore pri usklađivanju sa zahtjevima Direktiva kako bi se podržalo upravljanje infrastrukturom nakon završetka projekta itd.

Sve aktivnosti koje se provode u okviru specifičnog cilja moraju biti u skladu s i proizlaziti iz odgovarajućih Planova gospodarenja otpadom uključujući posebno procjenu stvarnih potreba i odgovarajuću izradu mjera / objekata uzimajući u obzir hijerarhiju otpada (prvenstveno postupno smanjenje stvaranja otpada).

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	6i – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Sva ulaganja koja se planira financirati moraju se razraditi u skladu s nacionalnim i odgovarajućim lokalnim PGO–ovima te moraju doprinijeti postizanju njihovih ciljeva, posebno u pogledu smanjenja stvaranja otpada u budućnosti. Ulaganjima se mora osigurati integracija postojećih struktura ili infrastrukture uključivanjem projekata koji predstavljaju fazu šire intervencije unutar prethodnog programskog razdoblja (podjela na faze) ili uključivanjem objekata koji su već sagrađeni u integriranom sustavu. Sva ulaganja u gospodarenje otpadom moraju biti podložna primjeni odgovornosti proizvođača, načela „onečišćivač plaća“ i drugih načela/shema financiranja (porezi, plaćanje po količini smeća), odnosno ESI fondovi koristit će se samo kad spomenuti izvori financiranja nisu primjenjivi ili nisu dostatni za pokrivanje ukupnih troškova. Financiranje konkretno reciklažnih postrojenja bilo bi primjenjivo samo ako postoji tržišni neuspjeh ili ako postoji značajan nedostatak reciklažnih kapaciteta na nacionalnoj razini. Nadalje, prioritet će se dati ulaganjima prema hitnosti osiguravanja odgovarajućih postrojenja za gospodarenje otpadom zbog sprečavanja rizika za okoliš te ispunjavanja zakonskih uvjeta i ciljeva sukladnosti.	

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	6i – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Nije primjenjivo	

2.A.6.Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	6i – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Veliki projekti su predviđeni ovim investicijskim prioritetom koji se odnosi na gradnju centara za gospodarenje otpadom (CGO–ova), sanaciju lokacija izrazito zagađenih otpadom („crne točke”) i sanaciju odlagališta komunalnog otpada. Prema trenutačnom planu provedbe projekta izgledno je da će biti sedam glavnih projekata, pet CGO–ova (Piškornica, Zagreb, Lećevica, Orlovnjak, Biljane Donje) i dvije sanacije (Sovjak, Karepovac).	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		6i – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (prema potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
					muškarci	žene	Ukupno		
CO17	Kruti otpad: Dodatni kapacitet za recikliranje otpada	tona/godina	KF				30.000,00	ISU	Jednom godišnje
CO22	Obnova zemlje: Ukupna površina područja sanirane zemlje	Hektari	KF				60,00	ISU	Jednom godišnje
6ca12	Zatvorena i sanirana odlagališta otpada	Broj	KF				30,00	ISU	Jednom godišnje
6ca25	Uspostavljeni i u potpunosti funkcionalni novi centri za gospodarenje otpadom	Broj	KF				10,00	ISU	Jednom godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	**6ii**
Naziv investicijskog prioriteta	**Ulaganje u sektor upravljanja vodama kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve**

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	**6ii1**
Naziv specifičnog cilja	**Unaprjeđenje javnog vodoopskrbnog sustava u svrhu osiguranja kvalitete i sigurnosti usluga opskrbe pitkom vodom**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Ovaj specifični cilj će podržati postizanje i održavanje održivog sustava upravljanja vodama kroz ulaganja u razvoj sustava za vodoopskrbu uključujući i regionalne sustave, povećanje priključenosti na vodoopskrbnu mrežu, smanjenje gubitaka i povećanje pouzdanosti i učinkovitosti sustava vodoopskrbe. Glavni rezultati u okviru ovog SC–a bit će: - osiguranje dovoljne količine kvalitetne pitke vode i - povećanje stope priključenosti stanovništva na javne sustave vodoopskrbe. Očekuje se da će oko 1 000 000 osoba imati koristi od rezultata mjera koje će se provesti u okviru ovog OP–a. Ta se brojka (kumulativno) odnosi na: - stanovnike s osiguranim novim priključcima na javne sustave vodoopskrbe; stanovnike kojima će se omogućiti pristup javnim sustavima vodoopskrbe koji su prethodno bili spojeni na lokalne sustave vodoopskrbe (to su neuređeni sustavi kojima ne upravlja ovlašteni operater i nemaju potrebne dozvole); -stanovnike kojima nije dostupna voda za piće odgovarajuće kvalitete u pogledu mikrobioloških i/ili kemijskih parametara. Aktivnostima u sklopu ovog SC–a također će se, iako u manjoj mjeri, doprinijeti općem povećanju učinkovitosti. Procjenjuje se da će se ukupno gubitci iz javnih sustava vodoopskrbe smanjiti za 20% do 2023. što će doprinijeti povećanju učinkovitosti javne vodoopskrbe. Međutim, ovu podjelu treba promatrati kao doprinos više čimbenika: provedba strukturalnih mjera na nacionalnoj razini, no i ulaganja predviđena u okviru ovog SC–a kao što su mjere gradnje/obnove i predviđene „soft mjere“ (npr. poboljšanje sustava upravljanja, uvođenje telemtrijskog sustava itd.). Kako bi se izbjeglo nepotrebno pročišćavanje vode za piće, Pravilnikom o zonama sanitarne zaštite izvorišta planirano je uvođenje odgovarajućih mjera.
Oznaka specifičnog cilja	**6ii2**
Naziv specifičnog cilja	**Razvoj sustava prikupljanja i obrade otpadnih voda s ciljem doprinosa poboljšanju stanja voda**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Ovaj specifični cilj podržava očuvanje kakvoće voda i sprečavanje degradacije voda primarno u svrhu očuvanja ljudskog zdravlja i okoliša te postizanja i održavanja dobrog stanja voda, s ciljem da upravljanje vodama bude održivo za plansko korištenje kroz ulaganja u pogone za sakupljanje i obradu otpadnih voda. Glavni rezultati u okviru ovog SC–a bit će: • veća stopa priključenosti stanovništva na javne sustave odvodnje i • veća količina otpadne vode koja se pročišćava na odgovarajućoj razini nakon prikupljanja.

	OP–om se planiraju aktivnosti povezane s izgradnjom i poboljšanjem sustava za prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda za 68 aglomeracija (planirani projekti). Ti projekti obuhvaćaju sve aglomeracije čiji je rok dovršetka (prema izvješću dostavljenom EK–u prema DOKOV–u – čl. 15. i 17.) kraj 2018., kao i manji broj aglomeracija s rokom dovršetka do kraja 2020. Pod pretpostavkom da će sustavi za prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda iz tih aglomeracija (planirani projekti) prikupljati oko 80 % planiranog tereta, ukupni teret nepročišćenih komunalnih otpadnih voda smanjit će se za oko 1 955 000 PE (oko 1 600 000 do 2018.). Procjenjuje se da će aktivnosti u okviru ovog SC–a imati izravan pozitivni učinak na oko 1 000 000 stanovnika te da će doprinijeti povećanju količine tereta onečišćenja koji se obrađuje u skladu sa zahtjevima DOKOV–a (kao omjer ukupnog tereta onečišćenja koji se obrađuje na uređajima za pročišćavanje otpadnih voda u skladu sa zahtijevanom razinom pročišćavanja koja je u skladu sa zahtjevima DOKOV–a te ukupan teret onečišćenja svih aglomeracija koje su predmet DOKOV-a) za 35,4 %. U skladu sa Zakonom o vodama i Uredbom o standardu kakvoće voda (kako je prenesena i usklađena s ODV–om), jedan je od glavnih ciljeva zaštite vodnog okoliša postizanje ili održavanje barem dobrog stanja svih vodnih tijela (eokološkog i kemijskog stanja površinskih i količinskog i kemijskog stanja podzemnih voda). Planirane aktivnosti imat će izravan utjecaj na 33 vodna tijela u pogledu pokazatelja BPK5. Od navedena 33 vodna tijela (ukupne duljine 634 km) njih 15 postiglo je minimalno dobro stanje, dok preostalih 18 vodnih tijela (ukupne duljine 325 km) ne ispunjava ciljeve (utemeljene na pokazatelju BPK5). Stoga će se pozitivni utjecaj ovih projekata odnositi na 33 vodna tijela (ukupne duljine 959 km) koja će se održati na minimalnom dobrom vodnom stanju (neće doći do pogoršanja stanja) ili će im se vodno stanje poboljšati (ispunjenje ciljeva).

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		6ii1 – Unaprjeđenje javnog vodoopskrbnog sustava u svrhu osiguranja kvalitete i sigurnosti opskrbe pitkom vodom						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
6cb11	Smanjenje broja stanovnika bez pristupa javnim vodoopskrbnim sustavima, koja nisu obuhvaćena monitoringom voda ili koji su spojeni na sustave koji ne udovoljavaju mikrobiološkim i/ili kemijskim parametrima	Br		930.000,00	2014.	350.000,00	Hrvatske vode, Ministarstvo poljoprivrede (AIR, izvješća o provedbi projekta)	Jednom godišnje
Specifični cilj		6ii2 – Razvoj sustava prikupljanja i obrade otpadnih voda s ciljem doprinosa poboljšanju stanja voda						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
6cb23	Količina tereta onečišćenja koji se pročišćava u skladu sa zahtjevima DOKOV–a	Postotak		4,60	2014.	40,00	Hrvatske vode, Ministarstvo poljoprivrede, godišnje izvješće o praćenju	Jednom godišnje
6cb24	Vodna tijela s dobrim i vrlo dobrim stanjem prema pokazateljima	Broj		1.116,00	2014.	1.134,00	Hrvatske vode, Ministarstvo	Jednom godišnje

	organskog opterećenja (BPK5)						poljoprivrede (godišnje izvješće o praćenju)	

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	6ii – Ulaganje u sektor upravljanja vodama kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve

Glavne ciljne skupine i korisnici 6ii1
Državna tijela i organizacije odgovorne za upravljanje vodama, tijela lokalne vlasti, javni isporučitelji vodnih usluga, Hrvatske vode 6ii2
Državna tijela i organizacije odgovorne za upravljanje i nadzor voda, tijela lokalne vlasti, javni isporučitelji vodnih usluga, Hrvatske vode

Aktivnosti koje se financiraju kako bi se postigao specifični cilj
6ii1

- mjere kojima se osigurava opskrba kvalitetnom vodom za piće i povećava povezanost stanovništva s javnom opskrbom vodom za piće, izgradnjom/rekonstrukcijom/nadogradnjom mreža opskrbe vode za piće i uređaja za pročišćavanje (poboljšanje) vode za piće (uključujući i nabavu opreme za mjerenje i laboratorijsku opremu) i uređaja za desalinizaciju kako bi se udaljene otoke i udaljena naselja u unutrašnjosti opskrbilo vodom za piće u slučaju da se druge mjere ne mogu razumno opravdati i primijeniti.

- Ulaganja u izgradnju cjevovoda, otkrivanje i saniranje propusnosti kako bi se povećala učinkovitost sustava

6ii2

- mjere kojima se povećava priključenost stanovništva na javne sustave odvodnje izgradnjom/obnovom/nadogradnjom javnih sustava odvodnje

(uključujući nabavu opreme za čišćenje mreže te otkrivanje i saniranje propusnosti, vozila za čišćenje septičkih jama i druge povezane opreme potrebne za pravilno funkcioniranje sustava odvodnje);

- Izgradnja/obnova/nadogradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, malih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda i septičkih jama (kao malih pojedinačnih uređaja u okviru javnog sustava) i postrojenja za obradu mulja (uključujući nabavu opreme potrebne za pravilno funkcioniranje uređaja);

- izgradnja/rekonstrukcija automatskih stanica za praćenje kakvoće voda i hidroloških podataka, razvoj analize podataka i alata za modeliranje, i nabava potrebne opreme i uređaja

- provedba odgovarajućih mjera zaštite (primjerice: izgradnja/obnova sustava odvodnje, uređaja za obradu otpadnih voda, malih pojedinačnih sustava, praćenje) u zonama sanitarne zaštite izvorišta

Identificirano je nekoliko horizontalnih aktivnosti kojima se može pružiti potpora i doprinijeti postizanju SC–ova 6ii1 i 6ii2 i to povećanjem učinkovitosti javnih isporučitelja vodnih usluga kako bi se postigla i održala održivost u financijskom i tehničko–tehnološkom smislu te organizacijskom u smislu ljudskih resursa. Stoga je glavni cilj uspostava jedinstvenog operatera za područje pružanja usluga koji bi pružao usluge vodoopskrbe, odvodnje i prikupljanja te pročišćavanja otpadnih voda. Na taj je način ova mjera

horizontalne prirode (integriranje ciljeva SC 6ii2 i SC6ii2). Uspostava integriranog i usklađenog vodnog režima na teritoriju Hrvatske, u skladu sa strateškim ciljevima i međunarodnim obvezama, može dovesti do veće učinkovitosti u vodoopskrbi.

Integrirani sustav upravljanja vodama će poticati pojedinačna ulaganja/operacije integralne prirode, tj. jedan projekt će uključivati sve aktivnosti/mjere neophodne za sukladnost s objema Direktivama (Direktiva o obradi komunalnih otpadnih voda i Direktiva o vodi za piće) unutar pojedinih aglomeracija.

To obuhvaća sljedeće aktivnosti

- poboljšavanje sveukupnog sustava upravljanja vodama uključujući organizacijsku podršku, povećanje učinkovitosti javnih isporučitelja vodnih usluga itd. mjerama izgradnje kapaciteta čiji je cilj podrška reorganizaciji vodnokomunalnog sektora, kako bi se podržala usklađenost sa zahtjevima Direktiva, s ciljem učinkovitijeg upravljanja infrastrukturom nakon dovršetka projekta i ostale povezane aktivnosti.

- aktivnosti pripreme projekta.

Zajednička načela

Kriterije odabira i povezanu metodologiju odobrit će nadzorni odbor (Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), članak 110. stavak 2. točka (a)) i bit će primjenjivi na sve aktivnosti OP–a, pri čemu općenito uključuju:

- jasan i mjerljiv doprinos ciljevima relevantnih pokazatelja ostvarenja i pokazatelja rezultata

- zrelost projekta

- isplativost

- održivost (posebno financijsku)

- kapacitet provedbe

- usklađenost s načelima transparentnosti i nediskriminacije, jednake mogućnosti, socijalnu uključenost i održivi razvoj

- ako je primjenjivo, doprinos rješavanju pitanja specifičnih teritorijalnih prioriteta, komplementarnost/sinergiju s ostalim aktivnostima ESIF–a, doprinos provedbi makro–regionalnih strategija.

Što se tiče prihvatljivosti, aktivnosti će biti provjerene usporedbom s kriterijima koji proizlaze iz svih općih zahtjeva prihvatljivosti i zahtjeva prihvatljivosti specifičnih za sredstva, svim primjenjivim aktima EU–a i nacionalnim pravnim aktima, uključujući pravila o državnim potporama.

Specifična načela SC–ova

SC 6ii1 i 6ii2:

Glavni kriterij pri odabiru projekta odnosit će se na doprinos i usklađenost operacije sa sektorskim strateškim i programskim dokumentima. To znači da će se prioritetni projekti birati u skladu s prijelaznim razdobljima zadanima u Ugovoru o pristupanju kako bi se postigla usklađenost s DOKOV–om i DVD–om te Okvirnom direktivom o vodama koja uključuje ključni element Planova upravljanja vodnim područjima (PUVP–ove) s ciljem postizanja i/ili održavanja dobrog stanja voda.

Uz to će se projektima određivati prioritet prema razini dovršenosti, integraciji postojećih struktura ili infrastrukture uključivanjem projekata s fazom šire intervencije unutar prethodnog programskog razdoblja (podjela na faze) i kapacitet korisnika da upravlja infrastrukturom nakon dovršetka projekta

Svaki se kriterij boduje i vrednuje tijekom odabira projekata. Kriteriji odabira primjenjuju se na projekte u okviru specifičnih ciljeva SO 6iil i SO 6ii2 s obzirom na to da je većina projekata integrirane naravi (obuhvaćaju vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda).

Konkretno za SC 6ii1, izgradnja uređaja za pročišćavanje vode za piće financirat će se samo u slučajevima gdje nije izvediva primjena drugih mjera ili gdje je dokazano da je potrebno dodatno pročišćavanje uz mjere koje se provode u skladu s člankom 7.3 ODV–a.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	6ii – Ulaganje u sektor upravljanja vodama kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Nije primjenjivo	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	6ii – Ulaganje u sektor upravljanja vodama kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
	Ovim se investicijskim prioritetom planira primjena velikih projekata u razdoblju 2014. – 2020. U skladu s trenutnim stanjem, te se projekte upućuje na razvoj/izgradnju/rekonstrukciju regionalnih sustava vodoopskrbe (istočna Slavonija, istočni Zagreb), isto kao i projekte u velikim aglomeracijama (Velika Gorica, Nin–Privlaka–Vrsi–Vir, Zabok–Zlatar, Rijeka, Split–Solin, Kaštela–Trogir, Zagreb).

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		6ii – Ulaganje u sektor upravljanja vodama kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljilepotrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (prema potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
					muškarci	žene	Ukupno		
CO18	Vodoopskrba: Dodatno stanovništvo obuhvaćeno uslugom poboljšane vodoopskrbe	Osobe	KF				1,000.000,00	Hrvatske vode, Ministarstvo poljoprivrede (godišnje izvješće o praćenju)	Jednom godišnje
CO19	Obrada otpadnih voda: Dodatno	Ekvivalent stanovništva	KF				1,000.000,00	Hrvatske vode, Ministarstvo	Jednom godišnje

	stanovništvo obuhvaćeno uslugom poboljšane obrade otpadnih voda							poljoprivrede (godišnje izvješće o praćenju)	

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	**6iii**
Naziv investicijskog prioriteta	**Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje eko usluga, uključujući Natura 2000 i „zelenu“ infrastrukturu**

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	**6iii1**
Naziv specifičnog cilja	**Poboljšano znanje o stanju bioraznolikosti kao temelja za učinkovito praćenje i upravljanje bioraznolikošću**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Mapiranje morskih staništa i vrsta postići će se na temelju ovog specifičnog cilja kako bi se prikupilo više podataka o bioraznolikosti u vezi s rasprostranjenošću vrsta i staništa navedenih u dodacima Direktive o staništima za morske vode pod nacionalnom jurisdikcijom. Detaljna karta morskih staništa izradit će se kao preduvjet za uspostavu i provedbu odgovarajućih mjera praćenja i očuvanja. U okviru ovog specifičnog cilja planira se uspostava sustava praćenja za 400 staništa i vrsta kako bi se osiguralo praćenje i izvještavanje o stanju očuvanosti vrsta i staništa. Hrvatska treba uspostaviti sustav praćenja stanja očuvanosti za 580 vrsta i stanišnih tipova (74 stanišna tipa navedena u Prilogu I. i 238 vrsta navedenih u prilozima II., IV. i V. Direktivi o staništima te 238 vrsta ptica navedenih u prilozima Direktivi o pticama) koji se u skladu s Direktivom o staništima i Direktivom o pticama trebaju pratiti (i o njima izvještavati) na čitavom teritoriju Republike Hrvatske, uz dodatan nadzor na područjima mreže Natura 2000. Invazivne strane vrste i njihovi putovi mapirat će se i identificirati te će se uspostaviti nacionalni sustav praćenja i informiranja za invazivne strane vrste kako bi se smanjio negativan utjecaj na bioraznolikost. Razvit će se i testirati najmanje dva protokola za invazivne strane vrste dok će se praćenje većine invazivnih stranih vrsta integrirati u protokole praćenja u skladu s Direktivom o staništima i Direktivom o pticama. Ulaganjima će se pokušati spriječiti, svesti na najmanju moguću mjeru i ublažiti štetne učinke uključujući njihov gospodarski i društveni utjecaj u skladu s novousvojenom Uredbom (EU) br. 1143/2014). Konačno, kako bi se održalo pravilno funkcioniranje ekosustava te tijek njegovih usluga, potrebno je stalno promicati i unaprjeđivati razumijevanje ukupne vrijednosti ekosustava i njihovih usluga. Mapiranje i ocjena stanja ekosustava i njihovih usluga u Hrvatskoj obavit će se unutar ovog SC kao nužan preduvjet definiranja prioriteta za obnovu staništa i zelene infrastrukture u narednom razdoblju.
Oznaka specifičnog cilja	**6iii2**

Naziv specifičnog cilja	**Uspostava okvira za održivo upravljanje bioraznolikošću (primarno Natura 2000)**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Potrebno je razviti i provesti primjenjiv i sveobuhvatni mehanizam upravljanja, prvenstveno u pogledu sektora koji utječu na vrste i staništa, a imaju i bolje kapacitete za primjenu aktivnosti upravljanja i nadzora na terenu. Kao nova država članica Hrvatska još nije ispunila preduvjete u skladu s Direktivom o staništima u vremenskom okviru koji je propisan Direktivom – potrebno je definirati mjere očuvanja i odrediti posebna područja očuvanja (en. special area of conservation, SAC). Hrvatska je odredila Posebna zaštićena područja (en. Special Protected Areas, SPA) i poslala popis predloženih Područja od značaja za Zajednicu (en. proposed Sites of Community Importance pSCI) Europskoj komisiji u rujnu 2013. Nakon završetka biogeografskih seminara i usvajanja Područja od značaja za Zajednicu, Hrvatska će definirati i uspostaviti potrebne mjere očuvanja za SCI–jeve što je prije moguće, a najkasnije u roku od šest godina, kako je definirano člankom 4. stavkom 4. Stoga je u ovoj fazi vrijednost pokazatelja ishoda za pokazatelje specifične za program unutar okvira za upravljanje područjem Natura na snazi koji se uzima kao temelj za aktivnosti očuvanja u skladu s obvezama navedenima u pravnoj stečevini postavljen na „0“ – planira se da će se preko KF–a uspostaviti mehanizam upravljanja za najmanje 40 % površine pod mrežom Natura 2000 koji će na odgovarajući način pristupiti očuvanju vrsta / stanišnih tipova. Očuvanje staništa i vrsta provodit će se kroz integraciju specifičnih mjera očuvanja u planove upravljanja za postojeća zaštićena područja ili kroz prilagodbu sektorskih planova upravljanja ili kroz druga rješenja dogovorena u okviru ovih ulaganja.
	Drugi prioritetni stup u okviru ovog specifičnog cilja povezan je s upravljanjem strogo zaštićenim vrstama koje se treba poboljšati unutar ovog razdoblja kroz nekoliko aktivnosti. Kao prvo, razvit će se sveobuhvatan plan upravljanja koji će obuhvatiti sve relevantne vrste. Relevantne vrste su vrste zaštićene direktivama EU–a u pogledu prirode i vrste strogo zaštićene na nacionalnoj razini koje spadaju u kategorije CR (kritično ugrožene), EN (ugrožene) i VU (osjetljive) za koje će nacionalno stručno tijelo za zaštitu prirode utvrditi je li potrebno usvajanje akcijskog plana na temelju antropogenih pritisaka i stanja populacije vrste. Pripremit će se novi planovi za ugrožene vrste te će se primjenjivati kako novi tako i postojeći planovi. Kao drugo, podržavat će se odgovarajući smještaj i briga za strogo zaštićene vrste pronađene u prirodi ili zaplijenjene žive primjerke u slučaju ilegalnog prekograničnog prijevoza ili trgovine. U svrhu nadopune svega prethodno navedenog razvit će se sustavi upravljanja invazivnim stranim vrstama kako bi se negativni učinak invazivnih stranih vrsta na domaće vrste i njihova staništa sveo na najmanju moguću mjeru.
Oznaka specifičnog cilja	**6iii3**
Naziv specifičnog cilja	**Razminiranje, obnova i zaštita šuma i šumskog zemljišta u zaštićenim i Natura 2000 područjima**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Državnim šumama u Republici Hrvatskoj upravlja se u skladu sa strogim načelima održivog upravljanja šumama koja se temelje na Planovima za upravljanje šumama (FMP) i u skladu su s FSC certifikatom. U područjima dugotrajne prisutnosti mina nije moguće udovoljiti zahtjevima vodećih načela (održivo upravljanje šumama), nove Strategije za šume EU–a i provoditi FMP. Te šume stoga gube svoju sposobnost pružanja usluga ekosustava i višestruke koristi tih usluga. Glavni rezultati čije se ostvarenje očekuje postići ovim SC–om jesu stvaranje uvjeta koji bi omogućili upravljanje šumama u skladu s FMP–om, uklanjanjem mina i neeksplodiranih uređaja (UXO) te poboljšanje poželjne produktivnosti, stabilnosti, bioraznolikosti šuma njihovom obnovom i zaštitom i promoviranje usluga šumskih ekosustava. Time će se stvoriti uvjeti za strukturalni i gospodarski održivi razvoj šuma. Taj specifični cilj koncentrirat će se na šume i šumska zemljišta unutar zaštićenih područja i područja mreže Natura 2000 u kojima su prisutne ili su donedavno bile prisutne mine ili se sumnja na prisutnost mina. Očekuje se razminiranje oko 7000 ha šuma i šumskih zemljišta unutar zaštićenih područja i područja mreže Natura 2000 te njihovo otvaranje za javno korištenje (smanjenje šuma s minama za oko 25 %). Šume i šumska zemljištima iz kojih su nedavno uklonjene mine ili neeksplodirani uređaji trebaju se obnoviti i zaštititi kako bi se obnovila i poboljšala njihova stabilnost i usluge ekosustava. Planira se pružanje potpore za ukupno 358 ha površina unutar zaštićenih područja i područja mreže Natura 2000 u svrhu boljeg očuvanja i to obnovom tako da se zamijene sastojine stranih vrsta sastojinama autohtonih vrsta stabala te poboljšanjem usluga ekosustava šume i šumskog zemljišta.

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		6iii1 – Poboljšano znanje o stanju bioraznolikosti kao temelja za učinkovito praćenje i upravljanje bioraznolikošću						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
6cc11	Vrste i staništa s uspostavljenim programima praćenja	Broj		78,00	2014.	400.00	Godišnja izvješća o radu Državnog zavoda za zaštitu prirode (DZZP)	Jednom godišnje
Specifični cilj		6iii2 – Uspostava okvira za održivo upravljanje bio raznolikošću (primarno Natura 2000)						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
6cc21	Kapacitet oporavilišta za smještaj i brigu o divljim životinjama	Broj		300,00	2014.	450,00	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode	Jednom godišnje
6cc22	Okvir za upravljanje područjima mreže Natura 2000 na snazi kao temelj za aktivnosti očuvanja u skladu s obvezama iz pravne stečevine	Postotak		0,00	2014.	40,00	Godišnja izvješća o radu Državnog zavoda za zaštitu prirode	Jednom godišnje
Specifični cilj		6iii3 – Razminiranje, obnova i zaštita šuma i šumskih područja u zaštićenim i Natura 2000 područjima						

Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
6cc31	Površina miniranih šuma i šumskog zemljišta u područjima mreže Natura 2000	Hektari		25.600,00	2014.	18.600,00	Hrvatske šume / HCR	Jednom godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	6iii – Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje eko usluga, uključujući Natura 2000 i „zelenu“ infrastrukturu

Glavne ciljne skupine i korisnici

Vladina tijela i institucije (Državni zavod za zaštitu prirode), javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima/ područjima mreže Natura 2000 na nacionalnoj i regionalnoj/lokalnoj razini, lokalne vlasti, privatni sektor, pravne osobe koje upravljaju državnim šumama i šumskim zemljištima (Hrvatske šume), Hrvatske vode, državna tijela i javne ustanove za protuminsko djelovanje, pravne osobe koje skrbe za životinje, OCD (organizacije civilnog društva).

Primjeri aktivnosti koje će se financirati kako bi se postigli specifični ciljevi

SC 6iii1
Identifikacija i mapiranje morskih staništa i vrsta u skladu s Direktivom o staništima (HD) i Okvirnom direktivom o morskoj strategiji (MSFD)

Razvoj sustava praćenja i izvještavanja za Direktivu o staništima i Direktivu o pticama

Razvoj programa praćenja za stanišne tipove i vrste iz Dodatka II, IV i V Direktive o staništima i Dodatka Direktive o pticama i stanišne tipove iz Dodatka I Direktive o staništima, uključujući i definiranje metoda i normi praćenja

Izgradnja kapaciteta i resursa za praćenje i izvješćivanje, uključujući i nabavljanje opreme za praćenje

Ispitivanje programa za praćenje (terenski rad)

Razvoj osnove za očuvanje usluga ekosustava

Ocjena dostupnih nacionalnih, EU i globalnih datoteka i informacija relevantnih za osnovno mapiranje i ocjenu statusa i trendova glavnih kategorija ekosustava i utvrđenih usluga ekosustava u Hrvatskoj.

Definiranje prioriteta za buduće programe obnove staništa i zelene infrastrukture.

Procjena gospodarske vrijednosti ključnih usluga koje su postavljene kao prioriteti na popisu usluga ekosustava.

Uspostava nacionalnog sustava praćenja i informiranja za invazivne strane vrste

Identifikacija rasprostranjenosti invazivnih stranih vrsta te identifikacija i analiza puteva i određivanje prioriteta.

Investicijski prioritet	6iii – Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje eko usluga, uključujući Natura 2000 i „zelenu“ infrastrukturu

Poboljšanje informacijskog sustava za postojeće i nove podatke o invazivnim stranim vrstama u Hrvatskoj kako bi se omogućio pristup podacima o prisutnosti vrsta, njihovoj raširenosti, ekologiji, povijesti unosa i širenja, rasprostranjenosti, najboljim praksama i drugim informacijama potrebnima kako bi se poduprle politika i odluke o upravljanju, uključujući i procjena rizika te protokoli i alati za izradu procjena.

Izrada nacrta i primjena nacionalnog programa praćenja za invazivne strane vrste. Sustav bi se trebao uspostaviti ili uključiti u postojeći/budući sustav za nadgledanje i praćenje(npr. Direktiva 92/43/EEZ) kad je to god moguće kako bi se odredila prisutnost i proširenost novih i postojećih invazivnih stranih vrsta, i trebao bi pokriti cjelokupan teritorij Hrvatske, uključujući i morske teritorijalne vode.

SC 6iii2
Očuvanje i prikladno upravljanje mrežom Natura 2000
Uspostava okvira za upravljanje područjima Natura 2000, uključujući i razvoj prikladnih upravljačkih modela i primjena (npr. pomoću sektorskih planova ili planova specifičnih za područje)

Provedba aktivnosti izgradnje kapaciteta i nabava potrebne opreme za prikladno upravljanje zaštićenim područjima, uključujući i mrežu Natura 2000

Detaljno prikazati podatke o granicama zaštićenih područja (na katastarskim kartama) razvojem geodetske tehničke dokumentacije spremne za registraciju u službenim registrima (katastarski ured i zemljišno-knjižni ured)

Provedba komunikacije, obrazovanja i aktivnosti podizanja javne svijesti u svrhu promicanja sveukupne bioraznolikosti, posebno mreže Natura 2000

U narednom razdoblju Hrvatska će kroz provedbu projekta tehničke pomoći (koji se financira kroz Operativni program za zaštita okoliša za razdoblje 2007.-2013.) odrediti optimalni model okvira za upravljanje područjima mreže Natura 2000 čime će se ustupiti pozadinske informacije za određivanje odgovarajućeg izlaznog pokazatelja i njegove ciljane vrijednosti koja odražava prethodno spomenute aktivnosti. Finalizacija se očekuje od 2016.

Potpora očuvanju vrsta
Razvoj i početak provedbe akcijskih planova za ugrožene vrste, uključujući provedbu obrazovanja i izobrazbe svih relevantnih dionika i podizanje javne svijesti.

Poboljšati postojeća ili uspostaviti nova oporavilišta uključujući, no ne ograničavajući se na odgovarajuću opremu, smještaj i objekte karantene.

Izraditi i provesti akcijske planove na putovima invazivnih stranih vrsta, planove upravljanja za invazivne strane vrste koje su se uvelike raširile u Hrvatskoj i planove iskorjenjivanja za prioritetne invazivne strane vrste kako bi se kontrolirao i na najmanju moguću mjeru sveo utjecaj na domaće vrste i staništa, kao i izrada smjernica, programa obuke i promotivnih aktivnosti namijenjenih raznim dionicima.
SC 6iii3

- Uklanjanje mina i neeksplodiranih uređaja, uključujući aktivnosti za podizanje svijesti o minama, osiguravanje sigurnog javnog pristupa područjima u kojima su prisutne mine ili se sumnja na prisutnost mina te time stvaranje uvjeta za održivo upravljanje tim područjima; aktivnosti podizanja svijesti o bioraznolikosti i važnosti održivog upravljanja šumama i šumskim zemljištem unutar mreže Natura 2000 u kojima su prisutne ili su do nedavno bile prisutne mine ili se sumnja na prisutnost mina i stoga se

njima nije moglo upravljati.

- Regeneracijom šuma i šumskog zemljišta primarno u zaštićenim područjima i područjima mreže Natura 2000: zamjenom uvedenih stranih vrsta autohtonim vrstama stabala; uklanjanjem invazivnih stranih vrsta i potencijalnih invazivnih stranih vrsta; pošumljavanjem zanemarenih i uništenih šumskih čistina i raslinja; obnovom uništenih i oštećenih šumskih sastojina autohtonih vrsta u skladu sa stanišnim tipovima i njihovom prirodnom dinamikom; obnovom i očuvanjem ugroženih i zaštićenih rijetkih livadnih vrsta kako

Investicijski prioritet	6iii – Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje eko usluga, uključujući Natura 2000 i „zelenu“ infrastrukturu

- bi se održale i poboljšale njihove usluge ekosustava.
- Uspostava i poboljšanje protupožarne infrastrukture malih razmjera (vatrogasni putovi, prosjeke, osmatračnice itd.) koja je zapuštena više od 20 godina zbog rata i miniranja kako bi se zaštitile šume i šumska zemljišta te njihova bioraznolikost i usluge ekosustava od šumskih požara.
- Uspostava osnovnih uvjeta, ciljeva upravljanja, sustava nadzora i pilot-aktivnosti malog razmjera za očuvanje vodnih dobara, posebno vlažnih staništa i poplavnih šumskih područja;

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	6iii – Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje eko usluga, uključujući Natura 2000 i „zelenu“ infrastrukturu

Zajednička načela

Kriterije odabira i povezanu metodologiju odobrit će nadzorni odbor (Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), članak 110. stavak 2. točka (a)) i bit će primjenjivi na sve aktivnosti OP–a, pri čemu općenito uključuju:

- jasan i mjerljiv doprinos ciljevima relevantnih pokazatelja ostvarenja i pokazatelja rezultata
- zrelost nacrta projekta
- isplativost
- održivost (posebno financijsku)
- kapacitet provedbe
- usklađenost s načelima transparentnosti i nediskriminacije, jednake mogućnosti, socijalnu uključenost i održivi razvoj
- ako je primjenjivo, doprinos rješavanju pitanja specifičnih teritorijalnih prioriteta, komplementarnost/sinergiju s ostalim aktivnostima ESIF–a, doprinos provedbi makro–regionalnih strategija.

Što se tiče prihvatljivosti, aktivnosti će biti provjerene usporedbom s kriterijima koji proizlaze iz svih općih zahtjeva prihvatljivosti i zahtjeva prihvatljivosti specifičnih za sredstva, svim primjenjivim aktima EU–a i nacionalnim pravnim aktima, uključujući pravila o državnim potporama.

Specifična načela SC–ova

Specifični cilj 6iii3

Aktivnosti koje će se podržavati u sklopu ovog specifičnog cilja provodit će se za šume i šumska zemljišta unutar zaštićenih područja i područja mreže Natura 2000 u kojima su ili su do nedavno bile prisutne mine ili se sumnja na prisutnost mina.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	6iii – Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje eko usluga , uključujući Natura 2000 i „zelenu“ infrastrukturu
Nije primjenjivo	

2.A.6.Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	6iii – Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje eko usluga, uključujući Natura 2000 i „zelenu“ infrastrukturu
Nije primjenjivo	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		6iii – Zaštita i obnova bioraznolikosti i tla te promicanje eko usluga, uključujući Natura 2000 i „zelenu“ infrastrukturu					
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (prema	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor	Učestalost

				potrebi)	muškarci	žene	Ukupno	podatka	izvještavanja
CO23	Priroda i bioraznolikost: Površina staništa koje se podržava u svrhu boljeg očuvanja	Hektari	KF				358,00	Hrvatske šume/HCR	Jednom godišnje
6cc22	Postotak površine mapiranih morskih staništa	%	KF				50,00	Godišnja izvješća o radu Državnog zavoda za zaštitu prirode	Jednom godišnje
6cc12	Planovi za sustave upravljanja invazivnim stranim vrstama	Broj	KF				5,00	Godišnja izvješća o radu Državnog zavoda za zaštitu prirode	Jednom godišnje
6cc11	Broj uspostavljenih sustava praćenja	Broj	KF				2,00	DZZP, Godišnja izvješća o radu	Jednom godišnje

2.A.7 Socijalne inovacije, transnacionalna suradnja i doprinos tematskim ciljevima 1. – 7.

Prioritetna os	6 - Zaštita okoliša i održivost resursa

2.A.8 Okvir uspješnosti

Tablica 6: Okvir uspješnosti prioritetnih osi (po fondu te, za EFRR i ESF, po kategoriji regije)

Prioritetna os	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa

Oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili ključni provedbeni korak	Mjerna jedinica, tamo gdje je prikladno	Fond	Kategorija regije	Kontrolna točna za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podataka	Objašnjenje značaja pokazatelja, prema potrebi
						muškarci	žene	Ukupno	muškarci	žene	Ukupno		
CO09	O	Održivi turizam: Porast očekivanog broja posjeta podržanim mjestima i atrakcijama kulturne i prirodne baštine	Posjeti /godina	EFRR	Manje razvijene			31.000			310.000,00	ISU	Pokazatelji kulturne/prirodne baštine (PU 6.3) pokrivaju 75 % sredstava EFRR–a u sklopu PO6. Budući da se očekuje skroman napredak u pogledu pokazatelja neposrednih rezultata do 2018. godine zbog vremena potrebnog za provedbu projekata i privlačenje posjetitelja, dodan je ključni provedbeni korak vezan za odobreni projekt
PF2	F	Ukupan iznos potvrđenih prihvatljivih izdataka	Euro	EFRR	Manje razvijene			77.744.690			338.020.392,00	Ministarstvo financija	
CO19	O	Obrada otpadnih voda: Dodatno stanovništvo obuhvaćeno uslugom poboljšane obrade otpadnih voda	Ekvivalent stanovništva	KF				0			1,000.000,00	Hrvatske vode, Ministarstvo poljoprivrede	Izlazni pokazatelj povezan s intervencijama koje predstavljaju 58 % dodijeljenih financijskih sredstava Prioritetne osi 6 (Kohezijski fond).
6.1	I	Broj zaključenih ugovora o radovima za projekte sektora vodoopskrbe	Broj	KF				30.			100,00	ISU	Ključni korak provedbe povezan s intervencijama koje predstavljaju 52 % dodijeljenih financijskih sredstava Prioritetne osi 6 (Kohezijski fond) Budući da je vrijednost većine projekata pročišćavanja otpadnih voda u Hrvatskoj manja od 50 milijuna EUR te kako bi se pokrila većina sredstava u sklopu PO–a, ključni provedbeni korak za pročišćavanje otpadnih voda odnosi se na sve projekte, a ne samo na velike.

6ca25	O	Uspostavljeni i u potpunosti funkcionalni novi centri za gospodarenje otpadom	Broj	KF				0			10,00	ISU	Izlazni pokazatelj povezan s intervencijama koje predstavljaju 21% Prioritetne osi (Kohezijski fond).
6.2	I	Ugovori o radovima potpisani s izvođačima za odabrane projekte centara za upravljanje otpadom	Broj	KF				6			10,00	FZOEU	Ključni korak provedbe povezan s intervencijama koje predstavljaju 21% Prioritetne osi (Kohezijski fond.
PF61	F	Ukupan iznos potvrđenih prihvatljivih izdataka	Euro	KF				382.943.811			1.649.340.216,00	Ministarstvo financija	

Dodatne kvalitativne informacije o okviru uspješnosti 2.A.9 Kategorije intervencije

Kategorije intervencije koje odgovaraju sadržaju prioritetne osi na temelju nomenklature koju je usvojilo Vijeće te indikativna analiza potpore Unije.

Tablice 7–11: Kategorije intervencije

Tablica 7: Dimenzija 1 – Područje intervencije

Prioritetna os 6 – Zaštita okoliša i održivost resursa			
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	083. Mjere kakvoće zraka	20.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	089. Obnova industrijskih lokacija i zagađenih terena	80.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	091. Razvoj i promicanje turističkog potencijala prirodnih prostora	109.669.123,00
EFRR	Manje razvijene	094. Zaštita, razvoj i promicanje javnih kulturnih i baštinskih dobara	88.351.269,00
EFRR	Manje razvijene	095. Razvoj i promicanje javnih kulturnih i baštinskih usluga	40.000,000,00
KF		017. Gospodarenje otpadom u domaćinstvu (uključujući mjere smanjivanja, razvrstavanja, recikliranja)	50.000.000,00
KF		018. Gospodarenje otpadom u domaćinstvu (uključujući mjere mehaničke biološke obrade, termičke obrade, spaljivanja i deponija)	425.000.000,00

KF		020. Opskrba vodom za ljudsku potrošnju (infrastruktura za izvlačenje, obradu, skladištenje i distribuciju)	169.340.216,00
KF		021. Gospodarenje vodama i očuvanje pitke vode (uključujući upravljanje riječnim bazenima, vodoopskrbu, određene mjere prilagodbe klimatskim promjenama, mjerenje jedinica i potrošača, sustave naplate i smanjenje isticanja)	40.000,000,00
KF		022. Obrada otpadnih voda	840.000.000,00
KF		085. Zaštita i unapređenje bioraznolikosti, zaštite prirode i „zelene“ infrastrukture	54.000.000,00
KF		086. Zaštita, obnova i održivo korištenje Natura 2000 područja	71.000.000,00

Tablica 8: Dimenzija 2 – Oblik financiranja

Prioritetna os	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR		01. Bespovratna sredstva	338.020.392,00
KF		01. Bespovratna sredstva	1.649.340.216,00

Tablica 9: Dimenzija 3 – Vrsta teritorija

Prioritetna os	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	01. Velika urbana područja (gusto naseljena > 50 000 stanovnika)	80.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	07. Nije primjenjivo	258.020.392,00
KF		01. Velika urbana područja (gusto naseljena > 50 000 stanovnika)	400.000.000,00
KF		02. Velika urbana područja (gusto naseljena > 50 000 stanovnika)	400.000.000,00

KF		07. Nije primjenjivo	849.340.216,00

Tablica 10: Dimenzija 4 – Mehanizmi teritorijalne provedbe

Prioritetna os	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	01. Integrirano teritorijalno ulaganje – Urbano	113.351.269,00
EFRR	Manje razvijene	07. Nije primjenjivo	224.669.123,00
KF		07. Nije primjenjivo	1.649.340.216,0 0

Tablica 11: Dimenzija 6 – Sporedni predmet Europskog socijalnog fonda (samo Europski socijalni fond i Inicijativa za zapošljavanje mladih)

Prioritetna os	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima

2.A.10 Sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći, uključujući, gdje je potrebno, aktivnosti kojima se jača administrativni kapacitet nadležnih tijela uključenih u kontrolu i upravljanje programima i korisnicima (prema potrebi) (po prioritetnoj osi)

Prioritetna os:	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa

Glavne vrste mjera tehničke pomoći predviđene u sklopu PO 6 su sljedeće:

- Jačanje administrativnih i tehničkih kapaciteta institucija odgovornih za primjenu i provedbu strategija vezanih za okoliš (od državne razine do lokalnih vlasti i služba za koje su odgovorni). Ovo također uključuje mjere za pomoć pri organizacijskom poboljšanju i učinkovitijem pružanju usluga zaštita okoliša, ponajviše komunalnih

- Podizanje javne svijesti i obrazovanje o važnosti sektora okoliša (npr. promicanje odvojenog prikupljanja otpada)

Aktivnost pripreme projekta je horizontalna aktivnost unutar prioritetne osi (primjenjiva na sve specifične ciljeve).

2.A.1 Prioritetna os

Oznaka prioritetne osi	**7**
Naziv prioritetne osi	**Povezanost i mobilnost**

2.A.2 Opravdavanje za uspostavu prioritetne osi koja obuhvaća više od jedne kategorije regija, tematskog cilja ili fonda (prema potrebi)

Ova prioritetna os koristit će fondove KF–a i EFRR–a u skladu s Općom uredbom čime se definira mogućnost korištenja različitih fondova za investicijske prioritete unutar tematskog cilja 7. IP 7b (Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN–T–a,

uključujući multimodalna čvorišta) financira se isključivo iz fonda EFRR–a dok drugi IP–ovi mogu koristiti oba fonda. Nakon konačnog rasporeda sredstava po tematskim ciljevima, u skladu s tematskim pravilima usmjerenosti, većinu sredstava za prioritetnu os 7 pokriva KF, dok je EFRR zadužen za IP 7b.

2.A.3 Fond, kategorija regije i osnovica za obračun potpore Unije

Fond	Kategorija regije	Osnovica za obračun (ukupni prihvatljivi izdaci ili prihvatljivi javni izdaci)	Kategorija regije za najudaljenije regije i sjeverne rijetko naseljene regije (prema potrebi)
EFRR	Manje razvijene	Ukupno	
KF		Ukupno	

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	7a
Naziv investicijskog prioriteta	Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN–T

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	7a1
Naziv specifičnog cilja	Unaprjeđenje cestovne TEN-T mreže i pristupa TEN-T cestovnoj mreži
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Specifični cilj usredotočen je na poboljšanje dostupnosti cestovne mreže TEN–T i pristupa cestama mreže TEN–T, čime se osigurava integracija s postojećom sekundarnom i tercijarnom mrežom. Ulaganje u regionalnu integraciju sa sveobuhvatnom i osnovnom TEN–T mrežom osigurat će pogodnosti velikih mreža za urbana i ruralna područja, čime se omogućava bolja povezanost i mobilnost ljudi i dobara diljem Hrvatske i s ostatkom EU–a. Poboljšana dostupnost će

	doprinijeti teritorijalnoj koheziji i smanjenju regionalnih nerazmjera, čime se regijama i privatnim gospodarskim subjektima u Hrvatskoj omogućava bolja konkurentnost u širem europskom okviru kao i povećano korištenje multimodalnih rješenja. Poseban problem predstavlja povezanost funkcionalne regije južne Dalmacije koja obuhvaća uglavnom teritorij Dubrovačko–neretvanske županije. To je obalna regija koja je posebna po tome što je gotovo u potpunosti okružena teritorijem Bosne i Hercegovine. Taj gospodarski važan dio teritorija (jedno od najpoznatijih turističkih odredišta na Mediteranu) pati zbog cestovnog uskog grla koje čini pojas Neuma u Bosni i Hercegovini i koje odvaja ovo područje od unutrašnjosti. Taj problem povećao bi se potpunom primjenom šengenskih granica i uzrokovao neprihvatljive zastoje u prekograničnom prometu ako se ne poduzmu nikakve mjere. Iz tog problema proizlazi jasna potreba za osiguranjem stabilne, svakodnevne i pristupačne povezanosti za lokalnu zajednicu i gospodarstvo.
	I drugi dijelovi zemlje, najviše u priobalnim područjima zbog turističkog pritiska, izloženi su znatnim gospodarskim, društvenim i ekološkim troškovima koji su povezani s cestovnim uskim grlima i lošom kvalitetom cesta. U skladu s prethodno navedenim pokušat će se ostvariti sljedeći rezultati: 1. Zaobilazak i uklanjanje uskih grla na razini funkcionalnih regija (uključujući mrežu TEN–T i njezine sekundarne i tercijarne čvorove, posebnu pozornost treba usmjeriti na cestovno usko grlo na cestovnoj povezanosti s južnom Dalmacijom) 2. Poboljšanje međunarodnih veza s cestama mreže TEN–T. 3. Provođenje zaštite okoliša na cestovnoj mreži TEN–T tamo gdje je najpotrebnija.

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		7a1 – Unaprjeđenje cestovne TEN-T mreže i pristupa TEN-T cestovnoj mreži						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
7a11	Trajanje cestovnog putovanja na obuhvaćenim glavnim uskim grlima	minute	Manje razvijene	101,00	2014.	35,00	Hrvatske ceste d.o.o.	godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	7a – Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN–T

Planirane aktivnosti povezane su s identificiranjem rezultata. Aktivnostima će se pokušati povećati teritorijalna kohezija i povezanost s cestovnom mrežom EU–a te ukloniti uska grla i zagušenost u funkcionalnim regijama. Njima će se završiti preostale poveznice koje nedostaju u mreži i uvesti zaštita okoliša gdje je potrebna. Neke od potencijalnih i trenutačno prepoznatih specifičnih aktivnosti navedene su u nastavku.

Cesta koja povezuje južnu Dalmaciju s unutrašnjosti. Ovom će se aktivnošću ispuniti cilj osiguranja stabilne, svakodnevne povezanosti ovog područja koja je neovisna o šengenskim granicama i doprinijeti teritorijalnoj koheziji i smanjenju regionalnih nerazmjera te istovremeno poboljšati osnovnu mrežu TEN–T. Na ovaj će način lokalna zajednica (prvenstveno nedovoljno razvijeni dijelovi koji nemaju toliku korist od razvoja Grada Dubrovnika kao što je sjeverni dio Dubrovačko–neretvanske županije) također imati korist od poboljšane dostupnosti te se očekuje da će ovaj projekt potaknuti gospodarski i društveni razvoj. Parametri projekta definiraju se sklopu procesa procjene izvedivosti o čemu će ovisiti odluka o točnoj vrsti ulaganja, trasi i tehnologiji.

Priobalni gradovi i aglomeracije izloženi su posebnom pritisku tijekom ljetne sezone i zagušenjima u cestovnom prometu, a projektima kao što je omiška obilaznica uklonit će se ključna uska grla u aglomeraciji Splita. Preusmjeravanjem prometnih tokova povećat će sigurnost i stanje okoliša u ovom vrlo urbaniziranom području. Ti projekti integrirat će se ili koordinirati s aktivnostima razvoja gradskog prijevoza te gdje je moguće s morskim povezivanjem prema otocima, kao u slučaju projekta za omišku obilaznicu koji će se povezati s novom trajektnom lukom kako bi se rasteretila preopterećena trajektna luka Split.

Na sjeveru, u Rijeci, glavno usko grlo povezano je s cestovnim pristupom rastućoj osnovnoj teretnoj luci mreže TEN–T. Predviđena nova cesta izravno će povezati luku s gradskom obilaznicom koja je dio mreže TEN–T. Time će se poboljšati multimodalnost i preusmjeriti gust promet s gradskih ulica

Sličan je projekt i Izlaz Ploče čiji su ciljevi povezivanje grada i luke Ploče s autocestom A1 (Zagreb – Split – Dubrovnik) koja je dio Jadransko–jonskog koridora te rasterećenje grada od teretnog prometa. Postojeći ulaz u luku Ploče ne ispunjava potrebnu razinu usluge i prometne sigurnosti.

Premda je mreža autocesta većim dijelom nova i moderna, postoje dijelovi s nedostacima u standardima zaštite okoliša, posebno na starijim dijelovima mreže. Jedan je takav primjer autocesta Zagreb – Karlovac koja povezuje dvije velike aglomeracije s velikom stopom prometa. To je i glavna cestovna trasa prema jugu zemlje (obali). Na toj cesti ne postoji infrastruktura za odvodnju vode. Također je okvirno predviđena izgradnja trećeg prometnog traka koji bi bio namijenjen posebnom prometu, prvenstveno međugradskom javnom prijevozu i ostalim javnim uslugama (medicinskim, spašavanju) kako bi takve usluge bile neovisne o ostatku prometa posebno u razdobljima najgušćeg prometa.

Izgradnjom novih graničnih prijelaza s Bosnom i Hercegovinom i njihovo povezivanje na cestovnu mrežu TEN–T poboljšat će se povezanost susjednih područja te će se zapravo dovršiti cestovna mreža TEN–T i njezina čvorišta. Takvi projekti potencijalno su most Svilaj, most kod Gradiške, dionica autoceste Beli Manastir – Osijek. Na bivšem koridoru Vc Pan EU koji se povezuje s Mađarskom.

Obje skupine aktivnosti za izgradnju infrastrukture koje će smanjiti utjecaj na okoliš obuhvaćat će propise za sprečavanje klimatskih promjena i pripremu projektne dokumentacije.

Mogući korisnici i konačni primatelji

Unutar ovog investicijskog prioriteta, glavni korisnici bit će imenovana tijela nadležna za ceste, ponajviše Hrvatske ceste kao i tijela lokalne vlasti. Također se očekuje da se

konzorciji korisnika mogu prijaviti za financiranje.

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	7a – Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN–T

Kriterije odabira i povezanu metodologiju odobrit će nadzorni odbor (Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), članak 110. stavak 2. točka (a)) i bit će primjenjivi na sve aktivnosti OP–a, pri čemu općenito uključuju:

- jasan i mjerljiv doprinos ciljevima relevantnih pokazatelja ostvarenja i pokazatelja rezultata
- zrelost nacrta projekta
- isplativost
- održivost (posebno financijsku)
- kapacitet provedbe
- usklađenost s načelima transparentnosti i nediskriminacije, jednake mogućnosti, socijalnu uključenost i održivi razvoj
- ako je primjenjivo, doprinos rješavanju pitanja specifičnih teritorijalnih prioriteta, komplementarnost/sinergiju s ostalim aktivnostima ESIF–a, doprinos provedbi makro–regionalnih strategija.

Što se tiče prihvatljivosti, aktivnosti će biti provjerene usporedbom s kriterijima koji proizlaze iz svih općih zahtjeva prihvatljivosti i zahtjeva prihvatljivosti specifičnih za sredstva, svim primjenjivim aktima EU–a i nacionalnim pravnim aktima, uključujući pravila o državnim potporama.

Specifična vodeća načela SC–ova:

- projekt mora biti u skladu s pojedinim sveobuhvatnim prometnim planom koji pripremaju i usvajaju nadležna tijela
- projekt se mora nalaziti izravno na dijelu cesta povezanih s TEN–T mrežom
- projekt mora prikazati bolju povezanost s TEN–T mrežom
- mora imati najmanji mogući negativni utjecaj na okoliš
- moraju obuhvaćati sprečavanje klimatskih promjena, gdje su relevantne
- gdje god je to ostvarivo, mora omogućavati integraciju s projektima koji nisu vezani za promet na istim trasama (poput širokopojasne infrastrukture, distribucije vode te otpadnih voda i ostalog)
- najbolja vrijednost za novac.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	7a – Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN–T
Nije primjenjivo	

2.A.6.Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	7a – Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN–T

prvi za provedbu:
1. Cestovna povezanost s južnom Dalmacijom
2. Rijeka D403
3. Omiška zaobilaznica: Stobreč – Dugi Rat – Omiš

sekundarni popis:
1. most kod Gradiške
2. Treći prometni trak dionice Zagreb–Karlovac

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		7a – Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN–T							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (prema potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
					muškarci	žene	Ukupno		
CO13	Ceste: Ukupna duljina novoizgrađenih cesta	km	EFRR	Manje razvijene			72,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje
Investicijski prioritet		7a – Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN–T							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (prema potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
					muškarci	žene	Ukupno		
7a12	Duljina novih obilaznih cesta	km	EFRR	Manje razvijene			25,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	**7b**

Naziv investicijskog prioriteta	**Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN–T–a, uključujući multimodalna čvorišta**

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	**7b1**
Naziv specifičnog cilja	Poboljšanje cestovne sigurnosti na mjestima s visokim miješanim prometom
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Pozornost će se dati projektima usmjerenima na povećanje razine sigurnosti na cestama. Iako se broj nesreća smanjuje zbog provedbe Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa Republike Hrvatske 2011. – 2020.godine, broj smrtnih slučajeva je još uvijek značajno viši od prosjeka Europske unije. Broj smrtno stradalih na milijun stanovnika u Hrvatskoj je: 146 (2001.), 99 (2010.), 86 (2013.); prosjek Europske unije je 62 (2010.), 52 (2013.). Hrvatska je otprilike tri puta lošija od vodećih zemalja Europske unije (Švedska s 28 smrtno stradalih na milijun stanovnika). Potpora će biti usmjerena na daljnju provedbu prioriteta Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa Republike Hrvatske 2011.–2020.godine. Ovaj je program usklađen s četvrtim Akcijskim programom Europske unije za sigurnost cestovnog prometa za razdoblje od 2011. do 2020. godine. Glavni cilj programa je smanjenje smrtno stradalih za 50 % u 2020. godini u odnosu na 2010. godinu. Ovim se programom definiraju sljedeće vrste aktivnosti: • promjena ponašanja osoba u prometu Svrha je strožom primjenom zakona potaknuti sudionike u prometu da poprave svoje ponašanje • poboljšanje cestovne infrastrukture Prepoznavanje i uklanjanje opasnih mjesta (tunela, cestovnih prijelaza preko željezničke pruge, prijelaza); povećanje sigurnosti prometa na cestama (izgradnja pločnika, biciklističkih staza, pješačkih prijelaza) • poboljšana sigurnost vozila Usklađivanje aktivnih i pasivnih sigurnosnih mjera za vozila i potpora tehničkom napretku (Pametni prometni sustavi ITS) • poboljšane hitne medicinske službe i zbrinjavanje nakon nesreće Restrukturiranje hitne medicinske službe; skrb za žrtve u zdravstvenim ustanovama; obrazovanje građana za pružanje prve pomoći • Ostale aktivnosti Povećanje razine sigurnosti cestovnog prometa kroz suradnju s građanskim udrugama; izmjene zakona i propisa; uspostava novih tijela koja će se baviti samo sigurnošću cestovnog prometa; znanstveni radovi i istraživanja; edukativne i promotivne kampanje putem medija. Ovaj će se specifični cilj usmjeriti na „čvrste“ mjere – poboljšanje infrastrukture, budući da se analizom crnih točaka koju su provele Hrvatske ceste d.o.o. 2013. godine identificirala značajna potreba za takvim poboljšanjima. Rekonstrukcija i zaobilaženje tih crnih točaka pomoći će sigurnosti prometa na cestama, učiniti ceste tolerantnijim prema vozačkim pogreškama, poboljšat će se svijest o situaciji i smanjit će se vjerojatnost sudara. Budući da se većina nesreća zbiva u naseljima, kratke zaobilaznice mogu preusmjeriti gust promet kako bi se zaštitilo najranjivije osobe u prometu: pješake i bicikliste. Pješačke i biciklističke staze značajno povećavaju sigurnost cesta i trebaju se primijeniti čak i na regionalnim poveznicama gdje postoji očita potreba za njima. Djeca i mladi (10 – 25 godina), motociklisti, pješaci, biciklisti i starije osobe te osobe s invaliditetom najranjivije su skupine sudionika u gradskom i prigradskom prometu te stoga njihovoj sigurnosti treba posvetiti posebnu pažnju. Gradske i prigradske ceste karakterizira mješoviti promet u kojem sudjeluju pješaci, bicikli, motocikli, automobili, autobusi i druga komercijalna vozila. Stoga je važno usredotočiti intervencije na te ceste. Nadalje, druga identificirana opasna mjesta su, među ostalima, cestovni prijelazi željezničkih pruga, tuneli i prijelazi državnih, županijskih i lokalnih cesta diljem Hrvatske.

	Detaljni rezultati: Prema pretpostavkama cilj je postići sljedeći rezultat: • Uklanjanje glavnih crnih točaka s ciljem povećanja sigurnosti cestovnog prometa na dionicama s velikim volumenom mješovitog prometa

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		7b1 – Poboljšanje cestovne sigurnosti na mjestima s visokim miješanim prometom						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
7b12	Povećana razina sigurnosti cestovnog prometa – opća	Broj smrtno stradalih na milijun stanovnika	Manje razvijene	86,00	2013.	45,00	Hrvatski zavod za statistiku	godišnje
7b13	Povećana razina sigurnosti cestovnog prometa – pješaci	Broj smrtno stradalih – pješaci / milijun stanovnika	Manje razvijene	64,00	2013.	32,00	Ministarstvo unutarnjih poslova	godišnje
7b14	Povećana razina sigurnosti cestovnog prometa – biciklisti	Broj smrtno stradalih – biciklisti / milijun stanovnika	Manje razvijene	12,00	2013.	6,00	Ministarstvo unutarnjih poslova	godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	7b – Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN–T–a, uključujući multimodalna čvorišta

Podržane aktivnosti trebale bi se prije svega koncentrirati na uklanjanje glavnih crnih točaka za sigurnost prometa kao što su dionice cesta i križanja s najvećom stopom nesreća od ukupno identificiranih 68 točaka. Te aktivnosti mogu obuhvaćati sljedeće indikativne vrste fizičkog poboljšanja:

- sanacija križanja,
- sanacija kritičnih točaka dionica cesta (na primjer uski zavoji, preuske dionice, poboljšanje ili postavljanje ograda),
- zaobilaženje crnih točaka ako druge intervencije nisu moguće
- dodavanje i unapređenje pješačkih i biciklističkih traka/prolaza

- poboljšavanje pokrivenosti cesta prometnim znakovima, horizontalnom signalizacijom te njihova poboljšana vidljivost,
- uvođenje fizičkih mjera za usporavanje prometa,
- pripreme projektne dokumentacije

Konkretne crne točke, intervencije na njima, vremenski okviri i provedbena pravila definirat će se dokumentom – „plan provedbe“ koji će izraditi Hrvatske ceste najkasnije do kraja 2016. kao preduvjet za ovu vrstu intervencija u okviru sufinanciranja EU–a.
Mogući korisnici i konačni primatelji
Unutar ovog investicijskog prioriteta, glavni korisnici bit će imenovana tijela nadležna za ceste, ponajviše Hrvatske ceste kao i HŽ Infrastruktura d.o.o. te tijela lokalne vlasti. Također se očekuje da se konzorciji korisnika mogu prijaviti za financiranje.
Javna intervencija će biti usmjerena na krajnje korisnike cesta.

Kriterije odabira i povezanu metodologiju odobrit će nadzorni odbor (Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), članak 110. stavak 2. točka (a)) i bit će primjenjivi na sve aktivnosti OP–a, pri čemu općenito uključuju:

- jasan i mjerljiv doprinos ciljevima relevantnih pokazatelja ostvarenja i pokazatelja rezultata
- zrelost nacrta projekta
- isplativost
- održivost (posebno financijsku)
- kapacitet provedbe
- usklađenost s načelima transparentnosti i nediskriminacije, jednake mogućnosti, socijalnu uključenost i održivi razvoj
- ako je primjenjivo, doprinos rješavanju pitanja specifičnih teritorijalnih prioriteta, komplementarnost/sinergiju s ostalim aktivnostima ESIF–a, doprinos provedbi makro–regionalnih strategija.

Što se tiče prihvatljivosti, aktivnosti će biti provjerene usporedbom s kriterijima koji proizlaze iz svih općih zahtjeva prihvatljivosti i zahtjeva prihvatljivosti specifičnih za sredstva, svim primjenjivim aktima EU–a i nacionalnim pravnim aktima, uključujući pravila o državnim potporama.
Što se tiče prihvatljivosti, aktivnosti će biti provjerene usporedbom s kriterijima koji proizlaze iz svih općih zahtjeva prihvatljivosti i zahtjeva prihvatljivosti specifičnih za sredstva, svim primjenjivim aktima EU–a i nacionalnim pravnim aktima, uključujući pravila o državnim potporama.
Specifična vodeća načela SC–ova:

- biti na odabranom dijelu cesta s prethodno naznačenim značajnim sigurnosnim problemima (revizije sigurnosti na cesti)
- biti u skladu s Nacionalnim programom sigurnosti cestovnog prometa 2011.–2020.godine i crnim točkama u Hrvatskoj (popisale HC d.o.o, u lipnju 2013.)
- biti proporcionalni svojoj glavnoj svrsi (sigurnost)
- ne smiju imati dodatni negativni utjecaj na okoliš, u usporedbi sa stanjem prije projekta

biti u skladu s Direktivom o sigurnosti cestovne infrastrukture EU–a (Direktiva 2008/96/EZ o upravljanju sigurnošću cestovne infrastrukture)

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	7b – Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN–T–a, uključujući multimodalna čvorišta
Nije primjenjivo	

2.A.6.4 Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	7b – Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN–T–a, uključujući multimodalna čvorišta
Nije primjenjivo	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		7b – Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN–T–a, uključujući multimodalna čvorišta							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (prema potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
					muškarci	žene	Ukupno		
7b15	Broj uklonjenih crnih točaka	jedinica	EFRR	Manje razvijene			20,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	**7i**
Naziv investicijskog prioriteta	**Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN–T**

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	**7i1**
Naziv specifičnog cilja	Povećanje teretnog prometa na unutarnjim vodnim putovima
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Ovaj specifični cilj usmjeren je na uklanjanje uskih grla u osnovnoj mreži TEN–T unutarnjih plovnih putova (što uključuje koridor Rajna – Dunav osnovne mreže) kako bi se povećala mobilnost i održivost međunarodnog teretnog tranzita kroz Hrvatsku. Povećati će ulogu luka u osnovnoj (tj. Vukovar i Slavonski Brod) i sveobuhvatnoj TEN–T mreži (tj. Osijek), tako što će ih modernizirati, a poboljšanjem koridora i čvorova unutarnjih plovnih putova TEN–T mreže će se povećati dostupnost i mobilnost tereta kroz Hrvatsku. Glavni izazovi u razvoju unutarnjih plovnih putova TEN–T mreže u Hrvatskoj su manjak integracije i promjenjiva tržišna potražnja diljem sustava, te niska razina plovnosti. Mrežu treba na dosljedan i cjelovit način modernizirati kako bi se povećala plovnost koridora; učinkovitost i sigurnost luka unutarnje plovidbe, i razvoj intermodalnih čvorova koji se vežu na druge oblike prijevoza tj. povezanost luka. Tri najrazvijenija unutarnja plovna puta u Hrvatskoj su Dunav, Sava i Drava, s bivšom klasifikacijom VI c vodne trase od međunarodne važnosti. Budući da se Dunavom slobodno plovi i Strategijom prometnog razvoja RH se ne predviđa daljnji razvoj plovnosti Drave nakon Osijeka, fokus je na Savi koja je ograničeno plovna na 380 km od 562 km. Kako bi unutarnji plovni putovi u Hrvatskoj unutar TEN–T mreže iskoristili svoj potencijal i sudjelovali u jedinstvenom europskom prometnom prostoru, statistike za Savu moraju se značajno popraviti. Stoga je poboljšanje plovnosti na Savi preduvjet drugim ulaganjima na tom plovnom putu. Nadalje, najveći je problem pri razvoju plovnih putova zaštita okoliša. Aktivnosti trebaju biti proporcionalne ostvarivim, realističnim ciljevima i trebaju biti ekološki održive bez velikih negativnih učinaka. Poboljšanjem dostupnosti diljem unutarnjih plovnih putova u TEN–T mreži/koridorima, ovaj će specifični cilj osigurati isplativiji tranzit tereta kroz Hrvatsku, povećanu održivost, smanjenje stakleničkih plinova i doprinijet će stvaranju jedinstvenog europskog prometnog područja. Povećanje teretnog prometa unutarnjim vodnim putovima uzrokovat će povećanje emisiju CO2 kao i emisije drugih zagađivača kao što su NOx, SO2 i prašina, u skladu s povećanjem prometa i vrstom tereta, ne uzimajući u obzir povećanje energetske učinkovitosti i smanjenje emisije zagađivača. S druge strane, razumno se može pretpostaviti da će unutarnji vodni putovi preuzeti dio tereta koji se trenutačno prevozi cestom te bi na taj način mogli imati pozitivan ukupni utjecaj na okoliš iako se ne očekuje drastičan utjecaj s obzirom na očekivani postupni razvoj sektora prometa unutarnjim vodnim putovima. Utjecaj na kvalitetu zraka bit će minimalan te se stoga očekuje da će okoliš na gotovo cijeloj duljini vodnih putova zadržati kvalitetu zraka kategorije I. Detaljni rezultati U skladu s pretpostavkama očekuje se da će se postići sljedeći rezultati: • unaprijeđena međunarodna povezanost hrvatskih unutarnjih plovnih putova TEN–T mreže; • povećana sposobnost obavljanja nacionalne i međunarodne trgovine ključnih luka unutarnjih plovnih putova TEN–T mreže; Planira se postupno poboljšanje te se stoga procjenjuje umjereni cilj. . Konačnim verzijama Prometnog modela i Prometne strategije koje će Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture izraditi do kraja 2016. postavit će se precizniji cilj.

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		7i1 – Povećanje teretnog prometa na unutarnjim vodnim putovima						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
7ca11	Prijevoz tereta unutarnjim plovnim putovima	mil. tona / km		47,00	2013.	50,00	Hrvatski zavod za statistiku	godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	7i – Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN–T

Razvoj infrastrukture luke

- izgradnja ili osuvremenjivanje infrastrukture namijenjene funkcioniranju luka unutarnjih plovnih putova, uključujući izravan pristup i povezanost s drugim oblicima prijevoza (osuvremenjivanje i gradnja novih objekata kako bi se povećao kapacitet postojećih luka, osuvremenjivanje povezanosti željezničkih i cestovnih infrastruktura, gradnja lučkog bazena i razvoj poslovne zone, gradnja terminala za rasuti teret, gradnja i rekonstrukcija postojeće obale, osuvremenjivanje infrastrukture osnovne luke i sigurnosnih sustava).

Poboljšanje plovnosti rijeka

- unaprjeđenje plovnosti unutarnjih vodnih putova s naglaskom na rijeku Savu (kako bi se ispunili uvjeti plovnosti za rijeku Savu, povećale dimenzije vodnih putova i uklonila uska grla, kako bi se osigurala plovnost Dunava i Drave (samo nizvodno do Osijeka) kao međunarodnih rijeka u skladu s potrebnom razinom plovnosti prema Europskom ugovoru o glavnim plovnim putovima od međunarodnog značaja (AGN)).
- pripreme projektne dokumentacije

Gradnja ili osuvremenjivanje infrastrukture obuhvaćat će aktivnosti i mjere za smanjivanje utjecaja prijevoza unutarnjim plovnim putovima na okoliš (smanjenje utjecaja prometnog sustava na okoliš srž je Europske prometne politike). U tom je posebnom sektoru neophodno razmotriti činjenicu da u skladu s „Europskom okvirnom direktivom o vodama" vodni putovi postaju dio integralnog plana za upravljanje vodama kako bi se sačuvala njihova biološka raznolikost i ekološka vrijednost. Konkretno, za projekt kojim se mijenjaju hidromorfološka svojstva vodnog tijela što uzrokuje propadanje njihova stanja potrebno je provesti odgovarajuću analizu prema članku 4.7. Okvirne direktive o vodama tijekom postupka planiranja što je ranije moguće. To bi podrazumijevalo analizu alternativa (boljih mogućnosti za okoliš), uspostavu neophodnih mjera ublažavanja, opravdavanje važnosti projekta za važniji javni interes te uključivanje u plan upravljanja riječnim slivovima.

U cilju dugoročnog održivog poslovanja sektora, prilagodba klimatskim promjenama uzela bi se u obzir u svim fazama razvoja (planiranje i gradnja) te operativne faze.

Analizirat će se kompatibilnost državnih potpora svih projekata i potencijalnom potporom poštovat će se primjenjiva pravila.

Korisnici i glavne ciljne skupine:

Unutar ovog specifičnog cilja glavni će korisnici biti lučka nadležna tijela. Isto se tako očekuje da se konzorciji korisnika mogu prijaviti za financiranje.

Javna intervencija bit će usmjerena na krajnje korisnike, uglavnom poduzeća operatora i društva općenito.

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	7i – Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN–T

Kriterije odabira i povezanu metodologiju odobrit će nadzorni odbor (Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), članak 110. stavak 2. točka (a)) i bit će primjenjivi na sve aktivnosti OP–a, pri čemu općenito uključuju:

- jasan i mjerljiv doprinos ciljevima relevantnih pokazatelja ostvarenja i pokazatelja rezultata
- zrelost nacrta projekta
- isplativost
- održivost (posebno financijsku)
- kapacitet provedbe
- usklađenost s načelima transparentnosti i nediskriminacije, jednake mogućnosti, socijalnu uključenost i održivi razvoj
- ako je primjenjivo, doprinos rješavanju pitanja specifičnih teritorijalnih prioriteta, komplementarnost/sinergiju s ostalim aktivnostima ESIF–a, doprinos provedbi makro–regionalnih strategija.

Što se tiče prihvatljivosti, aktivnosti će biti provjerene usporedbom s kriterijima koji proizlaze iz svih općih zahtjeva prihvatljivosti i zahtjeva prihvatljivosti specifičnih za sredstva, svim primjenjivim aktima EU–a i nacionalnim pravnim aktima, uključujući pravila o državnim potporama.

Specifična vodeća načela SC–ova:

- • projekt mora biti u skladu s pripadajućim sveobuhvatnim prometnim planom koji pripremaju i usvajaju nadležna tijela
- usklađenost s predmetnim planom upravljanja riječnim slivovima
- mora poštovati EU zakonodavstvo iz područja zaštite okoliša i načela kojima se uređuju područja NATURA 2000, u skladu s Direktivom 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike
- mora biti smješten na TEN–T mreži ili popunjavati nedostajuće dijelove infrastrukture ili uklanjati uska grla na unutarnjim plovnim putovima TEN–T mreže
- mora imati analizu dugoročne potražnje kojom se opravdava planirano korištenje novoizgrađene ili modernizirane infrastrukture luka unutarnje plovidbe
- luke na Savi se smiju razvijati tek nakon što započne poboljšanje plovnosti Save

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	7i – Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN–T

Financijski instrumenti smatraju se mogućim načinom potpore projektima u pogledu unutarnjih voda, posebno u vezi s razvojem luka. Planira se prvo proučiti izvedivost upotrebe financijskih instrumenata. Međutim, budući da su financijski instrumenti složen mehanizam, očekuje se da će za njegovu uspostavu trebati značajna količina vremena. Stoga, kako bi se osigurala provedba specifičnog cilja, u međuvremenu je predviđeno korištenje klasičnih tipova financiranja tj. shema za alokaciju bespovratnih sredstava.

2.A.6.Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	7i – Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN–T

Nije primjenjivo

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		7i – Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN–T							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (prema potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
					muškarci	žene	Ukupno		
CO16	Unutarnji plovni putovi: Ukupna duljina poboljšanih ili izrađenih unutarnjih plovnih putova	km	KF				247,30	Izvješća o provedbi projekta	godišnje
7ca12	Duljina novih i nadograđenih obala luke	metara	KF				695,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	7ii
Naziv investicijskog prioriteta	Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući one s niskom razinom buke), i prometni sustavi sa niskim emisijama CO2, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	**7ii1**
Naziv specifičnog cilja	**Povećanje dostupnosti naseljenih otoka za njihove stanovnike**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Ovim se specifičnim ciljem želi integrirati hrvatske otoke u širu prometnu mrežu i svladati ključnu prepreku za lokalni gospodarski rast. Hrvatska obala jedna je od najrazvedenijih u Europi. Ima gotovo 50 nastanjenih otoka koji jako ovise o javnom prijevozu za pristup zapošljavanju i uslugama, te su izloženi problemima kapaciteta u špici turističke sezone. Izolacija i opći manjak povezanosti otoka su jedan od uzroka emigracije, većina usluga javnog prijevoza je neprofitabilna i održava se državnom potporom, a luke na kopnu (22 luke) i na otocima (73 luke) imaju sve više problema–u prijevozu putnika čiji brojevi stalno rastu. Gospodarski subjekti su koncesionari i obvezani su obavljati javne usluge, tj. moraju održavati određeni minimum linija i učestalosti putovanja. Gospodarski subjekti pružaju uslugu prijevoza na temelju Ugovora

	o koncesiji ili Ugovora o pružanju javnih usluga koji se sklapaju s Agencijom za obalni linijski promet, koja također plaća subvencije za prijevoz iz državnog proračuna i nadgleda primjenu ugovora. Očekuje se da će pritisak zbog turizma rasti te bi čak i tijekom ljeta moglo biti teško osigurati dovoljno kapaciteta za lokalne putnike. Cilj je postupno pružati otocima održive i moderne usluge prijevoza tijekom cijele godine bez obzira na pritisak turizma i time poboljšati dostupnost zapošljavanja, obrazovanja i drugih usluga otočnim zajednicama. Mjere će se uskladiti s potrebama funkcionalnih regija. U okviru ovog posebnog cilja smatramo da u Hrvatskoj postoje sljedeće funkcionalne regije: • sjeverni Jadran, • sjeverna i središnja Dalmacija i • južna Dalmacija. Svaka od tih regija ima problema s povezanošću i dostupnošću otoka. Stoga bi se rezultati unutar ovog operativnog programa trebali odnositi i usredotočiti na glavne čvorove regionalnih obalnih javnih prometnih sustava te na ključne potrebe, imajući na umu ograničena dodijeljena sredstva koja su na raspolaganju te preduvjet da se kao prvo sistematski razvije plan za razvoj ovog posebnog podsektora. . Kao što je prethodno navedeno, glavni su očekivani rezultati sljedeći: • Integrirani planovi za razvoj javnog prijevoza u vezi s povezanošću i dostupnošću otoka u kontekstu prometnih potreba i potencijala funkcionalnih regija • Povećana dostupnost otoka s poboljšanim uslugama za putnike • Poboljšana ekološka održivost povezanog prometa
Oznaka specifičnog cilja	**7ii2**
Naziv specifičnog cilja	**Povećanje broja putnika u javnom prijevozu**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Provedba ovog specifičnog cilja rezultirat će poboljšanim gradskim javnim prometom, posebno održivim niskougljičnim mogućnostima.
	Javni prijevoz je prisutan samo na područjima velikih gradova poput Zagreba, Rijeke, Osijeka, Splita i njihovih aglomeracija, te Varaždina, Karlovca, Zadra i Pule. U Hrvatskoj je zabilježen pad broja putnika u svim oblicima prijevoza. U razdoblju od siječnja do prosinca 2012. godine, u prijevozu putnika zabilježen je pad od 20,1 % u usporedbi s istim razdobljem 2011. godine. Istovremeno, zabilježen je porast korištenja osobnih automobila. Nadalje, javni prijevoz u Hrvatskoj nije integriran jer ne postoji zajednički raspored ili karte za različite oblike prijevoza. Projekti i usluge prijevoza će se planirati, usklađivati i integrirati unutar prometnih funkcionalnih regija na temelju kvalitetne analize potražnje i potrebe za opširnijom regulacijom pruženih usluga. U vezi s obvezama planiranja prijevoza, funkcionalne regije i/ili gradovi morat će razviti odgovarajuće planove održive urbane mobilnosti (Planovi mobilnosti mogu obuhvaćati područje jednog grada ili nekoliko njih koji pripadaju zajedničkoj aglomeraciji / funkcionalnoj regiji). Tim će se planovima mobilnosti analizirati trenutačna situacija prometnih sustava razmatrajući ne samo infrastrukturne, nego i operativne i organizacijske aspekte te će se na temelju rezultata tih analiza identificirati buduće potrebe. Kako bi se situacija poboljšala, potrebno je povećati modalnu podjelu u korist javnog prijevoza, kao i pješaka i biciklista, a kako bi se to postiglo, prioritet je povećati učinkovitost i fizičku, operativnu i organizacijsku integraciju svih oblika prijevoza: željeznica, tramvaja i autobusa. Također je potrebno omogućiti dobru prometnu povezanost s centrima koji stvaraju potražnju. Podaci korisnicima prije i tijekom putovanja, elektroničke rezervacije i integrirane karte koje pokrivaju sve oblike prijevoza trebali bi olakšati multimodalno putovanje. U perspektivi planova za održivu mobilnost / integriranih sustava javnog prijevoza, ulaganja u infrastrukturu primarno će biti usmjerena na javni prijevoz i vrste prijevoza s niskom/nultom stopom emisija te će ih pratiti komplementarne politike i intervencije u vezi s upravljanjem mobilnošću, zajedno s odgovarajućim postrojenjima za provedbu sustava za praćenje i upravljanje prijevoznim sustavima (ITS).

	Detaljni rezultati Rezultati koje se želi postići u okviru ovog posebnog cilja uglavnom će se usmjeriti na središnju Hrvatsku i sjevernu te središnju Dalmaciju i njihove gradske aglomeracije: • povećani kapacitet i korištenje gradskog javnog prijevoza i promicanje promjene oblika prijevoza • uklanjanje uskih grla koja sprečavaju razvoj i funkcioniranje sustava gradskog javnog prijevoza • povećati upotrebu vrste prijevoza s nultom razinom emisija u gradskim i prigradskim područjima Cilj je postavljen kako bi se postiglo 5 % smanjenja upotrebe udjela osobnih automobila u modalnoj podjeli putničkog prijevoza u korist javnog prijevoza, ali je procijenjen i služi kao cilj politike. S finalizacijom prometnog modela i prometne strategije Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture te planove održive urbane mobilnosti, do kraja 2016. osigurat će se precizniji cilj.
Oznaka specifičnog cilja	**7ii3**
Naziv specifičnog cilja	**Poboljšanje dostupnosti Dubrovnika zrakom**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Dubrovačko–neretvanska županija je fizički odvojena od glavnog nacionalnog teritorija EU granicom s Bosnom i Hercegovinom i pati od manjka povezanosti s ostatkom zemlje i od manjka učinkovite integracije u TEN–T mrežu. Ova je regija, kao jedna od najpopularnijih turističkih destinacija u svijetu izrazito bitna jer turizam igra važnu ulogu za gospodarstvo i opći razvoj države. Dostupnost zrakom dubrovačkom području, koje broji otprilike 200.000 stanovnika, ograničena je kvalitetom postrojenja i značajnom razlikom u broju putnika između glavne sezone i izvan sezone (tj. razlika između kolovoza 2013. i siječnja 2013. je preko 1500 %). Prosječan broj putnika zračne luke je 1,5 milijuna putnika, od čega 64 % čine stranci. Te činjenice značajno opterećuju trenutačni kapacitet obrade putnika. Nadogradnja zračne luke Dubrovnik neophodna je, ponajprije u pogledu putničkog kapaciteta jer se očekuje da će broj putnika i dalje rasti, posebno tijekom ljetne sezone. Postojeća infrastruktura ne ispunjava ni sigurnosne zahtjeve i već predstavlja prijetnju radu zračne luke. Nadalje, potrebno je osigurati sukladnost s uvjetima Šengenskog sporazuma za stanje granica 2016. godine. Zbog sezonalnosti i visokih rashoda uključenih radi postizanja potrebne razina usluge i kapaciteta, projekt nije prikladan za komercijalno financiranje niti je u tom smislu zanimljiv. Uz sve navedeno, glavni je cilj za ovu regiju održati i povećati dostupnost dubrovačkog područja zadovoljavanjem porasta potražnje i smanjivanjem zagušenja.

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		7ii1 – Poboljšanje dostupnosti naseljenih otoka stanovnicima						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
7cb11	Učestalost putovanja koja povezuju otoke izvan turističke sezone	Broj/tjedan		1.279,00	2014.	1.400,00	Agencija za obalni linijski pomorski promet	godišnje

Specifični cilj		7ii2 –						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
7cb12	Putnici u gradskom prijevozu (autobusima i tramvajima)	broj/godina		371.840.000,00		390.432.000,00	Hrvatski zavod za statistiku	godišnje
Specifični cilj		7ii3 – Poboljšanje dostupnosti Dubrovnika zrakom						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
7cb13	Kapacitet zrakoplovnog čvorišta TEN–T u Dubrovačko–neretvanskoj županiji	mil. putnika/godišnje		1,50	2013.	2,80	Nadležna tijela zračne luke Dubrovnik	godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	7ii – Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući one s niskom razinom buke), i prometni sustavi sa niskim emisijama CO2, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti

SC 7ii1:
Potpora će biti usmjerena na područje sljedećih prometnih funkcionalnih regija: sjeverni Jadran, sjeverna i središnja Dalmacija, južna Dalmacija. Funkcionalne regije se temelje na analizi prijevoznih interakcija i ne podudaraju se neophodno s administrativnim regijama, što znači da na primjeru otoka svaka regija je područje gravitiranja velikim gradovima koji služe kao glavna putnička čvorišta za otoke.
Poboljšanje otočne povezanosti je kompleksna i integrirana vrsta projekta/projekata i mora biti konceptualno dobro postavljena. U tom se pogledu planira razviti plan za razvoj javnog prijevoza povezan s povezanošću otoka koji bi služio kao pristup provedbi ovog specifičnog cilja. Plan će biti potvrđen studijom o okolišu te vjerojatno obaviješću o državnoj potpori Europskoj komisiji. Plan će upotrijebiti podatke i uvid prometnog modela te sinkronizirati se s Nacionalnom strategijom prometnog razvoja.
Planom će se definirati konkretne intervencije te će im se dati prednost, u kontekstu potreba i specifičnosti relevantnih prometnih funkcionalnih regija. Kako bi se sve aktivnosti financirale ovim operativnim programom moraju biti strogo u skladu s planom. Stoga se u okviru ovog specifičnog cilja ne bi financirala ulaganja osim onih koja potvrđuju postojeći podatci i studije dok se ne pripreme prethodno spomenuti planovi za javni prijevoz.

Moguće su vrste aktivnosti sljedeće:
Osuvremenjivanje i gradnja nove infrastrukture luka koja će poboljšati komunikaciju s otocima u odabranim lukama.
Premještanje postojećih luka. Nekoliko je trajektnih luka smješteno unutar povijesnog središta grada (Rijeka, Zadar, Šibenik, Split) i to je razlog iznimnog prometnog zagušenja tijekom turističke sezone. Kako bi se smanjilo prometno zagušenje, moglo bi biti izvedivo neke od tih luka preseliti na prikladnije lokacije. Tom bi se mjerom isto tako smanjio broj cestovnih vozila u središtu gradova, poboljšala kvaliteta zraka i smanjila razina buke, posebno tijekom ljetne sezone.
Poboljšanje pristupnih cesta na otocima koje izravno povezuju luke za putnički prijevoz
Kupnja novih manjih putničkih brodova koji zadovoljavaju standarde niske emisije ugljika (novi ekološki brodovi i prilagodba postojećih brodova u skladu s najvišim ekološkim standardima i Prilogom VI. konvenciji MARPOL 73/78 – Pravila za sprečavanje onečišćenja zraka s brodova). Usporedno s razvojem ekoloških brodova, potrebno je razviti odredbe za punionice / opskrbu gorivom, npr. postrojenja za opskrbljivanje gorivom za brodove koji plove na plin.
Mjere kojima se unaprjeđuje upravljanje i sigurnost prometa te bolje prometne usluge. Uključuje aktivnosti poput: uključivanja novih linija specijaliziranih samo za stanovnike, integriranje u programe javnog prijevoza regija/gradova (jednosmjerna karta, usklađenja rasporeda vožnje,...), poboljšanje Informacijskog sustava za nadzor prometa vozila (VTMIS), uvođenje modernih sustava za omogućivanje informacija u stvarnom vremenu i drugih informacija za putnike u lukama i na plovilu
Priprema projektne dokumentacije.
Nadalje, planom će se definirati državna potpora i uvjeti PSO–a (obveze pružanja javne usluge) tako da će kupnja brodova biti dijelom ugovora o koncesiji PSO–a. Plan će također definirati druge uvjete državne potpore. Gospodarski subjekti su koncesionari i obvezani su na obavljanje javnih usluga, tj. moraju održavati određeni minimum linija i učestalosti putovanja. Gospodarski subjekti pružaju uslugu prijevoza na temelju Ugovora o koncesiji ili Ugovora o pružanju javnih usluga koji se sklapaju s Agencijom za obalni linijski promet, koja također plaća subvencije za prijevoz iz državnog proračuna i nadgleda primjenu ugovora.
Unatoč sezonalnosti u pomorskom putničkom prometu, neophodno je odražavati i poboljšavati pomorske linije s otocima i omogućiti da budu učestalije zbog zadržavanja otočke populacije. Očekuje se da će pritisak zbog turizma rasti te bi čak i tijekom ljeta moglo biti teško osigurati dovoljne kapacitete za lokalne putnike.
Korisnici i ciljne skupine:
Unutar ovog specifičnog cilja, glavni korisnici će biti tijela lokalne vlasti u prometnim funkcionalnim regijama sjevernog Jadrana, sjeverne i središnje Dalmacije, južne Dalmacija ili tvrtke koje upravljaju i organiziraju usluge javnog prijevoza koje posluju na linijama od i do hrvatskih otoka.
Također se očekuje da se konzorciji korisnika mogu prijaviti za financiranje.
Javna će intervencija biti usmjerena na krajnje korisnike, putnike i nadležna tijela koja upravljaju prometnom infrastrukturom.
SC 7ii2:
Sljedeće su vrste aktivnosti okvirno predviđene:
- priprema planova održive urbane mobilnosti
- Razvoj infrastrukture za tvrtke javnog prijevoza, usmjeren na provedbu energetski učinkovitih rješenja:

Odgovarajućom analizom postojeće situacije i očekivanim razvojem prometnog sustava i socioekonomskim kontekstom u gradskim i regionalnim područjima, u perspektivi planova za održivu mobilnost / integriranih sustava javnog prijevoza trebale bi se identificirati potrebe obnove/nadogradnje postojeće infrastrukture ili stvaranja nove infrastrukture gdje će je opravdati razine mobilnosti. Ti će se planovi razviti prvi. S druge strane, to bi moglo značiti i odbacivanje ili funkcionalno degradiranje nekih dijelova mreže gdje očekivane razine mobilnosti postanu nevažne. Ulaganja u infrastrukturu primarno će biti usmjerena na javni prijevoz i načine s niskom/nultom stopom emisija te će ih pratiti komplementarne politike i intervencije u vezi s upravljanjem mobilnošću, zajedno s odgovarajućim postrojenjima za provedbu sustava za praćenje i upravljanje prometnim sustavima (ITS).
- razvoj infrastrukture i sustava parkiranja koje se nadovezuju na javni prijevoz:

Jedan je od ključnih aspekata za postizanje dobrog sustava javnog prijevoza i uspjeha integriranih prometnih sustava kojima se potiče modalni prijelaz s privatnog na javni prijevoz te načini s nultom stopom emisija povećavanje i olakšavanje intermodalnosti. U tom smislu, zajedno s razvojem odgovarajućih intermodalnih terminala, razvoj usluga kao što su Park & Ride (Parkiraj i vozi), Bike & Ride (Bicikliraj i vozi) itd. pomoći će pružiti osobama koje putuju na posao drugu mogućnost pristupa gradu, izbjegavajući zagušenje u središtu gradskih područja te potaknuti upotrebu javnog prijevoza. Lokacija tih objekata detaljno će se analizirati za svaki slučaj posebno, uzimajući u obzir njihovu funkcionalnost, npr. objekti usluge Park & Ride obično bi se trebali nalaziti na periferiji grada uz terminale javnog prijevoza.

- nabava i osuvremenjivanje putničkog voznog parka (tramvaja, eko autobusa, lakih željeznica) s niskom emisijom CO2 za prijevoznike u javnom prijevozu:

Uz neke iznimke, trenutačna je flota vozila javnog prijevoza stara i temelji se na zastarjelim i neučinkovitim tehnologijama. Kako bi se povećala konkurentnost javnog prijevoza u usporedbi s privatnim automobilima, potrebno je osuvremeniti vozni park osiguravajući njegovu usklađenost s najvišim standardima u pogledu kvalitete, sigurnosti i okoliša te dostupnost za osobe smanjene pokretljivosti. Kupnja novog voznog parka provest će se u koordinaciji s predviđenim poboljšanjima na infrastrukturi. Prvi je korak u razvoju te mjere provođenje sveobuhvatne analize trenutačnog organizacijskog i operativnog ustroja te ustroja održavanja bitnih operatora za analizu budućih zahtjeva te operativnog plana i plana održavanja. Nakon identificiranja stvarnih potreba dodatnim će se se studijama odrediti posebni tehnički zahtjevi za vozni park.

- primjena sustava nadzora i upravljanja prometnim sustavima (ITS) unutar gradskih područja:

Novim se tehnologijama, između ostalog, omogućuje prikupljanje podataka u stvarnom vremenu te kontrola prometnih uvjeta i upotrebe javnog prijevoza. Kako bi se iskoristile te nove tehnologije, izgradit će se centri za centralizirano upravljanje javnim prijevozom, opremljeni najnovijim rješenjima sustava za praćenje i upravljanje prometnim sustavima (ITS). Nova vozila javnog prijevoza bit će opremljena shodno tome, upotrijebit će se platforme ITS–a za planiranje putovanja te osuvremeniti prometna signalizacija kako bi se mogla integrirati u centralizirani sustav upravljanja (npr. „Pametni semafori" ili mjere određivanja prioriteta u pogledu javnog prijevoza). To će omogućiti poboljšanje kvalitete u planiranju i praćenju javnog prijevoza, korisničkih informacija korisnika, prometne kontrole i prikupljanja podataka u stvarnom vremenu, vremena dolaska vozila javnog prijevoza.

- uvođenje sustava s jedinstvenom kartom i modernih sustava obavješćivanja putnika:

Jedna od najvećih prednosti za korisnike integriranih prijevoznih sustava jest uvođenje integriranog tarifnog sustava. Stupanj integracije tarifnog sustava i vrsta karata i tehnologije koje će se upotrebljavati (jednosmjerne karte i/ili e–karte, pametne karte ili beskontaktno plaćanje itd.) analizirat će se slučaj po slučaj na temelju kompetencija relevantnog prometnog nadležnog tijela i uzimajući u obzir sve mogućnosti, kao što je mogućnost upotrebe pametnih karata za plaćanje usluge Park & Drive, parkiranja na cesti, zona s cestarinama, itd.

- izgradnja i poboljšanje biciklističkih putova i staza:

U gradskim i prigradskim područjima često je potrebno poboljšati infrastrukturu za bicikliste i općenito razviti novu infrastrukturu kako bi se promicao taj vrsta prijevoza s nultom stopom emisije. Uključuje infrastrukturu poput odvojenih biciklističkih staza, posebnih prometnih traka na cestama miješanog prometa i posebne prostore za parkiranje.

uvođenje sustava za zajedničko korištenje bicikala:

Kako bi se poboljšala dostupnost i praktičnost prijevoza biciklima, mogao bi se provesti sustav dijeljenja bicikala ili bi se postojeći sustav mogao poboljšati i proširiti. Usko povezano s prethodno navedenom biciklističkom infrastrukturom.

- probno uvođenje stanica za punjenje električnih automobila i ostale povezane male infrastrukture:

Poticat će se gradnja stanica za punjenje alternativnim gorivima kako bi se smanjila potrošnja konvencionalnog goriva, emisije CO2 i otrovnih čestica. Gradska su područja prirodno polazište za poticanje upotrebe električnih vozila s obzirom na trenutačna tehnološka ograničenja. Ovdje je cilj razviti i u praksi testirati preduvjete za veće uvođenje takvog prijevoza u budućnosti.

- uvođenje drugih rješenja čiste mobilnosti i inovativnih tehnologija ako se identificiraju prema planovima održive urbane mobilnosti.
- priprema projektne dokumentacije

Dio navedene predviđene vrste aktivnosti provest će se integriranim teritorijalnim ulaganjima (ITU). Gradska područja odabrana za ITU imat će mogućnost rješavanja pitanja pristupačnosti povezanih s usmjeravanjem na aktivnosti ITU–a – na primjer, poboljšanje povezanosti s brownfield područjima koja se obnavljaju u sklopu ITU–a, uspostava centara za istraživanje i inovacije, uvođenje određenih usluga u zajednici i slično. To bi uglavnom uključivalo poboljšanje ili proširenje linija javnog prijevoza na takva područja i objekte. Uvođenje biciklističkih staza/traka u okviru tih područja i do njih bilo bi obvezno kad ne bi postojala tehnička ograničenja, Stanice za punjenje električnih automobila mogle bi biti posebno zanimljive za kombinaciju centara za istraživanja i inovacije.

Mogući korisnici i konačni primatelji:

Unutar domene javnog prijevoza, glavni korisnici će biti tijela lokalne vlasti ili tvrtke koje su osnovale tijela lokalne vlasti koje kontroliraju i organiziraju usluge javnog prijevoza. Također se očekuje da se konzorciji upravitelja javnog prijevoza mogu prijaviti za financiranje, kao i konzorciji lokalnih vlasti i konzorciji međusobnih kombinacija tih skupina. Javna intervencija će biti usmjerena na korisnike javnog prijevoza u gradskim područjima i na upravitelje usluga javnog prijevoza koji trebaju pružiti zadovoljavajuću razinu usluga te moraju moći osigurati primjerenu integraciju usluga s nekoliko drugih oblika prijevoza.

SC 7ii3: Nastavak gradnje i osuvremenjivanja infrastrukture i opreme zračne luke Dubrovnik tijekom razdoblja 2007. – 2013. („faziranje”) uključujući: • Smanjenje učinka na okoliš Veća energetska učinkovitost infrastrukture i operacija, uvođenje operativnih ograničenja u vezi s bukom te svođenjem otpada na najmanju moguću mjeru i smanjenjem buke, emisija CO2 i ostalih onečišćujućih tvari ali i mjerama povezanima sa zaštitom flore i faune, kao što je izbjegavanje ometanja migracijskih putova ptica. Uključiti razvijanje plana upravljanja bukom, plana gospodarenja otpadom i uspostave programa za čist zrak. • Rekonstrukcija i nadogradnja glavne uzletno–sletne staze, uključujući proširenje rulnih staza, stajanki i sve neophodne radove (na primjer: postavljanje zaštite kako bi se zaštitilo proširenje pristaništa od valova, gradnja sustava za odvodnju vode, kolnih površina i asfaltnih nadslojeva, svjetlosnih signalnih sustava, kontrolnih sustava, preciznih sustava za slijetanje) • Gradnja paralelnih rulnih staza, uključujući rekonstrukciju stajanki i otvorenih područja stajanki na kraju glavne uzletno–sletne staze. To uključuje i simultano stvaranje tehničkih postrojenja (na primjer, navigacijska svjetla, radovi u vezi s odvodnjom vode, znakovi na stazi, infrastrukturna sanacija, zamjena pokrova cestovne kolničke površine i asfaltnih nadslojeva) • Gradnja zgrada terminala za opće zrakoplovstvo i upravu te obnova glavnih zgrada putničkih terminala (planirano za razdoblje 2007. – 2013.) • Izgradnja velikih rezervoara za gorivo, postrojenja za gospodarenje otpadom, mostova za ukrcaj u avione i električnih trafostanica Unutar ovog specifičnog cilja, glavni korisnik će biti Zračna luka Dubrovnik.

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	7ii – Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući one s niskom razinom buke), i prometni sustavi sa niskim emisijama CO2, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti
Kriterije odabira i povezanu metodologiju odobrit će nadzorni odbor (Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), članak 110. stavak 2. točka (a)) i bit će primjenjivi na sve aktivnosti OP–a, pri čemu općenito uključuju: • jasan i mjerljiv doprinos ciljevima relevantnih pokazatelja ostvarenja i pokazatelja rezultata • zrelost nacrta projekta • isplativost • održivost (posebno financijsku) • kapacitet provedbe • usklađenost s načelima transparentnosti i nediskriminacije, jednake mogućnosti, socijalnu uključenost i održivi razvoj • ako je primjenjivo, doprinos rješavanju pitanja specifičnih teritorijalnih prioriteta, komplementarnost/sinergiju s ostalim aktivnostima ESIF–a, doprinos provedbi makro–regionalnih strategija. Što se tiče prihvatljivosti, aktivnosti će biti provjerene usporedbom s kriterijima koji proizlaze iz svih općih zahtjeva prihvatljivosti i zahtjeva prihvatljivosti specifičnih za sredstva, svim primjenjivim aktima EU–a i nacionalnim pravnim aktima, uključujući pravila o državnim potporama. Specifična vodeća načela SC–ova:	

SC 7ii1:

- projekt mora biti u skladu s pojedinim sveobuhvatnim prometnim planom koji pripremaju i usvajaju nadležna tijela
- najmanje 50 % troškova projekta mora biti izravno vezano uz povezanost otoka
- gradnja novih luka ovisit će o opravdanoj potrebi za smanjenjem zagušenja u postojećim lukama ili o razumnoj potrebi za projektima preseljenja luka; projekti moraju doprinijeti ublažavanju klimatskih promjena i atmosferskom onečišćenju
- usklađenost s Okvirnom direktivom o vodama, ponajprije s člankom 4.7. te Direktive.

(Za to je potrebna procjena toga hoće li određeni projekt, bez obzira na svoju gospodarsku važnost i veličinu projekta, rezultirati propadanjem stanja vodnih tijela ili spriječiti postizanje ekoloških ciljeva Direktive. Ako je tako, trebalo bi postupati prema svim uvjetima iz članka 4.7. (važniji javni interes, nepostojanje bolje ekološke opcije, mjere ublažavanja, itd.)

- projekti moraju prikazati razumnu i detaljnu analizu potražnje kojom se pruža okvir za planirano ulaganje
- u projektima koji će rezultirati pružanjem usluga za više tijela lokalne vlasti moraju se osigurati formalni ugovori sa svim tijelima lokalne vlasti kojih se tiču provedba projekta i obveza pružanja javne usluge. Ti će ugovori činiti pravnu i financijsku pozadinu za dugoročno korištenje zatražene flote
- projektima bi se trebali poštovati svi primjenjivi uvjeti državne potpore
- kupnja plovila mora odgovarati integriranim planovima funkcionalnih regija za razvoj povezanosti i pristupačnosti otoka te odredbama u vezi s obvezama pružanja javnih usluga

SC 7ii2:

- projekt mora biti u skladu s pojedinim sveobuhvatnim prometnim planom koji pripremaju i usvajaju nadležna tijela (planovi održive urbane mobilnosti ili strategije, s pripadajućim jednakovrijednim informacijama)
- mora biti povezan s lokalnom strategijom/planom
- mora biti usmjeren na smanjivanje potrošnje primarnih izvora energije
- projekt moraju provesti korisnici koji mogu poslovati na infrastrukturi javnog prijevoza, a moraju dokazati da zatraženo sufinanciranje neće stvoriti pretjerane naknade te da će se korištenje kupljenog i moderniziranog voznog parka temeljiti na ugovorima obveze pružanja javne usluge
- prednost će imati projekti koji povezuju barem 2 oblika prijevoza (bez cestovnog prijevoza)
- projekt mora pridonositi smanjivanju klimatskih promjena i atmosferskog onečišćenja
- projekti koji povezuju dva ili više gradskih područja moraju dokazati dugoročnu suradnju potpisom obvezujućih ugovora o pružanju usluga unutar PSO sustava
- vozni park i oprema se smiju financirati samo kada su izravno vezani za poboljšanje određenog dijela infrastrukture
- ITI projekti moraju posjedovati razinu integracije i koordinacije s drugim ne–prijevoznim elementima ITI–a (drugim projektima ili moraju biti dijelom složenih projekata)

SC 7ii3:

- projekt mora biti u skladu s pojedinim sveobuhvatnim prometnim planom koji pripremaju i usvajaju nadležna tijela
- infrastruktura je potrebna i proporcionalna utvrđenom cilju
- projekt mora doprinijeti zaštiti okoliša ili ga mora popratiti investicija potrebna kako bi se ublažio ili umanjio njegov negativan utjecaj na okoliš
- projekt mora prikazati razumnu i detaljnu analiza potražnje kojom se pruža okvir za planirano ulaganje
- mora biti u skladu s pravilima EU–a o državnim potporama

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	7ii – Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući one s niskom razinom buke), i prometni sustavi sa niskim emisijama CO2, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti
Samo za SC 7ii2: Namjera je prvo pregledati potencijale a potom iskoristiti financijske instrumente za ovaj specifični cilj, zbog naravi planiranih ulaganja. Također se dovršava sporazum s EIB–om kojim će se pokriti ex–ante procjena i pomoć pri utvrđivanju financiranja. Međutim, budući da su financijski instrumenti složen mehanizam, očekuje se da će za njegovu uspostavu trebati značajna količina vremena. Stoga, kako bi se osigurala provedba specifičnog cilja, u međuvremenu je predviđeno korištenje klasičnih tipova financiranja tj. shema za alokaciju bespovratnih sredstava. S druge strane, procjenom je moguće dokazati da financijski instrument nije izvediv za ovaj specifični cilj ili neke vrste njegovih aktivnosti.	

2.A.6.Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	7ii – Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući one s niskom razinom buke), i prometni sustavi sa niskim emisijama CO2, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti
SC 7ii1: Trenutačno ih nema SC 7ii2: Trenutačno ih nema SC 7ii3: razvoj zračne luke Dubrovnik	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		7ii – Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući one s niskom razinom buke), i prometni sustavi sa niskim emisijama CO2, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (prema potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
					muškarci	žene	Ukupno		
7cb14	Nabavljena nova plovila	Broj	KF				5,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje
7cb15	Nove ili premještene luke	broj	KF				1,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje
7cb16	Nadograđene luke koje pružaju usluge vezane za otoke	broj	KF				3,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje
7cb17	Ukupna dužina novih i poboljšanih tramvajskih linija	km	KF				17,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje
7cb18	Nov putnički vozni park	broj	KF				50,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje
7cb19	ITS proveden	broj	KF				2,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje
7cb20	Nove i nadograđene biciklističke trake	km	KF				50,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje
7cb21	Stanice za punjenje električnih vozila	broj	KF				4,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje
7cb22	Rekonstrukcija uzletno–sletne staze (zračna luka Dubrovnik)	m	KF				3.300,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje
7cb23	Izgradnja kanalizacijskog priključka na kanalizacijski sustav u Cavtatu (zračna luka Dubrovnik)	m	KF				3.300,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	**7iii**
Naziv investicijskog prioriteta	**Razvoj i obnova sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke**

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	**7iii1**
Naziv specifičnog cilja	**Povećanje uporabe i važnosti željezničke mreže**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Svrha ovog cilja je poboljšati i nadograditi željezničku infrastrukturu u Hrvatskoj, čime bi se potaklo da željeznica preuzme značajno veći udio prometa u odnosu na ceste, kao održivije/niskougljične opcije, povećanjem kapaciteta i usluga regionalne željezničke infrastrukture i TEN–T željezničke infrastrukture. Poboljšano korištenje željezničkog oblika prijevoza u odnosu na cestovni prijevoz koji trenutačno dominira u prijevozu tereta (73,6 % u 2012.) i putnika (85,8 % u 2012.) trebao bi u budućnosti dovesti do smanjenja emisija stakleničkih plinova. Radi se o srednjoročnom i dugoročnom procesu kojemu je glavni cilj snažno kretanje u tom smjeru, imajući na umu da će završavanje tog procesa biti moguće samo tijekom sljedećeg razdoblja financiranja. Iako je ukupna duljina željezničkih pruga u Hrvatskoj otprilike jednaka prosjeku drugih država članica EU–a, mreža nije modernizirana i općenito je u lošem stanju zbog dugog razdoblja nedovoljnih financijskih ulaganja. Sljedeći međunarodni željeznički koridori i trase prolaze kroz teritorij Republike Hrvatske i potrebna im je rekonstrukcija i osuvremenjivanje kako bi se poboljšalo vrijeme, kapacitet i sigurnost putovanja kako bi bili slični funkcionalnim i tehničkim standardima TEN–T mreže: • Mediteranski koridor osnovne mreže (povezuje luku Rijeka sa srednjom Europom) • TEN–T trasa koja spaja Ljubljanu, Zagreb i Beograd (bivši Paneuropski koridor X) • TEN–T trasa koja spaja Budimpeštu i Ploče (bivši Paneuropski koridor Vc) Većinu napora vezano za prijevoz putnika mora se uložiti u zaustavljanje negativnog trenda smanjenja korištenja željeznica tako što će se pružiti bolje usluge i bolju povezanost s drugim oblicima prijevoza putnika. Stanje željezničkog voznog parka slično je stanju infrastrukture hrvatskih željeznica. Prosječna starost putničkih vlakova jedinog gospodarskog subjekta je 30 godina te će ih biti potrebno nadograditi kako bi se postigli pozitivni rezultati.

	Budući da je sustav upravljanja prometom i signalizacije zastario, dio mreže koji pripada TEN–T mreži imat će prioritet pri osuvremenjivanju u pogledu provedbe prioriteta EU–a vezanih za interoperabilnost (ERMTS). Ulaganja u željezničku mrežu bit će u skladu s Instrumentom za povezivanje Europe (CEF). Na taj bi način dio pripremljenih željezničkih projekata mogao biti financiran iz CEF–a. Te projekte izabrat će se iz dijelova Mediteranskog koridora. U skladu s prethodno navedenim pokušat će se ostvariti sljedeći rezultati: 1. pokretanje srednjoročnog do dugoročnog procesa modalnog prijelaza s cestovnog na željeznički (dugoročni je cilj povećati upotrebu željezničkih usluga u odnosu na ceste – četvrtina tereta i 6 % putničkog prijevoza, a kako bi se to postiglo, cijela središnja mreža, a posebno Mediteranski koridor, moraju se svojom cijelom duljinom poboljšati što u smislu provedbe prelazi izglede za razdoblje 2014. – 2020. – stoga su postavljeni umjereni središnji ciljevi (rezultati) u udjelu tereta i putnika sukladno ključnoj potrebi da se prvenstveno održi tržišni udio željeznica. Finalizacijom prometnog modela i prometne strategije Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture ciljne vrijednosti ažurirat će se do kraja 2016.) 2. bolja integracija željezničkih pruga s drugim oblicima prijevoza 3. povećana sigurnost i pouzdanost sustava unaprijeđena međunarodna povezanost

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		7iii1 – Povećanje uporabe i važnosti željezničke mreže						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
7cc11	Udio željeznica u modalnoj podjeli u prijevozu tereta	%		19,80	2012.	20,00	EUROSTAT	godišnje
7cc12	Udio željeznica u modalnoj podjeli u prijevozu putnika	%		3,50	2012.	4,00	EUROSTAT	godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	7iii – Razvoj i obnova sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke

U odnosu na željeznički prijevoz tereta okvirno se predviđaju sljedeće aktivnosti:

Osuvremenjivanje i obnova željezničkih pruga – na dionicama TEN–T koridora.

To je uglavnom povezano s Mediteranskim i bivšim Paneuropskim koridorom X te označava nastavak napora u OP–u „Promet" za razdoblje 2007. – 2013., odnosno većina će se projekata pripremljenih u razdoblju 2007. – 2013. ostvariti u okviru ovog OP–a. Tim će se aktivnostima poboljšati dionice pruge u tom koridoru što će omogućiti bolji kapacitet koji bi primarno poslužio za prijevoz međunarodnog tereta.

- Izgradnja novih dionica ograničena je na izravne veze TEN–T mreže s morskim lukama, lukama unutarnjih voda te logističkim centrima.
- Osuvremenjivanje će uključivati uvođenje modernih europskih sigurnosnih i ERTMS (GSM–R i ETCS) normi te će uključivati dvostruke pruge tamo gdje se to opsegom tereta može opravdati.

Kao što je već rečeno, postoje dvije glavne osi koje se moraju nadograditi (redoslijed prema prioritetu):

1. Osuvremenjivanje dionica Mediteranskog koridora koji povezuje zagrebački čvor prema jugu – Karlovac i završava lukom u Rijeci a na sjeveru mađarskom granicom. To se smatra glavnom osi za prijevoz tereta kojom se služi luka u Rijeci u usponu te kojom se omogućuje pristup tržištu srednje Europe. Ta se pruga desetljećima nije ozbiljno nadograđivala i uskoro neće biti konkurentna za velike količine tereta te je to i ograničavajući čimbenik za razvoj luke u Rijeci.
2. Druga glavna linija ide iz Slovenije preko Zagreba na istok – Beograd. Ta je linija u sličnoj situaciji, ali se u nju umjereno ulagalo u okviru ISPA–e i IPA–e/EFRR–a u razdoblju 2007. – 2013. Ipak, većina je dionica zastarjela na tom koridoru važnom za integriranje Balkana s gospodarskim područjem EU–a.

U odnosu na željeznički prijevoz putnika okvirno se predviđaju sljedeće aktivnosti:

Osuvremenjivanje, obnova i nova izgradnja regionalnih željezničkih pruga koje služe putničkom prijevozu svakodnevnih putnika. Privremeno je ono usredotočeno na šire zagrebačko područje jer najveći broj stanovnika i gospodarska aglomeracija imaju najveće potrebe i učinak. Potrebno je uzeti u obzir i da se neke linije za svakodnevne putnike podudaraju s TEN–T koridorima čime koriste putničkom prijevozu i prijevozu tereta. Ta će činjenica utjecati na aktivnosti i odabir tehnologije u određenim projektima.

Uz ulaganja u pruge, aktivnosti će obuhvaćati i sljedeće:

- Aktivnosti kojima se poboljšavaju usluge putničkog željezničkog prijevoza (e–usluge, jednosmjerne karte, informacijski sustavi na stanici i u vlaku), reintegracija željeznica unutar postojećih gradskih prometnih sustava (sinkronizacija operacija – zajednički/usklađeni rasporedi s gradskim prijevozom)
- Nabava i osuvremenjivanje putničkog željezničkog voznog parka povezanog s određenim linijama – bitno je upariti osuvremenjivanje linije sa željezničkim voznim parkom kako bi se pružile bolje usluge i posljedično dobio veći udjel u modalnoj podjeli. Isto tako, osuvremenjivanje flote može dodatno poboljšati učinak na lokalni okoliš. Zbog prioriteta danog osuvremenjivanju pruge i potrebi da se valjano utemelje i precizno odrede tehnički zahtjevi, ova će aktivnost ovisiti o nalazima Nacionalnog prometnog modela i poboljšane Prometne strategije u 2016. Stoga je početna dodjela za željeznički vozni park ograničavajuća.
- Osuvremenjivanje željezničkih postaja u okviru linija/dionica koje se osuvremenjuju, odnosno poboljšanje pristupačnosti osobama ograničenog kretanja i općoj populaciji, sustavi upravljanja prometom na postajama, sigurnosne značajke na postajama, itd.

Povezano sa željezničkim prijevozom putnika i tereta okvirno se predviđaju ulaganja u središnji sustav upravljanja prometom. Potrebno je utvrditi razinu upravljanja prometom, nadležnosti upravljanja prometom, načine kontrole željezničkog prometa. Konačni rezultat trebao bi biti uvođenje središnjeg upravljanja prometom na željezničkim prugama kojima upravlja HŽ Infrastruktura d.o.o. Očekivani učinak središnjeg upravljanja prometom predstavlja znatno smanjenje operativnih troškova željeznice uz bolje iskorištavanje

dostupnog prijevoza i upotrebe pojasne širine.

Nadzor prometa na linijama uključenima u središnje upravljanje prometom obavljat će nadzorni dio operativnog upravljanja i centar za nadzor, dok operativno upravljanje provode jedinica za operativni nadzor i tri regionalna centra za operativni nadzor. Centri središnjeg upravljanja prometom organizirat će se na sljedeći način: – Operativni centar za nadzor i praćenje za središnju Hrvatsku (Zagreb) 1. nadzorni dio za cijelu Hrvatsku 2. dio operativnog nadzora za središnju Hrvatsku – Regionalni operativni centar za nadzor za istočno područje (Vinkovci) – Regionalni operativni centar za nadzor za južno područje (Knin), s odvojenim udaljenim centrom za kontrolu u Pločama.

U sve će se grupe aktivnosti uključiti izgradnja infrastrukture koja će smanjiti utjecaj na okoliš te imati odredbe u vezi s otpornošću na klimatske promjene te pripremom projektne dokumentacije.

Mogući korisnici i konačni primatelji

Korisnici će biti HŽ INFRASTRUKTURA d.o.o. (društvo s ograničenom odgovornošću u vlasništvu države, odgovorno za upravljanje, održavanje i izgradnju željezničke infrastrukture) i željeznički gospodarski subjekti, vlasnici željezničkih kolodvora i tijela lokalne vlasti vezana za projekte integracije gradskog prijevoza.

Intervencijom će se osigurati zadovoljavajuća razina usluge za putnike i poduzeća koja koriste željezničku mrežu za prijevoz dobara, te će osigurati da željeznička mreža bude sve konkurentnija drugim manje ekološki prihvatljivim oblicima prijevoza. Poboljšanjem povezanosti diljem Hrvatske, intervencija će također pomoći pri potpori gospodarske konkurentnosti hrvatskog gospodarstva te gospodarskoj dobrobiti i vitalnosti regionalnih centara.

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	7iii – Razvoj i obnova sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke

Kriterije odabira i povezanu metodologiju odobrit će nadzorni odbor (Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), članak 110. stavak 2. točka (a)) i bit će primjenjivi na sve aktivnosti OP–a, pri čemu općenito uključuju:

- jasan i mjerljiv doprinos relevantnom ishodu i ciljevima pokazatelja rezultata

zrelost nacrta projekta
isplativost
održivost (posebno financijsku)
kapacitet provedbe
usklađenost s načelima transparentnosti i nediskriminacije, jednake mogućnosti, socijalnu uključenost i održivi razvoj
ako je primjenjivo, doprinos rješavanju pitanja specifičnih teritorijalnih prioriteta, komplementarnost/sinergiju s ostalim aktivnostima ESIF–a, doprinos provedbi makro–regionalnih strategija.
Što se tiče prihvatljivosti, aktivnosti će biti provjerene usporedbom s kriterijima koji proizlaze iz svih općih zahtjeva prihvatljivosti i zahtjeva prihvatljivosti specifičnih za sredstva, svim primjenjivim aktima EU–a i nacionalnim pravnim aktima, uključujući pravila o državnim potporama.
Specifična vodeća načela SC–ova:

- projekt mora biti u skladu s pojedinim sveobuhvatnim prometnim planom koji pripremaju i usvajaju nadležna tijela
- prioritet će biti poboljšanje infrastrukture koja se nalazi na Mediteranskom osnovnom TEN–T koridoru ili je izravno povezana s njim
- prednost će imati projekti koji povezuju željeznice s drugim oblicima javnog prijevoza
- infrastrukturni projekti moraju pokazati razumnu stopu povrata ulaganja u smislu poboljšane brzine i podataka o putnicima/teretu te utjecaju na lokalno gospodarstvo

• sva kupljena oprema mora zadovoljavati aktualne ekološke standarde za emisiju CO2 • željeznički vozni park i oprema mogu se financirati samo gdje su izravno povezani s poboljšanjem određenog dijela željezničke infrastrukture • usklađenost s normama ERTMS–a (norme ECTS2 i GSM–R)

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	7iii – Razvoj i obnova sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke
Nije primjenjivo	

2.A.6.Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	7iii – Razvoj i obnova sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke

Prvi za provedbu:

- Dugo Selo – Križevci (iz razdoblja 2007.–2013., faziranje)
- Hrvatski Leskovac – Karlovac
- Komunikacijski projekt za ETCS2

sekundarni popis:

- Križevci – Koprivnica – državna granica
- Dugo Selo – Novska
- Okučani – Vinkovci
- Zaprešić – Zabok
- Škrljevo – Rijeka – Jurdani – Šapjane
- Centar za upravljanje prometom
-

Također, mogu se identificirati i drugi projekti tijekom provođenja operativnog programa.

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		7iii – Razvoj i obnova sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (prema potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
					muškarci	žene	Ukupno		
CO12a	Željeznice: Ukupna duljina rekonstruiranih ili nadograđenih željezničkih pruga, od čega: TEN–T	km	KF				78,40	Izvješća o provedbi projekta	godišnje
7cc13	Ukupna duljina novih željezničkih pruga	km	KF				12,20	Izvješća o provedbi projekta	godišnje
7cc14	Izrađene i rekonstruirane postaje na željezničkim prugama	broj	KF				9,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje
7cc15	Duljina pokrivenosti sustavom ETCS2	km	KF				328,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje
7cc16	Kupljeno novih putničkih vozila	broj	KF				10,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje

2.A.7 Socijalne inovacije, međudržavna suradnja i doprinos tematskim ciljevima 1–7

Prioritetna os	7 – Povezanost i mobilnost

2.A.8 Okvir uspješnosti

Tablica 6: Okvir uspješnosti prioritetnih osi (po fondu te, za EFRR i ESF, po kategoriji regije)

Prioritetna os						7 – Povezanost i mobilnost							
Oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili ključni provedbeni korak	Mjerna jedinica, tamo gdje je prikladno	Fond	Kategorija regije	Kontrolna točna za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podatka	Objašnjenje značaja pokazatelja, prema potrebi
						muškarci	žene	Ukupno	muškarci	žene	Ukupno		
CO13	O	Ceste: Ukupna duljina novoizgrađenih cesta	km	EFRR	Manje razvijene			10			72,00	Izvješća o provedbi projekta	Odabran jer cestogradnja čini 82,5 % EFRR-a i 25,2 % alokacije Prioritetne osi. Zajedno sa drugim pokazateljem ishoda u okviru za uspješnost pokriva 55,7 % alokacije Prioritetne osi
TrF1	F	Ukupan iznos odobrenih prihvatljivih izdataka	euro	EFRR	Manje razvijene			93.158.725,00			400.000.000,00	Ministarstvo financija	Odnosi se na udio ugovora financiranih iz EFRR
TrI1	I	Obujam ugovorenih projekata za novoizgrađene ceste	euro	EFRR	Manje razvijene			150.000.000,00			330.000.000,00	ugovori	Uzevši u obzir planirane datume provedbe projekta, ne očekuju se značajni neposredni rezultati prije 2018. godine

													Cilj kontrolne točke odražava potrebu za ugovaranjem velikog dijela sredstava do 2018. godine kako bi se projekti završili do 2023. godine
CO12a	O	Željeznice: Ukupna duljina rekonstruiranih ili nadograđenih željezničkih pruga, od čega: TEN–T	km	KF				20,00			78,40	Izvješća o provedbi projekta	Odabran jer obnova pruga čini 54.6% KF-a i 30.5 % alokacije Prioritetne osi. Zajedno sa drugim pokazateljem ishoda indikatorom u okviru za uspješnost pokriva 55,7 % alokacije Prioritetne osi.
TrF2	F	Ukupan iznos odobrenih prihvatljivih izdataka	euro	KF				211.476.776,00			910.205.755,00	Ministarstvo financija	
TrI2	I	Obujam ugovorenih projekata za rekonstrukciju ili nadogradnju željezničkih pruga TEN–T	euro	KF				300,000.000,00			500.205.755,00	ugovori	odnosi se na dio sufinanciranja KF–a Uzevši u obzir planirane datume završetka projektne dokumentacije za željeznice, ne očekuju se značajni neposredni rezultati prije 2018. godine Kontrolna točka odražava potrebu za ugovaranjem velikog dijela sredstava do 2018. godine kako bi se projekti završili do 2023. godine

Dodatne kvalitativne informacije o okviru uspješnosti 2.A.9 Kategorije intervencije

Kategorije intervencije koje odgovaraju sadržaju prioritetne osi na temelju nomenklature koju je usvojilo Vijeće te indikativna analiza potpore Unije.

Tablice 7–11: Kategorije intervencije Tablica 7: Dimenzija 1 – Područje intervencije

Prioritetna os 7 – Povezanost i mobilnost			
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	028. TEN–T autoceste i ceste – osnovna mreža (novogradnja)	330.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	034. Ostale obnovljene ili poboljšane ceste (autoceste, nacionalne, regionalne ili lokalne)	70.000.000,00
KF	Manje razvijene	024. Željeznice (osnovne transeuropske prometne mreže/TEN–T)	400.000.000,00
KF	Manje razvijene	026. Ostala željeznica	50.000.000,00
KF	Manje razvijene	027. Pokretna željeznička sredstva	50.205.755,00
KF	Manje razvijene	037. Zračne luke (TEN–T)	100.000.000,00
KF		039. Morske luke (TEN–T)	30.000.000,00
KF		040. Ostale morske luke	50.000.000,00
KF		041. Unutarnji plovni putovi i luke (TEN–T)	60.000.000,00
KF		043. Infrastruktura čistog gradskog prometa i promicanje (uključujući opremu i vozila)	135.000.000,00
KF		044. Pametni prometni sustavi (uključujući uvođenje upravljanjem potražnjom, sustave naplate cestarine, sustave IT nadzora i informacijske sustave)	20.000.000,00

KF		090. Biciklističke i pješačke staze	15.000.000,00

Tablica 8: Dimenzija 2 – Oblik financiranja

Prioritetna os	7 – Povezanost i mobilnost		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR		01. Bespovratna sredstva	400.000.000,00
KF		01. Bespovratna sredstva	910.205.755,00
KF		04. Potpora kroz financijske instrumente: zajam ili njegov ekvivalent	0,00
KF		05. Potpora kroz financijske instrumente: jamstvo ili njegov ekvivalent	0,00

Tablica 9: Dimenzija 3 – Vrsta teritorija

Prioritetna os	7 – Povezanost i mobilnost		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR		01. Velika urbana područja (gusto naseljena > 50 000 stanovnika)	40.000,000,00
EFRR		02. Velika urbana područja (gusto naseljena > 50 000 stanovnika)	40.000,000,00
EFRR		07. Nije primjenjivo	320.000.000,00
KF		01. Velika urbana područja (gusto naseljena > 50 000 stanovnika)	250,000.000,00
KF		02. Velika urbana područja (gusto naseljena > 50 000 stanovnika)	100.000.000,00
KF		07. Nije primjenjivo	560.205.755,00

Tablica 10: Dimenzija 4 – Mehanizmi teritorijalne provedbe

Prioritetna os	7 – Povezanost i mobilnost		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR		05. Ostali integrirani pristupi održivom urbanom/ruralnom razvoju	100.000.000,00
EFRR		07. Nije primjenjivo	300,000.000,00
KF		01. Integrirano teritorijalno ulaganje – Urbano	50.000.000,00
KF		05. Ostali integrirani pristupi održivom urbanom/ruralnom razvoju	240,000.000,00
KF		07. Nije primjenjivo	620.205.755,00

Tablica 11: Dimenzija 6 – Sporedni predmet Europskog socijalnog fonda (samo Europski socijalni fond i Inicijativa za zapošljavanje mladih)

Prioritetna os	7 – Povezanost i mobilnost		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima

2.A.10 Sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći, uključujući, gdje je potrebno, aktivnosti kojima se jača administrativni kapacitet nadležnih tijela uključenih u kontrolu i upravljanje programima i korisnicima (prema potrebi) (po prioritetnoj osi)

Prioritetna os:	7 – Povezanost i mobilnost
Ova prioritetna os uključuje tehničku pomoć u obliku pripreme baze projekata za trenutačno razdoblje financiranja, ali i za sljedeće. Također je predviđena potpora razvoja specifičnih studija prijevoza iznad razine projekta npr. studija regije ili podsektora, generiranja podataka itd. kako bi se olakšala provedba prioritetne osi.	

2.A.1 Prioritetna os

Oznaka prioritetne osi	**8**
Naziv prioritetne osi	**Socijalno uključivanje i zdravlje**

2.A.2 Opravdanje za uspostavu prioritetne osi kojom se obuhvaća više od jedne kategorije regija, tematskog cilja ili fonda (prema potrebi)
2.A.3 Fond, kategorija regije i osnovica za obračun potpore Unije

Fond	Kategorija regije	Osnovica za obračun (ukupni prihvatljivi izdaci ili prihvatljivi javni izdaci)	Kategorija regije za najudaljenije regije i sjeverne rijetko naseljene regije (prema potrebi)
EFRR	Manje razvijene	Ukupno	

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	9a
Naziv investicijskog prioriteta	Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu koje doprinose nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u pogledu zdravstvenog statusa, promicanjem socijalne uključenost boljim pristupom socijalnim, kulturnim i rekreativnim uslugama te prijelazom s usluga javnih ustanova na one koje se pružaju u zajednici

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	**1**
Naziv specifičnog cilja	**Poboljšanje pristupa primarnoj i hitnoj zdravstvenoj zaštiti, s naglaskom na udaljena i deprivirana područja**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Rezultat koji je potrebno postići jest poboljšanje pristupa kvalitetnoj primarnoj i hitnoj zdravstvenoj skrbi, prije svega u izoliranim i depriviranim područjima, te na taj način smanjiti broj upućivanja pružatelja primarne zdravstvene skrbi u bolnice u tim područjima za najmanje 15 % jer će se na razini PZS–a omogućiti više dijagnostičkih i terapeutskih postupaka. Vezano za primarnu zdravstvenu skrb (PZS), stanovnici područja s nedovoljnim brojem ekipa PZS–a suočeni su s ograničenim pristupom zdravstvenoj skrbi i ponekad moraju dugo putovati kako bi došli do najbliže ordinacije PZS–a ili bolnice. Nedostatak ekipa PZS–a povećava pritisak na bolničke usluge jer će pacijenti iz depriviranih područja vjerojatno potražiti pomoć izravno u bolnicama. Diljem čitave Hrvatske postoji 255 ekipa PZS–a (opća medicina, primarna pedijatrija, primarna ginekologija) koje zahtijeva Mreža javne zdravstvene službe (NN 101/2012.), ali nisu sve uspostavljene zbog neadekvatne infrastrukture, manjka opreme ili manjka medicinskog osoblja. EFRR će se primarno usmjeriti na pružatelje primarne zdravstvene skrbi koji nisu u skladu s Pravilnikom o minimalnim uvjetima za pružanje usluga zdravstvene skrbi, kao i na socioekonomski ugrožena i geografski izolirana područja. Deprivirana područja identificiraju se na temelju njihova razvojnog indeksa. Osim toga, kako bi se pružila potpora pružateljima PZS–a, važan element dovršetka reformi u primarnom zdravstvenom sektoru jest osiguravanje pristupa učinkovitoj hitnoj zdravstvenoj skrbi. Hitna medicinska služba (HMS) se u većini Hrvatske značajno popravila reformom koju se provodilo posljednjih nekoliko godina. Uz potporu Svjetske banke, dispečerski centri za hitnu zdravstvenu skrb opremljeni su telekomunikacijskim uređajima u svim hrvatskim županijama i glavnom gradu, 128 vozila hitne pomoći kupljeno je za Zavode za hitnu medicinu na razini županije i većina je zajedničkih medicinskih odjela za hitne slučajeve opremljena i preuređena gdje je to bilo potrebno. Zajednički medicinski odjeli za hitne slučajeve najučinkovitiji su i najdjelotvorniji pristup za pružanje HMS–a u bolnicama, ali još uvijek postoji sedam bolnica u Hrvatskoj u kojima takav odjel nije u funkciji. Dva od tih odjela riješit će se javno–privatnim partnerstvom a jedan zajednički odjel za hitne slučajeve izgradit će se i opremiti iz državnog proračuna. Sredstva iz EFRR–a koristit će se kao potpora ulaganjima u preostale četiri bolnice. Nadalje, ESIF će se koristiti radi poboljšanja prijevoza i njege u hitnim medicinskim slučajevima s hrvatskih otoka uspostavom hitne pomorske medicinske službe. Kao rezultat, pacijenti s otoka prevozit će se brže i u prikladno opremljenim plovilima, HMS će biti dostupan za slučajeve pomorskih nesreća i pomorskih katastrofa te će se popraviti prekogranično pružanje zdravstvene skrbi, u skladu s Direktivom 2011/24/EU.
Oznaka specifičnog cilja	**2**
Naziv specifičnog cilja	**Poboljšanje učinkovitosti i dostupnosti bolničkog liječenja**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Rezultat koji je potrebno postići jest veća isplativost i održivost zdravstvenog sustava smanjenjem broja prijema na akutne bolničke odjele obuhvaćene nacionalnim planom razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj (NPRB) za najmanje 10 %. Isto tako, posebne ranjive skupine pacijenata imat će pristup poboljšanim zdravstvenim ustanovama. Isplativost sustava zdravstvene skrbi i pristupa bolničkim uslugama može se značajno poboljšati promjenama oblika pružanja bolničke skrbi. Trenutno se bolnička skrb u Hrvatskoj ponajviše temelji na akutnoj bolničkoj skrbi, koja ne samo da je najskuplja već je često i nepotrebna za optimalno liječenje pacijenata u bolnicama. Prelazak s akutne bolničke skrbi na dnevne bolnice/dnevne kirurgije jedan je od glavnih ciljeva Nacionalnog plana za razvoj kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica i općih bolnica u Republici Hrvatskoj, što je ujedno i jedna od ključnih mjera definiranih u nacionalnom programu reformi Republike Hrvatske te je u skladu sa Specifičnim preporukama za pojedinu zemlju za održivu i isplativu zdravstvenu skrb. Općenito troškovi intervencija/operacija po danu čine 40 – 60 % ukupnih troškova stacionarnog liječenja. Povećanje u udjelu dnevnih postupaka od 15 do 20 % tijekom razdoblja od tri godine moglo bi generirati 50 % više uštede u tim slučajevima te posljedično 5 – 7 % uštede u ukupnom

	proračunu za zdravstvenu skrb. Povećavanjem broja pacijenata liječenih u dnevnim bolnicama i dnevnim kirurgijama, zajedno s porastom prosječne stope zauzeća bolničkih kreveta na optimalnih 85 % te skraćivanjem prosječne duljine boravka u bolnicama za 10 – 30 %, povećao bi se promet pacijenata što bi omogućilo znatno smanjenje kapaciteta u stacionarima za akutne slučajeve u bolnicama bez ugrožavanja dostupnosti bolničke skrbi. Stoga će promjena oblika skrbi povećati produktivnost bolnica i poboljšati protočnost pacijenata, što će doprinijeti smanjenju na listama čekanja. Drugi će učinak biti smanjeni broj bolovanja. Nadalje, na posebno ranjive grupe utječu ograničenja u pristupu posebnim bolničkim uslugama koje su trenutačno neučinkovite ili nerazvijene. Među raznim ranjivim skupinama definiranim u Strategiji borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za 2014. – 2020., cilj ulaganja EFRR–a unutar ovog specifičnog cilja je poboljšati učinkovitost i pristup bolničkim uslugama za sljedeće ranjive skupine: djecu, osobe s duševnim poremećajima, pacijente s odjela psihijatrije, pacijente na samrti i pacijente s najtežim tjelesnim ozljedama, poput ozljeda kralježnice. Tim je skupinama potrebna pomoć koja često rezultira time da njihovi članovi obitelji moraju uzeti bolovanje ili čak ne mogu pristupiti tržištu rada. Ulaganja u bolnice i bolničke odjele koji pružaju skrb tim ranjivim skupinama mogu smanjiti opterećenje na članovima obitelji/pružateljima skrbi i doprinijeti drugoj ključnoj mjeri identificiranoj u nacionalnom programu reformi, tj. smanjenju stope bolovanja. Isto tako, ti ranjivi pacijenti imat će pristup bolničkoj skrbi koja je ranije bila jako loša ili nije ni postojala.
Oznaka specifičnog cilja	**3**
Naziv specifičnog cilja	**Promicanje socijalne uključenosti i smanjenje nejednakosti kroz poboljšani pristup socijalnim uslugama te prelazak s institucionalne skrbi na skrb u zajednici putem poboljšane socijalne infrastrukture**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Hrvatska je suočena s regionalnom neujednačenošću u razvoju i dostupnosti socijalnih usluga. Ovom problemu treba pristupiti s dva povezana aspekta. Kao prvo, na temelju Plana deinstitucionalizacije, glavni je cilj procesa deinstitucionalizacije povećati broj osoba koje napuštaju domove socijalne skrbi koji pružaju dugotrajnu skrb. Očekivani je rezultat procesa deinstitucionalizacije smanjenje broja osoba koje ulaze u institucije i povećanje broja osoba koje napuštaju institucije za dugotrajnu skrb te je predstavljen brojem korisnika koje treba deinstitucionalizirati. Očekivani su rezultati do 2016. (2018.) sljedeći: deinstitucionalizirati 301 dijete i mladu osobu bez odgovarajuće roditeljske skrbi; 90 djece i mladih s poremećajima u ponašanju; 427 osoba s intelektualnim, tjelesnim i osjetilnim oštećenjima do 2016. i 226 osoba s mentalnim oštećenjima do 2018. Ciljna vrijednost za smanjenje broja osoba u institucijama koja se upotrebljava kao pokazatelj rezultata temelji se na procjeni broja osoba koje će biti deinstitucionalizirane do 2023. prema nacrtu Operativnog plana koji će se donijeti za razdoblje 2017. – 2020. S druge strane, postoji potreba poboljšanja raspoloživosti usluga u zajednici za ranjive skupine, kako bi se omogućio bolji pristup i kvaliteta socijalnih usluga. Preduvjet održive deinstitucionalizacije je potpora širenju mreže ovih usluga koje pružaju razni pružatelji usluga, poput NVO–ova. Potrebno je podržati pružanje šireg raspona usluga u zajednici ranjivim skupinama, kako bi se spriječila institucionalizacija. Nadalje, kako bi se bolje pripremilo korisnike i njihove obitelji na deinstitucionalizaciju, potrebno je poboljšati uvjete centara za socijalnu skrb, koji podržavaju ovaj proces. Sve regije imaju nedovoljnu raspoloživost i dostupnost socijalnih usluga koje se pružaju ranjivim skupinama kao što je određeno u Strategiji borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti te će se projekti provoditi na području cijele Hrvatske.
Oznaka specifičnog cilja	**4**
Naziv specifičnog cilja	**Provedba pilot aktivnosti koje imaju za cilj promociju socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva ratnih veterana i civilnih žrtava Domovinskog rata**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Rezultat koji bi se trebao postići je poboljšano i usmjereno pružanje psihosocijalne skrbi dostupne uspostavom i opremanjem četiriju veteranskih centara s konačnim ciljem boljeg uključivanja te posebne ciljne populacije u društvo. Sredstva ESF–a i EFRR–a upotrijebit će se na komplementaran način u skladu s odjeljkom o aktivnostima. Posljedice Domovinskog rata među hrvatskim braniteljima nisu samo zdravstvene, nego i društvene. Osim toga, posljedice se ne odnose samo na

	hrvatske branitelje, nego i na članove njihovih obitelji i sve druge civilne žrtve Domovinskog rata. Stoga je broj osoba kojima je potrebna pomoć prilično velik jer se on tijekom vremena ne smanjuje, nego se mijenja njegova struktura. Zbog nedostatka sveobuhvatnog sustava psihosocijalne skrbi za ratne veterane i civilne žrtve Domovinskog rata, a s obzirom na činjenicu da je to populacija koja, s obzirom na specifične potrebe, često ima otežan pristup socijalnim uslugama od općeg interesa te je neophodna i prilagodba postojećih usluga potrebama populacije, postoji stvarna potreba za usmjerenim pružanjem psihosocijalne skrbi uspostavom veteranskih centara na lokalnoj razini. Veteranski centri primarno su dnevni centri koji pružaju usluge populaciji koja za njima ima potrebu i time olakšavaju uključivanje korisnika u društvenu zajednicu.

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		1 – Poboljšanje pristupa primarnoj i hitnoj zdravstvenoj zaštiti, s fokusom na udaljena i deprivirana područja						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
9a11	Smanjenje broja uputnica pružatelja primarne zdravstvene skrbi u bolnice u depriviranim/izoliranim područjima	Broj uputnica	Manje razvijene	490.207,00	2013.	416.676,00	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	godišnje
Specifični cilj		2 – Poboljšanje učinkovitosti i dostupnosti bolničkog liječenja						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
9a21	Smanjenje broja prijema na akutne bolničke odjele obuhvaćene nacionalnim planom razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica	broj	Manje razvijene	4.157.784,00		3.742.000,00	Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje	godišnje
Specifični cilj		3 – Promicanje socijalne uključenosti i smanjenje nejednakosti kroz poboljšani pristup socijalnim uslugama te prelazak s institucionalne skrbi na skrb u zajednici putem poboljšane socijalne infrastrukture						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
9a31	Smanjenje broja osoba u institucijama	%	Manje razvijene	5,00	2014.	25,00	ISU, ankete	godišnje
Specifični cilj		4 – Provedba pilot aktivnosti koje imaju za cilj promociju socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva ratnih veterana i civilnih						

		žrtava Domovinskog rata						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
10a41	Prosječni udjel stacionarnih i mobilnih intervencija koje pružaju centri za psihosocijalnu pomoć brojnim ratnim veteranima, članovima obitelji hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i civilnim žrtvama Domovinskog rata	%	Manje razvijene	13,80		10,30	Ministarstvo branitelja	godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	**9a –** Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu koje doprinose nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u pogledu zdravstvenog statusa, promicanjem socijalne uključenost boljim pristupom socijalnim, kulturnim i rekreativnim uslugama te prijelazom s usluga javnih ustanova na one koje se pružaju u zajednici

Primjeri aktivnosti koje će se financirati za postizanje specifičnog cilja:

SC 9a1:

U skladu s Mrežom javne zdravstvene službe (NN br. 101/2012) kojom se utvrđuje mreža timova primarne zdravstvene skrbi, pružatelji PZS–a koji obuhvaćaju područja koja su socioekonomski deprivirana, definirana na temelju indeksa razvijenosti na županijskoj razini i geografski su izolirana, prije svega otoci, mogu dobiti potporu EFRR–a koja će se temeljiti na prijedlozima koje pripreme pružatelji PZS–a kombiniranjem integriranih aktivnosti EFRR–a i ESF–a. U svojim će prijedlozima projekata pružatelji PZS–a morati dokazati da će primljena potpora poboljšati pristup PZS–u u čitavom području koje pokrivaju, a posebno u područjima u kojima nema ekipa PZS–a prema Mreži javne zdravstvene službe.

Sredstva EFRR–a bit će namijenjena aktivnostima poput kupnje dijagnostičke i terapijske opreme (npr. radiološki uređaji s digitalizacijom kako bi se omogućilo korištenje telemedicine, mamografije, ultrazvuka, opreme za laboratorijsku analizu, mHealtha), obnove ili adaptacije infrastrukture domova zdravlja potrebne za učinkovito funkcioniranje timova PZC–a. To se primjenjuje samo na ograničen broj lokacija gdje su potrebni objekti u vrlo lošem stanju ili ne postoje ili kako bi se omogućio pristup osobama s invaliditetom (u skladu s Pravilnikom o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti, NN br. 61/2011).

Kako bi se privuklo liječnike za rad u depriviranim područjima, komplementarne će ih aktivnosti ESF–a podržati stipendijama za specijalističko obrazovanje u vezi s PZS–om i izobrazbom drugih zdravstvenih radnika koji pružaju usluge u prihvatljivim područjima osiguravajući na taj način raspoloživost kvalificiranih ekipa koje će koristiti infrastrukturu i opremu dostavljenu u okviru EFRR–a. Kako bi se osigurala održivost, zdravstveni radnici koji primaju potporu od ESF–a bit će obvezani na rad na najmanje 5 godina na depriviranom području. Nadležno nacionalno tijelo pomno će pratiti održivost ulaganja EFRR–a i ESF–a te će osigurati da se, ako je potrebno, poduzmu potrebne aktivnosti kako bi se osigurala održivost ulaganja.

Korisnici ove radnje su pružatelji PZS–a i Ministarstvo zdravlja.
Ciljna skupina su svi stanovnici navedenih depriviranih ili izoliranih područja.
Ulaganja EFRR–a za poboljšanje hitne zdravstvene skrbi uključivat će uspostavu pomorske medicinske službe prijevoza specijaliziranim brodicama s potrebnom opremom i ugovaranjem vezova u lukama. O broju brodica (do šest) odlučit će se nakon dovršetka studije izvedivosti čija izvedba je planirana za prvu fazu ulaganja.
Korisnici će biti županijski zavodi za hitnu medicinu koji pružaju zdravstvene usluge otocima, te Ministarstvo zdravlja.
Što se tiče objedinjenih hitnih bolničkih prijema u bolnicama koje još nemaju takve odjele, potrebni radovi i oprema definirat će se u skladu s Pravilnikom o o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje djelatnosti hitne medicine (NN br. 42/2011) te bi mogli uključivati izgradnju ili preuređenje bolničkih prostora, kupnju opreme kao što su digitalni rendgenski uređaji, mobilni uređaji za ultrazvuk, respiracijske, kardiološke i druge opreme izravno povezane s poboljšanjem učinkovitosti odjela za hitne slučajeve ciljnih bolnica.
Korisnici ove aktivnosti bit će četiri prihvatljive bolnice.
Komplementarne aktivnosti ESF–a bit će usmjerene na specijalističko osposobljavanje iz hitne medicine. Komplementarnost predviđenih aktivnosti ESF–a i EFRR–a osigurat će se pripremom zajedničke programske dokumentacije, kao i sinkronizacijom vremena za pozive za podnošenje prijedloga, odlukama u pogledu odabira i financiranja, kao i održavanjem svakodnevnog kontakta.
SC 9a2:
Aktivnosti će se provesti na temelju planova provedbi koje su pripremile prihvatljive bolnice i koje će procijeniti Ministarstvo zdravlja na temelju Nacionalnog plana za razvoj kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica i općih bolnica.
Ulaganja EFRR–a uključuju rekonstrukciju i renovaciju, kao i opremanje dnevnih bolnica / dnevnih kirurgija u hrvatskim bolnicama uključenih u Nacionalni plan za razvoj kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica i općih bolnica. Povezane aktivnosti ESF–a uključivat će obrazovanje osoblja za postupke dnevne kirurgije, razvoj standardnih operativnih postupaka, praćenje sigurne primjene lijekova, procjenu rizika, organizaciju prijmova i otpusta pacijenata usklađeno s primarnom skrbi i skrbi u zajednici.
Korisnik aktivnosti: bolnice u okviru Nacionalnog plana za razvoj kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica i općih bolnica.
Posebne bolnice za posebno ranjive skupine: u okviru ovog SC–a prihvatljiva je jedna specijalizirana institucija po ranjivoj grupi
Djeca
Djelatnost će obuhvaćati opću obnovu i opremanje jedine klinike specijalizirane za dječje bolesti u okviru Nacionalnog plana za razvoj kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica i općih bolnica. Ta bolnica svake godine zaprimi 12.500 djece na bolnički tretman i pruža ambulantne dijagnostičke i terapeutske usluge za 230.000 djece, što je više od četvrtine ukupne populacije hrvatske djece do 18 godina.
Pacijenti s duševnim bolestima
Djelatnostima se obuhvaća izgradnja i opremanje forenzičkog odjela i odjela za psihijatriju s jakim osiguranjem u specijaliziranoj bolnici u skladu s normama utvrđenima Pravilnikom o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko–tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti (NN br. 61/2011).
Umirući
Sustavni razvoj palijativne skrbi, tj. skrb za pacijente na samrti, započeo je tek nedavno, usvajanjem strateškog plana za razvoj palijativne skrbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014. – 2016. Ovaj strateški plan stavlja naglasak na razvoj palijativne skrbi na razini zajednice, ali uvažava potrebu za bolničkim kapacitetima palijativne skrbi, budući da više od 20 % oboljelih od raka i 5 % oboljelih od drugih bolesti treba specijalističku palijativnu skrb tijekom posljednje godine života. Ulaganjima EFRR–a pružit će se infrastrukturalna osnova takve skrbi, preuređenjem i opremanjem odjela za palijativnu skrb u Hrvatskoj, u skladu s normama iz Pravilnika o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko–tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti (NN br. 61/2011).
Pacijenti s teškim spinalnim oštećenjima
Pacijenti s ozljedom kralježnice i posljedičnom paralizom imaju najteži fizički invaliditet i iako postoji više od 700 takvih pacijenata u Hrvatskoj, ne postoji primjereno opremljen centar za njihovo liječenje i rehabilitaciju. Ulaganjima EFRR–a pružit će se infrastrukturna osnova poboljšane skrbi za takve
Komplementarne aktivnosti koje sufinancira ESF podržavat će neprekidno medicinsko obrazovanje i izobrazbu za rad u načinima bolničke skrbi koje podržava EFRR. Također će podržavati razvoj kliničkih smjernica i kliničkih putova.
SC 9a3:
U okviru ovog specifičnog cilja planiraju se sljedeće djelatnosti u vezi s procesom deinstitucionalizacije:
Tijekom prve faze financirat će se infrastrukturna ulaganja potrebna za deinstitucionalizaciju 32 institucije uključene u detaljni i već pripremljeni Operativni plan priložen Planu deinstitucionalizacije, uz mogućnost potpore dodatnim institucijama koje će biti transformirane na temelju ovih iskustava u drugom dijelu razdoblja provedbe. No treba uzeti u obzir da će se potpora EFRR–a za bilo koje od tih institucija dodijeliti samo kada je oblik deinstitucionalizacije u skladu s načelima koja se navode niže.

Indikativni popis uključuje poboljšanje infrastrukture domova socijalne skrbi, centara za socijalnu skrb i drugih pružatelja socijalnih usluga poput NVO–ova (gdje nadopunjuju potrebu za postupkom deinstitucionalizacije institucija) vezano za kvalitetu usluga i prilagodbu infrastrukture u svrhu pružanja socijalnih usluga u zajednici, podržavanje procesa deinstitucionalizacije, usmjeravanje na osobe s invaliditetom, djecu i mlade s poremećajima u ponašanju i djecu i mlade bez odgovarajuće roditeljske skrbi (npr. preuređenje prostora vezanih za organizirano stanovanje, dnevne boravke, radne centre, preuređenje prostora centara za socijalnu skrb, opremanje novih prostora IT opremom, namještajem i drugom specijaliziranom opremom potrebnom za osobe s invaliditetom, kupnju vozila kao potpore radu mobilnih timova koji pružaju izvaninstitucionalonu skrb i pomoć i njegu u kući).
Postupkom deinstitucionalizacije trenutne institucije za dugotrajni smještaj postaju centri za pružanje usluga u zajednici (bez dugotrajnog smještaja) ili koristeći državno financiranje domova za intenzivnu i dugotrajnu skrb. Nadalje, institucije koje su u potpunosti izolirane, imaju neadekvatne infrastrukturne uvjete i nemaju dovoljno stručnog kadrabit će u potpunosti zatvorene i korisnici će biti preusmjereni drugim pružateljima socijalnih usluga.
Ulaganja EFRR–a neće se dodijeliti 1. za održavanje domova za intenzivnu i dugotrajnu skrb i/ili 2. za stvaranje novih oblika dugotrajne skrbi. Ako se na nacionalnoj razini odluči da se određeni dio ciljne skupine ne deinstitucionalizira zbog njihovih posebnih potreba, moguća se obnova domova u kojima je ta ciljna skupina smještena može osigurati nacionalnim sredstvima a ne s pomoću EFRR–a. Sredstva EFRR–a neće se dodijeliti za pretvaranje postojećih domova za dugotrajnu skrb u centre za pružanje usluga u zajednici kada se ti domovi nalaze na udaljenim i izoliranim područjima. Sredstva EFRR–a davat će potporu centrima za socijalnu skrb samo ako će svrha ulaganja doprinijeti uspješnoj provedbi procesa deinstitucionalizacije.
Fokus ulaganja EFRR–a bit će na institucijama koje imaju odgovarajuće stručne kadrove, nalaze se u zajednicama, zatvaraju kapacitete za dugotrajni smještaj i pretvaraju se u centre za pružanje usluga u zajednici, poput dnevnih boravaka, pomoći i njege u kući, organiziranog stanovanja (sa i bez 24–satne potpore u stanovima) itd., koje nedostaju u zajednici i potrebne su u skladu s procesom deinstitucionalizacije.
Ove aktivnost EFRR–a bit će popraćene aktivnostima ESF–a u okviru Prioritetne osi 2 Socijalna uključenost, IP 9iv Poboljšanje pristupa pristupačnim, održivim i visokokvalitetnim uslugama, uključujući usluge zdravstvene skrbi i socijalne usluge od općeg interesa, usmjerenim na poboljšanje pristupa socijalnim uslugama u zajednici te razvoj i proširenje mreže usluga u zajednici kako bi se omogućila održivost procesa deinstitucionalizacije (npr. usluge osobne asistencije, centri za dnevni boravak, klubovi i mobilni timovi za osobe s invaliditetom, djecu i mlade s poremećajima u ponašanju ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi, razvoj usluga podrške vezano za organizirano stanovanje, jačanje obiteljske reintegracije, razvoj dnevnih rehabilitacijskih programa za deinstitucionalizirane korisnike, razvoj metodologije i procesa transformacije i deinstitucionalizacije, usluge savjetovanja i pomaganja obiteljima, pojedinačno i grupno savjetovanje s roditeljima i skrbnicima, savjetodavne usluge i pomaganje djeci i mladima nakon napuštanja institucionalne skrbi, unaprjeđenje kapaciteta vezano za nove vrste usluga, itd.).

SC 9a4:

- rekonstrukcija i adaptacija postojeće infrastrukture, uz izgradnju nove u iznimnim slučajevima i kupnja opreme u svrhu uspostave četiri pilot Veteranska centara, u skladu s mapiranjem potreba ratnih veterana, članova obitelji hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i civilnih žrtava Domovinskog rata koja će omogućiti provedbu prilagođenih psihosocijalnih programa za ciljanu populaciju.
- Testna ulaganja pripremit će se na temelju sljedećih elemenata:
- Metodologija za identificiranje mogućih lokacija veteranskih centara, opće mapiranje i model za identificiranje, ocjenu i rangiranje mogućih testnih lokacija. Metodologija i model pripremljeni su 2014. u okviru istraživanja „Koncept veteranskih centara u Republici Hrvatskoj”.
- Dokazi i podatci o ključnim parametrima koje je prikupilo Ministarstvo branitelja s pomoću detaljnog upitnika.

Upitnikom su se prikupili podatci o vlasništvu imovine i/ili zemljišta, mogućnostima uključenja korisnika u zdravstvene usluge koje se pružaju u tom području, mogućnostima uključenja korisnika u sportske, rekreacijske, kulturne i umjetničke događaje, dostupnosti specijaliziranog osoblja, mogućnostima zapošljavanja osoba iz ciljne grupe, mogućnostima pružanja usluga radne terapije za korisnike centra itd. Takvom se analizom pridonosi sinergijama s aktivnostima ESF–a kako bi se one provele u veteranskim centrima koji ne postoje u lokalnoj zajednici, kao i njihovoj maksimalnoj učinkovitosti.
Nakon pregleda svih prijava i terenskih provjera odabrat će se lokacija za uspostavljanje prvog veteranskog centra. Nakon odabira prve probne lokacije pripremit će se studija izvedivosti i projekt gradnje. Paralelno s tim procesom, isti će se postupak i metodologija koristiti za odabir ostale tri lokacije. Cjelokupni paket aktivnosti predstavlja fazu testiranja ovog inovativnog modela na četiri lokacije.
Vezano za ESF tip intervencija u veteranskim centrima pod TC 8 i TC 9, uključivat će preventivne psihosocijalne programe, poput radne terapije, sudjelovanja u kulturno–zabavnim i obrazovnim programima i sportske rekreacije. Veteranski centri pružat će savjetodavnu pomoć i podršku populaciji u potrebi u područjima poput zaštite prava ratnih veterana, članova obitelji hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i civilnih žrtava Domovinskog rata, njihova zapošljavanja, uključivanja u zadružno poduzetništvo i djelovanje udruga branitelja, upravljanja novcem, upravljanja stresom itd., što će povećati društvenu uključenost ciljane populacije i aktivno sudjelovanje u životu zajednice.

Komplementarnost predviđenih aktivnosti ESF–a i EFRR–a osigurat će se pripremom zajedničke programske dokumentacije, kao i sinkronizacijom vremena za pozive za podnošenje prijedloga, odlukama u pogledu odabira i financiranja, kao i održavanjem svakodnevnog kontakta. Ciljna populacija: ratni veterani, članovi obitelji hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i civilne žrtve Domovinskog rata

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	9a – Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu koje doprinose nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u pogledu zdravstvenog statusa, promicanjem socijalne uključenost boljim pristupom socijalnim, kulturnim i rekreativnim uslugama te prijelazom s usluga javnih ustanova na one koje se pružaju u zajednici

Kriterije odabira i povezanu metodologiju odobrit će nadzorni odbor (Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), članak 110. stavak 2. točka (a)) i bit će primjenjivi na sve aktivnosti OP–a, pri čemu općenito uključuju:

- jasan i mjerljiv doprinos ciljevima relevantnih pokazatelja ostvarenja i pokazatelja rezultata
- zrelost nacrta projekta
- isplativost
- održivost (posebno financijsku)
- kapacitet provedbe
- usklađenost s načelima transparentnosti i nediskriminacije, jednake mogućnosti, socijalnu uključenost i održivi razvoj
- ako je primjenjivo, doprinos rješavanju pitanja specifičnih teritorijalnih prioriteta, komplementarnost/sinergiju s ostalim aktivnostima ESIF–a, doprinos provedbi makro–regionalnih strategija.

Što se tiče prihvatljivosti, aktivnosti će biti provjerene usporedbom s kriterijima koji proizlaze iz svih općih zahtjeva prihvatljivosti i zahtjeva prihvatljivosti specifičnih za sredstva, svim primjenjivim aktima EU–a i nacionalnim pravnim aktima, uključujući pravila o državnim potporama.

SC 9a1:

Potpora pružateljima PZS–a pružat će se prema sljedećim načelima:

– pružatelj PZS–a dio je Mreže javne zdravstvene službe (NN br. 101/2012),
– pružatelj PZS–a nalazi se u županiji klasificiranoj u 1. i 2. grupi prema indeksu razvijenosti,
– pružatelji PZS–a koji pripadaju grupnoj praksi imat će prednost;
– promicat će se projekti koji uključuju aktivnosti ESF–a

Financiranje centara PZS–a te zajedničkih medicinskih odjela za hitne slučajeve u bolnicama treba biti u skladu s Pravilnikom o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko–tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti (NN br. 61/2011).

SC 9a2:

Odabrane investicije moraju izravno pridonositi isplativosti zdravstvenog sektora te biti u skladu s potrebama utvrđenima u bolničkim planovima provedbe.

– Spremnost i isplativost investicijskih projekata
– Odgovarajući ljudski resursi za provedbu projekta

SC 9a3:

Operacije koje se unutar ovog specifičnog cilja financiraju iz EFRR–a moraju:

- biti u skladu s ciljevima Plana deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011. – 2016. (2018.), te plana koji će biti usvojen za razdoblje do 2020. godine;
- biti u skladu s Operativnim planovima deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj;
- odnositi se u prvoj fazi na 32 prioritetne institucije u skladu s operativnim planom za razdoblje 2014. – 2016.
- biti u skladu s novim operativnim planom koji će biti usvojen za razdoblje 2017. – 2020.;

– biti u obliku koji je u skladu s načelima za upotrebu EFRR–a u svrhu deinstitucionalizacije kao što je opisano u okviru ovog Operativnog programa;
- pridonositi procesu deinstitucionalizacije razvojem i proširenjem mreže socijalnih usluga u zajednici za sve ranjive skupine;
- pridonositi sprečavanju institucionalizacije;
- pokazati jasnu usmjerenost na socijalnu isključenost i borbu protiv siromaštva;
- jasno povezivati operacije sufinancirane u okviru ESF–a predviđene u okviru Prioritetne osi 2 Socijalno uključivanje, IP 9iv Poboljšanje pristupa pristupačnim, održivim i visokokvalitetnim uslugama, uključujući usluge zdravstvene skrbi i socijalne usluge od općeg interesa;
- biti u skladu s načelima za upotrebu EFRR–a u odjeljku povezanom s aktivnostima.

SC 9a4:
Operacije koje se unutar ovog specifičnog cilja financiraju iz EFRR–a moraju:
– biti uključen u lokacije utvrđene pripremljenim mapiranjem;
– biti lociran u samoupravnim jedinicama unaprijed odabranima na temelju mapiranja i rezultata studije izvedivosti;
– doprinijeti razvoju i širenju mreže zajednice temeljene na socijalnim uslugama usmjerenima na posebne potrebe populacije ratnih veterana;
– pokazati jasnu vezu s operacijama koje se sufinanciraju kroz ESF kao što je predviđeno u okviru tematskih ciljeva 8. i 9. Operativnog programa Učinkoviti ljudski resursi.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	9a – Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu koje doprinose nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u pogledu zdravstvenog statusa, promicanjem socijalne uključenost boljim pristupom socijalnim, kulturnim i rekreativnim uslugama te prijelazom s usluga javnih ustanova na one koje se pružaju u zajednici
Nije predviđeno	

2.A.6.Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	9a – Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu koje doprinose nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u pogledu zdravstvenog statusa, promicanjem socijalne uključenost boljim pristupom socijalnim, kulturnim i rekreativnim uslugama te prijelazom s usluga javnih ustanova na one koje se pružaju u zajednici
Nije primjenjivo	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		9a – Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu koje doprinose nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u pogledu zdravstvenog statusa, promicanjem socijalne uključenost boljim pristupom socijalnim, kulturnim i rekreativnim uslugama te prijelazom s usluga javnih ustanova na one koje se pružaju u zajednici							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (prema potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
					muškarci	žene	Ukupno		
9a31	Broj izgrađenih/reko	Broj	EFRR	Manje razvijene			1.500,00	Izvješća o provedbi	godišnje

	nstruiranih i opremljenih infrastrukturnih jedinica							projekta	
9a32	Broj uspostavljenih Veteranskih centara	Broj	EFRR	Manje razvijene			4,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje
9a11	Pružatelji primarnih zdravstvenih usluga koji primaju potporu	broj	EFRR	Manje razvijene			200,00	Ministarstvo zdravlja	godišnje
9a22	Pružatelji zdravstvenih usluga u bolnicama koji primaju potporu	broj	EFRR	Manje razvijene			30,00	Ministarstvo zdravlja	godišnje

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	9b
Naziv investicijskog prioriteta	Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi zapuštenih zajednica u urbanim i ruralnim područjima

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	**1**
Naziv specifičnog cilja	**Održiva fizička, socijalna i gospodarska regeneracija pet depriviranih pilot područja s ciljem smanjenja socijalnih nejednakosti, isključenosti i siromaštva**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Dva su glavna očekivana rezultata korištenja EFRR–a (komplementarno korištenju ESF–a) unutar ovog specifičnog cilja: • Poboljšanje socioekonomskih i životnih uvjeta u najmanje pet malih gradova pilota s 10 000 do 35 000 stanovnika što će smanjiti daljnji gubitak stanovništva. Paketi intervencija rezultirat će regeneracijom degradiranih područja i doprinijeti smanjenju nejednakosti, socijalne

	isključenosti i siromaštva, i • Projektiranje i ispitivanje novog modela pristupa regeneraciji depriviranih područja temeljenog na području kroz adresiranje problema socioekonomske deprivacijekoncentrirane na nekom geografskom području. Rezultati će se postići integriranim pristupom između EFRR–a i ESF–a, prvenstveno kombinacijom aktivnosti kako su razrađene u okviru aktivnosti iz odjeljka OP–a koje će se podupirati u okviru ovog investicijskog prioriteta. Pod uvjetom da pripremna faza bude uspješno dovršena, što uključuje pripremu i evaluaciju intervencijskih planova za 5 pilot područja, kasnija provedba intervencijskih planova imat će konkretne ciljeve, općenito vezane za utjecaj odabranih projekata na siromaštvo, koji će se provoditi uz komplementarne ESF–a aktivnosti sukladno identificiranim u intervencijskim planovima. MRRFEU će odabrati male pilot gradovei to putem sljedećih objektivnih kriterija: veličina (mali gradovi s 10 000 do 35 000 stanovnika), područja koja su bila pogođena ratom, nizak indeks višestruke deprivacije (temeljen na raspoloživim podacima o socijalnom statusu, zaposlenju, demografskim kriterijima, depopulaciji, razini obrazovanja, razvojnom potencijalu jedinica lokalne samouprava) kao i problemima romske manjine. Pilot–područja unaprijed odabranih malih gradova mogu prema potrebi uključivati susjedne lokalne jedinice, koje s odabranim malim gradom dijele iste potrebe i zajedničke projekte .

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		1 – Održiva fizička, socijalna i gospodarska regeneracija pet depriviranih pilot područja s ciljem smanjenja socijalnih nejednakosti, isključenosti i siromaštva						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
9b11	Smanjenje gubitka stanovništva u 5 pilot područja obuhvaćenih programom fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije	Vitalni indeks stanovništva	Manje razvijene	62,20	2013.	67,00	Službeni nacionalni statistički podatci	godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	**9b –** Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi zapuštenih zajednica na urbanim i ruralnim područjima

U okviru ovog specifičnog cilja planirane su dvije vrste aktivnosti:
1. Pripremne aktivnosti kojima se omogućava bolja usmjerenost intervencija, uključivanje ključnih lokalnih dionika u pripremu intervencijskih planova za 5 pilot područja, povećanje kapaciteta lokalnih i nacionalnih tijela te dionika uključenih u proces, stvaranje jasnog strateškog pristupa regeneraciji te potpora pripremi intervencijskih planova :
- Priprema mapiranja siromaštva i razvoj indeksa višestruke deprivacije.

Korisnik ove aktivnosti bit će MRRFEU.
Mapiranje siromaštva obavit će se usporedno s pilot projektima s ciljem preciznog određivanja geografskih područja koja su najviše pogođena siromaštvom i degradacijom, a kako bi se, u svrhu mogućeg budućeg širenja aktivnosti, uvidjeli temeljni uzročnici siromaštva u odnosu na njegovu prostornu distribuciju.
- Izgradnja kapaciteta tijela javne vlasti, OCD–ova i drugih dionika kako bi se nosili sa složenim, integriranim problemima regeneracije vezanim uz neko područje, te tehnička pomoć tijelima lokalne vlasti tijekom faze provedbe (posebno za provedbu postupaka javne nabave).

Korisnik ove mjere bit će MRRFEUte ciljne skupine poput tijela lokalne vlasti, OCD–ovi, privatna poduzeća iz odabranih gradova.
Važan element modela je također aktivacija lokalnih vlasti i partnera kako bi se intervencija ESIF–a, objašnjene u intervencijskim planovima kojima se opisuju potrebe određenog područja, bolje usmjerile.
Priprema lokalnih planova ulaganja koji obuhvaćaju određeno područje za regeneraciju 5 depriviranih malih gradova. Pilot gradove će MRRFEU ranije odabrati u skladu sa sljedećim kriterijima: veličina (maleni gradovi s 10 do 35 tisuća stanovnika), područja prethodno pogođena ratom, nizak indeks višestruke deprivacije (dobiven iz raspoloživih podataka o socijalnom statusu, demografskim kriterijima, obrazovanju, potencijalu razvoja lokalne samouprave) te problemima romske manjine. Pilot–područja unaprijed odabranih malih gradova mogu prema potrebi uključivati susjedne lokalne jedinice, koje s unaprijed odabranim malim gradom dijele istie potrebe i zajedničke projekte.
Korisnici ove aktivnosti u prvoj će fazi biti pet lokalnih općina malih gradova u pilot područjima, i drugi dionici koji će sudjelovati u pripremi intervencijskih planova .
Priprema intervencijskih planova na temeljenih na dokazima dovest će do stvaranja prenosivog modela za postizanje fizičke, društvena i gospodarske regeneracija depriviranih zajednica u urbanim i ruralnim područjima Hrvatske. Ovisno o evaluaciji učinkovitosti i efikasnosti provedbe intervencijskih planova te raspoloživosti sredstava, moći će se pripremiti intervencijske planove za dodatna depriviranapodručja odabrana na temelju rezultata mapiranja siromaštva.
2. Provedba pet pilot intervencijskih planova :
Lokalni intervencijskih planovi koje pripremaju odabrana tijela lokalne vlasti trebaju biti usmjereni na socioekonomsku i fizičku regeneraciju zadanog područja i uključivati integriraciju raznih mjera koje pridonose postizanju zadanih ciljeva, a financiraju ih EFRR i ESF. Intervencijske planove ocjenjuje i odobrava Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije. Potporu će se pružiti u obliku bespovratnih sredstava za 5 pilot projekata u prethodno odabranim pilot područjima kojima se ostvaruju ciljevi ciljanih depriviranih područja određenih intervencijskim planovima .. Sredstvima EFRR–a stvorit će se društvena i gospodarska infrastruktura, nužne za osiguranje održivosti. ESF će se koristiti na integriran način kako bi se sufinanciralo pružanje socijalnih, obrazovnih, gospodarskih usluga i usluga vezanih za zapošljavanje, potrebnih za učinkovito ostvarenje ciljeva u okviru intervencijskih planova .
Korisnici ove aktivnosti su tijela lokalne vlasti pilot područja, te općinske i državne ustanove, nevladine organizacije, pružatelji socijalnih i zdravstvenih usluga financirani sredstvima državnog proračuna, neprofitne gospodarske i razvojne organizacije, udruge lokalne samouprave, mala poduzeća u pilot područjima. Glavne ciljne skupine su stanovnici 5 malih gradova pilot područja, s naglaskom na osobama niskog društvenog statusa u opasnosti od socijalne isključenosti, kao i povratnici i izbjeglice, hrvatski branitelji iz Domovinskog rata, članovi njihovih obitelji, kao i civilne žrtve Domovinskog rata te romska populacija.
EFRR i ESF će podržati provedbu pet integriranih intervencijskih planova koje pripremaju tijela lokalne vlasti a ocjenjuje MRRFEU s cilejm rješavanja temeljnih uzročnika siromaštva i socijalne isključenosti. Integriranje aktivnosti provest će se kroz intervencijske planove za svaki od pet pilot–projekata.
Intervencijski planovi mogu uključivati razne aktivnosti regeneracije u depriviranim područjima, ovisno o specifičnim potrebama identificiranima u određenom području. Indikativni popis uključuje:
Ulaganja u objekte javne namjene, uključujući ulaganja u javne prostore i objekte kao što su javne zelene površine, pješačke staze, otvoreni kanali za odvodnju, tržnice, parkirališta, javne zgrade i objekti koji se koriste za obrazovne, kulturne i rekreacijske svrhe s ciljem uspostave, poboljšanja ili proširenja osnovnih usluga (izgradnja/rekonstrukcija)
Ulaganja u izgradnju/rekonstrukciju svih vrsta male osnovnie komunalne infrastrukture (kao što su plin, struja, voda, kanalizacija);
Izgradnja/rekonstrukcija nerazvrstanih općinskih cesta (za koje je odgovorna lokalna samouprava) uključujući pločnike, postaje javnog prijevoza i uličnu rasvjetu;
Izgradnja/rekonstrukcija postojećeg stambenog fonda u funkciji socijalnog stanovanja kao i prenamjena zgrada za socijalno stanovanje i druge svrhe (uključujući poslovne);
Razvoj i provedba programa socijalnog stanovanja u suradnji s lokalnom i regionalnom upravom, uključujući izgradnju stanova koju subvencionira država radi predviđene namjene socijalnog stanovanja;
U koordinaciji s aktivnostima predviđenima u okviru SC–a u okviru ovog OP–a u vezi s ulaganjima u infrastrukturu i opremu primarne zdravstvene skrbi;
Ulaganja u temeljnu socijalnu infrastrukturu vezano uz širenje mreže usluga u zajednici (posebno vezano uz skrb za starije);
Druge aktivnosti koje su potrebne za složeni razvoj infrastrukture manjih gradova i ruralnih područja (uključujući rušenje zgrada i građevina koje neučinkovito koriste resurse i štete okolišu);
Izgradnja ili renovacija objekata poslovne podrške, posebno povezanih s podrškom ESF–a za samozapošljavanje, mikropoduzeća i aktivnosti socijalnog poduzetništva;
Izravna potpora stvaranju novih poduzeća, opstanku i rastu postojećih MSP–ova i institucija poslovne podrške, posebno prilagođena za ispunjavanje potreba i potencijala u smislu gospodarskog razvoja odabranih područja, uključujući viši intenzitet podrške po projektu u kombinaciji s trenutnom tehničkom pomoći, podrškom i mentorstvom u svim fazama razvoja poslovanja.

Ove aktivnosti EFRR–a bit će provedene na komplementaran i integriran način sa sljedećim aktivnostima ESF–a, koje su predviđene u okviru specifičnog cilja 9iv2 Operativnog programaUčinkoviti ljudski potencijali, kao što su:

- Potpore za samozapošljavanje;
- Potpore za razvoj socijalnog poduzetništva ;
- Širenje mreže zdravstvenih i socijalnih usluga u zajednici;
- Programi izobrazbe s ciljem zapošljavanja i razvoja vještina prilagođeni potrebama ranjivih skupina;
- Aktivnosti usmjerene na poticanje zapošljavanja mladih i olakšavanje njihovog prelaska iz obrazovnog sustava na tržište rada, uključujući promidžbene aktivnosti usmjerene na mlade općenito;
- Aktivnosti poticanja prvog zapošljavanja s cilejm stjecanja radnog iskustva, posebno u područjima socijalne skrbi, obrazovanja i upravljanja projektima, s naglaskom na pomoć i podršku u zajednici, s ciljem promicanja zapošljavanja i zapošljivosti mladih;
- Ulaganje u centre za mlade, informacijske centre i klubove mladih;
- Promicanje uključivanja ranjivih skupina na tržište rada te njihova socijalna integracijakao i borba protiv svakog oblika diskriminacije;
- Pružanje podrške obrazovnim ustanovama koje razvijaju i provode razne obrazovne programe na svim razinama;
- Razvoj i provedba novih verificiranih programa u područjima od strateške važnosti za Hrvatsku, razvoj i provedba prioritetnih programa formalnog i neformalnog učenja.

Tijekom provedbe pilot projekata bit će ispitan model regeneracije i razvijat će se kapacitet. To će dovesti do stvaranja prenosivog modela za postizanje fizičke, socijalne i ekonomske regeneracije depriviranih urbanih i ruralnih područja Republike Hrvatske. Važan element modela također je i aktivacija tijela lokalne vlasti i partnera kako bi se bolje ciljale intervencije ESIF–a.

Kasnije je moguće daljnje širenje modela regeneracije, ovisno o raspoloživim sredstvima i pozitivnoj vanjskoj evaluaciji rezultata provedbe pilot projekata. Moguće je daljnje širenje implementacije modela regeneracije e na druge degradirane male i srednje gradove s 10.000 do 35.000 stanovnika koji će se identificirati na temelju mapiranja siromaštva. Potencijalno širenje uključuje pripremu intervencijskih planova za najmanje 5 novih degradiranih malih i srednjih gradova.

Tijekom procesa razvoja i provedbe programa fizičke, društvene i gospodarske regeneracije, načela nediskriminacije bila su i bit će uzeta u obzir, uključujući uklanjanje segregacije i nedopuštanje nove segregacije na područjima intervencija. Jednake mogućnosti i nediskriminacijska načela primjenjivat će se s posebnim fokusom na manjine i ostale ranjive skupine – posebno srpske povratnike i izbjeglice te Rome, hrvatske branitelje iz Domovinskog rata, članove njihovih obitelji kao i civilne žrtve Domovinskog rata . Ovo uključuje pozitivne akcijske mjere i aktivnosti s ciljem podržške određenih ranjivim skupinama.

Smanjenje gubitka stanovništva u pet pilot–područja kao pokazatelj rezultata mjerit će se vitalnim indeksom stanovništva. Nacionalni statistički podatci određuju taj indeks koristeći demografske pokazatelje za depopulaciju kao omjer broja rođenih i umrlih u stanovništvu tijekom provedbe programa. Indeks se računa na temelju prosječnih podataka za posljednje tri godine (rođenja žive djece na 100 smrtnih slučaja).

Što se tiče ciljeva izlaznog pokazatelja za OP, oni će se definirati do kraja 2015. nakon dovršetka i ocjeneja intervencijskih planova koji prikazuju odabrane vrste operacija (predviđene aktivnosti su navedene u tekstu iznad) i ciljeva. Konkretno, svakim će se intervencijskim planom imorati dati prikaz njegove ciljne vrijednosti po izlaznom pokazatelju OP–a, koji će se objediniti na razini OP–a po završetku ocjene intervencijskog plana. Tijela odgovorna za postavljanje ciljeva na razini intervencijskog plana su lokalna tijela vlasti u pet pilot–područja, dok je ocjena ciljeva, kao i njihovo objedinjavanje na razini OP–a, odgovornost MRRFEU–a.

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	9b – **Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi zapuštenih zajednica na urbanim i ruralnim područjima**

Kriterije odabira i povezanu metodologiju odobrit će nadzorni odbor (Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), članak 110. stavak 2. točka (a)) i bit će primjenjivi na sve aktivnosti OP–a, pri čemu općenito uključuju:

- jasan i mjerljiv doprinos ciljevima relevantnih pokazatelja ostvarenja i pokazatelja rezultata
- zrelost nacrta projekta

- isplativost
- održivost (posebno financijsku)
- kapacitet provedbe
- usklađenost s načelima transparentnosti i nediskriminacije, jednake mogućnosti, socijalnu uključenost i održivi razvoj

ako je primjenjivo, doprinos rješavanju pitanja specifičnih teritorijalnih prioriteta, komplementarnost/sinergiju s ostalim aktivnostima ESIF–a, doprinos provedbi makro–regionalnih strategija.
Što se tiče prihvatljivosti, aktivnosti će biti provjerene usporedbom s kriterijima koji proizlaze iz svih općih zahtjeva prihvatljivosti i zahtjeva prihvatljivosti specifičnih za sredstva, svim primjenjivim aktima EU–a i nacionalnim pravnim aktima, uključujući pravila o državnim potporama.
Pet pilot lokacija bit će unaprijed odabrano na temelju indeksa višestruke deprivacije. Taj se indeks računa na temelju socioekonomskih podataka koji su dostupni na razini općine u vezi s nezaposlenošću, demografijom, razinom obrazovanja, udjelom stanovništva koje prima socijalnu pomoć, s jednim gradom koji ispunjuje zahtjeve znatnog udjela romske manjine.
Zajedničko opće načelo za sve operacije podržane u pet pilot područja je doprinos socioekonomskoj regeneraciji dotičnih gradova. Operacije odabrane u intervencijskim planovima bit će ocijenjene od strane vanjskih evaluatora (ex–ante evaluacija).
Operacije financirane u okviru ovog specifičnog ciljeva iz EFRR–a bit će odabrane na temelju sljedećih kriterija:

- usklađenost s odobrenim intervencijskim planovima,
- potpora socioekonomskim aktivnostima stanovnika,
- doprinos smanjenju socijalne isključenosti i borbi protiv siromaštva,
- poboljšanje kvalitete degradirane fizičke infrastrukture u ciljnim područjima,
- koordinacija i sinergija s projektima ostvarenima u pet probnih gradova u okviru drugih specifičnih ciljeva,
- pokazana jasna veza s operacijama koje su sufinancirane u okviru ESF–a koji je predviđenih u okviru specifičnog cilja 9.iv.2 Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali.

Prioritet će imati projekti koji se bave problemima ranjivih skupina, posebno izbjeglica, prognanika, povratnika, hrvatske branitelje iz Domovinskog rata, članove njihovih obitelji kao i civilne žrtve Domovinskog rata te romske manjine. Poticat će se sudjelovanje OCD–ova i ostalih nejavnih nadležnih tijela u pripremi i realizacija projekata.
Aktivnosti koje se odnose na pripremu planova ulaganja te njihovu evaluaciju i aktivnosti izgradnje kapaciteta, kao i pripremu mapiranja siromaštva ugovorit će Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije kroz otvoreni postupak javne nabave.
Detaljni kriteriji definirat će upravljačko tijelo i odobriti Odbor za praćenje operativnog programa.

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	9b – **Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi zapuštenih zajednica na urbanim i ruralnim područjima**
Nije predviđeno.	

2.A.6.Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	9b – **Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi zapuštenih zajednica na urbanim i ruralnim područjima**
Nije predviđeno.	

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		9b – **Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi zapuštenih zajednica na urbanim i ruralnim područjima**							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (prema potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
					muškarci	žene	Ukupno		
CQ01	Proizvodno ulaganje: Broj poduzeća koja primaju potporu	Poduzeća	EFRR	Manje razvijene			0,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje
9b11	Broj pripremljenih i provedenih intervencijskih planova	Broj	EFRR	Manje razvijene			5,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje
9b12	Obnovljene ili novo sagrađene stambene jedinice	m2 / broja jedinica	EFRR	Manje razvijene			0,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje
9b13	Izgrađena ili obnovljena infrastruktura	Broj jedinica	EFRR	Manje razvijene			0,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje

2.A.8 Okvir uspješnosti

Tablica 6: Okvir uspješnosti prioritetnih osi (po fondu te, za EFRR i ESF, po kategoriji regije)

Prioritetna os						8 –Socijalno uključivanje i zdravlje							
Oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili ključni provedbeni korak	Mjerna jedinica, tamo gdje je prikladno	Fond	Kategorija regije	Kontrolna točna za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podataka	Objašnjenje značaja pokazatelja, prema potrebi
						muškarci	žene	Ukupno	muškarci	žene	Ukupno		
9a31	O	Broj je izgrađenih/obnovljenih i opremljenih infrastrukturnih jedinica	Broj	EFRR	Manje razvijene			300			1.500,00	Izvješća o provedbi projekta	Ovaj izlazni pokazatelj okvira uspješnosti u okviru SC 9a3 predstavlja 24,26 % resursa u okviru prioritetne osi 8. Zajedno ta dva izlazna pokazatelja okvira uspješnosti objašnjavaju 53,71 % ukupne dodjele prioritetnoj osi 8.
PF8.1	F	Ukupan iznos odobrenih prihvatljivih izdataka	EUR	EFRR	Manje razvijene			97.654.998			419.411.768,00	Ministarstvo financija	
9a21	O	Pružatelji zdravstvenih usluga u bolnicama koji primaju potporu	broj	EFRR	Manje razvijene			5			30,00	Ministarstvo zdravlja	Ovaj izlazni pokazatelj okvira uspješnosti u okviru SC 9a2 predstavlja 29,45 % ukupne dodjele prioritetnoj osi 8. Zajedno ta dva izlazna pokazatelja okvira uspješnosti objašnjavaju 53,71 % ukupne dodjele prioritetnoj osi 8.

Dodatne kvalitativne informacije o okviru uspješnosti 2.A.9 Kategorije intervencije

Kategorije intervencije koje odgovaraju sadržaju prioritetne osi na temelju nomenklature koju je usvojilo Vijeće te indikativna analiza potpore Unije.

Tablice 7–11: Kategorije intervencije Tablica 7: Dimenzija 1 – Područje intervencije

Prioritetna os	8 –Socijalno uključivanje i zdravlje		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	001. Općenita produktivna ulaganja u mala i srednja poduzeća ('MSP–ove')	20.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	053. Zdravstvena infrastruktura	150.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	054. Stambena infrastruktura	25.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	055. Ostala društvena infrastruktura koja doprinosi regionalnom i lokalnom razvoju	154.500.000,00
EFRR	Manje razvijene	121. Priprema, provedba, praćenje i kontrola	7.000.000,00

Tablica 8: Dimenzija 2 – Oblik financiranja

Prioritetna os	8 –Socijalno uključivanje i zdravlje		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	01. Bespovratna sredstva	356.500.000,00

Tablica 9: Dimenzija 3 – Vrsta teritorija

Prioritet na os	8 –Socijalno uključivanje i zdravlje		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	02. Velika urbana područja (gusto naseljena > 50 000 stanovnika)	100.000.000,00
EFRR	Manje	07. Nije primjenjivo	256.500.000,00

	razvijene		

Tablica 10: Dimenzija 4 – Mehanizmi teritorijalne provedbe

Prioritetna os	8 –Socijalno uključivanje i zdravlje		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	07. Nije primjenjivo	356.500.000,00

Tablica 11: Dimenzija 6 – Sporedni predmet Europskog socijalnog fonda (samo Europski socijalni fond i Inicijativa za zapošljavanje mladih)

Prioritetna os	8 –Socijalno uključivanje i zdravlje		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima

2.A.10 Sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći, uključujući, gdje je potrebno, aktivnosti kojima se jača administrativni kapacitet nadležnih tijela uključenih u kontrolu i upravljanje programima i korisnicima (prema potrebi) (po prioritetnoj osi)

Prioritetna os:	8 –Socijalno uključivanje i zdravlje

Prema specifičnim ciljevima 9.a.1 i 9.a.2, potrebno je pružiti potporu unapređenju kapaciteta potencijalnih korisnika u pripremanju visokokvalitetnih projekata kako bi mogli primiti potporu EFRR–a za ulaganja u zdravstvenu opremu i infrastrukturu. Javni i privatni pružatelji zdravstvenih usluga nemaju potreban kapacitet i vještine za samostalno pripremanje visokokvalitetne projektne dokumentacije za infrastrukturne projekte zajedno sa svom pratećom tehničkom dokumentacijom kako bi se prijavili i primili sredstva za infrastrukturne investicije. Ovom će se akcijom osigurati pravovremeno i učinkovito upravljanje infrastrukturnim projektima u razdoblju od 2014. do 2020.

Prema specifičnom cilju 9.a.3, također je potrebno osigurati podršku za unapređenje kapaciteta potencijalnih korisnika u pripremanju visokokvalitetnih projekata kako bi mogli primiti potporu EFRR–a za ulaganje u opremu i infrastrukturu u socijalnoj skrbi. Javni i privatni pružatelji zdravstvenih usluga nemaju potreban kapacitet i vještine za samostalno pripremanje visokokvalitetne projektne dokumentacije za infrastrukturne projekte zajedno sa svom pratećom tehničkom dokumentacijom kako bi se prijavili i primili sredstva za infrastrukturne investicije. Ovom će se akcijom osigurati pravovremeno i učinkovito upravljanje infrastrukturnim projektima u razdoblju od 2014. do 2020.

Prema specifičnom cilju 9.b.1, također je potrebno osigurati podršku za unapređenje kapaciteta potencijalnih korisnika u pripremanju Planova intervencija kao i visokokvalitetnih projekata kako bi mogli primiti potporu od EFRR–a za planirana ulaganja. Ovom će se akcijom osigurati pravovremeno i učinkovito upravljanje infrastrukturnim projektima u razdoblju od 2014. do 2020.

2.A.1 Prioritetna os

Oznaka prioritetne osi	**9**
Naziv prioritetne osi	**Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje**

2.A.3 Fond, kategorija regije i osnovica za obračun potpore Unije

Fond	Kategorija regije	Osnovica za obračun (ukupni prihvatljivi izdaci ili prihvatljivi javni izdaci)	Kategorija regije za najudaljenije regije i sjeverne rijetko naseljene regije (prema potrebi)
EFRR	Manje razvijene	Ukupno	

2.A.4 Investicijski prioritet

Oznaka investicijskog prioriteta	10a
Naziv investicijskog prioriteta	Ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje s ciljem stjecanja vještina te cjeloživotno učenje razvijanjem infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje

2.A.5 Specifični ciljevi koji odgovaraju investicijskom prioritetu i očekivanim rezultatima

Oznaka specifičnog cilja	**1**
Naziv specifičnog cilja	**Razvoj digitalno zrelih škola koje su spremne za korištenje potencijala informacijsko komunikacijske tehnologije u obrazovanju i razvoju vještina za 21. stoljeće, neophodnih na tržištu rada**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Rezultat koji je potrebno postići ovim specifičnim ciljem jest povećanje stupnja digitalne zrelosti u slučaju najmanje 60 % osnovnih i srednjih škola, s 50 % škola koje su e–osposobljene (s elementima vizije IKT–a za poučavanje i učenje), što bi osiguralo temelj za povećanje digitalnih kompetencija nastavnika i učenika, kao i osuvremenjivanje školskih kurikuluma temeljenih na ishodima učenja i razvoju ključnih i transverzalnih kompetencija. Unutar škola integrirat će se digitalni sadržaj i IKT u praksu poučavanja u 7. i 8. razredu osnovne škole te sva četiri razreda srednjeg gimnazijskog obrazovanja. Intervencije u okviru SC–a usmjerit će se na povećanje integriranosti IKT–a u svakodnevni život u školi s pomoću infrastrukturnog dijela projekta e–Škole, opremanjem osnovnih i srednjih škola odgovarajućim LAN–ovima (lokalnim internetskim mrežama u školama) te nabavom IKT opreme za nastavnike i učenike, kao i druge opreme povezane s IKT–om. Projekt „e–Škole" je kompleksan, višenamjenski projekt koji će rezultirati informatizacijom administracije, podučavanja i učenja unutar škola kako bi se osiguralo da velika većina hrvatskih javno financiranih škola postane digitalno zrela do 2023. Ulaganja u ovaj SC snažno su povezana s ulaganjima u e–Škole kroz OP EHR gdje će podizanje razine digitalne kompetencije učenika, nastavnika, ravnatelja, školskih stručnjaka i administrativnog osoblja biti posebno naglašeno. Kako bi se uspješno koordinirale OP EHR i OPKK mjere u okviru projekta, uspostavit će se odbor koji upravlja projektom na međuresornoj razini, koji se sastoji od predstavnika relevantnih ministarstava/upravljačkih tijela i predstavnika drugih dionika. Isto tako, komplementarnost između predviđenih aktivnosti ESF–a i EFRR–a osigurat će se pripremom zajedničke programske dokumentacije, kao i sinkronizacijom vremena za pozive za podnošenje prijedloga, odlukama u pogledu odabira i financiranja te svakodnevnim kontaktiranjem. Politike i aktivnosti na infrastrukturnoj razini potrebne su kako bi se većini učenika omogućilo pohađanje digitalno zrelih škola. Povećanje aktivnosti učenika temeljenih na IKT–u tijekom nastave, te, kao posljedica toga, njihove digitalne kompetencije, treba poticati. Politike i aktivnosti kojima se pruža podrška kvantitativnom i kvalitativnom rastu stručnog usavršavanja nastavnika vjerojatno su najefikasniji način za postizanje rezultata u ovom području; međutim, to mora biti paralelno s opremanjem škola odgovarajućom IKT opremom i osiguravanjem odgovarajućeg širokopojasnog pristupa internetu školama. E–Škole su digitalno zrele škole povezane s ultrabrzim internetom, potpuno opremljene primjerenom IKT opremom, s visokom razinom informatizacije administrativnih i obrazovnih procesa. Pojam digitalno zrelih škola temelji se na pet razina digitalne zrelosti (osnovna, početna, e–osposobljena, e–sigurna, e–zrela) koje se protežu kroz četiri segmenta digitalne zrelosti: infrastrukture i e–administracije koje će se rješavati kroz OPKK mjere i Digitalni sadržaj, Školska IKT kultura i Profesionalni razvoj koji će se rješavati s pomoću OPULJP mjera. Navedeno je u skladu s Ekonomskim programom Vlade Republike Hrvatske iz 2013., kao i sa Strategijom znanosti, obrazovanja i tehnologije koji prepoznaju potrebu za boljom upotrebom IKT–a u učenju i podučavanju u obrazovanju kao jednom od svojih glavnih ciljeva.
Oznaka specifičnog cilja	**2**
Naziv specifičnog cilja	**Modernizacija, unaprjeđenje i proširenje infrastrukture studentskog smještaja u visokom obrazovanju s ciljem poboljšanja pristupa visokom obrazovanju te završetak studija za studente u nepovoljnom položaju**

Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Strategijom znanosti, obrazovanja i tehnologije naglašava se potreba za poboljšanjem pristupa visokom obrazovanju te kvalitete i važnosti programa visokog obrazovanja. Nekoliko studija ukazuje na to da samo 59 % svih studenata upisanih na institucije visokog obrazovanja u Hrvatskoj uspješno završi svoj studij, dok 41 % studenata prekine studij, uglavnom u ranim fazama studiranja (prema podatcima o studentskim subvencijama iz baze podatka ISSP Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta). Preliminarna analiza pokazuje da je jedan od temeljnih razloga za prekid studija nedostatak sredstava za studiranje. Relevantne studije sugeriraju da bi 20 % studenata trebalo imati raspoloživi smještaj u studentskim domovima. Prema Hrvatskom zavodu za statistiku, podatcima iz 2013./2014., postoji 10 536 mjesta u studentskim domovima a upisano je 161 911 studenata (ne računajući studente poslijediplomskih studija), što rezultira omjerom od 6,69 % raspoloživosti kapaciteta smještaja i broja studenata (u 2012.) koji je prilično manji od preporučenog. U Hrvatskoj se svake godine odbije između 50 % i 75 % studenata koji podnesu zahtjev za smještaj, a 31 % svih studenata su podstanari. Istraživanje EUROSTUDENT pokazuje da je skoro pola ukupnih troškova studenata povezano sa smještajem i troškovima života, unatoč činjenici da je hrvatski sustav za financijsku potporu studentima usmjeren na ublažavanje tih troškova kroz subvencije. Visoki troškovi života predstavljaju prepreku, posebno potencijalnim studentima koji dolaze iz manjih gradova i ruralnih dijelova Hrvatske. Nadalje, niži troškovi smještaja za studente iz socijalno ugroženih skupina smanjuju potrebu studenata da rade tijekom studija i na taj način mogu smanjiti opasnost od prekida ili produljenja studija. Ovo utječe na stopu odustajanja te bi trebalo imati pozitivan utjecaj na glavne nacionalne ciljeve vezane za visoko obrazovanje. Postojeći kriteriji za smještaj studenata u studentskim domovima uglavnom se temelje na socioekonomskim elementima, a uz to se određeni broj bodova dobiva na temelju uspjeha tijekom studiranja. Studenti u nepovoljnom položaju definirani su kao studenti s invaliditetom i oni s lošim socioekonomskim statusom (oni kojima je prosječni mjesečni prihod po članu obitelji ispod 65 % proračuna utvrđenog za svaku fiskalnu godinu u Zakonu o izvršavanju državnog proračuna koji za 2014. iznosi 3 326 HRK). Strategijom znanosti, obrazovanja i tehnologije predviđaju se mjere koje uključuju analizu potreba nedovoljno zastupljenih skupina studenata te razradu aktivnosti kojima se te potrebe rješavaju. To bi moglo rezultirati daljnjom diversifikacijom skupina u nepovoljnom položaju na koje su usmjerene aktivnosti u okviru ovog specifičnog cilja. Nadalje, do 25 % sredstava dodijeljenih ovom specifičnom cilju potrošit će se na rekonstrukciju postojećih studentskih domova kako bi se održala postojeća razina smještajnog kapaciteta. To je potrebno jer, zbog nezadovoljavajućih uvjeta koji su posljedica činjenice da je većina studentskih domova izgrađena prije više od 30 godina postoji ozbiljna prijetnja da u bliskoj budućnosti ti studentski domovi neće moći pružati smještaj studentima zbog neadekvatnih prostorija. Stoga je očekivani rezultat koji se želi postići rekonstrukcija studentskih domova i gradnja novih čime bi se povećao kapacitet studentskih domova i što bi rezultiralo smanjenjem troškova studiranja i povećalo pristup visokom obrazovanju posebno studentima u nepovoljnom položaju.
Oznaka specifičnog cilja	**3**
Naziv specifičnog cilja	**Povećanje relevantnosti strukovnog obrazovanja kroz poboljšanje uvjeta za stjecaje praktičnih vještina u ciljanim sektorima srednjeg strukovnog obrazovanja s ciljem postizanja veće zapošljivosti učenika srednjeg strukovnog obrazovanja**
Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije	Ciljano infrastrukturno ulaganje fokusirat će se na osnivanje regionalnih centara kompetencija u određenim strukovnim sektorima. Centri kompetencija bit će dio regionalno distribuirane mreže dostatno opremljenih strukovnih škola u ciljanim sektorima s visokom razinom stručnosti nastavnika/mentora, u svrhu olakšavanja daljnjeg razvoja i usklađenosti obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada na regionalnoj razini. Točnije, centri će osigurati mogućnosti obrazovanja i stjecanja kompetencija i vještina kroz partnerstvo s obrazovnim, gospodarskim i civilnim sektorom primarno na regionalnoj razini, ali i kroz međunarodnu suradnju sa sličnim centrima u Europskoj uniji. Postupak uspostave mreže regionalno distribuiranih centara kompetencija bit će usmjeren na sektore poljoprivrede, strojarstva, turizma i ugostiteljstva, elektrotehnike i informacijske tehnologije te zdravstvene tehnologije. Regionalni centri kompetencija bit će uspostavljeni kako bi omogućili modernu praktičnu obuku za studente i nastavnike (osposobljavanje nastavnika moglo bi uključiti organizaciju praktičnog osposobljavanja u kontroliranoj okolini), putem suradnje s poslodavcima i socijalnim partnerima, poštujući potrebe regionalnog tržišta rada i inzistirajući na uspješnosti nastavnika/voditelja osposobljavanja/mentora. Moderno praktično osposobljavanje omogućit će učenicima izravno sudjelovanje na tržištu rada bez potrebe za dodatnim osposobljavanjem i uvođenjem u posao. Zadaci nastavnika bit će, osim redovitih zadataka unutar formalnog strukovnog obrazovanja, organizacije ciljanog/tematskog stručnog usavršavanja za obrazovne stručnjake (nastavnike strukovnih predmeta i mentore),

	organizacije fleksibilnog i stalnog usavršavanja djelatnika malih isrednjih poduzeća koja djeluju na lokalnoj razini (podizanje razine stručnih kompetencija zaposlenika – stjecanje djelomičnih kvalifikacija), podizanje razine znanja i stručnosti nezaposlenih pružanjem kratkih programa osposobljavanja (ciljani programi u sklopu obrazovanja odraslih). Dodana vrijednost ovih centara bit će mogućnost provedbe posebno prilagođenih programa za osobe s invaliditetom/učenike s teškoćama (stjecanje praktičnih vještina u odgovarajućim uvjetima u skladu s njihovim funkcionalnim sposobnostima). Uspostavljeni centri kompetencija bit će, uz svoje primarne zadaće, mjesta na kojima se organiziraju natjecanja učenika (natjecanja u vještinama). Razni obrazovni materijali razvijeni u okviru centara (npr. smjernice za organiziranje i praćenje praktičnog rada studenata) podijelit će se i po drugim školama SOO–a. Stoga je očekivani rezultat koji se želi postići nadogradnja vještina učenika SOO–a koji će stjecati vještine u Centrima kompetencija uspostavljenima u odabranim sektorima, što će dovesti do više stope zapošljavanja na tržištu rada. Konkretnije, očekuje se da će se oko 35 % učenika nakon stjecanja vještina u Centrima kompetencija zaposliti u roku od šest mjeseci.

Tablica 3: Specifični programu pokazatelji rezultata, po specifičnom cilju (za EFRR i Kohezijski Fond)

Specifični cilj		1 – Razvoj digitalno zrelih škola koje su spremne za korištenje potencijala IKT–a u obrazovanju i razvoju vještina 21. stoljeća, potrebnih na tržištu rada						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
10a11	Omjer osnovnih i srednjih škola na razini e–osposobljenosti digitalne zrelosti	%	Manje razvijene	10,00	2014.	50,00	DMS – sustav digitalne zrelosti, CARNet	godišnje
Specifični cilj		2 – Modernizacija, unapređenje i povećanje infrastrukture smještaja u visokom obrazovanju s ciljem poboljšanja pristupa visokom obrazovanju te završetak studija za studente u nepovoljnom položaju						
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
10a21	Broj studenata iz skupina u nepovoljnom položaju s boljim pristupom studentskim domovima	broj	Manje razvijene	6.930,00	2014.	9.200,00	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa	godišnje
Specifični cilj		3 – Povećanje relevantnosti strukovnog obrazovanja kroz poboljšanje uvjeta za stjecaje praktičnih vještina u ciljanim sektorima srednjeg strukovnog obrazovanja s ciljem postizanja veće zapošljivosti učenika srednjeg strukovnog obrazovanja						

Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Kategorija regije (prema potrebi)	Polazna vrijednost	Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)	Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
10a31	Stopa zaposlenosti studenata koji su nedavno diplomirali (ISCED 3 – 4)	%	Manje razvijene	50,08	2013.	55,00	Eurostat	godišnje

2.A.6 Aktivnosti koje se podržava unutar prioriteta ulaganja (po prioritetu ulaganja)

2. A. 6.1 Opis vrste i primjera aktivnosti koje će biti podržane i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima uključujući, prema potrebi, prepoznavanje glavnih ciljnih skupina, određenih ciljnih područja i vrsta korisnika

Investicijski prioritet	10a – Ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje s ciljem stjecanja vještina te cjeloživotno učenje razvijanjem infrastruktur za obrazovanje i osposobljavanje

Primjeri akcija koje će se financirati:

SC 10a1

- Nabava na IKT opreme za osnovne i srednje škole (nabava IKT opreme za poučavanje i učenje, za nastavnike i učionice);
- Opremanje osnovnih i srednjih škola prikladnim LAN–ovima (izgradnja lokalnih internetskih mreža u školama (ciljane lokacije škola)
- Raspoređeni centri podataka spremni za apsorbiranje povećane potražnje za e–uslugama i e–sadržajem u obrazovnom oblaku
- E–USLUGE: Integriranje postojećih usluga i razvoj budućih usluga omogućit će uspostavu obrazovnog oblaka kojim će se omogućiti potpuna informatizacija obrazovne administracije i postupaka poučavanja. Na taj će se način osigurati racionalnije upravljanje školom kao i potpuna transparentnost, s potpunim uvidom u školske financije oba utemeljitelja (općina i županija) te MZOS–a. Drugi dio sustava uključuje razvoj e–usluga za poučavanje i učenje kojim će se omogućiti prikupljanje metapodataka iz postojećih repozitorija, tvoreći središnji nacionalni repozitorij sa svim digitalnim obrazovnim resursima za osnovne i srednje škole u Hrvatskoj. Podatci će se prikupljati i u okviru nacionalne obrazovne baze podataka kako bi se nastavnicima omogućilo kontinuirano praćenje postignuća učenika, a i nadležnim tijelima i samim školama pružio potpuni uvid u podatke. Vlasništvo osobnih podataka dijelit će se među glavnim dionicima u skladu s hrvatskim zakonima i propisima.
- Evaluacija pilot–projekta e–škola povezana s infrastrukturom i e–administracijom

Ove aktivnosti bit će uvedene u 10% osnovnih i srednjih škola u Hrvatskoj kako bi se testirale te kako bi se odredili najbolji načini za postizanje planiranih

ishoda. Prema tome, buduće aktivnosti temeljit će se na rezultatima pilot aktivnosti, omogućavajući prilagodbe u aktivnostima i pristupima u razvoju glavnog projekta. Pilot–projekt poslužit će i kao neprocjenjivo iskustvo i praksa u vezi s izgradnjom kapaciteta koji prethode provedbi glavnog projekta. U okviru pilot–projekta razvit će se i testirati Sustav digitalne zrelosti te će se omogućiti procjena digitalne zrelosti svake hrvatske škole što će rezultirati točnim postotkom škola za svaku razinu.

Kako bi se osigurala komplementarnost s prethodno spomenutim tipom aktivnosti EFRR–a, posebna će se podrška pružiti općem obrazovnom sustavu kroz ESF, tj. OPULJP, IP 10iii2 (tj. razvoj digitalnih materijala za obrazovanje, alata i metoda izmjena pedagoške prakse u onu više orijentiranu prema učenicima, kao i organizacijskih modela za podršku njihovog korištenja na državnoj razini, kako u osnovnim, tako i u srednjim školama, u sklopu nacionalnog kurikuluma; razvoj digitalnih kompetencija nastavnika, ravnatelja i stručnog osoblja, posebno u pogledu korištenja IKT–a za poučavanje i učenje te sustavna podrška školama i pojedinim nastavnicima i voditeljima škola u uvođenju IKT–a u

podučavanje i učenje).

Aktivnosti u pogledu digitalizacije obrazovne administracije usko su povezane s rješenjima IKT–a razvijenima za potporu zajedničkim poslovnim procesima u javnoj upravi predviđenima u okviru TC–a 11 u sklopu OPULJP te imaju potencijala za postizanje bolje isporuke kvalitetnih javnih usluga čime se pridonosi nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju.

Korisnici: CARNet (Hrvatska akademska i istraživačka mreža) javna je ustanova pod nadležnošću Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, odgovorna za informatizaciju osnovnih i srednjih škola u okviru hrvatskog obrazovnog sustava, kao i za osiguravanje infrastrukture IKT–a, povezanost i usluge osnovnoškolskim i srednjoškolskim ustanovama te ustanovama visokog obrazovanja.

Ciljne skupine: nastavnici, ravnatelji, stručno i administrativno osoblje, učenici/studenti

Rekonstrukcija studentskih domova i gradnja novih u skladu s odgovarajućim studijama izvedivosti kojima je cilj osiguravanje smještaja za studente u nepovoljnom položaju. Samo će ograničeni broj (do 25 % dodjele ovom SC–u) postojećih studentskih domova biti rekonstruiran. Sve zajedničke prostorije smatraju se dijelom studentskog doma.

Ciljane skupine: studenti

Korisnici: ustanove visokoga školstva

Zajedno s EFRR–om, aktivnostima predviđenim u okviru ESF–a (OPULJP, IP 10ii), koje su usredotočene na pružanje podrške putem državnih stipendija, i mjerama koje su predložile i provele ustanove visokog obrazovanja, a obuhvaćaju uvođenje izvanrednog studija i pružanje kvalitetnog akademskog i profesionalnog usmjeravanja, postići će se specifični cilj pristupa i stope završnosti studija u visokom obrazovanju.

SC 10a3

Rekonstrukcija, obnova i adaptacija institucija SOO–a u ciljanim sektorima za osiguranje modernog i visokokvalitetnog obrazovanja i osposobljavanja te nabava specijalizirane opreme za te ustanove (radionice, laboratoriji, moderne tehnologije, razvoj sektorski relevantnih alata, strojeva itd.; IKT , specijalizirana didaktička i oprema i druga pomagala, obnova i uređenje prostorija, zajedničkih objekata koje dijele strukovne škole i tvrtke/lokalne zajednice – centri kompetencija)

- Opremanje SOO ustanova za praktičnu nastavu, kako bi se povećao obrazovni standard za učenike te njihovi budući izgledi na konkurentnom tržištu rada

Obnova i adaptacija pružatelja usluga SOO–a kako bi se povećala pristupačnost sa svrhom visoke društvene uključenosti (učenici s teškoćama)
Obnova i adaptacija pružatelja usluga SOO–a za razvoj inovacija, promicanje znanja i cjeloživotnog učenja
OSpomenute aktivnosti koje podupire EFRR dopuna su ulaganjima u pogledu reforme kurikuluma SOO–a koja se planiraju provesti u okviru OPULJP, IP 10iv. Ciljevi navedenihulaganja jesu omogućavanje fleksibilnosti prema potrebama tržišta rada. U pogledu slijeda aktivnosti, nakon provedbe aktivnosti usmjerenih na razvoj novih sektorskih kurikuluma SOO–a i jačanja kapaciteta nastavnika radi provedbe tih novih kurikuluma, koji su predviđeni u okviru ESF–a, uslijedit će provedba ulaganja u okviru ovog SC–a.

Korisnici: naglasak će biti na školama za strukovno obrazovanje i osposobljavanje, s veleučilištima i visokim školama u svojstvu ustanova koje ustrojavaju i provode stručne studije kao potencijalnim partnerima na projektima.

Ciljne skupine: školsko osoblje i rukovodstvo škole u strukovnim obrazovnim ustanovama; nastavnici, profesori i predavači, učenici, zaposlenici u malim i srednjim poduzećima, obrtnici, zaposlenici u obrtima, nezaposleni, skupine u nepovoljnom položaju, ako je moguće.

2.A.6.2 Vodeća načela za odabir operacija

Investicijski prioritet	10a – Ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje s ciljem stjecanja vještina te cjeloživotno učenje razvijanjem infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje

Kriterije odabira i povezanu metodologiju odobrit će nadzorni odbor (Uredba o utvrđivanju zajedničkih odredbi (CPR), članak 110. stavak 2. točka (a)) i bit će primjenjivi na sve aktivnosti OP–a, pri čemu općenito uključuju:

- jasan i mjerljiv doprinos ciljevima relevantnih pokazatelja ostvarenja i pokazatelja rezultata
- zrelost nacrta projekta
- isplativost
- održivost (posebno financijsku)
- kapacitet provedbe
- usklađenost s načelima transparentnosti i nediskriminacije, jednake mogućnosti, socijalnu uključenost i održivi razvoj
- ako je primjenjivo, doprinos rješavanju pitanja specifičnih teritorijalnih prioriteta, komplementarnost/sinergiju s ostalim aktivnostima ESIF–a, doprinos provedbi makro–regionalnih strategija.

Što se tiče prihvatljivosti, aktivnosti će biti provjerene usporedbom s kriterijima koji proizlaze iz svih općih zahtjeva prihvatljivosti i zahtjeva prihvatljivosti specifičnih za sredstva, svim primjenjivim aktima EU–a i nacionalnim pravnim aktima, uključujući pravila o državnim potporama.

SC 10a1:

Sve aktivnosti financirane u okviru ovog specifičnog cilja moraju:

- biti u skladu s odobrenim intervencijskim planovima,
- pokazivati jasan naglasak na:

-inovativne prakse koje su podržane IKT–om u području nastavnih praksi, učenja, sadržaja i kurikuluma,

-optimiziranje obrazovnih administrativnih procesa kroz IKT, inovativne i poticajne promjene u područjima organizacije, upravljanja i vrijednosti te povezanosti,

o obrazovanje i podršku nastavnicima kao nositeljima promjene i provoditeljima inovacija u procesima podučavanja/učenja kroz IKT,

- rezultirati stvaranjem kvalitetnijeg obrazovnog sustava na terenu:
- - kroz izmijenjene prakse podučavanja koje podržavaju uporabu IKT–a

-kroz transparentnu i učinkovitu obrazovnu administraciju podržanu IKT–om

- osigurati jasnu poveznicu i učinak aktivnosti između pilot projekta e–Škole i glavnog projekta e–Škole,
- pokazati jasnu vezu s operacijama koje su sufinancirane prema ESF–u ,specifični cilj 10iii2 Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali.

SC 10a2:

Operacije financirane u okviru tih posebnih ciljeva iz EFRR–a bit će odabrane na temelju sljedećih kriterija:

- podržavaju pristup visokom obrazovanju studentima u nepovoljnom položaju;
- uzimaju u obzir broj studenata nerezidenata na sveučilištu s naglaskom na postotak studenata nerezidenata u studentskim domovima u odnosu na ukupni broj studenata

nerezidenata;
– taj će broj biti usklađen s brojem studenata koji se prijavljuju za studentski dom i imaju prosječan prihod po članu obitelji manji od 65 % osnovnog proračuna koji se utvrđuje za svaku fiskalnu godinu u Zakonu o izvršavanju državnog proračuna (za 2014. iznosi 3 326 HRK);

–dokazana je potreba za rekonstrukcijom u skladu sa Zakonom o gradnji (NN br. 153/2013) u kojem je rekonstrukcija definirana kao izvedba građevinskih i drugih radova na postojećoj građevini kojima se utječe na ispunjavanje glavnih zahtjeva za tu građevinu.

SC 10a3:

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta tijelo je odgovorno za obrazovnu politiku te kao takvo ima glavnu ulogu u odabiru škola koje će postati centri kompetencija, u koordinaciji s ostalim relevantnim ministarstvima prema potrebi, te u odlukama o odabiru i financiranju.

Prioritetni projekti odabrat će se na temelju sljedećih kriterija:

- usklađenost s regionalnim gospodarskim potrebama;
- jasna povezanost s operacijama sufinanciranim u okviru ESF–a, predviđenim u okviru specifičnog cilja 10iv1 Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali;
- broj učenika osnovnih škola i broj učenika u drugim regionalnim strukovnim školama u istom sektoru SOO–a koje teže prema određenom centru;
- dostupnost za organiziranje osposobljavanja učenika i nastavnika iz ostalih škola SOO–a te drugih pravnih i fizičkih osoba (obrazovanje i osposobljavanje za nezaposlene osobe / zaposlenike poduzeća);
- prijedlog projekta uključuje partnerstvo s visokoškolskom ustanovom koja izvodi stručni studijski program / stručne studijske programe usklađene s programima koje nudi određeni centar te partnerstvo s tvrtkom koja posluje u istom sektoru kao određeni centar;
- prijedlog projekta predviđa razvoj ciljanih usluga potpore učenicima s teškoćama

2.A.6.3 Planirano korištenje financijskih instrumenata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	10a – Ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje s ciljem stjecanja vještina te cjeloživotno učenje razvijanjem infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje
Nije predviđeno.	

2.A.6.Planirano korištenje velikih projekata (prema potrebi)

Investicijski prioritet	10a – Ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje s ciljem stjecanja vještina te cjeloživotno učenje razvijanjem infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje
Veliki projekt „E–ŠKOLE” zamišljen je u sinergiji s ulaganjima ESF–a u okviru Tematskog cilja10. Projekt predviđa cjelovitu informatizaciju administracije, poučavanja i učenja unutar škola kako bi se osiguralo da velika većina javnih škola u Hrvatskoj postane informatički pismena (e–zrela) do 2023., u skladu s Digitalnom agendom za Europu, Strategijom obrazovanja Republike Hrvatske i nacionalnom Strategijom razvoja širokopojasne veze u	

Republici Hrvatskoj 2012. – 2015. Informatički pismeni nastavnici i učenici koriste IKT u obrazovanju na dnevnoj razini uključujući administrativne e–usluge i e–usluge za podučavanje i učenje, omogućujući tako učenicima da postanu kompetitivni zaposlenici na tržištu rada sutrašnjice. Dvije faze projekta E–Škole: 1. Pilot projekt, koji će trajati od 2015. do 2017. 2. Glavni projekt, 2019. – 2023. Pilot–projekt obuhvaćat će sve segmente glavnog projekta E–škole koji će se provesti u 10 % osnovnih i srednjih škola u Hrvatskoj. Taj će pristup omogućiti Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta da vodi pilot–projekt osigurati da se u glavnom projektu i na razini sustava provode najbolje prakse ostvarene u okviru pilot–projekta. Pilot projekt obuhvatit će unutarnju i vanjsku evaluaciju koja će naglasiti nedostatke i prednosti projekta, kako bi osigurali da glavni projekt odgovori na sva bitna pitanja na najučinkovitiji način u okviru procesa informatizacije hrvatskih škola. Planirane intervencije unutar EFRR–a uključivat će opremanje osnovnih i srednjih škola odgovarajućim LAN–ovima (izgradnja lokalne internetske mreže u školama (ciljane lokacije škola) i povezivanje škola ultrabrzim Internetom) i nabava s opreme za nastavnike i učenike, kao i ostale srodne opreme IKT–a.
Ulaganje u e–Škole također je planirano kroz ESF (OP EHR, IP 10iii2) razvojem digitalnih nastavnih materijala, alata i metoda kao i organizacijskih modela, podupirući njihovo korištenje na nacionalnoj razini, kako u osnovnim, tako i u srednjim školama, kao sastavni dio nacionalnog kurikuluma; razvojem digitalnih kompetencija učitelja, nastavnika i profesora, ravnatelja i stručnog osoblja, posebno u pogledu korištenja IKT–a za podučavanje, učenje i sustavnu podršku škola i pojedinih učitelja, nastavnika, profesora i ravnatelja u školama u uvođenju IKT–a u podučavanje i učenje.

2.A.6.5 Pokazatelji neposrednih rezultata po prioritetu ulaganja i prema potrebi, kategoriji regije

Tablica 5: Zajednički pokazatelji neposrednih rezultata i pokazatelji neposrednih rezultata specifični za program (po investicijskom prioritetu, podijeljeni na kategorije regije za ESF i, prema potrebi, za EFRR

Investicijski prioritet		10a – Ulaganje u obrazovanje, osposobljavanje i strukovno osposobljavanje s ciljem stjecanja vještina te cjeloživotno učenje razvijanjem infrastrukture za obrazovanje i osposobljavanje							
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Fond	Kategorija regije (prema potrebi)	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
					muškarci	žene	Ukupno		
CO35	Skrb o djeci i obrazovanje: Uslužni kapacitet infrastrukture za skrb o djeci ili obrazovanje, za koju se daje potpora	Osobe	EFRR	Manje razvijene			61.000,00	DMS –sustav digitalne zrelosti, CARNet; izvješća o provedbi projekta	godišnje

10a11	Škole s poboljšanom digitalnom zrelosti za jednu razinu	%	EFRR	Manje razvijene			60,00	DMS –sustav digitalne zrelosti, CARNet	godišnje
10a12	Broj osnovnih i srednjih škola opremljenih IKT opremom	broj	EFRR	Manje razvijene			840,00	DMS –sustav digitalne zrelosti, CARNet	godišnje
10a13	Broj nastavnika koji upotrebljavaju (nabavljenu) IKT opremu za podučavanje	broj	EFRR	Manje razvijene			15.000,00	DMS –sustav digitalne zrelosti, CARNet	godišnje
10a14	Broj učenika koji upotrebljavaju (nabavljenu) IKT opremu	broj	EFRR	Manje razvijene			52.000,00	DMS –sustav digitalne zrelosti, CARNet, izvješća o projektu	godišnje
10a32	Broj kreveta u obnovljenim studentskim domovima	broj	EFRR	Manje razvijene			5.000,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje
10a21	Broj ustanova za SOO opremljenih specijaliziranom opremom i suvremenim tehnologijama	broj	EFRR	Manje razvijene			20,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje
10a22	Broj učenika SOO–a koji primaju potporu u okviru obrazovnih aktivnosti koje se izvode u centrima kompetencija	broj	EFRR	Manje razvijene			1.000,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje
10a23	Broj nastavnika i drugih sudionika koji primaju potporu u okviru obrazovnih aktivnosti koje se izvode u centrima kompetencija	broj	EFRR	Manje razvijene			1.500,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje
10a31	Broj kreveta u izgrađenim studentskim domovima	broj	EFRR	Manje razvijene			3.000,00	Izvješća o provedbi projekta	godišnje

2.A.8 Okvir uspješnosti

Tablica 6: Okvir uspješnosti prioritetnih osi (po fondu te, za EFRR i ESF, po kategoriji regije)

Prioritetna os						9 – Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje							
Oznaka	Vrsta pokazatelja	Pokazatelj ili ključni provedbeni korak	Mjerna jedinica, tamo gdje je prikladno	Fond	Kategorija regije	Kontrolna točna za 2018.			Konačni cilj (2023.)			Izvor podatka	Objašnjenje značaja pokazatelja, prema potrebi
						muškarci	žene	Ukupno	muškarci	žene	Ukupno		

CO35	O	Skrb o djeci i obrazovanje: Uslužni kapacitet infrastrukture za skrb o djeci ili obrazovanje, za koju se daje potpora	Osobe	EFRR	Manje razvijene			15.000			61.000,00	DMS – sustav digitalne zrelosti, CARNet; izvješća o provedbi projekta	Odabire se zajednički pokazatelj neposrednih rezultata jer on pokriva gotovo 100 % resursa u okviru Prioritetne osi 9.
PF9.1	F	Ukupan iznos odobrenih prihvatljivih izdataka	EUR	EFRR	Manje razvijene			74.210.893			318.723.289,00	Ministarstvo financija	

Dodatne kvalitativne informacije o okviru uspješnosti 2.A.9 Kategorije intervencije

Kategorije intervencije koje odgovaraju sadržaju prioritetne osi na temelju nomenklature koju je usvojilo Vijeće te indikativna analiza potpore Unije.

Tablice 7–11: Kategorije intervencije Tablica 7: Dimenzija 1 – Područje intervencije

Prioritetna os	9 – Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	048. IKT : Drugi tipovi IKT infrastrukture/ velikih računalnih resursa/opreme (uključujući e–infrastrukturu, podatkovna središta i senzore; također gdje su uklopljeni u druge infrastrukture kao što su zgrade za istraživanja, infrastruktura za zaštitu okoliša i društvenu infrastrukturu)	102.914.791,00
EFRR	Manje razvijene	049. Obrazovna infrastruktura za tercijarno obrazovanje	105.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	050. Obrazovna infrastruktura za strukovno obrazovanje i osposobljavanje te za obrazovanje odraslih	63.000.000,00

Tablica 8: Dimenzija 2 – Oblik financiranja

Prioritetna os	9 – Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	01. Bespovratna sredstva	270,914,791.00

Tablica 9: Dimenzija 3 – Vrsta teritorija

Prioritetna os	9 – Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	07. Nije primjenjivo	270,914,791.00

Tablica 10: Dimenzija 4 – Mehanizmi teritorijalne provedbe

Prioritetna os	9 – Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	07. Nije primjenjivo	270,914,791.00

Tablica 11: Dimenzija 6 – Sporedni predmet Europskog socijalnog fonda (samo Europski socijalni fond i Inicijativa za zapošljavanje mladih)

Prioritetna os	9 – Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima

2.A.10 Sažetak planiranog korištenja tehničke pomoći, uključujući, gdje je potrebno, aktivnosti kojima se jača administrativni kapacitet nadležnih tijela uključenih u kontrolu i upravljanje programima i korisnicima (prema potrebi) (po prioritetnoj osi)

Prioritetna os:	9 – Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje
U okviru specifičnih ciljeva 10.a.1, 10.a.2 i 10.a.3 od ključne je važnosti osigurati podršku za pojačavanje kapaciteta potencijalnih korisnika u pripremi visokokvalitetnih projekata koji su pred-odabrani na temelju kriterija za pred-izbor kako bi mogli primiti podršku od EFRR–a za ulaganja u opremu za obrazovanje i infrastrukturu. Predviđeni korisnici nemaju potrebne kapacitete i vještine da sami kvalitetno pripreme dokumentaciju za infrastrukturne projekte sa svom popratnom tehničkom dokumentacijom, kako bi	

se prijavili i ostvarili sredstva za infrastrukturna ulaganja. Ovom će se akcijom osigurati pravovremeno i učinkovito upravljanje infrastrukturnim projektima u razdoblju od 2014. do 2020.

2.B Opis prioritetne osi za tehničku pomoć

2.B.1 Prioritetna os

Oznaka prioritetne osi	**10**
Naziv prioritetne osi	**Tehnička pomoć**

2.B.2 Opravdanost uvođenja prioritetne osi koja pokriva više od jedne kategorije regije (prema potrebi)

2.B.3 Fond i kategorija regije

Fond	Kategorija regije	Osnovica za obračun (ukupni prihvatljivi izdaci ili prihvatljivi javni izdaci)
EFRR	Manje razvijene	Ukupno

2.B.4 Specifični ciljevi i očekivani rezultati

Oznaka	Specifični cilj	Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije
TA1	Osiguranje odgovarajućih i učinkovitih ljudskih resursa za provedbu operativnih programa	Osiguravanje učinkovitih ljudskih resursa za provedbu programa ključan je preduvjet za njihovu pravovremenu i pravilnu provedbu, zahvaljujući kojoj se postižu visoke stope apsorpcije financijskih sredstava. Stoga se u okviru ovog cilja sredstva tehničke pomoći moraju upotrebljavati za postizanje sljedećih rezultata: **1. Osiguravanje odgovarajućeg kadra u tijelima i unaprjeđivanje vještina** Ovaj rezultat treba postići zapošljavanjem potrebnih djelatnika kroz sustavno i preventivno mjerenje radnog opterećenja u tijelima, kako kratkoročno tako i dugoročno, donošenje planova za zapošljavanje i praćenje provedbe tih planova, zapošljavanje dodatnog kadra koji posjeduje odgovarajuće kvalifikacije radi optimalne učinkovitosti upravljanja ESI fondovima.
		Ovaj rezultat treba postići i kroz daljnji razvoj programa i metodologije osposobljavanja te osiguravanjem da djelatniciposjeduju odgovarajuće vještine na temelju potreba utvrđenih u njihovim pojedinačnim godišnjim planovima za osposobljavanje.

		Trenutačno se pojedinačni planovi za osposobljavanje dogovaraju između djelatnika i njihovih nadređenih, uzimajući u obzir specifičnosti određenih radnih mjesta te u skladu s odredbama internih pravila i pravilnika o minimalnim kvalifikacijama i vještinama za ta radna mjesta. Pojedinačni godišnji planovi za osposobljavanje u budućnosti će se razvijati na temelju dugoročnog plana za razvoj kadra koji će se razviti do kraja trećeg tromjesečja 2015. s pomoću podataka iz procjena potreba za osposobljavanjem (koje se redovno provode), detaljnog plana apsorpcije (koji se mora izraditi do kraja prvog tromjesečja 2015.). te strateške analize radnog opterećenja (koja se mora provesti do kraja drugog tromjesečja 2015.). Praćenje provedbe dugoročnog plana za razvoj osoblja provodit će jedinice Koordinacijskog tijela i Upravljačkog tijela, a plan će se ažurirati po utvrđivanju potrebe. Osiguravanje odgovarajućih vještina postići će se kroz sustav osposobljavanja koji će se sastojati od obveznog i izbornog osposobljavanja na osnovnoj i naprednoj razini, što će u nekim slučajevima uključivati i certifikacijski postupak. Usto, osposobljavanje na poslu/podučavanje, studijski posjeti i privremeni premještaji predviđeni su kao komplementarne mjere. Prethodno navedene mjere odnose se na „osnovne" vještine upravljanja ESI fondvima kojima su obuhvaćeni svi poslovni procesi (uključujući upravljanje rizicima, sprječavanje nepravilnosti i prijevara, informiranje i komunikaciju, javnu nabavu, državne potpore, pitanja zaštite okoliša), nove vještine potrebne za ovaj program (uključujući upravljanje usmjereno na rezultate, upravljanje ITU–om i financijskim instrumentima) te na sve relevantne specifične (sektorske) vještine. **2. Smanjene fluktuacije djelatnika** fondovima. To je potrebno postići ili kroz (postojeću mjeru) povećanih plaća (maksimalna plaća iznosi 130 % uobičajenog iznosa) ili kroz (mjeru koju je moguće uvesti) sustavno upravljanje učinkovitošću (ocjenjivanje učinkovitosti i sustavi nagrađivanja) u tijelima. Budući da je razina fluktuacija djelatnika usko povezana s razinom općenitog zadovoljstva djelatnika, smanjenje količine posla na „kritičnim" radnim mjestima povećanjem broja djelatnika, poboljšanjem uvjeta rada te razvoj karijere smatraju se dopunskim mjerama.Ovaj rezultat treba postići uglavnom kroz održavanje barem trenutačne razine mjera zadržavanja djelatnika za upravljanje ESI

2.B.5 Pokazatelji rezultata

Tablica 12: Programski pokazatelji rezultata (po specifičnom cilju) (za EFRR/ESF/Kohezijski Fond)

Prioritetna os		TA1 – Osiguranje odgovarajućih i učinkovitih ljudskih resursa za provedbu operativnih programa									
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Polazna vrijednost			Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
			muškarci	žene	Ukupno		muškarci	žene	Ukupno		
TA1.1	Maksimalna razina fluktuacije djelatnika	%			8,00	2014.			4,00	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova EU (MRRFEU), Sustav za upravljanje informacijama (SUI)	Jednom godišnje

2.B.4 Specifični ciljevi i očekivani rezultati

Oznaka	Specifični cilj	Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije
TA2	Podrška učinkovitoj provedbi, praćenju i evaluaciji programa	Uz jačanje unutarnjih kapaciteta odnosnih tijela, potrebno je osigurati dodatnu potporu kroz pružanje ad hoc podrške savjetovanja i drugih resursa za potporu radu odnosnih tijela. Stoga se u okviru ovog cilja sredstva tehničke pomoći moraju upotrebljavati za postizanje sljedećih rezultata:
		1. Osiguravanje optimalne učinkovitosti, pouzdanosti i pravilnosti u upravljanju fondovima Optimizacija znači smanjenje vremena, ljudskih i materijalnih resursa uloženih u primjenu poslovnih procesa i istovremeno zadržavanje barem jednake razine kvalitete i smanjenje administrativnog opterećenja za korisnike projekata. Ovaj rezultat treba se postići kroz sustavno praćenje uspješnosti tijela (prema potrebi, jednako tako uzimajući u obzir nezavisne procjene/studije koje su provela specijalizirana tijela/pružatelji usluga) i uvođenje promjena kojima se rješavaju „uska grla" u provođenju procedura, posebno u slučajevima kad je učestalost ponavljanja veća i kad je moguće brže odgovoriti podnositeljima prijava / korisnicima. Uspostava primjerenih IT alata za potporu poslovnim procesima unutar i između odnosnih tijela omogućit će dvosmjernu elektroničku komunikaciju s korisnicima (e–kohezija) i stvoriti poveznice za usporedbe između tijela i drugih institucija, čime se smanjuje administrativno opterećenje za tijela (i podnositelje prijava / korisnike) te pridonosi izradi i pouzdanosti revizijskih tragova. Aktivnosti koje se obavljaju u okviru ove prioritetne osi pridonijet će poboljšanju transparentnosti i učinkovitosti javne nabave na središnjoj razini i lokalnim razinama te provedbi, praćenju i uočavanju nepravilnosti, a oboje su predmet specifičnih preporuka u okviru Europskog semestra 2014. **2.** Stavljanje na snagu učinkovitog upravljanja usmjerenog na rezultat i praćenja fondova Ovaj rezultat treba postići osiguravanjem stručnog znanja koje nije potrebno trajno i/ili stručnog znanja u područjima gdje nedostaje iskustva na razini tijela zbog čega te usluge pružaju vanjski stručnjaci. Tom se aktivnošću dopunjava jačanje kompetencija osoblja odnosnih tijela. Ta se aktivnost primjenjuje u slučajevima kad jačanje kapaciteta unutar odnosnih tijela u suprotnom ne bi bilo moguće ili izvedivo. To uključuje i osiguravanje potrebne i primjerene potpore radu nadzornog odbora, radnih skupina povezanih s OP–om, odbora i mreža na visokoj ili operativnoj razini (uključujući one za osiguranje partnerstva) namijenjenih za usmjeravanje, praćenje i evaluaciju provedbe programa i širenje informacija među dionicima, uključujući, ali ne ograničavajući se na dobre/loše prakse u „pitanjima na horizontalnoj razini" kao što su javna nabava, državne potpore, mjere protiv prijevare, evaluaciju, informiranje i vidljivost.

2.B.5 Pokazatelji rezultata

Tablica 12: Programski pokazatelji rezultata (po specifičnom cilju) (za EFRR/ESF/Kohezijski Fond)

Prioritetna os		TA2 – Podrška učinkovitoj provedbi, praćenju i evaluaciji programa									
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Polazna vrijednost			Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
			muškarci	žene	Ukupno		muškarci	žene	Ukupno		
TA2.1	Prosječno vrijeme potrebno za izvršenje isplate korisniku od datuma podnošenja zahtjeva za nadoknadu troškova	Broj dana			45,00	2014.			30,00	MRRFEU, ISU	Jednom godišnje
TA2.2	Prosječno vrijeme potrebno za odobrenje projekta (između podnošenja prijave za projekt i potpisivanja ugovora o financiranju)	Broj dana			120,00	2014.			100,00	MRRFEU, ISU	Jednom godišnje

2.B.4 Specifični ciljevi i očekivani rezultati

Oznaka	Specifični cilj	Rezultati koje države članice žele postići uz potporu Unije
TA3	Podrška informiranju javnosti i podizanju kapaciteta potencijalnih korisnika za pripremu projekata i njihovu provedbu	Informiranje, komunikacija i vidljivost neki su od preduvjeta za uspješnu apsorpciju i učinkovitu upotrebu fondova jer potonje u velikoj mjeri ovisi o razumijevanju i vlasništvu nad programom od strane šire javnosti i cilanih dionika. Nastavno na to, ciljana i specijalizirana potpora osigurat će se (potencijalnim) korisnicima kako bi izgradili svoje opće i minimalne kapacitete za pripremu i provedbu projekata. Tu će potporu osigurati tijela u sustavu upravljanaj i kontrola, a osigurat će se i instrumenti na lokalnoj razini ("first stop shop") npr. regionalni/lokalni promotori (regionalne razvojne agencije, županijski uredi nacionalnih komora kao Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora i slične institucije). Stoga će se u okviru ovog cilja sredstva tehničke pomoći upotrebljavati za postizanje sljedećih rezultata: **1.** Šira javnost učinkovito informirana o mogućnostima i provedbi ESI fondova Ovaj rezultat treba postići sustavnom upotrebom medija te pružanjem informacija i medijskim kampanjama, događajima za informiranje i vidljivost te radionicama koje će se izvoditi na središnjoj, regionalnoj i lokalnoj razini u pogledu mogućnosti financiranja i napretka u provedbi programa. **2.** Opći kapaciteti (potencijalnih) korisnika ojačani

		Dok se prvi rezultat odnosi na razumijevanje šire javnosti u pogledu mogućnosti za financiranje i rezultata u okviru programa, ovaj se rezultat odnosi na jačanje kapaciteta zainteresiranih potencijalnih korisnika barem do razine na kojoj mogu razviti svoju ideju za projekt kako bi se prijavili za dodatno financiranje za pripremu i/ili provedbu projekta (uključujući povezane mjere za upravljanje projektom radi daljnjeg jačanja kapaciteta), imajući na umu zahtjeve EU–a i OP–a. Ovaj rezultat treba postići sustavnim osiguravanjem različitih vrsta potpore kao što su, među ostalim, radionice, savjetodavne usluge, usluge obuke, obrazovanje putem interneta i slične vrste mjera u pogledu određenih aspekata upravljanja ESI fondovima i/ili određenih sektora koji ispunjavaju uvjete za ESI fondove te pružanjem savjetodavnih usluga na prvoj razini potencijalnim korisnicima u odnosu na pripremu *i provedbu projekata. I jedna i druga vrsta potpore trebaju se osigurati na središnjoj, regionalnoj i lokalnoj razini.*

2.B.5 Pokazatelji rezultata

Tablica 12: Programski pokazatelji rezultata (po specifičnom cilju) (za EFRR/ESF/Kohezijski Fond)

Prioritetna os		TA3 – Podrška informiranju javnosti i podizanju kapaciteta potencijalnih korisnika za pripremu projekata i njihovu provedbu									
Oznaka	Pokazatelj	Mjerna jedinica	Polazna vrijednost			Početna godina	Ciljna vrijednost (2023.)			Izvor podatka	Učestalost izvještavanja
			muškarci	žene	Ukupno		muškarci	žene	Ukupno		
TA3.1	Udio javnosti informiran o prilikama financiranja iz fondova EU u Hrvatskoj	%			14,00	2013.			60,00	MRRFEU, ISU	Jednom godišnje

2.B.6 Aktivnosti koje će se podržati i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima (po prioritetnoj osi)

2.B.6.1 Opis aktivnosti koje će se podržati i njihov očekivani doprinos specifičnim ciljevima

Prioritetna os	10 – Tehnička pomoć
Primjeri aktivnosti koje će se podržati u okviru prioritetne osi TA (popis koji nije konačan):	
SC TA1 Sufinanciranje plaća (uključujući povećane plaće) stručnjaka za ESI fondove; Aktivnosti povezane s upravljanjem ljudskim resursima (analiza, studije, strategije, akcijski planovi...) u pogledu povećanja kapaciteta u tijelima; Omogućavanje osposobljavanja svih vrsta, uključujući u okviru studijskih posjeta i privremenih premještaja;	

- Potrebna logistička potpora, uključujući osiguravanje prikladnog uredskog prostora i opreme (pokućstvo, IKT oprema i programi, vozila) te prikladni prostor za osposobljavanje.

Korisnici: Koordinacijsko tijelo za ESI fondove i Nezavisno revizorsko tijelo, tijela u sustavu upravljanja i kontrole OP-a (Upravljačko tijelo i, gdje je primjenjivo, posrednička tijela, Tijelo za ovjeravanje, Tijelo za reviziju) te druge institucije, za aktivnosti koje su izravno povezane s primjerenim i učinkovitim upravljanjem ovim OP–om i Sporazumom o partnerstvu (uključujući, ali ne ograničavajući se na područja javne nabave, državnih potpora, sprječavanja nepravilnosti, informiranje i komunikaciju, sukladnost s propisima o zaštiti okoliša, prostorno planiranje, zemljišne knjige, građevinske dozvole, statističke podatke i ispunjavanje ex–ante uvjeta).

SC TA2

Angažiranje vanjskih stručnjaka za potporu provedbi programa i poslovnim procesima, uključujući, ali ne ograničavajući se na ispunjavanje ex–ante uvjeta, aktivnosti pripreme projekata (u mjeri u kojoj nisu obuhvaćene ostalim prioritetnim osima), aktivnosti planiranja proračuna te aktivnosti povezane sa zatvaranjem programa za razdoblje od 2007. do 2013. i pripremom za razdoblje nakon 2020. (priprema pozadinskih studija, anketa, analiza, izvješća, analitičkih izvješća, metodologija itd.);

Unaprjeđenje postojećih i razvoj novih IT sustava za potrebe prikupljanja, sažimanja i predstavljanja šireg raspona financijskih i statističkih podataka o upravljanju dvama programima te za potrebe uspostave elektroničke dvosmjerne komunikacije s korisnicima (e–kohezija) i poveznica za usporedbu s drugim institucijama radi provjere;

Potpora radu nadzornog odbora, različitih radnih skupina, odbora i mreža putem osiguravanja svih vrsta logističke i stručne potpore.

Korisnici: Koordinacijsko tijelo za ESI fondove i Nezavisno revizorsko tijelo, tijela u sustavu upravljanja i kontrole OP-a (Upravljačko tijelo i, gdje je primjenjivo, posrednička tijela, Tijelo za ovjeravanje, Tijelo za reviziju) te druge institucije, za aktivnosti koje su izravno povezane s primjerenim i učinkovitim upravljanjem ovim OP–om i Sporazumom o partnerstvu (uključujući, ali ne ograničavajući se na područja javne nabave, državnih potpora, sprječavanja nepravilnosti, informiranje i komunikaciju, sukladnost s propisima o zaštiti okoliša, prostorno planiranje, zemljišne knjige, građevinske dozvole, statističke podatke i ispunjavanje ex–ante uvjeta).

SC TA3

- Priprema papirnatih, elektroničkih, audio i video sadržaja za kampanje, informiranje i organizacija događaja i radionica radi vidljivosti te potpora provedbi tih aktivnosti osiguravanjem svih vrsta logističke i stručne potpore i kupovinom medijskog prostora, uključujući logističku i stručnu potporu drugim tijelima koja djeluju u okviru odgovornosti tijela u sustavu upravljanja i kontrole;
- Razvoj programa i metodologije za osposobljavanje te pružanje obrazovnih i savjetodavnih usluga (potencijalnim) korisnicima u pogledu pripreme i provedbe projekata,

Ove aktivnosti koje se podržavaju u okviru ove prioritetne osi dopunske su aktivnosti i neće se preklapati s usmjerenijom i specifičnijom potporom tehničke pomoći koja se osigurava u okviru drugih prioritetnih osi.

Korisnici: Koordinacijsko tijelo za ESI fondove, tijela u sustavu upravljanja i kontrole OP-a (Upravljačko tijelo i, gdje je primjenjivo, posrednička tijela) i drugi regionalni/lokalni promotori (regionalne razvojne agencije, županijski uredi državnih komora kao Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora i slične institucije), za aktivnosti koje su izravno povezane s promidžbom ovog OP–a i Sporazuma o partnerstvu, i potpora (potencijalnim) korisnicima projekata u okviru ovog OP–a i Sporazuma o partnerstvu.

2.B.6.2 Pokazatelji neposrednih rezultata koji će doprinijeti rezultatima

Tablica 13: Pokazatelji neposrednih rezultata (prema Prioritetnoj osi) (za EFFR/ESF/Kohezijski fond)

Prioritetna os	10 – Tehnička pomoć					
Oznaka	Pokazatelj (naziv pokazatelja)	Mjerna jedinica	Ciljana vrijednost (2023.) (nije obvezno)			Izvor podatka
			muškarci	žene	Ukupno	
TA1.1	Broj djelatnika čije plaće se sufinanciraju iz tehničke pomoći	Broj osoba	250,00	250,00	500,00	MRRFEU
TA1.2	Broj dodatno zaposlenih djelatnika u tijelima od datuma donošenja programa	Broj osoba	150,00	150,00	300,00	MRRFEU
TA1.3	Postotak djelatnika obučenih u području javne nabave	%			60,00	MRRFEU
TA1.4	Postotak djelatnika obučenih u okviru obveznog osposobljavanja prema planovima osposobljavanja	%			90,00	MRRFEU
TA2.1	Maksimalna razina stope pogreške prijavljenih izdataka u kalendarskoj godini	%			2,00	MRRFEU
TA3.1	Broj sudionika u događajima za informiranje, vidljivost i umrežavanje	Broj osoba	5.000,00	5.000,00	10.000,00	MRRFEU
TA3.2	Broj (potencijalnih) korisnika koji primaju savjetodavnu potporu	Broj subjekata			3.000,00	MRRFEU

2.B.7 Kategorije intervencije (po prioritetnoj osi)

Odgovarajuće kategorije intervencije prema nomenklaturi koju je usvojila Komisija i indikativni pregled potpora Unije

Tablice 14–16: Kategorije intervencije Tablica 14: Dimenzija 1 – Područje intervencije

Prioritetna os	10 – Tehnička pomoć		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	121. Priprema, provedba, praćenje i kontrola	194.512.612,00
EFRR	Manje razvijene	122. Evaluacija i studije	20.000.000,00
EFRR	Manje razvijene	123. Informiranje i komunikacija	21.600.000,00

Tablica 15: Dimenzija 2 – Način financiranja

Prioritetna os	10 – Tehnička pomoć		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	01. Bespovratna sredstva	236,112,612.00

Tablica 16: Dimenzija 3 – Vrsta područja

Prioritetna os	10 – Tehnička pomoć		
Fond	Kategorija regije	Šifra	Iznos u eurima
EFRR	Manje razvijene	07. Nije primjenjivo	236,112,612.00

3. PLAN FINANCIRANJA

3.1 Financijska raspodjela iz svakog fonda i iznosi pričuve za ostvarenje rezultata

Tablica 17

Fond	Kategorija regije	2014.		2015.		2016.		2017.		2018.		2019.		2020.		Ukupno	
		Glavna alokacija	Pričuva za ostvarenje rezultata	Glavna alokacija	Pričuva za ostvarenje rezultata	Glavna alokacija	Pričuva za ostvarenje rezultata	Glavna alokacija	Pričuva za ostvarenje rezultata	Glavna alokacija	Pričuva za ostvarenje rezultata	Glavna alokacija	Pričuva za ostvarenje rezultata	Glavna alokacija	Pričuva za ostvarenje rezultata	Glavna alokacija	Pričuva za ostvarenje rezultata
EFRR	Manje razvijene	466.504.237,00	29.776.866,00	539.959.239,00	34.465.483,00	563.408.188,00	35.962.225,00	585.937.699,00	37.400.279,00	609.988.543,00	38.935.439,00	635.166.665,00	40.542.553,00	661.245.042,00	42.207.130,00	4.062.209.613,00	259.289.975,00
Ukupno EFRR		466.504.237,00	29.776.866,00	539.959.239,00	34.465.483,00	563.408.188,00	35.962.225,00	585.937.699.00	37.400.279,00	609.988.543,00	38.935.439,00	635.166.665,00	40.542.553,00	661.245.042,00	42.207.130,00	4.062.209.613,00	259.289.975,00
KF		275.635.893,00	17.593.780,00	319.047.809,00	20.364.754,00	333.913.990,00	21.313.659,00	347.628.228,00	22.189.036,00	361.595.755,00	23.080.580,00	376.881.587,00	24.056.271,00	391.269.951,00	24.974.678,00	2.405.973.213,00	153.572.758,00
Ukupno		742.140.130,00	47.370.646,00	859.007.048,00	54.830.237,00	897.322.178,00	57.275.884,00	933.565.927,00	59.589.315,00	971.584.298,00	62.016.019,00	1.012.048.252,00	64.598.824,00	1.052.514.993,00	67.181.808,00	6.468.182.826,00	412.862.733,00

3.2.1. Ukupna financijska raspodjela po fondu i državnom sufinanciranju (u eurima)

Tablica 18a: Plan financiranja

Prioritetnaos	Fond	Kategorija regije	Osnova za izračun potpore EU–a (ukupni opravdani trošak ili javni opravdani trošak)	Potpora Unije (a)	Državni udio (b) = (c) + (d)	Indikativni pregled državnog udjela		Ukupno financiranje (e) = (a) + (b)	Sufinanciranje (f) = (a) / (e) (2)	Doprinos EIB–a (g)	Glavna alokacija		Pričuva za ostvarenje rezultata		Iznos pričuve za ostvarenje rezultata u obliku udjela u ukupnoj potpori Unije
						Državno javno financiranje (c)	Državno privatno financiranje (d) (1)				Potpora Unije (h) = (a) – (j)	Državni udio (i) = (b) – (k)	Potpora Unije (j)	Državni udio (k) = (b) * ((j) / (a)	(l) = (j) / (a) * 100
1	EFRR	Manje razvijene	Ukupno	664.792.165,00	117.316.275,00	17.316.275,00	100.000.000,00	782.108.440,00	84,9999988493 %	10.000.000,00	623.353.884,00	110.003.637,00	41.438.281,00	7.312.638,00	6,23 %
2	EFRR	Manje razvijene	Ukupno	307.952.676,00	54.344.595,00	10.000.000,00	44.344.595,00	362.297.271,00	84,9999987993 %	150.000.000,00	287.924.765,00	50.810.257,00	20.027.911,00	3.534.338,00	6,50 %
3	EFRR	Manje razvijene	Ukupno	970.000.000,00	171.176.480,00	11.176.480,00	160.000.000,00	1.141.176.480,00	84,9999992990 %	0,00	910.079.249,00	160.602.229,00	59.920.751,00	10.574.251,00	6,18 %
4	EFRR	Manje razvijene	Ukupno	531.810.805,00	93.848.976,00	93.848.976,00	0,00	625.659.781,00	84,9999985855 %	20.000.000,00	498.361.406,00	87.946.140,00	33.449.399,00	5.902.836,00	6,29 %
5	EFR	Manje	Ukupno	245.39	43.305	43.305.2	0,00	288.701.	84,9999	10.000.0	229.131.	40.434.9	16.264.5	2.870.	6,63 %

	R	razvijene		6.147,00	.205,00	05,00		352,00	992380%	00,00	628,00	96,00	19,00	209,00	
6	EFRR	Manje razvijene	Ukupno	338.020.392,00	59.650.660,00	59.650.660,00	0,00	397.671.052,00	84,9999954468%	40.000.000,00	316.198.418,00	55.799.723,00	21.821.974,00	3.850.937,00	6,46 %
6	KF		Ukupno	1.649.340.216,00	291.060.050,00	291.060.050,00	0,00	1.940.400.266,00	84,9999994795%		1.550.379.803,00	273.596.447,00	98.960.413,00	17.463.603,00	6,00 %
7	EFRR	Manje razvijene	Ukupno	400.000.000,00	70.588.240,00	70.588.240,00	0,00	470.588.240,00	84,9999991500%	50.000.000,00	374.359.249,00	66.063.401,00	25.640.751,00	4.524.839,00	6,41 %
7	KF		Ukupno	910.205.755,00	160.624.552,00	160.624.552,00	0,00	1.070.830.307,00	84,9999994444%		855.593.410,00	150.987.079,00	54.612.345,00	9.637.473,00	6,00 %
8	EFRR	Manje razvijene	Ukupno	356.500.000,00	62.911.768,00	62.911.768,00	0,00	419.411.768,00	84,9999993324%	10.000.000,00	333.569.249,00	58.865.165,00	22.930.751,00	4.046.603,00	6,43 %
9	EFRR	Manje razvijene	Ukupno	270.914.791,00	47.808,498,00	47.808,498,00	0,00	318.723.289,00	84,9999985411%	10.000.000,00	253.119.153,00	44.668.091,00	17.795.638,00	3.140.407,00	6,57 %
10	EFRR	Manje razvijene	Ukupno	236.112.612,00	41.666.936,00	41.666.936,00	0,00	277.779.548,00	84,9999986320%	0,00	236.112.612,00	41.666.936,00			
Ukupno	EFRR	Manje razvijene		4.321.499.588,00	762.617.633,00	458.273.038,00	304.344.595,00	5.084.117.221,00	84,9999990195%		4.062.209.613,00	716.860.575,00	259.289.975,00	45.757.058,00	6,00 %
Ukupno	KF			2.559.545.971,00	451.684.602,00	451.684.602,00	0,00	3.011.230.573,00	84,9999994670%		2.405.973.213,00	424.583.526,00	153.572.758,00	27.101.076,00	6,00 %
Sveukupno				6.881.045.559,00	1.214.302.235,00	909.957.640,00	304.344.595,00	8.095.347.794,00	84,9999991860%		6.468.182.826,00	1.141.444.101,00	412.862.733,00	72.858.134,00	

(1) Ispunjava se samo kad su prioritetne osi izražene u ukupnom trošku.
(2) Ovu je stopu moguće zaokružiti na najbliži cijeli broj u tablici. Točna stopa korištena za refundiranje plaćanja izražena je u omjeru (f).

Tablica 18c: Prikaz financijskog plana po prioritetnoj osi, fondu, kategoriji regije i tematskom cilju

Prioritetna os	Fond	Kategorija regije	Tematski cilj	Potpora Unije	Državni udio	Ukupno financiranje
1	EFRR	Manje razvijene	Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija	664.792.165,00	117.316.275,00	782,108,440.00
2	EFRR	Manje razvijene	Poboljšanje pristupa informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji te njezina uporaba i kakvoća	307,952,676.00	54.344.595,00	362.297.271,00
3	EFRR	Manje razvijene	Jačanje konkurentnosti malih i srednjih poduzeća, poljoprivrednog sektora (za EPFRR) i sektora za ribarstvo i akvakulturu (za EFPR)	970.000.000,00	171.176.480,00	1.141.176.480,00
4	EFRR	Manje razvijene	Podrška prelasku na ekonomiju s niskom razinom emisije ugljika u svim sektorima	531.810.805,00	93.848.976,00	625.659.781,00
5	EFRR	Manje razvijene	Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, sprečavanje rizika i upravljanje njime	245.396.147,00	43.305.205,00	288.701.352,00
6	EFRR	Manje razvijene	Zaštita okoliša i promidžba održive uporabe resursa	338.020.392,00	59.650.660,00	397.671.052,00
6	KF		Zaštita okoliša i promidžba održive uporabe resursa	1.649.340.216,00	291.060.050,00	1.940.400.266,00
7	EFRR	Manje razvijene	Promicanje održivog prometa i otklanjanje prometnih zastoja u infrastrukturama glavnih mreža	400.000.000,00	70.588.240,00	470.588.240,00
7	KF		Promicanje održivog prometa i otklanjanje prometnih zastoja u infrastrukturama glavnih mreža	910.205.755,00	160.624.552,00	1.070.830.307,00
8	EFRR	Manje razvijene	Promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svih oblika diskriminacije	356.500.000,00	62.911.768,00	419.411.768,00

9	EFRR	Manje razvijene	Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje	270,914,791.00	47.808.498,00	318.723.289,00
Ukupno				6.644.932.947,00	1.172.635.299,00	7.817.568.246,00

Tablica 19: Indikativni iznos potpore koji će se koristiti za ciljeve povezane s klimatskim promjenama

Prioritetna os	indikativni iznos potpore koji će se koristiti za ciljeve klimatskih promjena (u eurima)	Udio ukupne alokacije operativnom programu (%)
1	45.000.000,00	0,65 %
3	31.200.000,00	0,45 %
4	519.810.805,00	7,55 %
5	227.396.147,00	3,30 %
6	74.000.000,00	1,08 %
7	333.082.302,00	4,84 %
Ukupno	1.230.489.254,00	17,88 %

4. INTEGRIRANI PRISTUP TERITORIJALNOM RAZVOJU

Opis integriranog pristupa teritorijalnom razvoju uzima u obzir sadržaj i ciljeve operativnog programa u pogledu Partnerskog sporazuma i pokazuje kako operativni program pridonosi postizanju ciljeva operativnog programa i očekivanih rezultata.

Operativni program konkurentnost i kohezija (OPKK) smatra se najvažnijim programom koji će omogućiti postizanje ciljeva vezanih za integrirani teritorijalni razvoj kroz ESI fondove, kako je definirano u Partnerskom sporazumu, a koji se odnose na ***poticanje uravnoteženijeg teritorijalnog razvoja*** i ***upotrebu komparativnih prednosti različitih teritorija.***

Kako bi se poticao uravnoteženiji teritorijalni razvoj, kao prvi cilj, na cijelom području RH provodit će se horizontalni pristup. Za aktivnosti koje se provode na područjima s posebnim razvojnim potrebama kao što su potpomognuta područja (za koja je u skladu s indeksom razvijenosti utvrđeno da su slabije razvijena) i/ili otoci i/ili druga zemljopisna područja određena kao nacionalni ili regionalni prioriteti tijekom provedbe OPKK-a (npr. za specifična područja sa znatnim demografskim problemima, ali za koja nije utvrđeno da su slabije razvijena u skladu s indeksom razvijenosti), primijenit će se sustav prednosti kojim će se dopridonijeti jednakim mogućnostima razvoja. Sustav prednosti podrazumijeva osiguravanje dodatne potpore provođenjem horizontalnih mjera u okviru različitih prioritetnih osi kako je opisano u odjeljku u nastavku teksta, kao što su: ciljani pozivi za projekte ili financijske alokacije, dodatni „bodovi" i/ili moduliranje financijske potpore za vrijeme odabira i provedbe projekata.

Gore izdvojena područja zaostaju u razvoju u jednom ili više sljedećih sektora – stvaranje radnih mjesta i osnivanje novih poduzeća (TC 3), razvoj komunalne infrastrukture (TC 6), povezanost u pogledu IT-a i prijevoza (TC 2 i 7) i infrastruktura povezana sa socijalnim i obrazovnim uslugama (TC 9 i 10) te je potrebno osigurati odgovarajuće prednosti barem za navedene sektore. Stoga će horizontalni pristup biti izrazito važan za postizanje specifičnih ciljeva OPKK-a postavljenih na razini prethodno spomenutih sektora/TC-eva. Kako bi se utvrdili razvojni potencijali određenih područja i definirali ciljevi i mjere za ulaganja iz ESI fondova, uključujući OPKK, važnu će ulogu imati teritorijalne strategije (npr. Strategija regionalnoga razvoja RH, županijske razvojne strategije, strategije za održivi urbani razvoj). Na taj će način usklađenost EU, nacionalnih i drugih fondova doprinijeti integriranim teritorijalnim ciljevima postavljenima na razini svakog pojedinog strateškog dokumenta.

Kako bi se postigao drugi cilj za integrirani teritorijalni razvoj povezan s upotrebom komparativnih prednosti različitih teritorija, koristit će se dodatni pristup: teritorijalna koncentracija fondova. Područja koji će se podupirati u okviru ovog pristupa uključuju: (i) urbana područja gdje će se primjenjivati ITU mehanizam (poglavlje 4.2.), (ii) ugrožena područja najviše pogođena siromaštvom (poglavlje 5.) i (iii) otoci (poglavlje 6.). Na primjer, u urbanim područjima gdje će se primjenjivati ITU mehanizam, u okviru strategija za održivi urbani razvoj definirat će se komplementarne aktivnosti koje će se financirati iz ESF-a, EFRR-a i Kohezijskog fonda. Aktivnosti koje će predložiti tijela urbanog područja bit će usmjerene na ostvarenje potpunog razvojnog potencijala određenog grada (npr. u razvoju poslovanja), uštedu energije (npr. prijevoz, kulturna dobra, javni sustavi grijanja i brownfield područja) i na rješavanje izazova povezanih s koncentracijom stanovništva (npr. nezaposlenost mladih i usluge u zajednici). Strategije će također obuhvatiti i aktivnosti izvan opsega ITU-a kako bi se osigurala integracija svih aktivnosti koje se financiraju u urbanim područjima iz EU-a, nacionalnih i lokalnih (privatnih ili javnih) izvora. Komplementarnost i sinergija predloženih intervencija u okviru strategije za održivi urbani razvoj bit će jedan od kriterija za odabir gradova za provedbu ITU mehanizma.

4.1 Lokalni razvoj koji vodi zajednica (gdje je primjenjivo)

Pristup upotrebi instrumenata lokalnog razvoja koji vodi zajednica i načela za utvrđivanje područja na kojima će se oni provoditi

Potpora u okviru OPKK–a nije planirana.

4.2. Integrirane aktivnosti za održivi urbani razvoj (gdje je primjenjivo)

U skladu s člankom 96. stavkom 3. Uredbe (EU) 1303/2013 i člankom 7. Uredbe (EZ) 1301/2013, koncept održivog urbanog razvoja u Hrvatskoj provodit će se isključivo u okviru mehanizma ITU. Svaki ITU mehanizam sastojat će se od kombinacije skupa aktivnosti iz EFRR-a i KF-a iz različitih prioritetnih osi OPKK-a te također od aktivnosti koje se sufinanciraju iz ESF-a u okviru OPULJP-a.

Istraživanje o urbanom razvoju u Hrvatskoj[1] pokazuje da će integrirani pristup održivom urbanom razvoju donijeti korist svim gradovima s brojem stanovnika većim od 50 000, uključujući njihova okolna područja (u kasnijoj fazi, ovisno o dostupnosti sredstava). Međutim, u početnoj fazi (pilot-fazi), mogućnost prijave za provedbu ITU mehanizma ponudit će se samo za sedam najvećih gradskih središta s brojem stanovnika većim od 50 000 u središnjim naseljima – Zagrebu, Osijeku, Rijeci, Splitu, Zadru, Slavonskom Brodu i Puli. Korištenje ITU mehanizma ponudit će se samo navedenim najvećim gradskim središtima u skladu sa sljedećim činjenicama: povećanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva ovisi o ulaganjima u područja koja u velikoj mjeri odgovaraju područjima najvećih gradskih središta s brojem stanovnika većim od 50 000 u središnjim naseljima, najveći gradovi imaju ulogu pokretača razvoja za svoja okolna područja i imaju odgovarajuće administrativne kapacitete za provedbu projekata u okviru ITU mehanizma.

Konačna odluka o ITU-ovima koji će se provoditi u Hrvatskoj ovisit će o rezultatu natjecanja između sedam ciljanih gradskih središta. Natječajni postupak omogućit će odabir oko četiri najbolje pripremljenih tijela urbanih područja za provedbu ITU-ova , a temeljit će se na nacrtu strategije koji sadržava indikativni popis projekata i drugih načela koja su definirana u Sporazumu o partnerstvu (poglavlje 3.1.2.).

Službeni dogovori vezani za provedbu ITU-a i koordinaciju između UT-a (OPKK i OPULJP) definirat će se u pisanim sporazumima. Nakon završetka procesa odabira, u pisanim sporazumima sklopljenim između ministarstva nadležnog za ITU i oko četiri izabranih ITU gradova/tijela urbanih područja bit će detaljno opisano delegiranje funkcija koje će uključivati najmanje odabir operacija. Ministarstvo nadležno za ITU bit će odgovorno za provjeru prihvatljivosti operacija/projekata. Za odabrane ITU-ove gradovi će postati posrednička tijela s odgovornostima koje odgovaraju razini delegiranja (barem odabir projekata). Ostali specifični načini upravljanja utvrđeni su u Sporazumu o partnerstvu (poglavlje 3.1.2.).

U okviru ITU-ova provest će se integrirane aktivnosti kojima se pridonosi tematskim područjima definiranim u Sporazumu o partnerstvu[2]:

- Progresivni gradovi (EFRR, SC 3a2 i ESF, SC 10iii3, 10iv1),
- Čisti gradovi (EFRR, SC 4c3, 6c1, 6e2 i KF, SC 7ii2),
- Uključivi gradovi (ESF, SC 8ii1, 9i1, 9iv2).

Tematski djelokrug i skup aktivnosti za svaki ITU razlikovat će se ovisno o ciljevima određenim u strategijama održivog urbanog razvoja. Dodatne aktivnosti (koje nisu u djelokrugu ITU-a) također će se provesti u okviru višesektorskog partnerstva i dopunjavat će aktivnosti u okviru ITU-a kako bi se postigao puni integrirani pristup.

Kako bi se omogućila provedba ITU-a, koristit će se sredstva iz TA-a i odabrana tijela urbanih područja bit će uključena u mrežu urbanog razvoja (članak 9. Uredbe o EFRR-u).

[1] Pripremljene unutar ugovora IPA2007/HR/16IPO/001–05040, provedenog u razdoblju od rujna 2013. do srpnja 2014.
[2] U skladu s analizom razvojnih problema i mogućnosti u velikim gradskim središtima u Hrvatskoj koja je pripremljena u okviru ugovora IPA2007/HR/16IPO/001–050401 koji je proveden u razdoblju od rujna 2013. do srpnja 2014.

Tablica 20: Integrirane aktivnosti za održivi urbani razvoj – indikativni iznosi potpora iz EFRR–a i ESF–a

Fond	Potpora iz EFRR–a i ESF–a (indikativno) (u eurima)	Udio ukupne alokacije za program
Ukupno EFRR	253.351.269,00	5,86 %
Ukupno EFRR+ESF	253.351.269,00	3,68 %

4.3 Integrirana teritorijalna ulaganja (ITU) (gdje je primjenjivo)

Pristup korištenju integriranih teritorijalnih ulaganja (kako je određeno člankom 36. Uredbe (EU) br. 1303/2013)), osim u slučajevima navedenima pod 4.2, i njihova indikativna financijska alokacija iz svake prioritetne osi.

Potpora u okviru OPKK–a nije planirana.

Tablica 21: Indikativna financijska alokacija za ITU, osim one spomenute pod točkom 4.2 (ukupan iznos)

Prioritetna os	Fond	Indikativna financijska alokacija (podrška Unije) (u eurima)
Ukupno	/	/

4.4 Organiziranje interregionalnih i transnacionalnih aktivnosti unutar operativnog programa, s korisnicima smještenima u barem jednoj drugoj zemlji članici (prema potrebi)

Kako je objašnjeno u odjeljku 1., investicijski prioriteti OP–a u okviru OPKK–a mogu potencijalno doprinijeti provedbi makroregionalnih strategija. Stoga će se osigurati specifična potpora za odabrane projekte (korisnike) kako bi se razvila ili pojačala suradnja s drugim europskim partnerima i projektima u područjima suradnje EUSDR-a i EUSAIR-a. Projektima koji imaju potencijal za transnacionalne aktivnosti može se dodijeliti dodatno financiranje (ovisno o savjetovanju s NKO–om, UT–om, OzP–om i pristankom partnera projekta) kako bi se podržale aktivnosti suradnje (troškovi povezani sa sastancima/događajima, putni troškovi i troškovi smještaja).

Nadalje, projekti koji će se provoditi u okviru drugih programa ETS–a koji bi mogli uključivati hrvatskog partnera i imati učinak replikacije mogu se provesti u okviru programa OPKK–a. U tom će pogledu nacionalno tijelo nadležno za ETS (MRRFEU, URR) usko surađivati s UT–om OPKK–a kroz redovne sastanke osoblja radi koordinacije (korisnika) projekata u okviru tih programa.

4.5 Doprinos planiranih aktivnosti u okviru programa makroregionalnih strategija i strategija morskih bazena, podložno potrebama programskog područja određenog od strane zemlje članice (prema potrebi)

(U slučaju sudjelovanja države članice i regija u makroregionalnim strategijama i strategijama morskih bazena)

Republika Hrvatska sastavni je dio dviju makroregionalnih strategija: Strategije EU–a za Dunavsku regiju (EUSDR) i Strategije EU-a za Jadransko–jonsku regiju (EUSAIR). Obje su strategije usađene u sve programske dokumente.

Tijekom izrade programa, obje strategije su uzete u obzir te su pažljivo ispitani njihovi akcijski planovi, a specifični ciljevi OPKK-a izrađeni su na način da odražavaju nacionalne prioritete unutar svake strategije. Očekuje se da će se da kroz podršku projekata unutar određenih specifičnih ciljeva postići znatan doprinos provedbi makroregionalnih strategija. Trenutačno ne postoje specifični kriterij odabira predviđeni za projekte koji spadaju pod ove specifične ciljeve, ali njihovu usklađenosti i doprinos makroregionalnim strategijama u kasnijoj fazi procijenit će Nacionalni koordinacijski odbor (NKO).

NKO će biti uspostavljen za potrebe koordinacije svih dostupnih instrumenata i fondova u Republici Hrvatskoj, kao i makroregionalnih strategija, i imat će ključnu ulogu u daljnjoj provedbi EUSAIR–a i EUSDR–a . Nacionalne kontaktne točke, koordinatori, kontaktne točke i ostali relevantni institucionalni dionici obiju makroregionalnih strategija bit će članovi NKO–a.

Detaljne analize planiranih aktivnosti OPKK–a koje će doprinijeti EUSDR–u i EUSAIR–u predstavljene su u tablicama u privitku (4_5 Strategija EU–a za Jadransku i Jonsku regiju, korelacijska tablica za SFC i 4_5 Strategija EU–a za Dunavsku regiju, korelacijska tablica za SFC, priložene kao Dodaci programu).

5. SPECIFIČNE POTREBE GEOGRAFSKIH PODRUČJA KOJA SU NAJPOGOĐENIJA SIROMAŠTVOM ILI CILJANIH SKUPINA S NAJVEĆIM RIZIKOM OD DISKRIMINACIJE ILI SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI (PO POTREBI)

5.1 Geografska područja koja su najviše pogođena siromaštvom/ciljane skupine s najvećim rizikom od diskriminacije ili socijalne isključenosti

Najveća geografska koncentracija čimbenika koji utječu na udio ljudi s rizikom od siromaštva i socijalne isključenosti može se pronaći ponajviše na istoku i jugoistoku Hrvatske, duž granice sa Srbijom i Bosnom i Hercegovinom. Ta su područja bila najviše pogođena agresijom na Hrvatsku i Domovinskim ratom od 1991. do 1995. i karakterizira ih visok udio ranjivih skupina s rizikom od socijalne isključenosti. Osim njih, tu spada i nekolicina malih i srednjih ugroženih gradova (s 10,000 do 50,000 stanovnika) u pretežno ruralnim okruženjima i s većim udjelom ljudi s rizikom od siromaštva i socijalne isključenosti, koji odražava njihovu lošiju ekonomsku pozadinu i, u nekim slučajevima, gubitak zaposlenja zbog tranzicije i posljedica rata. Visoka stopa nezaposlenosti (veća od 20 %) popraćena je visokim padom broja stanovnika, lošom kvalitetom i ograničenim pristupom društvenim uslugama i osnovnoj infrastrukturi, kao i drugim izazovima razvoja. Udio ljudi s rizikom od siromaštva općenito je niži u većim urbanim aglomeracijama u Hrvatskoj, osim u nekim sub–lokalnim depriviranim četvrtima unutar tih područja.

Iako ne postoje karte siromaštva s podacima o prostornoj rasprostranjenosti siromaštva na teritoriju Hrvatske, trenutačno dostupni statistički podatci, analize regionalnog indeksa razvoja i javne baze podataka jasan su pokazatelj područja gospodarske koncentracije siromaštva i socijalne isključenosti.

Budući da će se mapiranje siromaštva razviti pod prioritetnom osi Socijalno uključivanje i zdravlje (odabrani Investicijski prioritet 9b) tijekom provođenja OPKK–a, početna podrška područjima koja su najviše pogođena siromaštvom postići će se kroz nekoliko pilot projekata. Temeljem trenutačno dostupnih podataka, pilot područja prethodno će se odabrati među malim gradovima s brojem stanovnika između 10.000 i 35.000 u ratom pogođenim područjima, prema najnižem zabilježenom indeksu višestruke deprivacije koji će se izračunati iz postojećih društveno–gospodarskih podataka o broju stanovnika i padu broja stanovnika, nezaposlenosti, stupnju obrazovanja, stupnju društvenih i zajedničkih usluga, ugroženog okoliša, s jednim gradom koji zadovoljava kriterij značajnog dijela romske manjine. Vrijednost odabranih društveno–gospodarskih pokazatelja za koje su podatci dostupni na općinskoj razini bit će izračunat za svaki grad i prikazan kao indeks višestruke deprivacije. Pilot–područja unaprijed odabranih malih gradova mogu uključivati, gdje je primjenjivo, susjedne lokalne jedinice koje imaju iste potrebe i uključene su u zajedničke projekte s unaprijed odabranim malim gradom.

Odabrani mali gradovi u pilot–područjima odgovaraju lokalnim jedinicama na razini 2 LAJ–a u skladu s Eurostat-ovim sustavom lokalnih administrativnih jedinica (LAJ–evi) koji je u skladu s NUTS–om.

Mapiranje siromaštva provest će se u skladu s klasifikacijama NUTS i LAJ. Upisivanje podataka o siromaštvu u malim područjima na zemljovide (mapiranje siromaštva) radi preciznog utvrđivanja zemljopisnih područja koja su najviše pogođena siromaštvom i propadanjem provest će se na razini regionalnih i lokalnih teritorijalnih i administrativnih jedinica koje su klasificirane kao NUTS 3 (hrvatske županije) i razina LAJ 2 (hrvatski gradovi i općine).

Na temelju rezultata mapiranja siromaštva planira se faza proširenja projekata fizičke, društvene i gospodarske regeneracije. U toj idućoj fazi proširenja programa, područja provedbe bit će određena među malim i srednjim gradovima s 10.000 do 50.000 stanovnika s najvišim rizikom od deprivacije na temelju izrađenih mapa siromaštva i indeksa višestruke deprivacije. Barem 5 novih gradova bit će odabrano za proširenje programa na temelju indeksa višestruke deprivacije i mapiranja siromaštva, a bit će podržani posebnim intervencijama regeneracije područja uz pomoć integriranog pristupa.

5.2 Strategija za rješavanje određenih potreba geografskih područja koja su najviše pogođena siromaštvom/ciljanih skupina s najvećim rizikom od diskriminacije ili socijalne isključenosti i, prema potrebi, doprinos integriranom pristupu iznesenog u Partnerskom sporazumu

Ulaganja u ugrožena područja tijekom zadnjih 20 godina ponajviše su se borila s ratnim posljedicama, pitanjima siromaštva i izazovima razvoja, i najčešće su bila reaktivna, temeljeći se na „planiranju u slučaju nužde“ radije nego na integriranom pristupu obnovi. Stoga je utjecaj investicija bio ograničen i palijativan. Negativni trendovi nisu promijenjeni – visoka stopa depopulacije i nezaposlenosti, niska stopa ulaganja i gospodarske aktivnosti, skupe javne usluge i njihova loša kvaliteta te ograničeni pristup u nekim područjima, zajedno su rezultirali visokom stopom siromaštva i socijalne isključenosti.

Novi pristup koji Hrvatska namjerava provesti bit će manje reaktivan i pridonijet će boljoj integraciji različitih elemenata (zapošljavanja, infrastrukture, okoliša, usluga i struktura socijalne podrške, kao i socijalnog uključivanja i integracije) te će rezultirati povećanjem razvojnog potencijala prepoznatih područja. Prostorni pristup integriranoj fizičkoj, socijalnoj i ekonomskoj regeneraciji 5 depriviranih pilot područja koja su najviše pogođena siromaštvom i socijalnom isključenosti ima za cilj smanjivanje socijalne nejednakosti, isključenosti i siromaštva, smanjenje demografskih gubitaka, poboljšanje infrastrukture, jačanje potencijala rasta i povećanje atraktivnosti za življenje i potencijalna ulaganja, kao i osnaživanje socijalnog uključivanja i aktivnog sudjelovanja stanovnika tih područja u gospodarski i društveni život.

Prethodno spomenuti prostorni integrirani pristup provest će se putem tri mehanizma:

- Provedba pet pilot projekata u prethodno odabranim područjima malih gradova;
- Dodatne aktivnosti na središnjoj razini: dobivanje poboljšanih podataka o malim područjima i popratno mapiranje siromaštva te uspostava odgovarajućih sustava upravljanja i kontrole, što će zajedno stvoriti korpus znanja o održivom modelu regeneracije; i
- Razvoj institucionalnog kapaciteta ključnih dionika i osoblja.

Početni korak bit će razvoj metodičkog pristupa integriranoj regeneraciji u pet odabranih područja kroz niz zajednički financiranih, prilagođenih i integriranih intervencija podržanih kroz ESF i EFFR. Integrirani program regeneracije provest će se kroz tri faze u sklopu trajanja programa od 7 godina.

Prva faza usredotočit će se na mapiranje siromaštva, rješavanje postojećih propusta politike u pogledu ulaganja u integriranu regeneraciju, pružanje potpore lokalnim dionicima u pripremi detaljnog plana intervencije pilot projekta u 5 pilot područja, njihov razvoj i evaluaciju, uspostavljanje sustava upravljanja i mehanizama kontrole za ulaganja u integrirane regeneracije.

S obzirom na to da će mapiranje siromaštva i skupljanje podataka potrajati, pilot područja bit će odabrana na temelju indeksa višestruke deprivacije koristeći postojeće socioekonomske podatke o stanju gradova (npr.: stopa nezaposlenosti, stopa gospodarske aktivnosti, udio stanovništva korisnika prava iz državne potpore, smanjenje broja stanovnika između dva popisa stanovništva, koeficijent starenja, gustoća naseljenosti, udio stanovništva s visokim i tercijarnim obrazovanjem, potencijal razvoja gradova na temelju prosječnih prihoda stanovništva i prosječnih prihoda lokalnog proračuna po stanovniku) i na temelju veličine i smještaja gradova vezanih uz stupanj fizičke degradacije povezane s posljedicama rata – mali gradovi s preko 10.000 do 35.000 stanovnika u ratom pogođenim područjima, kao bi se usmjerilo financiranje. Među navedenim malim gradovima za ulaganja će se unaprijed odabrati pet pilot–gradova s najnižim indeksom višestruke deprivacije, uključujući one koji zadovoljavaju kriterije značajnog udjela romske manjine.

Druga faza bit će usmjerena na primjenu pilot projekata na temelju planova intervencije. Po završetku provođenja pilot projekata ex-post evaluaciju (ocjenjivanje nakon provedbe) provest će kvalificirani neovisni vanjski stručnjaci. U tom izvješću bit će preporučen jasan put za nastavak programa odnosno njegovo proširenje. Sredstva EFRR–a stvorit će infrastrukturu u zajednici i gospodarstvu koja će se financirati u okviru specifičnog cilja 9b1 Održiva fizička, socijalna i gospodarska regeneracija pet ugroženih pilot–područja s ciljem smanjenja socijalnih nejednakosti, isključenosti i siromaštva u okviru operativnog programa za konkurentnost i koheziju. Aktivnosti EFRR–a provodit će se na integriran način s aktivnostima ESF–a kako bi se sufinanciralo pružanje društvenih, obrazovnih, gospodarskih usluga i usluga vezanih za zapošljavanje, potrebnih za učinkovito ostvarenje ciljeva planova intervencija. Aktivnosti ESF–a financirat će se u okviru specifičnog cilja Jačanje aktivne uključenosti kroz provedbu integriranih putova za regeneraciju pet ugroženih pilot–područja u okviru OP–a za učinkovite ljudske resurse. Aktivnosti EFRR–a i ESF–a posebno će se osmisliti za svako pilot–područje u skladu s njegovim

specifičnim potrebama tijekom pripreme plana intervencije za svaki od pet pilot–projekata. Integriranje aktivnosti provest će se s pomoću planova intervencije za svaki od pet pilot–projekata. Indikativan popis aktivnosti koje se mogu podržati u okviru planova intervencije EFRR–a 9b i komplementarnog ESF 9i nalazi se u odjeljku 2. OP–a Konkurentnost i kohezija (popis aktivnosti nije konačan).

Treća faza temelji se na ishodu prethodnih faza, posebno na ex-post evaluaciji i dostupnim sredstvima, a usmjerena je na proširenje programa na druga područja u riziku od siromaštva u Hrvatskoj. Mali i srednji gradovi predviđeni za proširenje programa bit će određeni na temelju mapa siromaštva i indeksa višestruke ugroženosti. Faza proširenja programa uključuje pripremu planova intervencije u skladu s preporukama evaluacije za njihovo pripremu i provođenje. Ovisno o dostupnosti sredstava, stvarno provođenje novih planova intervencije može se izvršiti u novom programskom razdoblju. Provest će se potrebne promjene središnjeg i lokalnog sustava upravljanja i kontrole, kao i promjene vezano za povećanu kvalitetu podataka i nalaza istraživanja kako bi se podržalo planiranje.

Očekuje se da će se komplementarnom upotrebom EFRR–a i ESF–a postići dva glavna rezultata:

- izrada i testiranje novoga modela prostornog pristupa regeneraciji depriviranih zajednica rješavanjem geografski koncentriranih socioekonomskih problema i problema fizičke deprivacije, i
- Poboljšanje socioekonomskih uvjeta i uvjeta življenja u pet odabranih pilot područja za stanovnike koji žive u pilot područjima, čime će se smanjiti daljnji gubitak stanovništva. Paket intervencija rezultirat će regeneracijom degradiranih područja i pridonijet će smanjenju nejednakosti, socijalne isključenosti i siromaštva.

Detaljan opis glavnih tipova planiranih aktivnosti nalazi se u 2. odjeljku OPKK–a. Spomenuti tip aktivnosti povezanih s EFRR–om provest će se na komplementaran i integriran način s aktivnostima ESF–a, predviđenim u okviru posebnih ciljeva 9i1 Operativnog programa iz područja učinkovitih ljudskih potencijala.

Tablica 22: Aktivnosti za rješavanje posebnih potreba geografskih područja koja su najviše pogođena siromaštvom /ciljanih skupina s najvećim rizikom od diskriminacije i socijalne isključenosti

Ciljana skupina/geografsko područje	Glavne vrste planiranih aktivnosti kao dijela pristupa	Prioritetna os	Fond	Kategorija regije	Investicijski prioritet
Geografska područja koja su najviše pogođena siromaštvom (na temelju indeksa višestruke deprivacije i mapiranja siromaštva)	Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj regeneraciji pet ugroženih pilot malih gradova (područja pilot–projekata) može uključivati sljedeće vrste aktivnosti EFRR–a (popis nije konačan): - Izgradnja ili rekonstrukcija/obnova objekata u zajednici, javnih prostora, shema za poduzeća, javnih komunalnih službi, socijalne infrastrukture, socijalnog stanovanja (obnova i zamjena postojećih jedinica socijalnog stanovanja, prenamjena zgrada za stanovanje i druge namjene), objekata za potporu poslovanju; - Izravna podrška stvaranju novih poduzeća, opstanku i rastu postojećih MSP–ova i institucija poslovne podrške, posebno prilagođena za ispunjavanje potreba i potencijala u smislu gospodarskog razvoja odabranih područja, uključujući viši intenzitet podrške po projektu u kombinaciji s trenutnom tehničkom pomoći, podrškom i mentorstvom u svim stadijima razvoja poslovanja; i - Poticanje rasta usmjerenog na zapošljavanje kroz razvoj unutarnjeg potencijala kao dio teritorijalne strategije za specifična područja, uključujući razvoj specifičnih prirodnih i kulturnih resursa. Popis aktivnosti nije konačan i bit će osmišljen u skladu s potrebama svakog specifičnog pilot–područja i razrađen u planu intervencije za određeno pilot–područje. U planovima intervencije aktivnosti ESF–a bit će razrađene i integrirane s aktivnosti EFRR–a.	8 –Socijalno uključivanje i zdravlje	EFRR	Manje razvijene	9b – Pružanje podrške za fizički, ekonomski i socijalni , oporavak ugroženih područja u urbanim i ruralnim područjima

6. POSEBNE POTREBE GEOGRAFSKIH PODRUČJA POGOĐENIH ZNAČAJNIM I TRAJNIM PRIRODNIM ILI DEMOGRAFSKIM TEŠKOĆAMA

Proces depopulacije uobičajeno je obilježje Hrvatske već više od 20 godina. Većina je hrvatskog teritorija pogođena smanjenjem broja stanovnika povezanim s prirodnim padom stanovništva, visokom stopom domaće emigracije prema velikim gradovima, a odnedavno i negativnim međunarodnim migracijama. Između dvaju popisa stanovništva iz 2001. i 2011. zabilježeno je smanjenje ukupnog broja stanovnika za –3,44 %.

Više od 65 % površine Hrvatske pogođeno je depopulacijom većom od prethodno spomenutog prosjeka (također 35 % teritorija s gubitkom većim od 10 %). Drugi je problem gustoća naseljenosti – na 43 % teritorija živi manje od 25 stanovnika po km2. Demografski hendikepi zastupljeniji su u određenim geografskim područjima kao što su granična područja, brdsko–planinska područja i otoci, od kojih su zadnja dva područja s prirodnim hendikepima. Nadalje, demografski su najugroženija ona područja koja su i dalje suočena s gubitcima povezanima s ratom, kao posljedica agresije na Hrvatsku i Domovinskog rata (od 1991. do 1995.). Ratom pogođena područja još su na 60 % predratnog stanovništva s gustoćom naseljenosti nižom od 25 stanovnika po km2 i trendom daljnje depopulacije (28 % hrvatskog teritorija s 9 % populacije). Ova su područja iznimno pogođena siromaštvom i socijalnom isključenošću. Nadalje, opća depopulacijska područja u Hrvatskoj jesu 718 otoka (1.246 s obalnim grebenima), od kojih je samo 48 naseljenih s ukupno 132,000 stalnih stanovnika. Osim fizičke odvojenosti, što je očiti izvor problema za otočane, sezonski priljev stanovnika (veliki broj turista tijekom ljetne sezone) stvara dodatne prepreke uslugama koje bi trebale omogućiti normalne uvjete života. Negativni trendovi na ovim područjima mogu se obrnuti samo kroz integrirani skup aktivnosti koje su predviđene u okviru prioritetne osi OPKK–a.

U okviru SC–a 9b1 Održiva fizička, socijalna i gospodarska regeneracija pet depriviranih pilot–područja s ciljem smanjenja socijalnih nejednakosti, isključenosti i siromaštva, intervencije u pogledu fizičke, socijalne i gospodarske regeneracije ugroženih područja usmjerene su na pet pilot malih gradova u područjima pogođenima ratom na koje su utjecali siromaštvo i socijalna isključenost te veliki demografski gubitci. Između popisa stanovništva iz predratne 1991. i poslijeratne 2011., smanjenje broja stanovnika doseglo je stopu od više od 20 % u svakoj od njih. Do neke je mjere trend smanjen između popisa stanovništva 2001. i 2011. zbog intenzivnog povratka izbjeglica, ali nedavno je ponovo počeo rasti zbog nastavka emigracije i negativne stope prirodnog priraštaja. Intervencije koje financira EFRR u okviru SC–a 9b1 dopunjuju se intervencijama ESF–a u okviru SC–a 9i2 Jačanje aktivne uključenosti kroz provedbu integriranih putova za regeneraciju pet ugroženih pilot–područja, čime se stvara integrirani pristup za rješavanje pitanja siromaštva u tim pilot–područjima, kao i demografskih nedostataka (gubitak stanovništva).

OPKK također prepoznaje posebne potrebe otoka i pruža aktivnosti kroz sljedeće specifične ciljeve:

SC 2a1: Otocima će se omogućiti moderna internetska povezanost kroz intervencije predviđene provođenjem specifičnog cilja. Informacijsko–telekomunikacijska tehnologija pruža prilike za boljom integracijom otoka u ostatak društva i također smanjuje potrebu za stalnom fizičkom prisutnošću nekih usluga na otocima (kao što su neke zdravstvene i obrazovne usluge) i čini ih poslovno konkurentnijima.

SC 6ii1: Cilj je omogućavanje pitke vode visoke kvalitete i povećanje stope povezanosti. Fokus je intervencije na izgradnji/ponovnoj izgradnji/poboljšanju opskrbnih mreža kao i na pogonima za obradu vode za osiguranje pitke vode za udaljene otoke i ostala udaljena naselja u unutrašnjosti kao mogućnost ako druge mjere nisu logički opravdane i primijenjene.

SC 7ii1: Cilj je postupno osigurati pouzdan prijevoz visoke razine bez obzira na sezonu, kroz ulaganja u luke, brodove i općenito poboljšanje službe javnog prijevoza. Namjera je također bolje integrirati ovu vrstu prijevoza s drugim vrstama i uslugama javnog prijevoza na obali.

SC 9a1: ESIF će se koristiti radi poboljšanja prijevoza i njege u hitnim medicinskim slučajevima s hrvatskih otoka uspostavom hitne pomorske medicinske službe. Kao rezultat investicija, novi združeni odjeli hitne medicine omogućit će djelotvornije i učinkovitije hitne medicinske usluge, posebno stanovništvu ugroženih i izoliranih područja i otoka.

7. UPRAVE I TIJELA ODGOVORNA ZA UPRAVLJANJE, KONTROLU I REVIZIJU I ULOGA MJERODAVNIH PARTNERA

7.1 Relevantna nadležna tijela

Tablica 23: Relevantna nadležna tijela

Nadležno tijelo	Naziv uprave/ tijela i odjela ili jedinice	Ravnatelj nadležne uprave/ tijela (pozicija ili radno mjesto)
Upravljačko tijelo	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske Unije (vidi Prilog odjeljku 7. za više informacija o provedbenim aranžmanima)	Ministar regionalnoga razvoja i fondova Europske Unije
Tijelo za ovjeravanje	Ministarstvo financija	Pomoćnik ministra financija
Revizorsko tijelo	Agencija za reviziju sustava programa Europske Unije	Direktor agencije
Tijelo kojem Komisija vrši uplate	Ministarstvo financija	Pomoćnik ministra financija

7.2 Uključenost relevantnih partnera

7.2.1 Aktivnosti provedene kako bi se uključili nadležni partneri u pripremu operativnih programa, i uloga tih partnera u provođenju, praćenju i ocjenjivanju programa

Partnerski okvir u Hrvatskoj u pogledu ESI fondova razvijen je u skladu s višerazinskim načelom upravljanja objašnjenim u članku 5. CPR–a i delegiranim aktom o Europskom kodeksu ponašanja u partnerstvu, za pet kategorija partnera: organizacije civilnog društva, socijalne partnere, gospodarske partnere i privatni sektor, nadležna tijela lokalne i regionalne uprave, uključujući gradska nadležna tijela, i akademsku zajednicu

Njihova uključenost u pripremu OPKK–a i planovi za njihovo uključivanje u provedbu OPKK–a opisani su u nastavku.

Partnerstvo u izradi programa ESIF–a za razdoblje 2014. – 2020.

Postupak izrade programa za razdoblje 2014. – 2020. počeo je u proljeće 2012. Resorna ministarstva, pod koordinacijom MRRFEU–a, pripremila su analizu socioekonomskog stanja te SWOT tablice s potrebama i mogućnostima za budući razvoj, uzimajući u obzir hrvatske zakonodavne i strateške dokumente, iskustvo iz izrade programa IPA–a te kasnije Ekonomski program Republike Hrvatske za 2013., povezane zaključke Vijeća i Prijedlog Komisije za pripremu i prioritete programskih dokumenata (CPP). Vlada Republike Hrvatske u rujnu 2012. donijela je Odluku o uspostavi **Koordinacijskog povjerenstva za pripremu programskih dokumenata za financijsko razdoblje Europske unije 2014.-2020.** u kojoj su utvrđene odgovornosti i zadaće tijela uključenih u rad Koordinacijskog odbora te je imenovan MRRFEU kao tijelo odgovorno za općenitu koordinaciju u pripremi strateških dokumenata i operativnih programa za korištenje ESI fondova u razdoblju od

2014. do 2020. Sva ministarstva i predstavnik ureda predsjednika Vlade uključeni su u rad Odbora koji je odgovoran za usmjeravanje procesa pripreme programskih dokumenata za razdoblje od 2014. do 2020. Odbor je uspostavio i tematske radne skupine (TRS–ovi) i dodijelio zadatke u pripremi programa.

Glavna zadaća TRS–ova bila je priprema nacrta programskih dokumenata. Sastavljanje TRS–a načinjeno je u skladu s 11 TC–a koje je predložila EK u nacrtima uredbi koje se odnose na kohezijsku politiku za 2014. –2020. Pri sastavljanju TRS–ova poštovano je načelo partnerstva, tj. predstavnici organizacija civilnog društva (OCD) i drugih nevladinih organizacija (NVO–i) uključeni su u TRS–ove i aktivno su sudjelovali u njihovu radu kao i predstavnici regija, tijela odgovornih za promicanje socijalne uključenosti, rodne ravnopravnosti i nediskriminacije, sindikata, udruga poslodavaca, bankarskih udruženja, gospodarske komore, obrtničke komore, gradskih udruženja, dionici ruralnog razvoja, partneri iz područja zaštite okoliša i ostale relevantne partnerske institucije. Predstavnici organizacija civilnog društva (OCD–ova) i drugih nevladinih organizacija (NVO–a) koji su sudjelovali u radu odabrani su putem otvorenog poziva za imenovanje, pri čemu su članovi Vijeća za razvoj civilnog društva odlučili o predstavnicima metodom najvećeg broja glasova. Predstavnici socijalnih partnera bili su uključeni u rad TRS–ova u pogledu zaštite okoliša, prijevoza, zapošljavanja, socijalne politike, obrazovanja i javne uprave te su aktivno sudjelovali u tom radu. Planira se nastaviti suradnju s relevantnim institucijama i NVO–ima koji su već bili uključeni u postupak izrade programa. Na taj će se način osigurati kontinuitet i vlasništvo u izradi i provedbi programa, kako je propisano u delegiranom aktu o Europskom kodeksu ponašanja u partnerstvu.

Raspodjela TRS–a vezano uz tematske ciljeve (TC) je kako slijedi:: TRS–om 1 za TC–ove 1 i 2 upravlja Ministarstvo gospodarstva, TRS–om za TC 3 upravlja Ministarstvo poduzetništva i obrta, TRS–om 3 za TC–ove 4, 5 i 6 upravlja Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, TRS–om 4 za TC 7 upravlja Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, TRS–om 5 za TC–ove 8, 9 i 10 upravlja Ministarstvo rada i mirovinskog sustava i TRS–om 6 za TC 11 upravlja Ministarstvo uprave.

Popisi institucija i članova Koordinacijskog odbora i TRS–ova priloženi su ovom dokumentu. Svako nadležno ministarstvo imenovalo je članove u skladu s opsegom TC–ova te ovisno o interesu koji su izrazile različite partnerske institucije. Nadležna ministarstva koordinirala su podatke članova TRS–ova i osigurala tekstove programa te prijedloge projekata za bazu projekta. Predstavljeni su materijali koje su pripremili TRS–ovi te se o njima raspravljalo na Koordinacijskom odboru koji je odobrio konačne nacrte Sporazuma o partnerstvu i programa.

Niz javnih konzultacija i online rasprava organiziran je 2013. i 2014.:

- Konferencija za savjetovanje s javnošću održana 6. i 7. lipnja 2013. u Zagrebu. Partnerima su predstavljena utvrđena područja intervencija te im je pružena prilika da izraze svoje mišljenje o važnosti odabranih prioriteta. Na događaju je sudjelovalo ukupno više od 400 sudionika iz cijele Hrvatske.
- Jednaka mogućnost ulaganja primjedbi na utvrđena područja intervencija omogućena je putem web–stranice MRRFEU–a (http://www.mrrfeu.hr/default.aspx?id=1885), što je rezultiralo golemom uključenosti javnosti: MRRFEU je primio ukupno 3 564 odgovora javnosti. Najveće zanimanje iskazano je za pitanja obrazovanja. Sažetak rezultata ankete dostupan je na http://www.mrrfeu.hr/default.aspx?id=1592;
- Dvodnevna radionica sa stručnim skupinama održana u rujnu 2013. uz sudjelovanje više od 40 istaknutih hrvatskih stručnjaka za devet različitih područja povezanih s izradom programa i predstavnika TRS–ova. Ishodi radionice uključivali su usavršen logički okvir i popis mogućih prioritetnih aktivnosti za ESIF–ove. Druga i sljedeće inačice Sporazuma o partnerstvu poboljšane su zahvaljujući tom doprinosu;
- Savjetovanja s Hrvatskim saborom održana su 25. ožujka i 15. listopada 2014.
- Trodnevne partnerske konzultacije održane u prosincu 2013. uz sudjelovanje svih TRS–ova uključujući Ministarstvo poljoprivrede, na kojem su relevantni partneri pozitivno prihvatili investicijsku strategiju utvrđenu u Sporazumu o partnerstvu. Na tom je događaju sudjelovalo 845 sudionika. Za taj je događaj pripremljen dokument o savjetovanju u kojem je opisana strategija za ulaganja ESI fondova u razdoblju od 2014. do 2020. te je dokument objavljen na web–stranici MRRFEU–a; i
- Na regionalnoj razini 2013. i 2014. organiziran je niz informativnih događaja pod nazivom „Regionalni dani EU fondova" na kojem su sudjelovale jedinice lokalne i regionalne samouprave, regionalne razvojne agencije, organizacije civilnog društva, sveučilišta i obrazovne ustanove, socijalni partneri, neprofitne organizacije i institucije, institucije i organizacije u području obrazovanja i zapošljavanja, gospodarske komore, MSP–ovi, industrija, društva javnog i privatnog sektora, poduzeća, dionici ruralnog razvoja i svi ostali zainteresirani za ESI fondove.

U obavljanju koordinacijske uloge u procesu izrade programa, MRRFEU je osigurao da relevantni konzultacijski dokumenti budu javno dostupni i da rokovi za savjetovanje budu jasni. Objašnjenje procesa izrade

programa i savjetovanja nalazi se na web–stranici MRRFEU–a (http://www.mrrfeu.hr/default.aspx?id=1528 gdje je moguće pronaći jasno objašnjenje svake fraze procesa te odgovore i rezultate anketa

Za potrebe usmjeravanja odgovora javnosti stvorene su posebne adrese elektroničke pošte. MRRFEU je koordinirao informacije dobivene u odgovorima javnosti, usmjeravao ih relevantnim TRS–ovima i osiguravao da se na svako pitanje odgovori u kratkom roku. Kad god je to bilo moguće, svi odgovori i razmatranja javnosti uzeti su u obzir pri revidiranju programskih dokumenata.

Izuzetno velik interes šire javnosti usmjeren na energetsko obnavljanje zgrada i kuća kako bi se smanjila potrošnja energije i poboljšala kvaliteta života odražava se u programu na taj način da se znatan dio sredstava dodjeljuje tim aktivnostima u okviru TC–a 4. Interes javnosti utvrđen je ne samo u okviru procesa izrade programa za ESI–fondove, nego i u okviru niza primjena za ta ulaganja koja su uvelike premašila dostupna sredstva za dodjelu u trenutačnim, financijski ograničenim programima financiranima iz državnog proračuna koji će se proširiti sredstvima iz EFRR–a.

Općenito, glavna zabrinutost dionika odnosila se na utjecaj ulaganja ESIF–a na razvoj hrvatskog gospodarstva i zapošljavanje. Naglasili su postojanje dubokih strukturnih problema (npr. gotovo svi odgovori privatnog sektora odnosili su se na administrativne prepreke, a u velikom broju odgovora navedena je potreba za dugoročnim nacionalnim strateškim dokumentom i nacionalnim strateškim ciljevima kojima bi se također olakšalo postavljanje prioriteta u kontekstu ESI fondova). Mnoge primjedbe odnosile su se na potrebu za ulaganjima u područjima izrazito pogođenima nezaposlenošću, siromaštvom i nedostatkom ulaganja, što se posebno rješava u okviru odabranih investicijskih prioriteta. Zanimljivo je što se čini da postoje oprečna mišljenja u pogledu potrebe da se određena ulaganja više usmjere na određene teritorije, dok neki podnositelji odgovora navode da bi horizontalni pristup bio bolji. Postavljen je i niz pitanja o diseminaciji informacija o objavama natječaja, uvjeta za financiranje projekata i prihvatljivostiprijavitelja. Budući da su glavni nacionalni razvojni ciljevi za razdoblje od 2014. do 2020. gospodarski rast, rast zaposlenosti i očuvanje nacionalnih resursa, provedba programa dovest će do odgovora na glavne zabrinutosti dionika.

Partnerstvo tijekom provedbe programa ESIF–a za razdoblje od 2014. do 2020.

Nadzorni odbor OPKK–a, koji će se uspostaviti u skladu s člankom 47. CPR–a, uključivat će predstavnike organizacija civilnog društva, socijalnih partnera, gospodarskih partnera, nadležnih tijela lokalne i regionalne samouprave, uključujući gradska nadležna tijela, predstavnike financijskih institucija, akademske zajednice i tijela koja promiču nediskriminaciju i rodnu ravnopravnost.

Nacionalni koordinacijski odbor (NKO) uspostavljen je u skladu s člankom 6. Zakona o uspostavi institucionalnog okvira za provedbu europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj u razdoblju 2014. – 2020. Tematski pododbori NKO–a mogu uključivati predstavnike partnera, prema potrebi u skladu s temom (npr. tematski pododbor za konkurentnost i poduzetništvo ima relevantne predstavnike (partnere) iz poslovnog/privatnog sektora). Izbjegavat će se neravnomjeran sastav odbora većinski sastavljenih od javnih službenika. Odabir partnera za tematske pododbore NKO–a provest će se transparentno i uzimajući u obzir njihovo iskustvo s prethodnim instrumentima financiranja EU–a u razdoblju 2007. – 2013. i njihovu uključenost u procesu izrade programa za razdoblje 2014. – 2020. NKO i tematski pododbori imat će savjetodavnu ulogu i izvršavati dužnosti u skladu s prethodno navedenim zakonom.

U skladu sa zahtjevom iz članka 5. CPR–a, partneri će imati važnu ulogu u pripremi, provedbi, praćenju i evaluaciji programa sudjelovanjem u odboru za praćenje OPKK–a i u godišnjim izvješćima o provedbi za svaki program. Gdje je to primjenjivo, partneri će uključivati one koji su već sudjelovali u fazi izrade programa, čime će se omogućiti kontinuitet njihova rada. Posrednička tijela bit će zadužena za uključivanje najvažnijih partnerskih organizacija u njihovim područjima poslovanja. Nadalje, novim partnerima pružit će se prilika da budu odabrani za tematske pododbore kroz transparentan selekcijski postupak.

Upravljačko tijelo za OPKK uključit će odabrane partnere u praćenje procjene uspješnosti, evaluaciju i pripremu za godišnja izvješća o provedbi OPKK–a pod nadležnosti odbora za praćenje i, gdje je primjenjivo, u okviru specifičnih radnih skupina koje je odbor za praćenje uspostavio u tu svrhu.

Upravljačko tijelo savjetuje se, gdje je to primjenjivo, s NKO–om i tematskim pododborima koji uključuju relevantne partnere kako je prethodno opisano u pripremi poziva za podnošenje prijedloga na temelju unaprijed utvrđenih procedura. Posebna će se pozornost obratiti na mogući sukob interesa.

Važan aspekt pri razmatranju partnerstva u različitim fazama pripreme i provedbe jest jačanje kapaciteta partnera. Upotrijebit će se ESI fondovi namijenjeni tehničkoj pomoći, među ostalim, kako bi se osiguralo da se partnerima pruži potrebno osposobljavanje za sudjelovanje u pripremi, provedbi, praćenju i evaluaciji OPKK–a.

Potpora može biti u obliku namjenskih radionica, osposobljavanja, pripreme platformi za umrežavanje i potpore tim platformama itd.

8. KOORDINACIJA FONDOVA, EPFRR–a, EFPR–a i DRUGIH NACIONALNIH INSTRUMENATA FINANCIRANJA I EUROPSKE UNIJE I S EIB–OM

Mehanizmi osiguranja koordinacije fondova, Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR), Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) i drugih nacionalnih instrumenata financiranja i instrumenata financiranja Europske Unije, i Europske investicijske banke (EIB–a), uzimajući u obzir relevantne odredbe propisane u Zajedničkom strateškom okviru (ZSO).

Koordinacija različitih instrumenata financiranja će se osigurati na najvišoj razini i njome će upravljati Koordinacijsko tijelo i Nacionalni koordinacijski odbor (NKO). Glavni odbor uključen u upravljanje pojedinim programima i praćenje tih programa jest Odbor za praćenje (OP) svakog programa. Zajednički forum za pokretanje bitnih rasprava i razmjenu u pogledu praktičnih pitanja povezanih s provedbom može se uspostaviti u okviru tematskih jedinica na razini ispod OP–ova, ali izbjegavat će se suvišna fragmentacija.

1. Razgraničenje, komplementarnost i sinergije s ostalim ESI fondovima

Poduzetništvo: EFRR će pružiti pomoć novim i već uspostavljenim MSP–ovima kako bi povećao njihovu konkurentnost, proširenje i inovativnost, dok će ESF podupirati samozapošljavanje olakšavanjem pristupa poduzetništvu osjetljivoj skupini nezaposlenih. EPFRR će podupirati novoosnovana poduzeća u aktivnostima koje se ne odnose na poljoprivredu za mikro i mala poduzeća u ruralnim područjima. EFPR će podupirati proizvodnju u sektorima akvakulture i ribarstva radi diversifikacije gospodarskih aktivnosti.

Sektor prometa: Zbog svoje usredotočenosti na Transeuropsku prometnu mrežu (TEN–T), PO 7 je komplementarna prometnim aktivnostima Instrumenta za povezivanje Europe (CEF). CEF je usredotočen na pružanje potpore projektima na osnovnoj mreži koridora, uglavnom željezničkim. KF/EFRR unutar OPKK–a bavit će se ostatkom mrežnih koridora i podržati prioritetne projekte središnje mreže koji više nisu u djelokrugu CEF–a zbog vremenskih i financijskih ograničenja.

Sektor energetike: EPFRR će se usredotočiti na mjere energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije za poljoprivredne proizvođače i prehrambenu industriju uz stvaranje biomase iz šumarstva. Komplementarnost će se postići upotrebom, gdje je primjenjivo i izvedivo, biomase proizvedene iz šumarstva za proizvodnju obnovljivih izvora energije u industrijskoj proizvodnji, privatnom uslužnom sektoru, zgradama i sustavu toplinarstva u okviru EFRR–a. EFPR će podržati aktivnosti energetske učinkovitosti u ribarstvu i akvakulturi.

Okoliš: Kohezijski fond financirat će integrirane operacije gospodarenja otpadom, usmjerene na cijeli životni ciklus otpada (od stvaranja do konačnog zbrinjavanja). Čišćenje zagađenja mora (sakupljanje otpada i ostataka) financirat će EFPR.

U pogledu upravljanja vodama (vodoopskrba, odvodnja i pročišćavanje) operacije će u naseljima s više od 2 000 stanovnika financirati Kohezijski fond, a u naseljima s manje od 2 000 stanovnika EPFRR.

U pogledu očuvanja bioraznolikosti, EPFRR će podržati mjere za poljoprivredna zemljišta povezane sa zaštitom prirode uključujući poticaje za poljoprivrednike (poljoprivredno–okolišno–klimatske mjere), dok će se EFRR usmjeriti na uspostavu i provedbu okvira za upravljanje Natura 2000 i mjere koje se odnose na bioraznolikost na nepoljoprivrednoj zemlji.

Što se tiče turističke infrastrukture u zaštićenim područjima, EFRR će se fokusirati na projekte na zaštićenim područjima kojima upravljaju državne/regionalne (županijske) vlasti, dok će se EPFRR baviti područjima kojima upravljaju lokalne (gradske/općinske) vlasti.

Prilagodba na klimatske promjene i upravljanje rizicima: EPFRR će podržati mjere navodnjavanja, a specifični rizici povezani s upravljanjem zaštitom od poplava rješavat će se u okviru EFRR–a. EFRR će financirati i mjere u pogledu drugih specifičnih rizika, utvrđenih u procjeni rizika (koju je potrebno provesti do kraja 2015.).

U pogledu razvoja teritorija, EPFRR će podržati malu infrastrukturu javnih usluga u ruralnim područjima (obnovu i očuvanje postojeće kulturne baštine i drugih objekata, prilagodbu potrebama zajednice).

Potpora za razminiranje: EFRR/KF će podržati troškove razminiranja u odabranim razvojnim projektima te u operacijama usmjerenima na raščišćavanje i obnovu šuma i šumskog zemljišta na zaštićenim područjima i područjima mreže Natura 2000. EPFRR će intervenirati kako bi se povećao broj obradivih poljoprivrednih zemljišta i povećao poljoprivredni potencijal. Među pozitivnim učincima za poljoprivrednike bit će stvaranje preduvjeta za dodjeljivanje prava na plaćanje koje će dobivati iz „pričuve za razminiranje" u okviru prvog stupa ZPP–a. Nadalje, posebne aktivnosti razminiranja bit će uključene u programe prekogranične suradnje.

Komplementarni i integrirani projekti u okviru tematskih ciljeva 9 i 10

Predviđene su sinergije između EFRR–a i ESF–a u okviru OPKK–a i OPULJP–a u pogledu ulaganja u socijalnu skrb, zdravstvenu skrb i obrazovanje planiranih u okviru TC–ova 9 i 10 u zajedničkom naporu za postizanje: isplativosti zdravstvene skrbi, prelaska s institucionalne skrbi na skrb u zajednici, poboljšanja vještina za zapošljivost, poboljšanja pristupa visokom obrazovanju i povećanje broja studenata u nepovoljnom položaju koji završe upisani fakultet te informatički pismenih škola. Predviđene su integrirane operacije u okviru IP 9.2 (EFRR) i 9i (ESF) u pogledu provedbe pilot projekata za obnovu i revitalizaciju (Integrirani program obnove) u pet ugroženih malih gradova. Sinergije se osiguravaju koordiniranim planiranjem na strateškim i programskim razinama te zajedničkim radom na provedbi programa, točnije standardizacijom postupaka (Zajednička nacionalna pravila), na provedbi programske strategije pripremom Zajedničkih programskih dodataka (O

Zajedničkim programskim dodacima raspravljat će i revidirati NKO i njegovi tematski pododbori, djelujući u savjetodavnom svojstvu, kako bi se osigurale sinergije i integracija), usklađivanjem rokova za pozive za podnošenje prijedloga, odlukama o odabiru i financiranju i svakodnevnim kontaktiranjem tijela koja čine dio strukture za upravljanje i kontrolu. Integrirane operacije u okviru IP 9.2 (EFRR) i IP9i (ESF) ostvaruju korist i od integriranog planiranja na razini projekta (npr. od svakog od odabranih pilot–područja zahtijevat će se da pripremi plan intervencije u kojem će opisati posebne potrebe ciljnog područja i koji će uključivati integriranu kombinaciju mjera kojima se pridonosi postizanju specifičnih ciljeva i pokazatelja kako je određeno u okviru OPKK–a i OPULJP–a.

2. Ostali instrumenti Unije i nacionalni instrumenti

Program za zaštitu okoliša i klimatske akcije (LIFE): Potencijal za komplementarnost i sinergiju LIFE programa i ESIF–a postoji gotovo u svim sektorima, ali posebno u TC–ima 4 i 6. Komplementarnost je moguće postići unutar Integriranih projekata, koji imaju za cilj sufinanciranje većih projekata većih teritorijalnih razmjera (na regionalni, multiregionalni, nacionalni i međusektorski način) i pokrit će ograničene prioritete dvaju LIFE potprograma. Međutim, budući da financiranje integriranih projekata treba pokrenuti strukturne fondove EU–a, i/ili druge nacionalne i privatne fondove, ESIF–i mogu omogućiti financiranje kao potreban doprinos integriranim projektima unutar LIFE–a.

Osim integriranih projekata, program LIFE može financirati druge vrste projekata kao što su tehnička pomoć u pripremi i pripremni projekti koji mogu poslužiti kao temelj provedbe takvih projekata (razvijenih pod LIFE–om) unutar programa financiranih iz ESI–ja.

EUREKA je međuvladina organizacija za tržišno industrijsko istraživanje i razvoj u kojem Hrvatska sudjeluje od 2000. godine. Projekte prepoznate i odobrene pod EUREKA–om financirat će korisnik uz javno sufinanciranje do 50 % vrijednosti investicije (u slučaju Hrvatske). Imajući na umu da EUREKA podržava aktivnosti koje su usklađene s aktivnostima predviđenima unutar TC–ova od 1 do 6, postoji mogućnost upotrebe ESIF–a za djelomično osiguranje javnog sufinanciranja projekata identificiranih unutar programa EUREKA.

Bespovratna sredstva Europskog gospodarskog prostora (EGP): Komplementarnost PO 1 bit će moguća s Programom financijskog mehanizma EGP–a 2009. – 2014. kojem je cilj jačanje gospodarske kohezije na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini investicijama u inovacije u istraživanju i poslovanju u sektorima energetike, zaštite okoliša i pomorstva.

Švicarsko–hrvatski program suradnje podržava ciljeve EU–a u pogledu unutarnje gospodarske i socijalne kohezije. Uska unutarnja koordinacija osigurat će se svakodnevnim radom jedinice nacionalne koordinacije smještene u MRRFEU–u. Program će biti usmjeren na nekoliko unaprijed utvrđenih projekata za osnovnu infrastrukturu na određenim zemljopisnim područjima s jedne strane te na ljudski i socijalni razvoj s druge.

Programi Unije 2014. – 2020.: Glavni napori u pogledu koordinacije bit će usmjereni na MRRFEU koji je odgovoran za općenitu koordinaciju fondova EU–a, npr. za osiguranje uključenosti relevantnih tijela javne uprave u aktivnosti svakog programa na kvalitetan način te za praćenje i evaluaciju sudjelovanja Hrvatske u programima.

Sinergije PO 1 i Okvirnog programa za istraživanje i inovacije (Obzor 2020.) osigurat će se zajedničkim naporima i svakodnevnim radom odgovornih nacionalnih kontakt točki (NKT) unutar Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i MRRFEU–a, kao sveobuhvatnog koordinatora EU fondova.

MRRFEU će se prema potrebi savjetovati s institucijama zaduženima za pojedine sektore, npr. s Ministarstvom pomorstva, prometa i infrastrukture u vezi s pitanjima komplementarnosti aktivnosti u području društvenog izazova „Pametni, zeleni i integrirani prijevoz“ predviđenom u okviru programa Obzor 2020. i PO 7 OPKK–a.

Kako bi se omogućile sinergije među aktivnostima predviđenima u SC–u 1.a.1 i programu Obzor 2020., predviđaju se tri scenarija:: (i) osigurati potrebnu opremu za provođenje projekata financiranih u okviru inicijativa za širenje izvrsnosti. (ii) izgraditi put do izvrsnosti u istraživanjima financiranjem projekata kojima nije dodijeljeno financiranje Europskog istraživačkog vijeća, ali su bili u užem krugu (pozitivno ocijenjeni u drugoj fazi evaluacijskog procesa) (iii) u selekcijski postupak uvesti dodatno bodovanje za projekte koji su pozitivno ocijenjeni, ali nisu dobili financiranje u okviru standardnih aktivnosti suradnje u pogledu istraživanja i razvoja za socijalne izazove. Koordiniranje aktivnosti osigurat će Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (Sektor za međunarodnu suradnju te programe i projekte EU–a) koje ima ulogu PT–a 1 za OPKK i nacionalnog koordinatora za NKT za program Obzor 2020.

Program za konkurentnost poduzeća i malih i srednjih poduzeća (COSME) i omogućavanje njegove sinergije s planiranim aktivnostima pod PO 3 OPKK–a će se smatrati zajedničkom odgovornosti MRRFEU–a i Ministarstva poduzetništva i obrta koji ima zadaća osigurati koordinaciju aktivnosti promidžbe kvalitete i aktivnosti vidljivosti, kao i glatku provedbu programa COSME u Hrvatskoj.

3. Koordinacija ETC–a s glavnim OP–om kao i makroregionalnim strategijama (MRS)

Koordinacija OPKK–a i svih 13 teritorijalnih programa suradnje bit će ostvarena redovnim sastancima osoblja svih programa, dok će se koordinacija s MRS–om postići na višem stupnju pomoću NKO–a.

Očekuje se koordinacija u pogledu objave natječaja, usklađivanja primjenjivih pravila kvalificiranosti za korisnike i za troškove, aktivnosti objave i vidljivosti, aktivnosti vezane uz otkrivanje, prevenciju i izvještavanje o nepravilnostima, procese žalbi i kroz odabir operacija u manjoj mjeri budući da se pravila za odabir operacija razlikuju, pa se samo prethodno ugovorene operacije mogu/trebaju uspoređivati. Ovime bi se trebala postići određena razina prevencije dvostrukog financiranja.

U pogledu makro–regionalnih strategija, koordinacija će se postići kroz NKO gdje će se koordinirati unutarnja i vanjska financijska pomoć. NKO bi trebao preuzeti članove sadašnjeg Nacionalnog vijeća uspostavljenog za međunarodne i međuregionalne programe i MRS–ove i proširiti se ostalim relevantnim članovima čineći tako izvrsnu platformu za koordinaciju i savjetovanje s većim bojem relevantnih dionika.

Usklađivanje započetih ili završenih projekata s MRS–ovima provest će se na ovoj razini redovnim izvještavanjem i sastancima NKO–a. Očekuje se da bi NKO mogao savjetovati UT–ove i NT–ove u slučaju neraspoređenih ETC programa o financiranju dodatnih aktivnosti suradnje gdje postoji mogućnost da projekti pridonose makro–regionalnim ciljevima. Napominjući ovo, NKO će primiti popis i sažetak svih financiranih projekata kako bi mogli dostaviti te prijedloge.

4. EIB i ostale međunarodne financijske institucije

Hrvatska je EIB–u podnijela zahtjev za zajmom (Zajam za strukturne programe, ZSP) kako bi olakšala provedbu ESIF–ova u razdoblju od 2014. do 2020. ZSP će se upotrijebiti za sufinanciranje projekata koji ostvaruju korist od ESIF–ova te za jačanje konkurentnosti Hrvatske i povećanje njezina kapaciteta za apsorpciju fondova EU–a. Naglasak će biti na područjima kao što su širokopojasni razvoj, energetska učinkovitost, promet, otpad, vodoopskrba i zaštita okoliša te istraživanja i razvoj, ali korist bi potencijalno mogli ostvariti i drugi sektori pokaže li se veliki potencijal za apsorpciju fondova. MRRFEU će preuzeti ulogu promotora i koordinatora, a Ministarstvo financija bit će zajmoprimac.

MRRFEU koordinira i instrument potpore JASPERS koji podupire pripremu velikih projekata u sektorima prometa, okoliša i konkurentnosti te će provoditi nezavisno ispitivanje kvalitete projekata koji prelaze prag za velike projekte. U okviru MRRFEU–a uspostavljena je zasebna jedinica za koordinaciju aktivnosti EIB–a i JASPERS–a koja služi kao glavna kontaktna točka između EIB–a i tijela odgovornih za pripremu i provedbu projekata te djeluje u suradnji s Ministarstvom financija. Ta je jedinica odgovorna i za koordinaciju s drugim

međunarodnim financijskim institucijama prema potrebi, međutim, trenutačno uz ZSP nisu predviđeni drugi novi instrumenti

9. EX–ANTE UVJETOVANOSTI

9.1 Ex–ante uvjetovanosti

Informacije o procjeni primjenjivosti i ispunjavanju ex–ante uvjetovanosti

Sljedeće tablice 24, 25 i 26 sadrže bitne sažete točke u skladu s propisanom duljinom i sadržajem, dok su detaljnije informacije sadržane u posebnom Prilogu OPKK–a: Dokumentacija o procjeni primjenjivosti i ispunjavanju ex–ante uvjetovanosti.

Tablica 24: Primjenjive ex–ante uvjetovanosti i procjena njihova ispunjavanja

Ex–ante uvjetovanost	Prioritetne osi na koje se uvjetovanost odnosi	Ex–ante uvjetovanost ispunjena (Da/Ne/Djelomično)
T.01.1 –Istraživanja i inovacije: postojanje nacionalne ili regionalne strategije pametne specijalizacije u skladu s Nacionalnim programom reformi, kako bi se prilagodili izdaci privatnih istraživanja i inovacija, što je u skladu sa značajkama dobrog nacionalnog ili regionalnog sustava istraživanja i inovacija.	1 –Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija	Ne
T.01.2 – Istraživačka i inovacijska infrastruktura. Postojanje višegodišnjeg plana za izradu proračuna i prioritizaciju ulaganja.	1 –Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija	Ne
T.02.1 – Digitalni rast: Strateški okvir za politiku digitalnog rasta za poticanje povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih privatnih i javnih usluga na temelju IKT–a te za povećanje prihvaćenosti od strane građana, uključujući ranjive skupine, poduzeća, i javne uprave, uključujući prekogranične inicijative.	2 – Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija	Ne
T.02.2– Infrastruktura za mreže sljedeće generacije (NGN); Postojanje nacionalnih ili regionalnih planova za pristup sljedeće generacije u kojima se uzimaju u obzir regionalne aktivnosti kako bi se postigli ciljevi pristupa internetu velike brzine u Europskoj	2 – Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija	Djelomično

uniji s naglaskom na područja na kojima tržište ne uspijeva pružiti otvorenu infrastrukturu pristupačne cijene i kakvoće u skladu s pravilima EU–a o konkurentnosti i državnim potporama i kako bi se pružile dostupne usluge osjetljivim skupinama.		
T.03.1 – Provedene su specifične aktivnosti radi podupiranja promocije poduzetništva, uzimajući u obzir Zakon o malim poduzećima (ZMP).	3 – Poslovna konkurentnost	Djelomično
T.04.1 – Provedene su aktivnosti za promicanje učinkovite potrošnje energije te učinkovitih ulaganja u energetsku učinkovitost kod izgradnje ili obnove zgrada	4 – Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	Da
T.04.2 – Provedene su aktivnosti za promociju visokoučinkovite kogeneracije toplinske i električne energije.	4 – Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	Ne
T.04.3 – Provedene su aktivnosti za promicanje proizvodnje i distribucije obnovljivih izvora energije.	4 – Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	Da
T.05.1 – Sprječavanje rizika i upravljanje rizicima: postojanje nacionalnih ili regionalnih procjena rizika za upravljanje katastrofama pri čemu se vodi računa o prilagodbi na klimatske promjene.	5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima	Djelomično
T.06.1. – Vodni sektor: Postojanje a) politike određivanja cijene vode koja predstavlja odgovarajući poticaje korisnicima da učinkovito koriste vodne resurse i b) odgovarajućeg doprinosa različitih korisnika povratu troškova vodnih usluga po stopi koja je utvrđena u odobrenom planu upravljanja vodnim područjimaza ulaganja podržana u okviru programa	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa	Ne
T.06.2 – Sektor otpada: Promicanje gospodarski i ekološki održivih ulaganja u sektor otpada, posebno kroz	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa	Djelomično

razvoj planova gospodarenja otpadom u skladu s Direktivom 2008/98/EZ i s hijerarhijom otpada.		
T.07.1 – Promet: Postojanje sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira za ulaganje u prijevoz u skladu s institucionalnim uređenjem država članica (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podržavaju razvoj infrastrukture i povećaju povezanost sa sveobuhvatnim i osnovnim TEN–T mrežama.	7 – Povezanost i mobilnost	Djelomično
T.07.2 – Željeznička infrastruktura: Postojanje posebnog odjeljka o razvoju željeznice u okviru sveobuhvatnih planova ili okvira za ulaganja u promet u skladu s institucionalnim ustrojstvom države članice (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podupiru razvoj infrastrukture i poboljšavaju povezanost sa sveobuhvatnim i jezgrenim mrežama TEN–T. Ulaganja uključuju mobilna sredstva, interoperabilnost i izgradnju kapaciteta.	7 – Povezanost i mobilnost	Ne
T.07.3 – Drugi načini prijevoza, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu: postojanje posebnog odjeljka o unutarnjim plovnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim vezama i aerodromskoj infrastrukturi unutar sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira, koji pridonosi boljoj povezanosti s osnovnim i sveobuhvatnim TEN–T mrežama te promoviranju održive regionalne i lokalne mobilnosti.	7 – Povezanost i mobilnost	Djelomično
T.09.1 – Postojanje i provedba nacionalnog strateškog okvira za smanjenje siromaštva s ciljem aktivnog uključivanja	8 –Socijalno uključivanje i zdravlje	Djelomično

ljudi isključenih iz tržišta rada, i to u skladu sa Smjernicama o zapošljavanju.		
T.09.3 – Zdravlje: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za zdravlje u okviru članka 168. UFEU-a kojim se osigurava gospodarska održivost:.	8 –Socijalno uključivanje i zdravlje	Djelomično
T.10.2 – Visoko obrazovanje: postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za povećanje udjela osoba s tercijarnim obrazovanjem te njegove kakvoće i učinkovitosti sukladno članku 165. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.	9 – Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje	Da
T.10.4 – Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira za povećanje kvalitete i učinkovitosti sustava SOO–a u okviru članka 165. UFEU–a.	9 – Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje	Ne
G.1– Postojanje administrativnog kapaciteta za provođenje i primjenu zakona i politika o suzbijanju diskriminacije EU–a na području ESI fondova.	1 – Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija 10 – Tehnička pomoć 2 – Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija 3 – Poslovna konkurentnost 4 – Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije 5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima 6 – Zaštita okoliša i održivost resursa 7 – Povezanost i mobilnost 8 – Socijalna uključenost i zdravlje 9 – Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje,	Ne
G.2 – Postojanje administrativnog kapaciteta za provedbu i primjenu zakonodavstva Europske unije koje se odnosi na ravnopravnost spolova na području ESI fondova.	1 – Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija 10 – Tehnička pomoć 2 – Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija 3 – Poslovna konkurentnost 4 – Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije 5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima 6 – Zaštita okoliša i održivost resursa 7 – Povezanost i mobilnost 8 – Socijalna uključenost i zdravlje	Djelomično

	9 – Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje,	
G.3 – Postojanje administrativnog kapaciteta za provedbu i primjenu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD) na području ESI fondova, u skladu s Odlukom Vijeća 2010/48/EZ.	1 – Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija 10 – Tehnička pomoć 2 – Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija 3 – Poslovna konkurentnost 4 – Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije 5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima 6 – Zaštita okoliša i održivost resursa 7 – Povezanost i mobilnost 8 – Socijalna uključenost i zdravlje 9 – Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje,	Ne
G.4 – Postojanje mjera za učinkovitu primjenu zakona o javnoj nabavi Europske unije u području ESI fondova.	1 – Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija 10 – Tehnička pomoć 2 – Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija 3 – Poslovna konkurentnost 4 – Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije 5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima 6 – Zaštita okoliša i održivost resursa 7 – Povezanost i mobilnost 8 – Socijalna uključenost i zdravlje 9 – Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje,	Djelomično
G.5 – Postojanje mjera za učinkovitu primjenu pravila EU–a o državnim potporama u području ESI fondova.	1 – Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija 10 – Tehnička pomoć 2 – Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija 3 – Poslovna konkurentnost 4 – Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije 5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima 6 – Zaštita okoliša i održivost resursa 7 – Povezanost i mobilnost 8 – Socijalna uključenost i zdravlje 9 – Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje,	Ne
G.6 – Postojanje mjera za djelotvornu primjenu zakonodavstva Unije u području zaštite okoliša koje se odnosi na PUO i SPUO.	1 – Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija 10 – Tehnička pomoć 2 – Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija 3 – Poslovna konkurentnost 4 – Promicanje energetske	Djelomično

	učinkovitosti i obnovljivih izvora energije 5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima 6 – Zaštita okoliša i održivost resursa 7 – Povezanost i mobilnost 8 – Socijalna uključenost i zdravlje 9 – Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje,	
G.7 – Postojanje statističke osnove potrebne za poduzimanje evaluacije za procjenu učinkovitosti i utjecaja programa. Postojanje sustava pokazatelja rezultata potrebnih za odabir aktivnosti koje najučinkovitije pridonose željenim rezultatima, za praćenje napretka prema ostvarenju rezultata i za provođenje procjene utjecaja.	1 – Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija 10 – Tehnička pomoć 2 – Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija 3 – Poslovna konkurentnost 4 – Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije 5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima 6 – Zaštita okoliša i održivost resursa 7 – Povezanost i mobilnost 8 – Socijalna uključenost i zdravlje 9 – Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje,	Da

Tablica 25: Primjenjive ex–ante uvjetovanosti i samoprocjena njihove ispunjenosti

Ex–ante uvjetovanost	Kriteriji	Kriteriji Ispunjen (Da/Ne)	Referenca	Objašnjenja
T.01.1 –Istraživanja i inovacije: postojanje nacionalne ili regionalne strategije pametne specijalizacije u skladu s Nacionalnim programom reformi, kako bi se prilagodili izdaci privatnih istraživanja i inovacija, što je u skladu sa značajkama dobrog nacionalnog ili regionalnog sustava istraživanja i inovacija.	1 – Postoji nacionalna ili regionalna strategija za istraživanje i inovacije za potrebe pametne specijalizacije koja:	Ne		Još nije donesena strategija pametne specijalizacije, tek je u postupku razrade. Prvi nacrt strategije pametne specijalizacije podnesen je na procjenu ex–ante evaluatoru Europske komisije u travnju 2014. Preliminarno izvješće evaluatora zaprimljeno je u svibnju 2014. i koje je temelj ponovnog sastavljanja strategije S3. Komponente povezane s nadzorom i upravljanjem nisu pripremljene prilikom predaje dokumenta na ex–ante evaluaciju, što znači da nisu evaluirane. Na temelju nalaza ex–ante evaluatora strategija S3 revidirana je i podnesena ex–ante evaluatoru 31. listopada.
T.01.1 –Istraživanja i inovacije: postojanje nacionalne ili regionalne strategije pametne specijalizacije u skladu s Nacionalnim programom reformi, kako bi se prilagodili izdaci privatnih istraživanja i inovacija, što je u skladu sa značajkama dobrog nacionalnog ili regionalnog sustava istraživanja i inovacija.	2 – temelji se na SWOT ili sličnoj analizi kako bi se sredstva usmjerila na ograničen skup prioriteta istraživanja i inovacija;	Ne		Još nije donesena strategija pametne specijalizacije, tek je u postupku razrade. Na temelju saznanja ex–ante evaluatora od travnja 2014., SWOT analize, kao i osnovne analize i odabrani tematski prioriteti, ponovo su sastavljeni tako da se temelje na dokazima i odražavaju jasne poveznice i opis odabira prioriteta i koncentraciju sredstava. Organizira se savjetovanje sa stručnim

				grupama kako bi se saznalo mišljenje stručnjaka o SWOT–u i prioritetnim područjima odabranima za ulaganje, a savjetovanje s dionicima organizira se radi dobivanja dodatnog mišljenja. SWOT i prioritetna područja dopunjena su na temelju mišljenja stručnjaka i predana MRS–u (međuresornoj radnoj skupini) i upravnom odboru (UO) radi dobivanja mišljenja o odabranim prioritetima (u listopadu 2014.). Inačice konačnog nacrta SWOT–a i prioritetnih područja za ulaganja podnesene su ex–ante evaluatoru 31. listopada 2014.
T.01.1 –Istraživanja i inovacije: postojanje nacionalne ili regionalne strategije pametne specijalizacije u skladu s Nacionalnim programom reformi, kako bi se prilagodili izdaci privatnih istraživanja i inovacija, što je u skladu sa značajkama dobrog nacionalnog ili regionalnog sustava istraživanja i inovacija.	3 – prepoznaje mjere za poticanje privatnih ulaganja u istraživanje i tehnološki razvoj;	Ne		Strategija pametne specijalizacije još nije donesena. Do kraja studenoga 2014. organizirana su tri kruga partnerskog savjetovanja i sastanaka sa stručnim skupinama i relevantnim dionicima (treći krug održan je u rujnu 2014.). To je organizirano kako bi se saznalo mišljenje stručnjaka o mehanizmima provedbe i kombinacijama politika i korelacija između mišljenja i prioritetnih područja odabranih za ulaganje. Partnerska savjetovanja organiziraju se kako bi se dobile dodatne informacije u pogledu mehanizma provedbe i prioritetnih tematskih područja. Dokument se revidira u skladu s time. Mišljenje UO–a/MRS–a dobiveno je u listopadu 2014.

				Dokument je poslan na ex–ante evaluacije na 31. listopada 2014.
T.01.1 –Istraživanja i inovacije: postojanje nacionalne ili regionalne strategije pametne specijalizacije u skladu s Nacionalnim programom reformi, kako bi se prilagodili izdaci privatnih istraživanja i inovacija, što je u skladu sa značajkama dobrog nacionalnog ili regionalnog sustava istraživanja i inovacija.	4 –sadrži sustav za praćenje.	Ne		Još nije donesena strategija pametne specijalizacije, tek je u postupku razrade. Nacrti mehanizama za upravljanje, praćenje i evaluaciju radi procjene provedbe S3 razvijeni su zajedno s mehanizmima radi njihova budućeg ažuriranja. Nacrt je podnesen na procjenu ex–ante evaluatoru kojega je angažirala Europska komisija u studenome 2014.
T.01.1 –Istraživanja i inovacije: postojanje nacionalne ili regionalne strategije pametne specijalizacije u skladu s Nacionalnim programom reformi, kako bi se prilagodili izdaci privatnih istraživanja i inovacija, što je u skladu sa značajkama dobrog nacionalnog ili regionalnog sustava istraživanja i inovacija.	5 – Usvojen je okvir u kojem se navode dostupna proračunska sredstva za istraživanje i inovacije.	Ne		Okvir koji opisuje dostupna proračunska sredstva za istraživanja i razvoj još nije razvijen niti donesen.
T.01.2 – Istraživačka i inovacijska infrastruktura. Postojanje višegodišnjeg plana za izradu proračuna i prioritizaciju ulaganja.	1. Donesen je indikativni višegodišnji plan za izradu proračuna i prioritizaciju ulaganja povezan s prioritetima Unije i, gdje je primjenjivo, Europskog strateškog foruma za istraživačke infrastrukture (ESFRI).	Ne		Hrvatski plan razvoja o Europskom strategijskom forumu o istraživačkim strukturama (ESFRI) donesen je u travnju 2014. Hrvatski plan razvoja obuhvaća okvirni proračun za financiranje istraživačke infrastrukture za razdoblje 2014. – 2023. Definirani prioriteti vezani za nacionalne infrastrukture i velike međunarodne projekte (projekti iz plana razvoja ESFII–ja / EII–ja (Europska istraživačka infrastruktura)) navedeni su i u prijedlogu S3 i razvijeni su uzimajući u obzir istu analiza koja je korištena u

				S3. Za svaku od ovih infrastruktura popisane su financijske obveze. Priložen je investicijski plan za istraživačku infrastrukturu na godišnjoj razini za razdoblje 2014. – 2020. i izvore financiranja za tri ministarstva (MZOS, MINPO i MG). Usklađenost prioritizacije plana razvoja za ESFRI sa strategijom pametne specijalizacije provjerit će se nakon dovršetka S3.
T.02.1 – Digitalni rast: Strateški okvir za politiku digitalnog rasta za poticanje povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih privatnih i javnih usluga na temelju IKT–a te za povećanje prihvaćenosti od strane građana, uključujući ranjive skupine, poduzeća, i javne uprave, uključujući prekogranične inicijative.	1 – strateški okvir za politiku digitalnog rasta, na primjer, u okviru nacionalne ili regionalne inovacijske strategije za pametnu specijalizaciju koji obuhvaća:	Ne		Razvoj strategije za e–Hrvatsku pokrenut je u listopadu 2014. uspostavom međuinstitucionalne radne skupine za pripremu strategije. Ona će postaviti strateške ciljeve i mjere koje se odnose samo na investicije IKT–a u javni sektor, dok Strategija razvoja MSP–ova 2013. – 2020. postavlja strateške ciljeve i mjere koje se poduzimaju u vezi s razvojem proizvoda i usluga IKT–a u privatnom sektoru. Strategija će također uzeti u obzir i druge nacionalne strategije koje pokrivaju razvoj IKT–a u pojedinim sektorima (primjerice Nacionalna strategija razvoja zdravstva sadrži važan dio vezano uz razvoj e–zdravstva). Definirat će se ciljevi u skladu s Digitalnim planom za Europe 2020. (DAE 2020). Zakon o državnoj informacijskoj infrastrukturi zahtijeva koordinirani pristup razvoju projektima IKT–a u javnom sektoru. Definira mehanizam za

				praćenje i koordinaciju svih javnih projekata IKT–a, bez obzira na izvore financiranja. Isti mehanizam definiran ovim zakonom, koristit će se za prepoznavanje plana provedbe projekta koji će se financirati iz ESIF.
T.02.1 – Digitalni rast: Strateški okvir za politiku digitalnog rasta za poticanje povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih privatnih i javnih usluga na temelju IKT–a te za povećanje prihvaćenosti od strane građana, uključujući ranjive skupine, poduzeća, i javne uprave, uključujući prekogranične inicijative.	2 – pripremu proračuna i određivanje prioriteta za aktivnosti analizom jakih i slabih točaka, mogućnosti i opasnosti ili sličnom analizom provedenom u skladu s ljestvicom uspjeha Digitalne agende za Europu;	Ne		Na snazi nije nikakav strateški okvir za politiku digitalnog rasta.
T.02.1 – Digitalni rast: Strateški okvir za politiku digitalnog rasta za poticanje povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih privatnih i javnih usluga na temelju IKT–a te za povećanje prihvaćenosti od strane građana, uključujući ranjive skupine, poduzeća, i javne uprave, uključujući prekogranične inicijative.	3 – morala se provesti analiza balansirajuće potpore za potražnju i ponudu IKT–a;	Ne		Na snazi nije nikakav strateški okvir za politiku digitalnog rasta.
T.02.1 – Digitalni rast: Strateški okvir za politiku digitalnog rasta za poticanje povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih privatnih i javnih usluga na temelju IKT–a te za povećanje prihvaćenosti od strane građana, uključujući ranjive skupine, poduzeća, i javne uprave, uključujući prekogranične inicijative.	4 – pokazatelji za mjerenje napretka intervencija na područjima kao što su digitalna pismenost, e–uključivanje, e–dostupnost te napredak e–zdravlja u granicama članka 168. UFEU–a koje su, prema potrebi, usklađene s postojećim relevantnim, nacionalnim ili regionalnim strategijama Unije;	Ne		Na snazi nije nikakav strateški okvir za politiku digitalnog rasta.
T.02.1 – Digitalni rast: Strateški okvir za politiku digitalnog rasta za poticanje povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih privatnih i javnih	5 – procjenu potreba za jačanjem izgradnje informacijsko–komunikacijskih kapaciteta.	Ne		Na snazi nije nikakav strateški okvir za politiku digitalnog rasta.

usluga na temelju IKT–a te za povećanje prihvaćenosti od strane građana, uključujući ranjive skupine, poduzeća, i javne uprave, uključujući prekogranične inicijative.				
T.02.2– Infrastruktura za mreže sljedeće generacije (NGN); Postojanje nacionalnih ili regionalnih planova za pristup sljedeće generacije u kojima se uzimaju u obzir regionalne aktivnosti kako bi se postigli ciljevi pristupa internetu velike brzine u Europskoj uniji s naglaskom na područja na kojima tržište ne uspijeva pružiti otvorenu infrastrukturu pristupačne cijene i kakvoće u skladu s pravilima EU–a o konkurentnosti i državnim potporama i kako bi se pružile dostupne usluge osjetljivim skupinama.	1 – spreman nacionalni ili regionalni plan NGN–a koji sadrži:	Ne		Hrvatski plan NGN–a za razdoblje 2014. – 2020. službeno je pokriven sljedećim dokumentima: – Strategija razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2012. – 2015. (NN 144/11). – Studija o odabiru modela financiranja i poticajnih mjera za ulaganja u infrastrukturu širokopojasnog pristupa (2012.) obuhvaća razdoblje 2014. – 2020. Strategija razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2016. – 2020. nije na snazi. Okvirni nacionalni program (ONP) za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja (pristup, posljednja milja) je u postupku odobrenja za državnu potporu i nije donesen. Nacionalni program razvoja širokopojasne agregacijske strukture (NP–BBI) je u postupku odobrenja za državnu potporu i nije donesen.
T.02.2– Infrastruktura za mreže sljedeće generacije (NGN); Postojanje nacionalnih ili regionalnih planova za pristup sljedeće generacije u kojima se	2 – plan infrastrukturnih ulaganja na temelju gospodarske analize uzimajući u obzir postojeće privatne i javne infrastrukture i planirana ulaganja;	Ne	Studija o odabiru modela financiranja i poticajnih mjera za ulaganja u infrastrukturu širokopojasnog pristupa (dovršena 2012.), poglavlje 2. i	Studija sadrži analizu pokrivenosti širokopojasnom infrastrukturom po županijama, općinama i naseljima, (mapiranje bijelih, sivih i crnih

uzimaju u obzir regionalne aktivnosti kako bi se postigli ciljevi pristupa internetu velike brzine u Europskoj uniji s naglaskom na područja na kojima tržište ne uspijeva pružiti otvorenu infrastrukturu pristupačne cijene i kakvoće u skladu s pravilima EU–a o konkurentnosti i državnim potporama i kako bi se pružile dostupne usluge osjetljivim skupinama.			Prilog A; poglavlje 4. i Prilog B Interaktivna karta s prikazom pokrivenosti širokopojasnog pristupa internetu koju je razvilo Nacionalno regulatorno tijelo	područja) i gospodarsku analizu troškova uvođenja mreža sljedeće generacije usklađene s ciljevima DAE uzimajući u obzir ponovnu upotrebu infrastrukture postojećih operatora (kanali, bakreni vodovi, antenski stupovi), kao i izgradnju nove infrastrukture (isključivo svjetlovodna i LTE infrastruktura financirat će se unutar ESIF–a). Interaktivna karta s prikazom pokrivenosti širokopojasnog pristupa internetu koju je razvilo Nacionalno regulatorno tijelo daje pregled dostupnosti osnovne pokrivenosti i pokrivenosti NGA po naseljima. Ažurira se svaka tri mjeseca novim podatcima operatera o pokrivenosti. Strategija razvoja širokopojasnog pristupa u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2016. – 2020. nije na snazi. Okvirni nacionalni program (ONP) za razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja (pristup, posljednja milja) kao ni nacionalni program razvoja širokopojasne agregacijske strukture su u postupku odobrenja za državnu potporu.
T.02.2– Infrastruktura za mreže sljedeće generacije (NGN); Postojanje nacionalnih ili regionalnih planova za pristup sljedeće generacije u kojima se uzimaju u obzir regionalne aktivnosti kako bi se postigli ciljevi	3 – održive modele ulaganja kojima se ojačava tržišno natjecanje i pruža pristup otvorenoj, pristupačnoj, kvalitetnoj infrastrukturi i uslugama koje odolijevaju budućim tehnološkim promjenama;	Da	Studija o odabiru modela financiranja i poticajnih mjera za ulaganja u infrastrukturu širokopojasnog pristupa (poglavlje 4.3)	Studija sadrži analizu investicijskih modela širokopojasne infrastrukture, prema Vodiču EZ–a za investicije u širokopojasne mreže i najboljim praksama iz drugih država EU–a. Procjena

pristupa internetu velike brzine u Europskoj uniji s naglaskom na područja na kojima tržište ne uspijeva pružiti otvorenu infrastrukturu pristupačne cijene i kakvoće u skladu s pravilima EU–a o konkurentnosti i državnim potporama i kako bi se pružile dostupne usluge osjetljivim skupinama.				infrastrukturnih investicija temelji se na gospodarskoj analizi (opis metodologije i izvora podataka korištenih u analizi, uključujući i uključenost dionika, kartu postojećih privatnih i javnih infrastruktura i planiranih ulaganja, kao i podatke o pokrivenosti). Studija uzima u obzir postojeće privatne i javne infrastrukture i planirana ulaganja; kojima se ojačava tržišno natjecanje i pruža pristup otvorenoj, pristupačnoj, kvalitetnoj infrastrukturi i uslugama koje odolijevaju budućim tehnološkim promjenama; mjere za poticanje privatnih ulaganja. Privatni i javni modeli projektiraj–izgradi–upravljaj i modeli javnog partnerstva prepoznati su kao najbolji modeli ulaganja u Republici Hrvatskoj; prepoznati su modeli koji će se smatrati modelima za mjere državne potpore u bijelim i sivim područjima.
T.02.2– Infrastruktura za mreže sljedeće generacije (NGN); Postojanje nacionalnih ili regionalnih planova za pristup sljedeće generacije u kojima se uzimaju u obzir regionalne aktivnosti kako bi se postigli ciljevi pristupa internetu velike brzine u Europskoj uniji s naglaskom na područja na kojima tržište ne uspijeva pružiti otvorenu infrastrukturu pristupačne cijene i kakvoće u skladu s pravilima EU–a o konkurentnosti i državnim potporama i kako bi se pružile	4 – mjere za poticanje privatnih ulaganja.	Da	Studija o odabiru modela financiranja i poticajnih mjera za ulaganja u infrastrukturu (poglavlje 5.)Zakon o elektroničkim komunikacijama (NN 71/14, članak 16. stavci 5., 6., 7. i 8.) pravilnici NN 131/2012; NN 108/10; NN 136/11; NN 155/09; NN 107/13)	Studija o odabiru modela financiranja i poticajnih mjera za ulaganja u infrastrukturu širokopojasnog pristupa sadrži prijedloge glavnih mjera za potporu ulaganja u širokopojasnu infrastrukturu, uključujući mjere državne potpore za bijela i siva područja, pokrivajući i pristupnu mrežu i okosnicu mreže. Daje pregled potrebnih proračunskih sredstava za intervencije na području širokopojasne mreže (izvora iz EU–a, nacionalnih,

dostupne usluge osjetljivim skupinama.				regionalnih i drugih izvora prema potrebi). Zakon o elektroničkim komunikacijama (SL 71/14, članak 16. stavci 5., 6., 7. i 8.) određuje uspostavu „fonda za razvoj mrežne industrije“ do kraja 2014. Fond je osnovan kako bi pridonio ostvarivanju prioriteta definiranih u odgovarajućim strategijama i Vladinim programima radi poticanja razvoja mreža i usluga elektroničkih komunikacija, posebno za ulaganja u pristupne mreže velikih brzina. Financijska pomoć će se odobriti prema pravilima o državnim potporama.
T.03.1 – Provedene su specifične aktivnosti radi podupiranja promocije poduzetništva, uzimajući u obzir Zakon o malim poduzećima (ZMP).	1 – Specifične aktivnosti su: uspostavljene su mjere radi skraćivanja vremena i smanjenja troškova osnivanja poduzeća uzimajući u obzir ciljeve SBA–a;	Da	- Zakon o procjeni učinaka propisa (NN 90/11), (http://narodne–novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2011_08_90_1918.html) Uredba o provedbi postupka procjene učinaka propisa (http://narodne–novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2012_06_66_1554.html) - Pravilnik o načinu upisa u sudski registar (NN 22/12) (http://narodne–novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2012_02_22_591.html) – Zakon o obrtu (NN 143/13) (http://narodne–novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_12_143_3065.html) - Zakon o trgovačkim društvima (NN 111/93, 34/99, 121/99)	Zakonom o trgovačkim društvima i njegovim izmjenama uvedene su posebne mjere u cilju skraćivanja vremena osnivanja poduzeća (pod–kriterij A) i smanjenja troškova osnivanja poduzeća (pod–kriterij B). Kriteriji (pod–kriterij A + B) uspješno su primijenjeni na sve vrste subjekata iz sektora malog poduzetništva i pokazana su praktična poboljšanja s obzirom na kriterijske zahtjeve. Izmijenjeni Zakon o trgovačkim društvima (uključujući odnosne podzakone) propisuje poboljšanu proceduru koja omogućuje nadležnom registarskom sudu elektronsko podnošenje zahtjeva o upisu novog društva u roku od 24 sata (na zahtjev) (NN 22/12, članci 38. 38.–40.), pod uvjetom da je

				zaprimio točnu i potpunu dokumentaciju. Sud elektroničkim putem podnosi uredu HITRO.HR odluku o osnivanju i potvrdu o novom društvu uključujući dodijeljeni OIB (osobni identifikacijski broj društva) i provodi upis novog društva u registar društava u roku od 24 sata.
T.03.1 – Provedene su specifične aktivnosti radi podupiranja promocije poduzetništva, uzimajući u obzir Zakon o malim poduzećima (ZMP).	2 – Specifične su aktivnosti: uspostavljene su mjere radi skraćenja potrebnog vremena za dobivanje licenci i dozvola za pokretanje i obavljanje određene djelatnosti poduzeća uzimajući u obzir ciljeve SBA–a;	Da	Zakon o općem upravnom postupku (NN br. 47/09), članci 101. i 102. (http://narodne–novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2009_04_47_1065.html) Strategija razvoja MSP–ova u RH 2013. – 2020. (NN br. 136/13) (http://narodne–novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/201 3_11_136_2926.html)	Zakon o općem upravnom postupku propisuje standardni rok u postupku izdavanja rješenja koji treba biti dovršen najkasnije u roku od 30 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva. Osim toga, propisan je princip: „šutnja je suglasnost“, što znači da kada javno tijelo u postupku uredne prijave ne donese odluku u roku od 30 dana, zahtjev koji je prijavitelj podnio, automatski se odobrava. U tom smislu, vrijeme potrebno za dobivanje licenci i dozvola za započinjanje i izvođenje specifične aktivnosti poduzeća znatno je kraće nego ranije te je kriterij ispunjen. Postoje pojedina područja za koje su

				potrebne licence i dozvole za čije je izdavanje potrebno više vremena. Hrvatska će nastaviti mapirati i analizirati sva posebna područja i aktivnosti kako bi se odredili ona za koje su potrebne pojedine licence i dozvole i vrijeme koje je potrebno za njihovo izdavanje.
T.03.1 – Provedene su specifične aktivnosti radi podupiranja promocije poduzetništva, uzimajući u obzir Zakon o malim poduzećima (ZMP).	3 – Specifične aktivnosti su: uspostavljen je mehanizam za praćenje provedbe AMP–a i procjene učinka zakonodavstva na MSP–ove.	Ne	Zakon o procjeni učinaka propisa, NN br. 90/11, Uredba o provedbi postupaka procjene, NN br. 66/12 –Strategija razvoja poduzetništva Republike Hrvatske 2013. – 2020. NN 136/13) (http://narodne–novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_11_136_2926.html) Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva (NN br. 29/02, 63/07, 53/12, 56/13); (http://www.minpo.hr/UserDocsImages/NN%2053_2012%20Zakon%20o%20izmjenama%20i%20dopunama%20Zakona%20o%20poticanju%20razvoja%20malog%20gospodarstva.pdf)	Hrvatska je napredovala u procjeni učinka zakonodavnih promjena na mala poduzeća i poboljšanju širenja informacija u tom smislu. Ministarstvo poduzetništva i obrta (MINPO) usredotočeno je na unaprjeđenje sustava za procjenu ekonomskih učinaka (PEU) u Hrvatskoj, uz poseban naglasak na sektor MSP–ova (MSP test), uključujući postupak savjetovanja / javno–privatni dijalog za procjenu gospodarskih učinaka te širenje informacija i podizanje svijesti. MINPO je razvio alate za procjenu – razvijenu metodologiju za procjenu ekonomskih učinaka za MSP–ove (mjerenje gospodarskih učinaka novih zakona i propisa na MSP–ove) koja uključuje „MSP test" i alat za e–savjetovanje namijenjen MSP–ovima. Uz alat za e–savjetovanje namijenjen općenito dionicima u MSP–ovima, MINPO priprema i aplikaciju Business Test Panel posebno za savjetovanje s MSP–ovima (a djelomice i za MSP test). Međutim, mehanizam za procjenu učinaka

				zakonodavstva na MSP–ove još uvijek se ne provodi u širem smislu.
T.04.1 – Provedene su aktivnosti za promicanje učinkovite potrošnje energije te učinkovitih ulaganja u energetsku učinkovitost kod izgradnje ili obnove zgrada.	1 – Aktivnosti su: pripremljene su mjere kojima će se osigurati primjena minimalnih zahtjeva povezanih s potrebnom energetskom učinkovitošću zgrada u skladu s člankom 3., člankom 4. i člankom 5. Direktive 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća;	Da	Pravilnik o energetskom pregledu zgrade i energetskom certificiranju (NN 48/14) http://narodne–novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_04_48_929.html Zakon o gradnji (NN 153/13) http://narodne–novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_12_153_3221.html Tehnički propis o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama (NN br. 130/2014) http://narodne–novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_11_130_2457.html Dodatne reference nalaze se u zasebnim datotekama u odjeljku Dokumenti.	Pravilnikom o energetskom pregledu zgrade i energetskom certificiranju propisuje se da potrebni izračuni moraju biti skladu s metodologijom za izračun energetske učinkovitosti zgrada. Metodologija je definirana kao niz postupaka za provedbu energetskog pregleda zgrada koja sadržava i Algoritam za izračun energetskih svojstava zgrada. Definicija energetske učinkovitosti zgrade prenesena je u članku 3. stavku 1. Zakona o gradnji. Pokazatelj (minimalne) energetske učinkovitosti i brojčani pokazatelj primarne potrošnje energije za sve vrste zgrada izračunavaju se na temelju troškovno–optimalne analize. Ti zahtjevi o energetskom učinku zgrade sadržani su u Tehničkom propisu o racionalnoj uporabi energije i toplinskoj zaštiti u zgradama. Dodatne informacije i objašnjenje dostupni su u u zasebnim datotekama u odjeljku Dokumenti.
T.04.1 – Provedene su aktivnosti za promicanje učinkovite potrošnje energije te učinkovitih ulaganja u energetsku učinkovitost kod izgradnje ili obnove zgrada	2 – Radnje su: Mjere potrebne za uspostavu sustava ovjere energetske učinkovitosti zgrada u skladu s člankom 11. Direktive 2010/31/EU;	Da	Zakon o gradnji (NN 153/13) http://narodne–novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_12_153_3221.html Pravilnik o energetskom pregledu zgrade i energetskom certificiranju (NN 48/14) http://narodne–novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/20	Člancima od 22. do 26. Zakona o gradnji propisuju se certifikati energetske učinkovitosti. Zakonom i novim Pravilnikom o energetskom pregledu zgrade i energetskom certificiranju propisuju se zahtjevi za certifikate koji moraju sadržavati najmanje sljedeće:

			14_04_48_929.html	energetsku učinkovitost zgrade, referentne vrijednosti i preporuke za isplativo poboljšanje energetske učinkovitosti zgrade ili građevinske jedinice te procjenu trajanja razdoblja povrata. Pravilnik isto tako sadržava podatke o tome gdje vlasnik ili zakupac mogu dobiti detaljnije informacije o energetskoj učinkovitosti referentnih vrijednosti zgrade. Zahtjevi iz članka 11. stavka 2. točaka (a) i (b) te članka 11. stavka 3. Direktive 2010/31/EU prenose se u članak 19. stavak 4., članak 3. stavak 25., odnosno članak 19. stavak 5 Pravilnika o energetskom pregledu zgrade i energetskom certificiranju (i propisuju se njima). Dodatne informacije i objašnjenje dostupni su u u zasebnim datotekama u odjeljku Dokumenti.
T.04.1 – Provedene su aktivnosti za promicanje učinkovite potrošnje energije te učinkovitih ulaganja u energetsku učinkovitost kod izgradnje ili obnove zgrada	3 – Radnje su: mjere potrebne za strateško planiranje energetske učinkovitosti u skladu s člankom 3. Direktive 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća;	Da	Treći nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti https://vlada.gov.hr/UserDocsImages//Sjednice/2014/178%20sjednica%20Vlade//178%20–%202.pdf	Nacionalni indikativni ciljevi energetske učinkovitosti (propisani člankom 3. Direktive 2012/27/EU) sadržani su u Trećem nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti koji je Vlada donijela 30. srpnja 2014., a službeno je dostavljen Europskoj komisiji 31. srpnja 2014. Ciljevi su navedeni u Prilogu A1 Trećem nacionalnom akcijskom planu energetske učinkovitosti.
T.04.1 – Provedene su aktivnosti za promicanje učinkovite potrošnje energije te učinkovitih ulaganja u energetsku učinkovitost kod	4 – Aktivnosti su: mjere u skladu s člankom 13. Direktive 2006/32/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o energetskoj učinkovitosti i	Da	Zakon o energetskoj učinkovitosti (NN 127/14) http://narodne–novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/20	U članku 15. Zakona o energetskoj učinkovitosti utvrđena je odredba u pogledu pojedinačnih mjerila.

izgradnje ili obnove zgrada	energetskim uslugama kako bi se osiguralo da krajnji korisnici dobiju pojedinačna brojila u mjeri u kojoj je to tehnički izvedivo, financijski razumno i razmjerno u odnosu na potencijalnu uštedu energije.		14_10_127_2399.html Zakon o energiji (NN 120/12) http://narodne–novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_02_14_298.html Dodatne reference nalaze se u zasebnim datotekama u odjeljku Dokumenti.	(2) Podložno tehničkoj izvedivosti, financijskoj opravdanosti i proporcionalnosti s mogućom uštedom energije, distribucijski operator osigurava da se krajnjim korisnicima omoguće pojedinačna brojila. (3) Navedena se brojila trenutačno osiguravaju po konkurentnim cijenama: - Zamjena postojećih, ako to nije tehnički neizvedivo ili neisplativo u usporedbi s dugoročnim uštedama. Postavljanje novih priključaka u novoj zgradi ili ako je zgrada određena za obnovu.
				Dodatne odredbe nalaze se u posebnom propisu vezanom za energetske izvore (struja, grijanje / hlađenje). Obvezni sadržaj računa za korištenje energije koji sadrži sve relevantne podatke propisan je posebnim propisom vezanom za energetske izvore. Odredbe za pametne mreže postavljene su u članku 38. Zakona o energiji. Dodatne informacije i objašnjenja dostupni su u zasebnim datotekama u odjeljku Dokumenti.
T.04.2 – Provedene su aktivnosti za promociju visokoučinkovite kogeneracije toplinske i električne energije.	1 – Potpora za kogeneraciju temelji se na potražnji korisne topline i uštedama primarne energije u skladu s člankom 7. stavkom 1. i točkama (a) i (b) članka 9. stavka 1. Direktive 2004/8/EZ);	Ne		„Nacionalni potencijal kogeneracije u RH“ (http://www.mingo.hr/userdocsimages/energetika/Nacionalni%20potencijal%20kogeneracije%20u%20Republici%20Hrvatskoj.pdf) sadrži procjenu potencijala za proizvodnju toplinske energije iz visoko učinkovite kogeneracije, imajući u vidu

				dostupne izvore energije i tehnologije koje se mogu koristiti u kogeneracijskim postrojenjima i moguće prepreke za realizaciju potencijala. Proširena verzija dokumenta iz 2009. bit će pripremljena u 2015. podložno novoj Direktivi 2012/27. Osim procjene trenutačne situacije, ona sadržava i procjenu potencijala kogeneracije, uključujući razvoj metodologije, tehnički potencijal, izradu modela ekonomske izvedivosti i prateći ekonomski potencijal, kao i učinak u smislu emisija. Obnovljena procjena kogeneracijskog potencijala bit će također pripremljena u 2015. Dodatne informacije i objašnjenje dostupni su u u zasebnim datotekama u odjeljku Dokumenti.
T.04.2 – Provedene su aktivnosti za promociju visokoučinkovite kogeneracije toplinske i električne energije.	2 – Države članice ili njihova nadležna tijela ocijenili su postojeći zakonodavni i regulatorni okvir vezano uz postupke odobrenja ili druge postupke radi: (a) poticanja projektiranja kogeneracijskih jedinica da zadovoljavaju ekonomski opravdanu potražnju za proizvodnjom korisne energije i izbjegavaju proizvodnju više topline od korisne topline; i (b) smanjenja regulatornih i neregulatornih prepreka povećanju kogeneracije.	Ne		Energetska strategija (NN 130/2009) navodi smjernice određivanjem da će se stimulirati kogeneracija toplinske i električne energije, ako se pokaže ekonomski izvedivim. U Zakonu o tržištu električne energije (NN br. 22/2013) navodi se kako postrojenje koje stvara električnu energiju na visokoučinkovit način stječe status povlaštenog proizvođača električne energije na temelju rješenja koje izdaje Hrvatska energetska regulatorna agencija. Prihvatljivi proizvođači mogu steći pravo na poticajnu cijenu koja je određena korištenjem

				tarifnih sustava za proizvodnju struje iz obnovljivih izvora energije (OIE) i kogeneraciju. Osim toga, operator na tržištu električne energije imat će prednost pri kupnji električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije od povlaštenog proizvođača koji je u sustavu poticaja. To će vrednovanje postojećeg zakonodavstva i regulatornog okvira biti dio Programa za korištenje potencijala za učinkovitost u grijanju i hlađenju 2016. – 2030. Dodatne informacije nalaze se u zasebnim datotekama u odjeljku Dokumenti.
T.04.3 – Provedene su aktivnosti za promicanje proizvodnje i distribucije obnovljivih izvora energije.	1 – Postoje transparentne sheme potpora, prioriteti u pristupu mreži ili zajamčeni pristup i prioritet u otpremi kao i objavljena standardna pravila vezana uz snošenje i podjelu troškova tehničkih prilagodbi u skladu s člankom 14. stavkom 1., člankom 16. stavkom 2. i člankom 16. stavkom 3. Direktive 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća.	Da	Mjerodavno energetsko zakonodavstvo za sheme potpora: Nacionalna strategija energetskog razvoja, Zakon o tržištu električne energije, Zakon o tržištu toplinske energije, Zakon o tržištu plina, Zakon o energiji, Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Zakon o prostornom uređenju i gradnji, Nacionalni akcijski plan za energetsku učinkovitost i OIE. Mjerodavne informacije o programima potpore http://www.mingo.hr/default.as p x?id=3196 Dodatne reference nalaze se u zasebnim datotekama u odjeljku Dokumenti.	Odredbe za sheme potpora za OIE prenesene su i regulirane različitim zakonodavstvom o energiji (vidi Referenca) i informacije o tim programima dostupne su na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva, Hrvatskog operatora tržišta energijom (HROTE), Hrvatske elektroprivrede (HEP), Hrvatskog operatora prijenosnog sustava za električnu energiju (HOPS), Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja te Fonda za energetsku učinkovitost. Prioritet i zajamčeni pristup mrežnom sustavu i prioritet u otpremi električne energije iz obnovljivih izvora sadržani su u članku 5. Zakona o tržištu električne energije. Standardna pravila koja se

				odnose na snošenje i podjelu troška tehničke prilagodbe dostupna su na internetskoj stranici HOPS–a (operatora prijenosnog sustava) i ODS–a (Distribucijski operator). Dodatne informacije nalaze se u zasebnim datotekama u odjeljku Dokumenti.
T.04.3 – Provedene su aktivnosti za promicanje proizvodnje i distribucije obnovljivih izvora energije.	2 – Država članica usvojila je nacionalni akcijski plan za obnovljive izvore energije u skladu s člankom 4. Direktive 2009/28/EZ.	Da	Nacionalni akcijski plan za obnovljive izvore energije http://www.vlada.hr/hr/naslovnica/sjednice_i_odluke_vlade_rh/2013/120_sjednica_vlade_republike_hrvatske/120_2	Nacionalni akcijski plan za obnovljive izvore energiju usvojen je 2013. Nacionalni ciljevi za 2020. za električnu energiju, prijevoz i grijanje i hlađenje postavljeni su u poglavlju 3.2 NAPOIE–a. Popis mjera (dostupan u poglavlju 4.1. NAPOIE–a) određuje odgovornosti i ciljane skupine za svaku pojedinu mjeru; Popratni opis mjera donosi više detalja o načinu suradnje. Mjere za razvoj postojećih / pokretanje novih resursa biomase postavljene su u poglavlju 4.6 NAPOIE–a Mjere za ispunjavanje zahtjeva iz članaka 13. – 19. Direktive 2009/28 /EZ postavljene su u poglavlju 4. NAPOIE–a. NAPOIE je usklađen s predloškom koji je dala Europska komisija.
T.05.1 – Sprječavanje rizika i upravljanje rizicima: postojanje nacionalnih ili regionalnih procjena rizika za upravljanje katastrofama pri čemu se vodi računa o prilagodbi na klimatske promjene	1 – Uspostavit će se nacionalna ili regionalna procjena rizika sa sljedećim elementima:	Ne		Važeći propisi, Zakon o zaštiti i spašavanju (NN br. 174/04, 79/07, 38/09, 127/10) i Zakon o zaštiti od elementarnih nepogoda (NN br. 73/97) navode nadležno tijelo koje se bavi katastrofama. U Hrvatskoj trenutačno postoji procjena opasnosti koja je donesena na državnim i na lokalnim

				razinama, te je bila dovoljna za potrebe zaštite i spašavanja u RH i za izradu planova zaštite i spašavanja na svim operativnim, taktičkim i strateškim razinama. Da bi se ispunila uvjetovanost i dobio PRN, do sada smo razvili i donijeli dodatne pravne dokumente poput odluke Vlade o postupku razvoja PRN–a i osnivanju glavne radne skupine za procjenu rizika te smjernica za pripremu PRN–a. Dodatne informacije i objašnjenje dostupni su u u zasebnim datotekama u odjeljku Dokumenti.
T.05.1 – Sprječavanje rizika i upravljanje rizicima: postojanje nacionalnih ili regionalnih procjena rizika za upravljanje katastrofama pri čemu se vodi računa o prilagodbi na klimatske promjene	2 – opis postupka, metodologija, metode i neosjetljivih podataka korištenih za procjenu rizika, kao i kriterija temeljenih na riziku za određivanje prioriteta ulaganja;	Da	Odluka u pogledu postupka razvoja procjene rizika od nepogoda i osnivanju glavne radne skupine za procjenu rizika (gRSPR). https://vlada.gov.hr/UserDocsImages//Sjednice/Arhiva//126.%20–%2017.pdf Smjernice za pripremu PRN–a http://www.platforma.hr/drzavna–uprava–za–zastitu–i–spasavanje/smjernice–za–izradu–procjene–rizika–od–katastrofa.html Procjena ugroženosti (http://www.duzs.hr/download.aspx?f=dokumenti/Clanci/PROCJENA_web_20.03.2013..pdf	Vlada Republike Hrvatske 28. studenoga 2013. donijela je odluku u pogledu postupka razvoja procjene rizika od nepogoda i osnivanju glavne radne skupine za procjenu rizika (gRSPR) Nakon toga, u lipnju 2014. gRSPR je odobrio Smjernice za pripremu PRN–a. Smjernice (u poglavljima 3., 4. i 5.) sadržavaju generičku metodologiju za procjenu i ocrtavanje rizika. Smjernice je pripremio DUZS na temelju komentara dionika (članova radnih skupina) i Smjernica za procjenu i ocrtavanje rizika za upravljanje u kriznim situacijama. Smjernice isto tako sadržavaju glavne rizike koji će se analizirati kao prioritetni rizici u 2015. (Prilog I. Smjernicama sadržava popis 11 rizika). Smjernice isto tako sadržavaju popis određenih radnih skupina za procjenu

				glavnih (prioritetnih) rizika (osnovanih na temelju odluke gRSPR–a). Popis određenih radnih skupina za procjenu glavnih (prioritetnih) rizika nalazi se u Prilogu I. Smjernicama.
T.05.1 – Sprječavanje rizika i upravljanje rizicima: postojanje nacionalnih ili regionalnih procjena rizika za upravljanje katastrofama pri čemu se vodi računa o prilagodbi na klimatske promjene	3 – opis scenarija s jednim i više rizika;	Ne		Vidi objašnjenje 1 pod Kriterijem 1 ex–ante uvjetovanosti TO 5.1.
T.05.1 – Sprječavanje rizika i upravljanje rizicima: postojanje nacionalnih ili regionalnih procjena rizika za upravljanje katastrofama pri čemu se vodi računa o prilagodbi na klimatske promjene	4 – uzimanje u obzir, prema potrebi, nacionalnih strategija za prilagodbu klimatskim promjenama.	Ne		Vidi objašnjenje 1 pod Kriterijem 1 ex–ante uvjetovanosti TO 5.1.
T.06.1. – Vodni sektor: Postojanje a) politike određivanja cijene vode koja predstavlja odgovarajući poticaje korisnicima da učinkovito koriste vodne resurse i b) odgovarajućeg doprinosa različitih korisnika povratu troškova vodnih usluga po stopi koja je utvrđena u odobrenom planu upravljanja vodnim područjimaza ulaganja podržana u okviru programa	1 – U sektorima koje podržava EFRR, Kohezijski fond i EPFRR, država članica osigurala je doprinos različitih načina korištenja voda povratu troškova vodnih usluga sektoru u skladu s člankom 9. stavkom 1. prvom alinejom Direktive 2000/60/EZ uzimajući u obzir, ako je potrebno, društvene, ekološke i ekonomske učinke povrata kao i zemljopisne i klimatske uvjete u predmetnoj regiji ili regijama.	Ne		Cijene vode koje odražavaju načelo povrata troškova i načelo „plaća onečišćivač" / "plaća korisnik" (u skladu s člankom 9. Okvirne direktive o vodama) integrirane su u zakonodavni okvir upravljanja vodama. U pogledu članka 9. u okviru ekonomske analize (dio PURS–a), početni izračun stope povrata troškova izvršen je samo za javne pružatelje usluga vodoopskrbe i odvodnje otpadnih voda na razini financijskih troškova. To je u skladu s odredbama Zakona o vodama u kojem se vodne usluge definiraju kao vodoopskrba, odvodnja/obrada otpadnih voda. Ne dovodeći u pitanje definiciju vodnih usluga, planira se provedba ekonomske analize sa svaku aktivnost

				upotrebe vode pri čemu će se izračunati povrat troškova za vodne usluge (uključujući okolišne i resursne troškove) u skladu s nacionalnom definicijom. Izračun će uključivati troškove rada i upravljanja te troškove infrastrukture i ERC–a. Ta se načela već odražavaju u određivanju cijena vode. Dodatne informacije nalaze se u zasebnim datotekama u odjeljku Dokumenti.
T.06.1. – Vodni sektor: Postojanje a) politike određivanja cijene vode koja predstavlja odgovarajući poticaje korisnicima da učinkovito koriste vodne resurse i b) odgovarajućeg doprinosa različitih korisnika povratu troškova vodnih usluga po stopi koja je utvrđena u odobrenom planu upravljanja vodnim područjimaza ulaganja podržana u okviru programa	2 – Usvajanje plana upravljanja riječnim slivovima za područje riječnog sliva u skladu s člankom 13. Direktive 2000/60/EZ.	Ne		PURS je donesen u lipnju 2013. (NN 82/13). Pravne osnove, područje rada, vrsta i način ispitivanja stanja voda u Hrvatskoj regulirani su Zakonom o vodama i pratećim podzakonima. Hrvatske vode nadležne su za provedbu i praćenje stanja voda a njihov Glavni vodoopskrbni laboratorij (GVL) službeni je laboratorij za uzorkovanje i analizu. Osim GVL–a, ovlašteni laboratoriji za suradnju isto tako izvršavaju aktivnosti uzorkovanja/ispitivanja voda za određene pokazatelje ili skupine parametara. Nadzorna mreža postavljena je s nadzornim točkama navedenima i skiciranima u PURS–u, ali ne pokriva sve točke i parametre; potpun i sustavni klasifikacijski sustav bit će uspostavljen do 2015. Popis ciljeva zaštite okoliša za tijela vodnog gospodarstva dio su PURS–a (od lipnja 2013.), kao i popis kandidata za izuzeće od

				standardnog cilja: „postizanje dobrog stanja do kraja 2015.“ Dodatne informacije nalaze se u zasebnim datotekama u odjeljku Dokumenti.
T.06.2 – Sektor otpada: Promicanje gospodarski i ekološki održivih ulaganja u sektor otpada, posebno kroz razvoj planova gospodarenja otpadom u skladu s Direktivom 2008/98/EZ i s hijerarhijom otpada.	1 – Komisiji je predano izvješće o provedbi u skladu s člankom 11. stavkom 5. Direktive 2008/98/EZ vezan uz napredak prema ispunjavanju ciljeva iz članka 11. Direktive 2008/98/EZ.	Da	Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) (http://www.mzoip.hr/doc/Propisi/Act_sustainable_waste_management.pdf)	Člankom 13. Zakona o održivom gospodarenju otpadom hrvatska Agencija za zaštitu okoliša imenuje se nadležnim tijelom za koordinaciju izvještavanja i izvještavanje o provedbi Direktive 2008/98 /EZ. Slijedeći taj zahtjev, hrvatska Agencija za zaštitu okoliša podnijela je Komisiji (Eurostat) Izvješće o provedbi putem internetskog portala eDAMIS 22. listopada 2013. Izvješće sadrži podatke o napretku u skladu s zahtjevima članka 11.
T.06.2 – Sektor otpada: Promicanje gospodarski i ekološki održivih ulaganja u sektor otpada, posebno kroz razvoj planova gospodarenja otpadom u skladu s Direktivom 2008/98/EZ i s hijerarhijom otpada.	2 – Postojanje jednog ili više planova gospodarenja otpadom u skladu s člankom 28. Direktive 2008/98/EZ;	Da	Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05) http://narodne–novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/289920.html Zakon o otpadu (NN 178/04) http://narodne–novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/313723.html Informacije o planovima GO–om razvijenih do sada na svim razinama dostupni su na http://www.azo.hr/PlanoviGospodarenjaOtpadom01 Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) (http://narodne–novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_07_94_2123.html	Na snazi su Plan gospodarenja otpadom (PGO) za područje Republike Hrvatske 2007. – 2015. i odgovarajući Planovi gospodarenja otpadom za svaku županiju. Svi planovi su u skladu sa Strategijom gospodarenja otpadom i Zakonom o otpadu. Članci 9., 10. i 11. Zakona o otpadu propisuju sadržaj nacionalnih, županijskih i lokalnih PGO–a navedenim redoslijedom. Svi ovi planovi sadrže podatke određene Direktivom. PGO planovi ostat će na snazi do kraja 2015., budući da je razdoblje planiranja bilo od 2007. do 2015. Započele su pripremne aktivnosti za izradu novog PGO–a za sljedeće plansko razdoblje (šest godina).

				Sadržaj novih planova propisan je člancima 17., 21. i 22. Zakona o održivom upravljanju otpadom (NN br. 94/13). Propisanim sadržajem obuhvaćeni su svi relevantni i obvezni elementi kako se zahtijeva člankom 28. Direktive 2008/98/EZ. Dodatne informacije nalaze se u zasebnim datotekama u odjeljku Dokumenti.
T.06.2 – Sektor otpada: Promicanje gospodarski i ekološki održivih ulaganja u sektor za zbrinjavanje otpada, posebno kroz razvoj planova gospodarenja otpadom u skladu s Direktivom 2008/98/EZ i s hijerarhijom otpada.	3 – Postojanje programa sprečavanja nastajanja otpada, prema zahtjevima članka 29. Direktive 2008/98/EZ;	Ne		Program za smanjivanje i sprečavanje nastanka otpada na državnoj razini bit će pripremljen zajedno s novim Nacionalnom planom gospodarenja otpadom za razdoblje 2015. – 2021., kao sastavni dio novog Plana. Sadržaj Programa za smanjenje i sprječavanje nastanka otpada propisan je člancima 17. i 18. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN br. 94/13) (http://www.mzoip.hr/doc/Propisi/Act_ sustainable_waste_management. pdf), a sadržava ciljeve sprječavanja otpada i mjere potrebne za postizanje ciljeva minimaliziranja otpada i sprečavanja nastanka otpada. Ugovor o tehničkoj pomoći za pripremu nacionalnog plana gospodarenja otpadom i nacionalnog plana za sprječavanje nastanka otpada, kao sastavnog dijela Nacionalnog plana gospodarenja otpadom, potpisan je te je projekt tehničke pomoći

				započeo u travnju 2014.
T.06.2 – Sektor otpada: Promicanje gospodarski i ekološki održivih ulaganja u sektor otpada, posebno kroz razvoj planova gospodarenja otpadom u skladu s Direktivom 2008/98/EZ i s hijerarhijom otpada.	4 – Usvojene su mjere potrebne za postizanje ciljeva pripreme za ponovno korištenje i recikliranje do 2020. u skladu s člankom 11. stavkom 2. Direktive 2008/98/EZ.	Ne		Člancima 27. i 29. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN br. 94/13) propisuje se naknada za odlaganje komunalnog otpada u obliku novog poreza za odlagališta otpada koja će se primjenjivati u slučajevima kada količina odloženog otpada prijeđe dopuštenu količinu odloženog otpada. Razvijaju se propisi o korištenju otpada za dobivanje energije i spaljivanju, uključujući razmatranja uvođenja tarifne politike spaljivanja. Što se tiče sheme plaćanja u skladu s člankom 33. Zakona, pružatelj usluga će teretiti korisnika javne usluge naknadom koja je proporcionalna količini otpada dostavljenog tijekom obračunskog razdoblja. Sustav odlaganja određenih vrsta otpada propisan je člancima 65. i 66. Zakona. U članku 35. Zakona nalaze se sve potrebne mjere za postizanje cilja ponovne uporabe i recikliranja za 2020. Dodatne informacije nalaze se u zasebnim datotekama u odjeljku Dokumenti.
T.07.1 – Promet: Postojanje sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira za ulaganje u prijevoz u skladu s institucionalnim uređenjem država članica (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podržavaju razvoj infrastrukture i povećaju povezanost sa	1 – Postojanje sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira za ulaganje u prijevoz koji su u skladu sa zakonskim uvjetima za stratešku procjenu utjecaja na okoliš i koji navode:	Ne	Privremena Strategija prometnog razvoja http://www.mppi.hr/UserDocsImages/Strategija_prometnog_razvoja_VRH.pdf	Kriteriji su djelomično ispunjeni donošenjem Privremene prometne strategije (30. listopada 2014.). Akcijski plan uspostavljen je radi razvijanja konačne Strategije. Privremena prometna strategija http://www.mppi.hr/UserDocsImages/Strategija_prometnog_ra

sveobuhvatnim i osnovnim TEN–T mrežama.				zvoja_VRH.pdf
T.07.1 – Promet: Postojanje sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira za ulaganje u prijevoz u skladu s institucionalnim uređenjem država članica (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podržavaju razvoj infrastrukture i povećaju povezanost sa sveobuhvatnim i osnovnim TEN–T mrežama.	2 – Doprinos jedinstvenom Europskom prometnom području u skladu s člankom 10. Uredbe (EU) br. …/ 2013 Europskog parlamenta i Vijeća, uključujući i prioritete za ulaganja u:	Ne		Vidi gore
T.07.1 – Promet: Postojanje sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira za ulaganje u prijevoz u skladu s institucionalnim uređenjem država članica (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podržavaju razvoj infrastrukture i povećaju povezanost sa sveobuhvatnim i osnovnim TEN–T mrežama.	3 – osnovnu TEN–T mrežu i sveobuhvatnu mrežu, gdje je predviđeno ulaganje iz EFRR–a i Kohezijskog fonda; i	Ne		Vidi gore
T.07.1 – Promet: Postojanje sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira za ulaganje u prijevoz u skladu s institucionalnim uređenjem država članica (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podržavaju razvoj infrastrukture i povećaju povezanost sa sveobuhvatnim i osnovnim TEN–T mrežama.	4 – sekundarnu povezanost;	Ne		Vidi gore
T.07.1 – Promet: Postojanje sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira za ulaganje u prijevoz u skladu s institucionalnim uređenjem država članica (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji	5 – realističnu i zrelu bazu projekata za koje je predviđena potpora iz EFRR–a i KF–a;	Da	Baza projekata uključena u „Akcijski plan EAC–a za Tematski cilj 7”, priložen OPKK–u.	

podržavaju razvoj infrastrukture i povećaju povezanost sa sveobuhvatnim i osnovnim TEN–T mrežama.				
T.07.1 – Promet: Postojanje sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira za ulaganje u prijevoz u skladu s institucionalnim uređenjem država članica (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podržavaju razvoj infrastrukture i povećaju povezanost sa sveobuhvatnim i osnovnim TEN–T mrežama.	6 – mjere za osiguravanje kapaciteta posredničkih tijela i korisnika za dostavu baze projekata.	Ne		Mjere na odgovarajućoj razini nisu provedene, uspostavljen je Akcijski plan za izgradnju kapaciteta UT–a, PT–a i korisnika.
T.07.2 – Željeznička infrastruktura: Postojanje posebnog odjeljka o razvoju željeznice u okviru sveobuhvatnih planova ili okvira za ulaganja u promet u skladu s institucionalnim ustrojstvom države članice (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podupiru razvoj infrastrukture i poboljšavaju povezanost sa sveobuhvatnim i jezgrenim mrežama TEN–T. Ulaganja uključuju mobilna sredstva, interoperabilnost i izgradnju kapaciteta.	1 – Postojanje posebnog dijela o razvoju željeznice unutar sveobuhvatnih prometnih planova ili okvira, kako su navedeni gore, koji je u skladu sa pravnim zahtjevima za stratešku procjenu utjecaja na okoliš i obuhvaća realističnu i zrelu bazu projekata (uključujući vremenski raspored i proračunski okvir);	Ne	Privremena prometna strategija http://www.mppi.hr/UserDocsImages/Strategija_prometnog_razvoja_VRH.pdf	Kriteriji su djelomično ispunjeni donošenjem Privremene prometne strategije (30. listopada 2014.). Razvijena je i baza projekata. Akcijski plan uspostavljen je radi razvijanja konačne Strategije. Privremena prometna strategija: http://www.mppi.hr/UserDocsImages/Strategija_prometnog_razvoja_VRH.pdf
T.07.2 – Željeznička infrastruktura: Postojanje posebnog odjeljka o razvoju željeznice u okviru sveobuhvatnih planova ili okvira za ulaganja u promet u skladu s institucionalnim ustrojstvom države članice (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podupiru razvoj infrastrukture i poboljšavaju povezanost sa sveobuhvatnim i jezgrenim mrežama TEN–T.	2 – Mjere za osiguravanje sposobnosti posredničkih tijela i korisnika za provedbu baze projekata.	Ne		Mjere na odgovarajućoj razini nisu provedene, uspostavljen je Akcijski plan za izgradnju kapaciteta UT–a, PT–a i korisnika.

Ulaganja uključuju mobilna sredstva, interoperabilnost i izgradnju kapaciteta.				
T.07.3 – Drugi načini prijevoza, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu: postojanje posebnog odjeljka o unutarnjim plovnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim vezama i aerodromskoj infrastrukturi unutar sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira, koji pridonosi boljoj povezanosti s osnovnim i sveobuhvatnim TEN–T mrežama te promoviranju održive regionalne i lokalne mobilnosti.	1 – Postojanje posebnog odjeljka o unutarnjim plovnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim vezama i aerodromskoj infrastrukturi unutar sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira, koji sadrži:	Ne	Privremena Strategija prometnog razvoja http://www.mppi.hr/UserDocsImages/Strategija_prometnog_razvoja_VRH.pdf	Kriteriji su djelomično ispunjeni donošenjem Privremene prometne strategije (30. listopada 2014.). Akcijski plan uspostavljen je radi razvijanja konačne Strategije. Privremena prometna strategija http://www.mppi.hr/UserDocsImages/Strategija_prometnog_razvoja_VRH.pdf
T.07.3 – Drugi načini prijevoza, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu: postojanje posebnog odjeljka o unutarnjim plovnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim vezama i aerodromskoj infrastrukturi unutar sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira, koji pridonosi boljoj povezanosti s osnovnim i sveobuhvatnim TEN–T mrežama te promoviranju održive regionalne i lokalne mobilnosti.	2 – u skladu s pravnim zahtjevima za stratešku procjenu utjecaja na okoliš;	Ne		Vidi gore
T.07.3 – Drugi načini prijevoza, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu: postojanje posebnog odjeljka o unutarnjim plovnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim vezama i aerodromskoj infrastrukturi unutar	3 – utvrđuje realističnu i zrelu bazu projekata (uključujući vremenski raspored i proračunski okvir);	Da	Baza projekata uključena u „Akcijski plan EAC–a za Tematski cilj 7”, priložen OPKK–u.	

sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira, koji pridonosi boljoj povezanosti s osnovnim i sveobuhvatnim TEN–T mrežama te promoviranju održive regionalne i lokalne mobilnosti.				
T.07.3 – Drugi načini prijevoza, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu: postojanje posebnog odjeljka o unutarnjim plovnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim vezama i aerodromskoj infrastrukturi unutar sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira, koji pridonosi boljoj povezanosti s osnovnim i sveobuhvatnim TEN–T mrežama te promoviranju održive regionalne i lokalne mobilnosti.	4 – Mjere za osiguravanje sposobnosti posredničkih tijela i korisnika za provedbu baze projekata.	Ne		Mjere na odgovarajućoj razini nisu provedene, uspostavljen je Akcijski plan za izgradnju kapaciteta UT–a, PT–a i korisnika.
T.09.1 – Postojanje i provedba nacionalnog strateškog okvira politikaza smanjenje siromaštva čiji je ciljaktivno uključivanje ljudi isključenih s tržišta rada u skladu sa smjernicama o zapošljavanju. .	1 – Uspostavljen je nacionalni strateški okvir politika za smanjenje siromaštva, čiji je cilj aktivno uključivanje i koji:	Da	Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti Republike Hrvatske (2014. – 2020.), poveznica: http://www.mspm.hr/djelokrug_aktivnosti/socijalna_skrb/strategija_borbe_protiv_siromastva_i_socijalne_iskljucenosti_2014_2020/strategija_borbe_protiv_siromastva_i_socijalne_iskljucenosti_republike_hrvatske_2014_2020	Strategiju borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014. – 2020.) usvojila je Vlada Republike Hrvatske u ožujku 2014.

T.09.1 – Postojanje i provedba nacionalnog strateškog okvira politika za smanjenje siromaštva, čiji je cilj aktivno uključivanje ljudi isključenih s tržišta rada u skladu sa smjernicama o zapošljavanju	2 – osigurava dovoljnu bazu dokaza za razvoj politika za smanjenje siromaštva i praćenje promjena;	Da	Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014. – 2020.) Podaci o zapošljavanju – str. 21., podaci o stanovanju – str. 27., podaci o socijalnim i zdravstvenim uslugama – str. 32.	Analiza konteksta Hrvatske temelji se, među ostalim, na pokazateljima za aktivno uključivanje različitih područja politike (Podatci: str. 4. – 11., str. 21., 27., 32.). Analizom su pokrivena sva tri stajališta aktivnog uključivanja – adekvatna pomoć za osobe s nedostatnim prihodima (socijalna skrb, pomoć obiteljima, potpore iz mirovinskog i zdravstvenog sustava itd.), aktivacija na tržištu rada (analiza stanovništva kojemu prijeti opasnost od siromaštva prema njihovom stanju na tržištu rada i analiza aktivnih mjera na tržištu rada koje su do sada provedene) i omogućavanje pristupa uslugama (analiza potreba za uslugama u različitim sektorima, kao što je sektor socijalne skrbi, zdravstva, odgoja i obrazovanja, na temelju analize podataka o potrebama za uslugama i broja osoba u nepovoljnom položaju (npr. osobe s invaliditetom, stare i nemoćne osobe, djeca u riziku od siromaštva). (Podatci na str. 8. – 12.)

T.09.1 – Postojanje i provedba nacionalnog strateškog okvira politika za smanjenje siromaštva, čiji je cilj aktivno uključivanje ljudi isključenih s tržišta rada u skladu sa smjernicama o zapošljavanju	3 – sadrži mjere kojima se podupire ostvarenje nacionalnog cilja u pogledu siromaštva i socijalne isključenosti (kako je definirano u Nacionalnom programu reformi), uključujući promicanje održivih i kvalitetnih prilika za zapošljavanje za osobe kojima najviše prijeti opasnost od socijalne isključenosti, uključujući osobe iz marginaliziranih zajednica;	Ne	Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti Republike Hrvatske (2014. – 2020.), poveznica: http://www.mspm.hr/djelokrug_aktivnosti/socijalna_skrb/strategija_borbe_protiv_siromastva_i_socijalne_iskljucenosti_2014_2020/strategija_borbe_protiv_siromastva_i_socijalne_iskljucenosti_republike_hrvatske_2014_2020, strana 16.	Mjere za provedbu Strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti razvijat će se u sklopu posebnog programa provedbe strategije kojim će se pokriti razdoblja od 3 godine do 2020. Provedbeni program 2014. – 2016. će uključivati konkretne mjere, tijela nadležna za pojedine mjere, rokove za ispunjavanje te pokazatelje uspjeha koji će biti u skladu s pokazateljima aktivne uključenosti za Europu 2020 i koji će doprinijeti postignuću nacionalnih ciljeva borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti. MSPM je odgovorno dostaviti izvješće o provedbi mjera Vladi Republike Hrvatske do 30. lipnja svake godine. Dodatne informacije i objašnjenja navode se u zasebnom spisu priloženom ovom OP–u.
T.09.1 – Postojanje i provedba nacionalnog strateškog okvira politika za smanjenje siromaštva, čiji je cilj aktivno uključivanje ljudi isključenih s tržišta rada u skladu sa smjernicama o zapošljavanju	4 – uključuje mjerodavne zainteresirane strane u borbu protiv siromaštva;	Da	Odluka o uspostavljanju radne skupine za izradu Strategije borbe protiv siromaštva: Odluka Vlade Republike Hrvatske, klasa: 022–03713–04/112, ur. br. 50301–04/04–13–2, od 21. ožujka 2013.; dostupna na: https://vlada.gov.hr/UserDocsImages//Sjednice/Arhiva//81.%20–%2022.pdf. Poziv na javnu raspravu o nacrtu strategije: http://www.mspm.hr/novosti/vijesti/poziv_na_javnu_raspravu_o_prijedlogu_strategije_borbe_pr	Osnovana je radna skupina za izradu i pripremu Strategije (Odluka Vlade Republike Hrvatske, klasa: 022–03713–04/112, ur. br. 50301–04/04–13–2, od 21. ožujka 2013. dostupna na: https://vlada.gov.hr/UserDocsImages//Sjednice/Arhiva//81.%20–%2022.pdf). Očito je da su svi relevantni dionici uključeni u izradu Strategije. To uključuje relevantna tijela iz sektora obrazovanja, zdravstva, socijalne skrbi, mirovinskog

			otiv_siromastva_i_socijalne_isk ljucenosti_u_republici_hrvatsko j_2014_2020	sustava, tržišta rada, NVO–a, socijalne partnere. U veljači 2014. organizirana je također javna rasprava o prijedlogu Strategije. Poveznica na poziv na javnu raspravu: http://www.mspm.hr/novosti/vijesti/poziv_na_javnu_raspravu_o_prijedlogu_strategije_borbe_protiv_siromastva_i_socijalne_isk ljucenosti_u_republici_hrvatsko j_2014_2020
T.09.1 – Postojanje i provedba nacionalnog strateškog okvira politika za smanjenje siromaštva, čiji je cilj aktivno uključivanje ljudi isključenih s tržišta rada u skladu sa smjernicama o zapošljavanju	5 – ovisno o utvrđenim potrebama, uključuje mjere za prelazak s institucionalne skrbi na skrb u zajednici;	Ne	Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014. – 2020.) Plan deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj od 2011. do 2016. (2018.) Odluka o Operativnom planu transformacije i deinstitucionalizacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj od 2014. do 2016.	Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti (Poglavlje 4., str. 27. – 32.) uključuje prioritete povezane s proširenjem izvaninstitucionalnih usluga za osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti radi podupiranja ciljeva i mjera određenih u nacionalnom Planu deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj od 2011. do 2016. (2018.). Na temelju Plana deinstitucionalizacije, MSPM i relevantni dionici razvili su Operativni plan transformacije i deinstitucionalizacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj od 2014. do 2016. koji je donesen odlukom Ministra 18. lipnja 2014. On sadržava konkretne mjere za provedbu postupka

				deinstitucionalizacije do 2016. Dodatne informacije i objašnjenja nalaze se u zasebnom spisu priloženom ovom OP–u.
T.09.1 – Postojanje i provedba nacionalnog strateškog okvira politika za smanjenje siromaštva, čiji je cilj aktivno uključivanje ljudi isključenih s tržišta rada u skladu sa smjernicama o zapošljavanju	6 – Na zahtjev i ako je potrebno, relevantnim zainteresiranim stranama pruža se podrška pri podnošenju prijava za projekte i pri provedbi i vođenju odabranih projekata.	Da	Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva socijalne politike i mladih (Narodne novine br. 102/13)– http://narodne–novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_08_102 2290.html, članci: 28. – 32.	Prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu MSPM–a, Služba za fondove EU–a u sklopu MSPM–a odgovorna je za pružanje podrške potencijalnim prijaviteljima/dionicima projekata financiranih iz strukturnih fondova EU–a u pripremi i provedbi projekata u području Socijalnog uključivanja u nadležnosti MSPM–a. Također, kao posredničko tijelo razine 1, MSPM organizira informativne sastanke za potencijalne korisnike svakog programa dodjele bespovratnih sredstava pod nadležnošću MSPM–a i objavljenog u sklopu strukturnih fondova EU–a. Nadalje, posredničko tijelo razine 2 organizira sastanke povezane s provedbom za korisnike bespovratnih sredstava, kako bi pomoglo u provedbi i pružilo informacije o financiranju, izvješćivanju, pokazateljima itd.
T.09.3 Zdravlje: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za zdravlje u okviru članka 168. UFEU-a kojim se osigurava gospodarska održivost:	1 – Postoji nacionalni ili regionalni strateški okvir politike za zdravlje koji sadrži:	Ne	Nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012. – 2020.: http://www.zdravlje.hr/programi_i_projekti/nacionalne_strategije/nacionalna_strategija_zdravstva Nacrt Nacionalnog plana razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u	Nacionalna strategija razvoja zdravstva (NSRZ) 2012. – 2020., koju su donijeli hrvatska Vlada i Sabor, krovni je strateški dokument u sektoru zdravstva. Nacrt Nacionalnog plana razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj u

			Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2014. do 2016.: http://www.zdravlje.hr/zakonodavstvo/savjetovanje_sa_zainteresiranom_javnoscu/nacionalni_plan_razvoja_klinickih_bolnickih_centara_klinickih_bolnica_klinika_i_opcih_bolnica_u_rh_2014–2016	razdoblju od 2014. do 2016. (NSRZ) kao strateški dokument koji se odnosi na razvoj bolnica i bolničke njege, kao i načela postizanja isplativosti u bolničkom sustavu, trenutačno je u postupku javne rasprave i Sabor ga tek treba donijeti. Taj će dokument biti popraćen Nacionalnim registrom bolnica koji će uključivati posebne statističke podatke za svaku bolnicu u Hrvatskoj. Dodatne informacije i objašnjenje dostupni su u zasebnom spisu priloženom ovom OP–u.
T.09.3 – Zdravlje: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za zdravlje u okviru članka 168. UFEU-a kojim se osigurava gospodarska održivost:	2 – koordinirane mjere za unapređenje pristupa kvalitetnim zdravstvenim uslugama;	Ne	Nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012. – 2020.: http://www.zdravlje.hr/programi_i_projekti/nacionalne_strategije/nacionalna_strategija_zdravstva Nacrt Nacionalnog plana razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2014. do 2016.:	Mjere povezane s jačanjem primarne zdravstvene zaštite, posebno opremanjem pružatelja primarne zdravstvene zaštite i razvojem grupnih praksi primarne zdravstvene zaštite navedene su u Nacionalnoj strategiji razvoja zdravstva. Mreža pružatelja primarne zdravstvene zaštite, u kojoj je naznačeno gdje bi trebalo osnovati timove i trenutačni status. Osnivanje timova za hitnu medicinu definirano je u Pravilniku o minimalnim uvjetima za hitnu medicinu (NN br. 42/11, članci 7., 8., 11. i 13.). Mreža zajedničkih medicinskih odjela za hitne slučajeve u bolnicama bit će sastavni dio Registra bolnica. Pravilnikom o minimalnim uvjetima za pružanje usluga zdravstvene zaštite utvrđeni su minimalni standardi za osiguranje pristupačnosti objekata zdravstvene skrbi

				osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti (NN br. 61/2011, članci 6. i 36.). Dodatne informacije i objašnjenje dostupni su u zasebnom spisu priloženom ovom OP–u.
T.09.3 – Zdravlje: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za zdravlje u okviru članka 168. UFEU-a kojim se osigurava gospodarska održivost:	3 – mjere za poticanje učinkovitosti u zdravstvenom sektoru uvođenjem modela pružanja usluga i infrastrukture;	Ne	Nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012. – 2020. (NN br. 116/12) Nacrt Nacionalnog plana razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2014. do 2016. Strateški plan razvoja e–zdravstva Mreža usluga javnog zdravstva u obiteljskoj medicini: http://www.hzzo.hr/zdravstveni–sustav–rh/zdravstvena–zastita–pokrivena–obveznim–zdravstvenim–osiguranjem/ugovoreni–sadrzaji–zdravstvene–zastite–u–rh	Nacionalnoj strategiji razvoja zdravstva 2012. – 2020. predviđene su mjere u pogledu integracije i suradnje u primarnoj zdravstvenoj zaštiti i javnom zdravstvu, poput osnivanja i opremanja grupnih praksi primarne zdravstvene zaštite; jačanje međudisciplinske suradnje u zdravstvenoj zaštiti (engleska verzija, str. 76. do 79.) Reorganizacija bolničkog sustava povećanjem kapaciteta dnevnih bolnica / dnevne kirurgije predstavljena je u Nacionalnom planu razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2014. do 2016. (str. 24. – 29.). Modeli isplativosti i nove usluge za korisnike u okviru sustava zdravstvene zaštite namijenjene pacijentima predviđene su Strateškim planom razvoja e–zdravstva (nacrt). Mreža primarne zdravstvene zaštite, dokument koji sadržava informacije o postojećoj mreži zdravstvene zaštite i pružateljima usluga te o nedostatcima. Dodatne informacije i objašnjenja nalaze se u zasebnom spisu priloženom

				OP–u.
T.09.3 – Zdravlje: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za zdravlje u okviru članka 168. UFEU-a kojim se osigurava gospodarska održivost:	4 – sustav za praćenje i reviziju.	Ne	Hrvatska nacionalna strategija razvoja zdravstva 2012. – 2020. (NN 116/12) Nacrt Nacionalnog plana razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2014. do 2016.	Sustavni nadzor Strategije provodit će se putem nadzornog odbora (NO) koji je uspostavio Ministar odlukom ministra. NO će biti zadužen za postavljanje ciljeva i pokazatelja napretka, nadziranje provedbe u skladu s pokazateljima na godišnjoj osnovi, predlaganje korektivnih radnji ako napredak nije zadovoljavajući te izvješćivanje Ministra zdravlja o napretku provedbe Nacionalne strategije razvoja zdravstva i odlukama o korektivnim mjerama. Nadzor NSRZ–a: Ministarstvo zdravlja osnovat će radnu skupinu radi nadzora napretka planova provedbe na temelju izvješća o napretku koje dostave bolnice. Radna skupina ocjenjivat će izvješća o napretku, davati prijedloge i određivati korektivne mjere Operativnoj radnoj skupini za provedbu reformi i drugih mjera fiskalne konsolidacije. Dodatne informacije i objašnjenja nalaze se u zasebnom spisu priloženom OP–u.

T.09.3 – Zdravlje: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za zdravlje u okviru članka 168. UFEU-a kojim se osigurava gospodarska održivost:.	5 – Država članica ili regija usvojila je okvir, u kojem su navedena dostupna proračunska sredstva na indikativnoj osnovi i troškovno učinkovita koncentracija sredstava za prioritetne potrebe za zdravstvo	Da	Državni proračun Republike Hrvatske za 2014. s projekcijama za 2015. i 2016. (NN 152/13 i 39/14) http://narodne–novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_12_152_3213.html, http://narodne–novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/dodatni/429690.pdf) Strateški plan Ministarstva zdravlja za razdoblje 2014. – 2016.)	Kratkoročni i srednjoročni okvir za proračunska sredstva u kojem su indikativno određena dostupna proračunska sredstva za zdravstvenu skrb, sadržan je u Državnom proračunu (NN br. 152/13, str. 188. – 198., NN br. 38/14, str. 134. – 140.) http://narodne–novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_12_152_3213.html, http://narodne–novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/dodatni/429690.pdf) i Strateškom planu Ministarstva zdravlja za razdoblje od 2014. do 2016. koji se ažurira na godišnjoj osnovi. Strateški plan Ministarstva zdravlja za razdoblje 2014. 2016. definira opće i specifične ciljeve u sektoru zdravstva i omogućava vezu između tih ciljeva i proračunskih sredstava (Tablica 8, str. 28.–26.), prikazujući koncentraciju sredstava za ostvarivanje definiranih ciljeva. http://www.zdravlje.hr/programi_i_projekti/nacionalne_strategije
T.10.2 – Visoko obrazovanje: postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za povećanje stjecanja tercijarnog obrazovanja te za veću kvalitetu i učinkovitost u okviru članka 165. UFEU-a.	1 – Uspostavljen je nacionalni ili regionalni strateški okvir politike tercijarnog obrazovanja sa sljedećim elementima:	Da	Strategija znanosti, obrazovanja i tehnologije koju je usvojila Vlada Republike Hrvatske: http://public.mzos.hr/Default.aspx	Nova strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije obuhvaća relevantne intervencije i mjere u sljedećim područjima: cjeloživotno učenje, obrazovanje u ranom djetinjstvu i usluge skrbi, pred–tercijarno obrazovanje, visoko obrazovanje, kao i obrazovanje odraslih. Utvrđene mjere popraćene su popisom institucija odgovornih za provedbu svake od mjera, kao i

				pokazatelja uspjeha. Daljnja potpora provedbi Strategije, s rokovima za svaku mjeru, bit će predviđena Akcijskim planom (mjera 1.2. u odjeljku: smjernice za provedbu Strategije) koji će se donijeti 30 dana nakon osnivanja nacionalnog vijeća za provedbu Strategije.
T.10.2 – Visoko obrazovanje: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za povećanje stjecanja tercijarnog obrazovanja te za veću kvalitetu i učinkovitost u okviru članka 165. UFEU-a.	2 – prema potrebi, mjerama za povećanje sudjelovanja i postignute razine obrazovanja kojima se:	Da	Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije http://public.mzos.hr/Default.aspx	Strategija znanosti, obrazovanja i tehnologije usmjerena je na uvođenje financiranja nedovoljno zastupljenih skupina i potpora za studente s invaliditetom (mjere 6.1.2., 6.2.1. – 6.2.3., 6.4.1. – 6.4.7. u odjeljku: Visoko obrazovanje).
T.10.2 – Visoko obrazovanje: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za povećanje stjecanja tercijarnog obrazovanja te za veću kvalitetu i učinkovitost u okviru članka 165. UFEU-a.	3 – povećava udio visokog obrazovanja među skupinama s niskim prihodima i drugim nedovoljno zastupljenim skupinama, s posebnim naglaskom na zapostavljene skupine uključujući osobe iz marginaliziranih zajednica;	Da	Strategija obrazovanja, znanosti, i tehnologije Socijalna i ekonomska slika studentskog života u Hrvatskoj: nacionalno izvješće istraživanja EUROSTUDENT za Hrvatsku, Institut za razvoj obrazovanja. ZAGREB 2011. Istraživanje dostupno na: http://public.mzos.hr/Default.aspx?sec=2254	Strategija znanosti, obrazovanja i tehnologije usmjerena je na uvođenje financiranja nedovoljno zastupljenih skupina i potpora za studente s invaliditetom (mjere 6.1.2., 6.2.1. – 6.2.3., 6.4.1. – 6.4.7. u odjeljku: Visoko obrazovanje). http://public.mzos.hr/Default.aspx Nacionalna istraživanja provedena su vezano uz socioekonomsku situaciju studentskog života u Hrvatskoj (EUROSTUDENT). Podaci koji se odnose na socijalni profil studenata dostupni su na str. 3. (Socijalna i ekonomska slika studentskog života u Hrvatskoj: nacionalno izvješće istraživanja EUROSTUDENT za Hrvatsku, Institut za razvoj obrazovanja. Jedan je od ciljeva Strategije znanosti, obrazovanja i tehnologije omogućiti zadovoljavajuću razinu

				sredstava institucija visokog obrazovanja u pogledu prostora, informacija i komunikacije. Osiguravanje potrebne infrastrukture bit će jedan od prioriteta u području visokog obrazovanja i znanosti (mjere 5.1.1., 5.1.2., 5.2.1., 5.2.2., 5.2.3., 5.2.4. i 5.2.5. u odjeljku: Visoko obrazovanje).
T.10.2 – Visoko obrazovanje: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za povećanje stjecanja tercijarnog obrazovanja te za veću kvalitetu i učinkovitost u okviru članka 165. UFEU-a.	4 –smanjuje stopa odustajanja/ poboljšava stopa završavanja školovanja;	Da	Socijalna uključivost visokog obrazovanja u Hrvatskoj, autori: Thomas Farnell, Teo Matković, Karin Doolan, Mirna Cvitan, 2014. (Institut za razvoj obrazovanja) Izviješće dostupno na: http://www.iro.hr/hr/publikacije/socijalna–ukljucivost–visokog–obrazovanja–2014 Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije: http://public.mzos.hr/Default.aspx	Preliminarna analiza pokazuje da su glavni razlozi prekida studija nedostatak odgovarajućih kompetencija po ulasku u sustav visokog obrazovanja, pad motivacije studenta ili nedovoljna sredstva za studij. Dokument u pogledu analize uspješnosti / prekida studija planira se do 30. 9. 2015. Trogodišnji pilot–projekt ugovora o financiranju (programski ugovori) završen je 2012. u savjetovanju sa svim javnim institucijama visokog obrazovanja te je definirano skraćivanje razdoblja studiranja kao jedan od pet glavnih ciljeva. U 2015. planira se sklapanje novih ugovora o financiranju u kojima će se naglasak isto tako staviti na strateški prioritet skraćivanja razdoblja studiranja. Mjera 1.2.6. Strategije znanosti, obrazovanja i tehnologije (odjeljak: Visoko obrazovanje) usmjerena je na poticanje dovršetka studija.
T.10.2 – Visoko obrazovanje: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za povećanje stjecanja	5 – potiče osmišljanje inovativnih sadržaja i programa;	Da	Strategija obrazovanja, znanosti, i tehnologije Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (NN, 22/2013)	Na temelju Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, osiguravanje i razvoj kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju putem postupaka inicijalne

tercijarnog obrazovanja te za veću kvalitetu i učinkovitost u okviru članka 165. UFEU-a.			Ekonomski program Republike Hrvatske 2013.: http://www.mfin.hr/adminmax/docs/2013%20Economic%20Programme%20of%20Croatia.pdf Nacionalni program reformi za 2014. Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09).	akreditacije, ponovne akreditacije, tematskog vrednovanja i statusa utvrđenog vanjskom prosudbom sustava osiguravanja kvalitete aktivnosti su koje provodi i organizira Agencija za znanost i visoko obrazovanje, (HAZVO) kao javna ustanova Republike Hrvatske s ciljem osiguravanja kvalitete i razvoja znanosti i visokog obrazovanja, kao i druge ustanove u Republici Hrvatskoj koji za zadaća imaju osiguravanje kvalitete i razvoj znanosti i visokog obrazovanja Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (NN 22/2013). Uvođenje postupaka i provedbenih koraka u okviru HKO–a, kako je predviđeno Nacionalnim programom reformi (str. 29.). 2013. Strategija znanosti, obrazovanja i tehnologije (odjeljak: Visoko obrazovanje) isto tako predviđa analizu postojećih programa tečajeva (mjera 1.1.1.) i povezivanje s tržištem rada (mjere 1.2.1., 1.2.4., 1.2.5. i 2.3.1).

T.10.2 – Visoko obrazovanje: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za povećanje stjecanja tercijarnog obrazovanja te za veću kvalitetu i učinkovitost u okviru članka 165. UFEU-a.	6 – Mjerama za povećanje razine zapošljivosti i poduzetništva kojima se:	Da	Strategiju obrazovanja, znanosti, i tehnologije Vlada RH usvojila je početkom srpnja 2014.: http://public.mzos.hr/Default.aspx. Podaci vezani uz akreditaciju studijskih programa dostupni su na: https://www.azvo.hr/index.php/en/vrednovanja/postupci–vrednovanja–u–visokom–obrazovanju/inicijalna–akreditacija–studijskih–programa	Taj će se problem riješiti provedbom mjera iz Strategije znanosti, obrazovanja i tehnologije (odjeljak: Visoko obrazovanje) poput: – analiziranje i poboljšanje studijskih programa (mjere 1.1.1., 1.2.1. i 1.2.2), uzimajući u obzir realne potrebe tržišta rada (mjera 2.3.1.); – osiguravanja integracije i većeg opsega transverzalnih vještina u studijskim programima (mjere 1.2.1. i 1.2.2.); – pružanja potpore studentima u njihovom akademskom radu i profesionalnog usmjeravanja (mjere 1.2.3., 1.2.7., 2.7.1.); – poboljšanja studentskog standarda s naglaskom na socijalnu dimenziju studiranja (mjere u okviru Cilja br. 6.); – internacionalizacije visokog obrazovanja poticanjem mobilnosti (mjere 7.1.1. do 7.1.7.), programa na stranim jezicima (mjera 7.2.1.) i umrežavanjem sa stranim ustanovama visokog obrazovanja (mjere 7.3.1. do 7.3.3. i 7.4.1.).
T.10.2 – Visoko obrazovanje: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za povećanje stjecanja tercijarnog obrazovanja te za veću kvalitetu i učinkovitost u okviru članka 165. UFEU-a.	7 – potiče razvoj „generičkih vještina”, što uključuje i poduzetništvo u relevantnim programima visokog obrazovanja;	Da	Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije: http://public.mzos.hr/Default.aspx Podaci vezani uz akreditaciju studijskih programa dostupni su na: https://www.azvo.hr/index.php/en/vrednovanja/postupci–vrednovanja–u–visokom–obrazovanju/inicijalna–	Ovaj konkretni problem rješavat će se kroz provedbu mjera iz Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije, kao što su: unapređenje studijskih programa kroz dosljednu provedbu Bolonjskog procesa, usklađivanje broja i profila studijskih programa s potrebama tržišta rada (osiguravajući integraciju i veći opseg

			akreditacija–studijskih–programa	transverzalnih vještina u studijskim programima), poboljšanje studentskog standarda s fokusom na socijalnoj dimenziji studiranja; internacionalizacija visokog obrazovanja. Detaljnije mjere navedene su u Strategiji znanosti, obrazovanja i tehnologije – Odjeljak Visoko obrazovanje (mjere 1.1.1., 1.2.1. i 1.2.2.).
T.10.2 – Visoko obrazovanje: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politike za povećanje stjecanja tercijarnog obrazovanja te za veću kvalitetu i učinkovitost u okviru članka 165. UFEU-a.	8 – smanjuju razlike među spolovima u izboru studija i zanimanja.	Da	Socijalna i ekonomska slika studentskog života u Hrvatskoj: nacionalno izvješće istraživanja EUROSTUDENT za Hrvatsku, Institut za razvoj obrazovanja, Zagreb 2011. Istraživanje dostupno na: http://public.mzos.hr/Default.aspx?sec=2254	Na temelju izvješća EUROSTUDENTA, studentice čine 56 % svih studenata visokoškolske razine, dok studenti čine 44 %. U tom su smislu predviđene određene mjere na temelju kriterija socioekonomskog statusa i drugih kriterija koji se odnose na ranjive skupine. Besplatno obrazovanje u javnim ustanovama visokoškolskog obrazovanja osigurano je za uspješne i redovne studente akademskih godina 2012./2013., 2013./2014. i 2014./2015. U skladu s Ustavom (članak 66.) u Republici Hrvatskoj svakomu je dostupno obrazovanje pod jednakim uvjetima u skladu s njegovim sposobnostima. Rodna nejednakost trenutačno nije prepoznata kao poseban problem koji je potrebno rješavati zbog činjenice da broj studentica u sustavu visokog obrazovanja prelazi broj studenata. Stoga je važno povećati broj studenata u sustavu visokog obrazovanja i ne sprječavati ih od ulaska u

				područje znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike jer je to jedno od prioritetnih područja.
T.10.4 – Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za poboljšanje kvalitete sustava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje u okviru članka 165. UFEU–a. .	1 –Uspostavljen je nacionalni ili regionalni strateški okvir politike za poboljšanje kvalitete i učinkovitosti sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (VET) u skladu s člankom 165. UFEU-a kojim su obuhvaćene mjere za slijedeće:	Ne	Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije: http://public.mzos.hr/Default.aspx	Daljnji koraci u provedbi reforme SOO–a predviđeni su mjerama u novoj Strategiji znanosti, obrazovanja i tehnologije. Reforma će se provesti upotrebom postupaka/načela HKO–a te će se osiguranje kvalitete omogućiti nadzorom i stalnim ocjenjivanjem predviđenima Zakonom o strukovnom obrazovanju (članak 9.). Na taj će način kvaliteta sustava i usluga te relevantnost u odnosu na tržište rada / gospodarske potrebe biti osigurani. Strategijom znanosti, obrazovanja i tehnologije predviđaju se: razvoj i provedba novih kurikuluma (mjera 2.4.18.), razvoj nacionalnih standarda kompetencija u zanimanju učitelja (mjera 4.1.1.); provedba analiza programa SOO–a uzimajući u obzir potrebe regionalnog razvoja (mjera 7.1.6.); vanjska ocjena (vrednovanje) kvalifikacija stečenih u okviru redovnog sustava SOO–a (mjera 8.6.5.). Daljnjom razradom reforme sustava SOO–a dodatno će se baviti u okviru Programa razvoja sustava SOO–a.
T.10.4 – Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za poboljšanje kvalitete sustava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (VET) u okviru	2 –poboljšanje primjerenosti sustava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje tržištu rada, u uskoj suradnji s relevantnim zainteresiranim stranama, , između ostalog	Ne	Zakon o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (NN 30/09) Zakon o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (NN	Što se tiče odredbi mjerodavnog zakonodavstva u pogledu partnerstva s relevantnim dionicima na temelju odredbi iz članka 14. Zakona o

članka 165. UFEU-a	mehanizmima za predviđanje vještina, prilagodbom nastavnih planova i programa te jačanjem različitih oblika ponude učenja koje se temelji na radu		22/2013) Plan provedbe jamstva za mlade, travanj 2014. (YGIP) http://www.mrms.hr/wp–content/uploads/2014/04/implementation–plan–yg.pdf	strukovnom obrazovanju, Nacionalno vijeće za strukovno obrazovanje ima 17 članova, predstavnika različitih nacionalnih organizacija dionika. U članku 9. Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru (NN br. 22/2013) navedena su različita tijela i dionici uključeni u razvoj i provedbu HKO–a: Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala, ministarstvo nadležno za obrazovanje i znanost, ministarstvo nadležno za rad, ministarstvo nadležno za regionalni razvoj i sektorska vijeća. U pogledu predviđanja potreba za vještinama u 2014., sve informacije o sposobnostima koje se zahtijevaju za obavljanje posla na određenim radnim mjestima prikupit će se uz pomoć anketiranja poslodavaca koje će se provesti u prvom tromjesečju 2015., dok će se dio kratkoročnih mjera usmjerenih na različite ciljne skupine radi povećanja njihovih izgleda na tržištu rada provesti u okviru Plana provedbe jamstva za mlade.
T.10.4 – Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za poboljšanje kvalitete sustava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (VET) u okviru članka 165. UFEU-a.	3 – poboljšanje kvalitete i atraktivnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanje (VET), između ostalog uspostavom nacionalnog pristupa za osiguranje kvalitete strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (na primjer u skladu s Europskim referentnim okvirom za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju) i	Ne	Zakon o strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (NN 30/09) Alat E–kvaliteta (SOO). Dostupno na: http://e–kvaliteta.asoo.hr/pages/public/login.xhtml Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije: http://public.mzos.hr/Default.as	Strategija znanosti, obrazovanja i tehnologije jer potiče osnivanje posebne jedinice za osiguranje kvalitete na svim razinama obrazovanja (mjera 8.3.1.u odjeljku: Rani i predškolski odgoj, osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje). Osnivanjem centara

	primjenom instrumenata za transparentnost i priznavanje, primjerice Europskog sustava kredita u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. (ECVET).		px Plan provedbe jamstva za mlade http://www.mrms.hr/wp–content/uploads/2014/04/implementation–plan–yg.pdf	kompetencija (mjere 7.1.11., 7.1.12. i 7.1.13. u odjeljku: Rani i predškolski odgoj, osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje) isto će se tako doprinijeti osiguranju kvalitete, kao i promicanju izvrsnosti u SOO–u. Kriterijem povezanim s povećanjem privlačnosti SOO–a dijelom se bavi u okviru mjera Plana provedbe jamstva za mlade, ali potrebni su dodatni napori koji će se osigurati u okviru zasebnog strateškog dokumenta za SOO. Međutim, očita je potreba za provedbom specifičnijeg Programa razvoja sustava SOO, kako je potvrđena u Strategiji (mjera 2.4.16. u odjeljku: Rani i predškolski odgoj, osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje). Programom, koji bi se trebao donijeti do kraja 2015., dodatno će se baviti pitanjem daljnjeg razvoja osiguranja kvalitete SOO–a.
G.1– Postojanje administrativnog kapaciteta za provođenje i primjenu zakona i politika EU–a o suzbijanju diskriminacije na području ESI fondova.	1 – Sustavi usklađeni s institucionalnim i pravnim okvirom država članica za uključivanje tijela odgovornih za promicanje ravnopravnog postupanja prema svim osobama tijekom pripreme i provedbe programa, uključujući savjetovanje o jednakosti u aktivnostima povezanima s ESI fondovima.	Ne		Zakon o suzbijanju diskriminacije uveo je pučkog pravobranitelja, kao nacionalno tijelo nadležno za pitanja jednakosti. U skladu s tim, članak 12. Zakona definira aktivnosti središnjeg tijela nadležnog za suzbijanje diskriminacije. Institucija pučkog pravobranitelja spremna je na zahtjev mjerodavnih tijela pružiti podršku i savjete o pitanjima jednakosti spolova u aktivnostima vezanima za OPKK.

G.1– Postojanje administrativnog kapaciteta za provođenje i primjenu zakona i politika EU–a o suzbijanju diskriminacije na području ESI fondova.	2 – Sustavi osposobljavanja osoblja tijela uključenih u kontrolu i upravljanje ESI fondovima u području zakona i politike Europske unije o suzbijanju diskriminacije.	Ne		Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje 2013. – 2016. određuje suzbijanje diskriminacije kao prioritetno područje te je donesena mjera broj 8.1. koja se odnosi na obrazovanje i osposobljavanje povezano s nacionalnom i EU politikom suzbijanja diskriminacije. (http://www.uljppnm.vlada.hr/images/nap_2013–2016.pdf). Kao rezultat toga, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, u suradnji s pravobraniteljicom, razvio je program koji će se provoditi u suradnji s Državnom školom za javnu upravu. Nadalje, novim Planom za borbu protiv diskriminacije koji će izraditi ULJPPNM dodatno će se razraditi te mjere. Novi plan za suzbijanje diskriminacije odnosi se na 2015. – 2020. Radna skupina za izradu Plana osnovana je u rujnu 2014., a uključuje predstavnike tijela državne uprave, neovisne institucije i NVO-e. Nakon postupka javnog savjetovanja očekuje se da će se Plan donijeti do drugog tromjesečja 2015.¬
G.2 – Postojanje administrativnog kapaciteta za provedbu i primjenu zakonodavstva Europske unije koje se odnosi na ravnopravnost spolova na području ESI fondova.	1 – Sustavi usklađeni s institucionalnim i pravnim okvirom država članica za uključivanje tijela odgovornih za ravnopravnost spolova tijekom pripreme i provedbe programa, uključujući pružanje savjeta o ravnopravnosti spolova u aktivnostima povezanima s ESI fondovima	Da	Zakon o ravnopravnosti spolova (http://www.ured–ravnopravnost.hr/site/hr/the–act–on–gender–equality–nn–8208.html) Nacionalna politika za ravnopravnost spolova za razdoblje od 2011. do 2015.(http://www.ured–	Zakon o ravnopravnosti spolova uveo je pravobranitelja za ravnopravnost spolova, kao nacionalno tijelo za ravnopravnost koje regulira rad vladinog Ureda za ravnopravnost spolova. Poglavljem IX. Zakona i poglavljem 7. Nacionalne

			ravnopravnost.hr/site/hr/nacionalni–dokumenti/politike–planovi–programi–strategije/nacionalna–politika–2011–2015.html)	politike za ravnopravnost spolova definiran je pravni i institucionalni okvir za uključivanje tijela za ravnopravnost spolova i utvrđuju se nacionalni mehanizmi za ravnopravnost spolova poput obrazovnih aktivnosti, javnih događanja, osnivanja komisija za ravnopravnost spolova na regionalnoj/lokalnoj razini, javnih kampanja itd. Nova nacionalna strategija za razdoblje 2016. – 2020. tek treba biti razvijena. Predstavnik Vladina Ureda za ravnopravnost spolova član je Odbora za praćenje.
G.2 – Postojanje administrativnog kapaciteta za provedbu i primjenu zakonodavstva Europske unije koje se odnosi na ravnopravnost spolova na području ESI fondova.	2 – Sustavi osposobljavanja osoblja tijela uključenih u kontrolu i upravljanje ESI fondovima u području zakona i politika o ravnopravnosti spolova Europske unije te rodno osviještene politike.	Ne		Članak 3. stavak 1. Zakona o jednakosti spolova odnosi se na obvezu tijela javne uprave na uvođenje rodno osviještene politike u sve aktivnosti, odluke, projekte te provedbu procjene njenih učinaka. – Članak 3. stavak 2. odnosi se na obvezu svih upravnih tijela u pogledu omogućivanja obrazovanja i osposobljavanja osoblja o ravnopravnosti spolova. – Nacionalna politika za ravnopravnost spolova za razdoblje od 2011. do 2015. (NN 88/11), mjera 7.1.1. obvezuje sve javne službenike

				na sudjelovanje u osposobljavanju za ravnopravnost spolova. Novom Nacionalnom politikom za ravnopravnost spolova (2016. – 2020.) nastavit će se slične aktivnosti. – Osposobljavanje povezano s osnovnim pojmovima, uključujući i pravni okvir za ravnopravnost spolova, osigurao je Ured za ravnopravnost spolova u Državnoj školi za javnu upravu. Posebno prilagođena osposobljavanja zaposlenika uključenih u provedbu ESI fondova još nisu razvijena, kako je navedeno u Akcijskom planu. Posebno prilagođena osposobljavanja zaposlenika uključenih u provedbu ESI fondova još nisu razvijena, kako je navedeno u Akcijskom planu.
G.3 – Postojanje administrativnog kapaciteta za provedbu i primjenu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD) na području ESI fondova, u skladu s Odlukom Vijeća 2010/48/EZ.	1 – Sustavi usklađeni s institucionalnim i pravnim okvirom država članica za konzultiranje i uključivanje tijela za zaštitu prava osoba s invaliditetom ili predstavnika organizacija osoba s invaliditetom i drugih relevantnih dionika tijekom pripreme i provedbe programa.	Ne		Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom donesena je 2007. te se njome dodatno poboljšava zaštita prava osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju te omogućuje njihovo ravnopravno sudjelovanje u svim aspektima društva. Strategija uključuje mjere, nadležna tijela za zaštitu prava osoba s invaliditetom, aktivnosti, rokove, pokazatelje i izvore financiranja. Projektom koji su zajednički provodili MSPM i UNDP u Hrvatskoj

				(2009. – 2012.) razvijen je okvir za nadzor provedbe Strategije radi poboljšanja sveukupne koordinacije, provedbe, nadzora i izvješćivanja o Strategiji i UNCRPD–a. Za razdoblje od 2016. do 2020. donijet će se nova Nacionalna strategija i odgovarajući operativni plan, kojima će se odrediti prioriteti i mjere, aktivnosti, pokazatelji, institucije koje su odgovorne i zadužene za provedbu, dodijeljena financijska sredstva i rokovi.¬
G.3 – Postojanje administrativnog kapaciteta za provedbu i primjenu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD) na području ESI fondova, u skladu s Odlukom Vijeća 2010/48/EZ.	2 – Mjere za osposobljavanje osoblja tijela uključenih u upravljanje i kontrolu ESI fondova na područjima mjerodavnih zakona i politika EU–a i Hrvatske o pravima osoba s invaliditetom i praktične primjene UNCRPD–a, kako je navedeno u mjerodavnim zakonima EU–a i države.	Ne		Operativni plan uključivat će neprestanu, specifičnu i tematsku obuku i druge oblike diseminacije informacija vezano uz državna i javna tijela koja su nadležna za UNCRPD, a koja sudjeluju u provedbi operativnog plana kao i u upravljanju i kontroli ESI fondova.
G.3 – Postojanje administrativnog kapaciteta za provedbu i primjenu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD) na području ESI fondova, u skladu s Odlukom Vijeća 2010/48/EZ.	3 – Mjere kojima će se osigurati praćenje provedbe članka 9. UNCRPD–a u odnosu na ESI fondove tijekom pripreme i provedbe programa.	Ne		Ministarstvo socijalne politike i mladih (MSPM) zaduženo je za praćenje i provedbu Nacionalne strategije i operativnog plana (ako je usvojen), koji uključuju obveze u vezi s člankom 9. UNCRPD–a. OPKK će uključivati aktivnosti koje će biti sufinancirane kroz ESI fondove kao što je planirano od strane svakog odgovornog i provedbenog tijela, koje će na godišnjoj osnovi izvještavati MSPM o ispunjavanju svojih obveza, uključujući obveze u odnosu na

				članak 9. UNCRPD–a. MSPM će se referirati na relevantno EU i nacionalno zakonodavstvo prilikom pristupanja ispunjenju svojih obveza.
G.4 – Postojanje mjera za učinkovitu primjenu zakona o javnoj nabavi Europske unije u području ESI fondova.	1 – Mjere za učinkovito provođenje pravila Europske unije o nabavi kroz odgovarajuće mehanizme.	Da	Zakon o javnoj nabavi (NN 90/11, 83/13,143/13, 13/14) – vidi članak 2. Zakon o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (NN 18/13, 127/13), članak 2. • Zakon o javno–privatnom partnerstvu (NN 78/12) • Uredba o načinu izrade i postupanju s dokumentacijom za nadmetanje i ponudama (NN 10/12) • Uredba o objavama javne nabave (NN 10/12) Poveznice: http://www.javnanabava.hr/default.aspx?id=3414 http://www.javnanabava.hr/default.aspx?id=3725	Postavljen je institucionalni okvir za učinkovitu provedbu javne nabave. Sustavom nabave kontrolira se provedba Zakona o javnoj nabavi (JN) (ex post kontrole, čime se ne zaustavlja postupak JN–a). Svaka pravna ili fizička osoba (čak i anonimna) ili državno tijelo može se uključiti u postupak. Ako se pronađu nepravilnosti, Ministarstvo gospodarstva može pokrenuti prekršajni postupak pred nadležnim prekršajnim sudom. Isto tako, ugovorno tijelo i naručitelj imaju obvezu objaviti svoje planove o javnoj nabavi (procijenjene vrijednosti koja je jednaka ili veća od 20 000 kuna) i registre svojih ugovora na svojoj web stranici i poslati poveznice Ministarstvu gospodarstva koje ih objavljuje na Portalu javne nabave: www.javnanabava.hr. Ugovorno tijelo/naručitelj u otvorenom postupku (89 % od svih postupaka provedenih u 2012.) moraju objaviti natječajnu dokumentaciju u elektroničkom obliku u Elektroničkom oglasniku javne nabave.

G.4 – Postojanje mjera za učinkovitu primjenu zakona o javnoj nabavi Europske unije u području ESI fondova.	2 – Mjere kojima se omogućuje transparenta dodjela ugovora	Da	• Zakon o javnoj nabavi (NN 90/11, 83/13,143/13, 13/14) – vidi članak 2. • Zakon o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (NN 18/13, 127/13) – vidi. članak 2. • Zakon o javno–privatnom partnerstvu (NN 78/12) • Uredba o načinu izrade i postupanju s dokumentacijom za nadmetanje i ponudama (NN 10/12) Poveznice: http://www.javnanabava.hr/default.aspx?id=3414 http://www.javnanabava.hr/default.aspx?id=3725	Zakonom o javnoj nabavi (ZJN) propisuje se da sve objave o javnoj nabavi, za nabave čija je procijenjena vrijednost iznad nacionalnog praga, moraju biti objavljene u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (EOJN) – https://eojn.nn.hr/Oglasnik/Croatian Nacionalni prag postavljen je na 200000 kuna za robu i usluge, a 500.000 kuna za radove. ZJN se ne primjenjuje na iznose manje od navedenog praga, ali svako ugovorno tijelo/naručitelj mora imati svoje interne pravilnike o pitanjima nabave. Jedina razlika u postupcima javne nabave između (iznad) nacionalnih pragova i (ispod) pragova EU–a je u kraćim rokovima za dostavu ponuda i podnošenje žalbi.
G.4 – Postojanje mjera za učinkovitu primjenu zakona o javnoj nabavi Europske unije u području ESI fondova.	3 – Mjere za obuku i razmjenu informacija za osoblje koje je uključeno u provedbu ESI fondova.	Ne		Kurikulum za osposobljavanje osoblja za javnu nabavu već je organiziran u razdoblju od 2007. do 2013. Dodatno će se razviti odgovarajuće osposobljavanje osoblja uključenog u primjenu pravila EU–a u pogledu JN–a. Izrađen je akcijski plan u pogledu ispunjavanja kriterija.
G.4 – Postojanje mjera za učinkovitu primjenu zakona o javnoj nabavi Europske unije u području ESI fondova.	4 – Mjere kojima će se osigurati administrativni kapaciteti za provedbu i primjenu propisa EU–a o javnoj nabavi.	Ne		Administrativni kapaciteti koje treba procijeniti i razviti prema potrebi za razdoblje od 2014. do 2020. s obzirom na povećanu količinu fondova. Odgovarajuće mjere su u pripremi. Izrađen je akcijski plan u pogledu

				ispunjavanja kriterija.
G.5 – Postojanje mjera za učinkovitu primjenu pravila EU–a o državnim potporama u području ESI fondova.	1 – Mjere za učinkovito provođenje pravila EU–a o državnim potporama.	Ne		Na snazi su mjere za učinkovitu pripremu pravila Unije u pogledu državnih potpora. Trebalo bi ih provesti uspostavljanjem jedinstvenog elektroničkog registra. Izrađen je akcijski plan u pogledu ispunjavanja kriterija.
G.5 – Postojanje mjera za učinkovitu primjenu pravila EU–a o državnim potporama u području ESI fondova.	2 – Mjere za obuku i objavu podataka za osoblje koje je uključeno u korištenje ESI fondova.	Ne		Niz modula za osposobljavanje obveznih za sve osoblje uključeno u upravljanje fondovima EU–a razvijen je za razdoblje od 2007. do 2013. Donijet će se strategija osposobljavanja u pogledu državnih potpora za osoblje korisnika potpore i tijela za upravljanje i kontrolu ESI fondova. Bit će uspostavljena operativna mreža stručnjaka i koordinatora za državnu potporu. Izrađen je akcijski plan u pogledu ispunjavanja kriterija.
G.5 – Postojanje mjera za učinkovitu primjenu pravila EU–a o državnim potporama u području ESI fondova.	3 – Mjere za osiguranje administrativnih kapaciteta za provođenje pravila EU–a o državnim potporama.	Ne		Trenutačni administrativni kapacitet u središnjem tijelu trebalo bi procijeniti i ojačati prema potrebi, u skladu s povećanom količinom ESI fondova. Izrađen je akcijski plan u pogledu ispunjavanja kriterija.
G.6 – Postojanje mjera za učinkovitu primjenu zakonodavstva EU–a o zaštiti okoliša vezano uz PUO i SPUO.	1 – Mjere za učinkovitu primjenu Direktive 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća (PUO) i Direktive 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SPUO).	Ne		Direktiva 2011/92/EU (PUO) i Direktiva 2001/42/EZ (SPUO) prenesene su kroz sljedeću legalizaciju: Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13) Uredba o procjeni utjecaja

				zahvata na okoliš (NN 61/14) Uredba o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš (NN 64/08) Međutim, pilot–projekti EU–a u pogledu direktiva o PUO–u i SPUO–u započeli su i zahtijevaju dodatna objašnjenja u pogledu nekoliko odredaba prenesenoga zakonodavstva u odnosu na nesukladnost. Hrvatska tijela razvila su Akcijski plan kako bi se posvetila tim odredbama. Ti mogući problemi u pogledu nesukladnosti uzeti su (ili će biti uzeti) u obzir za projekte obuhvaćene OP–om upotrebom privremenog rješenja te postavljanjem zahtjeva nadležnom tijelu u pogledu procjene i objave mišljenja o tome jesu li PUO/SPUO zahtjevi ispravno primijenjeni u predmetnom projektu. Dodatne informacije nalaze se u zasebnim datotekama u odjeljku Dokumenti.
G.6 – Postojanje mjera za djelotvornu primjenu zakonodavstva Unije u području zaštite okoliša koje se odnosi na PUO i SPUO.	2 – Mjere za izobrazbu i slanje podataka za osoblje uključeno u provođenje direktiva vezanih uz PUO i SPUO.	Da	Projekt IPA 2010 „Jačanje kapaciteta za provedbu strateške procjene utjecaja na okoliš na regionalnoj i lokalnoj razini” http://www.seahrvatska.net/Website of the MENP concerning information on SEA http://www.mzoip.hr/default.aspx?id=9783; http://www.mzoip.hr/default.aspx?id=10066 Prva regionalna konferencija o procjeni utjecaja na okoliš http://www.huszpo–konferencija.com/en/	U okviru projekta tehničke pomoći IPA 2010 „Jačanje kapaciteta za provedbu strateške procjene utjecaja na okoliš na regionalnoj i lokalnoj razini”, MZOIP i Državni zavod za zaštitu prirode osnovali su skupinu od deset predavača koji će predavati na budućim radionicama o SPUO–u. U okviru projekta organizirano je osposobljavanje na radnom mjestu vezano uz SPUO za predstavnike država i druge dionike (npr. lokalne NVO–

			Projekt „Dijalogom s civilnim društvom do boljeg okoliša” http://aarhus.zelena–istra.hr/node/1	ove). Internetska stranica projekta služi i kao alat za širenje informacija o SPUO–u. U okviru projekta CARDS 2003 „Procjena utjecaja na okoliš – smjernice i obuka” proveden je program osposobljavanja za nadležna tijela i osobe ovlaštene za izradu studija o utjecaju na okoliš. Isto je tako provedeno i osposobljavanje predavača („Train the Trainers”) za zaposlenike Ministarstva i administrativnih tijela u zemlji. U Hrvatskoj je instrument PUO–a sastavni dio mnogobrojnih diplomskih, postdiplomskih i doktorskih studija. Na internetskoj stranici MZOIP–a nalaze se sve informacije u pogledu SPUO–a/PUO–a. Dodatne informacije i objašnjenje dostupni su u u zasebnim datotekama u odjeljku Dokumenti.

G.6 – Postojanje mjera za djelotvornu primjenu zakonodavstva Unije u području zaštite okoliša koje se odnosi na PUO i SPUO.	3 – Mjere za osiguranje dostatnih administrativnih kapaciteta.	Da	Projekt tehničke pomoći IPA 2010 „Jačanje kapaciteta za provedbu strateške procjene utjecaja na okoliš na lokalnoj i regionalnoj razini" http://www.seahrvatska.net/ Internetska stranica Ministarstva zaštite okoliša i prirode (MZOIP) sadržava informacije o SPUO–u http://www.mzoip.hr/default.aspx?id=9783 http://www.mzoip.hr/default.aspx?id=10066	U sklopu MZOIP–a postoji specijalizirani Sektor za procjenu okoliša i industrijskog onečišćenja koji čine dva specijalizirana odjela za procjenu utjecaja na okoliš, a to su Služba za procjenu okoliša i Odjel za stratešku procjenu utjecaja na okoliš, koji imaju odgovarajuću administrativnu sposobnost za pružanje praktičnih i pravnih savjeta o primjenjivosti direktiva vezanih uz PUO/SPUO, koje se kontinuirano jačaju. U okviru projekta CARDS 2003: „Procjena utjecaja na okoliš – smjernice i obuka" proveden je program osposobljavanja za nadležna tijela na državnoj i regionalnoj razini i osobe ovlaštene za izradu studija o utjecaju na okoliš. Isto je tako provedeno i osposobljavanje predavača („Train the Trainers") za zaposlenike MZOIP–a i upravnik tijela u zemlji. Na internetskoj stranici MZOIP–a nadležnim tijelima koja prijavljuju PUO/SPUO dostupne su sve smjernice. Internetska stranica projekta IPA 2010 služi kao alat za širenje informacija. Dodatne informacije nalaze se u zasebnim datotekama u odjeljku Dokumenti.
G.7 – Postojanje statističke osnove potrebne za poduzimanje evaluacije za procjenu učinkovitosti i utjecaja programa. Postojanje sustava pokazatelja rezultata potrebnih za	1 – Mjere za pravodobno prikupljanje i objedinjavanje statističkih podataka sa sljedećim elementima: identifikacija izvora i mehanizama kako bi se osiguralo statističko	Da	Program statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2013. – 2017. (NN 69/13) Poveznica: • http://narodne–	Program statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2013. – 2017. sadrži statističke podatke propisane pravnom stečevinom Europske unije i druge

odabir aktivnosti koje najučinkovitije pridonose željenim rezultatima, za praćenje napretka prema ostvarenju rezultata i za provođenje procjene utjecaja.	potvrđivanje.		novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_06_69_1365.html	statističke podatke na državnoj razini. Svi ovi statistički podatci odgovaraju kriterijima, tj. mjerama za pravodobno prikupljanje i objedinjavanje statističkih podataka uz utvrđivanje izvora i mehanizama kako bi se osigurala statistička valjanost.
G.7 – Postojanje statističke osnove potrebne za poduzimanje evaluacije za procjenu učinkovitosti i utjecaja programa. Postojanje sustava pokazatelja rezultata potrebnih za odabir aktivnosti koje najučinkovitije pridonose željenim rezultatima, za praćenje napretka prema ostvarenju rezultata i za provođenje procjene utjecaja.	2 – Mjere za pravodobno prikupljanje i objedinjavanje statističkih podataka sa sljedećim elementima: mjere za objavu i javnu dostupnost objedinjenih podataka.	Da	Program statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2013. – 2017. (NN 69/13) Poveznica: http://narodne–novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_06_69_1365.html	Program statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2013. – 2017. sadrži statističke podatke propisane pravnom stečevinom Europske unije i druge statističke podatke na državnoj razini. Svi ovi statistički podatci odgovaraju kriterijima, tj. mjerama za pravodobno prikupljanje i objedinjavanje statističkih podataka uz mjere za objavu i javnu dostupnost objedinjenih podataka.
G.7 – Postojanje statističke osnove potrebne za poduzimanje evaluacije za procjenu učinkovitosti i utjecaja programa. Postojanje sustava pokazatelja rezultata potrebnih za odabir aktivnosti koje najučinkovitije pridonose željenim rezultatima, za praćenje napretka prema ostvarenju rezultata i za provođenje procjene utjecaja.	3 – Učinkovit sustav pokazatelja rezultata koji uključuje odabir pokazatelja rezultata za svaki program, pružajući informacije o tome na čemu se temeljio odabir političkih aktivnosti koje su financirane programom.	Da	OP odjeljak 2. OP ex–ante evaluacija.	Potpuni sustav pokazatelja rezultata s odgovarajućim osnovnim vrijednostima i ciljevima utvrđen je u OP–u. Upravljačko tijelo potvrđuje da su dostavljene relevantne i dostatne informacije u pogledu ovog niza pokazatelja rezultata i informacija koje dostave u pogledu odabira političkih aktivnosti koje se podupiru doprinosima iz ESI fondova. Ta je procjena potvrđena OP ex ante evaluacijom.
G.7 – Postojanje statističke osnove potrebne za poduzimanje evaluacije za procjenu učinkovitosti i utjecaja programa. Postojanje sustava pokazatelja rezultata potrebnih za odabir aktivnosti koje	4 – Učinkovit sustav pokazatelja rezultata koji uključuje uspostavu ciljeva za ove pokazatelje.	Da	OP odjeljak 2. OP ex–ante evaluacija.	Potpuni sustav pokazatelja rezultata s odgovarajućim osnovnim vrijednostima i ciljevima utvrđen je u OP–u. Procjena koja se odnosi na važnost predloženih ciljeva

najučinkovitije pridonose željenim rezultatima, za praćenje napretka prema ostvarenju rezultata i za provođenje procjene utjecaja.				potvrđena je OP ex ante evaluacijom.
G.7 – Postojanje statističke osnove potrebne za poduzimanje evaluacije za procjenu učinkovitosti i utjecaja programa. Postojanje sustava pokazatelja rezultata važno je za odabir aktivnosti koje najučinkovitije pridonose željenim rezultatima, za praćenje napretka prema ostvarenju rezultata i za provođenje procjene utjecaja.	5 – Učinkovit sustav pokazatelja rezultata koji uključuje usklađenost svakog pojedinog pokazatelja sa sljedećim zahtjevima: robusnost i statistička valjanost, jasnoća normativnog tumačenja, odaziv na politiku, pravodobno prikupljanje podataka.	Da	OP odjeljak 2. OP ex–ante evaluacija.	Potpuni sustav pokazatelja rezultata s odgovarajućim osnovnim vrijednostima i ciljevima utvrđen je u OP–u. Upravljačko tijelo potvrđuje da je svaki pokazatelj u skladu sa sljedećim zahtjevima: robusnost i statistička valjanost, jasnoća normativnog tumačenja, odaziv na politiku, pravodobno prikupljanje podataka. Ta je procjena potvrđena OP ex ante evaluacijom.
G.7 – Postojanje statističke osnove potrebne za poduzimanje evaluacije za procjenu učinkovitosti i utjecaja programa. Postojanje sustava pokazatelja rezultata potrebnih za odabir aktivnosti koje najučinkovitije pridonose željenim rezultatima, za praćenje napretka prema ostvarenju rezultata i za provođenje procjene utjecaja.	6 – Postupci koji osiguravaju da sve aktivnosti koje se financiraju iz programa usvoje djelotvoran sustav pokazatelja.	Da	OP odjeljak 2. OP ex–ante evaluacija.	Potpuni sustav pokazatelja rezultata s odgovarajućim osnovnim vrijednostima i ciljevima utvrđen je u OP–u. Upravljačko tijelo potvrđuje da se provode postupci koji osiguravaju da sve aktivnosti koje se financiraju iz programa usvoje djelotvoran sustav pokazatelja.

9.2 Opis aktivnosti za ispunjavanje ex–ante uvjeta, odgovornih tijela i rokova

Tabela 25: Aktivnosti za ispunjavanje primjenjivih <u>općih</u> ex–ante uvjetovansti

Opći ex–ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
G.1 – Postojanje administrativnog kapaciteta za provedbu i primjenu zakonodavstva Europske unije koje se odnosi na borbu protiv diskriminacije na području ESI fondova.	1 – Sustavi usklađeni s institucionalnim i pravnim okvirom država članica za uključivanje tijela odgovornih za promicanje ravnopravnog postupanja prema svim osobama tijekom pripreme i provedbe programa, uključujući savjetovanje o jednakosti u aktivnostima povezanima s ESI fondovima.	1. Upravljačko tijelo će u Nadzorni odbor OPKK–a uključiti tijela odgovorna za suzbijanje diskriminacije i promicanje jednakih mogućnosti. Točnije, u Nadzorni odbor bit će uključeni predstavnici Ureda za ravnopravnost spolova i Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, kao i predstavnici pravobranitelja u Hrvatskoj te predstavnici civilnog društva. 2. Plan savjetovanja s tijelima odgovornima za borbu protiv diskriminacije i Plan o koracima za omogućivanje aktivnog uključivanja nacionalnih tijela za ravnopravnost razradit će se putem mjera iz novog Plana za borbu protiv diskriminacije 3. Imenovanje koordinatora za borbu protiv diskriminacije (praćenje i provedbu) na razini Upravljačkog tijela i posredničkih tijela s ciljem pružanja potpore pitanjima u pogledu borbe protiv diskriminacije vezanim uz ESI fondove, uz definirane postupke. 4. Nastavak prakse uspostavljene u perspektivi za razdoblje od 2007. do 2013. u pogledu rješavanja horizontalnih problema borbe protiv diskriminacije u prijavama projekata.	31. prosinca 2015.	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

G.1 – Postojanje administrativnog kapaciteta za provedbu i primjenu zakonodavstva Europske unije koje se odnosi na borbu protiv diskriminacije na području ESI fondova.	2 – Sustavi osposobljavanja osoblja tijela uključenih u kontrolu i upravljanje ESI fondovima u području zakona i politike Europske unije o suzbijanju diskriminacije.	Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje 2013. – 2016. određuje suzbijanje diskriminacije kao prioritetno područje te je donesena mjera broj 8.1. koja se odnosi na obrazovanje i osposobljavanje povezano s nacionalnom i EU politikom suzbijanja diskriminacije. Ta mjera za posljedicu ima razvoj programa između Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i institucije pravobranitelja. Godišnji plan dogovoren je u suradnji s Državnom školom za javnu upravu. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u suradnji s Državnom školom za javnu upravu i tijelima odgovornima za upravljanje i kontrolu ESI fondova izradit će programe osposobljavanja za osoblje uključeno u provedbu ESI fondova (UT, PT, KT, TR) na svim odgovarajućim razinama. Programi osposobljavanja bit će predviđeni u novom Planu za borbu protiv diskriminacije. Programe osposobljavanja provodit će Upravljačko tijelo. Program osposobljavanja nakon 2017.	31. prosinca 2016.	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina odgovoran je za izradu Plana za borbu protiv diskriminacije. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
G.2 – Postojanje administrativnog kapaciteta za provedbu i primjenu zakonodavstva Europske unije koje se odnosi na ravnopravnost spolova na području ESI fondova.	2 – Sustavi osposobljavanja osoblja tijela uključenih u kontrolu i upravljanje ESI fondovima u području zakona i politika o ravnopravnosti spolova Europske unije te rodno osviještene politike.	Mora se razviti plan za osposobljavanje u pogledu rodno osviještene politike osoblja uključenog u provedbu ESI fondova (UT, PT, KT i TR) na svim relevantnim razinama. Osoblje će se osposobiti u pogledu rodno osviještene politike, a postupak učenja pratit će se i evaluirati. Djelatnosti osposobljavanja izradit će se i provesti u suradnji s Državnom školom za javnu upravu, Ministarstvom rada i mirovinskog sustava i Uredom za ravnopravnost spolova, a provest će ih Upravljačko tijelo. Osoblje će se osposobiti u pogledu rodno osviještene politike, a postupak učenja pratit će se i evaluirati. Potrebno je razviti stručno znanje za praćenje i evaluaciju intervencija sa stajališta ravnopravnosti spolova.	31. prosinca 2016.	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

G.3 – Postojanje administrativnog kapaciteta za provedbu i primjenu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD) na području ESI fondova, u skladu s Odlukom Vijeća 2010/48/EZ.	1 – Sustavi usklađeni s institucionalnim i pravnim okvirom država članica za konzultiranje i uključivanje tijela za zaštitu prava osoba s invaliditetom ili predstavnika organizacija osoba s invaliditetom i drugih relevantnih dionika tijekom pripreme i provedbe programa.	Upravljačko tijelo uključit će predstavnike tijela i NVO–a odgovornih za zaštitu prava osoba s invaliditetom u Odbor za praćenje OPKK–a. Točnije, bit će uključeni predstavnici Ministarstva socijalne politike i mladih, pravobranitelj za osobe s invaliditetom, ali i predstavnici civilnog društva. Ministarstvo socijalne politike i mladih, kao tijelo odgovorno za politike usmjerene na osobe s invaliditetom, dio je operativne strukture za OPKK od 2014. do 2020.	31. prosinca 2015.	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Ministarstvo socijalne politike i mladih koordinira pripremu operativnog plana, no ostala državna tijela (uključujući MSPM) odgovorna su za provedbu mjera koje su u njihovoj nadležnosti.
G.3 – Postojanje administrativnog kapaciteta za provedbu i primjenu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD) na području ESI fondova, u skladu s Odlukom Vijeća 2010/48/EZ.	2 – Mjere za osposobljavanje osoblja tijela uključenih u upravljanje i kontrolu ESI fondova na područjima mjerodavnih zakona i politika EU–a i Hrvatske o pravima osoba s invaliditetom i praktične primjene UNCRPD–a, kako je navedeno u mjerodavnim zakonima EU–a i države.	Ministarstvo socijalne politike i mladih u suradnji s Državnom školom za javnu upravu i upravljačkim tijelima za ESI fondove razvit će programe osposobljavanja za osoblje u tijelima ESI fondova. Programi osposobljavanja bit će predviđeni u Operativnom planu provedbe Nacionalne strategije za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom 2016. – 2020. Osposobljavanje će provoditi Upravljačko tijelo.	31. prosinca 2015.	Ministarstvo socijalne politike i mladih koordinira pripremu Operativnog plana. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
G.3 – Postojanje administrativnog kapaciteta za provedbu i primjenu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD) na području ESI fondova, u skladu s Odlukom Vijeća 2010/48/EZ.	3 – Mjere kojima će se osigurati praćenje provedbe članka 9. UNCRPD–a u odnosu na ESI fondove tijekom pripreme i provedbe programa.	Upravljačko tijelo uključit će tijela odgovorna za zaštitu prava osoba s invaliditetom u nadzorne odbore za ESI OP–ove. Točnije, bit će uključeni predstavnici Ministarstva socijalne politike i mladih, pravobranitelj za osobe s invaliditetom, ali i predstavnici civilnog društva. Ministarstvo socijalne politike i mladih, kao tijelo odgovorno za politike usmjerene na osobe s invaliditetom, dio je operativne strukture za OPKK od 2014. do 2020. te će stoga omogućiti sektorski nadzor.	31. prosinca 2015.	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Ministarstvo socijalne politike i mladih

G.4 – Postojanje mjera za učinkovitu primjenu zakona o javnoj nabavi Europske unije u području ESI fondova.	3 – Mjere za obuku i razmjenu informacija za osoblje koje je uključeno u provedbu ESI fondova.	1. Dostavljanje novog plana osposobljavanja za javnu nabavu namijenjenog osoblju tijela za upravljanje ESI fondovima od 2014. do 2020. Uspostavljanje operativne mreže stručnjaka i koordinatora javne nabave (30. lipnja 2015.). Analiza potreba a) upitnici za osoblje tijela za upravljanje ESI fondovima (listopad 2014.); Analiza potreba b) analiza (u suradnji s Ministarstvom gospodarstva) (prosinac 2014.); dostava plana osposobljavanja (lipanj 2015.). 2. Uspostavljanje operativne mreže stručnjaka i koordinatora javne nabave (ožujak 2015.).	30. lipnja 2015.	Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
G.4 – Postojanje mjera za učinkovitu primjenu zakona o javnoj nabavi Europske unije u području ESI fondova.	4 – Mjere kojima će se osigurati administrativni kapaciteti za provedbu i primjenu propisa EU–a o javnoj nabavi.	Središnje tijelo za javnu nabavu zapošljava nove stručnjake za javnu nabavu radi osiguranja učinkovite i redovite primjene JN–a u programima i projektima ESI fondova. Analiza radnog opterećenja za razdoblje od 2014. do 2020. (prosinac 2014.); Plan zapošljavanja (veljača 2015.); pokretanje postupaka zapošljavanja (prema potrebi) (ožujak 2015.)	30. studenoga 2015.	Ministarstvo gospodarstva
G.5 – Postojanje mjera za učinkovitu primjenu pravila EU–a o državnim potporama u području ESI fondova.	1 – Mjere za učinkovito provođenje pravila EU–a o državnim potporama.	Uspostavljanje središnjeg elektroničkog registra državnih potpora u središnjem tijelu za državne potpore kojim će se povezati sve davatelje državnih potpora i uvesti prateći sustav evaluacije.	1. srpnja 2016.	Ministarstvo financija
G.5 – Postojanje mjera za učinkovitu primjenu pravila EU–a o državnim potporama u području ESI fondova.	2 – Mjere za obuku i objavu podataka za osoblje koje je uključeno u korištenje ESI fondova.	1. Priprema strategije/plana osposobljavanja u pogledu državnih potpora, uspostavljanje operativne mreže stručnjaka i koordinatora državnih potpora (30. lipnja 2015.). Ciljno osoblje ispitano uz pomoć upitnika o potrebama osposobljavanja (listopad 2014.); završetak analize potreba osposobljavanja (prosinac 2014.). 2. Uspostavljanje operativne mreže stručnjaka i koordinatora državnih potpora (veljača 2015.)	30. lipnja 2015.	Ministarstvo financija i Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije
G.5 – Postojanje mjera za učinkovitu primjenu pravila EU–a o državnim potporama u području ESI fondova.	3 – Mjere za osiguranje administrativnih kapaciteta za provođenje pravila EU–a o državnim potporama.	Potrebni dodatni stručnjaci za državne potpore zaposleni u Ministarstvu financija (odjel za državne potpore). Donošenje Plana zapošljavanja za nacionalna tijela uključena u upravljanje ESI fondovima (uključujući Ministarstvo financija)	30. rujna 2015.	Ministarstvo financija

		(listopad 2014.).		
G.6 – Postojanje mjera za djelotvornu primjenu zakonodavstva Unije u području zaštite okoliša koje se odnosi na PUO i SPUO.	1 – Mjere za učinkovitu primjenu Direktive 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća (PUO) i Direktive 2001/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SPUO).	Uputa svim upravljačkim tijelima i posredničkim tijelima sadržava zahtjev za uključivanja obveze korisnika projekta za dobivanje mišljenja nadležnog tijela o tome jesu li ispravno primijenjeni zahtjevi PUO–a/SPUO–a. Dodatna analiza nedostataka u zakonodavstvu s navođenjem koraka potrebnih za potpuno usklađivanje. Analiza će se odvijati u okviru pilot–postupka EU–a. Izrada/savjetovanje u pogledu predloženih izmjena/zakonodavstva Donošenje izmjena/zakonodavstva u potpunosti usklađenog s direktivama SPUO/PUO, tj. onih kojima će se ispraviti nedostatci utvrđeni u pilot–projektima EU–a. -Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša -Revizija podzakona i drugog mjerodavnog zakonodavstva	30. rujna 2015.	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode

Tablica 26: Aktivnosti za ispunjavanje primjenjivih tematskih ex–ante uvjeta

Tematski ex–ante uvjeti	Neispunjeni kriteriji	Mjere koje se poduzimaju	Rok (datum)	Odgovorna tijela
T.01.1 –Istraživanja i inovacije: postojanje nacionalne ili regionalne strategije pametne specijalizacije u skladu s Nacionalnim programom reformi, kako bi se prilagodili izdaci privatnih istraživanja i inovacija, što je u skladu sa	1 – Postoji nacionalna ili regionalna strategija za istraživanje i inovacije za potrebe pametne specijalizacije koja:	Strategija pametne specijalizacije je u postupku razrade. Ponovna priprema S3, s obzirom na komentare dobivene od ex–ante evaluatora predviđena je u siječnju 2015. Predaja S3 EK–u predviđena je u siječnju 2015. Uzimajući u obzir mišljenje EK prilagodit će se u prvom kvartalu 2015. Predviđa se da će Vlada formalno usvojiti strategiju S3 krajem lipnja 2015. (uključujući proces javnih savjetovanja). Bit će	30. lipnja 2015.	Ministarstvo gospodarstva i glavni radni tim S3 koji čine predstavnici iz Ministarstva gospodarstva, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta

značajkama dobrog nacionalnog ili regionalnog sustava istraživanja i inovacija.		sastavljena od sedam poglavlja, u skladu s vodičem o istraživačkim i inovacijskim strategijama: analitički dio, SWOT analize, strateški dio, tematska područja ulaganja, kombinacije politika, upravljanje, nadzor i evaluacija te planiranje proračuna. Razrađeni nacrt koji predstavlja preliminarnu osnovu za ulaganja bit će dostupan do kraja siječnja 2015. U okviru tog postupka bit će objašnjena povezanost strategije S3 s drugim nacionalnim strategijama.		(MZOS), Ministarstva poduzetništva i obrta (MPO), Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije (MRRFEU) i Ministarstva poljoprivrede
T.01.1 –Istraživanja i inovacije: postojanje nacionalne ili regionalne strategije pametne specijalizacije u skladu s Nacionalnim programom reformi, kako bi se prilagodili izdaci privatnih istraživanja i inovacija, što je u skladu sa značajkama dobrog nacionalnog ili regionalnog sustava istraživanja i inovacija.	2 – temelji se na SWOT ili sličnoj analizi kako bi se sredstva usmjerila na ograničen skup prioriteta istraživanja i inovacija;	Inačice konačnog nacrta SWOT–a i prioritetnih područja za ulaganja podnesene su ex–ante evaluatoru 31. listopada 2014. Na temelju saznanja ex–ante evaluatora, planiraju se revidirati SWOT i tematska područja. Posebno će se opisati ishodi postupka poduzetničkog otkrivanja, uključujući postupak eliminacije. Nadalje, identificirana će se prioritetna područja suziti (smanjenjem broja predmeta, tema ili potpodručja ili povećanjem njihove specifičnosti ako su previše općeniti) stalnim postupkom poduzetničkog otkrivanja.	28. veljače 2015.	Glavni radni tim S3 koji čine predstavnici Ministarstva gospodarstva, Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta (MZOS), Ministarstva poduzetništva i obrta (MPO), Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (MRRFEU) te MRS i UO Ministarstva poljoprivrede
T.01.1 –Istraživanja i inovacije: postojanje nacionalne ili regionalne strategije pametne specijalizacije u skladu s Nacionalnim programom reformi, kako bi se prilagodili izdaci privatnih istraživanja i inovacija, što je u skladu sa značajkama dobrog nacionalnog ili regionalnog sustava istraživanja i inovacija.	3 – prepoznaje mjere za poticanje privatnih ulaganja u istraživanje i tehnološki razvoj;	Na temelju komentara ex–ante evaluatora prilagodit će se opis mehanizama provedbe, kombinacije politika i objašnjenja kako se oni prilagođavaju potrebama dionika. Konkretno,uspostavit će se i opisati mjere za poticanje privatnih ulaganja u istraživanje i tehnološki razvoj davanjem jasnih poveznica na financijska sredstva za njihovu provedbu.	31. ožujka 2015.	– Tim za izradu nacrta – Ministarstvo gospodarstva – UO/MRS

T.01.1 –Istraživanja i inovacije: postojanje nacionalne ili regionalne strategije pametne specijalizacije u skladu s Nacionalnim programom reformi, kako bi se prilagodili izdaci privatnih istraživanja i inovacija, što je u skladu sa značajkama dobrog nacionalnog ili regionalnog sustava istraživanja i inovacija.	4 –sadrži sustav za praćenje.	Na temelju dostavljenih komentara iz ex–ante evaluacije finalizirat će se opis nadzornog sustava za strategiju S3, uključujući odabrane pokazatelje i strukturu upravljanja. Posebno će se poboljšati način razrade rezultata nadzora i opis postupka revizije. Isto tako, poboljšat će se pokazatelji, uz razliku između pokazatelja ishoda i rezultata, navodeći početne vrijednosti i ciljne vrijednosti.	30. travnja 2015.	Ministarstvo gospodarstva, Upravljačko tijelo, MRS i UO
T.01.1 –Istraživanja i inovacije: postojanje nacionalne ili regionalne strategije pametne specijalizacije u skladu s Nacionalnim programom reformi, kako bi se prilagodili izdaci privatnih istraživanja i inovacija, što je u skladu sa značajkama dobrog nacionalnog ili regionalnog sustava istraživanja i inovacija.	5 – Usvojen je okvir u kojem se navode dostupna proračunska sredstva za istraživanje i inovacije.	Bit će donesen okvir u kojem su indikativno određena dostupna proračunska sredstva za istraživanja i inovacije, navodeći različite izvore financiranja i dostupne iznose na godišnjoj osnovi (EU, nacionalni i drugi izvori ako je primjenjivo), uključujući raspodjelu prema horizontalnim i vertikalnim prioritetima. Prva verzija okvira odnosit će se na trogodišnje razdoblje u skladu sa standardiziranim postupkom planiranja državnog proračuna te će se redovno ažurirati.	30. travnja 2015.	Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvo poduzetništva i obrta, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije i Ministarstvo poljoprivrede.
T.02.1 – Digitalni rast: Strateški okvir za politiku digitalnog rasta za poticanje povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih privatnih i javnih usluga na temelju IKT–a te za povećanje prihvaćenosti od strane građana, uključujući ranjive skupine, poduzeća, i javne uprave, uključujući prekogranične inicijative.	1 – strateški okvir za politiku digitalnog rasta, na primjer, u okviru nacionalne ili regionalne inovacijske strategije za pametnu specijalizaciju koji obuhvaća:	Razrađeni nacrt koji predstavlja privremenu strategiju e–Hrvatska bit će dostupan do 30. lipnja 2015. Konačan nacrt Strategije predstavit će se javnosti te će se u srpnju 2015. održati javno savjetovanje. Strategija će se ažurirati u rujnu 2015. u skladu s povratnim informacijama sa savjetovanja. Usvajanje strategije od strane Vlade Republike Hrvatske planira se za kraj prosinca 2015. U Strategiji digitalnog rasta za Hrvatsku bit će predstavljene sljedeće informacije: – Ekonomska analiza: situacija i trendovi digitalnog rasta u Hrvatskoj – Vizija i strateški ciljevi za digitalni rast u Hrvatskoj – Prijedlog prioriteta za daljnji razvoj digitalnog rasta – Raspored provedbe – Procijenjeni troškovi, izvori financiranja i dostupna	31. prosinca 2015.	Ministarstvo uprave i međuinstitucionalna radna skupina za e–Hrvatsku

		proračunska sredstva – Mehanizmi nadzora – Izgradnja kapaciteta IKT–a – Upravljanje i odgovornosti		
T.02.1 – Digitalni rast: Strateški okvir za politiku digitalnog rasta za poticanje povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih privatnih i javnih usluga na temelju IKT–a te za povećanje prihvaćenosti od strane građana, uključujući ranjive skupine, poduzeća, i javne uprave, uključujući prekogranične inicijative.	2 – pripremu proračuna i određivanje prioriteta za aktivnosti analizom jakih i slabih točaka, mogućnosti i opasnosti ili sličnom analizom provedenom u skladu s ljestvicom uspjeha Digitalne agende za Europu;	RG će pripremiti viziju strategije za e–Hrvatsku u skladu s DAE 2020 do kraja rujna 2014. SWOT analiza i analiza jaza provest će se za svako definirano područje: izvest će se snimka stanja IKT situacije u javnom sektoru; željena IKT situacija javnog sektora predvidjet će se u suradnji sa svim dionicima i uzimajući u obzir sektorske strategije; izložit će se aktivnosti potrebne za provedbu željenog statusa; izvršit će se analiza proračuna; izložit će se različiti izvori financiranja; na temelju rezultata, pripremit će se izvedivi scenariji, imajući na umu potrebna financijska sredstva (ona Europske unije, nacionalna ili druga prikladna sredstva); svi dionici zastupljeni u e–Hrvatska radnoj skupini sudjelovat će u procesu određivanja prioriteta/eliminacije. Na temelju opravdane odluke Ministarstvo uprave će do kraja ožujka 2015. odrediti prioritete za ulaganje u okviru strategije e–Hrvatska.	31. ožujka 2015.	Ministarstvo uprave i međuinstitucionalna radna skupina za e–Hrvatsku
T.02.1 – Digitalni rast: Strateški okvir za politiku digitalnog rasta za poticanje povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih privatnih i javnih usluga na temelju IKT–a te za povećanje prihvaćenosti od strane građana, uključujući ranjive skupine, poduzeća, i javne uprave, uključujući prekogranične inicijative.	3 – morala se provesti analiza balansirajuće potpore za potražnju i ponudu IKT–a;	Provest će se analiza potražnje i ponude do 31. ožujka 2015. uz posebnom pozornošću na dobnu strukturu, obrazovanje, prihode, razinu informatičke obuke/vještina, radni status, pristupačnost usluge, produktivnost itd. Provest će se analiza željene IKT situacije u odnosu na potražnju IKT rješenja. Izložit će se projekti koji se tiču potrebe za IKT obukom/vještinama i dostupnosti opreme i Interneta na javnim mjestima, prema potrebi. To će se pripremiti na temelju analize svega gore navedenog. Organizirat će se radionice za sve zainteresirane dionike.	31. prosinca 2015.	Ministarstvo uprave i međuinstitucionalna radna skupina za e–Hrvatsku

T.02.1 – Digitalni rast: Strateški okvir za politiku digitalnog rasta za poticanje povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih privatnih i javnih usluga na temelju IKT–a te za povećanje prihvaćenosti od strane građana, uključujući ranjive skupine, poduzeća, i javne uprave, uključujući prekogranične inicijative.	4 – pokazatelji za mjerenje napretka intervencija na područjima kao što su digitalna pismenost, e–uključivanje, e–dostupnost te napredak e–zdravlja u granicama članka 168. UFEU–a koje su, prema potrebi, usklađene s postojećim relevantnim, nacionalnim ili regionalnim strategijama Unije;	Akcijski plan s jasnim pokazateljima (gdje god će se koristiti prikladni pokazatelji korišteni u rezultatima Digitalne agende) i sustavom mehanizma za praćenje radi mjerenja napretka korištenja IKT–a i njegovog utjecaja na nacionalnoj ili regionalnoj razini bit će sastavljen do kraja lipnja 2015.	31. prosinca 2015.	Ministarstvo uprave i međuinstitucionalna radna skupina za e–Hrvatsku
T.02.1 – Digitalni rast: Strateški okvir za politiku digitalnog rasta za poticanje povoljnih, kvalitetnih i interoperabilnih privatnih i javnih usluga na temelju IKT–a te za povećanje prihvaćenosti od strane građana, uključujući ranjive skupine, poduzeća, i javne uprave, uključujući prekogranične inicijative.	5 – procjenu potreba za jačanjem izgradnje informacijsko–komunikacijskih kapaciteta.	Analiza slabosti administrativnog kapaciteta radi utvrđivanja i provođenja IKT intervencija koje proizlaze iz postojećih Unijinih, nacionalnih ili regionalnih strategija provest će se do kraja ožujka 2015. Na temelju analize pripremit će se do kraja svibnja 2015. procjena i program s opisom mjera koje će se poduzeti kao odgovor na potrebe za pojačanjem izgradnje kapaciteta IKT–a, tako da se osigura kapacitet posredničkih tijela i korisnika radi utvrđivanja i provođenja tih intervencija.	31. prosinca 2015.	Ministarstvo uprave i međuinstitucionalna radna skupina za e–Hrvatsku
T.02.2– Infrastruktura za mreže sljedeće generacije (NGN); Postojanje nacionalnih ili regionalnih planova za pristup sljedeće generacije u kojima se uzimaju u obzir regionalne aktivnosti kako bi se postigli ciljevi pristupa internetu velike brzine u Europskoj uniji s naglaskom na područja na kojima tržište ne uspijeva pružiti otvorenu infrastrukturu pristupačne cijene i kakvoće u skladu s pravilima EU–a o konkurentnosti i državnim potporama i kako bi se pružile dostupne usluge osjetljivim	1 – spreman nacionalni ili regionalni plan NGN–a koji sadrži:	Zreli nacrt Strategije širokopojasnog pristupa za razdoblje 2016. – 2020. pripremit će se do kraja ožujka 2015. Javna rasprava održat će se u travnju 2015. Bit će ažurirana u lipnju 2015. Usvajanje Strategije od strane Vlade planira se krajem rujna 2015. Njome će se obuhvatiti sljedeća područja (u onolikoj mjeri i u dijelovima koji se već ne razvijaju i kojima se već ne bavi u okviru planova za mreže sljedeće generacije): Ekonomska analiza: situacija i trendovi infrastrukture mreža sljedeće generacije (NGN) u Hrvatskoj; vizija i strateški ciljevi za infrastrukturu NGN–a u Hrvatskoj; prijedlog prioriteta za daljnji razvoj infrastrukture NGN–a u Hrvatskoj; mjere poticanja privatnih ulaganja; raspored provedbe; procijenjeni troškovi, izvori financiranja i dostupna proračunska sredstva; definicije pokazatelja za mjerenje napretka intervencija; odgovornosti.	31. prosinca 2015.	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

skupinama.		Planovi za NGN uvest će se do prosinca 2015. u skladu s akcijskim planom predstavljenim u nastavku u točki 2.		
T.02.2– Infrastruktura za mreže sljedeće generacije (NGN); Postojanje nacionalnih ili regionalnih planova za pristup sljedeće generacije u kojima se uzimaju u obzir regionalne aktivnosti kako bi se postigli ciljevi pristupa internetu velike brzine u Europskoj uniji s naglaskom na područja na kojima tržište ne uspijeva pružiti otvorenu infrastrukturu pristupačne cijene i kakvoće u skladu s pravilima EU–a o konkurentnosti i državnim potporama i kako bi se pružile dostupne usluge osjetljivim skupinama.	2 – plan infrastrukturnih ulaganja na temelju gospodarske analize uzimajući u obzir postojeće privatne i javne infrastrukture i planirana ulaganja;	Nacionalni plan ulaganja u infrastrukturu novih generacija jezgrenih mreža za širokopojasne usluge operatora (ONP) poslat će se na notifikaciju u DG COMP u prosincu 2014. Predviđa se da će se odobrenje za državne potpore za ONP dobiti od DG COMP kao i odobrenje Vlade krajem lipnja 2015. Nacionalni program ulaganja u infrastrukturu novih generacija jezgrenih mreža za širokopojasne usluge (NP–BBI), kojim su obuhvaćene mjere za državne potpore bit će ažuriran u skladu s povratnom informacijom s održanog javnog savjetovanja koje je slijedilo nakon rasprava s bivšim monopolističkim (*incumbent*) i drugim operatorima održanih u razdoblju listopad – prosinac 2014. U proces notifikacije u DG COMP poslat će se krajem prosinca 2014. Odobrenje sukladnosti s pravilima državne potpore od strane DG COMP kao i odobrenje Vlade predviđa se krajem 2015. Napredna nacrt predstavlja početni temelj za ulaganja bit će dostupna do kraja siječnja 2015. godine.	31. prosinca 2015.	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture
T.03.1 – Provedene su specifične aktivnosti radi podupiranja promocije poduzetništva, uzimajući u obzir Zakon o malim poduzećima (ZMP).	3 – Specifične aktivnosti su: uspostavljen je mehanizam za praćenje provedbe AMP–a i procjene učinka zakonodavstva na MSP–ove.	Hrvatska će se pobrinuti za to da se uvede mehanizam procjene učinka zakonodavstva na MSP–ove. Mehanizam će se urediti/usvojiti i postati funkcionalan do kraja prosinca 2015. Ministarstvo poduzetništva i obrta, kao koordinator politike MSP–ova, predložit će takav mehanizam Uredu za zakonodavstvo hrvatske Vlade i/ili drugim odgovarajućim tijelima. Analizirat će se hoće li biti moguće primijeniti mehanizam za procjenu učinka zakonodavstva na MSP–ove koji se trenutačno razvija u MINPO–u na cjelokupnu upravu ili će trebati provesti drugo rješenje radi omogućivanja stalne procjene učinka zakonodavstva na MSP–ove.	31. prosinca 2015.	Ministarstvo obrta i poduzetništva kao vodeće ministarstvo Ured za zakonodavstvo hrvatske Vlade kao glavni dionik odgovoran za Zakon o procjeni učinaka propisa

T.01.2 – Istraživačka i inovacijska infrastruktura. Postojanje višegodišnjeg plana za izradu proračuna i prioritizaciju ulaganja.	1. Donesen je indikativni višegodišnji plan za izradu proračuna i prioritizaciju ulaganja povezan s prioritetima Unije i, gdje je primjenjivo, Europskog strateškog foruma za istraživačke infrastrukture (ESFRI).	Usklađenost određivanja prioriteta u planu razvoja ESFII–ja sa Strategijom pametne specijalizacije provjerit će se po završetku strategije S3 s obzirom na to da priprema strategije S3 još uvijek traje. Ako se nakon provjere usklađenosti utvrdi da određivanje prioriteta u planu razvoja ESFII–ja ne odgovara potrebama utvrđenima u strategiji pametne specijalizacije, provest će se još jedna provjera i, prema potrebi, revizija. Mogućnost revizije plana razvoja upotrijebit će se i za ispravljanje neusklađenosti koje su primijećene u Prilogu 1. (proračunska tablica).	1. srpnja 2015.	Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
T.04.2 – Provedene su aktivnosti za promociju visokoučinkovite kogeneracije toplinske i električne energije.	1 – Potpora za kogeneraciju temelji se na potražnji korisne topline i uštedama primarne energije u skladu s člankom 7. stavkom 1. i točkama (a) i (b) članka 9. stavka 1. Direktive 2004/8/EZ);	Priprema i usvajanje Programa za korištenje potencijala učinkovitosti u grijanju i hlađenju za razdoblje 2016. – 2030. u skladu je s Direktivom 2012/27. Program će sadržavati identifikaciju i izračun potencijala za potražnju korisnog grijanja i hlađenja, prikladne mehanizme radi povećanja udjela visokoučinkovite kogeneracije i identifikaciju postojećih prepreka i mjera te mjere za njihovo smanjivanje/uklanjanje.	1. srpnja 2015.	Ministarstvo gospodarstva
T.04.2 – Provedene su aktivnosti za promociju visokoučinkovite kogeneracije toplinske i električne energije.	2 – Države članice ili njihova nadležna tijela ocijenili su postojeći zakonodavni i regulatorni okvir vezano uz postupke odobrenja ili druge postupke radi: (a) poticanja projektiranja kogeneracijskih jedinica da zadovoljavaju ekonomski opravdanu potražnju za proizvodnjom korisne energije i izbjegavaju proizvodnju više topline od korisne topline; i (b) smanjenja regulatornih i neregulatornih prepreka povećanju kogeneracije.	Priprema i usvajanje Programa za korištenje potencijala učinkovitosti u grijanju i hlađenju za razdoblje 2016. – 2030. u skladu je s Direktivom 2012/27. Program će sadržavati identifikaciju i izračun potencijala za potražnju korisnog grijanja i hlađenja, prikladne mehanizme radi povećanja udjela visokoučinkovite kogeneracije i identifikaciju postojećih prepreka i mjera te mjere za njihovo smanjivanje/uklanjanje.	1. srpnja 2015.	Ministarstvo gospodarstva

T.05.1 – Sprječavanje rizika i upravljanje rizicima: postojanje nacionalnih ili regionalnih procjena rizika za upravljanje katastrofama pri čemu se vodi računa o prilagodbi na klimatske promjene	1 – Uspostavit će se nacionalna ili regionalna procjena rizika sa sljedećim elementima:	1. Informiranje javnosti putem službenih internetskih stranica; 2. Javna savjetovanja; 3. Usvajanje dokumenta koji sadrži situacije jednog ili više rizika za svaki od glavnih rizika (usvajanje procjene rizika od nepogoda za Republiku Hrvatsku).	31. prosinca 2015.	Vlada Republike Hrvatske i Državna uprava za zaštitu i spašavanje
T.05.1 – Sprječavanje rizika i upravljanje rizicima: postojanje nacionalnih ili regionalnih procjena rizika za upravljanje katastrofama pri čemu se vodi računa o prilagodbi na klimatske promjene	3 – opis scenarija s jednim i više rizika;	Priprema dokumenta koji sadrži situacije jednog ili više rizika za svaki od glavnih rizika	31. prosinca 2015.	Državna uprava za zaštitu i spašavanje
T.05.1 – Sprječavanje rizika i upravljanje rizicima: postojanje nacionalnih ili regionalnih procjena rizika za upravljanje katastrofama pri čemu se vodi računa o prilagodbi na klimatske promjene	4 – uzimanje u obzir, prema potrebi, nacionalnih strategija za prilagodbu klimatskim promjenama.	Tijekom cijelog procesa procjene rizika, nacionalne strategije za prilagodbu klimatskim promjenama i stručnjaci će biti konzultirani o utjecaju klimatske promjene na sva relevantna i analizirana područja. Dionici odgovorni za klimatske promjene također su dio glavne radne skupine za procjenu rizika.	31. prosinca 2015.	Državna uprava za zaštitu i spašavanje
T.06.1. – Vodni sektor: Postojanje a) politike određivanja cijene vode koja predstavlja odgovarajući poticaje korisnicima da učinkovito koriste vodne resurse i b) odgovarajućeg doprinosa različitih korisnika povratu troškova vodnih usluga po stopi koja je utvrđena u odobrenom planu upravljanja vodnim područjimaza ulaganja podržana u okviru programa	1 – U sektorima koje podržava EFRR, Kohezijski fond i EPFRR, država članica osigurala je doprinos različitih načina korištenja voda povratu troškova vodnih usluga sektoru u skladu s člankom 9. stavkom 1. prvom alinejom Direktive 2000/60/EZ uzimajući u obzir, ako je potrebno, društvene, ekološke i ekonomske učinke povrata kao i zemljopisne i klimatske uvjete u predmetnoj regiji ili regijama.	Razvoj ekonomske analize kojom će se izračunati povrat troškova vodnih usluga (uključujući okolišne i resursne troškove) u skladu s nacionalnom definicijom, kao sastavnog dijela sljedeće verzije PURS–a (2016. – 2021.). Razvoj programa mjera kao mjere poticanja sprječavanja nerazumne upotrebe vode kao sastavnog dijela sljedeće verzije PURS–a (2016. – 2021.).	31. prosinca 2016.	Ministarstvo poljoprivrede u suradnji s Hrvatskim vodama.

T.06.1. – Vodni sektor: Postojanje a) politike određivanja cijene vode koja predstavlja odgovarajući poticaje korisnicima da učinkovito koriste vodne resurse i b) odgovarajućeg doprinosa različitih korisnika povratu troškova vodnih usluga po stopi koja je utvrđena u odobrenom planu upravljanja vodnim područjimaza ulaganja podržana u okviru programa	2 – Usvajanje plana upravljanja riječnim slivovima za područje riječnog sliva u skladu s člankom 13. Direktive 2000/60/EZ.	Dovršetak dokumenta pod nazivom „Program praćenja stanja voda u razdoblju 2014. – 2019.” Uspostavljanje i izvršavanje praćenja u opsegu, vrsti i metodi ispitivanja u potpunosti usklađenima s europskim i nacionalnim standardima Donošenje Plana upravljanja riječnim slivovima (PURS) za razdoblje 2016. – 2021. koji će uključivati a) konačni popis umjetnih i značajno izmijenjenih vodnih tijela i b) konačni popis vodnih tijela kandidata za produženje rokova i/ili program dodatnih mjera za postizanje dobrog stanja. Dodatni podaci i objašnjenja aktivnosti predviđeni su u zasebnoj datoteci u odjeljku Dokumenti.	31. prosinca 2015.	Ministarstvo poljoprivrede (Hrvatske vode su institucija odgovorna za provedbu praćenja)
T.06.2 – Sektor otpada: Promicanje gospodarski i ekološki održivih ulaganja u sektor otpada, posebno kroz razvoj planova gospodarenja otpadom u skladu s Direktivom 2008/98/EZ i s hijerarhijom otpada.	3 – Postojanje programa sprečavanja nastajanja otpada, prema zahtjevima članka 29. Direktive 2008/98/EZ;	Program za smanjivanje i sprečavanje nastanka otpada na državnoj razini bit će pripremljen zajedno s novim Nacionalnom planom gospodarenja otpadom za razdoblje 2015. – 2021., kao sastavni dio novog Plana. Nacionalnim programom za smanjivanje i sprečavanje nastanka otpada utvrdit će se mjere sprečavanja nastanka otpada kako je predviđeno člankom 29. Okvirne direktive o otpadu. Projektom tehničke pomoći koji financira Svjetska banka pomoći će se MZOIP–u da razvije Plan gospodarenja otpadom i istovremeno provede SPUO za PGO. Ključne kontrolne točke za pripremu Plana su sljedeće: Pripremljen nacrt Nacionalnog plana gospodarenja otpadom (NPGO) za razdoblje 2015. – 2021., uključujući i nacrt Nacionalnog programa za prevenciju nastajanja otpada. – Nacrt izvješća strateške procjene utjecaja na okoliš za NPGO 2015 – 2021., uključujući međuresorne konzultacije za Nacionalni program za smanjivanje i sprečavanje nastanka otpada u pogledu Nacrta NPGO–a 2015. – 2021. – Dovršetak postupka strateške procjene utjecaja na okoliš za Nacionalni plan gospodarenja otpadom 2015. – 2021. uključujući donošenje Nacionalnog	30. rujna 2015.	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode

		programa za prevenciju nastajanja otpada 2015. – 2021., uključujući Nacionalni program za prevenciju nastajanja otpada		
T.06.2 – Sektor: Promicanje gospodarski i ekološki održivih ulaganja u sektor otpada, posebno kroz razvoj planova gospodarenja otpadom u skladu s Direktivom 2008/98/EZ i s hijerarhijom otpada.	4 – Usvojene su mjere potrebne za postizanje ciljeva pripreme za ponovno korištenje i recikliranje do 2020. u skladu s člankom 11. stavkom 2. Direktive 2008/98/EZ.	Odobrenje Uredbe o komunalnom otpadu Početak stalne javne kampanje povezane sa sprečavanjem nastanka otpada i odvojenim sakupljanjem Dodatni propisi / podzakonski akti doneseni Analiza trenutačnog stanja i definiranje dodatnih mjera za postizanje ciljeva u pogledu recikliranja. Međuresorne konzultacije o Nacrtu NPGO–a 2015 – 2021. Donošenje NPGO–a 2015 – 2021. koji sadržava dodatne mjere za postizanje ciljeva u pogledu ponovne upotrebe i recikliranja do 2020.	30. rujna 2015.	Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, jedinice samouprave
T.07.1 – Promet: Postojanje sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira za ulaganje u prijevoz u skladu s institucionalnim uređenjem država članica (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podržavaju razvoj infrastrukture i povećaju povezanost sa sveobuhvatnim i osnovnim TEN–T mrežama.	1 – Postojanje sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira za ulaganje u prijevoz koji su u skladu sa zakonskim uvjetima za stratešku procjenu utjecaja na okoliš i koji navode:	Donošenje privremenog prometnog plana – 30. listopada 2014., Model nacionalnog prometa • Ugovaranje – 28. ožujka 2014. • Finalizacija – ožujak 2016., Sveobuhvatni prometni plan – Drugi krug procjena (Revidirana i konačna Strategija prometnog razvoja) • Nabava tehničke pomoći – lipanj 2015 • Objava sveobuhvatnog prometnog plana uključujući SPUO – srpanj – rujan 2016. • Usvajanje sveobuhvatnog prometnog plana – prosinac 2016. Za više pojedinosti vidi priloženi Akcijski plan EAC–a za Tematski cilj 7.	30. prosinca 2016.	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture
T.07.1 – Promet: Postojanje sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira za ulaganje u prijevoz u skladu s institucionalnim uređenjem država članica (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podržavaju razvoj infrastrukture i povećaju povezanost sa sveobuhvatnim i	2 – Doprinos jedinstvenom Europskom prometnom području u skladu s člankom 10. Uredbe (EU) br. …/ 2013 Europskog parlamenta i Vijeća, uključujući i prioritete za ulaganja u:	vidi gore	30. prosinca 2016.	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

osnovnim TEN–T mrežama.				
T.07.1 – Promet: Postojanje sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira za ulaganje u prijevoz u skladu s institucionalnim uređenjem država članica (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podržavaju razvoj infrastrukture i povećaju povezanost sa sveobuhvatnim i osnovnim TEN–T mrežama.	3 – osnovnu TEN–T mrežu i sveobuhvatnu mrežu, gdje je predviđeno ulaganje iz EFRR–a i Kohezijskog fonda; i	vidi gore	30. prosinca 2016.	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture
T.07.1 – Promet: Postojanje sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira za ulaganje u prijevoz u skladu s institucionalnim uređenjem država članica (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podržavaju razvoj infrastrukture i povećaju povezanost sa sveobuhvatnim i osnovnim TEN–T mrežama.	4 – sekundarnu povezanost;	vidi gore	30. prosinca 2016.	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture
T.07.1 – Promet: Postojanje sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira za ulaganje u prijevoz u skladu s institucionalnim uređenjem država članica (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podržavaju razvoj infrastrukture i povećaju povezanost sa sveobuhvatnim i osnovnim TEN–T mrežama.	6 – mjere za osiguravanje kapaciteta posredničkih tijela i korisnika za dostavu baze projekata.	Izvješće o procjeni jaza – drugo tromjesečje 2016., Plan izgradnje kapaciteta – četvrto tromjesečje 2016. Vidi priloženi Akcijski plan EAC–a za Tematski cilj 7.	30. prosinca 2016.	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture / Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske Unije

T.07.2 – Željeznička infrastruktura: Postojanje posebnog odjeljka o razvoju željeznice u okviru sveobuhvatnih planova ili okvira za ulaganja u promet u skladu s institucionalnim ustrojstvom države članice (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podupiru razvoj infrastrukture i poboljšavaju povezanost sa sveobuhvatnim i jezgrenim mrežama TEN–T. Ulaganja uključuju mobilna sredstva, interoperabilnost i izgradnju kapaciteta.	1 – Postojanje posebnog dijela o razvoju željeznice unutar sveobuhvatnih prometnih planova ili okvira, kako su navedeni gore, koji je u skladu sa pravnim zahtjevima za stratešku procjenu utjecaja na okoliš i obuhvaća realističnu i zrelu bazu projekata (uključujući vremenski raspored i proračunski okvir);	Donošenje privremenog prometnog plana – 30. listopada 2014., Model nacionalnog prometa • Ugovaranje – 28. ožujka 2014. • Finalizacija – ožujak 2016., Sveobuhvatni prometni plan – Drugi krug procjena (Revidirana i konačna Strategija prometnog razvoja) • Nabava tehničke pomoći – lipanj 2015 • Objava sveobuhvatnog prometnog plana uključujući SPUO – srpanj – rujan 2016. • Usvajanje sveobuhvatnog prometnog plana – prosinac 2016. Za više pojedinosti vidi priloženi Akcijski plan EAC–a za Tematski cilj 7.	30. prosinca 2016.	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture
T.07.2 – Željeznička infrastruktura: Postojanje posebnog odjeljka o razvoju željeznice u okviru sveobuhvatnih planova ili okvira za ulaganja u promet u skladu s institucionalnim ustrojstvom države članice (uključujući javni prijevoz na regionalnoj i lokalnoj razini) koji podupiru razvoj infrastrukture i poboljšavaju povezanost sa sveobuhvatnim i jezgrenim mrežama TEN–T. Ulaganja uključuju mobilna sredstva, interoperabilnost i izgradnju kapaciteta.	2 – Mjere za osiguravanje sposobnosti posredničkih tijela i korisnika za provedbu baze projekata.	Izvješće o procjeni jaza – drugo tromjesečje 2016., Plan izgradnje kapaciteta – četvrto tromjesečje 2016. Vidi priloženi Akcijski plan EAC–a za Tematski cilj 7.	30. prosinca 2016.	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture / Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske Unije
T.07.3 – Drugi načini prijevoza, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu: postojanje posebnog odjeljka o	1 – Postojanje posebnog odjeljka o unutarnjim plovnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim vezama i aerodromskoj	Donošenje privremenog prometnog plana – 30. listopada 2014., Model nacionalnog prometa • Ugovaranje – 28. ožujka 2014. • Finalizacija – ožujak 2016., Sveobuhvatni prometni plan – Drugi krug procjena (Revidirana i konačna Strategija prometnog razvoja) • Nabava tehničke pomoći – lipanj 2015 •	30. prosinca 2016.	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture

unutarnjim plovnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim vezama i aerodromskoj infrastrukturi unutar sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira, koji pridonosi boljoj povezanosti s osnovnim i sveobuhvatnim TEN–T mrežama te promoviranju održive regionalne i lokalne mobilnosti.	infrastrukturi unutar sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira, koji sadrži:	Objava sveobuhvatnog prometnog plana uključujući SPUO – srpanj – rujan 2016. • Usvajanje sveobuhvatnog prometnog plana – prosinac 2016. Za više pojedinosti vidi priloženi Akcijski plan EAC–a za Tematski cilj 7.		
T.07.3 – Drugi načini prijevoza, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu: postojanje posebnog odjeljka o unutarnjim plovnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim vezama i aerodromskoj infrastrukturi unutar sveobuhvatnog prometnog plana/planova ili okvira, koji pridonosi boljoj povezanosti s osnovnim i sveobuhvatnim TEN–T mrežama te promoviranju održive regionalne i lokalne mobilnosti.	2 – u skladu s pravnim zahtjevima za stratešku procjenu utjecaja na okoliš;	Vidi gore	30. prosinca 2016.	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture
T.07.3 – Drugi načini prijevoza, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu: postojanje posebnog odjeljka o unutarnjim plovnim putovima i pomorskom prijevozu, lukama, multimodalnim vezama i aerodromskoj infrastrukturi unutar sveobuhvatnog	4 – Mjere za osiguravanje sposobnosti posredničkih tijela i korisnika za provedbu baze projekata.	Izvješće o procjeni jaza – drugo tromjesečje 2016., Plan izgradnje kapaciteta – četvrto tromjesečje 2016. Vidi priloženi Akcijski plan EAC–a za Tematski cilj 7.	30. prosinca 2016.	Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture / Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske Unije

prometnog plana/planova ili okvira, koji pridonosi boljoj povezanosti s osnovnim i sveobuhvatnim TEN–T mrežama te promoviranju održive regionalne i lokalne mobilnosti.				
T.09.1 – Postojanje i provedba nacionalnog strateškog okvira politika za smanjenje siromaštva, čiji je cilj aktivno uključivanje ljudi isključenih s tržišta rada u skladu sa smjernicama o zapošljavanju.	3 – sadrži mjere kojima se podupire ostvarenje nacionalnog cilja u pogledu siromaštva i socijalne isključenosti (kako je definirano u Nacionalnom programu reformi), uključujući promicanje održivih i kvalitetnih prilika za zapošljavanje za osobe kojima najviše prijeti opasnost od socijalne isključenosti, uključujući osobe iz marginaliziranih zajednica;	1. Mjere koje je potrebno provesti radi postizanja ciljeva Strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti 2014. – 2020. razradit će se u okviru zasebnoga Provedbenog programa. Vlada Republike Hrvatske odgovorna je za usvajanje Programa. U veljači 2014. relevantni dionici počeli su razvijati Provedbeni program za Strategiju koji će Vlada usvojiti do kraja veljače 2015. Prvim Provedbenim programom obuhvatit će se razdoblje od 2014. do 2016. MSPM je odgovoran za koordinaciju tog postupka, a Vlada za njegovo usvajanje. 2. MSPM je odgovoran za podnošenje izvješća o provedbi mjera Vladi do 30. lipnja svake godine.	28. veljače 2015.	1. Ministarstvo socijalne politike i mladih 2. Tijela nadležna za provedbu i praćenje pojedinih mjera
T.09.1 – Postojanje i provedba nacionalnog strateškog okvira politika za smanjenje siromaštva, čiji je cilj aktivno uključivanje ljudi isključenih s tržišta rada u skladu sa smjernicama o zapošljavanju.	5 – ovisno o utvrđenim potrebama, uključuje mjere za prelazak s institucionalne skrbi na skrb u zajednici;	Mjere koje je potrebno provesti radi postizanja ciljeva Strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti 2014. – 2020. razradit će se u okviru zasebnoga Provedbenog programa. Vlada Republike Hrvatske odgovorna je za usvajanje Programa. U veljači 2014. relevantni dionici počeli su razvijati Provedbeni program za Strategiju koji će Vlada usvojiti do kraja veljače 2015. Prvim Provedbenim programom obuhvatit će se razdoblje od 2014. do 2016. MSPM je odgovoran za koordinaciju tog postupka, a Vlada za njegovo usvajanje.	28. veljače 2015.	Ministarstvo socijalne politike i mladih

T.09.3 – Zdravlje: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za zdravlje u okviru članka 168. UFEU-a kojim se osigurava gospodarska održivost:	1 – Postoji nacionalni ili regionalni strateški okvir politika za zdravlje koji sadrži:	1. Usvajanje Nacionalnog plana razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2014. do 2016. (NPRB). rok 1. veljače 2015. 2. Odobrenje Nacionalnog registra. rok 1. svibnja 2015. 3. Predaja Provedbenih planova bolnica. rok 1. ožujka 2015. 4. Odobrenje Ministarstva zdravlja Provedbenih planova rok 1. svibnja 2015.	31. svibnja 2015.	1. Hrvatski sabor 2. Ministarstvo zdravlja 3. Bolnice u okviru NPRB–a 4. Ministarstvo zdravlja
T.09.3 – Zdravlje: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za zdravlje u okviru članka 168. UFEU-a kojim se osigurava gospodarska održivost:	2 – koordinirane mjere za unapređenje pristupa zdravstvenim uslugama;	1. Usvajanje Nacionalnog plana razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2014. do 2016. (NPRB). rok 1. veljače 2015. 2. Odobrenje Nacionalnog registra. Objedinjeni hitni bolnički prijem bit će sastavni dio Nacionalnog registra koji je priložen NPRB–u. rok 1. svibnja 2015. 3. Predaja Provedbenih planova bolnica. rok 1. ožujka 2015. 4. Odobrenje Ministarstva zdravlja Provedbenih planova rok 1. svibnja 2015. 5. Usvajanje Nacionalnog plana razvoja ljudskih resursa u zdravstvu. rok 1. ožujka 2015. 6. Usvajanje Operativnog plana za provedbu Strategije o pravima djece u Republici Hrvatskoj 2014. – 2020. rok 1. travnja 2015.	31. svibnja 2015.	1. Hrvatski sabor 2. Ministarstvo zdravlja 3. Bolnice u okviru NPRB–a 4. Ministarstvo zdravlja 5. Ministarstvo zdravlja 6. Ministarstvo socijalne politike i mladih, Vlada Republike Hrvatske

T.09.3 – Zdravlje: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za zdravlje u okviru članka 168. UFEU-a kojim se osigurava gospodarska održivost:	3 – mjere za poticanje učinkovitosti u zdravstvenom sektoru uvođenjem modela pružanja usluga i infrastrukture;	1. Usvajanje Nacionalnog plana razvoja kliničkih bolničkih centara, kliničkih bolnica, klinika i općih bolnica u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2014. do 2016. (NPRB). rok 1. veljače 2015. 2. Odobrenje Nacionalnog registra. rok 1. svibnja 2015. 3. Predaja Provedbenih planova bolnica. rok 1. ožujka 2015. 4. Odobrenje Ministarstva zdravlja Provedbenih planova rok 1. svibnja 2015. 5. Usvajanje Strateškog plana razvoja e–zdravstva rok 1. veljače 2015. 6. Potrebe centara primarne zdravstvene skrbi procijenjene na temelju upitnika. rok 1. siječnja 2015.	31. svibnja 2015.	1. Hrvatski sabor 2. Ministarstvo zdravlja 3. Bolnice u okviru NPRB–a 4. Ministarstvo zdravlja 5. Ministarstvo zdravlja, Hrvatski fond zdravstvenog osiguranja 6. Ministarstvo zdravlja
T.09.3 – Zdravlje: Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za zdravlje u okviru članka 168. UFEU-a kojim se osigurava gospodarska održivost:	4 – sustav za praćenje i reviziju.	Imenovanje Povjerenstva za praćenje NacionalnE strategijE razvoja zdravstva 2012. – 2020.	31. siječnja 2015.	Ministarstvo zdravlja
T.10.4 – Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za poboljšanje kvalitete sustava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (VET) u okviru članka 165. UFEU-a.	1 – Uspostavljen je nacionalni ili regionalni strateški okvira politike za poboljšanje kvalitete i učinkovitosti sustava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (VET) u okviru članka 165. UFEU-a, kojim su obuhvaćene mjere za sljedeće:	1. Razvijen nacrt Programa za razvoj sustava SOO–a (uključujući ciljeve/mjere, odgovorne ustanove, rokove), spreman za pokretanje javnih savjetovanja pripremit će se do 31. svibnja 2015. 2. Završetak javnih savjetovanja i Vladina usvajanja Programa za razvoj sustava SOO–a predviđen je za najkasnije 31. prosinca 2015.	31. prosinca 2015.	1. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta 2. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

T.10.4 – Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za poboljšanje kvalitete sustava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (VET) u okviru članka 165. UFEU-a.	2 –poboljšanje primjerenosti sustava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje tržištu rada, u uskoj suradnji s relevantnim zainteresiranim stranama, između ostalog mehanizmima za predviđanje vještina, prilagodbom nastavnih planova i programa te jačanjem različitih oblika ponude učenja koje se temelji na radu;	1. Razvijen nacrt Programa za razvoj sustava SOO–a (uključujući ciljeve/mjere, odgovorne ustanove, rokove), spreman za pokretanje javnih savjetovanja pripremit će se do 31. svibnja 2015. 2. Završetak javnih savjetovanja i Vladina usvajanja Programa za razvoj sustava SOO–a predviđen je za najkasnije 31. prosinca 2015.	31. prosinca 2015.	1. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta 2. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
T.10.4 – Postojanje nacionalnog ili regionalnog strateškog okvira politika za poboljšanje kvalitete sustava za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (VET) u okviru članka 165. UFEU-a.	3 – poboljšanje kvalitete i atraktivnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanje (VET), između ostalog uspostavom nacionalnog pristupa za osiguranje kvalitete strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (na primjer u skladu s Europskim referentnim okvirom za osiguranje kvalitete u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju) i primjenom instrumenata za transparentnost i priznavanje, primjerice Europskog sustava kredita u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju. (ECVET).	1. Razvijen nacrt Programa za razvoj sustava VET-a–a (uključujući ciljeve/mjere, odgovorne ustanove, rokove), spreman za pokretanje javnih savjetovanja pripremit će se do 31. svibnja 2015. 2. Završetak javnih savjetovanja i Vladina usvajanja Programa za razvoj sustava VET–a predviđen je za najkasnije 31. prosinca 2015.	31. prosinca 2015.	1. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta 2. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

10. SMANJENJE ADMINISTRATIVNOG OPTEREĆENJA ZA KORISNIKE

Sažetak procjene administrativnog opterećenja za korisnike i, prema potrebi, aktivnosti koje se planiraju poduzeti kako bi se smanjilo administrativno opterećenje, s indikativnim vremenskim okvirom.

Kao jedna od stalnih ključnih mjera koja pridonosi sveukupnoj učinkovitosti SUK–a, i rezultira smanjenjem administrativnog opterećenja za korisnike, odnosi se na kontinuirano korištenje standardiziranih procedura (poslovnih procesa), alata i metoda, koji su, prema potrebi, podržani zajedničkim MIS-om.

Korpus standardiziranih poslovnih procesa za programe EFRR–a i KF–a (kao i za programe ESF–a) utvrđen je u Zajedničkim nacionalnim pravilima (ZNP) za razdoblje 2007. – 2013. ,koja se ažuriraju, unaprjeđuju i prilagođavaju za potrebe SUK–a, u razdoblju 2014. – 2020. (vremenski okvir unutar kojeg se provode navedene aktivnosti obuhvaća razdoblje do kraja 2014. godine). ZNP–ovi obuhvaćaju poslovne procese s popratnim propisanim oblicima povezanima s prihvatljivošću izdataka, upravljanjem rizicima i unaprjeđenjem sustava, uvjetima za pripremu i provedbu projekata, prognoziranjem i praćenjem, revizijskim tragom, odabirom i ugovaranjem, provjerama, plaćanjima, ovjeravanjem, povratima, revizijama, nepravilnostima, informiranjem i vidljivošću, strateškim planiranjem, programiranjem,vrednovanjem i zatvaranjem. Kontinuirano se radi na standardizaciji poslovnih procesa povezanih s uvjetima za pripremu i provedbu projekata, koji doprinose jačanju sposobnosti korisnika te smanjenju količine posla koji se mora obaviti, u svrhu rješavanja problema povezanih s ključnim aspektima administrativnog opterećenja utvrđenih kod korisnika ,a koji se odnose na proceduralnu složenost, neusklađenosti i različitosti u procedurama, kao posljedica različitih administrativnih zahtjeva tijela SUK–a. Stoga, dodatno pojednostavljenje zajedničkih procedura (osobito uvjeta za pripremu i provedbu projekata), standardiziranih na razini ZNP–a treba omogućiti korisnicima: (a) pripremanje značajnog dijela projektne prijave unaprijed, čak i prije objave poziva, (b) izgradnju kapaciteta za provedbu projekta unaprijed i (c) smanjenje resursa potrebnih za administrativnu provedbu projekta, što će im omogućiti da se više usredotoče na sadržaj samog projekta.

U sklopu daljnjeg pojednostavljenja zajedničkih procedura, planiraju se nove diversificirane i pojednostavljene procedure za prijavu i odabir projekata, koje omogućavaju odabir projekata u kraćem vremenskom razdoblju, s optimalnim korištenjem resursa i SUK–a i korisnika.

Također, kroz razvijanje odgovarajuće metodologije moguće je uvesti i pojednostavljene mogućnosti financiranja, omogućavajući da se procesi provjere i nadoknade sredstava dovrše u kraćem vremenskom razdoblju i s optimalnim korištenjem resursa i SUK–a i korisnika.

Postizanju ovog cilja pridonijet će i daljnji razvoj i međupovezivanje računalnih sustava za upravljanje, praćenje, reviziju, kontrolu i vrednovanje čiji rezultat su jednostavnije administrativne procedure (podržano kroz intervencije TP–a).

Širenje opsega primjene elektroničkih sustava u kontekstu upravljanja OP–ovima, točnije kroz:

- korisnički portal – interaktivnu platformu koja će se uspostaviti do kraja 2015. nadogradnjom postojeće središnje internetske stranice, radi daljnjeg poboljšanja elektroničke komunikacije između prijavitelja/korisnika i tijela SUK–a, u skladu sa zahtjevima e–kohezije, olakšavajući razmjenu informacija i smanjujući resurse potrebne za tu svrhu. Korisnički portal trebao bi omogućiti potencijalnim prijaviteljima/korisnicima prikupljanje svih relevantnih podataka iz jednog izvora, posebno u smislu dobivanja pomoći pri pripremi projekata, putem centralno koordiniranih mehanizama pružanja informacija korisnicima. Planira se i nadogradnja središnje internetske stranice kojom upravlja KT, na kojoj bi korisnici imali „sve na jednom mjestu“ i mogli prikupiti: (a) informacije o mogućnostima financiranja, (b) informacije o primjenjivim pravilima i postupcima, (c) sadržaje za e–učenje dostupne putem Interneta kao i informacije o ostalim mogućnostima obrazovanja povezanih s upravljanjem projektima i (d) kontakte tijela nadležnih za daljnju korisničku podršku unutar određenog područja politike;
- nove značajke MIS–a, kao i
- međupovezivanje s drugim elektroničkim sustavima

trebalo bi: (a) omogućiti da korisnici podnose informacije u elektroničkom obliku i to samo jedanput (princip jednokratnog kodiranja), (b) smanjiti količinu informacija i popratne dokumentacije koja se zahtjeva od korisnika i koju SUK može samostalno pribaviti i provjeriti i (c) smanjiti potrebu da korisnik ponovo podnosi informacije i

popratnu dokumentaciju (u slučaju kada isti korisnik podnosi više prijava za različite projekte (i unutar različitih programa). Ove aktivnosti obavljat će se neprekidno.

Također, smanjenju administrativnog opterećenja korisnika pridonosi i daljnje unaprjeđenje rada postojeće mreže osoba za informiranje i vidljivost (MOIV), u svrhu osiguravanja usklađenog i istovremenog širenja informacija povezanih s upravljanjem OP–om te pružanja potencijalnim korisnicima osnovne tehničke podrške na svim razinama. Članove MOIV-a će obučavati i licencirati KT. Navedene aktivnosti provodit će se kontinuirano, a prvi ciklus licenciranja trebao bi biti završen do sredine 2015. godine.

Uvažavajući potrebu za unaprjeđivanjem sposobnosti korisnika za pravilnu i uspješnu provedbu projekata, u svrhu pružanja dodatnog i stručnog znanja, planiraju se edukacije za korisnike, koje će biti uvijek dostupne i redovite (u pogledu određenih pitanja, prvenstveno u područjima gdje je visok rizik nastajanja potencijalnih nepravilnosti, kao što su javna nabava i državne potpore, ili u odnosu na pojedinačne pozive na dostavu prijedloga).

Osim gore navedenih mjera, a na temelju stalnog upravljanja rizicima u sustavu upravljanja i kontrole i u skladu s lekcijama naučenima kroz vrijeme, posebna obilježja procedura i zahtjeva konstantno će se unaprjeđivati.

11. HORIZONTALNA NAČELA

11.1 Održivi razvoj

Opis pojedinih aktivnosti koje valja uzeti u obzir prilikom odabira operacija: zahtjevi zaštite okoliša, učinkovitost korištenja resursa, ublažavanje učinaka klimatskih promjena i prilagodba na klimatske promjene, otpornost na katastrofe te prevencija rizika i upravljanje rizicima.

Za OPKK je provedena sveobuhvatna **strateška procjena utjecaja na okoliš**, s općim zaključkom da provođenje OP–a može imati pozitivni utjecaj na okoliš. U okviru SPUO–a, glavna ocjena o prihvatljivosti OP za ekološku mrežu pokazala je da provedba OP-a vjerojatno neće imati negativan utjecaj na ekološku mrežu uz primjenu mjera ublažavanja propisanih u procjeni. Detaljnije informacije o postupku SPUO su u dodacima: ne–tehnički sažetak strateške studije i izvješće o provedenom postupku SPUO. Detaljna analiza u obliku **procjene utjecaja na okoliš na razini projekta** bit će potrebna kako bi se odredile sve vrste mogućih utjecaja i popisale mjere za njihovo izbjegavanje.

Svi projekti provodit će se u skladu sa zahtjevima navedenim u zakonodavstvu EU–a o zaštiti okoliša vezano uz PUO i SPUO. Nedavno su identificirani određeni nedostaci u nacionalnom zakonodavstvu koje preuzima zahtjeve PUO/SPUO EU–a. Potpuna usklađenost sa zahtjevima direktiva bit će postignuta do kraja rujna 2015., u skladu s Akcijskim planom koji je izradila Hrvatska (odnosi se na EAC G6). U međuvremenu, Hrvatska će osigurati da se odredbe direktiva pravilno primjenjuju, za projekte koji se financiraju u okviru OP-a, obavljanjem kontrola od strane nadležnog tijela. PUO/SPUO pitanja (procedura detaljno pojašnjena u EAC samo-procjeni).

Provedba na razini projekta izvršavat će se uz poštivanje načela **„onečišćivač plaća“**, koje je već ugrađeno u Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13), u skladu s kojim je onečišćivač dužan pokriti troškove proizašle iz onečišćivanja okoliša i uklanjanja štete iz okoliša, kao i troškove mjera za sprječavanje onečišćenja okoliša. Dodatni regulatorni mehanizmi uvodit će se prema potrebi kako bi pridonijeli poštivanju načela „onečišćivač plaća“. Što se tiče sektora za zbrinjavanje otpada, sve potrebne mjere obuhvaćene su Zakonom o održivom gospodarenju otpadom: porez na odlaganje otpada, sustav odlaganja, iznos komunalne pristojbe proporcionalan iznosu proizvedenog otpada, a u izradi je i dodatni set pravila koji će doprinijeti provedbi zakona. Zakonodavni okvir za gospodarenje vodama uključuje načela nadoknade troškova za usluge distribucije vode i načela „onečišćivač plaća“/**“korisnik plaća“.**

U skladu s **načelom partnerstva**, relevantne organizacije civilnog društva i NVO–i, koje rade u području održivog razvoja su uključeni u izradu programa, te će biti uključeni u OPCC OzP, savjetovanje o strateškim izvješća o napretku i sudjelovanje na tematskim pododborima Na taj će se način osigurati nastavak njihove uključenosti i rada, kako je propisano u delegiranom aktu o Europskom kodeksu ponašanja u partnerstvu.

Načela **zelene javne nabave, klimatski izazovi, učinkovitosti resursa i zelenog rasta** bit će u potpunosti poštovana i provedena kao što je objašnjeno u Sporazumu o partnerstvu.

Načelo održivog razvoja bit će horizontalno integrirano u upravljačku dokumentaciju za OPKK. Kako bi se osigurala načela održivog razvoja na svim razinama provedbe, usvojit će se sljedeći postupci:

- **Odabir**: Načelo održivog razvoja odražavat će se u postupcima odabira projekata. Prijavitelji će morati dokazati da njihov projekt **neće imati štetan utjecaj na okoliš**, potvrditi da je ekološki neutralan i/ili predstaviti kako će projekt pozitivno doprinositi održivom razvoju.
- **Ugovaranje**: Moguće posljedice procjene utjecaja na okoliš tijekom faze odabira odražavat će se u ugovorima s korisnicima, te će se provjeravati u okviru internih procedura kontrola i revizije.
- **Praćenje**: **Pridržavanje načela održivog razvoja pratit će se na razini projekata kroz izvješća o praćenju, kao i kroz kontrolu provedbe projekta na licu mjesta te kasnije kroz evaluaciju** doprinosa ciljevima horizontalnih načela. To je osigurano tijekom cijelog programskog razdoblja te se relevantni podaci šalju u MIS te je stoga redovito izvještavanje točno i utemeljeno na dokazima.
- **Evaluacija** – Kao što je gore objašnjeno, strateška procjena utjecaja na okoliš provodi se za relevantne operativne programe.

Unutar **Prioritetne osi 6** treba obratiti pozornost na upravljanje **područjima Natura 2000**. Budući da Natura 2000 područja pružaju osnovni potencijal za regionalni razvoj, planirana ulaganja pridonijet će postizanju ciljeva održivog upravljanja i pozitivno utjecati na lokalno gospodarstvo.

Posebni problem hrvatskog područja je prisutnost mina, što predstavlja naslijeđe agresije na Hrvatsku i Domovinskog rata od 1991. do 1995. Onečišćenje minama predstavlja problem za stabilnost i socijalno uključivanje, kao i za gospodarski razvoj. Ukupna površina minski sumnjivih područja iznosi 613,6 km2. Više od polovice minski sumnjivih područja pripada područjima obuhvaćenim mrežom Natura 2000 i zaštićenim područjima prirode, što predstavlja prepreku za učinkovito upravljanje spomenutim područjima. Stoga su troškovi **razminiranja i provjeravanja minskih područja u odabranim lokacijamaprojekata prihvatljivi za financiranje iz KF-a i EFRR-a.**

11.2 Jednake mogućnosti i nediskriminacija

Opis posebnih aktivnosti za promicanje jednakih mogućnosti i sprječavanje diskriminacije na temelju spolne, rasne ili etničke pripadnosti, religije ili vjerovanja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije tijekom pripreme, izrade i provedbe operativnog programa, posebno kod pristupa sredstvima, uzimajući u obzir potrebe raznih ciljnih skupina s visokim rizikom od takve diskriminacije, a posebno zahtjeve za osiguravanje dostupnosti osobama s invaliditetom.

Politike zaštite ljudskih prava, borbe protiv diskriminacije te politike ravnopravnosti spolova kao i ravnopravnosti nacionalnih manjina ugrađene su na najvišoj nacionalnoj razini kroz Ustav, odluke Vlade RH i Hrvatskog sabora. Sastavni dijelovi strateškog okvira za promicanje jednakosti su nacionalni planovi, programi i strategije, koji utvrđuju ciljeve i propisuju mjere koje će se poduzeti s ciljem poboljšanja općeg življenja i društvenih i gospodarskih uvjeta utvrđenih grupa. Povezani pravni akti te strategije i programi preneseni su kao dio pravne stečevine.

U skladu s načelom partnerstva, predstavnici tijela za ravnopravnost spolova, relevantne organizacije civilnog društva i nevladinih organizacija koje predstavljaju ravnopravnost spolova, nediskriminaciju i interes ugroženih skupina bili su uključeni u izradu programa, te u javne rasprave, a bit će uključeni i u monitoring i evaluaciju OPKK, uglavnom kroz njihovu zastupljenost u odboru za praćenje OPKK. Intervencije koje će se financirati iz OPKK ne moraju samo biti u skladu s načelima jednakosti, već trebaju promicati praktičnu primjenu politike jednakih mogućnosti, nediskriminacije i pristupačnosti gdje god je to moguće.

Kako bi se smanjio rizik od diskriminacije tijekom planiranja i faza provedbe infrastrukturnih projekata, osigurat će se njihova dostupnost za osobe s invaliditetom, kao i pristup proizvodima i uslugama. S obzirom na Prioritetnu os **Povezanost i mobilnost**, jednaka mogućnosti pristupa prometnoj infrastrukturi jedan je od najvažnijih čimbenika koji utječu na životne uvjete i životni standard svih skupina građana, a posebno uskraćenim skupinama i osobama s posebnim potrebama. Odredbe koje će uključivati jednakost spolova bit će uključene u programiranje i provedbu projekata.

Bliska suradnja bit će osigurana s relevantnim organizacijama civilnog društva i NVO-ima koji zastupaju ravnopravnost spolova, nediskriminacije i interes ugroženih skupina, kako bi se osigurala razmjena informacija i sudjelovanje osoba s invaliditetom u OPKK. Ključne aktivnosti za promicanje načela jednakosti **uključuju promidžbene aktivnosti i diseminaciju informacija** što obuhvaća mjere za potporu pristupačnosti poput obuke i sastanaka na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, internetskih stranica, tiskanih materijala itd.

Važan preduvjet je razvoj zajedničkog razumijevanja i prepoznavanja u pogledu promocije ravnopravnosti muškaraca i žena, nediskriminacije ipristupačnosti. U tom pogledu, mjere za **obuku osoblja tijela uključenih u upravljanje i kontrolu ESI fondova, uključujući OPKK** na području antidiskriminacijske politike i prava Unije, politike i zakona o ravnopravnosti spolova te ne području spolne ravnopravnosti, nacionalne politike i zakona o invalidnosti uključujući pristupačnost i praktičnu primjenu Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD) u području ESI fondova u skladu s Odlukom Vijeća 2010/48 / EC provodit će se u okviru procesa za ispunjenje općih ex–ante uvjeta.

Dio ulaganja u infrastrukturu provodit će se unutar Prioritetne osi **Socijalno uključivanje i zdravlje**, s ciljem poboljšanja životnih uvjeta skupina s rizikom od socijalne isključenosti i ranjivih skupina. Ove intervencije uključuju obnovu i izgradnju društvene/javne infrastrukture s ciljem smanjenja siromaštva i stvaranja ravnoteže između lokalnog i regionalnog pristupa javnim uslugama, infrastrukturu koja potiče prijelaz na pružanje usluga u zajednici te poboljšanje učinkovitosti pružanja zdravstvene skrbi. Načela jednakih mogućnosti i nediskriminacije primjenjivat će se kroz sve prioritetne osi, pomoću pozitivnih akcijskih mjera i aktivnosti s ciljem podržavanja pojedinih skupina. Budući da različite prioritetne osi mogu u različitoj mjeri doprinijeti promicanju jednakosti, nediskriminacije i pristupačnosti, moraju se pronaći posebna rješenja za svaki projekt kako bi se utvrdili obavezni ili neobavezni zahtjevi na razini projekta.

Metode koje će osigurati da se politika ravnopravnosti spolova, nediskriminacije i pristupačnosti provodi na svim razinama provedbe OPKK–a objašnjene su u poglavlju **11.3. Ravnopravnost između žena i muškaraca**.

11.3 Ravnopravnost između žena i muškaraca

Opis doprinosa operativnog programa promicanju ravnopravnosti između žena i muškaraca i, prema potrebi, načina osiguranja integracije rodne perspektive na razini operativnog programa i na razini operacija.
Kako bi se osiguralo poštivanje politike jednakosti spolova, nediskriminacije i dostupnosti na svim razinama provedbe OPKK–a, usvojit će se sljedeći postupci:

Odabir: Kako bi se osiguralo da prijavitelji poštuju načela jednakih mogućnosti, načela će se reflektirati u postupcima odabira projekata. Svi prijavitelji će u prijavnom obrascu projekta morati prikazati kako će projekt doprinijeti jednakim mogućnostima, opisujući način na koji je to pitanje uzeto u obzir.
Ugovaranje: Obveza poštovanja načela jednakosti tijekom provedbe projekta bit će uključena u ugovore s prijaviteljima te će se provjeravati tijekom postupaka praćenja i izvještavanja.
Praćenje: Kako bi se procijenilo rezultate postignute na području jednakih mogućnosti, pokazatelji će biti ugrađeni u sustav praćenja projekata. Ispunjavanje horizontalnih načela pratit će se na razini projekata kroz izvješća o praćenju, kao i kroz kontrolu provedbe projekta na licu mjesta te kasnije kroz procjenu doprinosa ciljevima horizontalnih načela. Prikupljaju se relevantni rodno osjetljivi podaci o napretku na razini projekta, unose se u MIS te je stoga redovito izvještavanje točno i utemeljeno na dokazima. Izvješća o postignutim rezultatima na području jednakosti bit će uključena u godišnja izvješća o provedbi.
Evaluacija: Za svaku prioritetnu os izradit će se evaluacijski plan, a mjere koje će se poduzimati u vezi s tekućim evaluacijama pratit će u kojoj mjeri kriteriji odabira, sustavi praćenja i upravljanja te kontrolni postupci podržavaju provedbu načela jednakosti.

Kao što je već spomenuto u stavku 11.2 gore, politike zaštite ljudskih prava, borbe protiv diskriminacije te politike ravnopravnosti spolova kao i ravnopravnosti nacionalnih manjina prihvaćene su na najvišoj nacionalnoj razini kroz Ustav i odluke Vlade RH i Hrvatskog sabora.

Načela ravnopravnosti spolova primjenjivat će se kroz sve prioritetne osi, dok posebne inicijativepredstavljaju pozitivne akcijske mjere i usmjeravaju potporu na pojedine skupine.

Žensko poduzetništvo bit će podržano kroz posebnu pod-aktivnost u okviru inicijative SEECEL unutar Prioritetne osi Poslovna konkurentnost, koja će pomagati u podizanju svjesnosti o posebnostima ženskog poduzetništva u Hrvatskoj i regiji jugoistočne Europe, i to promicanjem dobre prakse u ženskom poduzetništvu u skladu sa Akt o malom poduzetništvu za Europu i izgradnjom kapaciteta nacionalnih i regionalnih mreža i udruga ženskog poduzetništva, kroz zajedničke javne i privatne napore, s konačnim ciljem smanjenja nezaposlenosti žena.

[1] Narodne novine, br. 149/09

12. POSEBNI ELEMENTI

12.1 Veliki projekti koji će se provoditi tijekom programskog razdoblja

Tablica 27: Popis velikih projekata

Projekt	Planirani datum obavijesti/podnošenja (godina, tromjesečje)	Planirani početak provedbe (godina, tromjesečje)	Planirani rok završetka (godina, tromjesečje)	Prioritetne osi/Investicijski prioriteti
Centar kompetencije za translacijsku medicinu Dječje bolnice Srebrnjak	2015., T3	2015., T4	2018., T2	1- Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija
Izgradnja agregacijskih (posredničkih) mreža nove generacije (NGN) u bijelim i sivim područjima mreža sljedeće generacije u Hrvatskoj	2015., T1	2015., T3	2020., T4	2 - Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije
Zračna luka Dubrovnik (faziranje iz 2007. – 2013.)	2015., T4	2015., T4	2019., T2	7 – Povezanost i mobilnost/7ii – Razvijanje i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš (uključujući nisku razinu buke), i prometnih sustava sa niskim emisijama CO2, uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti
Opremanje željeznica GSM–R sustavom (komunikacijski projekt za ETCS2)	2016., T1	2016., T1	2017., T4	7 – Povezanost i mobilnost/7iii – Razvijanje i sanacija sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke

KAŠTELA–TROGIR	2015., T4	2016., T4	2020., T4	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa/6ii – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
NIN–PRIVLAKA–VRSI–VIR	2015., T1	2016., T1	2019., T4	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa/6ii – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
OSIJEK Faza II	2016., T3	2016., T4	2018., T3	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa/6ii – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Omiška zaobilaznica: Stobreč – Dugi Rat – Omiš	2015., T4	2016., T2	2023., T2	7 – Povezanost i mobilnost/ 7a – Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN–T
Otvorene znanstvene infrastrukturne platforme za inovativne primjene u gospodarstvu i društvu – O–ZIP	2016., T4	2017., T2	2020., T4	1 - Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija
POREČ Faza II	2016., T3	2016., T4	2018., T4	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa/6ii – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
RIJEKA	2015., T4	2016., T4	2020., T4	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa/6ii – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve

REGIONALNI VODOOPSKRBNI SUSTAV ISTOČNA SLAVONIJA	2015., T1	2016., T1	2019., T4	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa/6ii – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
REGIONALNI VODOOPSKRBNI SUSTAV ZAGREB ISTOK	2014., T3	2015., T3	2019., T4	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa/6ii – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Željeznička pruga Dugo Selo – Križevci (iz 2007. – 2013., podložno podjeli na faze)	2015., T4	2015., T4	2018., T4	7 – Povezanost i mobilnost/7iii – Razvijanje i sanacija sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke
Željeznička pruga Hrvatski Leskovac – Karlovac	2015., T3	2017., T1	2020., t2	7 – Povezanost i mobilnost/7iii – Razvijanje i sanacija sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke
Sanacija odlagališta otpada Karepovac	2017., T3	2018., T1	2020., T3	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa/6i – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Sanacija lokacije visoko onečišćene otpadom („crna točka“) – Sovjak	2015., T3	2016., T3	2020., T4	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa/6i – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Rijeka D403	2015., T4	2016., T2	2018., T2	7 – Povezanost i mobilnost/ 7a – Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN–T
Cestovna povezanost s južnom	2015., T2	2016., T3	2019., T4	7 – Povezanost i mobilnost/ 7a – Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog

Dalmacijom				prostora ulaganjem u TEN–T
SPLIT–SOLIN	2015., T4	2016., T4	2020., T4	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa/6ii – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
VELIKA GORICA	2014., T3	2015., T3	2019., T4	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa/6ii – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
VUKOVAR Faza II	2016., T3	2016., T4	2018., T4	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa/6ii – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Centar za gospodarenje otpadom Antunovac	2015., T3	2016., T1	2018., T3	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa/6i – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Centar za gospodarenje otpadom Biljane donje	2015., T1	2015., T3	2017., T3	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa/6i – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Centar za gospodarenje otpadom Grad Zagreb	2015., T2	2016., T3	2018., T4	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa/6i – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Centar za gospodarenje otpadom Lećevica	2015., T2	2015., T4	2018., T2	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa/6i – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne

				stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Centar za gospodarenje otpadom Piškornica	2014., T4	2015., T2	2017., T3	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa/6i – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
ZABOK–ZLATAR	2015., T4	2016., T4	2019., T4	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa/6ii – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
ZAGREB	2016., T2	2017., T2	2020., T4	6 – Zaštita okoliša i održivost resursa/6ii – Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Europske Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve
Projekt e–Škole	2016., T1	2016., T2	2020., T4	9 - Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje

12.2 Okvir uspješnosti operativnog programa

Tablica 28: Okvir uspješnosti po fondu i kategoriji regije (sažeti tablični pregled)

Prioritetna os	Fond	Kategorija regije	Pokazatelj ili ključni provedbeni korak	Mjerna jedinica, tamo gdje je prikladno	Kontrolna točna za 2018.			Konačni cilj (2023.)		
					muškarci	žene	Ukupno	muškarci	žene	Ukupno
1 –Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija	EFRR	Manje razvijene	Broj podržanih projekata istraživanja i razvoja	broj			50			600.00
1 –Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija	EFRR	Manje razvijene	Broj infrastrukturnih projekata istraživanja, razvoja i inovacija	broj			1			6,00
1 –Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija	EFRR	Manje razvijene	Ukupan iznos potvrđenih prihvatljivih izdataka	EUR			182,104,566			782,108,440.00
2 – Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija	EFRR	Manje razvijene	IKT infrastruktura: dodatna kućanstva sa širokopojasnim pristupom od najmanje 30 Mbps	kućanstva			80.000,00			315.000,00
2 – Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija	EFRR	Manje razvijene	Broj institucija integriranih u Vladin oblak	broj			40			300,00

2 – Korištenje informacijskih i komunikacijskih tehnologija	EFRR	Manje razvijene	Ukupan iznos potvrđenih prihvatljivih izdataka	EUR			84.356.572			362.297.271,00
3 – Poslovna konkurentnost	EFRR	Manje razvijene	Proizvodno ulaganje: Broj poduzeća koja primaju bespovratna sredstva	broj poduzeća			947			2.870,00
3 – Poslovna konkurentnost	EFRR	Manje razvijene	Ukupan iznos odobrenih prihvatljivih izdataka	EUR			265.709.249,00			1.141.176.480,00
4 – Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	EFRR	Manje razvijene	Energetska učinkovitost: Broj kućanstava s poboljšanom klasifikacijom potrošnje energije	broj kućanstava			7.465			10.451,00
4 – Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	EFRR	Manje razvijene	Energetska učinkovitost: Smanjenje primarne potrošnje energije na godišnjoj razini u javnim zgradama	kWh/godina			55.100.000			55.100.000,00
4 – Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	EFRR	Manje razvijene	Ukupan iznos potvrđenih prihvatljivih izdataka	EUR			123.475.833			531.810.805,00
5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima	EFRR	Manje razvijene	Prevencija i upravljanje rizicima: Stanovništvo koje ostvaruje korist od mjera obrane od poplava	broj osoba			1000			10.000,00
5 – Klimatske promjene i upravljanje rizicima	EFRR	Manje razvijene	Ukupan iznos potvrđenih prihvatljivih izdataka	EUR			57.151.981			245.396.147,00

6 – Zaštita okoliša i održivost resursa	EFRR	Manje razvijene	Održivi turizam: Porast očekivanog broja posjeta podržanim mjestima i atrakcijama kulturne i prirodne baštine	posjeti/godina			31.000			310.000,00
6 – Zaštita okoliša i održivost resursa	EFRR	Manje razvijene	Ukupan iznos potvrđenih prihvatljivih izdataka	EUR			77.744.690			338.020.392,00
6 – Zaštita okoliša i održivost resursa	KF		Obrada otpadnih voda: Dodatno stanovništvo obuhvaćeno uslugom poboljšane obrade otpadnih voda	ekvivalent stanovništva			0			1,000.000,00
6 – Zaštita okoliša i održivost resursa	KF		Broj zaključenih ugovora o radovima za projekte sektora vodoopskrbe	broj			30.			100,00
6 – Zaštita okoliša i održivost resursa	KF		Uspostavljeni i u potpunosti funkcionalni novi centri za gospodarenje otpadom	broj			0			10,00
6 – Zaštita okoliša i održivost resursa	KF		Ugovori o radovima potpisani s izvođačima za odabrane projekte centara za upravljanje otpadom	broj			6			10,00
6 – Zaštita okoliša i održivost resursa	KF		Ukupan iznos potvrđenih prihvatljivih izdataka	EUR			382.943.811			1.649.340.216,00
7 – Povezanost i mobilnost	EFRR	Manje razvijene	Ceste: Ukupna duljina novoizgrađenih cesta	km			10			72,00
7 – Povezanost i mobilnost	EFRR	Manje razvijene	Ukupan iznos odobrenih prihvatljivih izdataka	EUR			93.158.725,00			400.000.000,00

7 – Povezanost i mobilnost	EFRR	Manje razvijene	Obujam ugovorenih projekata za novoizgrađene ceste	EUR			150.000.000,00			330.000.000,00
7 – Povezanost i mobilnost	KF		Željeznice: Ukupna duljina rekonstruiranih ili nadograđenih željezničkih pruga, od čega: TEN–T	km			20,00			78,40
7 – Povezanost i mobilnost	KF		Ukupan iznos odobrenih prihvatljivih izdataka	EUR			211.476.776,00			910.205.755,00
7 – Povezanost i mobilnost	KF		Obujam ugovorenih projekata za rekonstrukciju ili nadogradnju željezničkih pruga TEN–T	EUR			300,000.000,00			500.205.755,00
8 –Socijalno uključivanje i zdravlje	EFRR	Manje razvijene	Broj izgrađenih/rekonstruiranih i opremljenih jedinica infrastrukture	broj			300			1.500,00
8 –Socijalno uključivanje i zdravlje	EFRR	Manje razvijene	Ukupan iznos odobrenih prihvatljivih izdataka	EUR			97.654.998			419.411.768,00
8 –Socijalno uključivanje i zdravlje	EFRR	Manje razvijene	Pružatelji zdravstvenih usluga u bolnicama koji primaju potporu	broj			5			30,00
9 – Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje	EFRR	Manje razvijene	Skrb o djeci i obrazovanje: Uslužni kapacitet infrastrukture za skrb o djeci ili obrazovanje, za koju se daje potpora	Osobe			15.000			61.000,00

9 – Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje	EFRR	Manje razvijene	Ukupan iznos odobrenih prihvatljivih izdataka	EUR			74.210.893			318.723.289,00

12.3 Relevantni partneri uključeni u izradu programa

Tematska radna skupina I	
Tematski ciljevi: **1. Jačanje istraživanja, tehnološkog razvoja i inovacija** **2. Poboljšanje dostupnosti, korištenja i kvalitete IKT–a**	
Vodeća institucija i tehničko tajništvo: Ministarstvo gospodarstva	
Institucije članice	
Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije	Državna geodetska uprava
Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture	SRCE – Sveučilišni računski centar
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa	CARNET – Hrvatska akademska i istraživačka mreža
Ministarstvo socijalne politike i mladih	Agencija za investicije i konkurentnost
Ministarstvo pravosuđa	CEI – Centar za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija
Ministarstvo unutarnjih poslova	Agencija za poljoprivredno zemljište
Ministarstvo uprave	Jadranska Hrvatska
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	Istočni dio kontinentalne Hrvatske
Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja	Zapadni dio kontinentalne Hrvatske
Ministarstvo obrane	Ministarstvo financija
Ministarstvo poduzetništva i obrta	Ministarstvo branitelja
Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava	Ministarstvo poljoprivrede
Ministarstvo kulture	
Ministarstvo zdravlja	
HZZO (Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje)	
Ministarstvo turizma	
Ministarstvo zaštite okoliša i prirode	
Ministarstvo gospodarstva	
Državna uprava za zaštitu i spašavanje	

Državni zavod za statistiku	
Zavod za sigurnost informacijskih sustava	
BICRO – Poslovno–inovacijska agencija Republike Hrvatske	
Vladini ured za razminiranje	
Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske	
Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske	

Tematska radna skupina II	
Tematski cilj: 3. Poboljšanje konkurentnosti MSP–a, poljoprivrednog sektora i sektora za ribarstvo i akvakulturu	
Vodeća institucija i tehničko tajništvo: Ministarstvo poduzetništva i obrta	
Institucije članice	
Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije	Agencija za poljoprivredno zemljište
Ministarstvo poduzetništva i obrta	Jadranska Hrvatska
Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja	Istočni dio kontinentalne Hrvatske
Ministarstvo gospodarstva	Zapadni dio kontinentalne Hrvatske
Ministarstvo kulture	ACI d.d. Opatija
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	Tehnička pomoć, vanjski stručnjaci
Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava	
Ministarstvo poljoprivrede	
Ministarstvo turizma	
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa	
Ministarstvo zaštite okoliša i prirode	
Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske	
Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske	
Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske	
BICRO – Poslovno–inovacijska agencija Republike Hrvatske	
HOK – Hrvatska obrtnička komora	
HGK – Hrvatska gospodarska komora	
HBOR – Hrvatska banka za obnovu i razvitak	

HUB – Hrvatska udruga banaka	
Vladini ured za razminiranje	
HUP – Hrvatska udruga poslodavaca	
Državni zavod za trgovinsku politiku	
Hrvatski savez zadruga	
Ministarstvo financija	
Hrvatska agencija za malo gospodarstvo i investicije	

Tematska radna skupina III	
Tematski ciljevi: **5. Podrška prelasku na ekonomiju s niskom razinom emisije ugljika u svim sektorima** **6. Promicanje prilagodbe na klimatske promjene, sprečavanje rizika i upravljanje njime** **7. Zaštita okoliša i promidžba održive uporabe resursa**	
Vodeća institucija i tehničko tajništvo: Ministarstvo zaštite okoliša i prirode	
Institucije članice	
Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture	Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja
Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja	Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske
Ministarstvo poljoprivrede	HP – Hrvatska pošta
Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije	LIRA – Razvojna agencija Ličko–senjske županije
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa	BICRO – Poslovno–inovacijska agencija Republike Hrvatske
Ministarstvo zdravlja	Razvojna agencija Sisačko–moslavačke županije
Ministarstvo turizma	ZACORDA – Regionalna razvojna agencija Zagrebačke županije
Ministarstvo kulture	Zelena akcija (NVO)
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	HGSS – Hrvatska gorska služba spašavanja
Ministarstvo poduzetništva i obrta	Šibensko–kninska županija
Ministarstvo pravosuđa	Bjelovarsko–bilogorska županija
Ministarstvo gospodarstva	HV – Hrvatska vojska
Ministarstvo obrane	HGK – Hrvatska gospodarska komora
Ministarstvo financija	HOK – Hrvatska obrtnička komora
Državni zavod za zaštitu prirode	
DHZ – Državni hidrometeorološki zavod	
DUZS – Državna uprava za zaštitu i spašavanje	
Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske	
Hrvatski centar za razminiranje	

Vladini ured za razminiranje	
Državna geodetska uprava	
Hrvatska vatrogasna zajednica	
HBOR – Hrvatska banka za obnovu i razvitak	
FZOEU – Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost	
Hrvatska Agencija za zaštitu okoliša	

Tematska radna skupina IV	
Tematski cilj: **7. Promicanje održivog prometa i otklanjanje prometnih zastoja u infrastrukturama glavnih mreža**	
Vodeća institucija i tehničko tajništvo: Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture	
Institucije članice	
Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture	
Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije	
Ministarstvo financija	
Ministarstvo gospodarstva	
Ministarstvo kulture	
Ministarstvo zaštite okoliša i prirode	
Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja	
Ministarstvo turizma	
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	
Zelena akcija (NVO)	
Energetski institut Hrvoje Požar	
HBOR – Hrvatska banka za obnovu i razvitak	
HŽ infrastruktura d.o.o.	
HAC – Hrvatske autoceste d.o.o.	
Hrvatske ceste d.o.o.	
REGIJE	

Tematska radna skupina V
Tematski ciljevi: **8. Promicanje održivog i kvalitetnog zapošljavanja te podržavanje mobilnosti radne snage** **9. Promicanje socijalne uključenosti, borba protiv siromaštva i svih oblika diskriminacije** **10. Ulaganje u obrazovanje, izobrazbu i strukovno osposobljavanje te cjeloživotno učenje**

Vodeća institucija i tehničko tajništvo: Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava	
Institucije članice	
Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava	Predstavnici sindikata
Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije	HUP – Hrvatska udruga poslodavaca
Ministarstvo branitelja	HOK – Hrvatska obrtnička komora
Ministarstvo gospodarstva	Hrvatska vatrogasna zajednica
Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja	Grad Zagreb
Ministarstvo kulture	REGOS – Središnji registar osiguranika
Ministarstvo obrane	DUZS – Državna uprava za zaštitu i spašavanje
Ministarstvo poduzetništva i obrta	Jadranska Hrvatska
Ministarstvo kulture	Istočni dio kontinentalne Hrvatske
Ministarstvo socijalne politike i mladih	Zapadni dio kontinentalne Hrvatske
Ministarstvo turizma	
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	
Ministarstvo zaštite okoliša i prirode	
Ministarstvo zdravlja	
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa	
Ministarstvo financija	
Ministarstvo uprave Republike Hrvatske	
HZZ – Hrvatski zavod za zapošljavanje	
HZMO – Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	
Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske	
Ured za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske	
Vladini ured za razminiranje	
Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske	
HGK – Hrvatska gospodarska komora	
HBOR – Hrvatska banka za obnovu i razvitak	

Tematska radna skupina VI	
Tematski cilj: 11. Poboljšanje institucionalnih kapaciteta i učinkovita javna uprava	
Vodeća institucija i tehničko tajništvo: Ministarstvo uprave	
Institucije članice	
GONG – organizacija civilnog društva	Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava

Ministarstvo socijalne politike i mladih	Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske
Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije	HGK – Hrvatska gospodarska komora
Ministarstvo branitelja	DZS – Hrvatski zavod za statistiku
DUSZ – Državna uprava za zaštitu i spašavanje	Agencija za poljoprivredno zemljište
Državna geodetska uprava	REDEA – Regionalna razvojna agencija Međimurje
Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske	Udruga gradova
Ministarstvo uprave Republike Hrvatske	SI–MO–RA (Razvojna agencija Sisačko–moslavačke županije)
Ministarstvo turizma	Carinska uprava
Ministarstvo zaštite okoliša i prirode	Agencija za elektroničke medije
Ministarstvo pravosuđa	RERA SD (Javna ustanova za koordinaciju i razvoj Splitsko–dalmatinske županije)
Ministarstvo vanjskih i europskih poslova	Hrvatska obrtnička komora
Ministarstvo kulture	
Ministarstvo financija	
Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa	
Ministarstvo poduzetništva i obrta	
Ministarstvo zdravlja	
DŠJU – Državna škola za javnu upravu	
Pravosudna akademija	
Hrvatska vatrogasna zajednica	
Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture	
Ministarstvo gospodarstva	
Sindikati	
HUP – Hrvatska udruga poslodavaca	
Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja	

Prilozi

Naziv dokumenta	Vrsta dokumenta	Datum dokumenta
HR_OPKK_Mišljenje nacionalnog tijela za ravnopravnost na Odjeljak 11.2 i 11.3 (1, 2, 3 i 4)	Prilozi programu	24. studenoga 2014.
Ne-tehnički sažetak izvješća o Strateškoj procjeni utjecaja na okoliš	Prilozi programu	25. studenoga 2014.
Izvješće o provedenom postupku Strateške procjene utjecaja na okoliš	Prilozi programu	25. studenoga 2014.
Dokumentacija u vezi sa Strateškom procjenom utjecaja na okoliš	Prilozi programu	25. studenoga 2014.
Sažetak za javnost	Prilozi programu	27. studenoga 2014.
Prilog poglavlju 7.1. Institucije i tijela	Prilozi programu	25. studenoga 2014.
Prilog poglavlju 4. Integrirani projekti	Prilozi programu	27. studenoga 2014.
Prilog poglavlju 4.5. Jadransko-jonska strategija	Prilozi programu	27. studenoga 2014.
Prilog poglavlju 4.5 Dunavska strategija	Prilozi programu	27. studenoga 2014.
Izvješće o ex–ante evaluaciji	Izvješće o ex–ante evaluaciji	27. studenoga 2014.